

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU

z działalności TAURON Polska Energia S.A.
oraz Grupy Kapitałowej TAURON
za rok obrotowy 2019

SPIS TREŚCI

1.	TAURON POLSKA ENERGIA S.A. I GRUPA KAPITAŁOWA TAURON	6
1.1.	Podstawowe informacje o TAURON Polska Energia S.A. i Grupie Kapitałowej TAURON	6
1.2.	Segmenty działalności	7
1.3.	Organizacja oraz struktura Grupy Kapitałowej TAURON	8
1.3.1.	Jednostki podlegające konsolidacji	8
1.3.2.	Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON	9
1.3.3.	Powiązania organizacyjne lub kapitałowe z innymi podmiotami	11
1.3.4.	Główne inwestycje krajowe i zagraniczne oraz lokaty kapitałowe	11
1.4.	Strategia i Priorytety strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON	13
1.4.1.	Misja, Wizja i wartości Grupy Kapitałowej TAURON	13
1.4.2.	Strategia Grupy Kapitałowej TAURON na lata 2016-2025	14
1.4.3.	Kluczowe wyzwania dla Grupy Kapitałowej TAURON	16
1.4.4.	Szanse i zagrożenia	17
1.4.5.	Perspektywiczne cele i założenia finansowe Strategii	17
1.4.6.	Realizacja Strategii i priorytety Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r.	19
1.5.	Charakterystyka polityki i kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej TAURON	21
1.5.1.	Realizacja inwestycji strategicznych	22
1.5.2.	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	26
1.5.3.	Kierunki rozwoju innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej	26
1.5.4.	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	27
1.6.	Model Biznesowy i Operacyjny Grupy TAURON	31
1.6.1.	Założenia Modelu Biznesowego i Operacyjnego Grupy TAURON	31
1.6.2.	Zasady zarządzania TAURON Polska Energia S.A.	31
1.6.3.	Zasady zarządzania Grupą Kapitałową TAURON	31
1.6.4.	Obszary Biznesowe Grupy Kapitałowej TAURON	32
1.6.5.	Zmiany w zasadach zarządzania TAURON Polska Energia S.A. i Grupą Kapitałową TAURON	33
2.	DZIAŁALNOŚĆ TAURON POLSKA ENERGIA S.A. I GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON	36
2.1.	Czynniki i nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy	36
2.1.1.	Czynniki wewnętrzne i ich ocena	36
2.1.2.	Czynniki zewnętrzne i ich ocena	36
2.1.2.1.	Otoczenie makroekonomiczne	36
2.1.2.2.	Otoczenie rynkowe	37
2.1.2.3.	Otoczenie regulacyjne	43
2.1.2.4.	Otoczenie konkurencyjne	51
2.2.	Czynniki istotne dla rozwoju	54
2.3.	Podstawowe produkty, towary i usługi	55
2.4.	Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia	57
2.4.1.	Rynki zbytu	57
2.4.2.	Źródła zaopatrzenia - paliwa	61
2.5.	Kalendarium	62
2.6.	Ważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Kapitałowej TAURON mające znaczący wpływ na działalność	63
2.7.	Nagrody i wyróżnienia	72
2.8.	Informacja dotycząca zatrudnienia w TAURON Polska Energia S.A. oraz Grupie Kapitałowej TAURON	74
2.8.1.	Kluczowe dane dotyczące zatrudnienia	74
2.8.2.	Polityka Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Grupie TAURON	75
2.8.3.	Rozwój i szkolenia	77
2.8.4.	Dialog społeczny	81
2.9.	Polityka w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR)	81
2.9.1.	Wpływ na środowisko naturalne	82
2.9.1.1.	Polityka środowiskowa	83
2.9.1.2.	Polityka klimatyczna	85
2.9.2.	Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON	86

2.10.	Działalność sponsoringowa	87
3.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ TAURON	89
3.1.	Cel i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON	89
3.2.	Strategia zarządzania ryzykiem	89
3.2.1.	Proces zarządzania ryzykiem	90
3.2.2.	Organizacja systemu zarządzania ryzykiem (role i odpowiedzialności)	91
3.2.3.	Zasady kontroli i monitorowania ryzyka	93
3.2.4.	Narzędzia zarządzania ryzykiem	93
3.2.5.	Model ryzyk	93
3.2.6.	Ocena adekwatności i funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem	94
3.3.	Zarządzanie głównymi ryzykami Grupy Kapitałowej TAURON	94
3.3.1.	Zarządzanie ryzykiem handlowym	94
3.3.2.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	95
3.3.3.	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	96
3.3.4.	Zarządzanie ryzykiem operacyjnym	96
3.3.5.	Zarządzanie ryzykiem regulacyjnym	97
3.3.6.	Zarządzanie ryzykiem w projektach	98
3.4.	Opis najistotniejszych kategorii ryzyk związanych z funkcjonowaniem Grupy Kapitałowej TAURON	99
3.5.	Klasyfikacja ryzyka w poszczególnych Segmentach działalności	105
3.5.1.	Segment Wydobywanie	105
3.5.2.	Segment Wytwarzanie	105
3.5.3.	Segment Dystrybucja	106
3.5.4.	Segment Sprzedaż	106
3.5.5.	Pozostała działalność	107
3.5.6.	Mapa kategorii ryzyk	107
4.	ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ TAURON POLSKA ENERGIA S.A.	109
4.1.	Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym sprawozdaniu finansowym	109
4.2.	Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok	114
4.3.	Podstawowe wskaźniki finansowe oraz Alternatywne Pomiary Wyników	114
4.4.	Zasady sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego	114
5.	ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON	115
5.1.	Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON	115
5.2.	Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON według Segmentów działalności	116
5.2.1.	Segment Wydobywanie	116
5.2.2.	Segment Wytwarzanie	117
5.2.3.	Segment Dystrybucja	119
5.2.4.	Segment Sprzedaż	120
5.2.5.	Pozostała działalność	122
5.3.	Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	123
5.3.1.	Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	123
5.3.2.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	127
5.3.3.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	130
5.4.	Istotne pozycje pozabilansowe	132
5.5.	Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok	134
5.6.	Podstawowe wskaźniki finansowe oraz Alternatywne Pomiary Wyników	134
5.7.	Najistotniejsze dane finansowe i operacyjne Grupy Kapitałowej TAURON za ostatnie 5 lat	136
5.8.	Czego możemy oczekiwać w 2020 r.	139
5.9.	Aktualna i przewidywana sytuacja finansowo-majątkowa	139
5.10.	Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	140
6.	INFORMACJA O FIRMIE AUDYTORSKIEJ	141
7.	ZASOBY I INSTRUMENTY FINANSOWE	142

7.1.	Wpływy z emisji papierów wartościowych	142
7.2.	Instrumenty finansowe.....	143
7.2.1.	Zastosowanie instrumentów finansowych w zakresie eliminacji zmian cen, ryzyka kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej.....	143
7.2.2.	Cele i metody zarządzania ryzykiem finansowym	143
7.3.	Ocena zarządzania zasobami finansowymi.....	143
8.	AKCJE I AKCJONARIAT TAURON POLSKA ENERGIA S.A.	145
8.1.	Struktura akcjonariatu.....	145
8.2.	Polityka dywidendowa	145
8.3.	Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	145
8.4.	Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu.....	145
8.5.	Nabywanie akcji własnych.....	145
8.6.	Programy akcji pracowniczych	146
8.7.	Notowania akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie	146
8.8.	Relacje inwestorskie.....	149
9.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO.....	151
9.1.	Wskazanie stosowanego zbioru zasad ładu korporacyjnego	151
9.2.	Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, od stosowania których odstąpiono	151
9.3.	Opis głównych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.....	152
9.4.	Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji.....	154
9.5.	Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne	154
9.6.	Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu	154
9.7.	Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	155
9.8.	Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających i nadzorujących oraz uprawnienia tych osób	155
9.8.1.	Zarząd	155
9.8.2.	Rada Nadzorcza	156
9.9.	Opis zasad zmiany Statutu TAURON Polska Energia S.A.	158
9.10.	Sposób działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	159
9.11.	Skład osobowy, jego zmiany oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących TAURON Polska Energia S.A. oraz ich komitetów	160
9.11.1.	Zarząd	160
9.11.2.	Rada Nadzorcza	162
9.11.3.	Komitet Audytu	168
9.11.4.	Komitet Nominacji i Wynagrodzeń.....	170
9.11.5.	Komitet Strategii	171
9.11.6.	Opis działania Komitetów Rady Nadzorczej.....	172
9.12.	Opis polityki różnorodności stosowanej do organów TAURON Polska Energia S.A.	172
10.	OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH	174
11.	POLITYKA WYNAGRODZEŃ OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH	175
11.1.	System wynagradzania członków Zarządu i kluczowych menedżerów	175
11.1.1.	Ogólna informacja o przyjętym systemie wynagrodzeń członków Zarządu	175
11.1.2.	Ogólna informacja o przyjętym systemie wynagrodzeń kluczowych menedżerów	177
11.1.3.	Zasady, warunki i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu TAURON Polska Energia S.A. i jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON.....	178
11.1.4.	Umowy zawarte z osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.....	179
11.1.5.	Pozafinansowe składniki wynagrodzenia przysługujące członkom Zarządu i kluczowym menedżerom	179
11.1.6.	Informacja o zmianach w polityce wynagrodzeń w ciągu ostatniego roku obrotowego	179
11.1.7.	Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.	179
11.2.	System wynagradzania członków Rady Nadzorczej.....	180

12.	POZOSTAŁE ISTOTNE INFORMACJE I ZDARZENIA	182
12.1.	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....	182
12.2.	Informacja o umowach zawartych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON	185
12.2.1.	Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON	185
12.2.2.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe	186
12.2.3.	Zaciągnięte i wypowiedziane umowy dotyczące kredytów i pożyczek.....	186
12.2.4.	Udzielone pożyczki i poręczenia oraz otrzymane poręczenia i gwarancje	188
	Załącznik A: SŁOWNIK POJĘĆ I WYKAZ SKRÓTÓW	193
	Załącznik B: SPIS TABEL I RYSUNKÓW	200

1. TAURON POLSKA ENERGIA S.A. I GRUPA KAPITAŁOWA TAURON

Na podstawie art. 55 ust. 2a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2019 r. poz. 351) oraz § 71 ust. 8 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2018 r. poz. 757), TAURON Polska Energia S.A. sporządziła sprawozdanie Zarządu z działalności TAURON Polska Energia S.A. oraz sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w formie jednego dokumentu.

Równocześnie wskazuje, że na podstawie art. 49b ust. 9 i art. 55 ust. 2c Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2019 r. poz. 351) Spółka sporządziła Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej TAURON zgodnie z wymogami określonymi w art. 49b ust. 2-8 ww. ustawy, w formie odrębnego dokumentu.

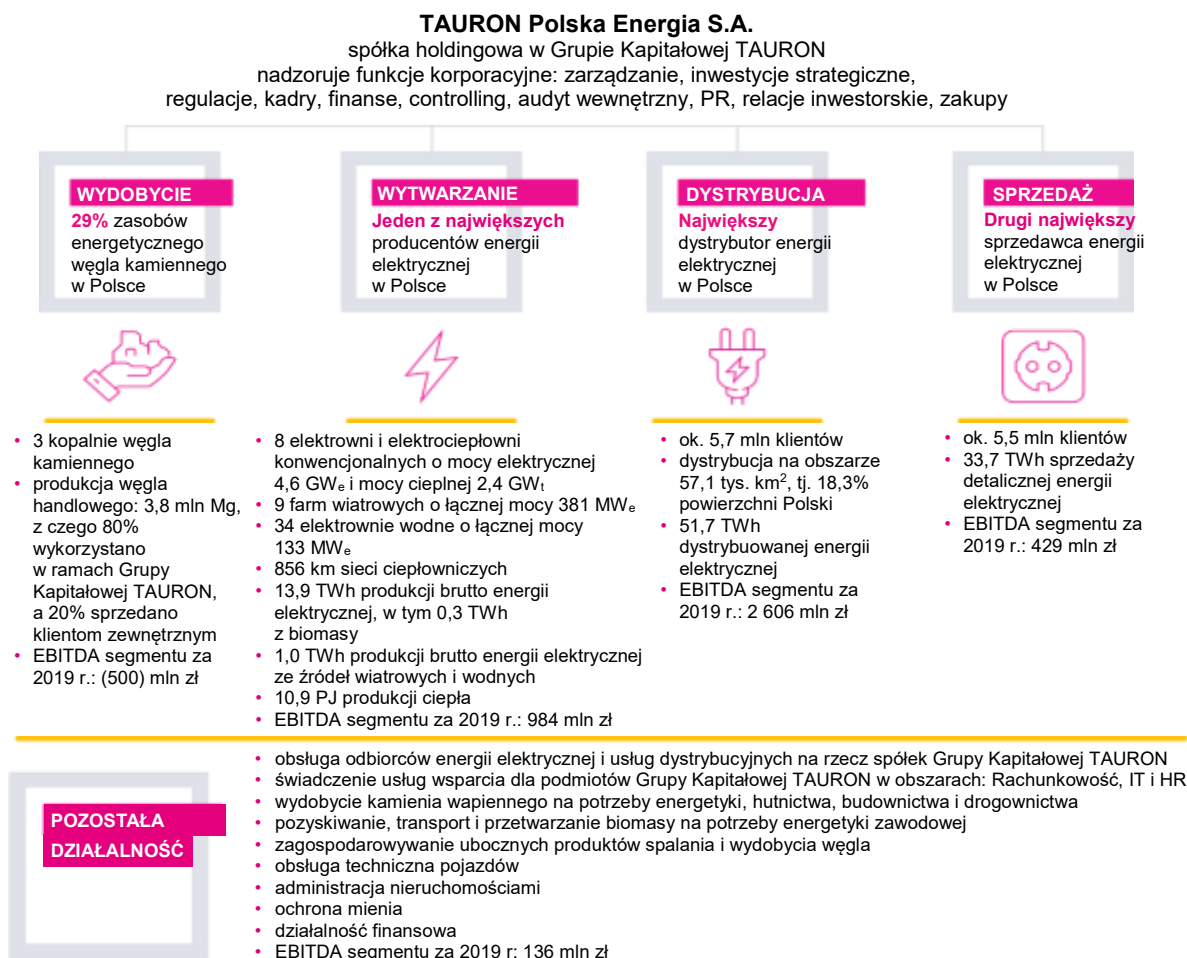
1.1. Podstawowe informacje o TAURON Polska Energia S.A. i Grupie Kapitałowej TAURON

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej TAURON jest TAURON Polska Energia S.A. (zwana w dalszej części niniejszego sprawozdania Spółką lub TAURON), która została utworzona w dniu 6 grudnia 2006 r. w ramach realizacji Programu dla elektroenergetyki. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 8 stycznia 2007 r. pod firmą Energetyka Południe S.A. Zmianę firmy Spółki na obecną, tj. TAURON Polska Energia S.A. zarejestrowano w dniu 16 listopada 2007 r.

Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. (Grupa Kapitałowa TAURON) jest pionowo zintegrowaną grupą energetyczną zlokalizowaną w południowej części Polski. Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność we wszystkich kluczowych segmentach rynku energetycznego (z wyłączeniem przesyłu energii elektrycznej leżącego wyłącznie w gestii Operatora Systemu Przesyłowego - OSP), tj. w obszarze wydobycia węgla kamiennego, wytwarzania, dystrybucji oraz sprzedaży energii elektrycznej i ciepła.

Rysunek nr 1. Grupa Kapitałowa TAURON

1.2. Segmenty działalności

Działalność operacyjna, zgodnie z obowiązującym *Modelem Biznesowym i Operacyjnym Grupy TAURON* (Model Biznesowy), prowadzona jest w jednostkach zdefiniowanych jako: Centrum Korporacyjne, 7 Obszarów Biznesowych: Handel, Wydobywanie, Wytwarzanie, Odnawialne Źródła Energii (OZE), Ciepło, Dystrybucja i Sprzedaż oraz Centra Usług Wspólnych (CUW).

Szczegółowa informacja dotycząca Modelu Biznesowego została przedstawiona w pkt 1.6. niniejszego sprawozdania.

Dla potrzeb raportowania wyników Grupy Kapitałowej TAURON przyporządkowano działalność Grupy Kapitałowej TAURON do następujących 5 Segmentów, nazywanych również w niniejszym sprawozdaniu Obszarami:

Segment Wydobywanie obejmujący głównie wydobywanie, wzbogacanie i sprzedaż węgla kamiennego w Polsce, która to działalność prowadzona jest przez TAURON Wydobywanie S.A. (TAURON Wydobywanie).

Segment Wytwarzanie obejmujący głównie wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, w tym w procesie spalania i współspalania biomasy oraz w elektrowniach wodnych i wiatrowych. Segment ten obejmuje również wytwarzanie, dystrybucję i sprzedaż ciepła. Działalność w tym Segmencie prowadzona jest przez TAURON Wytwarzanie S.A. (TAURON Wytwarzanie), TAURON Ciepło sp. z o.o. (TAURON Ciepło) oraz TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. (TAURON EKOENERGIA). W tym Segmencie ujęta jest również TAURON Serwis sp. z o.o. (TAURON Serwis), zajmująca się głównie działalnością remontową urządzeń wytwórczych, Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. (Nowe Jaworzno Grupa TAURON) odpowiedzialna za budowę bloku energetycznego w Jaworznie, Marselwind sp. z o.o. (Marselwind) oraz TEC1 sp. z o.o. (TEC1), TEC2 sp. z o.o. (TEC2) i TEC3 sp. z o.o. (TEC3), które przejęły 5 farm wiatrowych należących do grupy in.ventus, zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej z OZE.

Segment Dystrybucja obejmujący dystrybucję energii elektrycznej z wykorzystaniem sieci dystrybucyjnych położonych w południowej Polsce. Działalność prowadzona jest przez TAURON Dystrybucja S.A. (TAURON Dystrybucja). W tym Segmencie ujęta jest również TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o. (TAURON Dystrybucja Pomiary), zajmująca się głównie obsługą techniczną układów pomiarowych energii elektrycznej oraz pozyskiwaniem danych pomiarowych.

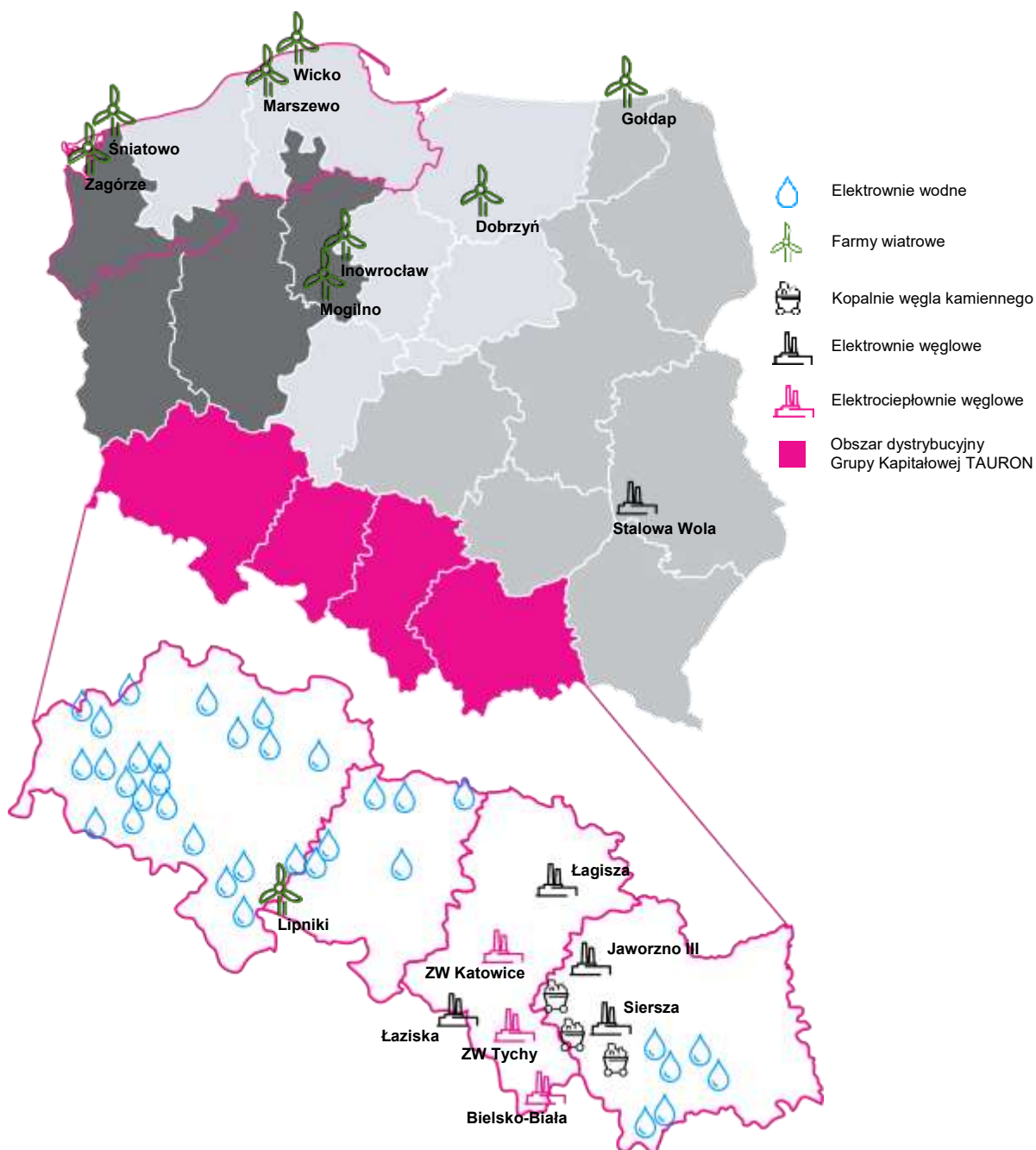
Segment Sprzedaż obejmujący sprzedaż energii elektrycznej i gazu ziemnego do klientów końcowych oraz handel hurtowy energią elektryczną, gazem ziemnym i produktami pochodnymi, jak również obrót i zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia będącymi potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w źródłach odnawialnych, w kogeneracji, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw efektywności energetycznej oraz paliwami, a od stycznia 2019 r. również sprzedaż usług oświetleniowych. Działalność w tym Segmencie prowadzona jest przez: TAURON Polska Energia S.A., TAURON Sprzedaż sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż), TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż GZE) oraz TAURON Czech Energy s.r.o. (TAURON Czech Energy). Od stycznia 2019 r. do tego Segmentu została włączona TAURON Dystrybucja Serwis S.A. (TAURON Dystrybucja Serwis), która do końca 2018 r. przypisana była do Segmentu Dystrybucja. Działalność tej spółki obejmuje usługi świadczone dla klientów biznesowych i indywidualnych w zakresie m.in. oświetlenia ulicznego, eksploatacji sieci SN/nN, budowy stacji ładowania pojazdów elektrycznych.

Pozostała działalność obejmująca m.in.: obsługę klientów Grupy Kapitałowej TAURON, świadczenie usług wsparcia dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie rachunkowości, zarządzania kadrami i teleinformatyki, prowadzoną przez TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. (TAURON Obsługa Klienta), jak również działalność związaną z wydobywaniem kamienia, w tym kamienia wapiennego na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa, a także w zakresie produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych, prowadzoną przez Kopalnię Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o. (KW Czatkowice). W Segmencie tym ujmowane są również: Finanse Grupa TAURON sp. z o.o. (Finanse Grupa TAURON) (która przejęła TAURON Sweden Energy AB publ), zajmująca się działalnością finansową, Bioeko Grupa TAURON sp. z o.o. (Bioeko Grupa TAURON), zajmująca się głównie zagospodarowywaniem ubocznych produktów spalania i wydobywania węgla, pozyskiwaniem, transportem i przetwarzaniem biomasy, Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o. (Wsparcie Grupa TAURON), zajmująca się głównie administracją nieruchomości, ochroną mienia, a także obsługą techniczną pojazdów oraz Polska Energia - Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. (PEPKH).

Poniższy rysunek przedstawia lokalizację kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON oraz obszar dystrybucyjny, na którym działalność prowadzi TAURON Dystrybucja, jako Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD).

Rysunek nr 2. Lokalizacja kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON

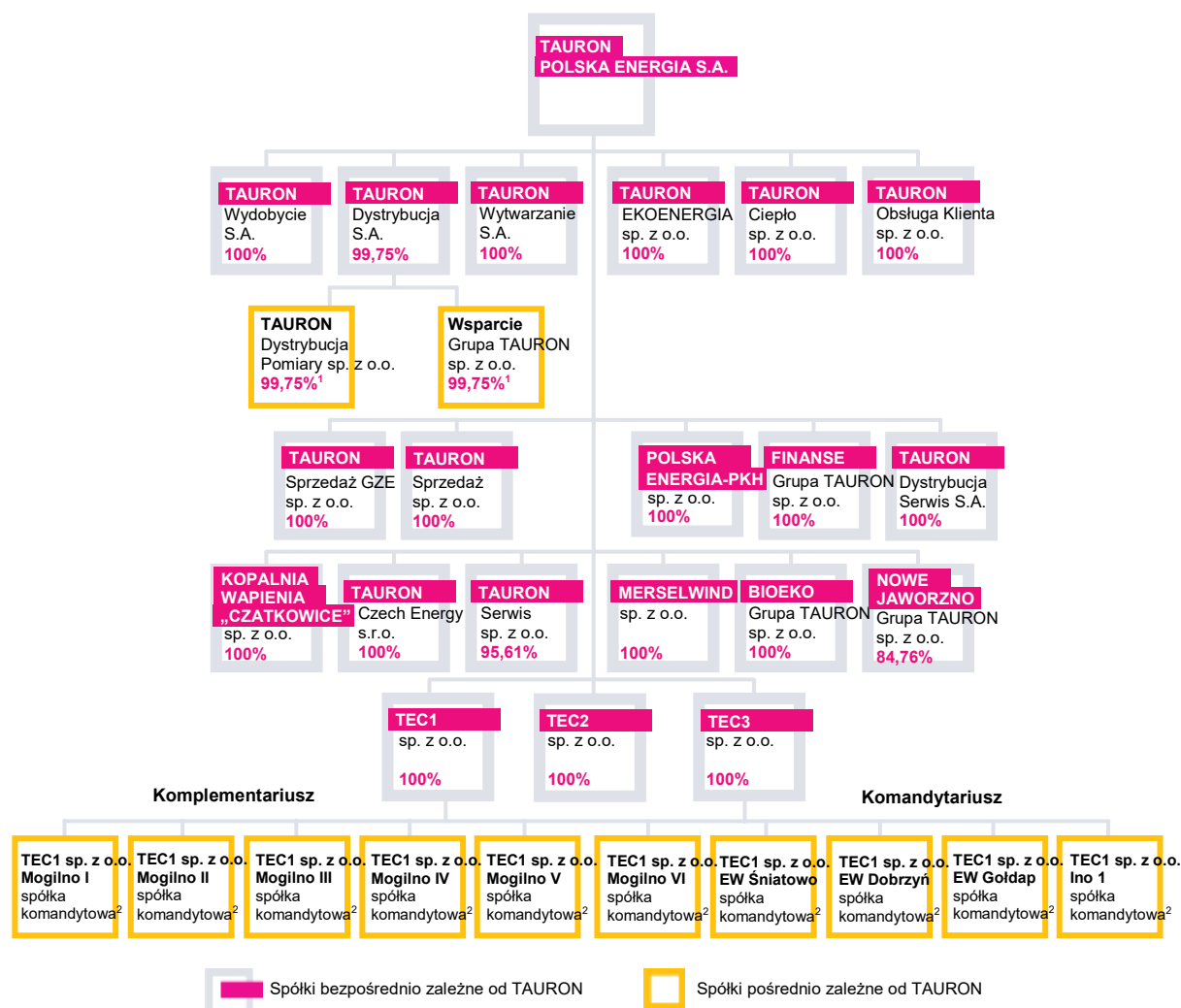
1.3. Organizacja oraz struktura Grupy Kapitałowej TAURON

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania do kluczowych spółek Grupy Kapitałowej TAURON, oprócz jednostki dominującej TAURON, zaliczały się 32 spółki zależne, objęte konsolidacją, wskazane w pkt 1.3.1. niniejszego sprawozdania. Ponadto Spółka w sposób bezpośredni lub pośredni posiadała udziały w pozostałych 49 spółkach.

1.3.1. Jednostki podlegające konsolidacji

Poniższy rysunek przedstawia strukturę Grupy Kapitałowej TAURON, uwzględniającą spółki objęte konsolidacją, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Rysunek nr 3. Struktura Grupy Kapitałowej TAURON, uwzględniająca spółki objęte konsolidacją, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

¹Udział w TAURON Dystrybucja Pomiary oraz Wsparcie Grupa TAURON posiadany jest przez TAURON w sposób pośredni poprzez spółkę zależną TAURON Dystrybucja. Spółka jest użytkownikiem udziałów TAURON Dystrybucja Pomiary.

²We wskazanych spółkach komandytowych: TEC1 jest Komplementariuszem, TEC3 jest Komandytariuszem.

1.3.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON

W 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania miały miejsce następujące zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON:

Zawiązanie spółki Finanse Grupa TAURON sp. z o.o. oraz jej transgraniczne połączenie z TAURON Sweden Energy AB (publ)

W dniu 23 stycznia 2019 r. została zawiązana spółka Finanse Grupa TAURON sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, której kapitał zakładowy na dzień zawiązania wynosił 100 000 zł i dzielił się na 2 000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, które zostały objęte w całości przez TAURON.

W dniu 15 lutego 2019 r. Sąd Rejonowy Katowice - Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółkę Finanse Grupa TAURON sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, następnie w dniu 23 sierpnia 2019 r. zarejestrował połączenie Finanse Grupa TAURON sp. z o.o. (spółka przejmująca) z TAURON Sweden Energy AB (publ) (spółka przejmowana).

Powyższe zdarzenie było wynikiem podjęcia uchwał dotyczących transgranicznego połączenia ww. spółek przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (ZW) Finanse Grupa TAURON w dniu 6 maja 2019 r. oraz Nadzwyczajne Zgromadzenie Akcjonariuszy TAURON Sweden Energy w dniu 17 maja 2019 r.

W wyniku połączenia kapitał zakładowy Finanse Grupa TAURON został podwyższony z kwoty 100 000 zł do kwoty 200 000 zł, tj. o kwotę 100 000 zł w drodze ustanowienia 2 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. TAURON w zamian za każde 3 350 akcji w kapitale zakładowym TAURON Sweden Energy otrzymał 1 udział w podwyższonym kapitale zakładowym Finanse Grupa TAURON, tj. łącznie za 6 700 000 akcji w TAURON Sweden Energy otrzymał 2 000 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Finanse Grupa TAURON.

TAURON Sweden Energy została wykreślona ze szwedzkiego rejestru spółek.

Celem powyższych działań była wewnętrzna restrukturyzacja mająca na celu uproszczenie (i tym samym usprawnienie) struktury Grupy Kapitałowej TAURON, a co za tym idzie osiągnięcie z tego tytułu istotnych korzyści organizacyjnych oraz ekonomicznych przez Grupę Kapitałową TAURON.

Zawiązanie spółek TEC1 sp. z o.o., TEC2 sp. z o.o. oraz TEC3 sp. z o.o. oraz nabycie polskich i niemieckich spółek osobowych

W dniu 4 marca 2019 r. zostały zawiązane następujące spółki: TEC1 sp. z o.o., TEC2 sp. z o.o. i TEC3 sp. z o.o., wszystkie z siedzibą w Katowicach.

Na dzień zawiązania kapitał zakładowy każdej z powyższych spółek wynosił 25 000 zł i dzielił się na 500 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, które zostały objęte w całości przez TAURON.

W dniu 12 kwietnia 2019 r. Sąd Rejonowy Katowice - Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował spółki TEC1 sp. z o.o. i TEC2 sp. z o.o., następnie w dniu 29 kwietnia 2019 r. zarejestrował spółkę TEC3 sp. z o.o.

W dniu 3 września 2019 r. została podpisana dokumentacja transakcyjna dotycząca nabycia przez spółki w 100% zależne od TAURON, tj.: TEC1, TEC2, TEC3, 5 farm wiatrowych należących do grupy in.ventus. Podmioty te nabyły polskie spółki osobowe będące właścicielami farm wiatrowych oraz niemieckie spółki osobowe będące ich komandytariuszami. Uwzględniając powyższe, od dnia 3 września 2019 r. w skład Grupy Kapitałowej TAURON weszło 20 następujących spółek:

- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mogilno I spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mogilno II spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mogilno III spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mogilno IV spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mogilno V spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Mogilno VI spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością EW Śniatowo spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością EW Dobrzyń spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością EW Gołdap spółka komandytowa,
- TEC1 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Ino 1 spółka komandytowa,
- SCE Wind Mogilno 2008 I GmbH & Co. KG,
- SCE Wind Mogilno 2008 II GmbH & Co. KG,
- SCE Wind Mogilno 2008 III GmbH & Co. KG,
- SCE Wind Mogilno 2008 IV GmbH & Co. KG,
- SCE Wind Mogilno 2008 V GmbH & Co. KG,
- SCE Wind Mogilno 2008 VI GmbH & Co. KG,
- Windpark Śniatowo GmbH & Co. KG,
- Windpark Dobrzyń 2008 GmbH & Co. KG,
- Windpark Gołdap GmbH & Co. KG,
- Windpark Ino 1 GmbH & Co. KG.

Powyższe działania wpisują się w aktualizację kierunków strategicznych będących uzupełnieniem *Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025*, która przewiduje znaczące zwiększenie udziału źródeł nisko- i zeroemisyjnych w strukturze zainstalowanych mocy wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON.

Połączenie TAURON Dystrybucja Serwis S.A. z Magenta Grupa TAURON sp. z o.o. (Magenta Grupa TAURON)

W dniu 2 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował połączenie TAURON Dystrybucja Serwis S.A. (spółka przejmująca) z Magenta Grupa TAURON sp. z o.o. (spółka przejmowana).

Powyższe zdarzenie było wynikiem podjęcia w dniu 29 października 2019 r. uchwał, dotyczących połączenia ww. spółek, przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie (WZ) TAURON Dystrybucja Serwis oraz Nadzwyczajne ZW Magenta Grupa TAURON.

W wyniku połączenia kapitał zakładowy TAURON Dystrybucja Serwis został podwyższony z kwoty 9 494 173 zł do kwoty 9 535 649 zł, tj. o kwotę 41 476 zł w drodze utworzenia 41 476 akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej 1 zł każda. TAURON, jako jedyny wspólnik Magenta Grupa TAURON, w zamian za 30 000 udziałów w kapitale zakładowym Magenta Grupa TAURON otrzymał 41 476 akcji w podwyższonym kapitale zakładowym TAURON Dystrybucja Serwis.

Połączenie TAURON Dystrybucja Serwis i Magenta Grupa TAURON miało na celu integrację zasobów i kompetencji oraz optymalizację efektywności operacyjnej w Grupie Kapitałowej TAURON poprzez integrację podmiotów wzajemnie się uzupełniających w zakresie tworzenia i wdrażania nowych rozwiązań w Grupie Kapitałowej TAURON oraz w ich sprzedaży na rynek zewnętrzny w postaci różnego rodzaju produktów i usług.

W dniu 3 marca 2020 r. Nadzwyczajne WZ TAURON Dystrybucja Serwis podjęło uchwałę o zmianie firmy spółki na: TAURON Nowe Technologie S.A. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania zmiana firmy spółki nie została jeszcze zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Nabycie przez TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. 100% udziałów AVAL-1 sp. z o.o.

W dniu 2 stycznia 2020 r. TAURON EKOENERGIA nabyła 100% udziałów AVAL-1 sp. z o.o. (AVAL-1) z siedzibą w Szczecinie tj. 50 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy i łącznej wartości 5 000 zł. AVAL-1 realizuje projekt budowy farmy fotowoltaicznej o mocy 6 MW w gminie Choszczno w województwie zachodniopomorskim.

Realizacja inwestycji jest zgodna z założeniami zaktualizowanych kierunków strategicznych Grupy Kapitałowej TAURON, zakładających zwiększenie udziału źródeł nisko- oraz zeroemisyjnych w strukturze wytwórczej Grupy Kapitałowej TAURON do ponad 65% w 2030 r.

Szczegółowa informacja dotycząca projektu budowy farmy fotowoltaicznej w gminie Choszczno została przedstawiona w pkt 1.4.6. niniejszego sprawozdania.

1.3.3. Powiązania organizacyjne lub kapitałowe z innymi podmiotami

Oprócz powiązań kapitałowych ze spółkami przedstawionymi w pkt 1.3.1. niniejszego sprawozdania do istotnych spółek współzależnych, w których Spółka posiadała bezpośredni lub pośredni udział, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., zaliczyć należy spółki wymienione w poniższej tabeli.

Tabela nr 1. Wykaz istotnych spółek współzależnych, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Spółka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale i organie stanowiącym spółki
1.	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. ¹	Stalowa Wola	Wytwarzanie energii elektrycznej	50,00%
2.	TAMEH HOLDING sp. z o.o. ²	Dąbrowa Górnicza	Działalność firm centralnych i holdingów	50,00%
3.	TAMEH POLSKA sp. z o.o. ²	Dąbrowa Górnicza	Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i obrót energią elektryczną i ciepła	50,00%
4.	TAMEH Czech s.r.o. ²	Ostrawa, Republika Czeska	Produkcja, handel i usługi	50,00%

¹Udział w Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. (EC Stalowa Wola) posiadany jest przez TAURON w sposób pośredni poprzez spółkę zależną TAURON Wytwarzanie.

²Spółki tworzą grupę kapitałową. TAURON posiada bezpośredni udział w kapitale i organie stanowiącym TAMEH HOLDING sp. z o.o. (TAMEH HOLDING), która posiada 100% udział w kapitale i organie stanowiącym TAMEH POLSKA sp. z o.o. (TAMEH POLSKA) oraz TAMEH Czech s.r.o. (TAMEH Czech).

1.3.4. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne oraz lokaty kapitałowe

Objęcie lub nabycie udziałowych papierów wartościowych w ramach spółek Grupy Kapitałowej TAURON

Poniższa tabela przedstawia zestawienie podwyższeń kapitałów własnych w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 2. Zestawienie podwyższeń kapitałów własnych w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

Lp.	Spółka	Wartość dokapitalizowania (łączna cena objęcia akcji / udziałów)	Spółka obejmująca akcje / udziały	Wartość nominalna objętych akcji / udziałów	Data podjęcia uchwały przez ZW / WZ	Struktura kapitału zakładowego po podwyższeniu
1.	Łągisza Grupa TAURON sp. z o.o.	100 000 zł	TAURON Wytwarzanie	1 000 zł	11.01.2019 r.	TAURON Wytwarzanie 100%
2.	Nowe Jaworzno Grupa TAURON	256 925 000 zł	Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych - Kapitałowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (FIKIFIZAN)	2 569 250 zł	25.02.2019 r.	TAURON 92,86%
		83 075 000 zł	FIKIFIZAN	830 750 zł		FIKIFIZAN 7,62%
3.	Nowe Jaworzno Grupa TAURON	440 000 000 zł	Polski Fundusz Rozwoju Inwestycje Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (PFR IFIZ)	4 400 000 zł	12.07.2019 r.	PFR IFIZ 7,62%
		250 000 000 zł	TAURON	2 500 000 zł		TAURON 84,76%
4.	Finanse Grupa TAURON	100 000 zł ¹	TAURON	2 000 zł	06.05.2019 r.	TAURON 100%
5.	TEC1	700 000 zł	TAURON	7 000 zł	02.09.2019 r.	TAURON 100%
6.	TEC2	200 000 zł	TAURON	2 000 zł	02.09.2019 r.	TAURON 100%
7.	TEC3	600 000 000 zł	TAURON	6 000 000 zł	02.09.2019 r.	TAURON 100%

Lp.	Spółka	Wartość dokapitalizowania (łącznie cena objęcia akcji / udziałów)	Spółka obejmująca akcje / udziały	Wartość nominalna objętych akcji / udziałów	Data podjęcia uchwały przez ZW / WZ	Struktura kapitału zakładowego po podwyższeniu
8.	TAURON Dystrybucja Serwis	41 476 zł²	TAURON	41 476 zł	29.10.2019 r.	TAURON 100%
9.	AVAL-1	4 500 000 zł	TAURON EKOENERGIA	450 zł	27.02.2020 r.	TAURON EKOENERGIA 100%
						TAURON 85,88%
10.	Nowe Jaworzno Grupa TAURON	455 100 000 zł	TAURON	91 020 zł	02.03.2020 r.	FIKFIZAN 7,06%
						PFR IFIZ 7,06%

¹Wartość podwyższenia kapitału zakładowego Finanse Grupa TAURON w wyniku transgranicznego połączenia Finanse Grupa TAURON (spółka przejmująca) z TAURON Sweden Energy (spółka przejmowana),

²Wartość podwyższenia kapitału zakładowego TAURON Dystrybucja Serwis w wyniku połączenia TAURON Dystrybucja Serwis (spółka przejmująca) z Magenta Grupa TAURON (spółka przejmowana).

Wniesienie dopłat do kapitału spółki Polska Energia - Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o.

W wykonaniu uchwały Nadzwyczajnego ZW PEPKH z dnia 8 stycznia 2020 r., dotyczącej nałożenia na TAURON, jako jedynego współnika obowiązku wniesienia dopłat, w dniu 10 stycznia 2020 r. TAURON wniósł dopłaty do kapitału zakładowego powyższej spółki w łącznej wysokości 8 016 tys. zł.

Uchwała Nadzwyczajnego ZW została podjęta w związku z toczącym się postępowaniem koncesyjnym przed Urzędem Regulacji Energetyki (URE) o udzielenie PEPKH nowej koncesji na obrót energią elektryczną. Wniesienie dopłat miało na celu spełnienie wymogów Prezesa URE odnośnie posiadania przez PEPKH określonego poziomu środków finansowych.

Objęcie lub nabycie udziałowych papierów wartościowych w pozostałych spółkach z udziałem kapitałowym TAURON

Poniższa tabela przedstawia zestawienie podwyższeń kapitałów własnych w pozostałych spółkach z udziałem kapitałowym TAURON w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 3. Zestawienie podwyższeń kapitałów własnych w pozostałych spółkach z udziałem kapitałowym TAURON w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

Lp.	Spółka	Wartość dokapitalizowania (łącznie cena objęcia akcji / udziałów)	Spółka obejmująca akcje / udziały	Wartość nominalna objętych akcji / udziałów	Data podjęcia uchwały przez ZW / WZ	Struktura kapitału zakładowego po podwyższeniu
1.	EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ASI spółka komandytowo - akcyjna (EEC Magenta ASI)	107 200 zł	EEC Ventures spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa (EEC Ventures)	1 072 zł	15.01.2019 r.	EEC Ventures 3%
		2 577 600 zł	PFR Starter Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (PFR Starter FIZ)	25 776 zł		PFR Starter FIZ 72,1%
		890 200 zł	TAURON	8 902 zł		TAURON 24,9%
2.	EEC Magenta ASI	18 800 zł	EEC Ventures	188 zł	23.08.2019 r.	EEC Ventures 3%
		450 600 zł	PFR Starter FIZ	4 506 zł		PFR Starter FIZ 72,1%
		155 600 zł	TAURON	1 556 zł		TAURON 24,9%
3.	EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 ASI spółka komandytowo - akcyjna (ECC Magenta 2 ASI)	99 557 zł	EEC Ventures 2	2 933 zł	25.01.2019 r.	EEC Ventures 2 2,95%
		4 874 200 zł	PFR NCBR CVC FIZAN	48 742 zł		PFR NCBR CVC FIZAN 49,02%
		4 775 100 zł	TAURON	47 751 zł		TAURON 48,03%
4.	EEC Magenta 2 ASI	128 118 zł	EEC Ventures 2	3 774 zł	27.09.2019 r.	EEC Ventures 2 2,95%
		6 279 000 zł	PFR NCBR CVC FINAN	62 790 zł		PFR NCBR CVC FIZAN 49,02%
		6 150 900 zł	TAURON	61 509 zł		TAURON 48,03%
5.	EEC Magenta ASI	17 200 zł	EEC Ventures	172 zł	02.03.2020 r.	EEC Ventures 3%
		414 600 zł	PFR Starter FIZ	4146 zł		PFR Starter FIZ 72,1%
		143 200 zł	TAURON	1432 zł		TAURON 24,9%

Pozostałe najistotniejsze inwestycje w aktywa finansowe o charakterze kapitałowym na dzień 31 grudnia 2019 r. obejmują zaangażowanie w następujące podmioty:

1. Spółka Ciepłowniczo Energetyczna Jaworzno III sp. z o.o. (SCE Jaworzno III) o wartości bilansowej 30 386 tys. zł,
2. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Tychy sp. z o.o. (PEC Tychy) o wartości bilansowej 23 801 tys. zł,
3. Energetyka Cieszyńska sp. z o.o. o wartości bilansowej 13 773 tys. zł,
4. PGE EJ 1 sp. z o.o. (PGE EJ 1) o wartości bilansowej 14 402 tys. zł,
5. ElectroMobility Poland S.A. (ElectroMobility Poland) o wartości bilansowej 11 847 tys. zł,
6. EEC Magenta 2 ASI o wartości bilansowej 10 950 tys. zł.

Główne inwestycje w aktywa finansowe

Do inwestycji Grupy Kapitałowej TAURON w aktywa finansowe zrealizowanych w okresie sprawozdawczym należy udzielenie przez TAURON pożyczki dla spółki współzależnej EC Stalowa Wola w wysokości 5 175 tys. zł. z terminem spłaty do dnia 30 czerwca 2033 r.

Do inwestycji Grupy Kapitałowej TAURON w aktywa finansowe kontynuowanych w 2019 r. należy zaliczyć:

- utrzymanie przez TAURON inwestycji w jednostkach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Na dzień bilansowy wartość jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyniosła 26 622 tys. zł,
- współfinansowanie przez TAURON spółki współzależnej EC Stalowa Wola w formie pożyczek. Na dzień bilansowy łączna wartość pożyczek udzielonych EC Stalowa Wola wyniosła 336 661 tys. zł,
- współfinansowanie przez Spółkę PGE EJ 1 w formie pożyczek. Na dzień bilansowy łączna wartość pożyczek udzielonych na rzecz PGE EJ 1 wyniosła 7 740 tys. zł.

Inwestycje w aktywa finansowe zostały sfinansowane ze środków własnych i środków pozyskanych w ramach modelu finansowania funkcjonującego w Grupie Kapitałowej TAURON.

Po dniu bilansowym, w dniu 11 lutego 2020 r. Spółka umorzyła wszystkie posiadane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

1.4. Strategia i Priorytety strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON

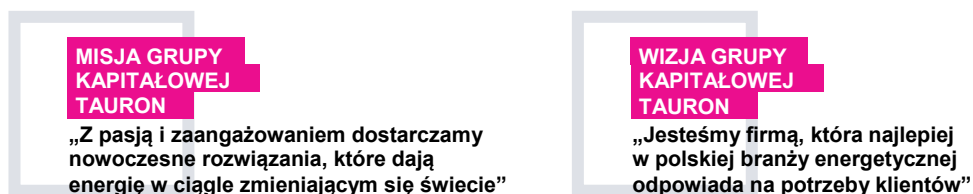
Rok 2019 był okresem kontynuacji realizacji *Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025* (Strategia), która została przyjęta przez Zarząd TAURON i pozytywnie zaopiniowana przez Radę Nadzorczą Spółki w dniu 2 września 2016 r.

Od daty przyjęcia Strategii zmianie uległo część jej założeń, przede wszystkim skonkretyzowały się regulacje istotnie wpływające na działalność biznesową Grupy Kapitałowej TAURON, m.in. *ustawa o rynku mocy, ustawa o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, ustawa prawo energetyczne, ustawa o elektromobilności* oraz regulacje dotyczące wymagań jakościowych dla paliw stałych. Trwają również prace nad ostatecznym kształtem *Polityki Energetycznej Polski do 2040 r.*

Z uwagi na powyższe w dniu 27 maja 2019 r. Zarząd Spółki przyjął, a Rada Nadzorcza Spółki pozytywnie zaopiniowała, *Aktualizację kierunków strategicznych w Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025* (Aktualizacja kierunków strategicznych), będących uzupełnieniem Strategii. Aktualizacja kierunków strategicznych uwzględnia wpływ ww. dokumentów oraz kluczowych zmian regulacyjnych, na Grupę Kapitałową TAURON i zakłada tzw. *Zielony Zwrot TAURONA*, czyli zrównoważoną transformację Grupy Kapitałowej TAURON w kierunku wiodącej niskoemisyjnej grupy energetycznej w Polsce.

1.4.1. Misja, Wizja i wartości Grupy Kapitałowej TAURON

Strategia definiuje Misję i Wizję oraz określa kluczowe wartości Grupy Kapitałowej TAURON:

Misja i Wizja najlepiej opisują zamierzenia strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON, która w rozwoju sprzedaży produktów i usług dostosowanych do potrzeb klientów dostrzega duży potencjał wzrostu. Grupa Kapitałowa TAURON dostosowuje swój profil w celu pełnej koncentracji na kliencie, dostrzegając potencjał nowych produktów, kompatybilnych usług, nowoczesnych kanałów kontaktu jako odpowiedzi na potrzeby klientów.

Kluczowe wartości, które wspierają realizację Strategii to *Partnerstwo, Rozwój, Odwaga* (PRO), które odzwierciedlają sposób, w jaki Grupa Kapitałowa TAURON chce osiągać cele biznesowe. Istotna w ramach *Partnerstwa* jest orientacja na klientów, budowa trwałych relacji i zaangażowanie. *Rozwój* oznacza nastawienie na

innowacyjność, rozwój kompetencji, umiejętności i wiedzy oraz poszukiwanie coraz lepszych rozwiązań, wychodząc naprzeciw klientom i podnosząc jakość usług. *Odważa* oznacza śmiałość i otwartość, determinację oraz zaangażowanie i pasję w realizacji wspólnych celów.

1.4.2. Strategia Grupy Kapitałowej TAURON na lata 2016-2025

Strategia przyjęta na lata 2016-2025 zapewnia stabilność finansową oraz perspektywę wzrostu, przy jednoczesnym wsparciu stabilności systemu elektroenergetycznego. Zakłada się, że długoterminowy rozwój będzie opierał się na rozwiązaniach bazujących na relacjach z klientami. Misja i Wizja odzwierciedlają taki kierunek zarządzania oraz wpisują się w koncepcję rozwoju zorientowanego na klienta.

Strategia charakteryzuje podejście do rozwoju poszczególnych Segmentów działalności Grupy Kapitałowej TAURON, dzieląc je na takie, które Grupa Kapitałowa TAURON planuje mocno rozwijać, takie, które będą stanowiły podstawę stabilności finansowej oraz na takie, gdzie konieczny jest mocny akcent na efektywność kosztową. W Aktualizacji kierunków strategicznych, Grupa Kapitałowa TAURON podkreśliła koncentrację na rozwoju źródeł nisko- i zeroemisyjnych przy jednoczesnym uelastycznieniu portfela aktywów Grupy Kapitałowej TAURON. Powyższe odzwierciedla konieczność transformacji energetycznej Grupy Kapitałowej TAURON i zwiększenie potencjału inwestycyjnego dla rozwoju OZE, co w połączeniu ze zmienioną filozofią zarządzania i ukierunkowaniem na klienta i jego potrzeby pozwala na budowę innowacyjnej, otwartej na nowe wyzwania Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższy rysunek przedstawia podstawy wzrostu wartości Grupy Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 4. Podstawy wzrostu wartości Grupy Kapitałowej TAURON

Strategia wyznacza trzy priorytety, które zakładają przekształcenie Grupy Kapitałowej TAURON w dostosowany do potrzeb rynku i klienta, rozwijający się koncern energetyczny docelowo zapewniający swoim akcjonariuszom zwrot z zainwestowanego kapitału:

Aktualizacja kierunków strategicznych potwierdziła aktualność priorytetów Grupy Kapitałowej TAURON, akcentując konieczność budowy silnej grupy kapitałowej poprzez:

- transformację miksu energetycznego, i kierunkowe dążenie do ponad 65% udziału źródeł nisko- i zeroemisyjnych w strukturze wytwórczej Grupy Kapitałowej TAURON w 2030 r.,
- optymalizację aktywów węglowych i portfela inwestycji kapitałowych.

Strategia i Aktualizacja kierunków strategicznych wskazują, że nadrzędnym celem w obszarze inwestycji jest dostosowanie portfela inwestycyjnego do potrzeb rynku. Aktualizacja podkreśliła konieczność zwiększenia potencjału inwestycyjnego dla rozwoju odnawialnych źródeł energii. Założono, że działania będą zorientowane na:

- optymalizację struktury aktywów we wszystkich obszarach działalności oraz dostosowanie do wymogów środowiskowych,
- inwestycje w rozwój i modernizację sieci dystrybucyjnej oraz nisko- i zeroemisyjne źródła wytwórcze,
- realizację projektów inwestycyjnych, które gwarantują oczekiwany poziom zwrotu z kapitału i nie są obciążone istotnymi ryzykami rynkowymi,

- wykorzystanie pozabilansowych form finansowania, w szczególności poprzez angażowanie partnerów zewnętrznych,
- inwestowanie w przedsięwzięcia w sektorach pokrewnych do energetyki (w szczególności usług) w celu uzupełnienia łańcucha wartości, w którym działa TAURON oraz w tzw. nową energetykę m.in. energetykę prosumencką, rozwiązania Smart Home, Smart City, elektromobilność i usługi okołoenerygetyczne.

Poniższa tabela przedstawia cele strategiczne oraz perspektywy rozwoju w poszczególnych Segmentach działalności.

Tabela nr 4. Cele strategiczne oraz perspektywy rozwoju w poszczególnych Segmentach działalności

Cele strategiczne	Perspektywy rozwoju
Segment Wydobycie	
<p>Głównym celem dla Segmentu Wydobycie jest stabilne dostarczanie konkurencyjnego kosztowo i odpowiedniego pod względem jakości paliwa oraz dostosowanie poziomu wydobycia do planowanego zapotrzebowania na paliwo w Grupie Kapitałowej TAURON.</p>	<p>Wprowadzanie dalszych obostrzeń z zakresu ochrony środowiska, jakości paliw stałych wprowadzanych do obrotu, podatków oraz przepisów samorządowych (w tym antysmogowych) stanowią wyzwanie dla sektora. Regulacje energetyczno - klimatyczne skutkują sukcesywnym obniżaniem konkurencyjności energetyki węglowej. Kierunki rozwoju branży wydobywczej będą silnie skorelowane także z wytycznymi zawartymi w rządowych dokumentach: <i>Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.</i> (projekt) oraz <i>Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030</i>. W powyżej wskazanych dokumentach przedstawiono rosnące znaczenie OZE, w tym morskiej energetyki wiatrowej, nowych technologii i stopniową zmianę miksu wytwórczego kraju kosztem energetyki konwencjonalnej.</p>
<p>Cele wyznaczone w Strategii są realizowane poprzez działania takie jak:</p>	<p>W ramach Aktualizacji kierunków strategicznych przyjęto opcję strategiczną polegającą na przeprowadzeniu rynkowej weryfikacji zbycia ZG Janina.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • optymalizacja kosztów i nakładów inwestycyjnych, • wzbogacanie trójproduktowe w Zakładzie Górniczym Sobieski (ZG Sobieski) i Zakładzie Górniczym Janina (ZG Janina), • rozbudowa linii do paczkowania ekogroszku, przygotowanie paliwa dedykowanego dla jednostek wytwórczych. 	
Segment Wytwarzanie	
<p>Głównymi celami dla Segmentu Wytwarzanie są:</p>	<p>Zaostrzająca się polityka energetyczno-klimatyczna Unii Europejskiej (UE) połączona ze wzrostem cen uprawnień do emisji CO₂ wyznaczają kierunek rozwoju energetyki. Ograniczanie systemów wsparcia dla energetyki konwencjonalnej oraz perspektywa braku możliwości skorzystania z derogacji ETS oznacza trwałą utratę rentowności dla tych jednostek. Ograniczanie finansowania zarówno instalacji węglowych, jak i grup kapitałowych posiadających aktywa węglowe oraz zawężająca się baza ubezpieczycieli majątku węglowego obniża finansowy sens utrzymywania majątku konwencjonalnego. W grudniu 2019 r. Komisja Europejska zaprezentowała <i>Europejski Zielony Ład</i> - plan działań mający na celu wdrożenie strategii prowadzącej do osiągnięcia neutralności klimatycznej na poziomie UE do 2050 r.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dla TAURON Wytwarzanie: zbudowanie optymalnego, z punktu widzenia rentowności i ryzyka, portfela aktywów wytwórczych oraz jego efektywna eksploatacja, • dla TAURON EKOENERGIA: podniesienie rentowności aktywów wytwórczych i przygotowanie opcji na zyskowy rozwój obszaru, • dla TAURON Ciepło: uzyskanie zwrotu z zainwestowanego kapitału dzięki wzrostowi rynku i satysfakcji klientów. 	<p>Zakłada się wzrost krajowej produkcji energii elektrycznej, w tym z OZE. Obserwuje się dynamiczny rozwój fotowoltaiki, związany przede wszystkim z uruchomieniem programów wsparcia, w tym dla prosumentów. Według SolarPower Europe Polska w 2019 r. znalazła się na V miejscu w UE pod względem przyrostu nowych mocy fotowoltaicznych. W 2020 r. szacowany jest kolejny rekord przyrostu nowych mocy PV. Dodatkowym czynnikiem wspierającym rozwój jest możliwość pozyskania środków na inwestycje z dedykowanych funduszy przewidywanych na lata 2021-2030.</p>
<p>Cele wyznaczone w Strategii są realizowane poprzez:</p>	<p>Rozwój inwestycji OZE dotyczyć będzie również elektrowni wiatrowych na lądzie, a w dłuższej perspektywie na morzu. Zmiany technologiczne dla farm wiatrowych przy sprzyjających regulacjach przełożą się na repowering instalacji, a tym samym na zwiększenie mocy i poprawę efektywności ich wykorzystania.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • optymalizacja kosztów i nakładów inwestycyjnych i zatrudnienia, • optymalizacja majątku produkcyjnego, • sprzedaż zbędnych aktywów nieprodukcyjnych, • projekty inwestycyjne wpływające na unowocześnienie floty wytwórczej. 	<p>Kluczową kwestią będzie zapewnienie bezpieczeństwa pracy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE). Wprowadzono w Polsce rynek mocy, który jest jednym z elementów wspierających transformację polskiej energetyki. Szansą dla energetyki konwencjonalnej jest uzyskanie odstępstw od wymogów dostosowania jednostek wytwórczych do <i>Konkluzji BAT</i>.</p>
<p>Aktualizacja kierunków strategicznych wskazała, że priorytetem jest odstawienie wszystkich wyeksploatowanych bloków węglowych (klasy 120 MW - do końca 2020 r. i klasy 200 MW - po 2025 r.) i utrzymanie aktywów otrzymujących wsparcie regulacyjne. W portfelu wytwórczym docelowo pozostaną nowoczesne jednostki konwencjonalne: Łagisza 460 MW i Jaworzno 910 MW</p>	<p>Na rynku ciepła, polityka kraju ukierunkowana na wsparcie kogeneracji i poprawę jakości powietrza może przełożyć się na wzrost inwestycji i rozwój tego obszaru. Ważnym czynnikiem jest wzrost świadomości społecznej, aktywność samorządów w walce ze smogiem oraz krajowe programy pomocowe. Z drugiej strony możliwości rozwoju rynku ciepłowniczego są ograniczone z uwagi na poprawę efektywności energetycznej budynków oraz wzrost konkurencji ze strony coraz efektywniejszych urządzeń ogrzewania indywidualnego. Należy uwzględnić też ograniczanie finansowania i ubezpieczenia inwestycji węglowych.</p>
<p>W zakresie OZE przygotowywane są opcje dla rozwoju instalacji OZE poprzez budowę własnych źródeł, zakup działających instalacji oraz gotowych projektów. Aktualizacja kierunków strategicznych wzmocniła istotność rozwoju czystej energii, która będzie podstawą budowy wartości Grupy Kapitałowej TAURON. Zaangażowanie w energetykę nisko- i zero emisyjną jest realizowane poprzez:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • inwestycje w lądowe farmy wiatrowe: dodatkowe 900 MW do 2025 r., • inwestycje w farmy fotowoltaiczne: dodatkowe 300 MW do 2025 r., • gotowość do udziału w projektach farm wiatrowych offshore. 	
<p>W zakresie wytwarzania, dystrybucji i obrotu ciepłem istotnymi działaniami jest likwidacja niskiej emisji, poszukiwanie rozwiązań w obszarze kogeneracji oraz poprawa poziomu wykorzystania istniejącej infrastruktury.</p>	
<p>W ramach Aktualizacji kierunków strategicznych założono rynkową weryfikację opcji zbycia TAURON Ciepło.</p>	
<p>Dodatkowo, zakłada się sprzedaż udziałów w EC Stalowa Wola i PGE EJ 1.</p>	

Segment Dystrybucja

Głównym celem Segmentu Dystrybucja jest utrzymanie pozycji lidera na rynku polskim w dziedzinie bezpieczeństwa i efektywności funkcjonowania sieci.

Coroczny poziom nakładów inwestycyjnych w Segmencie Dystrybucja sięga 2 mld zł. Realizowane są głównie zadania związane z przyłączeniem nowych odbiorców oraz modernizacją i rozbudową sieci.

Prowadzone są działania ukierunkowane na zapewnienie elastyczności sieci oraz uproszczenie procedur związanych z przyłączeniami nowych odbiorców. Realizowane inwestycje dostosowują majątek dystrybucyjny do rosnącej ilości energii generowanej przez źródła odnawialne, a także przygotowują sieci do współpracy z infrastrukturą do ładowania pojazdów elektrycznych.

Zrealizowano Program *Jedna Dystrybucja*, na który składają się projekty optymalizujące procesy działania w spółce, w tym: działania wpływające na poprawę zadowolenia klientów i poprawę wizerunku firmy.

Kontynuowane będą działania zapewniające niezawodności dostaw energii elektrycznej oraz uproszczenie procedur związanych z przyłączeniami nowych odbiorców i mikroinstalacji. Realizowane inwestycje pozwolą na dostosowanie majątku dystrybucyjnego Grupy Kapitałowej TAURON do rosnącej ilości energii generowanej przez rozproszone źródła odnawialne, a także na przygotowanie sieci do współpracy z infrastrukturą do ładowania pojazdów elektrycznych. Rozwój Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie inteligentnych sieci oraz liczników pozwoli wprowadzić dodatkowe funkcjonalności zarówno po stronie dystrybutora, jak i klienta. Na rozwój Segmentu Dystrybucja w znaczny sposób wpłynie możliwość pozyskania środków pomocowych zarówno dla poprawy bezpieczeństwa sieci, jak i działalności badawczo-rozwojowej (B+R).

Działania Segmentu Dystrybucja zależne są od wprowadzanych przez Prezesa URE nowych elementów polityki regulacyjnej. Istotne zmiany w funkcjonowaniu Segmentu Dystrybucja mogą wynikać ze zmian w prawie energetycznym.

Segment Sprzedaż

Głównym celem Segmentu Sprzedaż jest osiągnięcie pozycji lidera w relacjach z klientami poprzez wysoką jakość obsługi oraz przywództwo produktowe.

Wdrażane są inicjatywy tj. m.in.: wzrost potencjału sprzedażowego poprzez przekształcenie kanałów obsługi w zintegrowane kanały kontaktu z klientami, wzrost wartości sprzedaży produktów i usług do klientów masowych poprzez rozwój oferty produktowej oraz technik sprzedaży, rozwój produktów i budowę kanałów kontaktu w zakresie produktów specjalistycznych oraz oferty partnerskiej skierowanej do segmentu klientów masowych.

Aktualizacja kierunków strategicznych potwierdziła kontynuację rozwoju nowych produktów i usług okołoenerygetycznych, w tym:

- dla klientów biznesowych: doradztwo i zarządzanie majątkiem i infrastrukturą energetyczną, usługi audytu energetycznego i poprawy efektywności,
- dla klientów instytucjonalnych: produkty i usługi w zakresie Smart City, elektromobilności, ograniczania niskiej emisji, multiutility.

Działania konkurencji oraz rosnące oczekiwania klientów wpływają na rozwijanie oferty produktowej oraz utrzymanie najwyższych standardów obsługi klienta. Rosnąca świadomość klientów wpływa na wzrost wymagań w zakresie oferowanych produktów oraz szybkości i jakości obsługi. Grupa Kapitałowa TAURON systematycznie rozwija ofertę produktową, dopasowując ją do oczekiwań klientów indywidualnych i biznesowych oraz rozwija kanały komunikacji zarówno na poziomie platform cyfrowych, jak i kontaktów bezpośrednich.

Firmy konkurencyjne oferują na rynku produkty, które często są bardzo podobne do oferowanych przez Segment Sprzedaż. Przy zbliżonych ofertach cenowych walka o klienta będzie się toczyć na poziomie nowatorskich propozycji produktów i usług, szczególności na płaszczyźnie platform komunikacji z klientem i jakości obsługi.

1.4.3. Kluczowe wyzwania dla Grupy Kapitałowej TAURON

Strategia i Aktualizacja kierunków strategicznych są odpowiedzią Grupy Kapitałowej TAURON na wyzwania stawiane przez otoczenie biznesowe i wymagania klientów sektora energetycznego:

Regulacje

Polityka dekarbonizacyjna UE i kolejne regulacje zmierzające do ograniczenia emisji, wprowadzenie modelu regulacji jakościowej w dystrybucji, zmiany w systemie wsparcia dla instalacji OZE oraz działania UE w kierunku wspólnego rynku energii elektrycznej i neutralności klimatycznej.

Rynek

Zmieniające się prognozy cen energii elektrycznej i węgla kamiennego, dostępność węgla kamiennego, popyt na energię elektryczną, zapotrzebowanie na moc, rosnąca konkurencja na rynku detalicznym, rosnący poziom generacji z OZE, ograniczanie finansowania inwestycji węglowych jak i grup kapitałowych posiadających aktywa węglowe.

Klient

Wzrost świadomości klientów i wymagań w zakresie zaspokajania potrzeb oraz kompleksowości oferty, wzrost oczekiwań w zakresie jakości i dostępności obsługi klienta.

Technologia

Spadające ceny technologii odnawialnych i rozproszonych, rosnąca konkurencyjność tych źródeł wobec źródeł konwencjonalnych, zmiana roli dystrybucji w związku z rozwojem energetyki rozproszonej, rozwój technologii smart, mikrogeneracji i magazynowania energii.

Przewidywana jest transformacja energetyki systemowej w kierunku zdecentralizowanego wytwarzania, wzrostu roli połączeń transgranicznych, magazynów energii oraz nowych usług energetycznych, jak np. „wirtualne elektrownie”, zarządzanie popytem lub generacja rozproszona. Powyższy kierunek zmian wpływa zarówno na Segment Dystrybucja, który musi się zmierzyć z technologiami smart, infrastrukturą do ładowania pojazdów elektrycznych, generacją rozproszoną, w tym prosumencką oraz dwukierunkowymi przepływami, przy

jednoczesnym wzroście jakości i bezpieczeństwa dostaw, jak i na Segment Wytwarzanie, którego transformacja będzie zmierzać w kierunku funkcji regulacyjnej i stabilizującej system elektroenergetyczny.

1.4.4. Szanse i zagrożenia

Poniższa tabela przedstawia szanse i zagrożenia dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON, z uwzględnieniem sytuacji sektora na koniec 2019 r.

Tabela nr 5. Szanse i zagrożenia dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON

Szanse	Zagrożenia
Regulacje	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie rynku dwutowarowego - dodatkowe przychody za utrzymywanie mocy wytwórczych. 2. Wsparcie elektrycznej mobilności (wzrost konsumpcji energii elektrycznej). 3. Wprowadzenie rozwiązań prawnych wspierających ograniczenie niskiej emisji (np. ogrzewanie systemowe). 4. Nowe regulacje dotyczące wsparcia dla kogeneracji. 5. Wykorzystanie środków pomocowych na rozwój działalności Grupy Kapitałowej TAURON. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaostrzająca się polityka energetyczno-klimatyczna UE. 2. Wzrost kosztów wytwarzania energii w źródłach konwencjonalnych wynikający m.in. z kosztów środowiskowych i polityki dekarbonizacyjnej. 3. Brak stabilności i przewidywalności regulacji dla źródeł OZE oraz niepewna przyszłość źródeł OZE opartych na technologii spalania i współspalania biomasy. 4. Konieczność ponoszenia dodatkowych wydatków z tytułu zmian w prawie energetycznym.
Rynek	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostęp do największej, wśród firm energetycznych w Polsce, bazy klientów. 2. Wejście w okołenergetyczne segmenty rynku w oparciu o posiadane kompetencje. 3. Komerccjalizacja innowacyjnych rozwiązań wypracowanych w ramach działalności B+R. 4. Własna baza wydobywcza pozwalająca na stabilizację i przewidywalność kosztu paliwa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spadek marży i mniejsze obciążenia pracy aktywów konwencjonalnych (pogorszenie rentowności, modernizacje lub odstawienia starych jednostek z uwagi na wejście do systemu nowych wysokosprawnych bloków i wymogi <i>Konkluzji BAT</i>). 2. Utrata wolumenu i rentowności Segmentu Sprzedaż. 3. Presja na ceny energii przy rosnących wolumenach wymiany transgranicznej. 4. Ograniczanie finansowania inwestycji węglowych i grup kapitałowych posiadających aktywa węglowe. 5. Wzrost cen towarów i usług negatywnie wpływający na efektywność inwestycyjną.
Klient	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przewaga konkurencyjna w zakresie jakości obsługi klienta. 2. Segmentacja klientów i oferowanie dodatkowych produktów zgodnie z oczekiwaniami klientów. 3. Rosnąca świadomość i oczekiwania klienta w kierunku kompleksowej, spersonalizowanej oferty dodatkowych usług i produktów. 4. Poszerzenie oferty usług dla klientów w oparciu o posiadane kompetencje i zaufanie do marki TAURON. 5. Rozwój nowoczesnych i zintegrowanych kanałów sprzedaży oraz obsługi klienta. 6. Nowe kompetencje i modele biznesowe w oparciu o działalność B+R. 7. Utrzymanie trendu wzrostowego zużycia energii elektrycznej przez odbiorców końcowych. 8. Budowa kompetencji i przewag konkurencyjnych w nowych obszarach działalności. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwa utrata klientów związana ze wzrostem liczby konkurentów oferujących klientom podobne produkty oraz ze względu na niskie bariery wejścia na rynek sprzedaży energii elektrycznej. 2. Spadek lojalności klientów - aktywne działania konkurencji. 3. Większa świadomość i wymagania klientów odnośnie jakości obsługi i oferty produktowej. 4. Niezależność energetyczna odbiorców (prosumenci, wyspy energetyczne, magazyny energii, klastry). 5. Budowa własnych źródeł wytwarzania przez odbiorców energochłonnych jako wynik ograniczania kosztów energii elektrycznej. 6. Ucieczka emisji - przenoszenie działalności gospodarczej do innych krajów ze względu na koszt energii. 7. Poniesienie wysokich nakładów na wdrażanie nowych platform obsługi oraz rozwój kanałów kontaktu.
Technologie	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępujący i zauważalny spadek cen technologii odnawialnych. 2. Rozwój technologii magazynowania, technologii inteligentnych i związanych z wytwarzaniem rozproszonym. 3. Dodatkowe usługi dla klientów związane z nowymi technologiami (Internet Rzeczy, taryfy dynamiczne, wirtualne elektrownie). 4. Opracowanie i wdrożenie (komercjalizacja) własnych innowacyjnych rozwiązań dających przewagę konkurencyjną. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konieczność dostosowania sieci do wzrostu generacji rozproszonej (przepływy dwukierunkowe). 2. Pojawienie się konkurencyjnych kosztowo technologii wytwarzania energii elektrycznej w państwach sąsiadujących z Polską. 3. Rosnąca ilość cyberzagrożeń oraz infrastruktury podatnej na takie ataki. 4. Mnoga liczba standardów komunikacji, problemy z zapewnieniem oczekiwanych celów dla realizowanych projektów.

1.4.5. Perspektywiczne cele i założenia finansowe Strategii

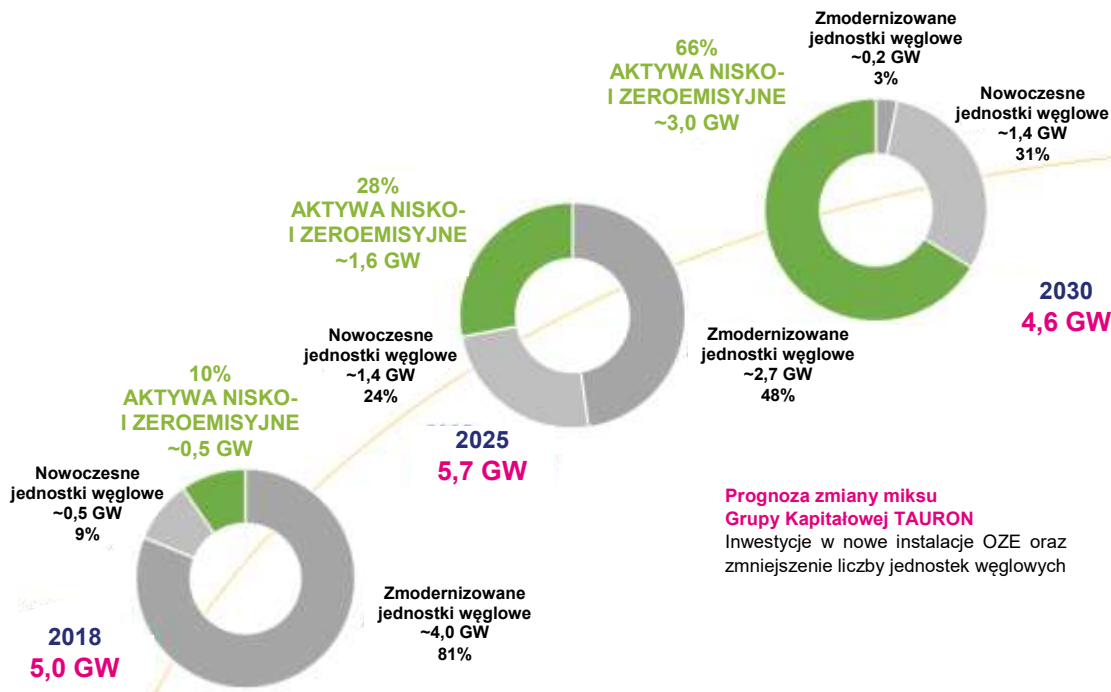
Na etapie przygotowywania Strategii założono, że działania w niej określone pozwolą osiągnąć wyznaczone kluczowe cele dla Grupy Kapitałowej TAURON, tj:

1. EBITDA powyżej 4 mld w 2020 r.
2. Dotrzymanie kowenantu dług netto/EBITDA poniżej 3,5x.
3. Utrzymanie wysokiego wskaźnika CSI.
4. Elektrownie z pozytywnymi przepływami finansowymi do 2020 r.
5. Utrzymanie bazy klientów.
6. Lider marży jednostkowej wśród czterech największych sprzedawców energii w Polsce.
7. Nowe biznesy będą stanowić przynajmniej 25% przychodów/marży w 2025 r.

Działania zaplanowane na najbliższe lata pozwolą zahamować spadek zyskowności. Odbędzie się to poprzez optymalizację działań w Segmencie Wydobycie i Segmencie Wytwarzanie przy jednoczesnym utrzymaniu stabilności w Segmencie Dystrybucja.

Aktualizacja kierunków strategicznych wskazała docelową strukturę aktywów wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON. Zakładany kierunkowo miks energetyczny Grupy Kapitałowej TAURON jest efektem inwestycji w aktywa nisko- i zeroemisyjne oraz zmniejszeniem liczby jednostek węglowych, co zostało zaprezentowane na poniższym rysunku.

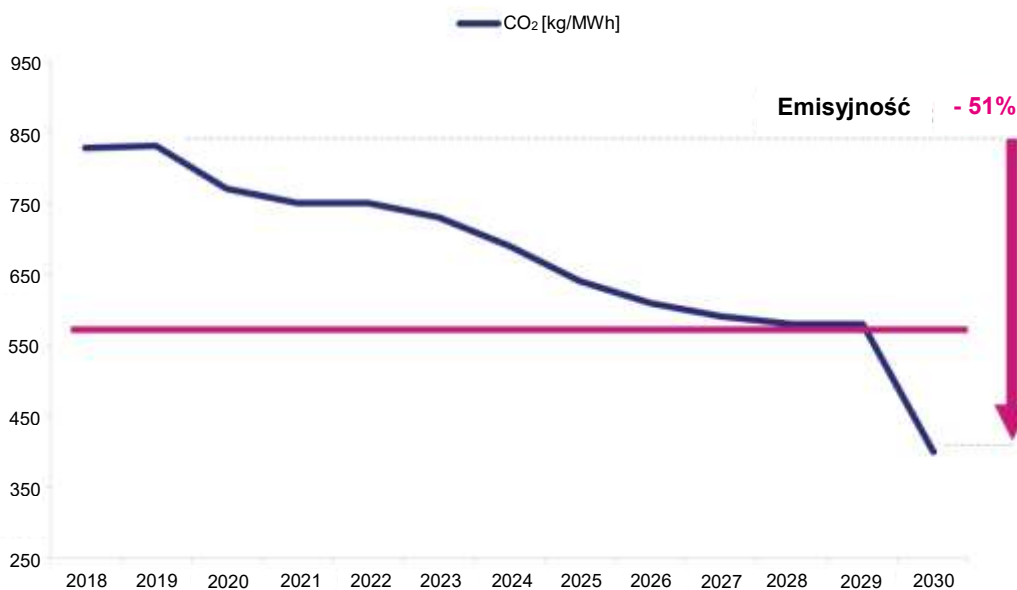
Rysunek nr 5. Kierunkowa transformacja energetyczna Grupy Kapitałowej TAURON

Naturalną konsekwencją zmiany struktury mocy zainstalowanej w Grupie Kapitałowej TAURON będzie istotne ograniczenie emisji CO₂, co pozwoli uplasować się wśród najbardziej odpowiedzialnych ekologicznie spółek energetycznych. Kierunkowo zakłada się osiągnięcie jednostkowej emisji CO₂ znacznie poniżej 550 kg/MWh

Poniższy rysunek przedstawia kierunkową zakładaną emisyjność jednostkową Grupy Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 6. Kierunkowa zakładana emisyjność jednostkowa Grupy Kapitałowej TAURON

1.4.6. Realizacja Strategii i priorytety Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r.

Wynikiem realizacji Strategii są podjęte działania i osiągnięte wartości celów strategicznych, Programu Poprawy Efektywności oraz Inicjatyw Strategicznych.

Poniższa tabela przedstawia realizowane w 2019 r. cele strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 6. Realizowane w 2019 r. cele strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Cel strategiczny	Realizacja w 2019 r.
1.	EBITDA powyżej 4 mld w 2020 r.	Cel realizowany jest poprzez podstawową działalność segmentów biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON. W 2019 r. uzyskano EBITDA na poziomie 3,6 mld zł.
2.	Kowenant dług netto/EBITDA poniżej 3,5x	Dotrzymanie kowenantów jest efektem zarówno działań wpływających na poprawę wyników finansowych, jak i działań zmierzających do poprawy efektywności inwestycyjnej. W ramach Strategii zoptymalizowano portfel inwestycyjny oraz pozyskano nowoczesne finansowanie w postaci emisji obligacji hybrydowych. Na koniec 2019 r. wskaźnik dług netto/EBITDA wyniósł 2,8 x.
3.	Utrzymanie wysokiego wskaźnika CSI	Grupa Kapitałowa TAURON jest liderem branży w zakresie jakości obsługi klienta. Coroczne badania satysfakcji klientów potwierdzają wysoki poziom zadowolenia klientów Grupy Kapitałowej TAURON. Wyniki badania CSI z grudnia 2019 r. były następujące: dla gospodarstw domowych 83 pkt, dla małych i średnich przedsiębiorstw 78 pkt, a dla klientów biznesowych 78 pkt.
4.	Elektrownie z pozytywnymi przepływami finansowymi do 2020 r.	Osiągnięcie tego celu będzie wynikiem szeregu działań podejmowanych w ramach Grupy Kapitałowej TAURON, m.in.: optymalizacji kosztów i nakładów na jednostki wytwórcze, strategii handlowej Grupy Kapitałowej TAURON, jak również oddziaływania otoczenia zewnętrznego zarówno regulacyjnego, jak i rynkowego. Istotny, dodatni wpływ na uzyskanie pozytywnych przepływów finansowych jednostek wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON od 2021 r. będą miały zagwarantowane przychody, uzyskane w ramach wygranych aukcji głównych rynku mocy.
5.	Utrzymanie bazy klientów	Grupa Kapitałowa TAURON jest największym w kraju dystrybutorem i drugim co do wielkości sprzedawcą energii elektrycznej. Utrzymanie bazy klientów stanowi dla Grupy Kapitałowej TAURON platformę długofalowego wzrostu i jest realizowane przez zarówno działania poprawiające jakość świadczonych usług, m.in. rozwój kanałów komunikacji z klientem, jak i szeroką ofertę produktową. Na koniec 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON świadczyła usługi dla ok. 5,5 mln klientów Segmentu Sprzedaż i 5,65 mln klientów Segmentu Dystrybucja.
6.	Lider marży jednostkowej wśród 4 największych sprzedawców energii w Polsce	Utrzymanie pozycji lidera opiera się zarówno na utrzymaniu wysokiego wolumenu sprzedawanej energii elektrycznej, jak i zdolności do generowania pozytywnego wyniku ekonomicznego. Grupa Kapitałowa TAURON, koncentrując się na kliencie, buduje szeroką, rentowną bazę produktów i usług. Według danych za III kwartały 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON utrzymała pozycję lidera marży jednostkowej wśród 4 największych spółek krajowych kalkulowanej jako wynik EBITDA Segmentu Sprzedaż przypadający na energię elektryczną sprzedaną do odbiorców końcowych.
7.	Nowe biznesy mają stanowić przynajmniej 25% przychodów/marży w 2025 r.	Największym projektem w ramach realizacji celu jest budowa szerokopasmowego dostępu do Internetu. Projekt ten składa się z realizowanego w 7 regionach południowej Polski Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC) oraz budowy struktur umożliwiających wykorzystanie potencjału biznesowego infrastruktury w ramach Centrum Usług Biznesowych w TAURON Obsługa Klienta. Atrakcyjność projektu zwiększa wartość dofinansowania, które wynosi 187 mln zł. W zakresie rozwoju eMobility Grupa Kapitałowa TAURON realizuje usługę carsharingu oraz buduje infrastrukturę do ładowania samochodów elektrycznych. Na koniec 2019 r. zrealizowano 49 stacji ładowania, na koniec realizowanego etapu sieć zostanie powiększona do 150 stacji. W 2019 r. uruchomiono projekty związane z budową silników kogeneracyjnych w 2 modelach: ESCO dla zewnętrznego klienta oraz modelu zakładającym zoptymalizowanie wykorzystania metanu uzyskanego z wyrobisk górniczych w Zakładzie Górniczym Brzeszcze (ZG Brzeszcze).

Zapewnienie stabilności finansowej Grupy Kapitałowej TAURON

Zapewnienie stabilności finansowej Grupy Kapitałowej TAURON realizowane jest poprzez Program Poprawy Efektywności, realizację Inicjatyw Strategicznych oraz poprawę efektywności inwestycyjnej.

Realizację Programu Poprawy Efektywności zakończono w 2018 r. W wyniku realizacji programu uzyskano oszczędności w wysokości 1 719 mln zł, co stanowi 132% zaplanowanych oszczędności, z czego 1 067 mln zł wpłynęło na EBITDA, a 652 mln zł wynikało z redukcji nakładów inwestycyjnych.

W ramach realizacji Inicjatyw Strategicznych i racjonalizacji nakładów inwestycyjnych na lata 2017-2020 założono uzyskanie efektów finansowych na poziomie 3,4 mld zł.

Poniższy rysunek przedstawia założenia Inicjatyw Strategicznych i racjonalizację inwestycji w latach 2017-2020.

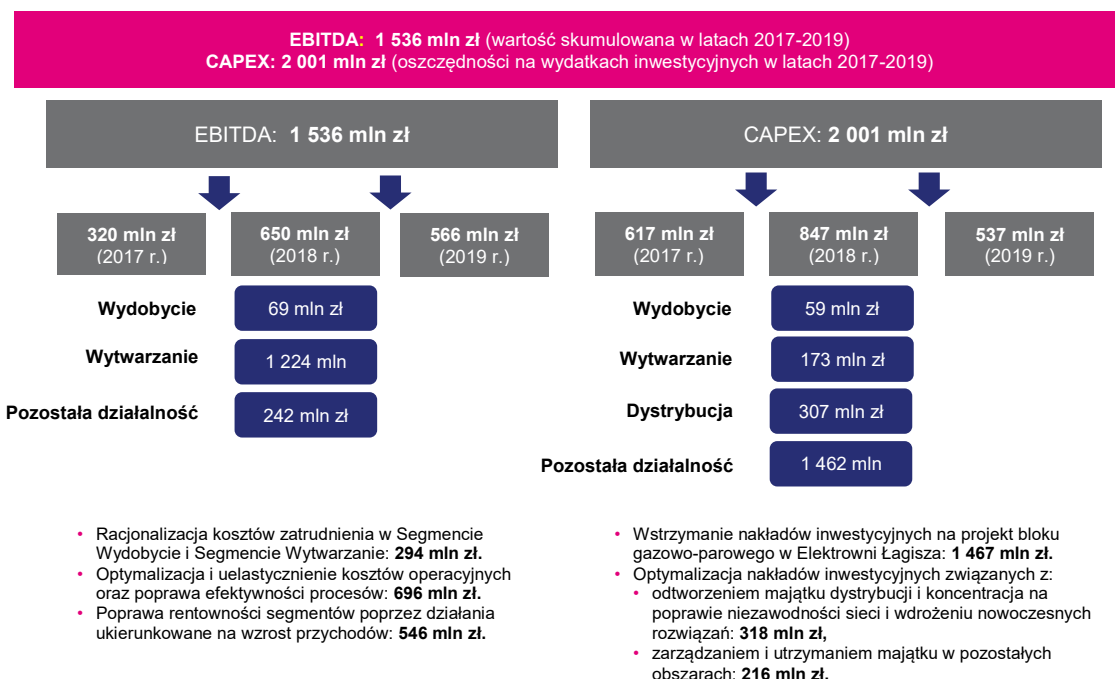
Rysunek nr 7. Założenia Inicjatyw Strategicznych i racjonalizacja inwestycji w latach 2017-2020

W 2019 r. Inicjatywy Strategiczne przyniosły efekt finansowy na poziomie 1 103 mln zł, z czego 566 mln zł wpłynęło na EBITDA, a 537 mln zł wynikało z redukcji nakładów inwestycyjnych (w tym 426 mln zł z tytułu wstrzymania budowy bloku gazowo-parowego klasy 413 MWe z członem ciepłowniczym w Elektrowni Łagisza w Będzinie). Największy udział w osiągniętych oszczędnościach miał Obszar Wytwarzanie (395 mln zł) oraz Obszar Sprzedaż (135 mln zł). Uzyskane efekty narastająco do końca 2019 r. wyniosły 3 537 mln zł, z czego 1 536 mln zł pozytywnie wpłynęło na EBITDA, a 2 001 mln zł pochodziło z redukcji nakładów inwestycyjnych.

Poniższy rysunek przedstawia realizację Inicjatyw Strategicznych w latach 2017-2019.

Rysunek nr 8. Realizacja Inicjatyw Strategicznych w latach 2017-2019 (narastająco)

Zgodnie z Aktualizacją kierunków strategicznych utrzymanie stabilności finansowej wspierane ma być przez rynkową weryfikację opcji strategicznych: dezinvestycje w Obszarze Wydobywania i Obszarze Ciepła. W 2019 r. podjęto decyzję o przeprowadzeniu rynkowej weryfikacji zbycia ZG Janina. Decyzja ta miała na celu uelastycznienie portfela aktywów TAURON poprzez dostosowanie aktywów górniczych do planowanego zapotrzebowania na paliwo. W dniu 10 grudnia 2019 r. zakończono proces poszukiwania potencjalnego inwestora zainteresowanego nabyciem ZG Janina z uwagi na brak ofert kupna. Opcja strategiczna dostosowania poziomu produkcji paliwa do przyszłych potrzeb jednostek wytwórczych węglowych, które pozostaną w Grupie Kapitałowej TAURON pozostaje aktualna i trwają prace o charakterze koncepcyjno-analitycznym, których efektem powinny być alternatywne rozwiązania. Dodatkowo prowadzone są prace nad przygotowaniem i wdrożeniem programu naprawczego dla TAURON Wydobywanie.

Projekt sprzedaży aktywów TAURON Ciepło jest w trakcie realizacji, którego termin finalizacji planowany jest na 2020 r.

Budowa silnej grupy kapitałowej

Grupa Kapitałowa TAURON ma bogatą ofertę produktów i usług dla klientów. Działania na rzecz rozwoju Segmentu Sprzedaż są również wspierane poprzez dedykowane projekty w ramach *Strategicznej Agendy Badawczej* przyjętej przez Zarząd Spółki w 2018 r. Trwają prace nad udoskonalaniem wysokich standardów obsługi klienta oraz rozwojem nowoczesnych i zintegrowanych kanałów sprzedaży i obsługi klienta.

Ważnym ogniwem łańcucha wartości Grupy Kapitałowej TAURON jest baza aktywów regulowanych obejmujących działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej oraz ciepła. Znacząca część nakładów inwestycyjnych jest przeznaczana na budowę i modernizację sieci dystrybucyjnej. W 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON zainwestowała w Segment Dystrybucja łącznie 1 785 mln zł, przy jednoczesnym wdrożeniu inicjatyw poprawiających efektywność kosztową i organizacyjną tego Segmentu. Główne działania polegały na ujednoczeniu procesów i systemów oraz wdrożeniu optymalnej i spójnej struktury TAURON Dystrybucja.

W zakresie Segmentu Wydobycie i Segmentu Wytwarzanie, w 2019 r. kontynuowano działania poprawiające efektywność ekonomiczną posiadanych aktywów wytwórczych dzięki optymalizacji kosztów i nakładów inwestycyjnych, zatrudnienia, majątku produkcyjnego oraz sprzedaży zbędnych aktywów nieprodukcyjnych i realizowaniu projektów inwestycyjno-modernizacyjnych. W ramach dostosowania jednostek wytwórczych do wymogów *Konkluzji BAT* prowadzone są inwestycje modernizacyjne. W wyniku zawarcia umów, będących konsekwencją uczestnictwa w przeprowadzonych aukcjach rynku mocy, jednostki wytwórcze Grupy Kapitałowej TAURON będą otrzymywały dodatkowe przychody. W ramach Aktualizacji kierunków strategicznych opracowano i przyjęto nowe harmonogramy odstawiń bloków klasy 120 MW i 200 MW.

W ramach realizacji założeń nowej zielonej polityki TAURON we wrześniu 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON nabyła 5 farm wiatrowych o łącznej mocy zainstalowanej 180 MW, dzięki czemu podwojone zostały moce zainstalowane w technologii wiatrowej. Dzięki przejęciu farm wiatrowych TAURON znalazł się na drugim miejscu wśród polskich grup energetycznych pod względem mocy zainstalowanej z lądowych wiatrowych elektrowni zawodowych.

W grudniu 2019 r. TAURON EKOENERGIA podpisała umowę na zakup projektu farmy fotowoltaicznej - elektrownia słoneczna Choszczno o planowanej mocy zainstalowanej 6 MW. Planowany termin oddania elektrowni do użytku to IV kwartał 2020 r. Jednocześnie trwają prace związane z przygotowaniem do rozwoju instalacji fotowoltaicznych na terenach Grupy Kapitałowej TAURON niewykorzystanych gospodarczo.

Wdrożenie zmian organizacyjnych wspierających realizację Strategii

Podstawą modelu operacyjnego jest zarządzanie procesowe oraz podział zadań i odpowiedzialności pomiędzy zdefiniowane jednostki: Centrum Korporacyjne, Obszary Biznesowe i CUW. W ramach kultury innowacyjnej, obok tradycyjnie pojmowanej działalności B+R, duże znaczenie zyskała współpraca Grupy Kapitałowej TAURON ze startupami. Nową propozycją Grupy Kapitałowej TAURON dla startupów jest program akceleracyjny *TAURON Progres* umożliwiający szybkie przedstawienie rozwiązania ekspertom, bez oczekiwania na otwarcie naboru zgłoszeń.

1.5. Charakterystyka polityki i kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej TAURON

Strategia wyznacza kierunki rozwoju Grupy Kapitałowej TAURON w krótszej i dłuższej perspektywie. Priorytetem jest utrzymanie stabilnej sytuacji finansowej i zbudowanie solidnych fundamentów do wzrostu w zmiennym otoczeniu. W Aktualizacji kierunków strategicznych dodatkowo podkreślono znaczenie transformacji miksu energetycznego, w tym rozwój źródeł nisko- i zeroemisyjnych oraz optymalizację portfela inwestycji kapitałowych.

Strategia wyznacza priorytetowe kierunki działalności innowacyjnej i B+R, które będą bazą do rozwoju nowych produktów i usług w dłuższej perspektywie. Dla osiągnięcia tego celu Grupa Kapitałowa TAURON przyjęła nowy model działalności innowacyjnej i B+R, tworząc dedykowaną centralną organizację do zarządzania i koordynowania powyższej działalności.

W dłuższej perspektywie Strategia zakłada pełne wykorzystywanie potencjału zawartego w aktywach Grupy Kapitałowej TAURON, co ma sprzyjać innowacjom, kulturze organizacyjnej oraz przede wszystkim koncentracji na potrzebach klientów. Biorąc pod uwagę konieczność transformacji energetycznej Grupy Kapitałowej TAURON, optymalizacji portfela inwestycyjnego oraz utrzymania stabilności finansowej w ramach Aktualizacji kierunków strategicznych podjęto decyzję o przeprowadzeniu rynkowej weryfikacji opcji strategicznych.

Poniższy rysunek przedstawia przyjęte opcje strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 9. Opcje strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON

1.5.1. Realizacja inwestycji strategicznych

Główne inwestycje strategiczne w realizacji

Poniższa tabela przedstawia działania, jakie prowadzono w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania w związku z realizacją głównych inwestycji strategicznych.

Tabela nr 7. Stan realizacji głównych inwestycji strategicznych prowadzonych w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

Lp.	Inwestycja	Stan realizacji inwestycji
1.	<p>Budowa bloku energetycznego o mocy 910 MW_e na parametry nadkrytyczne w Jaworznie</p> <p>Wykonawca: Konsorcjum RAFAKO S.A. i MOSTOSTAL WARSZAWA S.A.</p> <p>Planowana data zakończenia inwestycji: III kwartał 2020 r.</p> <p>Poziom zaawansowania: 97%</p> <p>Nakłady poniesione: 5 347,5 mln zł</p>	<p>Projekt budowy bloku 910 MW znajduje się w ruchu próbnym. W I półroczu 2019 r. po przekazaniu głównych układów technologicznych zrealizowano szereg prób i testów, osiągnięto gotowość do podania mediów, co umożliwiło prowadzenie dalszych prac rozruchowych. Wykonano układ nawęglania i układ torowy w stopniu umożliwiającym składowanie węgla na placu odkładczym, jak również jego podanie na blok. Wykonane prace na układach technologicznych umożliwiły przeprowadzenie w maju 2019 r. czyszczenia chemicznego części ciśnieniowej bloku. W lipcu 2019 r. po raz pierwszy rozpalono kocioł przy użyciu palników olejowych oraz rozpoczęto proces suszenia wymurówki żaroodpornej, zastosowanej w miejscach szczególnie narażonych na działanie erozji popiołowo-żużlowej. W październiku 2019 r. zakończono proces parowego czyszczenia części ciśnieniowej bloku, następnie przywrócono układy technologiczne po dmuchaniu oraz dokonano zesprężlenia wału turbiny i generatora. W listopadzie 2019 r. zakończono realizację programu prób i testów ruchu regulacyjnego dla gospodarek pozablokowych. W grudniu 2019 r. zrealizowano pierwsze podanie pary na turbozespół oraz wykonano synchronizację z KSE. Rozpoczęto realizację programu prób i testów ruchu regulacyjnego dla części blokowej.</p> <p>W dniu 19 grudnia 2019 r. zawarto aneks z Generalnym Wykonawcą, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozszerzył zakres umowy o wykonanie dodatkowych zadań, w tym m.in. przeprowadzenie działań optymalizacyjnych w kierunku rozszerzenia pola paliwowego celem uelastyczenia warunków pracy bloku oraz zagwarantowania spełnienia przyszłych wymagań środowiskowych dla rozszerzonego pola paliwowego, zakładał, że przejęcie bloku do eksploatacji nastąpi do dnia 31 stycznia 2020 r., wprowadził definicję okresu przejściowego (do maja 2020 r.), w którym Wykonawca przeprowadzi dodatkowe optymalizacje i badania na pracującym obiekcie w celu spełnienia przez blok zmienionych i nowych Gwarantowanych Parametrów Technicznych, podwyższył cenę netto określoną w umowie o kwotę 52,3 mln zł do kwoty 4 537,8 mln zł. <p>Zmiana warunków umowy z Konsorcjum nie spowodowała przekroczenia zakładanego łącznego poziomu budżetu, jaki przewidziano na realizację inwestycji, tj. 6 158 mln zł.</p> <p>W dniu 30 stycznia 2020 r. Generalny Wykonawca poinformował o zmianie terminu oddania bloku do eksploatacji na dzień 4 lutego 2020 r. Wskazana data nie została dotrzymana, o czym Generalny Wykonawca poinformował raportem bieżącym.</p> <p>Z kolei w dniu 13 lutego 2020 r. Generalny Wykonawca przekazał informację że podczas ostatniej fazy testów bloku doszło do uszkodzenia jednego z elementów kotła.</p> <p>W związku z powyższym Konsorcjum poinformowało w dniu 6 marca 2020 r., iż szacuje, że oddanie bloku do eksploatacji powinno nastąpić do dnia 31 lipca 2020 r.</p> <p>Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, Generalny Wykonawca był w trakcie analizy przyczyn wystąpienia awarii.</p>

Lp. Inwestycja	Stan realizacji inwestycji
<p>2. Budowa bloku gazowo-parowego o mocy 449 MW_e wraz z członem ciepłowniczym o mocy 240 MW_t w Stalowej Woli (Inwestycja realizowana z udziałem partnera strategicznego - Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNiG)).</p> <p>Wykonawca: odstąpiono od kontraktu z Abener Energia S.A. (Abener Energia). Dokończenie realizacji projektu realizowane jest w formule EPCM (menadżer kontraktu) - konsorcjum firm Energopomiar Gliwice - Energoprojekt Katowice</p> <p>Planowana data zakończenia inwestycji: II kwartał 2020 r.</p> <p>Poziom zaawansowania: 86%</p> <p>Nakłady poniesione: 1 260,4 mln zł</p>	<p>W ramach ogłoszonych przez EC Stalowa Wola przy wsparciu EPCM przetargów na wybór wykonawców bloku gazowo-parowego zakończono wybór we wszystkich postępowaniach. Prace na budowie są prowadzone przez wszystkich wykonawców. Zakończono montaż rurociągów parowych, instalacji pomocniczych oraz innych konstrukcji stalowych. Zakończono montaż mechaniczny. Na ukończeniu są także drobne prace budowlane i wykończeniowe. Pomyślnie przeprowadzono trawienie bloku oraz rozpoczęto przygotowania do dmuchania.</p> <p>W 2019 r. wykonawca rezerwowego źródła ciepła, wykonał wielobranżowe prace projektowe niezbędne do realizacji inwestycji. Kompletna dokumentacja techniczna została przekazana. Zrealizowano główne prace konstrukcyjno-budowlane niezbędne do posadowienia kotłów na fundamentach. W lipcu 2019 r. zrealizowano dostawy na budowę wszystkich kotłów, które zostały posadowione na docelowych fundamentach. Na ukończeniu są pozostałe prace montażowe technologii i AKPiA. Trwają przygotowania do przeprowadzenia rozruchu gorącego i ruchu regulacyjnego Rezerwowego Źródła Ciepła.</p> <p>W dniu 4 marca 2020 r. przeprowadzono pierwszą synchronizację turbiny gazowej z siecią elektryczną. Rozpoczęto proces dmuchania.</p> <p>Grupa rozruchowa systematycznie testuje i uruchamia poszczególne układy bloku gazowo-parowego, które zostały zrealizowane przez pierwotnego wykonawcę projektu Abener Energia. W wyniku przeprowadzonej przez EPCM inwentaryzacji zidentyfikowano błędy montażowe, w następstwie których niezbędne było zdemontowanie rurociągów parowych, a następnie ich wykonanie na nowo i ponowny montaż. W rezultacie dokonano weryfikacji harmonogramu projektu i określono nowy termin oddania bloku do eksploatacji pierwotnie na I kwartał 2020 r., a następnie wskutek ponownej weryfikacji na II kwartał 2020 r.</p> <p>Całkowity budżet projektu pozostaje bez zmian i wynosi 1,4 mld zł.</p>
<p>3. Budowa Szybu „Grzegorz” (TAURON Wydobyć) wraz z infrastrukturą (powierzchniową i dolową) oraz wyrobiskami towarzyszącymi.</p> <p>Wykonawca: Konsorcjum Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. (dawniej: KOPEX Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A.), FAMUR Pemug sp. z o.o. (zadanie główne - Etap I), LINTER S.A.</p> <p>Planowana data zakończenia inwestycji: 2023 r.</p> <p>Poziom zaawansowania: 47%</p> <p>Nakłady poniesione: 258,6 mln zł</p>	<p>W 2019 r. kontynuowano drażenie wyrobisk na poziomie 800m. Do końca marca 2020 r. wydrążono 327/2120 m wyrobisk oraz 107/238 m pochylni wentylacyjnej na poziomie 800 m.</p> <p>Na poziomie 540 m w 2019 r. wydrążono 967 m wyrobisk do Szybu „Grzegorz”. Prace zostały wstrzymane ze względu na uskok. Obecnie trwają prace związane z przejściem uskoku. Przygotowano technologię przejścia uskoku wraz z jego odwodnieniem. Uzyskano pozytywną opinię Wyższego Urzędu Górniczego. W IV kwartale 2019 r. rozpoczęto przechodzenie uskoku, po przejściu którego nastąpi wznowienie drażenia w stronę szybu w celu zbiccia. W IV kwartale 2019 r. oraz styczniu 2020 r. kontynuowano głębienie szybu w strefie zmróżeniowej. W listopadzie 2019 r. wykonano stopę szybu na poziomie -45m wraz z betonacją obudowy ostatecznej. Do marca 2020 r. zgłębiono szyb i wykonano obudowę zewnętrzną do głębokości -74,4/-870 m.</p>
<p>4. Budowa poziomu 800 m w ZG Janina (TAURON Wydobyć).</p> <p>Wykonawca: Konsorcjum Mostostal Zabrze GPBP S.A. i SIEMAG TECBERG POLSKA S.A. (Budowa docelowej infrastruktury powierzchniowej i dolowej wraz z górniczym wyciągiem szybowym Szybu Janina VI), KOPEX S.A. i KOPEX Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. (zadanie zakończone - drażenie szybu)</p> <p>Planowana data zakończenia inwestycji: 2021 r.</p> <p>Poziom zaawansowania: 79%</p> <p>Nakłady poniesione: 409,1 mln zł</p>	<p>W IV kwartale 2019 r. osiągnięto docelową wysokość wieży szybowej +62 m. Wykonano elewację wieży oraz zamontowano suwnicę celem montażu maszyny wyciągowej. Rozpoczęto dostawy wyposażenia w tym dostarczonej maszyny wyciągowej. Wykonano estakadę dojścia załogi do nowobudowanej wieży, która łączy nową oraz starą infrastrukturę. W ramach projektu zmodernizowano Zakład Mechanicznej Przeróbki Węgla w klasie 20-2 mm o nową osadarkę. Wykonano również projekt głównego odwodnienia poziomu 800 m. Do marca 2020 r. zabudowano silnik maszyny wyciągowej. Prowadzone są prace instalacyjne związane z ogrzewaniem, wentylacją, okablowaniem, stolarką.)</p> <p>W 2019 r. ukończono prace modernizacyjne głównej stacji transformatorowej oraz głównej stacji zasilania. Stacja zasilania została przygotowana do podłączenia 3 linii zasilania.</p> <p>Kontynuowany jest proces drażenia wyrobisk na poziomie 800 m przez oddział własny kopalni. Dodatkowo jest przygotowywany przetarg na drażenie wyrobisk poziomu 800 m, którego ogłoszenie ze względu na optymalizację zakresu zostało przeniesione na 2020 r.</p>
<p>5. Program Inwestycyjny Brzeszcze</p> <p>Wykonawcy: TRANS-JAN, Konsorcjum FAMUR i KOPEX Machinery, Konsorcjum FAMUR z KPRGiBSz, Konsorcjum MAS z Carbospec, Elektrometal Cieszyn</p> <p>Planowana data zakończenia Programu: 2025 r.</p> <p>Poziom zaawansowania: 61%</p> <p>Nakłady poniesione: 295,1 mln zł</p>	<p>W 2019 r. prowadzono eksploatację pokładu 510. W związku z uniezależnieniem w 2019 r. sieci wentylacji od Spółki Restrukturyzacji Kopalni S.A. kontynuowane są prace zmieniające i poprawiające efektywność układu wentylacji.</p> <p>Zakończono budowę stacji sprężarek głównych oraz stacji zrzutu mieszaniny wodno-popiołowej. W czerwcu 2019 r. ukończono jedno z kluczowych zadań - budowę kanału wód słonych. W 2019 r. ukończono i oddano do eksploatacji obiekt drobnej sprzedaży węgla i kanał wód słonych. Zmodernizowano obudowę zmechanizowaną dla ścian 194 i 125..</p> <p>Do marca 2020 r. w ramach programu wydrążono i zrekonstruowano łącznie 5492 m wyrobisk.</p>
<p>6. Ucieplnienie bloku nr 10 oraz budowa kotłów szczytowo-rezerwowych w Łagiszy</p> <p>Wykonawca: GE Power (modernizacja turbozespołu parowego), Mostostal Warszawa (ucieplnienie bloku wraz z modernizacją części</p>	<p>Zakończono modernizację turbozespołu parowego oraz ucieplnienie z dostosowaniem stacji. Układy zostały przebadane, uruchomione i przekazane do eksploatacji w IV kwartale 2019 r.</p> <p>W zakresie kotłowni szczytowo-rezerwowej trwają końcowe montaże oraz przygotowania do rozruchu i przeprowadzenia ruchu regulacyjnego. W zakresie</p>

Lp. Inwestycja	Stan realizacji inwestycji
<p>ciepłowniczej), SBB Energy (budowa kotłowni szczytowo-rezerwowej). Planowana data zakończenia inwestycji: IV kwartał 2019 r. / II kwartał 2020 r. Poziom zaawansowania: 90% Nakłady poniesione: 109,2 mln zł</p>	<p>zbiorników olejowych trwają prace związane z montażem dennic oraz płaszcza zewnętrznego w tym montaż instalacji olejowej. Część zadania została oddana do eksploatacji w IV kwartale 2019 r. Przekazanie do eksploatacji kotłowni planowane jest na I kwartał 2020 r.</p>
<p>7. Program Likwidacji Niskiej Emisji (PLNE) na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej Wykonawca: Wykonawcy wybierani na konkretne etapy prac. Planowana data zakończenia inwestycji: 2023 r. Poziom zaawansowania: 14% Nakłady poniesione: 15,7 mln zł</p>	<p>PLNE realizowany jest na terenie Będzina, Chorzowa, Czeladzi, Dąbrowy Górniczej, Katowic, Siemianowic Śląskich, Sosnowca i Świętochłowic.</p> <p>PLNE przeszedł restrukturyzację. W związku z niespełnieniem przez TAURON Ciepło warunków z oświadczeń zapisanych w Umowie o dofinansowanie pierwotnego PLNE oraz gwałtownego wzrostu cen usług wykonawczych, spółka w dniu 22 marca 2019 r. wypowiedziała umowy o dofinansowanie.</p>
<p>8. TAURON Internet (POPC) - realizacja projektu na wybranych obszarach (7 projektów na terenie obszarów: Rybnickiego, Katowickiego i Tyskiego, Oświęcimskiego, Krakowskiego, Wałbrzyskiego A, Wałbrzyskiego B, Sosnowieckiego) Wykonawca: Atem Polska sp. z o.o. (Katowice-Tychy), MZUM sp. z o.o. (Sosnowiec), Atem Polska sp. z o.o. (Wałbrzych A), Mediamo Sp. z o.o. (Oświęcim), MX3 sp. z o.o. (Rybnik), MZUM sp. z o.o. (Wałbrzych B), ZICOM sp. z o.o. (Kraków-Tarnów) Planowana data zakończenia inwestycji: 2021 r. Poziom zaawansowania: 5% Nakłady poniesione: 15,3 mln zł</p>	<p>POPC polega na wykonaniu infrastruktury podłączenia gospodarstw domowych do sieci Internetu o wysokiej przepustowości (minimum 30 MB/s). Produktem końcowym projektu będzie świadczenie usług hurtowych umożliwiających podłączenie klientów końcowych przez operatorów detalicznych.</p> <p>W 2019 r. wyłoniono wykonawców na wszystkie obszary objęte dofinansowaniem. Wykonano inwentaryzację szkół na wszystkich obszarach i przekazano aktualizację do Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Każdy z wykonawców przedstawił koncepcję realizacji prac oraz przystąpił do realizacji. W IV kwartale 2019 r. każdy z wykonawców osiągnął kamień milowy w postaci 50% realizacji zakresu budowy infrastruktury pasywnej dla szkół oraz 25% w zakresie budowy infrastruktury sieciowej. W IV kwartale 2019 r. przeprowadzono badanie rynku na potrzeby przetargu na budowę sieci szkieletowej. W styczniu 2020 r. wyłoniono wykonawcę budowy sieci szkieletowej. W 2020 r. wszyscy wykonawcy rozpoczęli zabudowę sieci światłowodowej. Do marca 2020 r. wykonawcy rozpoczęli aktywne przyłączanie szkół oraz zabudowę szaf terminalu linii światłowodowej.</p>
<p>9. Program dostosowania jednostek wytwórczych TAURON Wytwarzanie do warunków pracy obowiązujących po 2021 r. Wykonawca: Wykonawcy wybierani dla poszczególnych projektów. Planowana data zakończenia inwestycji: 2021 r. Poziom zaawansowania: 19,1% Nakłady poniesione: 42,8 mln zł</p>	<p>W ramach programu planowane jest zmodernizowanie następujących jednostek wytwórczych z poniższym zakresem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrownia Jaworzno II, bloki nr 2 i 3 - budowa instalacji odsiarczenia spalin (IOS). Wykonano i zabezpieczono wszystkie fundamenty. Zakontraktowano wszystkie główne dostawy. Zawieszono umowę z wykonawcą z uwagi na uzyskanie odstępowania od <i>Konkluzji BAT</i>, • Elektrownia Jaworzno III, bloki nr 1, 3, 5 - budowa instalacji odzotowania spalin (SCR). Odebrano prace projektowe dla bloku nr 3, uzyskano pozwolenie na budowę dla bloków nr 1 i 5, dostarczony wymiennik ciepła i reaktor, wykonano fundamenty oraz zakończono montaż głównej i pomocniczej konstrukcji dla bloku nr 3, zakończono prace budowlane dotyczące instalacji podawania reagenta. Wykonawca zakontraktował wszystkie główne dostawy i większość podwykonawców, • Elektrownia Łaziska, bloki nr 9, 10, 11, 12 - modernizacja SCR. Zakończono montaż katalizatorów (2 z 4). Wykonawca zakontraktował wszystkie główne dostawy i większość podwykonawców, • Elektrownia Łaziska, bloki nr 11 i 12 - modernizacja IOS. Zakończono prace adaptacyjne istniejącego komina w zakresie podestów. Trwa produkcja przewodu spalin z tworzyw sztucznych. Wykonawca zakontraktował wszystkie główne dostawy i większość podwykonawców, • Elektrownia Łaziska - modernizacja oczyszczalni ścieków. Wykonano testy obiektowe doboru chemii optymalizując zakres prac, przeprowadzono dialog techniczny z potencjalnymi wykonawcami, podjęto decyzję o realizacji modernizacji w zoptymalizowanym zakresie w 2021 r., • Elektrownia Siersza - dostosowanie istniejących SCR. Unieważniono powtórzone postępowanie przetargowe, opracowano plan naprawczy spełnienia Operacyjnego Kamienia Miłowego Rynku Mocy, • Elektrownia Łagisza - budowę IOS zastąpiono wykonaniem instalacji do podawania suchych addytywów. Przeprowadzono postępowanie przetargowe. Wstrzymano realizację projektu z uwagi na otrzymane odstępowania od <i>Konkluzji BAT</i>.
<p>10. Program dostosowania jednostek wytwórczych TAURON Ciepło do warunków pracy obowiązujących po 2021 r. Wykonawca: Wykonawcy wybierani dla poszczególnych projektów. Planowana data zakończenia inwestycji: 2021 r. Poziom zaawansowania: 7,5% Nakłady poniesione: 1,4 mln zł</p>	<p>W ramach programu planowano zmodernizowanie następujących zakładów wytwórczych z poniższym zakresem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakład Wytwarzania Katowice (ZW Katowice) - budowa pól suchej instalacji oczyszczania spalin, • Zakład Wytwarzania Tychy (ZW Tychy) - budowa pól suchej instalacji oczyszczania spalin. <p>Uzyskano odstępowania od <i>Konkluzji BAT</i>, w następstwie czego konieczność realizacji instalacji oczyszczania spalin stała się bez przedmiotowa. Rozwiązano umowy z Wykonawcami i rozpoczęto procedurę zamknięcia Programu BAT.</p>

Pozostałe projekty inwestycyjne

Projekt związany z budową elektrowni jądrowej

W 2019 r. PGE EJ 1 realizowała zakres prac fazy wstępnej projektu związanej z prowadzeniem badań środowiskowych i lokalizacyjnych w lokalizacjach Żarnowiec i Lubiatowo-Kopalino.

Projekt jest realizowany na podstawie Umowy Wspólników zawartej w 2014 r. przez TAURON, ENEA S.A. (ENEA) oraz KGHM Polska Miedź S.A. (KGHM Polska Miedź) (Partnerzy Biznesowi) z Polską Grupą Energetyczną S.A. (PGE). Zgodnie z powyższą umową każdy z Partnerów Biznesowych posiada po 10% udziałów w PGE EJ 1 - spółce celowej, która jest odpowiedzialna za przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie i eksploatacji elektrowni jądrowej.

Umowa Wspólników reguluje zasady współpracy przy realizacji projektu, w tym zobowiązanie stron do wspólnego, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansowania działań przypadających w ramach etapu rozwoju projektu.

W listopadzie 2018 r. TAURON otrzymał pismo od PGE, w którym niniejsza spółka wyraziła wstępne zainteresowanie nabyciem wszystkich udziałów w PGE EJ 1, których właścicielem jest TAURON. W odpowiedzi na pismo TAURON wyraził wstępne zainteresowanie sprzedażą wszystkich posiadanych udziałów w PGE EJ 1. W I kwartale 2019 r. prowadzono rozmowy i negocjacje między stronami w przedmiotowej sprawie.

W dniu 17 kwietnia 2019 r. TAURON otrzymał pismo od PGE, w którym niniejsza spółka poinformowała, iż odstąpiła od procesu nabycia udziałów w PGE EJ 1 będących w posiadaniu mniejszościowych wspólników PGE EJ 1.

Wobec powyższego, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kontynuowane są działania w ramach fazy wstępnej projektu. Następne decyzje dotyczące projektu, w tym decyzja odnośnie deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych stron (w tym TAURON) w kolejnym etapie projektu, zostaną podjęte po zakończeniu fazy wstępnej.

Projekt zgazowania węgla

Projekt Coal2Gas polega na rozpoznaniu obszaru budowy instalacji zgazowania węgla kamiennego z Grupą Azoty S.A. (Grupa Azoty) na potrzeby chemii - amoniak lub metanol.

W I półroczu 2019 r. kontynuowano prace w zakresie spraw formalnych niezbędnych do realizacji projektu przez TAURON oraz Grupę Azoty. W styczniu 2019 r. została podpisana Umowa Wspólników, natomiast w maju, sierpniu i listopadzie 2019 r. aneksy zmieniające terminy zawiązania spółki celowej.

W listopadzie 2019 r. decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) wydano zgodę na dokonanie koncentracji polegającej na utworzenie przez TAURON oraz Grupę Azoty wspólnego przedsięwzięcia. Kolejnym krokiem będzie decyzja Zarządu TAURON w sprawie powołania spółki celowej.

Projekt budowy bloku gazowo-parowego klasy 413 MW_e wraz z członem ciepłowniczym o mocy ok. 250 MW_t, w TAURON Wytwarzanie Oddział Elektrownia Łagisza w Będzinie

We wrześniu 2016 r. zgodnie ze Strategią, w ramach priorytetu zapewnienia stabilności finansowej Grupy Kapitałowej TAURON, wstrzymano projekt budowy bloku gazowo-parowego klasy 413 MW_e z członem ciepłowniczym w TAURON Wytwarzanie Oddział Elektrownia Łagisza w Będzinie, z uwagi na utratę uzasadnienia biznesowego. Aktualnie Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi analizy, jak również prace umożliwiające ewentualne wznowienie projektu. Podjęcie decyzji inwestycyjnej bazować będzie z jednej strony na ocenie rentowności projektu, a z drugiej na możliwościach finansowych Grupy Kapitałowej TAURON. Nie wyklucza się możliwości zaangażowania partnera kapitałowego do realizacji projektu. Z uwagi na planowane aukcje rynku mocy, Grupa Kapitałowa TAURON zakłada podjęcie ostatecznej decyzji w przedmiocie wznowienia realizacji projektu w 2020 r.

Nakłady inwestycyjne

W 2019 r. nakłady inwestycyjne Grupy Kapitałowej TAURON wyniosły 4 128 mln zł i były wyższe o 8% od poniesionych w 2018 r., kiedy wyniosły ok. 3 838 mln zł (bez inwestycji kapitałowych). Wynika to przede wszystkim ze wzrostu nakładów w Segmentach Wytwarzanie, Wydobycie oraz Pozostała działalność.

Poniższa tabela przedstawia wybrane nakłady inwestycyjne poniesione w 2019 r., największe w ujęciu wartościowym, w ramach Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 8. Nakłady inwestycyjne, największe w ujęciu wartościowym, poniesione w 2019 r. w ramach Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON

Wyszczególnienie	Nakłady inwestycyjne (mln zł)
Dystrybucja	
Modernizacja i odtworzenie istniejących sieci	996
Budowa nowych przyłączy	667

Wyszczególnienie	Nakłady inwestycyjne (mln zł)
Wytwarzanie	
Budowa bloku o mocy 910 MW _e na parametry nadkrytyczne w Jaworznie	1 020
Nakłady odtworzeniowo-modernizacyjne i komponenty w TAURON Wytwarzanie	215
Ucieplnienie Elektrowni Łagisza	104
Dostosowanie jednostek wytwórczych TAURON Wytwarzanie do <i>Konkluzji BAT</i>	42
Odtworzenie stacji przygotowania wody zdemineralizowanej SUW	32
Przyłączenia nowych obiektów	27
Inwestycje związane z rozwojem i utrzymaniem sieci ciepłowniczych	25
Przyłączenie obiektów ogrzewanych ze źródeł niskiej emisji do sieci ciepłowniczych	6
Wydobycie	
Przygotowanie przyszłej produkcji	185
Budowa Szybu „Grzegorz” wraz z budową infrastruktury i wyrobiskami towarzyszącymi	94
Budowa poziomu 800m w ZG Janina	81
Program inwestycyjny w ZG Brzeszcze	70
Pozostała działalność	
Zakup farm wiatrowych - inwestycja kapitałowa	601

Szczegółowe informacje dotyczące poniesionych nakładów inwestycyjnych w poszczególnych Segmentach działalności Grupy Kapitałowej TAURON, zostały przedstawione w pkt 5.2. niniejszego sprawozdania.

1.5.2. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Inwestycje strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON oraz ich finansowanie są zarządzane centralnie na poziomie Spółki. Na podstawie przeprowadzonych analiz w zakresie planowanych nakładów inwestycyjnych i posiadanych środków, Zarząd Spółki ocenia, że Grupa Kapitałowa TAURON jest w stanie sfinansować obecne i przyszłe zamierzenia inwestycyjne ujęte w Strategii ze środków generowanych z działalności operacyjnej oraz pozyskując finansowanie.

Spółka prowadzi politykę dywersyfikacji instrumentów finansowania oraz dąży do zabezpieczenia finansowania i utrzymania zdolności spółek Grupy Kapitałowej TAURON do wywiązywania się zarówno z bieżących jak i przyszłych zobowiązań w okresie krótko i długoterminowym w tym zamierzeń inwestycyjnych. Podejmowane są czynności w zakresie pozyskania nowych źródeł finansowania czego efektem jest m.in. zawarta w dniu 6 lutego 2020 r. umowa programowa z Santander Bank Polska S.A. umożliwiająca emisję obligacji na rynku krajowym oraz zawarta w dniu 16 marca 2020 r. umowa o kredyt z bankiem SMBC BANK EU AG.

Szczegółowa informacja dotycząca zawarcia powyższych umów została przedstawiona w pkt 2.6. niniejszego sprawozdania.

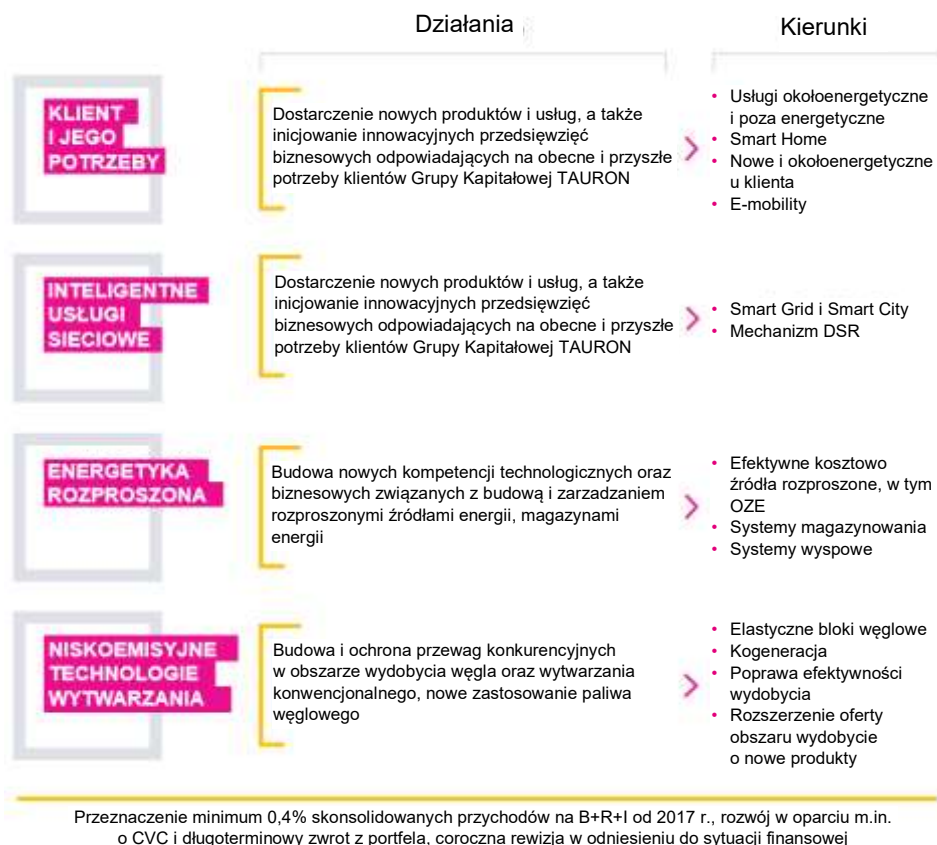
1.5.3. Kierunki rozwoju innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej

Działalność badawczo-rozwojowa i innowacyjna (B+R+I), znajduje swoje odzwierciedlenie w *Strategicznej Agendzie Badawczej* przyjętej przez Zarząd Spółki w 2018 r. Zgodnie z priorytetowymi kierunkami działalności B+R+I w Grupie Kapitałowej TAURON wprowadzono portfelowe zarządzanie projektami B+R.

Strategiczna Agenda Badawcza wpisuje się w 4 kierunki działalności B+R+I założone w Strategii.

Poniższy rysunek przedstawia priorytetowe kierunki rozwoju działalności B+R+I.

Rysunek nr 10. Kierunki rozwoju działalności B+R+I

Strategiczna Agenda Badawcza jest dokumentem, który w precyzyjny sposób opisuje kierunki rozwoju innowacji i stanowi uszczegółowienie Strategii. Dla każdego kierunku utworzono odrębny portfel projektów, w ramach których określono kluczowe wyzwania, cele rozwojowe oraz obszary badawcze. Taka konstrukcja *Strategicznej Agendy Badawczej* wspiera wybór konkretnych projektów i odrzucenie innych, jak również pozwoli na optymalną alokację zasobów finansowych. *Strategiczna Agenda Badawcza* obejmuje następujące portfele: Klient i Jego Potrzeby, Inteligentne Usługi Sieciowe, Energetyka Rozproszona oraz Niskoemisyjne Technologie Wytwarzania. Tym samym działalność B+R+I w Grupie Kapitałowej TAURON jest realizowana i rozwijana w oparciu o kompletne i szczegółowe założenia o charakterze strategicznym - z jasno zdefiniowanymi celami i osadzonymi w horyzoncie czasowym rezultatami.

Strategiczna Agenda Badawcza jest zgodna i komplementarna wobec pozostałych dokumentów strategicznych, opracowywanych lub przyjętych w Grupie Kapitałowej TAURON.

1.5.4. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W 2019 r. na funkcjonowanie obszaru B+R+I przeznaczono ok. 40 mln zł. Uruchomiono 18 projektów (w tym: 9 startupów) we wszystkich obszarach biznesowych. Na koniec 2019 r. w czterech portfelach Obszaru Badań i Innowacji realizowano 67 projektów o łącznej wartości przekraczającej 178 mln zł. Na realizację części z tych projektów Grupa Kapitałowa TAURON pozyskała dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych o łącznej wartości niemal 48 mln zł.

Poniższa tabela przedstawia wybrane projekty B+R realizowane w 2019 r. przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON współfinansowane ze źródeł zewnętrznych.

Tabela nr 9. Wybrane projekty B+R realizowane w 2019 r. przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON współfinansowane ze źródeł zewnętrznych

Lp.	Projekty/programy/zadania	Źródło współfinansowania
1.	Projekt CO₂-SNG - chemiczna akumulacja energii poprzez produkcję metanu z wychwyconego CO ₂ . Projekt POLYGEN - wykorzystanie układu poligeneracyjnego przetwarzającego w procesie zgazowania lokalnie dostępne paliwa (w 2019 r. zaprzestano realizacji projektu).	Wspólnota Wiedzy i Innowacji EIT InnoEnergy
2.	Opracowanie i przetestowanie adaptacyjnego systemu magazynowania energii elektrycznej w oparciu o drugie życie baterii pochodzących z pojazdów elektrycznych.	

Lp.	Projekty/programy/zadania	Źródło współfinansowania
	<p>System oceny propagacji i poprawy parametrów jakości energii elektrycznej w sieciach dystrybucyjnych.</p> <p>Opracowanie platformy pozwalającej na zagregowanie potencjału wytwórczego i regulacyjnego rozproszonych źródeł energii odnawialnej i zasobników energii oraz wybranych kategorii odbiorów sterowalnych.</p> <p>Zintegrowany System Diagnostyki Sieciowej.</p> <p>Opracowanie przemysłowej konstrukcji węglanowych ogniw paliwowych oraz ceramicznych elektrolizerów dających możliwość integracji z instalacjami energetycznymi power-to-gas.</p> <p>Elastyczność istniejących bloków energetycznych przy ograniczonych nakładach inwestycyjnych.</p> <p>Platforma zarządzania danymi z zaawansowanej infrastruktury pomiarowej.</p> <p>Model funkcjonowania energetyki rozproszonej 2.0 - samobilansujące się obszary sieci elektroenergetycznej.</p> <p>Opracowanie innowacyjnego systemu skutecznego monitorowania i wspierania urządzeń zabezpieczeniowych spełniających założenia DMS.</p> <p>Opracowanie i wdrożenie procesu technologicznego przetwarzania odpadów z kotłów fluidalnych z wykorzystaniem CO₂ do produkcji zamiennika cementu.</p> <p>Budowa hybrydowego systemu ograniczenia emisji składników kwaśnych i popiołów lotnych ze spalin.</p> <p>Opracowanie zaawansowanej technologii do monitoringu i predykcyjnej analizy stanu technicznego kotła w celu zwiększenia niezawodności jednostki kotłowej.</p>	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR)
3.	<p>Projekt TEXMIN - wpływ ekstremalnych zjawisk pogodowych na działalność górnictw.</p> <p>Projekt RECOVERY - ocena zarządzania środowiskiem oraz działań mających na celu jego ochronę i naprawę używając narzędzi do analizy stanu ekosystemu.</p>	Fundusz Badawczy dla Węgla i Stali Unii Europejskiej
4.	<p>Projekt MOBISTYLE - rozwiązania technologiczne, które pozwolą pozytywnie wpłynąć na zachowania klientów poprzez podniesienie świadomości i poczucia własności u konsumentów.</p> <p>Projekt UtilitEE - wdrożenie rozwiązania, które zwiększy efektywność zużycia energii poprzez aktywne angażowanie klientów w swoje zachowania dotyczące zużycia energii z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz mechanizmów DSM.</p> <p>Projekt GEMINI+ - wypracowanie projektu wysokotemperaturowego reaktora jądrowego chłodzonego gazem (HTGR) do produkcji energii elektrycznej i ciepła.</p>	Horyzont 2020: Program Ramowy w zakresie badań naukowych oraz innowacji

Projektem, który łączy działania B+R TAURON, TAURON Dystrybucja, TAURON EKOENERGIA i TAURON Sprzedaż jest **Projekt M-GRID 2.0** - „Model funkcjonowania energetyki rozproszonej 2.0”. W jego ramach przygotowywana jest demonstracja samobilansującego się obszaru sieci elektroenergetycznej. Celem projektu jest opracowanie technologii budowy lokalnych sieci elektroenergetycznych, których głównymi zaletami są ograniczenie strat podczas dystrybucji energii oraz poprawa niezawodności i elastyczności systemu. Pozyskana wiedza oraz doświadczenie w zakresie budowy oraz eksploatacji mikro sieci pozwoli na zaoferowanie nowego rodzaju usług TAURON klientom zewnętrznym, a także wdrożenie rozwiązania w ramach Grupy Kapitałowej TAURON. W 2019 r. opracowywano dokumentację konieczną do uruchomienia przetargu na budowę mikro sieci oraz dokonywano międzybranżowych ustaleń z przedstawicielami poszczególnych członków konsorcjum. Pozyskano także prawa do dysponowania gruntem w wybranej lokalizacji w Bytomiu.

Jednym z istotnych przedsięwzięć B+R realizowanych w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON był **Projekt CO₂-SNG** dotyczący przetwarzania CO₂ powstającego w procesie spalania paliw w instalacjach przemysłowych w syntetyczny gaz ziemny (SNG). Projekt jest realizowany przez międzynarodowe konsorcjum zrzeszające polskie i francuskie podmioty, którego liderem jest TAURON Wytwarzanie. Opracowywany proces polega na reakcji CO₂ z wodorem powstającym w procesie elektrolizy, która zasilana jest tanią, nadwyżkową energią pochodzącą z OZE (w dolinach obciążenia systemu elektroenergetycznego). Projekt zakłada, że może to być sposób na przechowywanie nadwyżki energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, a jednocześnie perspektywiczne rozwiązanie dla zagospodarowania CO₂ wytwarzanego w instalacjach Grupy Kapitałowej TAURON. W 2019 r. prowadzono intensywną kampanię badawczą z wykorzystaniem zbudowanej w ramach projektu instalacji pilotowej zlokalizowanej w Elektrowni Łaziska, wykorzystując CO₂ wychwycone ze spalin bloku węglowego klasy 200 MW. Powyższe badania zostały zakończone w IV kwartale 2019 r. i tym samym rozpoczęto ostatni etap projektu, tj. analizy w zakresie wykonalności instalacji demonstracyjnej o skali wielokrotnie większej niż zastosowana w instalacji pilotowej (tzw. up-scaling). Powyższy projekt stanowi bazę dla projektu TENNESSEE.

Celem **Projektu TENNESSEE** jest udoskonalenie procesu magazynowania energii w postaci chemicznej - substytutu gazu ziemnego, skutkującego poprawą parametrów eksploatacyjnych instalacji docelowej, głównie poprzez wyższą sprawność elektrolizy wysokotemperaturowej oraz zastosowanie węglanowych ogniw paliwowych do wychwytu CO₂ ze spalin. W efekcie możliwe będzie znaczne zmniejszenie ilości dostarczonej do układu wychwytu energii z elektrowni. Powyższy projekt przyczyni się w szczególności do obniżenia energochłonności przypadającej na jednostkę wytwarzanego SNG.

Rok 2019 był okresem intensywnego przygotowania jednostek wytwórczych do **Konkluzji BAT**, również poprzez działania B+R. W celu ograniczenia nakładów finansowych na dostosowanie bloków węglowych do **Konkluzji BAT**, prowadzono program testów różnego rodzaju sorbentów aby obniżyć emisję szkodliwych zanieczyszczeń. Wtrysek

sorbentów testowano na blokach z kotłami fluidalnymi elektrowni Łagisza, Siersza, Jaworzno III - Elektrownia II (TAURON Wytwarzanie) oraz w ZW Tychy (TAURON Ciepło). W trakcie podawania sorbentów prowadzono szeroki zakres badań laboratoryjnych i pomiarów emisji w spalinach. Na ich podstawie możliwe było potwierdzenie skuteczności testowanej technologii.

W zakresie rozwoju nowych produktów, w 2019 r. został uruchomiony **Program HEMS** adresowany do klientów detalicznych. Celem programu jest przygotowanie Grupy Kapitałowej TAURON do pozyskiwania nowego strumienia przychodów dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON, poprzez wypracowanie strategii, organizacji oraz modelu świadczenia usług i sprzedaży produktów w ramach HEMS w oparciu o istniejące, a także nowe produkty i usługi. W ramach programu rozpoczęto realizację 3 następujących projektów:

1. Strona internetowa i e-doradztwo,
2. Zarządzanie Komfortem Termicznym,
3. Społeczność Ekspertów.

TAURON w 2019 r. kontynuował zainicjowane wcześniej prace związane z **Internetem Rzeczy**. Realizowano działania nakierowane na wypracowanie i wdrożenie usług na potrzeby inteligentnego miasta z wykorzystaniem technologii Internetu Rzeczy. Wdrożenie tego typu rozwiązań będzie pierwszym w Polsce przedsięwzięciem, które wykorzystuje Internet Rzeczy na skalę kilkuset tysięcy miasta.

Wdrożenie zakłada kompleksową optymalizację wykorzystania i budowę nowych usług na bazie infrastruktury miejskiej, komunalnej, energetycznej i telekomunikacyjnej, co będzie możliwe dzięki zastosowaniu sieci czujników dostarczających informacji ułatwiających zarządzanie poszczególnymi funkcjami aglomeracji. Wykorzystywana jest istniejąca infrastruktura dystrybucyjna Grupy Kapitałowej TAURON w celu świadczenia zaawansowanych usług technologicznych dla mieszkańców i biznesu. W 2019 r. uruchomiono platformę zbierającą dane z infrastruktury czujnikowej. Testowane są funkcjonalności dotyczące pomiaru jakości powietrza wraz z modulem predykcji zanieczyszczeń, jak również usługa inteligentnego parkingu, która wspomaga mieszkańców w znajdowaniu wolnych miejsc parkingowych. Monitoruje się również stopień zapełnienia koszy na śmieci, wpływając na optymalizację procesu zbierania odpadów.

W 2019 r. zakończono realizację **Projektu MDM**, realizowanego wspólnie przez TAURON Dystrybucja oraz firmę Future Processing sp. z o.o. Celem projektu było opracowanie Platformy do zarządzania danymi z zaawansowanej infrastruktury pomiarowej, umożliwiającej prowadzenie zaawansowanych analiz dużych zbiorów danych pomiarowych w oparciu o innowacyjne modele matematyczne i statystyczne. W wyniku realizacji badań przemysłowych i prac rozwojowych projektu został wytworzony i przetestowany Prototyp Systemu (Platforma MDM). W kolejnym kroku planuje się wdrożenie wytworzonego prototypu do działalności TAURON Dystrybucja na tzw. obszarze zrealizowanego Projektu AMI Smart City Wrocław, po dostosowaniu prototypu do potrzeb wdrożenia produkcyjnego, w tym m.in. aktualnych wymogów w zakresie bezpieczeństwa dla systemów informatycznych.

W 2019 r., obok tradycyjnie pojmowanej działalności B+R, w ramach Grupy Kapitałowej TAURON podjęto szereg prac służących dalszemu rozwojowi współpracy ze startupami.

Kontynuując model współpracy wypracowany w poprzednich latach w ramach **Programu Pilot Maker**, TAURON prowadził intensywne działania w ramach uruchomionego w 2018 r. programu Pilot Maker Elektro ScaleUp dedykowanego rozwojowi elektromobilności. Rozwijane rozwiązania dotyczą bezpośrednio realizowanych w Grupie Kapitałowej TAURON projektów rozwoju sieci punktów ładowania, usług carsharingu pojazdów elektrycznych oraz dotyczą monitoringu pracy sieci elektroenergetycznej, a także kluczowych maszyn i urządzeń w punktach wytwórczych i odbiorczych energii, które są głównymi ogniwami systemu sieci ładowania e-aut. W trakcie naboru do powyższego programu przeanalizowano ponad 60 pomysłów. Do współpracy zaproszono 5 startupów, z którymi zrealizowane zostały projekty pilotażowe z wykorzystaniem infrastruktury spółek Grupy Kapitałowej TAURON. W ramach powyższego programu przedmiotem testów był m.in. startup ELMODIS oferujący zaawansowany moduł monitorowania, diagnostyki i predykcji uszkodzeń z wbudowanymi obwodami dla potrzeb sygnalizacji niebezpieczeństwa uszkodzenia urządzeń i maszyn elektrycznych ze szczególnym uwzględnieniem silników elektrycznych. Rozwiązanie zostało przetestowane na 15 wytypowanych urządzeniach w Elektrowni Jaworzno III.

W dniu 30 stycznia 2019 r. TAURON podpisał z Krakowskim Parkiem Technologicznym umowę na udział w **Programie akceleracyjnym KPT ScaleUp**. Program stanowi realizację założeń programu ScaleUp ogłoszonego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, którego celem jest inicjowanie i prowadzenie przedsięwzięć wdrożeniowych u odbiorcy technologii (tutaj: TAURON), ukierunkowanych na wykorzystanie nowych, innowacyjnych technologii i rozwiązań w zakresie obszarów: Internet Rzeczy, Smart Home, Smart City, Inteligentne Usługi Sieciowe. W trakcie naboru do powyższego programu przeanalizowano ponad 100 pomysłów, z czego z 34 startupami zostały przeprowadzone wywiady pogłębione. W 2019 r. rozpoczęto prace nad rozwojem 2 rozwiązań. Jednym z perspektywicznych projektów pilotażowych prowadzonych w ramach powyższego programu były prace nad rozwojem wykorzystania funkcjonalności inteligentnej wtyczki, prowadzone we współpracy z firmą S-labs sp. z o.o. Rozwijane rozwiązanie bazuje na urządzeniu Smart Plug, które współpracuje z systemem analitycznym agregującym dane pomiarowe, co umożliwi m.in. pomiar zużycia energii elektrycznej przez

podłączone do niego urządzenie. Użytkownik poza informacją o bieżącym zużyciu energii otrzymuje również możliwość sterowania podłączonym urządzeniem przez smartphona czy tworzenia kalendarza wyłączeń, co ułatwia efektywne wykorzystanie np. urządzeń grzewczych.

W 2019 r. został uruchomiony **Program akceleracyjny TAURON PROGRES**, będący elementem systemu *Open Innovation*, do którego rozpoczęto oficjalny nabór w dniu 21 maja 2019 r. Powyższy program adresowany jest do podmiotów, które dysponują innowacyjnym pomysłem z obszarów wskazanych w *Strategicznej Agencji Badawczej* oraz chętnych do współpracy przy rozwoju innowacyjnych rozwiązań, pozwalających na poszerzenie obecnej oferty spółek Grupy Kapitałowej TAURON o nowe produkty i usługi, ale również mających wpływ na usprawnienie procesów produkcji i świadczenie usług oferowanych już na rynku. TAURON PROGRES to platforma otwarta na pomysły nie tylko młodych przedsiębiorców, ale też osób fizycznych, jednostek badawczych, z mniejszym i większym doświadczeniem biznesowym. Platforma umożliwia dotarcie z informacją bezpośrednio do TAURON, jak i do odpowiednich ekspertów Grupy Kapitałowej TAURON oraz umożliwia szybkie przedstawienie rozwiązania, bez oczekiwania na otwarcie naboru zgłoszeń. Zgodnie z założeniami programu, uczestnicy mają możliwość przetestowania swoich rozwiązań z wykorzystaniem infrastruktury Grupy Kapitałowej TAURON.

Budując strategiczną pozycję Grupy Kapitałowej TAURON w obszarze startupów, TAURON przeprowadził w 2019 r. pierwsze **inwestycje w ramach EEC Magenta** - utworzonego w 2018 r. funduszu typu CVC. EEC Magenta zainwestowała 13 mln zł w spółkę Reliability Solutions sp. z o.o. specjalizującą się w przewidywaniu i minimalizowaniu skutków awarii. W odniesieniu do TAURON rozwiązania oferowane przez Reliability Solutions sp. z o.o. posłużą poprawie efektywności technicznej i ekonomicznej kluczowych jednostek wytwórczych. Powyższe przedsięwzięcie jest pierwszą inwestycją funduszu EEC Magenta zbudowanego przez TAURON, PFR Ventures, NCBR oraz EEC Ventures. Zebrane środki finansowe zostaną wykorzystane przez firmę na rozwój i ekspansję na rynki krajów Europy Zachodniej.

W dniu 26 maja 2019 r., w trakcie tegorocznej edycji wydarzenia IMPACT, TAURON ogłosił **udział w Programie Govtech**. Program ten ma na celu umożliwienie współpracy ministerstwom, samorządom, spółkom Skarbu Państwa, ze startupami i małymi przedsiębiorstwami, które w drodze trybu konkursowego zostaną wyłonione jako docelowi wykonawcy zadań (Wyzwań) przygotowanych przez zleceniodawców. TAURON zgłosił zapotrzebowanie na stworzenie systemu i aplikacji oceniającej możliwość i potencjał instalacji fotowoltaicznych. Rezultatem działań podjętych w ramach konkursu ma być zwiększenie udziału energii uzyskiwanej z OZE, w szczególności z ogniw fotowoltaicznych, w całkowitym bilansie energetycznym. Wyzwanie to również ma na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa dotyczącej OZE i korzyści finansowych wynikających z użycia tej technologii. W grudniu 2019 r. zakończył się I etap konkursu, który wyłonił 5 laureatów zakwalifikowanych do II etapu konkursu. W trakcie II etapu zostanie wyłoniony finalista, który będzie realizował aplikację w finalnej postaci.

W 2019 r. kontynuowano **współpracę z amerykańskim Electric Power Research Institute**, w ramach której TAURON uczestniczy w 2 programach badawczych w zakresie magazynowania energii oraz identyfikacji potrzeb odbiorców energii elektrycznej. Wybrane obszary współpracy są dla Grupy Kapitałowej TAURON szczególnie istotne i wynikają wprost ze zidentyfikowanych w Grupie Kapitałowej TAURON wyzwań technologicznych. Magazynowanie energii jest jednym z najważniejszych wyzwań dla dystrybucji i efektywnej energetyki rozproszonej, a zrozumienie potrzeb klienta wspiera kluczowe z punktu widzenia Strategii relacje z klientami.

W projekcie magazynowania energii wykorzystuje się nowoczesne narzędzia pozwalające na szacowanie kosztów instalacji i funkcjonowania magazynów, czy oprogramowanie umożliwiające zweryfikowanie korzyści i wymagań przy konkretnych przypadkach magazynowania energii. Rozwiązania te stanowią wsparcie dla realizacji projektów B+R TAURON, tj. budowy magazynu w celu zasilania odbiorców energii bez przerw, drugiego życia baterii, mikrosieci czy mechanizmów redukcji popytu DSR.

Udział w programie identyfikacji potrzeb odbiorców energii elektrycznej umożliwia spółkom Grupy Kapitałowej TAURON szybszą i precyzyjną identyfikację potrzeb klientów, a tym samym budowę portfolio usług i produktów energetycznych, dostosowanych do zmieniających się trendów rynkowych. Program pozwoli też w większym stopniu dostosować do oczekiwań klientów produkty i usługi rozwijane dopiero w nowych liniach biznesowych, takich jak elektromobilność czy Smart Home.

W 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON realizowała także **prace w ramach EIT InnoEnergy**, w szczególności polskiego węzła InnoEnergy Central Europe sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. W strukturach EIT InnoEnergy, TAURON ma status Partnera Stowarzyszonego. Jednym z obszarów zainteresowań TAURON są tzw. czyste technologie węglowe. Jednocześnie prowadzenie badań i koordynacja działań w tym obszarze są głównymi zadaniami spółki InnoEnergy Central Europe sp. z o.o., której TAURON jest jednym z udziałowców. W 2019 r. przedstawiciele TAURON byli także zaangażowani w prace EIT InnoEnergy związane z ewaluacją projektów/inicjatyw proponowanych do realizacji przez innych partnerów działających w strukturach EIT InnoEnergy zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym.

1.6. Model Biznesowy i Operacyjny Grupy TAURON

Grupa Kapitałowa TAURON jest w pełni zintegrowaną grupą energetyczną, której model biznesowy obejmuje wszystkie elementy łańcucha wartości: od wydobycia, przez wytwarzanie, dystrybucję i sprzedaż do klientów końcowych, uzupełniony o ekosystem innowacji i rozwój nowych biznesów, ściśle powiązanych z działalnością w sektorze energetycznym.

Grupę Kapitałową TAURON tworzą wybrane spółki, które zarządzane są łącznie jako jednolity organizm gospodarczy złożony z autonomicznych spółek prawa handlowego, na czele którego stoi TAURON jako jednostka dominująca.

W 2019 r. obowiązywał *Model Biznesowy i Operacyjny Grupy TAURON* przyjęty przez Zarząd Spółki w dniu 23 stycznia 2018 r.

Model Biznesowy określa model zarządzania Grupą Kapitałową TAURON, definiuje wysokopoziomą architekturę procesów oraz zawiera wytyczne odnośnie wskaźników efektywności jednostek tworzących Grupę Kapitałową TAURON.

1.6.1. Założenia Modelu Biznesowego i Operacyjnego Grupy TAURON

Kluczowe założenia Modelu Biznesowego to budowa wartości Grupy Kapitałowej TAURON, koncentracja na klientach, czytelny podział obowiązków i odpowiedzialności, efektywna wymiana informacji, wykorzystanie wiedzy pracowników, zmienność Modelu Biznesowego oraz spójność organizacyjna Grupy Kapitałowej TAURON.

Model Biznesowy jest elementem realizacji Strategii i poprzez ustrukturyzowanie działań, ułożenie ich w logiczne, współdziałające procesy biznesowe, pozwala optymalizować budowanie wartości Grupy Kapitałowej TAURON jako całości, wykorzystując efekty skali prowadzonego biznesu i synergii wynikających ze współpracy poszczególnych ogniw łańcucha wartości.

1.6.2. Zasady zarządzania TAURON Polska Energia S.A.

Zgodnie z postanowieniami *Regulaminu Zarządu TAURON Polska Energia Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach* (Regulamin Zarządu), Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki, niezastrzeżone przepisami prawa oraz postanowieniami *Statutu TAURON Polska Energia S.A.* (Statut Spółki) dla WZ lub Rady Nadzorczej, należą do kompetencji Zarządu Spółki. Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Szczegółowa informacja dotycząca spraw należących do kompetencji Zarządu jako organu kolegialnego została przedstawiona w pkt 9.8.1. niniejszego sprawozdania.

Zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym TAURON Polska Energia S.A.* (Regulamin Organizacyjny) Spółką kieruje Zarząd Spółki bezpośrednio oraz poprzez prokurentów, Dyrektorów Zarządzających, Dyrektorów Wykonawczych, lub osoby zajmujące inne stanowiska bezpośrednio podlegające członkom Zarządu Spółki.

Spółka realizuje swoje zadania poprzez:

1. wydzielone jednostki organizacyjne:

- Obszary biznesowe, obejmujące samodzielne stanowiska pracy oraz jednostki organizacyjne podlegające bezpośrednio Dyrektorom Wykonawczym. Pracą Dyrektorów Wykonawczych kierują członkowie Zarządu Spółki bezpośrednio lub za pośrednictwem Dyrektorów Zarządzających,
- Zespoły, będące jednostkami organizacyjnymi podlegającymi Dyrektorom Wykonawczym lub Dyrektorom Zarządzającym. Pracami Zespołu kieruje Kierownik Zespołu,

2. samodzielne stanowiska pracy:

- Dyrektorzy Zarządzający, którzy zarządzają i kierują pracą podległych Dyrektorów Wykonawczych, Zespołów lub stanowisk pracy,
- Dyrektorzy Wykonawczy, którzy zarządzają i kierują pracą podległych Zespołów lub stanowisk pracy tworzących dany obszar biznesowy Spółki,
- inne samodzielne stanowiska pracy, które mogą zostać powierzone w szczególności Pełnomocnikom, Inspektorom, Rzecznikom, Koordynatorom lub Specjalistom,

3. tymczasowe organizacje - Zespoły Projektowe, powoływane w celu realizacji zadań i projektów Spółki.

1.6.3. Zasady zarządzania Grupą Kapitałową TAURON

Podstawowym aktem normatywnym Grupy Kapitałowej TAURON jest przyjęty przez Zarząd Spółki *Kodeks Grupy TAURON*, który reguluje jej funkcjonowanie, zapewniając realizację celów, poprzez specjalnie zaprojektowane rozwiązania w zakresie zarządzania podmiotami Grupy Kapitałowej TAURON, w tym w szczególności określania celów działalności spółek umożliwiających osiągnięcie efektów zakładanych w Strategii.

Regulacje wdrożone w 2016 r. wraz z Modelem Biznesowym, zaktualizowane w 2018 r., wprowadziły w Grupie Kapitałowej TAURON zarządzanie procesowe, którego istotą jest ciągle poszukiwanie i wdrażanie usprawnień i jasny oraz transparentny podział kompetencji i odpowiedzialności. Procesy podlegają odpowiednim modyfikacjom w celu poprawy ich efektywności oraz stanowią organizację nadrzędną wobec struktury organizacyjnej poszczególnych spółek i przebiegają horyzontalnie przez całą Grupę Kapitałową TAURON.

Celem wdrożonego zarządzania procesowego jest uzyskanie synergii działań realizowanych w różnych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON, dzielenie się i wykorzystanie najlepszych praktyk, standaryzacja i automatyzacja procesów, a także zapewnienie spójności działań w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON w celu wsparcia realizacji Strategii.

Członkowie Zarządu zarządzają przypisanymi im megaprocesami. Właścicielami megaprocesów są wskazani dyrektorzy zarządzający i wykonawcy w TAURON.

Dokumentacja procesowa (mapy, diagramy i karty procesów) wyznacza i opisuje kompetencje decyzyjne oraz czynności podejmowane przez poszczególne jednostki organizacyjne w różnych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. Właściciele megaprocesów dekomponują je na procesy niższego rzędu wyznaczając im właścicieli. Każdy proces ma swojego właściciela i mierniki procesowe wyznaczone przez właściciela procesu wyższego rzędu. Dokumentacja procesowa określa także przebiegi i kompetencje decyzyjne dla działań powtarzalnych, operacyjnych procesów wraz z opisami wymienionych produktów i usług. Kompetencje i zależności procesowe opisane w dokumentacji procesowej są uzupełnieniem kompetencji wynikających ze struktury organizacyjnej poszczególnych spółek i wspierają działanie spółek Grupy Kapitałowej TAURON jako jednolitego organizmu.

W ramach Grupy Kapitałowej TAURON funkcjonują stałe Komitety Grupy Kapitałowej TAURON, w tym:

1. Komitet Inwestycyjny,
2. Komitet Ryzyka,
3. Komitet Nowych Biznesów,
4. Komitet Digitalizacji,
5. Komitet Sponsoringu,
6. Komitet Płynności w Grupie TAURON.

Powyższe Komitety zostały powołane w celu umożliwienia prowadzenia działalności według założeń jednolitości operacyjnej, zgodnie z prawem i interesem Grupy Kapitałowej TAURON oraz jej interesariuszy.

W ramach Modelu Biznesowego zidentyfikowano 23 megaprocesy przebiegające przez wszystkie jednostki Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę procesów realizowanych w Grupie Kapitałowej TAURON (megaprocesy).

Rysunek nr 11. Struktura procesów realizowanych w Grupie Kapitałowej TAURON (megaprocesy)

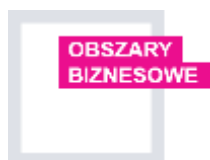

1.6.4. Obszary Biznesowe Grupy Kapitałowej TAURON

Zgodnie z obowiązującym Modelem Biznesowym wdrożono podział ról i odpowiedzialności, oparty na przypisaniu kompetencji procesowych, pomiędzy:

nadrzędną jednostką organizacyjną odpowiedzialną za zarządzanie działalnością Grupy Kapitałowej TAURON i podejmowanie najważniejszych decyzji mających wpływ na Grupę Kapitałową TAURON, Obszary Biznesowe, CUW i spółki należące do Grupy Kapitałowej TAURON,

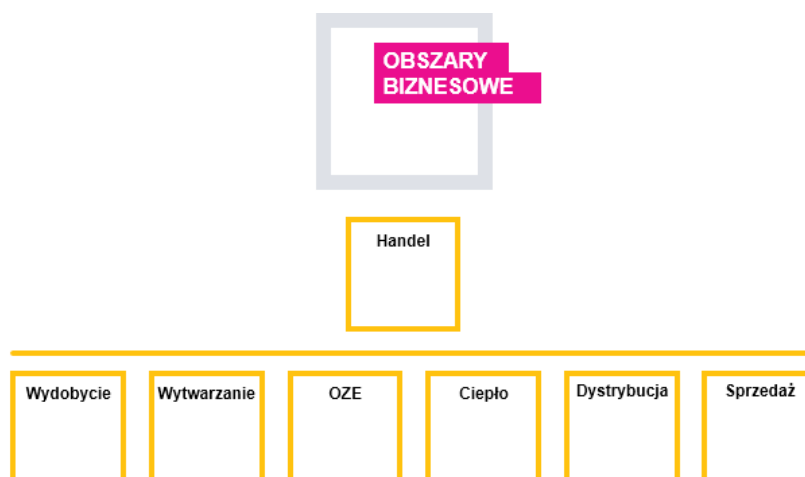
7 obszarów podstawowej działalności Grupy Kapitałowej TAURON zdefiniowanych zgodnie z ogniwami łańcucha wartości produkcji energii elektrycznej i ciepła: Handel, Wydobywanie, Wytwarzanie, OZE, Ciepło, Dystrybucja i Sprzedaż,

jednostki odpowiedzialne za świadczenie określonych usług wsparcia (np. rachunkowość, IT, kadry i płace, ubezpieczenia, obsługa klienta, ochrona) na rzecz pozostałych jednostek Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 12. Struktura Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON

Centra Usług Wspólnych Grupy Kapitałowej TAURON

Centralizacja usług wsparcia ma na celu odciążenie Centrum Korporacyjnego oraz Obszarów Biznesowych od realizacji procesów niezwiązanych bezpośrednio z prowadzoną działalnością operacyjną (tzw. procesy wsparcia), a także obniżenie kosztów realizacji tych procesów dzięki korzyściom skali i wzrostowi efektywności operacyjnej. W strukturze Grupy Kapitałowej TAURON, CUW ulokowane zostały w: TAURON Obsługa Klienta, TAURON Ubezpieczenia sp. z o.o. (TAURON Ubezpieczenia) oraz Wsparcie Grupa TAURON.

1.6.5. Zmiany w zasadach zarządzania TAURON Polska Energia S.A. i Grupą Kapitałową TAURON

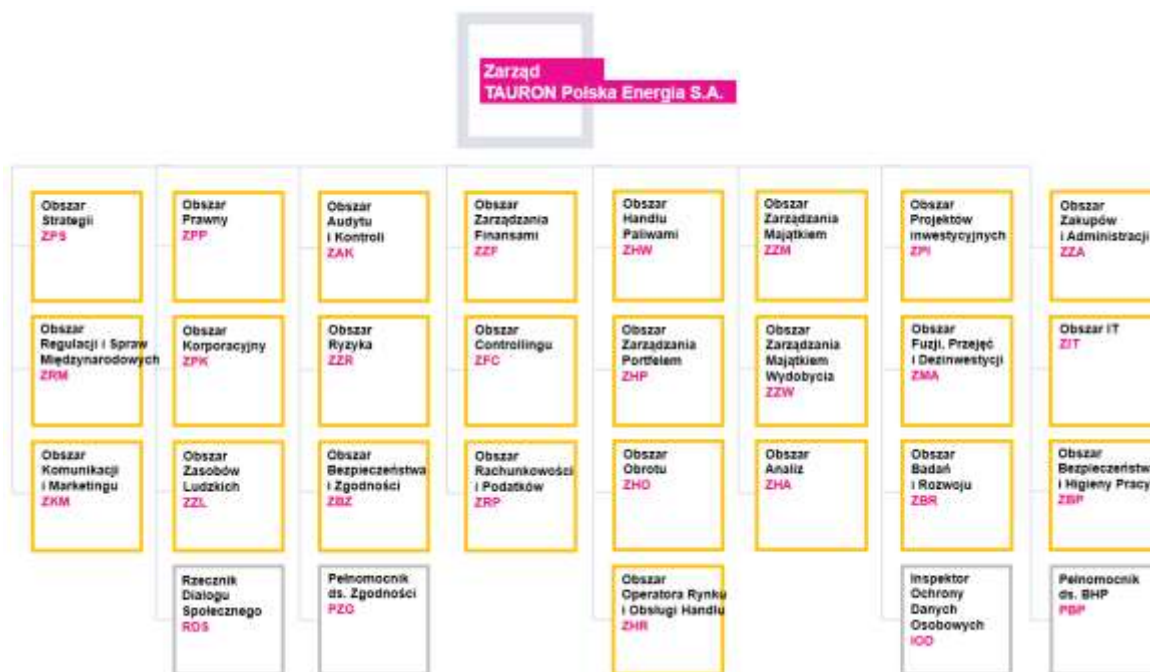
Zmiany w zasadach zarządzania Spółką

W dniu 25 października 2019 r. w wyniku zachodzących zmian w otoczeniu biznesowym Spółki, mając na celu optymalizację, usprawnienie i wzmocnienie procesów zarządczych w TAURON oraz uelastycznienie procesów komponowania samodzielnych stanowisk pracy i jednostek organizacyjnych podlegających członkom Zarządu Spółki, Zarząd Spółki przyjął a Rada Nadzorcza Spółki zatwierdziła nowe brzmienie Regulaminu Organizacyjnego.

W powyższym Regulaminie Organizacyjnym, który wszedł w życie z dniem 15 listopada 2019 r., dotychczasowe „Piony” zastąpiono „Obszarami biznesowymi” zarządzanymi przez Dyrektorów Wykonawczych, wprowadzono możliwość powołania w uzasadnionych przypadkach, jednego spośród Dyrektorów Wykonawczych na stanowisko Dyrektora Zarządzającego, w celu zarządzania zbliżonymi merytorycznie Obszarami biznesowymi oraz ustanowiono, że przyporządkowania Obszarów biznesowych poszczególnym członkom Zarządu Spółki dokonywać będzie Rada Nadzorcza Spółki lub w przypadku jego braku, przyporządkowanie będzie następować w drodze uchwały Zarządu Spółki.

Poniższy rysunek przedstawia schemat organizacyjny TAURON, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Rysunek nr 13. Schemat organizacyjny TAURON Polska Energia S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

W związku z nowym Regulaminem Organizacyjnym dokonano również niezbędnych modyfikacji zakresów funkcji poszczególnych Obszarów biznesowych w strukturze organizacyjnej Spółki.

Z dniem 15 listopada 2019 r. w drodze uchwały Zarządu Spółki dokonano przyporządkowania członkom Zarządu Spółki, w sposób bezpośredni oraz za pośrednictwem powołanych w tym samym dniu Dyrektorów Zarządzających, poszczególnych Obszarów biznesowych oraz samodzielnych stanowisk pracy bezpośrednio podlegających członkom Zarządu Spółki.

Poniższy rysunek przedstawia schemat podziału odpowiedzialności członków Zarządu Spółki, według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Rysunek nr 14. Schemat podziału odpowiedzialności członków Zarządu Spółki według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Do obszarów podległych członkom Zarządu Spółki za pośrednictwem Dyrektorów Zarządzających należą:

- Obszar Korporacyjny, Obszar Strategii oraz Obszar Komunikacji i Marketingu przyporządkowany Prezesowi Zarządu za pośrednictwem Dyrektora Wykonawczego ds. Prawnych pełniącego funkcję Dyrektora Zarządzającego,
- Obszar Obrotu, Obszar Handlu Paliwami oraz Obszar Zarządzania Portfelem przyporządkowany Wiceprezesowi Zarządu ds. Finansów za pośrednictwem Dyrektora Wykonawczego ds. Operatora Rynku i Obsługi Handlu pełniącego funkcję Dyrektora Zarządzającego,
- Obszar Fuzji, Przejęć i Dezinwestycji oraz Obszar Badań i Rozwoju przyporządkowany Wiceprezesowi Zarządu ds. Zarządzania Majątkiem i Rozwoju za pośrednictwem Dyrektora Wykonawczego ds. Projektów Inwestycyjnych pełniącego funkcję Dyrektora Zarządzającego.

Zmiany w zasadach zarządzania Grupą Kapitałową TAURON

W ramach prac związanych z wdrożeniem Modelu Biznesowego, w 2019 r. zakończono działania związane z zaprojektowaniem i wdrożeniem kluczowych procesów w pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON, prowadzących działalność operacyjną, tj. TAURON Dystrybucja Serwis, TAURON Dystrybucja Pomiar, TAURON Serwis, TAURON Ekoserwis, TAURON Sprzedaż GZE, TAURON Ubezpieczenia, Wsparcie Grupa TAURON, Bioeko Grupa TAURON, SCE Jaworzno III oraz Spółka Usług Górniczych sp. z o.o. (SUG).

Uzgodniono mapy i diagramy oraz punkty styków dla procesów przebiegających w TAURON oraz pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. Spółka dokonała weryfikacji procesów w skali całej Grupy Kapitałowej TAURON w celu zapewnienia wysokiej jakości i spójności opracowanych procesów.

W 2019 r. wdrożono także proces robotyzacji oraz ścieżkę inicjowania usprawnień przez uczestników procesów, co wpłynęło na intensyfikację procesu optymalizacji w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. Rozpoczęto prace związane z wdrożeniem oceny dojrzałości procesowej w Grupie Kapitałowej TAURON, w tym zaprojektowano narzędzie - Model dojrzałości procesowej Grupy Kapitałowej TAURON oraz przeprowadzono pilotażową ocenę wybranych procesów spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Wszystkie te działania miały na celu wskazanie obszarów do dalszej poprawy w szczególności uwzględniając kwestie optymalizacji biznesowej i odpowiedzi na ryzyka fizyczne i ryzyka przejścia.

Wdrożone dokumentacja i narzędzia procesowe oraz pozyskane w Grupie Kapitałowej TAURON kompetencje w zakresie zarządzania procesowego i optymalizacji procesów w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON stwarzają warunki do dalszego poszukiwania usprawnień i podnoszenia efektywności działań.

2. DZIAŁALNOŚĆ TAURON POLSKA ENERGIA S.A. I GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON

2.1. Czynniki i nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy

2.1.1. Czynniki wewnętrzne i ich ocena

Na działalność i wyniki Spółki i Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. wpływały m.in. następujące czynniki wewnętrzne:

1. aktualizacja kierunków strategicznych i konsekwentna realizacja Strategii oraz osiągnięcie założonych efektów finansowych i niefinansowych,
2. działania w zakresie optymalizacji procesów we wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej TAURON,
3. decyzje w zakresie realizacji kluczowych projektów inwestycyjnych,
4. wdrożenie *Planu Strategicznego Zarządzania Aktywami na lata 2018-2025* - jednego z fundamentalnych dokumentów stanowiących trzon zintegrowanego systemu zarządzania majątkiem w Grupie Kapitałowej TAURON,
5. realizacja inwestycji w zakresie dostosowania elektrowni Grupy Kapitałowej TAURON do tzw. *Konkluzji BAT* poprzez redukcję, począwszy od 2021 r., emisji związków siarki i azotu oraz chloru i rtęci lub uzyskanie odstępstw,
6. działania lojalnościowe w zakresie utrzymania obecnych klientów oraz działania marketingowe w zakresie pozyskiwania nowych klientów,
7. scentralizowany obszar zarządzania finansami w Grupie Kapitałowej TAURON, wspomagany takimi narzędziami, jak: centralny model finansowania, polityka zarządzania płynnością finansową z cash poolingiem, polityka zarządzania ryzykiem w obszarze finansowym, polityka ubezpieczeniowa,
8. możliwość pozyskania finansowania dłużnego na rynkach międzynarodowych,
9. działalność Podatkowej Grupy Kapitałowej (PGK) mająca na celu przede wszystkim optymalizację realizacji obowiązków związanych z rozliczaniem podatku dochodowego od osób prawnych przez kluczowe spółki Grupy Kapitałowej TAURON,
10. zarządzanie przez TAURON procesami zakupowymi, w szczególności zakupami paliw na potrzeby podmiotów wytwórczych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON,
11. warunki geologiczno-górniczne wydobycia węgla kamiennego,
12. awarie urządzeń, instalacji i sieci należących do Grupy Kapitałowej TAURON,
13. zakup 5 farm wiatrowych należących do grupy in.ventus.

Szczegółowa informacja dotycząca wpływu powyższych czynników na osiągnięty w 2019 r. wynik finansowy została przedstawiona w pkt 4 i 5 niniejszego sprawozdania. Efekty tego wpływu widoczne są zarówno w krótkiej, jak i dłuższej perspektywie.

W trakcie 2019 r. nie zaistniały istotne nietypowe zdarzenia o charakterze wewnętrznym mające znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy.

W 2019 r. zakłady górnicze należące do TAURON Wydobywanie, z uwagi na problemy górniczo-geologiczne dostarczyły do spółek z Grupy Kapitałowej TAURON wolumen węgla mniejszy o ok. 371 tys. Mg od wielkości umownej (z uwzględnieniem dopuszczalnej tolerancji) co stanowiło ok. 11% wielkości umownej.

2.1.2. Czynniki zewnętrzne i ich ocena

Na działalność i wyniki TAURON oraz Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. wpłynęły następujące czynniki zewnętrzne:

1. otoczenie makroekonomiczne,
2. otoczenie rynkowe,
3. otoczenie regulacyjne,
4. otoczenie konkurencyjne.

2.1.2.1. Otoczenie makroekonomiczne

Podstawowym obszarem działalności Grupy Kapitałowej TAURON jest rynek polski, w ramach którego Grupa Kapitałowa TAURON korzysta z pozytywnych trendów na nim panujących, jak również odczuwa skutki ich zmian. Sytuacja makroekonomiczna zarówno w poszczególnych sektorach gospodarki, jak i na rynkach finansowych, jest istotnym czynnikiem mającym wpływ na osiągnięte przez Grupę Kapitałową TAURON wyniki.

Rok 2019 był pozytywny pod względem światowej koniunktury gospodarczej, chociaż widoczne było spowolnienie niektórych światowych gospodarek. Tempo wzrostu gospodarczego w strefie euro stabilizuje się na relatywnie niskim poziomie. Spowolnienie wzrostu gospodarczego zanotowano m.in. w Stanach Zjednoczonych (USA),

głównie w wyniku osłabienia przemysłu i niepewności dotyczącej polityki handlowej i w Chinach ze względu na napięcia handlowe i słaby popyt globalny oraz w Niemczech i we Włoszech.

W Polsce zanotowano wysoki wzrost gospodarczy chociaż nasilają się sygnały jego osłabienia. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) wskaźnik Produktu Krajowego Brutto (PKB) Polski w 2019 r. ukształtował się na poziomie 4,1%, jednak w kolejnych kwartałach spodziewane jest stopniowe osłabienie jego dynamiki ze względu na utrzymujące się obniżenie aktywności gospodarczej w strefie euro.

Głównym czynnikiem podtrzymującym koniunkturę w Polsce będzie konsumpcja prywatna, korzystna sytuacja pracowników na rynku pracy w tym: wysoka dynamika wynagrodzeń (na poziomie ok. 7% r/r), podwyżka płacy minimalnej, czy utrzymanie się niskiego poziomu bezrobocia (na poziomie 5,2% w 2019 r.) Siłę nabywczą gospodarstw domowych ograniczy natomiast wyższa inflacja. Wskaźnik cen konsumpcyjnych (Wskaźnik CPI) za 2019 r. wyniósł 2,3% (r/r).

Czynniki wpływającymi negatywnie na wzrost krajowego PKB jest spowolnienie dynamiki wzrostu inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz inwestycji sektora prywatnego, a także przewidywany nieznaczny ujemny wkład eksportu netto.

Według danych Narodowego Banku Polskiego (NBP) w sektorze energetycznym zakłada się utrzymanie cen surowców energetycznych. W grudniu 2019 r. i styczniu 2020 r. Prezes URE zatwierdził taryfy dla energii elektrycznej dla gospodarstw domowych. Wzrosty cen łącznych energii i dystrybucji wynoszą ok. 10%. Prognozuje się, że ta podwyżka cen nie będzie miała wpływu na poziom zużycia energii w tym sektorze.

Według danych Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. (PSE) 2019 r. był pierwszym od 2012 r. kiedy zanotowano spadek krajowego zużycia energii elektrycznej brutto. W 2019 r. zużycie energii elektrycznej wyniosło 169,39 TWh i było o 1,54 TWh niższe niż w 2018 r. (-0,9% r/r). Popyt na energię został pokryty produkcją w elektrowniach krajowych, która wyniosła 158,77 TWh (-3,9% r/r), rekordowo wysokim importem z krajów ościennych na poziomie 10,62 TWh (+85,7%) oraz zwiększoną generacją z OZE. Jedynie w elektrowniach wiatrowych, ze względu na dobre warunki wietrzne, w 2019 r. wyprodukowano o 2,23 TWh więcej energii niż w 2018 r. (+19,1% r/r). Dodatkowo szybki rozwój mocy w źródłach fotowoltaicznych wpływa na wzrost autokonsumpcji energii zmniejszając zapotrzebowanie na dostawy z sieci. W 2019 r. zanotowano o 11,76 TWh (-8,9% r/r) spadek generacji energii w krajowych elektrowniach na węgiel kamienny i brunatny.

2.1.2.2. Otoczenie rynkowe

Energia elektryczna

W 2019 r. cena energii elektrycznej na Rynku Dnia Następnego (RDN), Towarowej Giełdy Energii S.A. (TGE) ukształtowała się na poziomie 229,31 PLN/MWh i była wyższa o 2,82% (+6,28 PLN/MWh) w stosunku do 2018 r. Średnia cena rozliczeniowa na Rynku Bilansującym (RB) wyniosła 234,84 PLN/MWh i była wyższa o 3,08% (+7,01 PLN/MWh) w stosunku do 2018 r.

Czynniki, które wspierały wzrost cen na RDN i RB były utrzymująca się wysoka cena uprawnień do emisji CO₂ oraz stabilne ceny surowców energetycznych (węgiel, ropa).

W związku z oddaniem do eksploatacji nowych jednostek konwencjonalnych, m.in. w Elektrowni Opolo, bilans mocy w systemie elektroenergetycznym poprawił się i wzrósł o 1800 MW.

Analizując średnie miesięczne ceny na RDN należy stwierdzić, że najniższe ceny odnotowano w grudniu 2019 r. ze średnią ceną na poziomie 189,45 PLN/MWh i wysoką generacją ze źródeł wiatrowych (1,66 TWh), natomiast najwyższe ceny wystąpiły w sierpniu 2019 r. ze średnią ceną 267,22 PLN/MWh i najniższą generacją ze źródeł wiatrowych (0,55 TWh).

Połączenie spadku zużycia energii elektrycznej z rekordową ilością energii, która została zaimportowana do polskiego systemu elektroenergetycznego oraz wzrostem produkcji energii elektrycznej w elektrowniach wiatrowych istotnie wpłynęło na spadek produkcji energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych.

W 2019 r. odnotowano spadek produkcji energii z elektrowni na węgiel kamienny do poziomu 78,19 TWh (-4,19 TWh r/r i -5,08%). Nastąpił również wyraźny spadek produkcji w elektrowniach opalanych węglem brunatnym do poziomu 41,50 TWh, czyli o 7,57 TWh mniej niż w 2018 r. (-15,43% r/r), głównie z powodu trwałego wyłączenia bloku BEL 2-01 w Elektrowni Bełchatów o mocy zainstalowanej 370 MW oraz remontu 3 bloków w Elektrowni Turów. Spadek produkcji energii elektrycznej na węgiel kamienny i brunatny był również wynikiem większej produkcji w elektrowniach gazowych, których produkcja w ujęciu rocznym wzrosła o 2,51 TWh do poziomu 12,10 TWh. Produkcja energii z elektrowni wiatrowych w 2019 r. osiągnęła również rekordowe 13,90 TWh (wzrost o 19,05% r/r). Zmiana struktury wytwarzania energii elektrycznej w Polsce w 2019 r. wywołała silny trend spadkowy w odniesieniu do cen energii zarówno na rynku SPOT, jak i Rynku Terminowym Towarowym (RTT).

Poniższy rysunek przedstawia średnie miesięczne ceny energii elektrycznej na rynkach SPOT i RB oraz średnie temperatury w 2019 r.

Rysunek nr 15. Średnie miesięczne ceny energii na rynkach SPOT i RB oraz średnie temperatury w 2019 r.

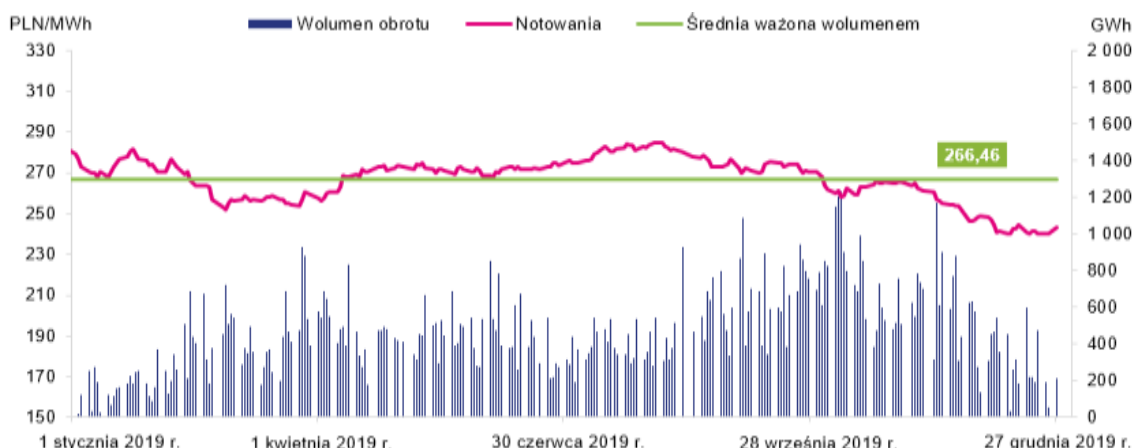
Na terminowym energii elektrycznej referencyjny kontrakt terminowy z dostawą w 2020 r. (BASE_Y-20) przez niemal cały 2019 r. znajdował się w wyraźnym trendzie bocznym. Pod koniec 2019 r., w związku silną presją cenową wywołaną niskimi cenami na rynku SPOT, nastąpiło przełamanie cen i spadek poniżej ważnego poziomu wsparcia 250 PLN/MWh. BASE_Y-20 w 2019 r. notowany był w przedziale z maksimum 285,02 PLN/MWh (w dniu 2 sierpnia 2019 r.) oraz z minimum 239,90 PLN/MWh (w dniu 9 grudnia 2019 r.)

Średnia cena ważona wolumenem obrotu kontraktu BASE_Y-20 notowanego w 2019 r. mimo wyraźnego spadku pod koniec 2019 r. ukształtowała się na relatywnie wysokim poziomie 266,46 PLN/MWh, i tym samym była wyższa o 24,84 PLN/MWh (+10,3%) w stosunku do notowań kontraktu BASE_Y-19 w analogicznym okresie 2018 r. Łączny wolumen obrotu BASE_Y-20 na rok przed dostawą wyniósł 115,68 TWh, a więc o niemal 10 TWh mniej niż obrót produktem BASE_Y-19 na rok przed dostawą w 2018 r.

Podobną zmiennością cen charakteryzował się kontrakt PEAK5_Y-20, którego średnia cena ważona wolumenem obrotu na rok przed dostawą wyniosła 323,94 PLN/MWh i była niższa o 22,83 PLN/MWh (-6,58%) niż średnia cena kontraktu notowana w ubiegłym roku PEAK5_Y-19. Niższa średnia cena PEAK5_Y-20 to efekt niskich cen PEAK na rynku RDN oraz istotnego wzrostu mocy zainstalowanej w fotowoltaice.

Poniższy rysunek przedstawia wyniki obrotu kontraktem BASE Y-20.

Rysunek nr 16. Obrót kontraktem BASE Y-20

Ropa naftowa i węgiel

Rok 2019 charakteryzował się względnie niskimi cenami ropy na światowych rynkach. Średnia ważona wolumenem cena ropy naftowej Brent na giełdzie ICE w 2019 r. wyniosła 64,06 USD/baryłkę i była o 7,8 USD/baryłkę niższa w stosunku do 2018 r., co oznacza spadek ceny ropy naftowej Brent o 10,9% w ujęciu r/r. Ropa naftowa Brent była

najtańsza w IV kwartale 2019 r., kiedy jej średnia ważona wolumenem cena wyniosła jedynie 62,01 USD/baryłkę. Maksimum notowań (68,22 USD/baryłkę) zostało osiągnięte w II kwartale 2019 r.

W 2019 r. łączny wolumen obrotu wyniósł ponad 62 800 tys. baryłek, podczas gdy w 2018 r. wyniósł ponad 66 100 tys. baryłek, co oznacza 5% spadek.

Głównymi czynnikami, które miały wpływ na sytuację popytowo-podażową na rynkach ropy naftowej były wydarzenia o znaczeniu globalnym.

W 2019 r. były prowadzone negocjacje handlowe pomiędzy USA a Chinami, które uległy intensyfikacji pod koniec IV kwartału 2019 r. Na początku sierpnia 2019 r. USA nałożyły na Chiny dodatkowe cła, konsekwencją czego było nałożenie przez Chiny swoich ceł na wybrane towary amerykańskie. Obawy przed ogólnoswiatową recesją spowodowaną słabością gospodarczą w Chinach i zaognieniem konfliktu handlowego na całym świecie spowodowały, że cena ropy naftowej spadła na początku 2019 r. do wartości nieco ponad 52 USD/baryłkę.

W IV kwartale 2019 r. wydobywanie ropy naftowej w USA osiągnęło rekordowy poziom 12 900 tys. baryłek dziennie. W grudniu 2019 r. na posiedzeniu OPEC zwiększono ograniczenie produkcji ropy naftowej z 1 200 tys. do 1 700 tys. baryłek dziennie, które powinno zacząć obowiązywać w I połowie 2020 r. Równocześnie Arabia Saudyjska zdecydowała się na kolejne cięcia o 400 tys. baryłek dziennie, dzięki czemu efektywna redukcja zwiększyła się sumarycznie do liczby 2 100 tys. baryłek dziennie.

Kolejnym istotnym wydarzeniem wpływającym na ceny ropy naftowej był atak na rafinerie ropy naftowej w Arabii Saudyjskiej, w wyniku którego we wrześniu 2019 r. nastąpił wzrost ceny ropy naftowej do poziomu niemal 72 USD/baryłkę. Jednak po przywróceniu pełnej produkcji cena po kilkunastu dniach ponownie spadła do poziomu poniżej 65 USD/baryłkę.

W I kwartale 2019 r. zanotowano spadek cen węgla ARA w granicach od 86,60 USD/Mg do 71,5 USD/Mg. Spadki cen były spowodowane głównie przez działania Chin polegające na zwiększeniu krajowego wydobycia połączonego z uruchamianiem nowych zdolności wytwórczych elektrowni atomowych, jak również konflikt handlowy pomiędzy USA a Chinami, który wywarł wpływ na wycenę surowców energetycznych.

Wzrost wydobycia węgla w Chinach, spadek zapotrzebowania na węgiel w Niemczech, Francji, Hiszpanii oraz Wielkiej Brytanii spowodowany spadkiem produkcji energii elektrycznej na węglu kamiennym do poziomu 4,7 TWh (14,4 TWh w kwietniu 2018 r.) doprowadziły do wzrostu zapasów w portach ARA do rekordowych poziomów. Wpłynęło to na przyspieszenie spadków notowań cen węgla ARA, które w maju 2019 r. osiągnęły poziom ok. 62 USD/Mg, natomiast ceny węgla importowanego z Rosji osiągnęły najniższy poziom od początku 2019 r. sięgający 48,08 USD/Mg.

W Europie wskutek czerwcowych prognoz pogody dla okresu letniego nastąpił wzrost notowań kontraktów ARA, w obawie przed z ryzykiem pojawienia się niskiego stanu wód, który mógłby podobnie jak w 2018 r., doprowadzić do uniemożliwienia transportu węgla do elektrowni drogą rzeczną. Powyższy wzrost został zanegowany przez uczestników rynku w rezultacie czego, już w sierpniu 2019 r., cena węgla zbliżyła się ponownie do 62 USD/Mg.

We wrześniu 2019 r. zanotowano wzrost wyceny węgla ARA, który był spowodowany przygotowaniem się uczestników rynku do sezonu zimowego, jednakże wraz z upływem czasu i pojawiającymi się nowymi prognozami pogody, notowania charakteryzowały się większą zmiennością. Ceny gazu, które w zestawieniu z polityką klimatyczno-energetyczną doprowadziły do zmniejszonego zainteresowania węglem w przemyśle i energetyce doprowadziły do spadku notowań cen węgla poniżej 60 USD/Mg (minimum cenowe dla 2019 r. osiągnęło wartość 56,15 USD/Mg) czyli poziomów nieobserwowanych na rynku od 2016 r.

Gaz ziemny

Rok 2019 przyniósł znacznie niższe ceny gazu w stosunku do 2018 r. Średnia cena na RDN gazu na TGE w 2019 r. wyniosła 68,06 PLN/MWh i była o ok. 37 PLN/MWh niższa niż w 2018 r. Kontrakt z dostawą w dniu następnym był szczególnie nisko wyceniony w czerwcu 2019 r. i wówczas jego średnia miesięczna ważona wolumenem cena wyniosła 50 PLN/MWh, najdroższy był natomiast w styczniu 2019 r., w którym średnia miesięczna ważona wolumenem cena tego kontraktu przekroczyła 100 PLN/MWh. Powodem niskich cen były przede wszystkim rekordowe poziomy napełnienia magazynów, rekordowy import LNG do Polski oraz stosunkowo łagodna zima. Najniższą cenę, tj. 38,73 PLN/MWh, odnotowano w dniu 7 września 2019 r.

Na RDB średnioważona cena gazu była o ok. 37 PLN/MWh niższa niż w 2018 r. Kontrakt na rynku RDB najtańszy był w czerwcu 2019 r. i wówczas jego średnia ważona wolumenem cena wyniosła 49,52 PLN/MWh, natomiast najdroższy był w styczniu 2019 r., kiedy średnia ważona wolumenem cena osiągnęła poziom 100,65 PLN/MWh.

Na RTT dla gazu najdroższym miesiącem był styczeń 2019 r., kiedy średnioważone ceny niektórych kontraktów miesięcznych, kwartalnych, sezonowych i rocznego osiągnęły wartości maksymalne powyżej 100 PLN/MWh. Najtańszym miesiącem był grudzień 2019 r., kiedy niektóre z kontraktów osiągnęły ceny minimalne zbliżone do 60 PLN/MWh. Przyczyną niskich cen były ciepła końcówka roku oraz nadpodaż na europejskich rynkach gazu, do której przyczyniły się duże i regularne dostawy skroplonego gazu ziemnego.

Analizując łączny wolumen obrotu na RTT, najmniejszy sumaryczny wolumen odnotowano w lutym 2019 r. (poziom poniżej 5 000 tys. MWh), natomiast największy odnotowano w sierpniu 2019 r. (ponad 13 600 tys. MWh).

Średnioważona cena referencyjnego kontraktu rocznego GAS_BASE_Y-20 w 2019 r. wyniosła 89,96 PLN/MWh. Maksymalna wartość została osiągnięta na początku kwietnia 2019 r. i wyniosła 103,43 PLN/MWh, natomiast minimalna została osiągnięta pod koniec 2019 r. i wyniosła 67,63 PLN/MWh. Łączny wolumen obrotu na TGE w 2019 r. wyniósł ponad 146,1 TWh wobec 143,3 TWh w 2018 r., co oznacza wzrost o niemal 2% w ujęciu r/r.

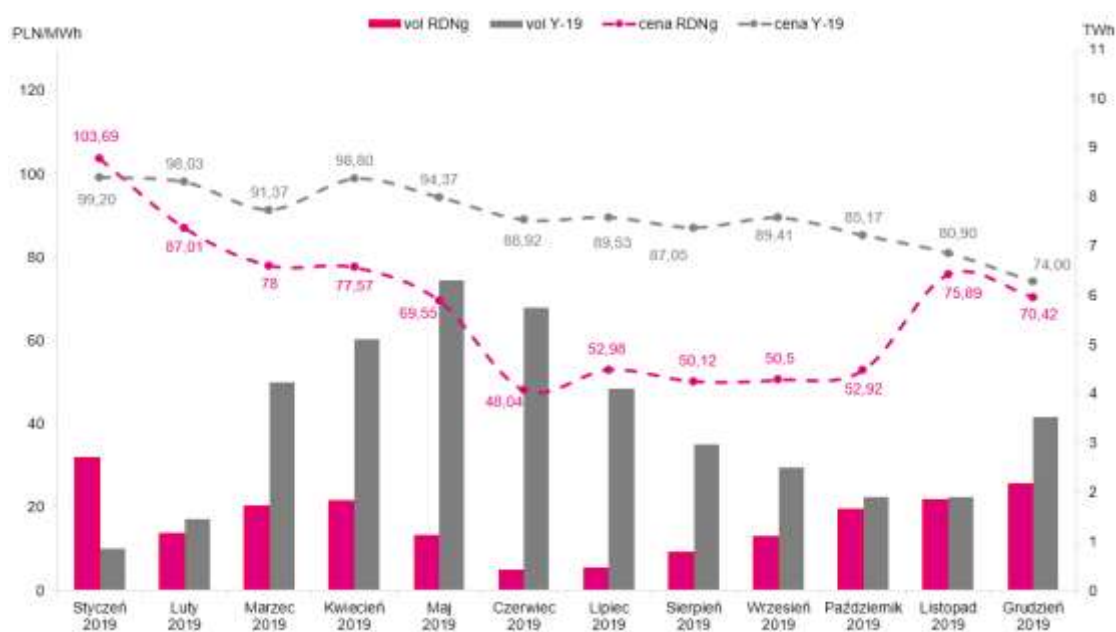
Największy udział w obrocie gazem w 2019 r. miał rynek terminowy, na którym wygenerowany został wolumen na poziomie ponad 123 TWh. Na rynku SPOT łączny obrót kontraktami na dzień następnego wyniósł niemal 17,0 TWh (spadek 3,7% r/r). Spadek miał miejsce również na RDB, na którym obrót wyniósł niecałe 5,7 TWh wobec 6,1 TWh w 2018 r. (spadek o 6,3% r/r).

Import LNG w 2019 r. (z Kataru, Norwegii i USA) wzrósł o ponad 0,7 mld m³ (wzrost o 32% r/r) i osiągnął poziom ok. 3,3 mld m³ (po regazyfikacji) w stosunku do 2018 r., kiedy sprowadzono ok. 2,5 mld m³ LNG (po regazyfikacji). Był to najwyższy import LNG w historii Polski.

Kluczowymi wydarzeniami na rynku gazu była decyzja rządu holenderskiego o całkowitym wygaszeniu największego lądowego pola gazowego w Europie, w holenderskim Groningen, do końca roku gazowego 2022, jak również niedotrzymanie terminu oddania do końca 2019 r. drugiej nitki gazociągu podmorskiego Nord Stream 2 oraz przedłużenie umowy tranzytowej gazu rosyjskiego przez terytorium Ukrainy.

Poniższy rysunek przedstawia średnie miesięczne ceny SPOT oraz kontraktu Y-20 w 2019 r. na TGE.

Rysunek nr 17. Średnie miesięczne ceny SPOT oraz kontraktu Y-20 w 2019 r. na TGE

Uprawnienia do emisji CO₂

Rok 2019 dla rynku uprawnień do emisji CO₂ charakteryzował się znaczną zmiennością notowań. Ceny uprawnień do emisji CO₂ kształtowały się w zakresie od 18,40 EUR/Mg do 29,95 EUR/Mg. W okresie zaledwie kilku dni od początku roku notowania powyższych uprawnień spadły z 25 EUR/Mg do poziomu 21,86 EUR/Mg, pomimo ograniczenia podaży w aukcjach pierwotnych.

Istotnymi wydarzeniami, które wpłynęły na notowania EUA w styczniu 2019 r. było m.in. głosowanie przez Parlament Brytyjski za odrzuceniem umowy w sprawie BREXITU, co bezpośrednio przełożyło się na wzrost niepewności na rynku oraz przedstawienie przez Niemiecką Komisję Węglową wstępnego planu, określającego datę wycofania węgla w energetyce w Niemczech.

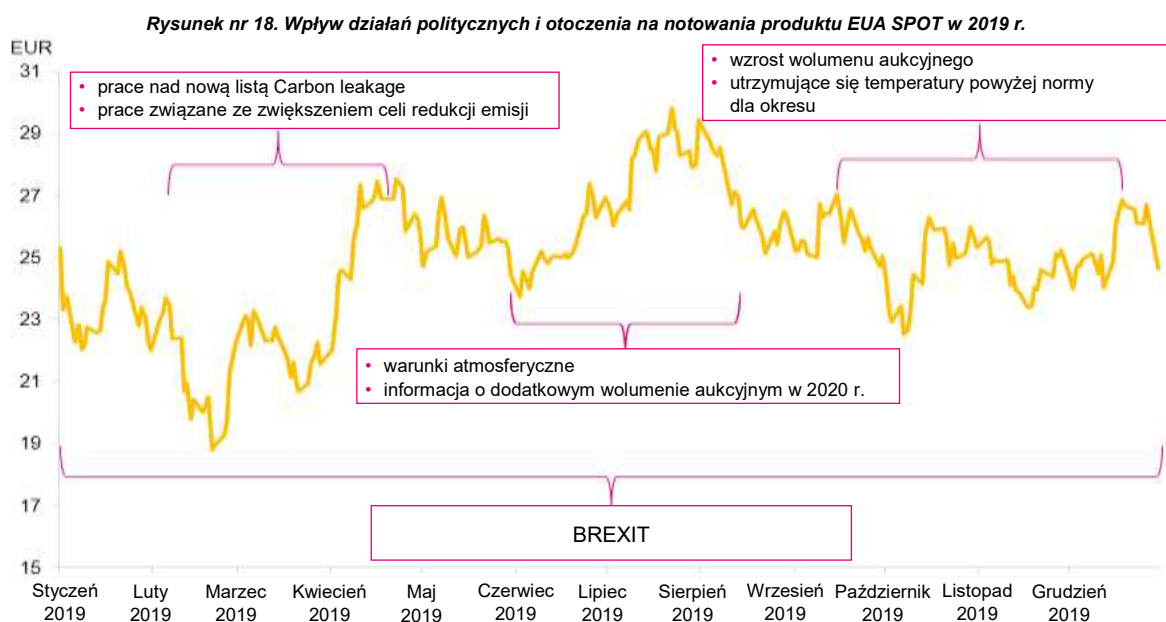
Kolejnymi istotnymi wydarzeniami wywołującymi dużą zmienność cenową na rynku były m.in. przyjęcie przez Komisję Europejską zaktualizowanej listy sektorów narażonych na ucieczkę emisji, która zacznie obowiązywać w IV okresie rozliczeniowym systemu EU ETS, przegłosowanie w dniu 26 lutego 2019 r. przez Komisję ds. Środowiska Parlamentu Europejskiego projektu rezolucji dotyczącej długoterminowej ścieżki niskoemisyjnego rozwoju UE do 2050 r. oraz poinformowanie w dniu 27 lutego 2019 r. przez Ministra ds. Energetyki i Zielonego Wzrostu Wielkiej Brytanii o prowadzonych pracach zmierzających do utworzenia osobnego (dedykowanego wyłącznie dla Wielkiej Brytanii) systemu handlu uprawnieniami do emisji CO₂, który ma być gotowy w 2021 r. i połączony z systemem EU ETS. Przedmiotowe działanie wynika z faktu iż po BREXICIE, Wielka Brytania straci decyzyjność w ramach zasad funkcjonowania systemu handlu emisjami w Europie.

W kwietniu 2019 r., notowania EUA kształtowały się w zakresie od 21 EUR/Mg do 27,85 EUR/Mg. Przyczyną tak dużej zmienności rynkowej była wydłużająca się niepewność dotycząca BREXITU, jak również termin corocznego rozliczenia emisji w systemie. Na podstawie danych pochodzących z rozliczenia systemu, w dniu 15 maja 2019 r. Komisja Europejska ogłosiła szacunkową wartość nadwyżki uprawnień do emisji CO₂ znajdujących się w obiegu w 2018 r., która wyniosła 1,65 mld uprawnień.

Z uwagi na prognozowane wysokie temperatury w Europie dla okresu letniego w czerwcu 2019 r. zanotowano trend wzrostowy cen EUA, przy jednoczesnym pojawieniu się informacji o spadku emisyjności systemu o 3,9%. W dniu 12 czerwca 2019 r., Polska ogłosiła sprzedaż dodatkowych uprawnień w kolejnym roku, których wolumen został określony na 49,52 mln uprawnień do emisji CO₂. W lipcu 2019 r., notowania osiągnęły poziom 29,95 EUR/Mg, który był historycznie najwyższy w trakcie II i III fazy systemu EU ETS. Dodatkowym czynnikiem, który w tym okresie szczególnie wpłynął na wzrost notowań, była informacja o możliwej kasacji uprawnień w Niemczech dla elektrowni, które w ramach planu przedstawionego przez Komisję Węglową miały zostać wyłączone.

We wrześniu 2019 r. na rynek powróciły standardowe wolumeny aukcyjne dzięki czemu podaż przewyższyła popyt a notowania kontynuowały korektę. W październiku 2019 r. notowania EUA były pod wpływem informacji związanych z Wielką Brytanią. W grudniu 2019 r. notowania EUA osiągnęły poziom 24,64 EUR/Mg.

Poniższy rysunek przedstawia wpływ działań politycznych i otoczenia na notowania produktu EUA SPOT w 2019 r.

Prawa Majątkowe

Ze względu na trwające prace nad nowelizacją ustawy z dnia 15 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w 2019 r. ceny certyfikatów PMOZE_A (zielone certyfikaty) były wrażliwe na każdą pojawiającą się informację, dotyczącą dotychczasowego systemu wsparcia OZE. W I kwartale 2019 r., po pojawieniu się w projekcie nowelizacji propozycji nowego sposobu liczenia opłaty zastępczej, ceny zielonych certyfikatów spadły o 50%. Indeks TGEozea od początku 2019 r. obniżył się z poziomu 152,50 PLN/MWh do 80,82 PLN/MWh. W II i III kwartale 2019 r., po wstrzymaniu powyższej propozycji, ceny zielonych certyfikatów oscylowały w przedziale od 124,15 PLN/MWh do 135,99 PLN/MWh. IV kwartał 2019 r. był dla cen zielonych certyfikatów okresem wzrostowym, w którym ceny oscylowały w przedziale od 134,60 PLN/MWh do 150,27 PLN/MWh. Średnioważona cena zielonych certyfikatów w 2019 r. wyniosła 132,19 PLN/MWh (wzrost o ponad 27% wobec 2018 r.) i była wyższa od obowiązującej opłaty zastępczej o niecałe 2%. Wartość opłaty zastępczej w 2018 r. wyniosła 129,78 PLN/MWh, przy obowiązku przedstawienia certyfikatów PMOZE_A do umorzenia na poziomie 18,5%. Wolumen obrotu w tym okresie wyniósł 11 226 GWh i był niższy o ponad 23% w stosunku do 2018 r. Bilans rejestru PMOZE_A na koniec grudnia 2019 r. osiągnął nadwyżkę w wysokości 32,16 TWh. Przy uwzględnieniu certyfikatów zablokowanych do umorzenia bilans ten spada o ponad 7,67 TWh, do poziomu 24,49 TWh (wzrost o 10,2% r/r).

Ceny certyfikatów potwierdzających wytworzenie energii z biogazu rolniczego PMOZE-BIO-2019 (błękitne certyfikaty), dla których wymiar obowiązku w 2019 r. wynosił 0,5%, plasowały się niezmiennie w okolicach opłaty zastępczej, która wyniosła 300,03 PLN/MWh. W pierwszych 5 miesiącach 2019 r. ceny tych certyfikatów były stabilne i oscylowały w przedziale od 300,01 PLN/MWh do 302,44 PLN/MWh. W III kwartale 2019 r. zauważalna była większa zmienność cenowa. Od końca czerwca 2019 r. ceny zaczęły spadać, w lipcu 2019 r. wyniosły 285,45 PLN/MWh, natomiast od sierpnia 2019 r. ceny indeksu TGEozebio utrzymywały się w tendencji wzrostowej i wróciły w okolice opłaty zastępczej. Ostatecznie, średnia ważona wartość indeksu TGEozebio na koniec 2019 r. ukształtowała się na poziomie 300,11 PLN/MWh i była niższa o prawie 4% od średnioważonej ceny z 2018 r. Łączny

wolumen obrotu wyniósł 513,11 GWh, a bilans rejestru PMOZE_BIO na koniec 2019 r. osiągnął poziom 440 GWh. Przy uwzględnieniu certyfikatów zablokowanych do umorzenia stan ten zmniejszył się do 397 GWh.

Średnioważona cena praw majątkowych potwierdzających wytworzenie w 2018 r. energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji gazowej PMGM-2018 (żółte certyfikaty) w I półroczu 2019 r. wyniosła 110,48 PLN/MWh. Ceny dla tego kontraktu wahały się od 99,27 PLN/MWh w czerwcu 2019 r. do 114,38 PLN/MWh w maju 2019 r. Obowiązująca opłata zastępcza wynosiła 115 PLN/MWh.

Ceny dla kogeneracji węglowej P MEC-2018 (czerwone certyfikaty) oscylowały nieco poniżej opłaty zastępczej, która wynosiła 9 PLN/MWh, dopiero od drugiej połowy czerwca 2019 r. ceny spadły do 3,96 PLN/MWh. Średnioważona cena ukształtowała się na poziomie 8,58 PLN/MWh.

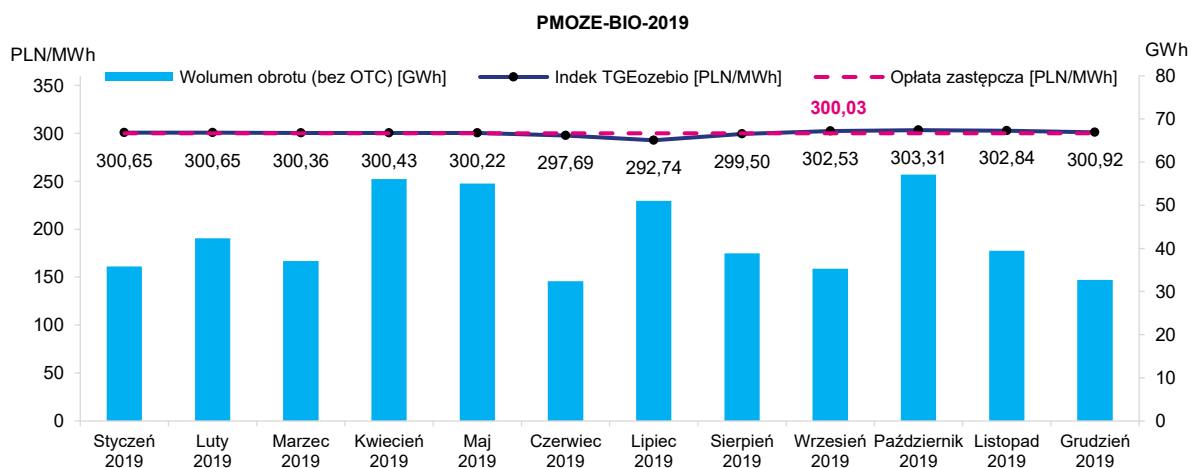
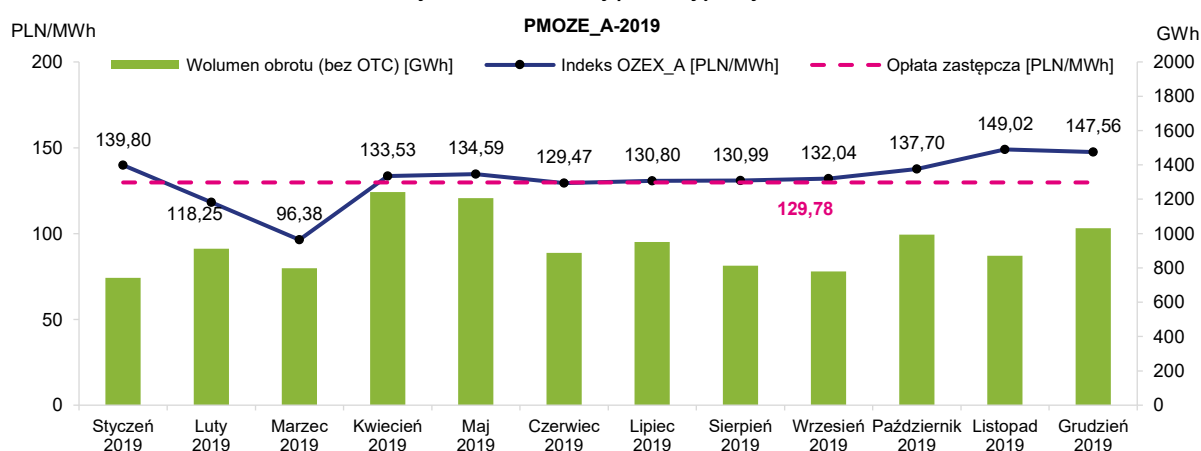
Dla produkcji energii podczas spalania metanu PMMET-2018 (fioletowe certyfikaty) ceny do końca czerwca 2019 r. notowały się w przedziale cenowym od 55 PLN/MWh do 58,05 PLN/MWh, utrzymując się na stabilnych poziomach. Średnioważona cena dla I półroczu 2019 r. wyniosła 55,22 PLN/MWh, przy obowiązującej opłacie zastępczej na poziomie 56 PLN/MWh.

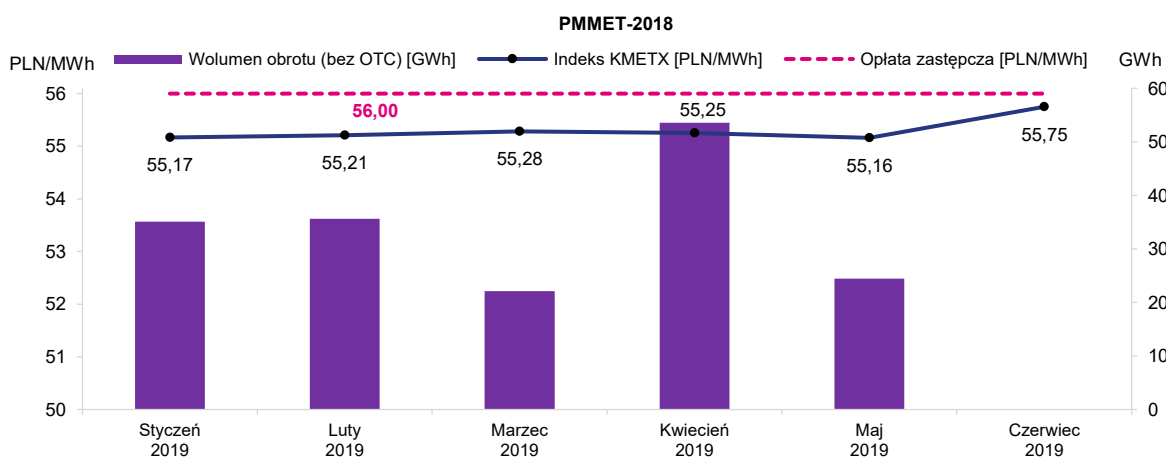
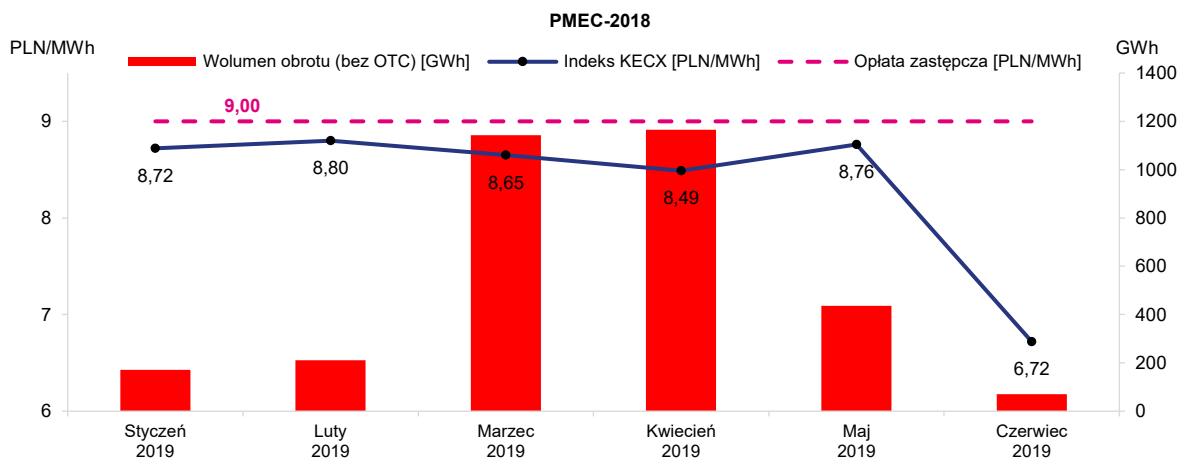
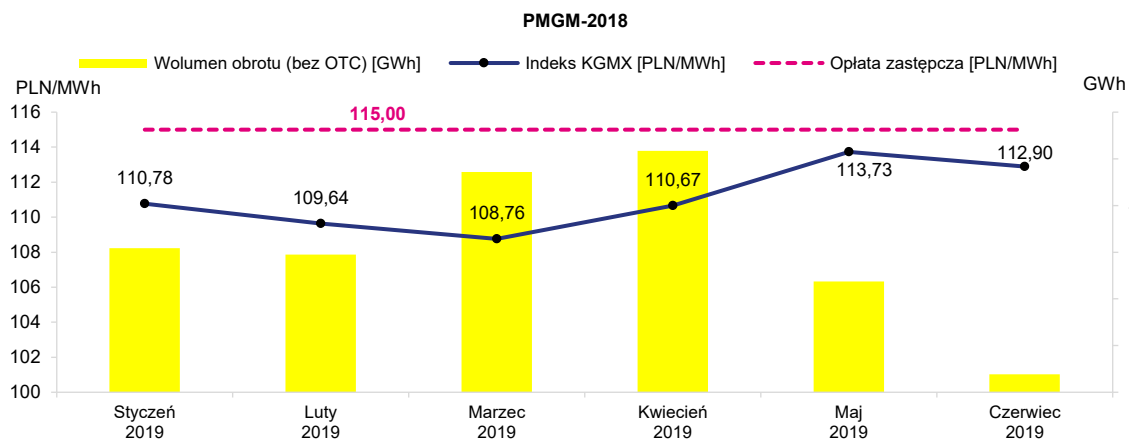
Ceny certyfikatów P MEF (białe certyfikaty) przez I półrocze 2019 r. utrzymywały się w tendencji spadkowej. W czerwcu 2019 r. ceny powyższych certyfikatów spadły aż o 94,2%, z poziomu 440,47 PLN/toe do 25,56 PLN/toe, natomiast w grudniu 2019 r., ze względu na *ustawę z dnia 13 czerwca 2019 r. zmieniającą ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, ustawę o efektywności energetycznej oraz ustawę o biokomponentach i biopaliwach ciekłych*, która wydłużyła termin ich ważności, ceny białych certyfikatów wzrosły do 1 740,00 PLN/toe. Średnioważona cena certyfikatów P MEF za 2019 r. ostatecznie wyniosła 1 012,39 PLN/toe (wzrost o 57,4% r/r). Poziom ten był znacznie niższy od obowiązującej opłaty zastępczej, która wynosiła w minionym roku 1653,75 PLN/toe.

Ceny dla rejestrów P MEF-2019 i P MEF_F utrzymywały się na wysokich poziomach w okolicach opłaty zastępczej. Jednak ze względu na zmiany regulacyjne w czerwcu 2019 r. ceny spadły do poziomu 1 300 PLN/toe dla kontraktu P MEF-2019 oraz 1 359,14 PLN/toe dla kontraktu P MEF_F. Jednak po wprowadzonych zmianach regulacyjnych ceny obu kontraktów powróciły do poziomów opłaty zastępczej. Średnioważone ceny kontraktów P MEF-2019 oraz P MEF_F w 2019 r. wyniosły odpowiednio 1 565,86 PLN/toe oraz 1 628,09 PLN/toe.

Poniższe rysunki przedstawiają indeksy praw majątkowych, tzw. zielonych, błękitnych, żółtych, czerwonych i fioletowych certyfikatów.

Rysunek nr 19. Indeksy praw majątkowych

2.1.2.3. Otoczenie regulacyjne

Regulacje krajowe

Nowelizacja ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Ceny Energii)

Z początkiem 2019 r. weszła w życie *ustawa z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw*, której celem jest ochrona odbiorców energii elektrycznej przed znaczącym wzrostem kosztów zaopatrzenia w energię elektryczną w 2019 r. Poza obniżeniem stawki akcyzy oraz stawek opłaty przejściowej, powyższa ustawa wprowadziła „zamrożenie” w 2019 r. cen i stawek opłat wynikających z taryf i cenników energii elektrycznej stosowanych przez spółki obrotu energią elektryczną na poziomie cen i opłat stosowanych w 2018 r.

Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, ustawę o efektywności energetycznej oraz ustawę o biokomponentach i biopaliwach ciekłych utrzymała prawo do obniżonych cen energii elektrycznej na okres całego 2019 r.:

1. odbiorcom końcowym w gospodarstwach domowych - bez konieczności podejmowania przez nich dodatkowych czynności,
2. mikroprzedsiębiorcom i małym przedsiębiorcom, szpitalom, jednostkom sektora finansów publicznych oraz innym państwowym jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej (tzw. odbiorcy o szczególnym statusie) - pod warunkiem złożenia właściwego oświadczenia.

Średni i duzi przedsiębiorcy w II półroczu 2019 r. byli uprawnieni do wsparcia polegającego na dofinansowaniu cen energii elektrycznej w ramach pomocy *de minimis*, pod warunkiem złożenia, w ustawowo określonym terminie, w spółce obrotu, która jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej albo umowy kompleksowej z danym odbiorcą końcowym, oświadczenia potwierdzającego status takiego odbiorcy. Odbiorcy należący do sektorów i podsektorów energochłonnych mogli skorzystać z systemu wsparcia przewidzianego w *ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych*.

Po czerwcowej nowelizacji ustawy o podatku akcyzowym, za okres:

1. od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. przedsiębiorstwa energetyczne oraz odbiorcy końcowi dokonujący samodzielnie zakupu energii elektrycznej na giełdzie towarowej uzyskali uprawnienie do otrzymania tzw. kwoty różnicy ceny,
2. od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.:
 - spółkom obrotu sprzedającym energię elektryczną odbiorcom o szczególnym statusie przysługiwała tzw. rekompensata finansowa, w związku ze świadczeniem usługi w ogólnym interesie gospodarczym,
 - odbiorcy końcowi będący średnimi i dużymi przedsiębiorstwami (z wyłączeniem przedsiębiorstw energochłonnych) mieli możliwość ubiegania się o dopłatę do zakupionej w tym okresie energii elektrycznej (tzw. dofinansowanie).

Otrzymanie zwrotu kwoty różnicy ceny, rekompensaty finansowej i dofinansowania wymaga wniosku uprawnionego podmiotu. Wsparcie, którego zasady obliczania są określone w przepisach wykonawczych do ustawy, jest finansowane ze środków Funduszu Wyплаты Różnicy Ceny dysponowanego przez Ministra Energii (od dnia 15 listopada 2019 r. Ministerstwo Aktywów Państwowych), którym zarządza Zarządca Rozliczeń S.A.

W dniu 19 lipca 2019 r. Minister Energii wydał *rozporządzenie w sprawie sposobu obliczania kwoty różnicy ceny i rekompensaty finansowej oraz sposobu wyznaczania cen odniesienia*, które weszło w życie w dniu 14 sierpnia 2019 r. Dodatkowo w dniu 28 sierpnia 2019 r. Minister Energii opublikował *obwieszczenie w sprawie pozostałych kosztów jednostkowych oraz stawki dofinansowania*, które określa dla przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się obrotem: koszty własne prowadzenia działalności gospodarczej, koszty bilansowania charakterystyki zapotrzebowania na energię elektryczną oraz marże uzależnione od łącznego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym. W oparciu o przepisy ww. rozporządzenia Ministra Energii, Prezes URE publikuje informacje o wysokościach pozostałych kosztów jednostkowych stanowiących części składowe służące do obliczenia kwoty różnicy ceny oraz rekompensaty finansowej.

Ceny energii elektrycznej (dla odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych korzystających z taryfy TAURON Sprzedaż jako sprzedawcy z urzędu) oraz stawki usług dystrybucyjnych obowiązujące w 2020 r. zostały ustalone i zatwierdzone przez Prezesa URE zgodnie ze standardowymi mechanizmami ich wyznaczania wynikającymi z Prawa energetycznego. Obecnie trwają prace legislacyjne nad wprowadzeniem nowego mechanizmu rekompensat wzrostu cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych będącymi gospodarstwami domowymi.

Ustawa o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych

W dniu 19 lipca 2019 r. została uchwalona *ustawa o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych*, która weszła w życie z dniem 29 sierpnia 2019 r. Na podstawie powyższej ustawy przedsiębiorstwom energochłonnym przysługują rekompensaty ze względu na wzrost cen energii wynikający z rosnących kosztów uprawnień do emisji. Korzystanie z powyższego systemu wsparcia wyklucza korzystanie z systemu wsparcia wprowadzonego na mocy *ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw*. Z tych względów w 2019 r. przedsiębiorcy energochłonni mogli wybrać tylko jeden z ww. systemów wsparcia. Jednocześnie, zgodnie z *ustawą o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych*, w przypadku złożenia przez dane przedsiębiorstwo energochłonne oświadczenia o zrzeczeniu się uprawnienia do stosowania przez przedsiębiorstwo energetyczne cen i stawek opłat za energię elektryczną na poziomie z dnia 30 czerwca 2018 r.:

- przedsiębiorstwo energochłonne będzie musiało zwrócić kwoty, jakie uzyskało dzięki temu mechanizmowi, jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne dostosowało swoje ceny i stawki opłat za energię elektryczną,
- przedsiębiorstwo energetyczne będzie zwolnione z obowiązku dostosowania swoich cen i stawek opłat za energię elektryczną dla takiego przedsiębiorstwa energochłonnego - jeżeli jeszcze tego nie uczyniło.

Ustawa o efektywności energetycznej

Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, ustawę o efektywności energetycznej oraz ustawę o biokomponentach i biopaliwach ciekłych

dokonała też istotnej zmiany w *ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej*. Polega ona na przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2021 r. terminu, w jakim świadectwa efektywności energetycznej wydane na podstawie poprzednio obowiązującej ustawy o efektywności energetycznej (tzw. świadectwa przetargowe) będą uwzględniane w realizacji obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej.

Nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii

W dniu 19 lipca 2019 r. została uchwalona *ustawa o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw*. Do istotnych zmian, które zostały wprowadzone przedmiotową nowelizacją, należą:

1. wydłużenie okresu obowiązywania systemów wsparcia przewidzianych ustawą do dnia 30 czerwca 2039 r.,
2. objęcie definicją „prosumenta” przedsiębiorców, pod warunkiem że sprzedaż energii elektrycznej z własnej mikroinstalacji nie będzie przedmiotem przeważającej działalności gospodarczej danego przedsiębiorcy,
3. wydłużenie terminów (liczonych od dnia zamknięcia sesji aukcji) w jakich uczestnik aukcji będzie zobowiązany do sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej wytworzonej w instalacji OZE, która powstanie lub zostanie zmodernizowana po dniu przeprowadzenia aukcji,
4. rozszerzenie o przedsiębiorców, tzw. systemu opustów o mikroinstalacje o mocy zainstalowanej większej niż 10 kW,
5. zwiększenie poziomu mocy zainstalowanej mikroinstalacji, który nie może zostać przekroczony w przypadku przeprowadzenia modernizacji takiej instalacji, z 40 kW do 50 kW,
6. zwiększenie maksymalnego poziomu mocy zainstalowanej uprawniającej instalacje biogazowe oraz hydroenergetyczne do korzystania z tzw. systemu FIP z 1 MW do 2,5 MW,
7. umożliwienie uczestnictwa w systemach wsparcia FIT i FIP instalacjom wykorzystującym biomasę,
8. zwiększenie maksymalnego wieku urządzeń wchodzących w skład instalacji OZE dopuszczonych do korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia z 18 miesięcy do 24 miesięcy - dla fotowoltaiki, z 24 miesięcy do 33 miesięcy - dla energetyki wiatrowej zlokalizowanej na lądzie oraz z 36 miesięcy do 42 miesięcy - dla innego rodzaju technologii (z wyłączeniem energetyki wiatrowej zlokalizowanej na morzu).

Powyższa ustawa określa także minimalną wielkość udziału energii elektrycznej z OZE w całkowitej rocznej ilości sprzedaży energii elektrycznej na 2020 r. w wysokości:

1. 19,50% - w odniesieniu do energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 ustawy lub innych niż biogaz rolniczy OZE lub uiszczonej opłaty zastępczej,
2. 0,50% - w odniesieniu do energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od dnia wejścia w życie rozdziału 4 ustawy lub ekwiwalentnej ilości energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia biogazu rolniczego lub uiszczonej opłaty zastępczej.

Ponadto, w powyższej nowelizacji zawarto przepisy określające maksymalną ilość energii elektrycznej i jej wartość przeznaczoną do sprzedaży w aukcjach na 2019 r. oraz warunki przeprowadzenia aukcji na zakup energii z instalacji OZE w 2019 r.

Większość przepisów ustawy weszła w życie z dniem 29 sierpnia 2019 r. Dla części przepisów *vacatio legis* zostało wydłużone do 2020 r., a w stosunku do części regulacji, mogących potencjalnie wywierać wpływ na unijny rynek wewnętrzny, rozpoczęto procedurę notyfikacji Komisji Europejskiej zmian w programie pomocowym. Pismem z dnia 31 października 2019 r. Komisja Europejska poinformowała, że ocenia zmiany w systemie aukcyjnym OZE wprowadzone ustawą jako zmiany o charakterze czysto administracyjnym, niepowodujące konieczności powiadomienia Komisji Europejskiej o nowej pomocy.

Rozporządzenia wykonawcze do ustawy o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji

W 2019 r. zakończył się proces uzupełniania *ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji* o akty wykonawcze. W związku z powyższym opublikowano następujące rozporządzenia do ww. ustawy:

1. *rozporządzenie Ministra Energii z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie maksymalnej ilości i wartości energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji objętej wsparciem oraz jednostkowych wysokości premii gwarantowanej w 2019 r. oraz 2020 r.*, które weszło w życie z dniem 17 września 2019 r.,
2. *rozporządzenie Ministra Energii z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie maksymalnych wartości kosztów inwestycyjnych oraz kosztów operacyjnych wybudowania i funkcjonowania nowej porównywalnej jednostki kogeneracji*, które weszło w życie z dniem 17 września 2019 r.,
3. *rozporządzenie Ministra Energii z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie wartości referencyjnych dla nowych i znacznie zmodernizowanych jednostek kogeneracji w 2019 r.*, które weszło w życie z dniem 17 września 2019 r.,
4. *rozporządzenie Ministra Energii z dnia 6 września 2019 r. w sprawie metodyki rozstrzygania naboru na premię kogeneracyjną indywidualną oraz wartości współczynników uwzględnianych przy naborze*, które weszło w życie z dniem 1 października 2019 r.,

5. rozporządzenie Ministra Energii z dnia 22 września 2019 r. w sprawie zakresu danych niezbędnych do wyliczania premii gwarantowanej indywidualnej oraz premii kogeneracyjnej, w tym sposobu uwzględnienia wartości otrzymanej pomocy publicznej, które weszło w życie z dniem 15 października 2019 r.,
6. rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 września 2019 r. w sprawie sposobu obliczania danych podanych na potrzeby korzystania z systemu wsparcia oraz szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, które weszło w życie z dniem 15 października 2019 r.,
7. rozporządzenie Ministra Energii z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie wartości referencyjnych dla nowych i znacznie zmodernizowanych jednostek kogeneracyjnych w roku 2020, które weszło w życie z dniem 3 grudnia 2019 r.,
8. rozporządzenie Ministra Aktywów Państwowych z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie wysokości stawki opłaty kogeneracyjnej na rok 2020, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Celem powyższych rozporządzeń jest umożliwienie wdrożenia mechanizmu wsparcia dla jednostek wytwórczych wytwarzających energię elektryczną z wysokosprawnej kogeneracji.

Nowelizacja ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw

W dniu 4 lipca 2019 r. została uchwalona *ustawa o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw*, która weszła w życie 24 sierpnia 2019 r. Do zasadniczych celów ustawy należy wdrożenie i wprowadzenie do stosowania przepisów prawa UE normujących zasady handlu uprawnieniami do emisji, w tzw. czwartym okresie rozliczeniowym, oraz usunięcie wątpliwości interpretacyjnych powstałych przez niemal 3 lata stosowania ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, a także dostosowanie regulacji w zakresie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych do aktualnych warunków gospodarczo-społecznych. Powyższa ustawa m.in:

1. wprowadza przepisy dotyczące przydziału uprawnień do emisji na produkcję inną niż produkcja energii elektrycznej w okresie rozliczeniowym 2021-2030 oraz w kolejnych okresach rozliczeniowych,
2. wprowadza zmiany w zakresie rozliczania kosztów inwestycyjnych dla zadań ujętych w Krajowym Planie Inwestycyjnym, w tym możliwość bilansowania wydanych uprawnień do emisji dla zadań zaprzestanych bądź takich, które nie doprowadziły do realizacji zatwierdzonych wskaźników zgodności z kosztami innych zrealizowanych zadań inwestycyjnych,
3. nakłada obowiązek opracowywania planów metodyki monitorowania i przedkładania tych planów przez prowadzących instalację do zatwierdzenia właściwemu organowi (plany będą opiniowane przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami),
4. zakłada uproszczenie i przyspieszenie procedury ubiegania się o przydział uprawnień do emisji w przypadku instalacji nowej, przez przekazanie dotychczasowych uprawnień ministra właściwego do spraw środowiska na rzecz Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami,
5. ogranicza do 5 lat obowiązek sporządzania i wprowadzania do Krajowej bazy raportów o wielkości emisji,
6. ma na celu wyeliminowanie szeregu wątpliwości interpretacyjnych, które pojawiły się w czasie stosowania ustawy w dotychczasowym kształcie.

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw

Od końca 2018 r. trwa proces konsultacji publicznych projektu ustawy zmieniającej *ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne oraz niektóre inne ustawy*. W toku procesu legislacyjnego akt przechodził zmiany i obecnie projekt datowany jest na dzień 30 stycznia 2020 r. Do najistotniejszych dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON zmian ujętych w projekcie należy zaliczyć propozycję:

1. wprowadzenia centralnego systemu informacji rynku energii służącego do realizacji procesów rynku energii elektrycznej, które zostaną określone na podstawie rozporządzenia ministra właściwego do spraw energii,
2. nałożenia na OSD obowiązku instalacji do dnia 31 grudnia 2028 r. liczników zdalnego odczytu skomunikowanych z systemem zdalnego odczytu w co najmniej 80% łącznej liczby punktów poboru energii u odbiorców końcowych, posiadających układ pomiarowy bezpośredni, przyłączonych do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV zgodnie z harmonogramem określonym w ustawie,
3. nałożenia na OSD, stanowiącego część przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, obowiązku posiadania oddzielnych służb od służb, z których korzysta pozostała część przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, przy czym jedyny wyjątek przewidziano dla obsługi administracyjnej,
4. wprowadzenia regulacji odnośnie relacji znaku towarowego OSD do znaku towarowego sprzedawcy będącego częścią tego samego przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo,
5. przyznania Prezesowi URE uprawnienia do zobowiązania stron, w drodze decyzji, do zmiany treści umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych/energii elektrycznej, zawartej pomiędzy sprzedawcą a OSP/OSD, w celu umożliwienia sprzedawcy sprzedaży paliw gazowych/energii elektrycznej lub świadczenia usługi kompleksowej odbiorcom przyłączonym do sieci tego operatora, w razie konieczności zapewnienia ochrony interesów odbiorców końcowych, równoważenia interesów stron lub przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję,

6. określenia zasad uznawania i funkcjonowania zamkniętych systemów dystrybucyjnych oraz magazynów energii elektrycznej, w tym zasad przyłączania magazynów do sieci, oraz zobowiązania OSD do ujmowania w swoim planie rozwoju przedsięwzięć w zakresie wykorzystania magazynów energii elektrycznej, o ile dany OSD uzna, że jest to uzasadnione technicznie dla zapewnienia dostaw energii elektrycznej, oraz wykaże, że wykorzystanie magazynu energii elektrycznej przyniesie korzyści i nie będzie się wiązało z niewspółmiernie wysokimi kosztami,
7. wzmocnienia pozycji konsumentów energii, w tym poprzez: skrócenie procesu zmiany sprzedawcy energii do 7 dni, zobowiązanie sprzedawców energii lub gazu do zapewnienia publicznego dostępu do aktualnie obowiązujących przepisów określających prawa konsumenta energii, wprowadzenie zakazu zawierania umów sprzedaży lub umów kompleksowych dostarczania paliw gazowych lub energii elektrycznej z odbiorcami w gospodarstwach domowych poza lokalem przedsiębiorstwa pod rygorem nieważności umowy, wprowadzenie szczegółowych przepisów określających zasady wnoszenia zabezpieczenia majątkowego roszczeń osób trzecich mogących powstać wskutek niewłaściwego prowadzenia działalności objętej koncesją,
8. rozszerzenia katalogu przypadków, w których Prezesowi URE przysługuje uprawnienie do zmiany bądź cofnięcia właściwej koncesji, na sytuacje, w których:
 - wydana została przez Prezesa UOKiK decyzja o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w stosunku do podmiotu działającego na podstawie tejże koncesji,
 - przedsiębiorstwo energetyczne przestało dawać rękojmię prawidłowego wykonywania działalności,
9. wprowadzenia niezbędnych definicji lub doprecyzowania obowiązujących przepisów celem usunięcia zidentyfikowanych luk lub wątpliwości interpretacyjnych.

Rozporządzenie Ministra Energii w sprawie parametrów aukcji głównej dla roku dostaw 2024 oraz parametrów aukcji dodatkowych dla roku dostaw 2021

W dniu 2 sierpnia 2019 r. zostało opublikowane *rozporządzenie Ministra Energii w sprawie parametrów aukcji głównej dla roku dostaw 2024 oraz parametrów aukcji dodatkowych dla roku dostaw 2021*. Zgodnie z *ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy* rozporządzenie określiło w szczególności takie parametry, jak:

1. wielkości wyznaczające popyt w danej aukcji,
2. ceny maksymalne dla tzw. cenobiorców,
3. maksymalną liczbę rund w danej aukcji,
4. jednostkowe poziomy nakładów inwestycyjnych przesądzające o kwalifikacji danych jednostek rynku mocy, jako nowych lub modernizowanych.

Zmiany w ustawie o podatku od towarów i usług (VAT)

W dniu 1 września 2019 r. weszły w życie zmiany w *ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług* uchwalone *ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw*. Zmiany te wprowadziły tzw. białą listę podatników VAT, tj. prowadzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej wykaz podatników zarejestrowanych jako podatnicy VAT zawierający także dane o rachunkach bankowych wskazanych przez te podmioty do rozliczeń.

W dniu 1 listopada 2019 r. weszły w życie uchwalone *ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw* przepisy wprowadzające obowiązek stosowania tzw. mechanizmu podzielonej płatności (ang. split payment) odnośnie obrotu towarami i usługami wskazanymi w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Powyższe zmiany przewidują sankcje (obowiązujące od dnia 1 stycznia 2020 r.) za brak dokonania zapłaty przy użyciu mechanizmu podzielonej płatności w odniesieniu do ww. towarów i usług, a także za prowadzenie rozliczeń za pomocą innych niż wskazane na białej liście podatników VAT rachunków bankowych. Do sankcji tych należą:

1. niemożność zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów kwot zapłaconych na rachunki inne niż widniejące na białej liście podatników VAT lub uiszczonych z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności w przypadku istnienia prawnego obowiązku zastosowania tego mechanizmu (towary i usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT),
2. solidarna odpowiedzialność z podatnikiem za zobowiązania podatkowe dotyczące VAT w części podatku przypadającej proporcjonalnie na dostawę towarów lub usług, za którą zapłaćta została dokonana na rachunek inny niż widniejący na białej liście podatników VAT.

Regulacje Unii Europejskiej

Pakiet zimowy *Czysta energia dla wszystkich Europejczyków*

W dniu 26 marca 2019 r. Parlament Europejski, a w dniu 22 maja 2019 r. Rada formalnie zaakceptowały wypracowaną treść porozumień politycznych dotyczących 4 pozostałych elementów *Pakietu Zimowego* (akty opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE w czerwcu 2019 r.), tj.:

1. dyrektywy w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE (*Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r.*),

2. rozporządzenia w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (*Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r.*),
3. rozporządzenia w sprawie gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej i uchylającego dyrektywę 2005/89/WE (*Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/941 z dnia 5 czerwca 2019 r.*),
4. rozporządzenia ustanawiającego Agencję UE ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (*Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r.*).

Rozporządzenie EMIR REFIT

W dniu 28 maja 2019 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Urzędowym UE *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/834 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do obowiązku rozliczania, zawieszania obowiązku rozliczania, wymogów dotyczących zgłaszania, technik ograniczania ryzyka związanego z kontraktami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez kontrahenta centralnego, rejestracji repozytoriów transakcji i nadzoru nad nimi, a także wymogów dotyczących repozytoriów transakcji* (Rozporządzenie EMIR REFIT).

Powyższe rozporządzenie wywiera wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON przede wszystkim w obszarach obowiązków raportowych kontraktów pochodnych oraz progów centralnego rozliczania takich kontraktów.

W pierwszym obszarze przewidziano możliwość odstąpienia od raportowania kontraktów pochodnych, zawartych przez kontrahentów niefinansowych w ramach tej samej grupy kapitałowej, do repozytorium transakcji, pod następującymi łącznymi warunkami: obaj kontrahenci objęci są w pełni tą samą konsolidacją, podlegają właściwym procedurom z zakresu scentralizowanej oceny, pomiaru i kontroli ryzyka oraz jednostka dominująca nie jest kontrahentem finansowym. Zastosowanie wskazanego zwolnienia wymaga jednak powiadomienia Komisji Nadzoru Finansowego. Zwolnienie obowiązuje o ile wskazany organ w terminie 3 miesięcy nie uzna, iż ww. warunki nie zostały spełnione.

W drugim obszarze Rozporządzenie EMIR REFIT nakłada na kontrahentów niefinansowych obowiązek obliczenia, na dzień wejścia w życie ww. rozporządzenia (tj. na dzień 17 czerwca 2019 r.), a następnie co 12 miesięcy, zagregowanej średniej pozycji w kontraktach pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym. Przeprowadzone obliczenia mają zastosowanie do celów ustalenia pozycji grupy kapitałowej względem obowiązku rozliczania kontraktów z udziałem kontrahenta centralnego, czyli o tzw. statusie NFC+ lub NFC-. Ponadto, wprowadzono obowiązek stron kontraktu pochodnego do wzajemnego informowania o ww. statusie w dokumentacji kontraktowej.

Rozporządzenie w sprawie Funduszu Innowacyjnego, projekt rozporządzenia wykonawczego w sprawie Funduszu Modernizacyjnego

W dniu 28 maja 2019 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Urzędowym UE *Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/856 z dnia 26 lutego 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do działania funduszu innowacyjnego*. Wskazany fundusz został ustanowiony na mocy art. 10a ust. 8 znowelizowanej dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w UE oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE w celu wspierania projektów demonstrujących wysoce innowacyjne technologie, procesy lub produkty, wykazujących znaczący potencjał redukcji emisji gazów cieplarnianych. Projekty te musi cechować jednak odpowiedni poziom dojrzałości i skalowalności. Dostępna kwota finansowania ma odpowiadać wartości rynkowej co najmniej 450 mln uprawnień do emisji CO₂.

Powyższe rozporządzenie określa niezbędne zasady operacyjne funkcjonowania funduszu takie jak: cele operacyjne funduszu, formy udzielanego wsparcia, procedury składania wniosków o udzielenie wsparcia, procedury i kryteria wyboru projektów, zasady wypłacania wsparcia, zarządzania funduszem, sprawozdawczości, monitorowania, oceny, kontroli i jawności dotyczących działania funduszu. Przewidziano możliwość przekazania niektórych działań wdrożeniowych, takich jak organizacja zaproszenia do składania wniosków, wstępny wybór projektów lub zarządzanie umowami dotyczącymi dotacji, organom wykonawczym. Jako podstawową formę finansowania inwestycji z funduszu przewidziano dotacje, mogące wynosić do 60% wartości kosztów. Dla projektów w małej skali (poniżej 7,5 mln euro) zaproponowano rozszerzoną możliwość finansowania.

W 2019 r. został opracowany projekt rozporządzenia wykonawczego określającego zasady funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego, będącego drugim funduszem przewidzianym w dyrektywie 2003/87/WE na cele finansowania transformacji energetycznej. Fundusz będzie funkcjonował w okresie 2021-2030 i ma być zasilany środkami ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂, które zostaną przeznaczone na modernizację systemów energetycznych oraz poprawę efektywności energetycznej w państwach członkowskich UE, w których PKB na mieszkańca w 2013 r. wynosiło mniej niż 60% średniej w UE. Na obszary priorytetowe, do których należą:

1. wytwarzanie i użytkowanie energii z OZE,
2. poprawa efektywności energetycznej (z wyjątkiem efektywności energetycznej wskutek wytwarzania energii ze stałych paliw kopalnych),

3. magazynowanie energii i modernizacja sieci energetycznej, w tym systemów ciepłowniczych,
4. zwiększenie połączeń międzysystemowych,
5. wspieranie sprawiedliwych przemian w regionach węglowych państw beneficjentów Funduszu Modernizacyjnego, w tym w zakresie redukcji negatywnych skutków społecznych,

ma zostać przeznaczonych nie mniej niż 70% środków Funduszu Modernizacyjnego.

Ustalenie ostatecznej treści i publikacja ww. rozporządzenia planowane są w 2020 r.

Opinia Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki ustanawiająca wytyczne dla obliczania wielkości emisji CO₂ warunkującej udział jednostek w mechanizmach rynku mocy

W dniu 19 grudnia 2019 r. Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki opublikowała opinię nr 22/2019 zawierającą techniczne wytyczne w sprawie obliczania wartości wskazanych w akapicie pierwszym art. 22 ust. 4 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej*. Wartości te warunkują możliwość objęcia danej jednostki rynku mocy obowiązkiem mocowym lub otrzymywania przez nią wynagrodzenia za wykonywanie obowiązku mocowego. W ostatecznej wersji opinii nie zawarto postanowień dotyczących rozszerzenia katalogu emisji uwzględnianych w liczeniu dopuszczalnych wskaźników emisji o metan i tlenek diazotu.

Europejski Zielony Ład

W dniu 11 grudnia 2019 r. Komisja Europejska przedstawiła założenia tzw. *Europejskiego Zielonego Ładu* (COM(2019) 640 final) - strategii działań nakierowanych na: bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym, powstrzymanie zmian klimatu, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń. Osiągnięciu celu w postaci neutralności klimatycznej Europy do 2050 r. mają służyć m.in. następujące środki, realizowane sukcesywnie od 2020 r.:

1. uchwalenie pierwszego europejskiego prawa o klimacie - mapa drogowa tej regulacji została przedstawiona do konsultacji przez Komisję Europejską w dniu 9 stycznia 2020 r., w której wskazano, że celem prawa o klimacie ma być w szczególności zapewnienie ambitnej i sprawiedliwej polityki klimatycznej UE, przyczynienie się do implementacji porozumienia paryskiego oraz wytyczenie długoterminowej prawnej ścieżki dojścia do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej przez UE w 2050 r.,
2. wyznaczenie nowych celów w zakresie emisji zanieczyszczeń do 2030 r.,
3. przyjęcie nowej strategii przemysłowej (w wielu sektorach gospodarki, w tym w energetyce) i planu działania UE na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym,
4. opracowanie i przyjęcie planu inwestycyjnego na rzecz zrównoważonej Europy dla zapewnienia realizacji celów wyznaczonych w zakresie klimatu i energii na okres do 2030 r. - przewiduje się finansowanie inwestycji na przeciwdziałanie zmianom klimatu ze środków w wysokości co najmniej 25% budżetu długoterminowego UE oraz finansowanie ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI),
5. przyjęcie strategii w sprawie zielonego finansowania, celem włączenia sektora prywatnego w finansowanie zielonej transformacji,
6. objęcie systemem ETS nowych sektorów,
7. przegląd dyrektywy w sprawie opodatkowania energii pod kątem kwestii środowiskowych,
8. promocja celów i norm unijnych w obszarze ochrony środowiska na forum światowym, w tym podczas konwencji ONZ w sprawie różnorodności biologicznej i klimatu,
9. wprowadzenie mechanizmu (funduszu) sprawiedliwej transformacji z przeznaczeniem na wspieranie regionów o gospodarce opartej głównie na działalności skutkującej znacznymi emisjami CO₂, w szczególności poprzez programy pozwalające na zdobywanie nowych kwalifikacji zawodowych i tworzenie miejsc pracy w nowych sektorach gospodarki.

Wymogi w zakresie zrównoważonego finansowania:

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje

W dniu 18 grudnia 2019 r. Parlament Europejski i Rada osiągnęły porozumienie dotyczące *Rozporządzenia w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje*, mającego wprowadzić pierwszy na świecie system klasyfikacji (tzw. zieloną listę) dla zrównoważonych działalności gospodarczych (Taksonomia). Rozporządzenie w sprawie Taksonomii ma ustanowić ogólne ramy pozwalające na określenie, w jednolity i zharmonizowany sposób, jakie działania gospodarcze można uznać za zrównoważone pod względem środowiskowym. Powyższe rozporządzenie przewiduje wydanie dalszych aktów delegowanych, precyzujących i rozwijających jego normy. Obowiązanymi do stosowania Taksonomii od grudnia 2021 r. będą: UE, państwa członkowskie, uczestnicy rynku finansowego oferujący produkty finansowe (poprzez obowiązek ujawniania informacji o tym, w jaki sposób i w jakim zakresie inwestycje leżące u podstaw ich produktu finansowego wspierają działalność gospodarczą spełniającą wszystkie kryteria dla zrównoważonego rozwoju środowiska), spółki finansowe i niefinansowe objęte raportowaniem niefinansowym. W szczególności spółki objęte raportowaniem niefinansowym będą zobowiązane do ujawniania, w jaki sposób i w jakim rozmiarze ich działalność stanowi działalność zrównoważoną środowiskowo w rozumieniu rozporządzenia, w tym jaki jest udział przychodów z takiej

działalności, udział wydatków CAPEX i OPEX. Podmioty niespełniające odpowiednich wymogów mogą być narażone na wyższe koszty finansowania działalności i inwestycji. Taksonomia będzie mogła być również stosowana dobrowolnie przez innych uczestników rynku, w tym podmioty pozyskujące środki finansowe na prowadzenie zrównoważonych środowiskowo działalności.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych wprowadza jednolite wymagania w zakresie sposobu uwzględniania przez inwestorów instytucjonalnych (takich jak np. podmioty zarządzające aktywami, zakłady ubezpieczeń, fundusze emerytalne lub doradcy inwestycyjni) czynników ESG - czyli czynników środowiskowych, społecznych i związanych z ładem korporacyjnym - w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych. Dokładne wymogi w tym zakresie zostaną sprecyzowane w aktach delegowanych Komisji Europejskiej.

Zgodnie z powyższym rozporządzeniem podmioty zarządzające aktywami i inwestorzy instytucjonalni będą musieli wykazać zgodność swoich inwestycji z celami ESG i ujawnić sposób spełnienia tych wymogów. Uczestnicy rynku finansowego i doradcy finansowi w swoich działaniach, w tym w ramach badania *due diligence*, będą mieli obowiązek wprowadzać i stale oceniać nie tylko ryzyka finansowe, ale także ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, które mogłyby mieć istotny negatywny wpływ na zwrot z inwestycji lub doradztwo. Ryzyko dla zrównoważonego rozwoju oznacza zdarzenie lub warunki środowiskowe, społeczne lub związane z zarządzaniem, które - jeżeli wystąpią - mogłyby mieć istotny negatywny wpływ na wartość inwestycji. Uczestnicy rynku finansowego i doradcy finansowi będą także zobowiązani określić w swoich strategiach, w jaki sposób uwzględniają te ryzyka i publikować te strategie, a także posiadać procedury uwzględniania głównych niekorzystnych skutków ryzyk dla zrównoważonego rozwoju oraz publikować na swoich stronach internetowych informacje na temat tych procedur wraz z opisem głównych niekorzystnych skutków. Oceny ryzyka dla zrównoważonego rozwoju powinny stać się elementem informacji ujawnianych przed zawarciem umowy przez doradców finansowych. W przypadku stwierdzenia, że w odniesieniu do danego produktu finansowego nie występują ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, rozporządzenie wprowadza obowiązek wskazania uzasadnienia takiego stwierdzenia, a w przypadku stwierdzenia wystąpienia takiego ryzyka - obowiązek ujawnienia informacji, w ujęciu jakościowym albo ilościowym, na temat zakresu, w jakim takie ryzyka mogłyby wpłynąć na wynik danego produktu finansowego. Powyższe rozporządzenie ustanawia także zharmonizowaną definicję „zrównoważonych inwestycji” zakładającą, że spółki, w których dokonano inwestycji, stosują dobre praktyki w zakresie zarządzania oraz zapewniają przestrzeganie zasady ostrożności - „nie czyn poważnych szkód” środowiskowych ani społecznych. Rozporządzenie stosuje się, co do zasady, od dnia 10 marca 2021 r. (niektóre jego przepisy mają obowiązywać od dnia 1 stycznia 2022 r.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2089 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, a także ujawniania informacji dotyczących wskaźników referencyjnych w związku z kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2089 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, a także ujawniania informacji dotyczących wskaźników referencyjnych w związku z kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju wprowadza 2 nowe kategorie wskaźników referencyjnych niskoemisyjności:

1. wskaźnik referencyjny transformacji klimatycznej, mający stanowić niskoemisyjną alternatywę dla powszechnie stosowanych wskaźników referencyjnych,
2. specjalistyczny wskaźnik referencyjny, którego portfele inwestycyjne będą zgodne z celem określonym w porozumieniu paryskim zakładającym ograniczenie wzrostu temperatury na świecie do 1,5°C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej.

Nowe kategorie mają stanowić dobrowolne oznaczenia dla ułatwienia wyboru inwestorom, którzy chcą przyjąć strategię inwestycyjną korzystną dla klimatu. Mają one odzwierciedlać ślad węglowy przedsiębiorstw i zapewnić inwestorom informacje na temat śladu węglowego portfela inwestycji. Nowe wskaźniki będą miały istotny wpływ na przepływy inwestycyjne, w tym tworzenie produktów inwestycyjnych, mierzenie ich wyników oraz opracowywanie strategii alokacji aktywów. Komisja Europejska została upoważniona do przyjęcia aktów delegowanych, w celu określenia norm minimalnych dotyczących ww. wskaźników.

Powyższe rozporządzenie nakłada obowiązek na wszystkich administratorów wskaźników referencyjnych, z wyjątkiem administratorów wskaźników referencyjnych stóp procentowych oraz walutowych wskaźników referencyjnych, do ujawniania w oświadczeniu dotyczącym wskaźnika referencyjnego, czy wskaźniki referencyjne lub grupy takich wskaźników realizują cele z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego oraz czy administrator wskaźników referencyjnych oferuje takie wskaźniki.

Opisane powyżej rozporządzenia mogą wpłynąć na warunki pozyskiwania finansowania przez Grupę Kapitałową TAURON.

XBID

W dniu 19 listopada 2019 r. TGE uruchomiła Europejski RDB Energii Elektrycznej SIDC w modelu XBID. XBID to projekt mający na celu stworzenie jednolitego transgranicznego rynku energii elektrycznej dla dnia bieżącego w ramach UE (obecnie łączy 21 krajów). Celem projektu jest podniesienie efektywności obrotu na europejskim rynku dnia bieżącego przez wykorzystanie istniejących transgranicznych zdolności przesyłowych w handlu giełdowym. Umożliwia on kojarzenie zleceń uczestników rynku w formule notowań ciągłych (24 godziny na dobę), lokalnie oraz w dowolnej strefie cenowej będącej w zasięgu projektu, o ile dostępne są transgraniczne zdolności przesyłowe. Transakcje na tym rynku są zawierane w walucie EUR, a rozliczenia pomiędzy TGE a uczestnikami polskiego rynku są prowadzone przez Izbę Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A. (IRGiT) w walucie PLN. Wypracowany przez IRGiT model rozliczeń i rozrachunku RDB, dostosowany odpowiednio do wymagań modelu XBID, pozwoli zoptymalizować koszty zabezpieczeń wnoszonych przez członków IRGiT.

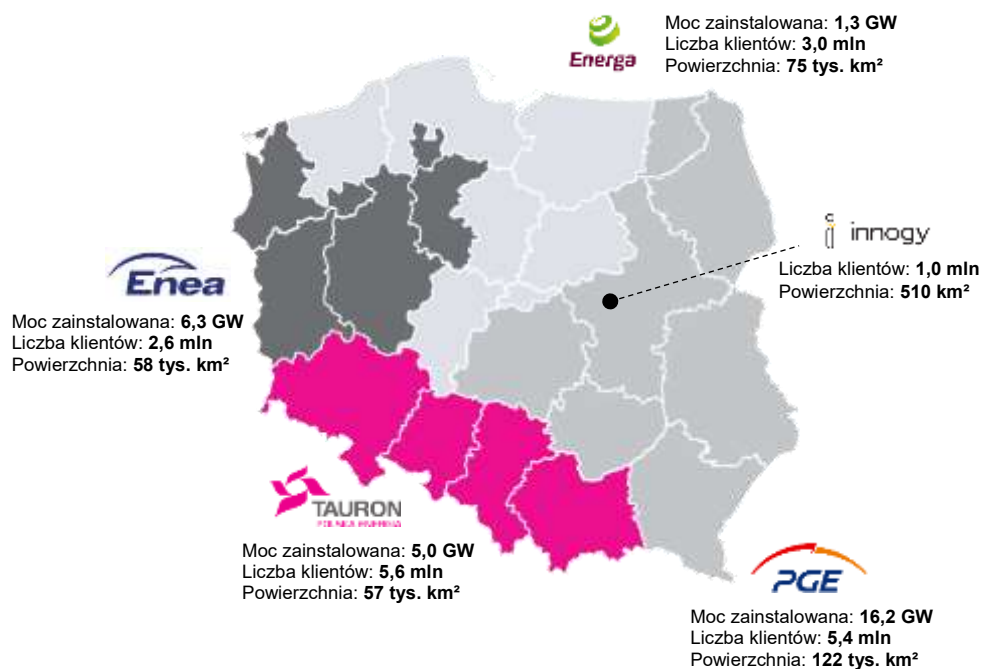
Uruchomienie jednolitego rynku dla dnia bieżącego na obszarze Europy Zachodniej i Północnej nastąpiło w czerwcu 2018 r. W przypadku krajów Europy Centralnej i Wschodniej uruchomienie tego rynku miało miejsce w IV kwartale 2019 r. i polegało na połączeniu z działającym wcześniej rynkiem XBID rynków energii elektrycznej: Polski, Niemiec, Czech, Austrii, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Słowenii, Chorwacji, Szwecji i Litwy. W Polsce XBID wdrażany jest przez PSE, we współpracy z giełdami: TGE, EPEX SPOT i EMCO.

2.1.2.4. Otoczenie konkurencyjne

Obecnie na rynku energetycznym w Polsce, oprócz Grupy Kapitałowej TAURON, działają trzy duże, zintegrowane pionowo grupy energetyczne: PGE, ENEA oraz ENERGA S.A. (ENERGA). Ponadto, swoją działalność na terenie Warszawy prowadzi spółka innogy Polska zarządzająca warszawską siecią elektroenergetyczną.

Poniższy rysunek przedstawia otoczenie konkurencyjne Grupy Kapitałowej TAURON według dostępnych danych za 2018 r.

Rysunek nr 20. Otoczenie konkurencyjne Grupy Kapitałowej TAURON według dostępnych danych za 2018 r.

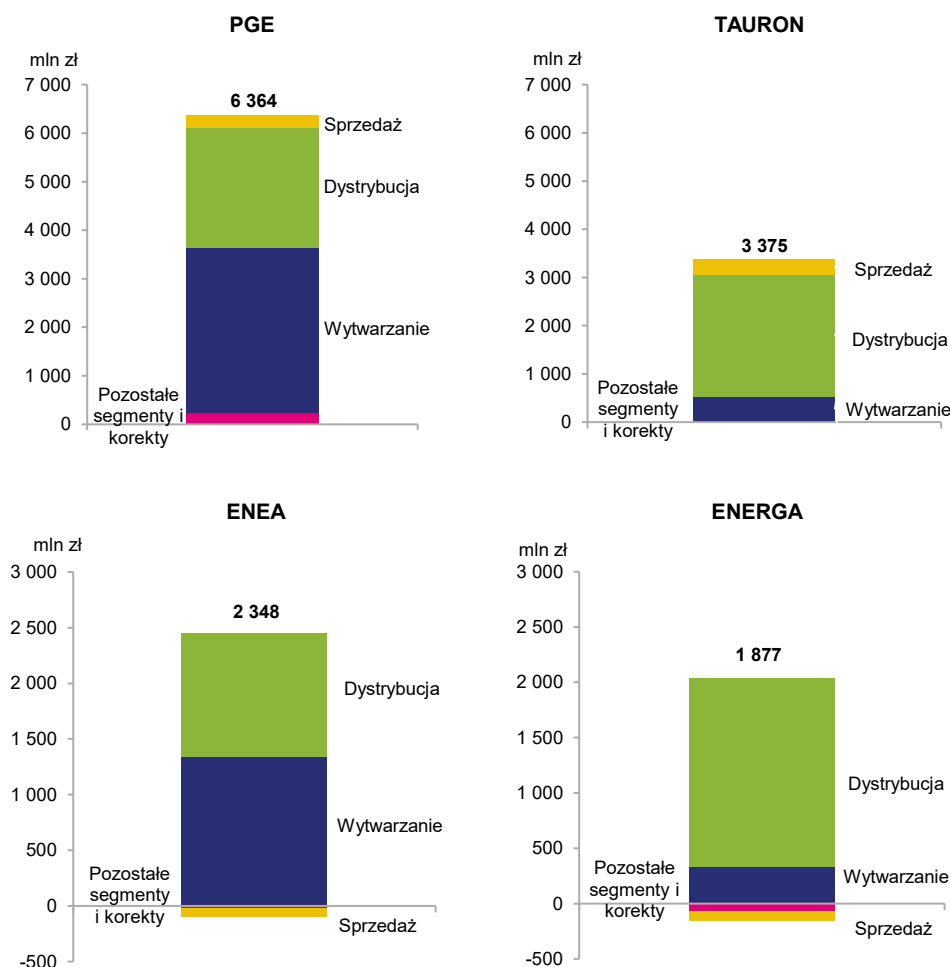
Według danych za III kwartały 2019 r., w podsektorze wytwarzania energii elektrycznej skonsolidowane grupy energetyczne (PGE, TAURON, ENEA, ENERGA) posiadały 68% udziału w rynku.

Grupa Kapitałowa TAURON jest w pełni zintegrowanym pionowo przedsiębiorstwem energetycznym, które wykorzystuje synergie płynące z rozmiaru i zakresu prowadzonej działalności.

Grupa Kapitałowa TAURON kontroluje łańcuch wartości od wydobycia węgla kamiennego do dostarczenia energii elektrycznej do klientów końcowych. Prowadzi działalność we wszystkich kluczowych segmentach rynku energetycznego (z wyłączeniem przesyłu energii elektrycznej), tj. w obszarze wydobycia węgla kamiennego, wytwarzania, dystrybucji oraz sprzedaży i obrotu energią elektryczną i ciepłem.

Poniższy rysunek przedstawia informacje o EBITDA w strukturze według głównych segmentów.

Rysunek nr 21. EBITDA - szacunkowa struktura według głównych segmentów w 2018 r.¹

¹Dla zachowania porównywalności prezentowanych segmentów, w Segmencie Wytwarzanie zaprezentowano także Wydobywanie, OZE i Ciepło.
Źródło: Raporty okresowe Spółek

Wytwarzanie

Grupa Kapitałowa TAURON kluczowym producentem energii elektrycznej w Polsce

Udział Grupy Kapitałowej TAURON w krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej, mierzony produkcją energii elektrycznej brutto, po III kwartałach 2019 r. wyniósł ok. 9%. Grupa Kapitałowa TAURON jest trzecim największym wytwórcą energii elektrycznej na polskim rynku. Aktywa wytwórcze Grupy Kapitałowej TAURON są skoncentrowane w południowej Polsce. W tym też regionie znajdują się złoża węgla kamiennego, którym opalane są elektrownie i elektrociepłownie Grupy Kapitałowej TAURON. Położenie aktywów wytwórczych w pobliżu złóż węgla pozwala na optymalizację kosztów związanych z transportem tego surowca.

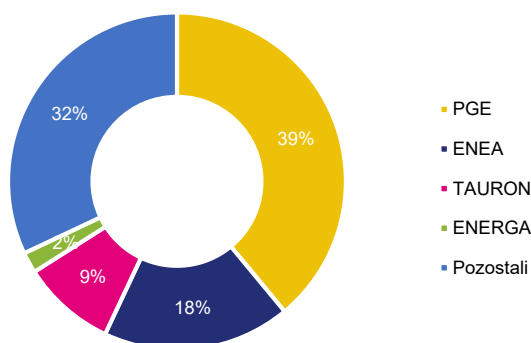
Na koniec 2019 r. aktywa wytwórcze Grupy Kapitałowej TAURON to w 87% jednostki opalane węglem kamiennym, z czego 10% to nowoczesne wysokosprawne jednostki wytwórcze. Łączna moc zainstalowana Grupy Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2019 r. to prawie 5,2 GW. Moc zainstalowana w elektrowniach wiatrowych to 7,4%, w elektrowniach wodnych 2,6%, w jednostkach wytwórczych opalanych biomasą 2,8% łącznej mocy zainstalowanej w Grupie Kapitałowej TAURON.

Na tle kraju, po III kwartałach 2019 r., moc zainstalowana w jednostkach wytwórczych węglowych Grupy Kapitałowej TAURON stanowiła ok. 14% w całości mocy zainstalowanej wszystkich jednostek wytwórczych opartych na węglu kamiennym i brunatnym w Polsce. W zakresie mocy zainstalowanej w elektrowniach wiatrowych, biomasowych i biogazowych oraz wodnych, udział Grupy Kapitałowej TAURON wyniósł odpowiednio: ok. 7%, 13% i 6%.

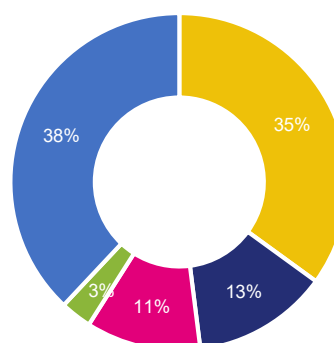
Według danych po III kwartałach 2019 r. największym wytwórcą energii elektrycznej w Polsce jest Grupa PGE, której udział w krajowym rynku produkcji energii elektrycznej w III kwartale 2019 r. wynosił ok. 39%, z mocą zainstalowaną równą 16,2 GW. Drugim co do wielkości producentem energii w Polsce jest ENEA, z udziałem w rynku wynoszącym ok. 18% i mocą zainstalowaną 6,3 GW. ENERGA natomiast posiada największy na polskim rynku udział wyprodukowanej energii elektrycznej z OZE - ponad 1,0 TWh w łącznej produkcji własnej wynoszącej 2,8 TWh (36% udział OZE). Łączna moc zainstalowana Grupy ENERGA wynosi 1,4 GW.

Poniższe rysunki przedstawiają informacje o mocy zainstalowanej i wytworzonej energii elektrycznej za III kwartały 2019 r.

Rysunek nr 22. Produkcja energii elektrycznej brutto - szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.

Rysunek nr 23. Moc zainstalowana – szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.

Źródło: Agencja Rynku Energi S.A. (ARE), informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Dystrybucja

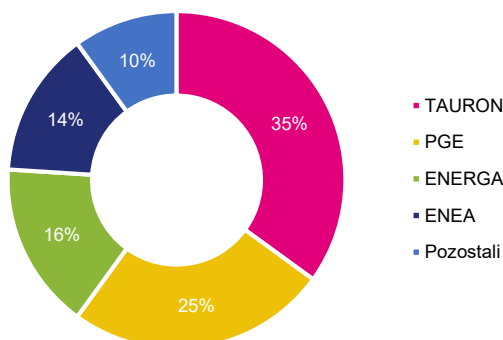
Grupa Kapitałowa TAURON jest liderem na rynku polskim pod względem ilości klientów dystrybucji oraz wolumenu dystrybuowanej energii elektrycznej

Grupa Kapitałowa TAURON jest największym dystrybutorem energii elektrycznej w kraju. Udział TAURON Dystrybucja w dystrybucji energii elektrycznej do klientów końcowych w III kwartałach 2019 r. wyniósł ok. 35%. Sieci dystrybucyjne Grupy Kapitałowej TAURON obejmują ponad 18% powierzchni kraju. W 2019 r. wolumen energii dostarczonej do odbiorców końcowych wyniósł 51,7 TWh. Grupa Kapitałowa TAURON jest największym dystrybutorem energii w Polsce także pod względem przychodów z działalności dystrybucyjnej.

Należy podkreślić, iż działalność dystrybucyjna Grupy Kapitałowej TAURON, ze względu na naturalny monopol na wyznaczonym obszarze, jest źródłem stabilnych i przewidywalnych przychodów stanowiących istotną część skonsolidowanych przychodów całej Grupy Kapitałowej TAURON. Obszar geograficzny dystrybucji energii elektrycznej, na którym historycznie działają spółki z Segmentu Dystrybucja i Segmentu Sprzedaż, to obszar charakteryzujący się dużym uprzemysłowieniem i gęstym zaludnieniem, dzięki czemu sieć dystrybucyjna jest bardzo dobrze wykorzystana. W 2019 r. liczba klientów Segmentu Dystrybucja wyniosła 5,65 mln.

Poniższy rysunek przedstawia szacunkowy udział w rynku udziału poszczególnych grup energetycznych w zakresie dystrybucji energii elektrycznej według danych za III kwartały 2019 r.

Rysunek nr 24. Dystrybucja energii elektrycznej - szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Sprzedaż

Grupa Kapitałowa TAURON jest drugim największym sprzedawcą energii elektrycznej w Polsce

Grupa Kapitałowa TAURON posiada 25% udział w rynku sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych w Polsce. Wolumen sprzedaży detalicznej energii elektrycznej Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. wyniósł 33,7 TWh. Liczba klientów Segmentu Sprzedaż Grupy Kapitałowej TAURON to ponad 5,5 mln.

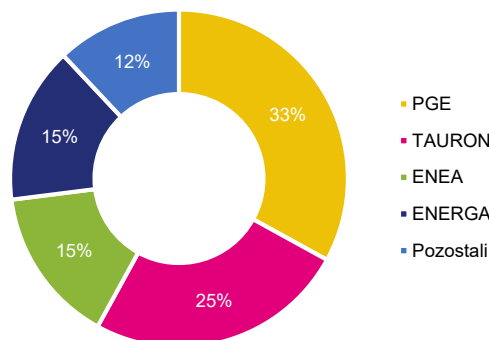
Największym sprzedawcą detalicznym jest Grupa PGE, z 33% udziałem w rynku. Pozostałe dwie grupy ENEA i ENERGA posiadają po 15% udziału na rynku.

W segmencie sprzedaży energii elektrycznej dla gospodarstw domowych poszczególne grupy energetyczne związane są geograficznie przede wszystkim z obszarami, na których pełnią funkcję sprzedawcy z urzędu. Konieczność przedkładania do zatwierdzenia taryf dla gospodarstw domowych do Prezesa URE wpływa na ograniczone możliwości pozycjonowania cen w ofertach produktowych, a co za tym idzie, na ich atrakcyjność dla

klientów. Ograniczenia te nie dotyczą klientów biznesowych i instytucjonalnych. W tych sektorach istnieje szersza i bardziej otwarta konkurencja.

Poniższy rysunek przedstawia szacunkowy udział w rynku poszczególnych grup energetycznych w zakresie sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych według danych za III kwartały 2019 r.

Rysunek nr 25. Sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców końcowych - szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Poniższa tabela przedstawia informacje o mocy zainstalowanej oraz wolumenie wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej po III kwartałach 2019 r. oraz udziały w rynku krajowym.

Tabela nr 10. Moc zainstalowana, produkcja, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej według grup energetycznych po III kwartałach 2019 r.

Lp.	Grupa	Moc zainstalowana		Wytwarzanie ¹		Dystrybucja		Sprzedaż	
		Ilość (GW)	Udział (%)	Ilość (TWh)	Udział (%)	Ilość (TWh)	Udział (%)	Ilość (TWh)	Udział (%)
1.	PGE	16,2	34,5	47,6	39,0	27,1	25,4	32,8	33,3
2.	TAURON	5,2	11,0	10,4	8,5	37,4	35,0	25,0	25,3
3.	ENERGA	1,4	2,9	2,8	2,3	16,6	15,5	14,7	14,9
4.	ENEA	6,3	13,4	21,8	17,8	14,8	13,8	14,4	14,6
5.	Pozostali	17,8	38,2	39,6	32,4	11,0	10,3	11,7	11,9
Suma		46,9	100,0	122,2	100,0	106,9	100,0	98,6	100,0

¹Ilość wytworzonej energii elektrycznej brutto po III kwartałach 2019 r.

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych, szacunki własne w przypadku spółek publikujących produkcję netto

2.2. Czynniki istotne dla rozwoju

Najistotniejszy wpływ na działalność TAURON oraz Grupy Kapitałowej TAURON wywierać będą, podobnie jak miało to miejsce w przeszłości, następujące czynniki:

1. sytuacja makroekonomiczna, szczególnie w Polsce, jak również sytuacja ekonomiczna obszaru, na którym Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność oraz na poziomie UE i gospodarki globalnej, w tym zmiany stóp procentowych, kursów walutowych itp., mające wpływ na wycenę aktywów i zobowiązań wykazywanych przez Spółkę w sprawozdaniu z sytuacji finansowej,
2. otoczenie polityczne, szczególnie w Polsce oraz UE, w tym stanowiska i decyzje instytucji i urzędów administracji państwowej, np.: UOKiK, URE oraz Komisji Europejskiej,
3. zmiany regulacji dotyczących sektora energetycznego, a także zmiany w otoczeniu prawnym, w tym: prawa podatkowego, handlowego, ochrony środowiska,
4. zmiana polityk instytucji finansowych w zakresie finansowania energetyki opartej na węglu,
5. wprowadzenie mechanizmu wynagradzania zdolności wytwórczych (tzw. rynek mocy), w szczególności wpływ wyników aukcji głównych na dostawy energii elektrycznej na lata 2021-2024 oraz decyzje dotyczące wygaszania mechanizmów operacyjnej rezerwy mocy i interwencyjnej rezerwy zimnej,
6. system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w dedykowanych źródłach (kolorowe certyfikaty), skutkujący z jednej strony kosztami umorzenia certyfikatów u sprzedawców energii elektrycznej odbiorcom końcowym, z drugiej strony przychodami ze sprzedaży certyfikatów u wytwórców energii,
7. nowy system wsparcia OZE, tzw. aukcje OZE,
8. sytuacja w sektorze elektroenergetycznym, w tym aktywność i działania konkurencji na rynku energetycznym,
9. liczba i cena uprawnień do emisji CO₂,
10. ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym,

11. poziom taryfy dotyczącej sprzedaży energii dla gospodarstw domowych (grupa taryfowa G) na 2020 r. zatwierdzany przez Prezesa URE,
12. ceny surowców energetycznych w Polsce i na świecie,
13. wymagania w zakresie ochrony środowiska będące konsekwencją zmian w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, tzw. uchwał antysmogowych,
14. planowane zmiany regulacji dotyczących *ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw* m.in. wymagań jakościowych dla paliw stałych,
15. postęp naukowo-techniczny,
16. zapotrzebowanie na energię elektryczną i pozostałe produkty rynku energetycznego, z uwzględnieniem zmian wynikających z sezonowości i warunków pogodowych.

2.3. Podstawowe produkty, towary i usługi

TAURON Polska Energia S.A.

TAURON, jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej TAURON, pełni funkcję konsolidującą i zarządzającą w Grupie Kapitałowej TAURON. W wyniku wdrożenia Modelu Biznesowego oraz centralizacji funkcji, TAURON skupił wiele kompetencji dotyczących funkcjonowania spółek Grupy Kapitałowej TAURON i prowadzi obecnie działalność m.in. w obszarach:

1. hurtowego handlu energią elektryczną, gazem i produktami powiązаныmi, w szczególności w zakresie obsługi handlowej spółek, zabezpieczenia potrzeb w zakresie paliw, uprawnień do emisji CO₂ oraz świadectw pochodzenia energii,
2. zarządzania zakupami,
3. zarządzania finansami,
4. zarządzanie majątkiem,
5. zarządzania ryzykiem korporacyjnym,
6. zarządzania modelem funkcjonowania IT,
7. koordynowania prac B+R realizowanych w Grupie Kapitałowej TAURON,
8. doradztwa w zakresie rachunkowości i podatków,
9. obsługi prawnej,
10. audytu.

Powyższe funkcje są stopniowo ograniczane w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. Taka centralizacja ma na celu poprawę efektywności w Grupie Kapitałowej TAURON.

Podstawową działalnością Spółki, poza zarządzaniem Grupą Kapitałową TAURON, jest hurtowy obrót energią elektryczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie koncesji na obrót energią elektryczną wydanej przez Prezesa URE na okres od dnia 1 czerwca 2008 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.

Spółka koncentruje się na zakupie i sprzedaży energii elektrycznej na potrzeby zabezpieczenia pozycji zakupowych i sprzedażowych podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON oraz obrocie hurtowym energią elektryczną. W 2019 r. Spółka kupiła i sprzedała 38,8 TWh energii elektrycznej. Głównym kierunkiem sprzedaży energii elektrycznej realizowanej przez TAURON w roku obrotowym 2019 były: TAURON Sprzedaż i TAURON Sprzedaż GZE, do których sprzedano 90% zakupionej energii elektrycznej. Powyższe spółki prowadzą sprzedaż detaliczną energii elektrycznej - do klientów końcowych w związku z czym TAURON nie jest uzależniony od żadnego z odbiorców energii elektrycznej. Pozostali odbiorcy (przedsiębiorstwa obrotu spoza Grupy Kapitałowej TAURON, giełdy) stanowili poniżej 8% przychodów.

W zakresie obrotu hurtowego energią elektryczną pod koniec grudnia 2019 r. wdrożono zmiany w modelu handlu w Grupie Kapitałowej TAURON. Spółka przejęła działalność w zakresie obrotu energią elektryczną od spółki wytwórczej TAURON Wytwarzanie i zcentralizowała tę działalność na poziomie TAURON. Realizacja tego zadania wymagała zmian w strukturze organizacyjnej Spółki oraz w regulacjach wewnętrznych i wewnątrz korporacyjnych. Podyktowane to było wymogami TGE odnośnie działania na rzecz innej spółki z grupy kapitałowej oraz unijnymi regulacjami REMIT i MAR. W związku z powyższym zawarto Umowę świadczenia usług SLA w zakresie działania handlowego przez TAURON na rzecz TAURON Wytwarzanie, na podstawie której Spółka świadczy m.in. usługę *market access*, w ramach której działa na TGE w imieniu własnym na rzecz TAURON Wytwarzanie oraz realizuje dla tej spółki obligo giełdowe.

Dodatkową działalnością Spółki jest hurtowy obrót gazem ziemnym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie koncesji na obrót paliwami gazowymi wydanej przez Prezesa URE na okres od dnia 4 maja 2012 r. do dnia 4 maja 2022 r. W 2019 r. Spółka kupiła i sprzedała 3,6 TWh paliwa gazowego. Spółka koncentruje się na sprzedaży gazu ziemnego na potrzeby sprzedażowe TAURON Sprzedaż, do której sprzedano 52% zakupionego paliwa gazowego. Pozostały wolumen został sprzedany głównie na giełdzie (38%). Inni odbiorcy stanowili poniżej 10%.

W kompetencjach Spółki jest również zarządzanie na potrzeby Grupy Kapitałowej TAURON prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej stanowiącymi potwierdzenie wytworzenia energii elektrycznej w źródłach odnawialnych (w tym w źródłach wykorzystujących biogaz rolniczy) oraz prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw efektywności energetycznej. W 2019 r. Spółka nie realizowała obrotu prawami majątkowymi, obrót ten był realizowany przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON zobowiązane do umorzenia ww. praw majątkowych.

TAURON jest centrum kompetencyjnym w zakresie zarządzania i handlu uprawnieniami do emisji CO₂ dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Dzięki centralizacji handlu emisjami uzyskano efekt synergii polegający na optymalizacji kosztów wykorzystania zasobów podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON. Realizując powyższe cele w zakresie handlu uprawnieniami do emisji CO₂, Spółka aktywnie uczestniczy w handlu na londyńskiej giełdzie ICE, lipskiej giełdzie EEX oraz na rynku OTC. Wraz z centralizacją tej funkcji, TAURON odpowiada za rozliczanie spółek w zakresie uprawnień do emisji CO₂, zabezpieczenie potrzeb emisyjnych spółek zależnych z uwzględnieniem przyznanych uprawnień oraz wsparcie w procesie pozyskania darmowych uprawnień na kolejne okresy. W 2019 r. Spółka kupiła i sprzedała 16,4 mln Mg, w tym do TAURON Wytwarzanie 54%, do TAURON Ciepło 10% oraz poza Grupę Kapitałową TAURON 36% wolumenu (zakup i sprzedaż uprawnień na giełdach oraz z podmiotami zewnętrznymi).

TAURON aktywnie uczestniczy w konsultacjach aktów prawnych na szczeblu krajowym i europejskim, jak również wspiera spółki Obszaru Wytwarzanie w procesie rozliczania nakładów inwestycyjnych na zadania ujęte w Krajowym Planie Inwestycyjnym na potrzeby pozyskiwania darmowych uprawnień.

TAURON pełni funkcję Operatora Rynku oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON oraz klientów zewnętrznych. Realizowanie tych funkcji odbywa się na podstawie umowy przesyłowej zawartej z OSP - PSE.

W 2019 r. wartość usług handlowych związanych z energią elektryczną świadczonych przez Spółkę osiągnęła poziom 54,8 mln zł, w tym 96% w Grupie Kapitałowej TAURON (najwięksi odbiorcy: TAURON Sprzedaż 82%, TAURON Wytwarzanie 10%) oraz 4% na rynku.

Spółka obecnie dysponuje, na zasadach wyłączności, zdolnościami wytwórczymi w zakresie handlowo-technicznym, odpowiada za optymalizację wytwarzania, tj. dobór jednostek wytwórczych do ruchu oraz odpowiedni rozdział obciążeń w celu realizacji zawartych kontraktów z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych jednostek wytwórczych oraz ograniczeń sieciowych i innych, w różnych horyzontach czasowych. W ramach usług dla Segmentu Wytwarzanie Spółka uczestniczy w przygotowaniu planów remontów, planów mocy dyspozycyjnych oraz planów produkcji dla jednostek wytwórczych w różnych horyzontach czasowych oraz ich uzgadnianiu z właściwym operatorem sieci. TAURON rozwija również kompetencje w zakresie funkcji Operatora Rynku dla gazu w oparciu o umowę przesyłową z GAZ - System S.A. W lipcu 2015 r. TAURON, jako jeden z pierwszych podmiotów w kraju, uruchomił grupę bilansową dla podmiotów handlujących gazem.

W 2019 r. TAURON przeprowadził w imieniu spółek Grupy Kapitałowej TAURON certyfikację ogólną jednostek fizycznych istniejących i planowanych, a następnie certyfikację jednostek rynku mocy do aukcji na 2024 r. w ramach wdrażanego rynku mocy. Dzięki temu jednostki fizyczne wytwórcze i sterowanego odbioru w Grupie Kapitałowej TAURON mogły wziąć udział w aukcji przeprowadzonej w grudniu 2019 r., co pozwala na uzyskanie przychodów z tego mechanizmu dla Grupy Kapitałowej TAURON w 2024 r. Aktualnie TAURON prowadzi certyfikację jednostek rynku mocy wytypowanych do udziału w aukcjach dodatkowych na 2021 r.

Zgodnie z przyjętym Modelem Biznesowym, Spółka sprawuje funkcję zarządczą w zakresie zarządzania zakupami paliw produkcyjnych na potrzeby podmiotów wytwórczych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON.

Grupa Kapitałowa TAURON

Podstawowymi produktami Grupy Kapitałowej TAURON są energia elektryczna i ciepło oraz węgiel kamienny. Dodatkowo Grupa Kapitałowa TAURON zajmuje się obrotem towarami: energią elektryczną i produktami rynku energetycznego oraz węglem i gazem, jak również świadczy usługi dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej, w tym odbiorcom końcowym, dystrybucji i przesyłu ciepła oraz inne usługi powiązane z prowadzoną działalnością.

Poniższa tabela przedstawia wolumeny produkcji i sprzedaży w Grupie Kapitałowej TAURON za lata 2019-2017.

Tabela nr 11. Wolumeny produkcji i sprzedaży za lata 2019-2017

Lp.	Wolumeny produkcji i sprzedaży	j.m.	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
1.	Produkcja węgla handlowego	mln Mg	3,78	5,01	6,45	75%
2.	Sprzedaż węgla przez Segment Wydobywanie	mln Mg	3,80	4,87	6,77	78%
3.	Wytwarzanie energii elektrycznej (produkcja brutto), w tym:	TWh	13,88	16,21	18,41	86%
4.	Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych, w tym:	TWh	1,38	0,97	1,3	142%
	Produkcja z biomasy	TWh	0,34	0,25	0,29	136%
	Produkcja elektrowni wodnych i wiatrowych	TWh	1,04	0,72	1,01	144%
5.	Wytwarzanie ciepła	PJ	10,85	11,29	12,2	96%
6.	Sprzedaż energii elektrycznej i ciepła przez Segment Wytwarzanie	TWh	13,16	15,68	19,61	84%
		PJ	14,55	15,23	16,38	96%
7.	Dystrybucja energii elektrycznej	TWh	51,73	51,97	51,37	100%

Lp.	Wolumeny produkcji i sprzedaży	j.m.	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
8.	Sprzedaż energii elektrycznej przez Segmenty Sprzedaż i Wytwarzanie	TWh	33,73	34,52	34,94	98%
9.	Liczba klientów - Dystrybucja	tys.	5 651	5 598	5 533	101%

Wartościowe ujęcie powyższych wolumenów sprzedaży zostało przedstawione w pkt 5 niniejszego sprawozdania.

2.4. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia

2.4.1. Rynki zbytu

Sprzedaż węgla

W Grupie Kapitałowej TAURON sprzedaż węgla prowadzona jest przez TAURON w zakresie zaopatrzenia spółek wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON oraz przez TAURON Wydobycie w zakresie sprzedaży na rynek krajowy oraz do TAURON.

TAURON, mając na celu realizację zadań w zakresie obrotu paliwami (węglem), w 2019 r. kontynuował sprzedaż paliw wyłącznie dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON tj.: TAURON Wytwarzanie, TAURON Ciepło i Nowe Jaworzno Grupa TAURON, w oparciu o zakup paliw z rynku i z własnej Grupy Kapitałowej TAURON - od spółki TAURON Wydobycie.

Szczegółowa informacja dotycząca zakupu paliw została przedstawiona w pkt 2.4.2. niniejszego sprawozdania.

TAURON Wydobycie sprzedaje węgiel z własnego wydobycia i produkcji, który jest oferowany do sprzedaży na rynku w sortymentach grubych, średnich oraz miałach energetycznych, a także metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża Brzeszcze.

W zależności od sortymentu węgiel posiada następujące parametry handlowe:

- kaloryczność od 19 MJ/kg do 30 MJ/kg,
- zawartość popiołu od 6,5% do 31,5%,
- zawartość siarki od 0,2% do 1,2%.

TAURON Wydobycie prowadzi sprzedaż węgla w dwóch kierunkach:

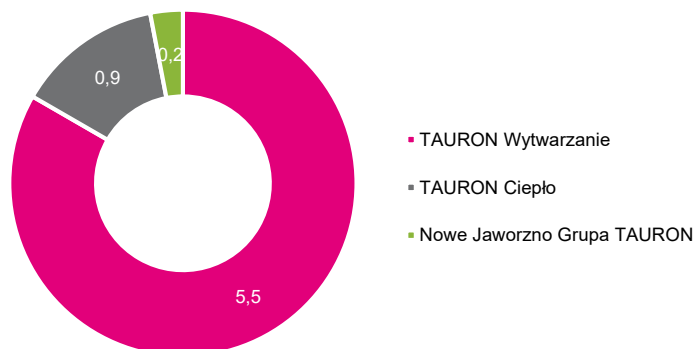
1. sprzedaż miałów węglowych i mułków węglowych na potrzeby elektrowni i elektrociepłowni, w większości z Grupy Kapitałowej TAURON (poprzez Spółkę),
2. sprzedaż sortymentów grubych, średnich oraz niewielkiej ilości miałów za pośrednictwem zorganizowanej w całym kraju sieci handlowej, głównie na rynek krajowy.

Sprzedaż węgla z TAURON Wydobycie realizowana jest głównie w południowej i centralnej Polsce, w szczególności w województwach: śląskim, małopolskim, podkarpackim, świętokrzyskim i dolnośląskim, zarówno do przedsiębiorstw jak i odbiorców indywidualnych.

W 2019 r. sprzedaż węgla kamiennego przez TAURON Wydobycie wyniosła ok. 3,8 mln Mg, w tym 3,0 mln Mg (ok. 80%) do TAURON na potrzeby spółek Segmentu Wytwarzanie Grupy Kapitałowej TAURON. W porównaniu z 2018 r. oznacza to spadek o 18% i wynika z niższej produkcji węgla handlowego przez poszczególne zakłady górnicze. Największy spadek zanotowano w ZG Sobieski, co wynikało m.in. z wykonania dodatkowych prac górniczych w celu wyzbrojenia kompleksu ścianowego oraz pożaru w rabunku ściany 547. Mniejsze wydobycie na pozostałych zakładach jest efektem pogorszonych warunków geologiczno-górnictwowych.

Zestawienie zrealizowanych przez Spółkę dostaw węgla w 2019 r. zawiera poniższy rysunek.

Rysunek nr 26. Zestawienie zrealizowanych przez Spółkę dostaw węgla w 2019 r. (w mln Mg)

Sprzedaż wytworzonej energii elektrycznej i ciepła

Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła (działalność Segmentu Wytwarzanie) w ramach Grupy Kapitałowej TAURON realizowane jest w:

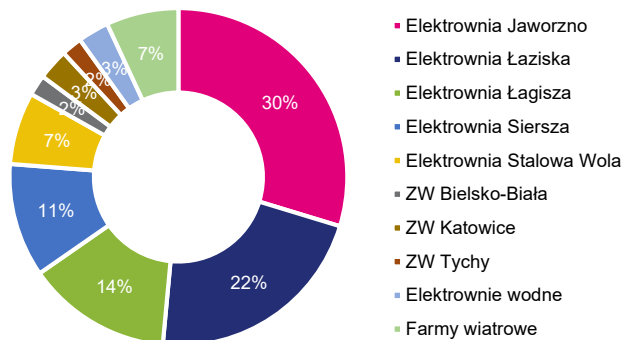
- elektrowniach i elektrociepłowniach opalanych węglem kamiennym oraz biomasą,
- elektrowniach wodnych,
- farmach wiatrowych.

W ramach Segmentu Wytwarzanie prowadzony jest również obrót, dystrybucja i przesył ciepła.

Łączna moc elektryczna zainstalowana jednostek wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON wyniosła na koniec 2019 r. 5,2 GW_e mocy elektrycznej i 2,4 GW_t mocy cieplnej.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę mocy elektrycznej zainstalowanej według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. (w stosunku do 2018 r. wzrosła moc zainstalowana w farmach wiatrowych o 180 MW).

Rysunek nr 27. Struktura mocy elektrycznej zainstalowanej Segmentu Wytwarzanie według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

W 2019 r. spółki Grupy Kapitałowej TAURON wyprodukowały 13,9 TWh energii elektrycznej (w tym z OZE 1,4 TWh), tj. o 14% mniej w stosunku do 2018 r., w którym produkcja energii elektrycznej wyniosła 16,2 TWh (w tym z OZE 1,0 TWh). Jest to konsekwencją niższej sprzedaży energii elektrycznej z produkcji własnej r/r i przyjętej strategii handlowej. Wyższa produkcja z OZE wynika z korzystniejszych warunków wietrznych i hydrologicznych oraz zwiększenia mocy zainstalowanej w farmach wiatrowych w 2019 r.

Sprzedaż energii elektrycznej z własnej produkcji razem z energią zakupioną do odsprzedaży wyniosła w 2019 r. 13,2 TWh, co oznacza spadek wobec 2018 r. o 16%.

W 2019 r. wytworzona przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON energia elektryczna została sprzedana na rynku krajowym, przede wszystkim do spółek Segmentu Sprzedaż Grupy Kapitałowej TAURON (38%), jak również na TGE (38%) i na RB (PSE Operator) (24%). W 2019 r. istotnie wyższy, w stosunku do 2018 r., był udział sprzedaży energii elektrycznej na TGE (ze względu na zwiększenie poziomu obligacji giełdowych).

Sprzedaż ciepła spółek Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. wyniosła 14,6 PJ i była o 4% niższa w stosunku do 2018 r. Udział sprzedaży ciepła wytwarzanego w źródłach własnych w łącznej wielkości sprzedaży ciepła wynosił 60% w 2019 r. Rynkiem zbytu ciepła wytwarzanego przez elektrownie należące do TAURON Wytwarzanie jest Górny Śląsk i Zagłębie, a także część województwa podkarpackiego - miasta Stalowa Wola i Nisko zasilane z Elektrowni Stalowa Wola oraz województwa małopolskiego - część miasta Trzebinia zasilana z Elektrowni Siersza.

Ciepło jest sprzedawane głównie za pośrednictwem dystrybutorów ciepła: TAURON Ciepło, SCE Jaworzno III, PEC Tychy i innych, a na rynku podkarpackim - Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. oraz ENESTA sp. z o.o. Niewielkie ilości ciepła są sprzedawane bezpośrednio odbiorcom zlokalizowanym w sąsiedztwie spółek wytwórczych.

Z kolei rynek sprzedaży ciepła TAURON Ciepło - głównie dla celów: ogrzewania, przygotowania ciepłej wody użytkowej, technologicznych, obejmuje zróżnicowanych odbiorców: Sektor spółdzielczy (47%), Sektor prywatny - wspólnoty mieszkaniowe oraz domy jednorodzinne (15%), Sektor komunalny (17%), Sektor urzędy i instytucje (11%) oraz Sektor przemysłowy i pozostałe (10%).

Ponadto spółki wytwórcze Grupy Kapitałowej TAURON uzyskują świadectwa pochodzenia z tytułu produkcji energii elektrycznej z OZE, które są następnie nabywane przez spółki Segmentu Sprzedaż i przedstawiane Prezesowi URE do umorzenia.

Sprzedaż usług dystrybucji energii elektrycznej

Sprzedaż usług dystrybucji energii elektrycznej w Grupie Kapitałowej TAURON prowadzona jest przez TAURON Dystrybucja będącą, na podstawie decyzji Prezesa URE, OSD działającym w warunkach monopolu naturalnego.

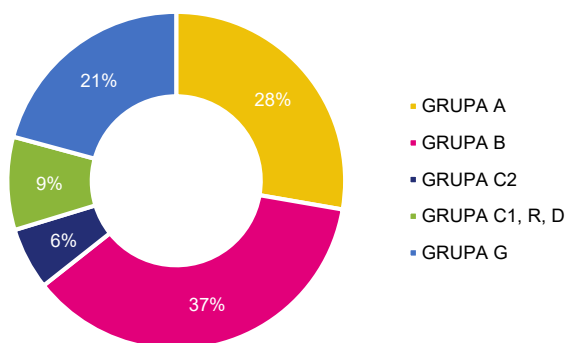
Rynek regulowany, na którym działa TAURON Dystrybucja, obejmuje działalność 5 dużych OSD, którzy podlegają pełnemu modelowi regulacyjnemu. Każdy OSD działa na określonym w koncesji obszarze działania. Po zmianach w prawie, na rynku tym działa również stu kilkudziesięciu małych OSD, mających niewielki udział w rynku, w stosunku do których Prezes URE stosuje uproszczony model regulacyjny. Ich działalność ma charakter lokalny, uzależniony od posiadanej infrastruktury technicznej. Jednym z większych podmiotów posiadających koncesję na działalność dystrybucyjną na terenie całego kraju jest PKP Energetyka sp. z o.o.

Usługi dystrybucji energii elektrycznej TAURON Dystrybucja świadczy dla ok. 5 651 tys. odbiorców końcowych. Powyższa spółka obejmuje swoją działalnością obszar o powierzchni ok. 57 tys. km², położony głównie w województwach: dolnośląskim, małopolskim, opolskim i śląskim, a ponadto w województwach: łódzkim, podkarpackim i świętokrzyskim. Funkcje operacyjne realizuje 11 oddziałów zlokalizowanych w Bielsku-Białej, Będzinie, Częstochowie, Gliwicach, Jeleniej Górze, Krakowie, Legnicy, Opolu, Tarnowie, Wałbrzychu i Wrocławiu.

W wolumenie dostawy usług dystrybucyjnych 96,6% stanowi sprzedaż odbiorcom taryfowym w zakresie poszczególnych poziomów napięć: wysokiego (grupa A), średniego (grupa B) i niskiego (C, G, R). Całkowity wolumen energii elektrycznej dostarczonej odbiorcom taryfowym w 2019 r., w ramach sprzedaży usług dystrybucyjnych, przyłączonym do sieci TAURON Dystrybucja, wyniósł 51,7 TWh (z doszacowaniem) i był nieznacznie niższy w porównaniu do 2018 r. o ok. -0,2 TWh, tj. o -0,5%.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę dystrybucji energii elektrycznej według grup taryfowych w 2019 r.

Rysunek nr 28. Struktura dystrybucji energii elektrycznej według grup taryfowych w 2019 r.

Sprzedaż usług dystrybucji realizowana jest na podstawie zawartych z odbiorcami umów kompleksowych oraz umów o świadczenie usług dystrybucji. Pierwszy typ umowy obejmuje zarówno sprzedaż energii elektrycznej przez spółki Segmentu Sprzedaż, jak też dostawy tej energii przez spółkę pełniącą funkcję OSD. Drugi typ umowy reguluje wyłącznie dostawy energii elektrycznej przez spółkę pełniącą funkcję OSD. W przypadku tego rodzaju umów zakup energii elektrycznej uregulowany jest w odrębnych umowach sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez odbiorcę z wybranym przez niego sprzedawcą.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna energii elektrycznej oraz gazu

Sprzedaż energii elektrycznej w zakresie handlu hurtowego energią elektryczną, gazem ziemnym i pozostałymi produktami rynku energetycznego oraz w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej i gazu ziemnego prowadzona jest przez spółki Segmentu Sprzedaż.

Działalność w zakresie handlu hurtowego prowadzona przez TAURON, obejmuje głównie sprzedaż hurtową energii elektrycznej, obrót i zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz gazem ziemnym, przede wszystkim na potrzeby zabezpieczenia pozycji zakupowych i sprzedażowych podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON.

TAURON aktywnie uczestniczy w aukcjach wymiany międzysystemowej przesyłu energii na granicach polsko-czeskiej, polsko-niemieckiej i polsko-słowackiej obsługiwanych przez biuro aukcyjne CAO. Obrót na rynku niemieckim w zakresie handlu instrumentami finansowymi typu futures odbywa się głównie za pośrednictwem giełdy EEX. Natomiast na rynku czeskim i słowackim obrót odbywa się za pośrednictwem spółki zależnej TAURON Czech Energy. Ponadto Spółka działa na giełdach OTE a.s. (Czechy) i OKTE a.s. (Słowacja)

Spółka działa na rynkach hurtowych w kraju i za granicą, jak również realizuje sprzedaż na rynku bieżącym SPOT oraz na RTT. Spółka jest aktywnym uczestnikiem TGE oraz platformy OTC prowadzonej przez londyńskiego brokera energii Tradition Financial Services.

W zakresie hurtowego obrotu paliwami gazowymi Spółka jest aktywnym uczestnikiem na rynku gazu prowadzonym przez TGE, realizuje transakcje na rynku bieżącym SPOT, jak i na produktach RTT. Prowadzi działalność w zakresie proprietary trading na międzynarodowej giełdzie gazu POWERNEXT Pegas. (od dnia

1 stycznia 2020 r. The European Energy Exchange). Spółka obecna jest w hubach: GASPOOL, New Connect Germany i Tittle Transfer Facility. TAURON działa na zagranicznych rynkach dzięki umowom zawartym przez Spółkę z niemieckimi operatorami systemów przesyłowych: GASCADE Gastransport oraz ONTRAS Gastransport GmbH oraz czeskiego NET4GAS s.r.o.

Ponadto Spółka jest uczestnikiem giełdy Intercontinental Exchange na hubie National Balancing Point. Dostęp do hubów jest konsekwencją działania, mającego na celu zwiększenie kompetencji gazowych TAURON i dostępu do nowych źródeł. Sukcesywnie zwiększa się też wolumen transakcji zawieranych przez Spółkę na rynku pozagiełdowym OTC. Działając na rynku gazu Spółka zabezpiecza dostawy surowca dla podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON, ponadto na RTT prowadzona jest działalność proptadingowa wykorzystująca zmienność cen gazu do generowania dodatkowych marż.

TAURON jest również uczestnikiem europejskiej platformy handlu przepustowościami PRISMA European Capacity Platform GmbH, gdzie dokonuje się zakupów przepustowości międzysystemowych. W zakresie rezerwacji przepustowości na rynku krajowym Spółka działa jako uczestnik platformy aukcyjnej GSA GAZ-SYSTEM Aukcje.

Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej i gazu ziemnego do klientów końcowych prowadzona jest przez TAURON Sprzedaż i TAURON Sprzedaż GZE.

Stosowana przez Grupę Kapitałową TAURON segmentacja klientów (klienci strategiczni, biznesowi i masowi), uzależniona od wielkości zużywanej energii elektrycznej, ma na celu dostosowanie oferty produktowej, kanałów sprzedażowych i komunikacji marketingowej do oczekiwań występujących w danym segmencie klientów.

Poniższa tabela prezentuje kategorie klientów końcowych Grupy Kapitałowej TAURON wynikające ze stosowanej segmentacji i specyfiki prowadzonej przez nich działalności.

Tabela nr 12. Kategorie klientów końcowych Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Grupa klientów	Opis klientów
1.	Klienci strategiczni	Klienci o rocznym potencjale zużycia energii nie mniejszym niż 40 GWh lub będący strategicznymi partnerami biznesowymi Grupy Kapitałowej TAURON, tj. podmioty głównie z sektora przemysłu ciężkiego, m.in.: hutniczego, chemicznego, wydobywczego, samochodowego.
2.	Klienci biznesowi	Klienci o rocznym potencjale zużycia powyżej 250 MWh (nie będący konsumentami) lub dokonujący zakupu energii w oparciu o przepisy <i>ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych</i> , tj. podmioty z pozostałych sektorów przemysłu, wytwórcy sprzętu, odbiorcy z przemysłu spożywczego, sektora publicznego, przemysłu budowlanego oraz sektora usług komunalnych.
3.	Klienci masowi - małe i średnie przedsiębiorstwa	Klienci zajmujący się działalnością sprzedażową, usługową, bankową, gastronomiczną i drobnymi przedsiębiorcami.
4.	Klienci masowi - gospodarstwa domowe	Gospodarstwa domowe.

W 2019 r. spółki sprzedażowe działały w otoczeniu rynkowym, w którym poziom konkurencyjności w poszczególnych segmentach nie zmienił się znacząco w porównaniu z latami poprzednimi. W 2019 r. rynek gospodarstw domowych (klient indywidualny) pozostawał objęty obowiązkiem zatwierdzania cen sprzedaży energii elektrycznej przez Prezesa URE.

Według danych URE, od połowy 2007 r. do grudnia 2019 r., tj. od początku okresu liberalizacji rynku energii, odnotowano ok. 657 tys. gospodarstw domowych oraz ok. 210 tys. podmiotów instytucjonalnych, które zmieniły sprzedawcę energii elektrycznej.

W segmencie instytucji i podmiotów gospodarczych (klient biznesowy) konkurencja jest znaczna, a firmy już od kilku lat korzystają z uwolnienia cen energii elektrycznej. Postęp liberalizacji spowodował, że coraz lepiej uświadomiony klient biznesowy oczekuje konkurencyjnych rozwiązań. Wzmożona aktywność sprzedażowa firm energetycznych wywiera coraz większą presję cenową. Klienci biznesowi chętnie korzystają z możliwości zmiany sprzedawcy. Efektem tej sytuacji są działania z zakresu ochrony własnej bazy klientów przed działaniami konkurencji poprzez wprowadzenie umów lojalizujących.

W segmencie gospodarstw domowych, w którym ilość zmian sprzedawcy stanowi niewielki odsetek, upatrywany jest duży potencjał. W 2019 r. zmiany sprzedawcy dokonało ponad 61,5 tys. odbiorców energii elektrycznej (w tym: ok. 8,9 tys. podmiotów instytucjonalnych oraz ok. 52,6 tys. gospodarstw domowych). W 2019 r. dynamika zmian sprzedawcy spadła względem 2018 r. w przypadku gospodarstw domowych o 9%, a w przypadku podmiotów instytucjonalnych o 30%.

W 2019 r. oferta sprzedażowa TAURON Sprzedaż dla segmentu biznesowego obejmowała 2 media: energię elektryczną i paliwo gazowe. Powyższa spółka kontynuowała działania ukierunkowane na budowanie lojalności klientów, przy czym szczególny nacisk położony był na budowę oferty spełniającej oczekiwania klientów. Klientom zaoferowano do wyboru szereg produktów uwzględniających ich potrzeby oraz specyfikę poboru energii elektrycznej, wśród nich produkty ekologiczne, giełdowe i techniczne.

W 2019 r. kontynuowano sprzedaż produktu *TAURON Giełda* zbudowanego w oparciu o ceny rynkowe wyznaczone na podstawie notowań indeksów RTT TGE. Ponadto, w celu intensyfikacji kontraktacji energii elektrycznej i gazu,

utrzymano w ofercie produkt *TAURON Multipakiet*, który zapewniał jednoczesną kontraktację klientów w zakresie obu mediów w trakcie jednych negocjacji biznesowych. Dużym powodzeniem cieszył się produkt *Wakacje od faktury*, którego sprzedaż w 2019 r. w stosunku do poprzedniego wzrosła prawie czterokrotnie.

W 2019 r. obserwowany był również proces migrowania klientów segmentu masowego (klienci indywidualni oraz małe i średnie przedsiębiorstwa) z obszaru taryfowego do produktowego. Na koniec 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON sprzedawała energię na podstawie umów gwarantujących warunki handlowe w ustalonym okresie do 43% klientów segmentu (umowy lojalizujące), a 57% klientów kupowało energię po cenach taryfowych.

Kluczowym elementem oferty handlowej dla klientów masowych w 2019 r. były produkty łączone *Elektryk* oraz *Serwisant* oparte o funkcjonalność assistance, z których skorzystało ponad 1,5 mln klientów (wdrożono pakiety medyczne, rozszerzono funkcjonalność produktu *Serwisant 24h PLUS*).

Ponadto w 2019 r. gama produktów kierowanych do klientów została rozszerzona o produkty specjalistyczne, np. *TAURON Smart Home*, którego sprzedaż w 2019 r. wyniosła 16 tys. sztuk. Produkty assistance będą stanowiły podstawę oferty także w 2020 r.

W 2019 r. sprzedaż detaliczna energii elektrycznej przez spółki Segmentu Sprzedaż na rzecz ponad 5,5 mln klientów wyniosła 33,7 TWh, czyli 98% poziomu osiągniętego w 2018 r., w którym sprzedaż wyniosła 34,5 TWh. Spadek wolumenu sprzedaży zanotowano przede wszystkim w Segmencie Klientów biznesowych, co związane było z utratą klientów oraz ze spadkiem zapotrzebowania lub ilości punktów poboru energii klientów będących w portfelu spółek sprzedażowych Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat wolumenu sprzedanej w 2019 r. energii elektrycznej przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON prowadzące działalność w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej oraz liczby klientów, w rozbiciu na poszczególne ich segmenty.

Tabela nr 13. Wolumen sprzedanej energii elektrycznej detalicznej oraz liczba klientów w 2019 r.

Lp.	Rodzaj klientów	Wolumen sprzedanej energii elektrycznej (TWh)	Liczba klientów (tys.)
1.	Klienci strategiczni	6,3	0,6
2.	Klienci biznesowi	12,4	195
3.	Klienci masowi, w tym:	11,9	5 317
	<i>gospodarstwa domowe</i>	9,6	4 931
4.	Sprzedaż do TAURON Dystrybucja na pokrycie różnic bilansowych	2,8	0,001
5.	Pozostałe (eksport, potrzeby własne)	0,4	-
	Segment Sprzedaż	33,7	5 512

2.4.2. Źródła zaopatrzenia - paliwa

Węgiel (rynek krajowy)

Grupa Kapitałowa TAURON zaopatruje się w węgiel wyłącznie na rynku krajowym.

Spółka w 2019 r. kontynuowała zakup i obrót węgla i mułu węglowego na potrzeby TAURON Wytwarzanie, TAURON Ciepło i Nowe Jaworzno Grupa TAURON na podstawie umów zawartych z dostawcami spoza Grupy Kapitałowej TAURON:

1. Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. (65% ¹),	5. EP Coal Trading Polska S.A. (2% ¹),
2. Węglokoks S.A. (16% ¹),	6. HALDEX S.A. (2% ¹),
3. Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. (10% ¹),	7. TRANSLIS Sp. z o.o. (1% ¹),
4. Grupa CZH S.A. (3% ¹),	8. Synergia Group S.A. (0,4% ¹).

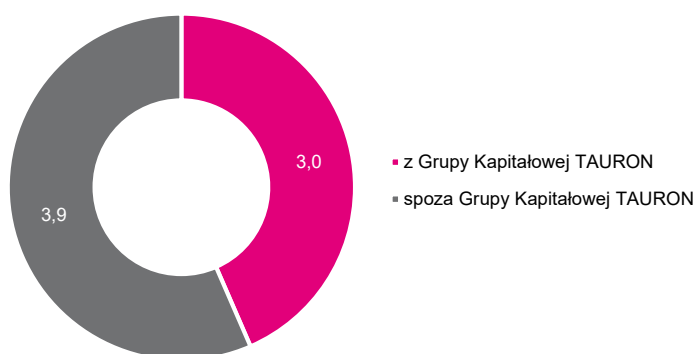
¹udziały dostawców w całkowitej wartości dostaw węgla.

Łącznie od dostawców spoza Grupy Kapitałowej TAURON Spółka kupiła 3,9 mln ton węgla.

Dodatkowo Spółka kupowała węgiel oraz muł węglowy na potrzeby produkcji energii elektrycznej i ciepła przez Segment Wytwarzanie ze spółki TAURON Wydobycie - łącznie dostarczono 3,0 mln ton

Poniższy rysunek przedstawia ilość zakupionego węgla oraz mułu węglowego w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r.

Rysunek nr 29. Zakup węgla i mułu węglowego w 2019 r. (w mln Mg)

W 2019 r. 44% dostaw węgla do produkcji energii elektrycznej i ciepła zostało zaspokojone węglem z własnych zakładów górniczych TAURON Wydobywie. Pozostała część zapotrzebowania została pokryta ze źródeł zewnętrznych, w których największy udział miała Polska Grupa Górnicza S.A. oraz Węglokoks S.A.

TAURON nie jest powiązany kapitałowo z ww. spółkami.

Gaz (rynek krajowy i zagraniczny)

Grupa Kapitałowa TAURON za pośrednictwem giełdy zaopatruje się w paliwo gazowe na rynku krajowym.

Spółka jest aktywnym uczestnikiem na rynku gazu prowadzonym przez TGE, realizuje transakcje na rynku bieżącym SPOT, jak i na produktach RTT.

TAURON prowadzi też działalność w zakresie proprietary trading na międzynarodowej giełdzie gazu POWERNEXT Pegas (od dnia 1 stycznia 2020 r. The European Energy Exchange) oraz jest obecna w hubach: GASPOOL, New Connect Germany i Tittle Transfer Facility.

Ponadto Spółka jest uczestnikiem giełdy Intercontinental Exchange w hubie National Balancing Point. Sukcesywnie zwiększa się też wolumen transakcji zawieranych przez Spółkę na rynku pozagiełdowym OTC.

Działając na rynku gazu Spółka zabezpiecza dostawy surowca dla podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON.

2.5. Kalendarium

Poniższy rysunek przedstawia kalendarium prezentujące wybrane wydarzenia związane z działalnością TAURON oraz Grupy Kapitałowej TAURON, które miały miejsce w 2019 r.

Rysunek nr 30. Kalendarium

● STYCZEŃ - LUTY	<ul style="list-style-type: none"> Podpisanie umowy z Krakowskim Parkiem Technologicznym sp. z o.o. na udział w projekcie akcelerycyjnym pn. KPT Scale Up, w ramach działania 2.5 Programy akcelerycyjne Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020 realizowanego przez Polską Agencję Przedsiębiorczości.
● MARZEC - KWIECIEŃ	<ul style="list-style-type: none"> Zakończenie projektu pn. <i>Wdrożenie regulacji RODO w Grupie TAURON</i>. Publikacja wyników finansowych TAURON i Grupy Kapitałowej TAURON za 2018 r. Przyjęcie <i>Założeń i kierunków działania IT w latach 2019-2021</i>. Przyjęcie <i>Polityki przestrzegania Zasad Etyki oraz przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji w Grupie TAURON</i>. Uruchomienie projektu pn. <i>Wdrożenie wymagań ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa w Grupie TAURON</i>.
● MAJ - CZERWIEC	<ul style="list-style-type: none"> Odbycie Zwyczajnego WZ TAURON. Uchwalenie zmian Statutu Spółki. Aktualizacja <i>Portfela Inwestycyjnego Grupy TAURON na lata 2018-2021</i>. Przyjęcie <i>Polityki Zarządzania Procesowego w Grupie TAURON</i>. Publikacja wyników finansowych TAURON i Grupy Kapitałowej TAURON za I kwartał 2019 r. Przyjęcie <i>Aktualizacji kierunków strategicznych w Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025</i>. Uruchomienie projektu mającego na celu rynkową weryfikację możliwości sprzedaży posiadanych przez TAURON udziałów w TAURON Ciepło i ewentualną kontynuację procesu sprzedaży. Uruchomienie projektu mającego na celu analizę oraz wyznaczenie optymalnego scenariusza i warunków, a następnie weryfikację rynkową możliwości sprzedaży części aktywów wydobywczych TAURON Wydobywie i ewentualną kontynuację procesu sprzedaży. Uruchomienie <i>Programu Zintegrowanego Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy w Grupie TAURON</i>. Przystąpienie TAURON do Związku Pracodawców Grupy TAURON mającego na celu ochronę praw i reprezentowanie interesów zrzeszonych Pracodawców Grupy TAURON.
● LIPIEC - SIERPIEŃ	<ul style="list-style-type: none"> Uruchomienie <i>Programu Zarządzania Energetyką Domową</i> oraz projektów wchodzących w skład Programu w zakresie rozwoju nowych produktów i usług w obszarze Klient. Rozpoczęcie drażenia 870 m szybu głębinowego na budowie Szybu „Grzegorz”. Uruchomienie projektu pn. <i>Opracowanie kompleksowej metodyki oceny Systemu Kontroli Wewnętrznej</i>. Rozpoczęcie gorącego rozruchu bloku 910 MW w Jaworznie poprzez pierwsze odpalenie palników kotła olejem lekkim. Publikacja multimedialnego <i>Raportu Zintegrowanego za 2018 r.</i>

WRZESIEŃ - PAŹDZIERNIK

- Zakończenie *Programu Jedna Dystrybucja*.
- Zakończenie projektu pn. *Reorganizacja obszaru Ubocznych Produktów Spalania oraz Ubocznych Produktów Wydobywania w Grupie TAURON*.
- Przyjęcie *Polityki Własności Intelektualnej Grupy TAURON oraz Regulaminu Zarządzania Własnością Intelektualną w Grupie TAURON*.

LISTOPAD - GRUDZEŃ

- Przyjęcie *Założeń do planowania w Grupie TAURON na lata 2020-2029 z perspektywą do roku 2040*.
 - Zakup 5 farm wiatrowych o łącznej mocy 180 MW należących do grupy in.ventus.
 - Przystąpienie TAURON do Związku Pracodawców Energetyki Polskiej.
 - Uruchomienie pierwszej w Polsce cyfrowej stacji elektroenergetycznej Oborniki Śląskie przez TAURON Dystrybucja.
 - Publikacja wyników finansowych TAURON i Grupy Kapitałowej TAURON za I półrocze 2019 r.
 - Podpisanie przez TAURON Dystrybucja oraz Ministerstwo Energii (od dnia 15 listopada 2019 r. Ministerstwo Aktywów Państwowych) porozumienia dotyczącego współpracy sektora energetycznego na rzecz zwiększenia cyberbezpieczeństwa kraju.
 - Udział TAURON w rządowym programie GovTech, którego celem jest utworzenie alternatywy dla klasycznego postępowania przetargowego przy pozyskiwaniu nowoczesnych rozwiązań dla sektora publicznego i firm.
 - Przyznanie TAURON w konkursie *The Best Annual Report 2018*, organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków, nagrody specjalnej *The Best of The Best za 2018*, pierwszej nagrody za multimedialny Raport Zintegrowany 2018 oraz wyróżnienia za najlepsze oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.
 - Ukończenie prac nad nowoczesną konstrukcją wieży szybowej Szybu „Janina VI” w ZG Janina.
- Uruchomienie unikalnej w sektorze górniczym, nowoczesnej infrastruktury związanej z zagospodarowaniem wody z głębin kopalni w ZG Sobieski.
 - Publikacja wyników finansowych TAURON i Grupy Kapitałowej TAURON za III kwartał 2019 r.
 - Przyjęcie *Polityki Klimatycznej dla Grupy TAURON*.
 - Odbycie Nadzwyczajnego WZ TAURON.
 - Udział w aukcji głównej rynku mocy na rok 2024.
 - Pierwsza synchronizacja z Krajową Siecią Elektroenergetyczną bloku o mocy 910 MW w Jaworznie.

2.6. Ważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Kapitałowej TAURON mające znaczący wpływ na działalność

Poniżej wymieniono ważniejsze zdarzenia i dokonania mające znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, które wystąpiły w 2019 r., jak również miały miejsce do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania. Dodatkowo do powyższych zdarzeń należy zaliczyć zawarcie umów znaczących dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON, szczegółowo przedstawionych w pkt 12.2.1. niniejszego sprawozdania.

Ważniejsze zdarzenia biznesowe w 2019 r.

Przyjęcie Aktualizacji kierunków strategicznych w Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025

W dniu 27 maja 2019 r. Zarząd Spółki przyjął, a Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała Aktualizację kierunków strategicznych będących uzupełnieniem Strategii. Zaktualizowane kierunki strategiczne uwzględniają zmiany w otoczeniu rynkowym i regulacyjnym, w którym działa Grupa Kapitałowa TAURON.

Zgodnie z obowiązującą Strategią i przyjętą Aktualizacją kierunków strategicznych wzrost wartości Grupy Kapitałowej TAURON oparty będzie przede wszystkim na: regulowanym i stabilnym segmencie Dystrybucji, rozwoju źródeł nisko- i zeroemisyjnych, konwencjonalnych aktywach wytwórczych otrzymujących wsparcie, sprzedaży produktów oraz usług energetycznych i okołoenerygetycznych dostosowanych do potrzeb klientów.

Dzięki realizacji planowanych działań możliwe będzie zwiększenie udziału źródeł nisko- i zeroemisyjnych w strukturze wytwórczej Grupy Kapitałowej TAURON z 10% w 2018 r. do blisko 30% w 2025 r. i ponad 65% w 2030 r.

Biorąc pod uwagę konieczność transformacji energetycznej Grupy Kapitałowej TAURON, optymalizacji portfela inwestycyjnego oraz utrzymanie stabilności finansowej podjęto decyzję o przeprowadzeniu rynkowej weryfikacji następujących opcji strategicznych:

1. rozwój nisko- i zeroemisyjnej energetyki, przede wszystkim poprzez inwestycje w OZE. Do 2025 r. Grupa Kapitałowa TAURON planuje inwestycje w farmy wiatrowe na lądzie (dodatkowe 900 MW), farmy fotowoltaiczne (dodatkowe 300 MW) i rozpoczęcie procesu zaangażowania w budowę morskich farm wiatrowych. Wzrost mocy w źródłach odnawialnych Grupy Kapitałowej TAURON może odbywać się w różnych modelach biznesowych. Dla części planowanych projektów zakłada się pozyskanie partnerów finansowych i realizację inwestycji z ok. 20% udziałem kapitałowym Grupy Kapitałowej TAURON i możliwością zarządzania tymi aktywami przez Grupę Kapitałową TAURON,
2. uelastycznienie portfela aktywów Grupy Kapitałowej TAURON poprzez dostosowanie aktywów górniczych do planowanego zapotrzebowania Grupy Kapitałowej TAURON na paliwo, reorganizację Segmentu Wytwarzanie i portfela inwestycji kapitałowych. W ramach tej opcji rozważa się rynkową weryfikację zbycia ZG Janina oraz TAURON Ciepło, sprzedaż akcji/udziałów w: EC Stałowa Woła i PGE EJ 1. W zakresie energetyki konwencjonalnej przewiduje się trwałe wyłączenie bloków klasy 120 MW i po 2025 r. bloków klasy 200 MW.

Poszczególne opcje strategiczne będą wdrażane wyłącznie w przypadku potwierdzenia opłacalności przyjętych rozwiązań, z uwzględnieniem możliwości finansowych Grupy Kapitałowej TAURON.

Na obecnym etapie Aktualizacja kierunków strategicznych nie wiąże się ze zmianą celów określonych w Strategii.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 23/2019 z dnia 27 maja 2019 r.

Aktualizacja informacji dotyczących budowy bloku energetycznego w Jaworznie

W dniu 17 września 2019 r. Nowe Jaworzno Grupa TAURON otrzymała wniosek konsorcjum RAFAKO S.A. - MOSTOSTAL WARSZAWA S.A. stanowiący zaproszenie do negocjacji w sprawie rozszerzenia zakresu prac określonych w umowie na budowę bloku energetycznego o mocy 910 MWe na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II.

Konsorcjum zaproponowało wykonanie dodatkowych prac, które pozytywnie wpłyną na parametry techniczno-środowiskowe bloku oraz umożliwią rozszerzenie tzw. pola paliwowego bloku (dopuszczenie szerszego asortymentu węgla), co pozwoli optymalizować koszty produkcji energii elektrycznej. W ocenie Konsorcjum prace dodatkowe przyniosą Grupie Kapitałowej TAURON wymierne korzyści finansowe i eksploatacyjne. Konsorcjum wskazało, że zgoda TAURON na ewentualne rozszerzenie zakresu prac może mieć wpływ na harmonogram realizacji budowy bloku i wartość powyższej umowy.

W związku z powyższym Nowe Jaworzno Grupa TAURON przystąpiło do negocjacji propozycji przedstawionych przez Konsorcjum, których główna część, dotycząca rozszerzenia zakresu prac określonych w powyższej umowie, na poziomie zespołów negocjacyjnych zakończyła się w dniu 17 października 2019 r.

W wyniku negocjacji uzgodniono, że Konsorcjum wykona dodatkowe zadania, w tym: przeprowadzi działania optymalizacyjne w kierunku rozszerzenia pola paliwowego celem uelastycznienia warunków pracy bloku oraz zagwarantowania spełnienia przyszłych wymagań środowiskowych, m.in. dostarczy dodatkową warstwę katalizatora i instalację dozowania addytywu do instalacji odsiarczania spalin w celu redukcji emisji rtęci. Dodatkowo Konsorcjum po oddaniu bloku do eksploatacji przeprowadzi działania optymalizacyjne mające na celu weryfikację spełniania przez blok zmienionych parametrów technicznych. Dzięki rozszerzeniu zakresu prac możliwe będzie obniżenie poziomu substancji emitowanych przez blok do środowiska, a rozszerzone pole paliwowe umożliwi Grupie TAURON większą elastyczność kontraktacji węgla.

W związku z powyższym uzgodniono, że niezbędne będzie wprowadzenie zmian do umowy, w szczególności dotyczących jej wartości oraz harmonogramu realizacji budowy bloku. Ustalono, że cena netto określona w umowie zostanie zwiększona o kwotę 52,3 mln zł do kwoty 4 537,8 mln zł, a przejęcie bloku do eksploatacji nastąpi do 31 stycznia 2020 r.

Zmiana warunków umowy, o której mowa powyżej nie spowoduje przekroczenia zakładanego łącznego poziomu nakładów, jakie przewidziano na realizację tej inwestycji, tj. 6,2 mld zł.

Aneks pomiędzy Nowe Jaworzno Grupa TAURON a Konsorcjum został podpisany w dniu 19 grudnia 2019 r.

O powyższych zdarzeniach TAURON informował w raportach bieżących: nr 37/2019 z dnia 17 września 2019 r., nr 40/2019 z dnia 17 października 2019 r. oraz nr 57/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.

Decyzja o dopuszczeniu oferentów do badania due diligence spółki TAURON Ciepło sp. z o.o.

W dniu 22 listopada 2019 r. Zarząd TAURON podjął decyzję o dopuszczeniu oferentów do badania due diligence TAURON Ciepło, które może zakończyć się złożeniem ofert wiążących. Decyzja ta została podjęta m.in. na podstawie otrzymanych wstępnych, niewiążących ofert nabycia TAURON Ciepło (Transakcja).

Zawarcie ewentualnej Transakcji będzie wymagało w szczególności uzyskania stosownych zgód korporacyjnych oraz zgód instytucji finansujących działalność Grupy Kapitałowej TAURON. Spółka dopuszcza możliwość anulowania procesu zmierzającego do zawarcia Transakcji.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 49/2019 z dnia 22 listopada 2019 r.

Decyzja o zakończeniu procesu poszukiwania potencjalnego inwestora zainteresowanego nabyciem Zakładu Górniczego Janina

W dniu 10 grudnia 2019 r. Zarząd TAURON podjął decyzję o zakończeniu trwającego od maja 2019 r. procesu poszukiwania potencjalnego inwestora zainteresowanego nabyciem ZG Janina z powodu nieotrzymania w wyznaczonym terminie ofert zakupu.

Jednocześnie TAURON poinformował, że będzie prowadził prace o charakterze koncepcyjno-analitycznym, których efektem powinna być realizacja kierunku strategicznego mającego na celu uelastycznienie portfela aktywów Grupy Kapitałowej TAURON poprzez dostosowanie aktywów górniczych do planowanego zapotrzebowania Grupy Kapitałowej TAURON na paliwo.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 53/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r.

Wstępne wyniki aukcji głównej rynku mocy na 2024 r. podane przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

W dniu 10 grudnia 2019 r. TAURON poinformował o przekazaniu przez PSE wstępnych wyników aukcji głównej mocy na okres przypadający na rok 2024, przeprowadzonej w dniu 6 grudnia 2019 r. w ramach mechanizmu rynku mocy, w której wzięły udział spółki Grupy Kapitałowej TAURON.

Zgodnie z informacjami opublikowanymi przez PSE cena zamknięcia powyższej aukcji wyniosła 259,87 zł/kW/rok, a spółki Grupy Kapitałowej TAURON zawarły umowy mocowe na całkowity wolumen obowiązków mocowych wynoszący 573,5 MW, w tym umowy na:

- 5 lat (tj. na lata 2024-2028) z obowiązkiem mocowym na poziomie 505 MW, z których szacowane przez Spółkę roczne przychody wyniosą 131,23 mln zł,
- 2 lata (tj. na lata 2024-2025) z obowiązkiem mocowym na poziomie 29 MW, z których szacowane przez Spółkę roczne przychody wyniosą 7,54 mln zł,
- 1 rok (tj. na rok 2024) z obowiązkiem mocowym na poziomie 39,5 MW, z których szacowane przez Spółkę roczne przychody wyniosą 10,26 mln zł.

Biorąc powyższe pod uwagę Spółka oszacowała, że przychody Grupy Kapitałowej TAURON wynikające z ww. aukcji wyniosą:

- w 2024 r.: 149,04 mln zł,
- w 2025 r.: 138,77 mln zł r,
- w latach 2026-2028 (łącznie): 393,70 mln zł.

Zgodnie z *ustawą z 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy* ostateczne wyniki powyższej aukcji zostaną ogłoszone przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej tego organu w pierwszym dniu roboczym następującym po 21 dniu od dnia zakończenia ww. aukcji. Do czasu ogłoszenia ostatecznych wyników aukcji, umowy mocowe spółek Grupy Kapitałowej TAURON są zawarte pod warunkiem zawieszającym.

W przypadku, wystąpienia różnicy pomiędzy ostatecznymi a wstępnymi wynikami powyższej aukcji, Spółka przekaże do publicznej wiadomości odpowiednio skorygowane dane.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 54/2019 z dnia 10 grudnia 2019 r.

Ostateczne wyniki aukcji głównej na rok dostaw 2024 zostały ogłoszone przez Prezesa URE w dniu 30 grudnia 2019 r.

Ważniejsze zdarzenia korporacyjne w 2019 r.

Żądanie akcjonariuszy dotyczące umieszczenia określonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia Spółki

Spółka otrzymała od akcjonariuszy reprezentujących powyżej 1/20 kapitału zakładowego TAURON żądania umieszczenia dodatkowych punktów w porządku obrad Zwyczajnego WZ Spółki zwołanego na dzień 8 maja 2019 r., w tym:

1. w dniu 11 marca 2019 r. od KGHM Polska Miedź punktu dotyczącego podjęcia uchwał w sprawie dokonania zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki,
2. w dniu 16 kwietnia 2019 r. od Ministra Energii, wykonującego uprawnienia akcjonariusza Skarbu Państwa, punktów: podjęcie uchwał w sprawie zmiany uchwały nr 5 Nadzwyczajnego WZ z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu oraz podjęcie uchwał w sprawie zmiany Statutu Spółki.

KGHM Polska Miedź poinformowała, że zamierza zaproponować dokonanie zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki i odpowiednie wnioski przedstawi na Zwyczajnym WZ.

Minister Energii w uzasadnieniu do punktu dotyczącego podjęcia uchwał w sprawie zmiany uchwały nr 5 Nadzwyczajnego WZ z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu m.in. podał, iż dokonanie aktualizacji ogólnego katalogu Celów Zarządczych dla Zarządu TAURON uzasadnione jest planowanym zakończeniem realizacji w 2019 r. większości Celów Zarządczych, a co za tym idzie mogącymi wystąpić w przyszłości problemami w zakresie ich uszczegóławiania przez Radę Nadzorczą.

W uzasadnieniu do punktu dotyczącego podjęcia uchwał w sprawie zmiany Statutu Spółki, Minister Energii wskazał na konieczność dokonania zmian postanowień implementowanych do Statutu Spółki w 2017 r. w związku z nowelizacją *ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym*.

O powyższych zdarzeniach TAURON informował w raportach bieżących: nr 5/2019 z dnia 11 marca 2019 r. oraz nr 11/2019 z dnia 16 kwietnia 2019 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki

W dniu 8 maja 2019 r. odbyło się Zwyczajne WZ Spółki, które podjęło uchwały m.in. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego TAURON za rok obrotowy 2018, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy

Kapitałowej TAURON za rok obrotowy 2018, sprawozdania Zarządu z działalności TAURON oraz Grupy Kapitałowej TAURON za rok obrotowy 2018, pokrycia straty netto za rok obrotowy 2018, udzielenia absolutorium członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, odwołania oraz powołania nowych członków Rady Nadzorczej, aktualizacji ogólnego katalogu celów zarządczych członków Zarządu Spółki poprzez zmianę wcześniejszej uchwały Nadzwyczajnego WZ z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu, zmian Statutu Spółki.

Stratę netto Spółki za rok obrotowy 2018 w kwocie 1 709 852 955,76 zł postanowiono pokryć z kapitału zapasowego Spółki.

Zwyczajne WZ Spółki dokonało zmian w składzie osobowym Rady Nadzorczej poprzez:

- odwołanie ze składu Rady Nadzorczej Spółki V wspólnej kadencji Radosława Domagalskiego-Łabędzkiego i Pawła Pampuszko, oraz
- powołanie do składu Rady Nadzorczej Spółki V wspólnej kadencji Rafała Pawełczyka i Katarzyny Taczanowskiej.

O zwołaniu Zwyczajnego WZ i treści projektów uchwał TAURON informował w raportach bieżących: nr 9/2019 i nr 10/2019 z dnia 11 kwietnia 2019 r. oraz nr 14/2019 z dnia 30 kwietnia 2019 r.

O podjętych uchwałach Zwyczajnego WZ TAURON informował w raporcie bieżącym nr 18/2019 z dnia 8 maja 2019 r.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki

W dniu 21 listopada 2019 r. oraz 6 grudnia 2019 r. odbyło się Nadzwyczajne WZ Spółki które podjęło uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu oraz zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej Spółki poprzez powołanie do składu Rady Nadzorczej Spółki V wspólnej kadencji Grzegorza Peczkisa.

O zwołaniu Nadzwyczajnego WZ, zmianach w porządku obrad oraz treści projektów uchwał Spółka informowała w raportach bieżących: nr 41/2019 i nr 42/2019 z dnia 24 października 2019 r., nr 43/2019 z dnia 30 października 2019 r. oraz nr 45/2019 z dnia 31 października 2019 r.

O podjętych uchwałach Nadzwyczajnego WZ TAURON informował w raportach bieżących: nr 47/2019 z dnia 21 listopada 2019 r. oraz nr 51/2019 z dnia 6 grudnia 2019 r.

Pozostałe ważniejsze wydarzenia w 2019 r.

Wytoczenie powództwa przeciwko TAURON Sprzedaż sp. z o.o. i umorzenie postępowania

W dniu 7 marca 2019 r. spółka TAURON Sprzedaż otrzymała odpis pozwu wniesionego przeciwko spółce przez Hamburg Commercial Bank AG (dawniej HSH Nordbank AG) z siedzibą w Hamburgu.

Przedmiotem żądania pozwu była zapłata przez TAURON Sprzedaż na rzecz Hamburg Commercial Bank AG łącznej kwoty 232 878 578,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem:

- odszkodowania (na łączną kwotę 36 251 978,36 zł) z tytułu niewykonywania przez TAURON Sprzedaż umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii oraz
- kar umownych (na łączną kwotę 196 626 600 zł) naliczonych w związku z wypowiedzeniem ww. umów.

Hamburg Commercial Bank AG dochodził roszczeń wynikających z nabycia w drodze przelewu wierzytelności przysługujących, według jego twierdzeń, pierwotnie spółkom grupy in.ventus, tj.:

- in.ventus sp. z o.o. EW Dobrzyń sp.k.,
- in.ventus sp. z o.o. INO 1 sp.k.,
- in.ventus sp. z o.o. EW Gołdap sp.k.

Sądem właściwym dla rozpoznania powództwa był Sąd Okręgowy w Krakowie. Wstępna ocena żądań pozwu i jego uzasadnienia w ocenie TAURON Sprzedaż wskazywała na całkowitą bezzasadność dochodzonych roszczeń.

O wypowiedzeniu przez TAURON Sprzedaż długoterminowych umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych TAURON informował w raporcie bieżącym nr 6/2017 z dnia 28 lutego 2017 r.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 4/2019 z dnia 7 marca 2019 r.

W dniu 3 września 2019 r. Hamburg Commercial Bank AG dokonał cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia, w związku z czym strony wspólnie wniosły o umorzenie postępowania w całości. Postanowieniem z dnia 5 września 2019 r. sąd umorzył postępowanie. Postanowienie sądu stało się prawomocne w dniu 19 września 2019 r.

Potwierdzenie ratingów i ich perspektyw oraz nadanie ratingu obligacjom hybrydowym

W dniu 17 kwietnia 2019 r. agencja ratingowa Fitch Ratings (Fitch) potwierdziła długoterminowe ratingi TAURON w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie „BBB” z perspektywą stabilną oraz nadała rating w walucie krajowej na poziomie „BB+” oraz rating krajowy na poziomie „BBB+(pol)” obligacjom hybrydowym Spółki o wartości 400 mln zł wyemitowanym w dniu 29 marca 2019 r. w ramach programu emisji obligacji hybrydowych z 2017 r. zawartego z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Pełna lista ocen ratingowych obejmuje:

- długoterminowe ratingi w walucie krajowej i zagranicznej potwierdzone na poziomie „BBB”; perspektywa stabilna,
- krótkoterminowe ratingi w walucie krajowej i zagranicznej potwierdzone na poziomie „F3”,
- krajowy rating długoterminowy potwierdzony na poziomie „A+(pol)”; perspektywa stabilna,
- rating niezabezpieczonego i niepodporządkowanego zadłużenia w walucie zagranicznej dla euroobligacji o wartości 500 mln euro potwierdzony na poziomie „BBB”,
- krajowy rating niezabezpieczonego i niepodporządkowanego zadłużenia potwierdzony na poziomie „A+(pol)”,
- rating obligacji hybrydowych o wartości 190 mln euro (EBI) potwierdzony na poziomie „BB+”,
- rating obligacji hybrydowych o wartości 750 mln zł (EBI) potwierdzony na poziomie „BB+”,
- rating programu emisji obligacji hybrydowych o wartości 400 mln zł (BGK) potwierdzony na poziomie „BB+”,
- rating krajowy programu emisji obligacji hybrydowych o wartości 400 mln zł (BGK) potwierdzony na poziomie „BBB+(pol)”,
- nadanie ratingu w walucie krajowej obligacjom hybrydowym o wartości 400 mln zł (BGK) na poziomie „BB+”,
- nadanie ratingu krajowego obligacjom hybrydowym o wartości 400 mln zł (BGK) na poziomie „BBB+(pol)”.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 12/2019 z dnia 17 kwietnia 2019 r.

Wyrok Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w sprawie roszczeń Abener Energia S.A. wobec Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. oraz postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

W dniu 25 kwietnia 2019 r. Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie wydał wyrok w sprawie z powództwa Abener Energia przeciwko EC Stalowa Wola.

Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym dotyczyło roszczenia o zapłatę, o ustalenie stosunku prawnego oraz o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli w związku z rozwiązaniem kontraktem zawartym pomiędzy Abener Energia i EC Stalowa Wola na budowę bloku gazowo-parowego o mocy ok. 400 MW z członem ciepłowniczym w EC Stalowa Wola.

Na mocy wyroku Sądu Arbitrażowego EC Stalowa Wola została zobowiązana do zapłaty na rzecz Abener Energia kwoty 333 793 359,31 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz kosztami postępowania arbitrażowego.

Od wyroku Sądu Arbitrażowego przysługiwała skarga do sądu powszechnego o uchylenie wyroku sądu polubownego (arbitrażowego).

Po analizie wyroku i jego uzasadnienia, w dniu 24 czerwca 2019 r. EC Stalowa Wola wniosła do Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie skargę o uchylenie wyroku Sądu Arbitrażowego.

Jednocześnie Abener Energia złożył wniosek o stwierdzenie wykonalności i nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi Sądu Arbitrażowego.

W dniu 5 sierpnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie wydał postanowienie, w którym odroczył rozpoznanie wniosku Abener Energia o stwierdzenie wykonalności i nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi Sądu Arbitrażowego z dnia 25 kwietnia 2019 r.

Rozpoznanie powyższego wniosku zostało odroczone przez Sąd Apelacyjny do czasu rozpoznania skargi EC Stalowa Wola o uchylenie wyroku Sądu Arbitrażowego.

O powyższych zdarzeniach TAURON informował w raportach bieżących: nr 16/2019 z dnia 2 maja 2019 r. oraz nr 29/2019 z dnia 8 sierpnia 2019 r.

Obniżenie kapitału własnego TAURON Dystrybucja S.A.

W dniu 28 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany w zakresie obniżenia wysokości kapitału zakładowego TAURON Dystrybucja.

Powyższe zdarzenie było efektem umorzenia 1 766 522 akcji własnych odkupionych przez TAURON Dystrybucja od akcjonariuszy mniejszościowych w trybie art. 418¹ Kodeksu spółek handlowych (Ksh) (przymusowy odkup akcji). Wartość nominalna umorzonych akcji wynosi 35 330,44 zł. Cenę odkupu ustalono każdorazowo zgodnie z art. 418¹ § 6 Ksh tj. jako równowartość wartości przypadających na akcję aktywów netto TAURON Dystrybucja wykazanych w sprawozdaniu finansowym za ostatni rok obrotowy, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną do podziału między akcjonariuszy. W wyniku umorzenia udział TAURON w kapitale zakładowym TAURON Dystrybucja wynosi 99,75%.

Wyrok Sądu Okręgowego dotyczący spółki Polska Energia - Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o.

W dniu 25 lipca 2019 r. TAURON poinformował, że Sąd Okręgowy w Gdańsku w postępowaniu wytoczonym w 2015 r. przeciwko spółce PEPKH przez Amon sp. z o.o. (Amon), wydał wyrok częściowy i wstępny, którym ustalił, że oświadczenia PEPKH o wypowiedzeniu umów długoterminowych zawartych pomiędzy PEPKH i Amon na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia są bezskuteczne i nie wywołują skutku prawnego w postaci rozwiązania obu umów, skutkiem czego umowy te po okresie wypowiedzenia, tj. po dniu 30 kwietnia 2015 r. pozostają w mocy co do wszystkich postanowień i wiążą strony, oraz uznał żądanie zapłaty odszkodowania za niewykonanie umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia za usprawiedliwione co do zasady, przy czym nie przesądził o wysokości ewentualnego odszkodowania.

Wyrok został wydany w pierwszej instancji i jest nieprawomocny. PEPKH nie zgadza się z wyrokiem i w dniu 25 października 2019 r. złożyła apelację.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 26/2019 z dnia 25 lipca 2019 r.

Wytoczenie powództwa przeciwko Polskiej Energi - Pierwszej Kompani Handlowej sp. z o.o.

W dniu 2 września 2019 r. TAURON poinformował o otrzymaniu przez PEPKH odpisu pozwu wniesionego przeciwko PEPKH przez Amon.

Przedmiotem żądania pozwu jest zapłata przez PEPKH na rzecz Amon łącznej kwoty 29 009 189,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem:

- odszkodowania na łączną kwotę 1 576 475,44 zł z tytułu niewykonania przez PEPKH Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii - farmie wiatrowej w miejscowości Łukaszów w okresie od dnia 1 sierpnia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.,
- odszkodowania na łączną kwotę 27 432 713,94 zł z tytułu niewykonania przez PEPKH Umowy Sprzedaży Energii Elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii - farmie wiatrowej w miejscowości Łukaszów w okresie od dnia 25 września 2017 r. do dnia 31 lipca 2019 r.

O wypowiedzeniu przez PEPKH wyżej wskazanych umów długoterminowych TAURON informował w raporcie bieżącym nr 7/2015 z dnia 19 marca 2015 r.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 33/2019 z dnia 2 września 2019 r.

W dniu 4 listopada 2019 r. PEPKH złożyła odpowiedź na pozew, domagając się oddalenia powództwa w całości. Wstępna ocena żądań pozwu i jego uzasadnienia wskazuje na ich bezzasadność.

Informacja dotycząca skutków zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfy dla energii elektrycznej dla klientów grup taryfowych G na 2020 r.

W dniu 17 grudnia 2019 r. TAURON poinformował, że dokonał oceny wpływu zatwierdzonej w dniu 17 grudnia 2019 r. przez Prezesa URE taryfy dla energii elektrycznej dla odbiorców w grupach taryfowych G na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON.

Prezes URE zatwierdził cenę sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców w grupach taryfowych G dla TAURON Sprzedaż na poziomie średnio 289,37 zł za MWh. Taryfa G będzie obowiązywała do dnia 31 grudnia 2020 r. Odbiorcami w grupach taryfowych G są przede wszystkim gospodarstwa domowe.

Biorąc pod uwagę zatwierdzoną cenę sprzedaży energii elektrycznej oraz działając zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*, TAURON zidentyfikował konieczność utworzenia w IV kwartale 2019 r. rezerwy na umowy rodzące obciążenia w Segmencie Sprzedaż, która została wstępnie oszacowana na poziomie od 230 mln zł do 280 mln zł.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 56/2019 z dnia 17 grudnia 2019 r.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON dokonała aktualizacji rezerwy na umowy rodzące obciążenia w Segmencie Sprzedaż do wysokości 237 445 tys. zł, co zostało szerzej przedstawione w nocie 39.2 *Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.*

Wpłynięcie pozwu przeciwko Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

W dniu 20 grudnia 2019 r. EC Stalowa Wola otrzymała pozew wniesiony do Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie przez Abener Energia.

Przedmiotem żądania pozwu jest zapłata przez EC Stalowa Wola na rzecz Abener Energia łącznej kwoty 156 446 842,98 zł oraz 536 839,02 euro (co stanowi równowartość 2 287 148,96 zł według kursu NBP z dnia 20 grudnia 2019 r.) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tytułem odszkodowania wynikającego z zażądania i uzyskania przez EC Stalowa Wola kosztem Abener Energia wypłaty z gwarancji należytego wykonania kontraktu lub ewentualnie zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia uzyskanego przez EC Stalowa Wola kosztem Abener

Energia w związku z uzyskaniem wypłaty z gwarancji należytego wykonania kontraktu. Gwarancja została udzielona EC Stalowa Wola przez Abener Energia zgodnie z kontraktem zawartym pomiędzy Abener Energia (generalny wykonawca) i EC Stalowa Wola (zamawiający) na budowę bloku gazowo-parowego o mocy elektrycznej brutto ok. 450 MW w Stalowej Woli.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 59/2019 z dnia 20 grudnia 2019 r.

EC Stalowa Wola przystąpiła do analizy treści pozwu i w dniu 20 marca 2020 r. złożyła odpowiedź na pozew. Wstępna ocena żądań pozwu i jego uzasadnienia wskazuje na ich bezzasadność.

Ważniejsze wydarzenia po 31 grudnia 2019 r.

Aktualizacja informacji dotyczących budowy bloku energetycznego w Jaworznie.

W dniu 30 stycznia 2020 r. TAURON otrzymał od Nowe Jaworzno Grupa TAURON informację o zmianie terminu oddania do eksploatacji bloku energetycznego o mocy 910 MWe na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III - Elektrownia II. Wykonawca bloku, tj. Konsorcjum RAFAKO S.A. - MOSTOSTAL WARSZAWA S.A. poinformował Nowe Jaworzno Grupa TAURON, że blok osiągnie gotowość do przejęcia do eksploatacji w dniu 4 lutego 2020 r. Biorąc pod uwagę otrzymaną od Konsorcjum informację, Nowe Jaworzno Grupa TAURON przeprowadziła wewnętrzną analizę wykonalności harmonogramu budowy bloku. Uwzględniając przebieg testów technicznych i ruchu próbnego bloku, Nowe Jaworzno Grupa TAURON oceniła, że oddanie bloku do eksploatacji powinno nastąpić do dnia 15 lutego 2020 r.

W dniu 13 lutego 2020 r. Nowe Jaworzno Grupa TAURON otrzymała pismo z E003B7 sp. z o.o. (spółka zależna RAFAKO S.A.), w którym w szczególności zostało wskazane, że podczas ostatniej fazy testów bloku doszło do uszkodzenia jednego z elementów kotła. W rezultacie nie było możliwe oddanie bloku do eksploatacji w terminie wskazanym powyżej. Aktualnie trwają prace zespołu składającego się z przedstawicieli wykonawcy oraz Nowe Jaworzno Grupa TAURON w celu ustalenia zakresu prac i czasu niezbędnego do wymiany uszkodzonych elementów.

W dniu 6 marca 2020 r. Nowe Jaworzno Grupa TAURON otrzymała informację od RAFAKO S.A. dotyczącą szacowanego terminu oddania bloku do eksploatacji. Konsorcjum RAFAKO S.A. - MOSTOSTAL WARSZAWA S.A. oszacowało, że oddanie bloku do eksploatacji powinno nastąpić do dnia 31 lipca 2020 r.

O powyższych zdarzeniach TAURON informował w raportach bieżących: nr 2/2020 z dnia 30 stycznia 2020 r., nr 4/2020 z dnia 13 lutego 2020 r. oraz 7/2020 z dnia 6 marca 2020 r.

Ustanowienie programu emisji obligacji

W dniu 6 lutego 2020 r. TAURON zawarł z Santander Bank Polska S.A. umowę programową, na podstawie której został ustanowiony program emisji obligacji, w ramach którego TAURON ma możliwość wyemitowania obligacji maksymalnie do kwoty 2 000 000 tys. zł, przy czym wartość emisji będzie każdorazowo ustalana na moment podjęcia decyzji o emisji.

Obligacje w ramach powyższego programu będą emitowane na podstawie *ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach*. Tryb oferowania obligacji w ramach powyższego programu nie będzie się wiązał z obowiązkiem sporządzenia prospektu. Obligacje będą miały formę zdematerializowanych, niezabezpieczonych papierów wartościowych na okaziciela, denominowanych w złotych, z terminem wykupu od 5 do 10 lat włącznie. Zamiarem Spółki jest wprowadzenie obligacji do obrotu i notowań w alternatywnym systemie obrotu Catalyst prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW).

Środki z emisji obligacji będą wspierały realizację transformacji energetycznej Grupy Kapitałowej TAURON, w tym zwiększenie udziału źródeł nisko- i zeroemisyjnych w jego strukturze wytwórczej, a w szczególności zostaną przeznaczone na:

- finansowanie kosztów budowy/nabycia projektów OZE,
- finansowanie dystrybucji, jak i ogólnej działalności korporacyjnej Grupy Kapitałowej TAURON związanej z OZE lub transformacją energetyczną na zeroemisyjną,
- finansowanie kosztów budowy lub nabycia projektów, w których paliwem jest biomasa lub gaz,
- refinansowanie zadłużenia Grupy Kapitałowej TAURON zaciągniętego w celu sfinansowania powyższych przedsięwzięć.

Środki z emisji obligacji nie będą mogły zostać przeznaczone na finansowanie nowych i istniejących bloków węglowych, działalności TAURON Wydobywanie oraz działalności TAURON Wytwarzanie w przypadku innych przedsięwzięć niż wskazane powyżej.

Warunki emisji obligacji, w tym dotyczące terminu wykupu oraz wysokości i sposobu wypłaty oprocentowania zostaną określone dla poszczególnych serii emitowanych obligacji.

Warunki emisji obligacji emitowanych w ramach powyższego programu będą zawierały wskaźniki zrównoważonego rozwoju w postaci wskaźnika redukcji emisji CO₂ oraz wskaźnika zwiększenia mocy w OZE. Poziom realizacji określonych wartości progowych niniejszych wskaźników będzie wpływał na poziom marży odsetkowej obligacji.

Zamiarem TAURON jest dokonanie pierwszej emisji obligacji w okresie 3 miesięcy od daty zawarcia ww. umowy. Ostateczne decyzje w sprawie poszczególnych emisji obligacji w ramach powyższego programu zostaną zatwierdzone odpowiednimi zgodami korporacyjnymi TAURON i będą uzależnione od warunków rynkowych.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 3/2020 z dnia 6 lutego 2020 r.

Wyrok Sądu Okręgowego dotyczący spółki Polska Energia - Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o.

W dniu 6 marca 2020 r. TAURON poinformował, że Sąd Okręgowy w Gdańsku w postępowaniu wytoczonym w 2015 r. przeciwko spółce PEPKH przez Talia sp. z o.o. (Talia), wydał wyrok częściowy i wstępny, którym ustalił, że oświadczenia PEPKH o wypowiedzeniu umów długoterminowych zawartych pomiędzy PEPKH i Talia na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia są bezskuteczne i nie wywołują skutku prawnego w postaci rozwiązania obu umów, skutkiem czego umowy te po okresie wypowiedzenia, tj. po dniu 30 kwietnia 2015 r. pozostają w mocy co do wszystkich postanowień i wiążą strony, oraz uznał żądanie zapłaty odszkodowania za niewykonanie umowy sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia za usprawiedliwione co do zasady, przy czym w żadnej mierze nie przesądził o wysokości ewentualnego odszkodowania.

Wyrok został wydany w pierwszej instancji i jest nieprawomocny. PEPKH nie zgadza się z wyrokiem.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 6/2020 z dnia 6 marca 2020 r.

W dniu 12 marca 2020 r. PEPKH złożyła do sądu wnioski o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem, celem jego analizy i złożenia apelacji.

Podpisanie umowy kredytu z bankiem SMBC BANK EU AG

W dniu 16 marca 2020 r. TAURON zawarł z bankiem SMBC BANK EU AG umowę kredytu na kwotę 500 000 tys. zł, z której środki mogą zostać przeznaczone na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych Spółki, z wyłączeniem budowy, nabywania, rozbudowy jakichkolwiek elektrowni węglowych oraz refinansowania wszelkich zaciągniętych zobowiązań finansowych lub wydatków poniesionych na takie cele.

Zgodnie z powyższą umową Spółka będzie mogła wykorzystać środki w ciągu 2 miesięcy od daty zawarcia przedmiotowej umowy (po spełnieniu standardowych dla tego typu finansowania warunków zawieszających).

Splata kredytu nastąpi w terminie 5 lat od daty zawarcia powyższej umowy. Oprocentowanie będzie obliczane w oparciu o stałą stopę procentową.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 8/2020 z dnia 16 marca 2020 r.

Podpisanie porozumienia w sprawie wstępnych warunków współpracy pomiędzy TAURON oraz PFR w zakresie inwestycji w OZE.

W dniu 23 marca 2020 r. TAURON zawarł porozumienie z funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi, których częścią portfela inwestycyjnego zarządza PFR.

Powyższe porozumienie określa wstępne warunki rozważanej współpracy pomiędzy TAURON i PFR w zakresie inwestycji w OZE. Spółka i PFR uzgodniły, że ww. inwestycje będą prowadzone jako wspólne inwestycje w aktywa w segmencie OZE, tzw. inwestycje bezpośrednie, a także dopuściły możliwość inwestycji w spółki z obszaru cleantech. Porozumienie określa ogólne warunki przeprowadzania inwestycji bezpośrednich, w których minimalny poziom każdorazowej inwestycji PFR w spółkę należącą w 100% do TAURON będącą właścicielem portfela projektów inwestycyjnych o odpowiedniej wielkości na etapie gotowości do budowy, w ujęciu łącznych docelowych nakładów inwestycyjnych tej spółki będzie wynosił nie mniej niż 50 mln zł i realizowany będzie poprzez kolejne dokapitalizowania na potrzeby realizacji nakładów inwestycyjnych. Ponadto TAURON i PFR obowiązująco będzie okres ograniczenia w rozporządzaniu udziałami w powyższej spółce o długości między 5 a 7 lat od momentu nabycia przez PFR udziałów w danej spółce. Dokapitalizowania będą każdorazowo następować w formie i proporcjach zapewniających TAURON docelowy udział na poziomie co najmniej 50% + 1 udział/akcja, a PFR udział nie więcej niż 50% - 1 udział/akcja.

Zasadniczym celem inwestycji będą projekty lądowych farm wiatrowych oraz farm fotowoltaicznych ulokowanych w Polsce. Strony przewidują możliwość pozyskania dodatkowego partnera przez sprzedaż udziałów lub przystąpienie do spółki należącej do TAURON.

Ostateczne warunki współpracy pomiędzy TAURON i PFR w zakresie inwestycji bezpośrednich będą każdorazowo ustalane w dokumentacji transakcyjnej dotyczącej poszczególnych inwestycji.

Porozumienie ma charakter intencjonalny i nie stanowi wiążącego zobowiązania stron, nie powoduje powstania zobowiązań finansowych, nie zobowiązuje ani nie gwarantuje żadnej ze stron porozumienia wyłączności w zakresie inwestycji OZE ani nie wyklucza możliwości samodzielnych inwestycji, jak i współpracy ze stronami trzecimi.

Potencjalna realizacja celu opisanego w powyższym porozumieniu wpisuje się w ogłoszoną w dniu 27 maja 2019 r. Aktualizację kierunków strategicznych, która przewiduje znaczące zwiększenie udziału źródeł nisko- i zeroemisyjnych w strukturze zainstalowanych mocy wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 11/2020 z dnia 23 marca 2020 r.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej TAURON

W dniu 24 marca 2020 r. Minister Aktywów Państwowych działając na podstawie § 23 ust. 1 pkt 1 i 3 Statutu Spółki z dniem 24 marca 2020 r.:

- odwołał ze składu Rady Nadzorczej Spółki Agnieszkę Woźniak,
- powołał do składu Rady Nadzorczej Spółki Andrzeja Śliwkę.

O powyższych zdarzeniach TAURON informował w raporcie bieżącym nr 12/2020 z dnia 24 marca 2020 r. Informacje o powołanym członku Rady Nadzorczej Spółki zostały przekazane raportem bieżącym nr 14/2020 z dnia 30 marca 2020 r.

Podpisanie umowy kredytu konsorcjalnego

W dniu 25 marca 2020 r. TAURON zawarł umowę kredytu konsorcjalnego na kwotę 500 000 tys. zł z bankiem Banca IMI S.P.A., London Branch, Banca IMI S.P.A., Intesa Sanpaolo S.P.A. działającym za pośrednictwem Intesa Sanpaolo S.P.A. S.A. Oddział w Polsce oraz China Construction Bank (Europe) S.A. działającym za pośrednictwem China Construction Bank (Europe) S.A. Oddział w Polsce.

Zgodnie z powyższą umową pozyskane środki mogą zostać przeznaczone na finansowanie ogólnych celów korporacyjnych Spółki oraz Grupy Kapitałowej TAURON z wyłączeniem finansowania wszelkich nowych projektów związanych z aktywami węglowymi.

Okres finansowania został ustalony na 5 lat od daty zawarcia powyższej umowy z możliwością dwukrotnego przedłużenia o rok, tj. maksymalnie do 7 lat. Spółka będzie mogła wykorzystać środki w ciągu całego okresu finansowania (po spełnieniu standardowych dla tego typu finansowania warunków zawieszających).

Oprocentowanie będzie obliczane w oparciu o zmienną stopę procentową WIBOR, odpowiednią dla danego okresu odsetkowego, powiększoną o marżę uzależnioną m.in. od stopnia wykorzystania kredytu oraz wypełnienia proekologicznych warunków umownych, tj. redukcji emisyjności oraz zwiększania udziału OZE w strukturze wytwórczej Grupy Kapitałowej TAURON.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 13/2020 z dnia 25 marca 2020 r.

2.7. Nagrody i wyróżnienia

W 2019 r. TAURON oraz spółki Grupy Kapitałowej TAURON otrzymały następujące nagrody i wyróżnienia:

Przyznanie TAURON nagrody specjalnej *The Best of The Best*, I nagrody za raport zintegrowany oraz wyróżnienia za najlepsze oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w konkursie *The Best Annual Report* organizowanym przez Instytut Rachunkowości i Podatków.

Przyznanie TAURON nagrody w kategorii *Lider Ekologii w Energetyce* za przyczynienie się w znacznym stopniu do projektów proekologicznych podczas V konferencji *Sustainable Economy Summit* organizowanej przez Executive Club.

Przyznanie TAURON tytułu *Transparentna Spółka Roku* z *Indeksu WIG20* za przejrzystość prowadzenia biznesu i jakość komunikacji z rynkiem w III edycji rankingu zorganizowanego przez Gazetę Giełdy i Inwestorów *Parkiet* oraz Instytut Rachunkowości i Podatków.

Wyróżnienie TAURON za ciągłą i wysoką jakość komunikacji z inwestorami w konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych w ramach Konferencji Wall Street 23.

Przyznanie Prezesowi Zarządu TAURON statuetki *Bursztyn Polskiej Energetyki* za skuteczne działania w zakresie rozwoju i bezpieczeństwa polskiej gospodarki i energetyki w kraju i za granicą podczas Ogólnopolskiego Szczytu Energetycznego w Gdańsku.

Przyznanie TAURON III miejsca w konkursie *Najlepsze relacje inwestorskie według inwestorów indywidualnych w 2018 r.* spółek z indeksu WIG30 organizowanym przez Gazetę Giełdy i Inwestorów *Parkiet* oraz Izbę Domów Maklerskich.

Przyznanie Grupie Kapitałowej TAURON nagrody w kategorii *Pomysł Compliance Roku* za Kampanię Antykorupcyjną Grupy TAURON w konkursie *Polskie Compliance Awards 2019* organizowanym przez Instytut Compliance.

Przyznanie TAURON Dystrybucja głównej nagrody w kategorii *Producent Roku* za m.in. rekordową liczbę odnawialnych źródeł energii przyłączonych do sieci energetycznej w konkursie *Liderzy Świata Energii* będącego wspólną inicjatywą Konferencji Energetycznej EuroPOWER i Kongresu OZE POWER.

Przyznanie TAURON Wydobycie tytułu *Solidna Firma 2018* za terminowe regulowanie wszelkich zobowiązań oraz poszanowanie ekologii i praw konsumenta przyznawanego przez Kapitułę Programu Gospodarczo-Konsumenckiego Solidna Firma.

Przyznanie KW Czatkowice statuetki *Źródło Sukcesu* za wybitne osiągnięcia i działalność na rzecz lokalnej społeczności przez Gminę Krzeszowice.

Przyznanie Nowe Jaworzno Grupa TAURON I miejsca w konkursie *Buduj Bezpiecznie 2019* za budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Jaworznie organizowanym przez Okręgowy Inspektorat

Przyznanie TAURON XXIII miejsca (VIII miejsca wśród polskich firm) w rankingu największych firm Europy Środkowo-Wschodniej *TOP 500 CEE 2019* organizowanym przez Coface przy współudziale z dziennika *Rzeczpospolita*.

Przyznanie TAURON nagrody *Diament Top Industry* w kategorii *Mecenas Start-upu* za kompleksowe wsparcie rozwoju młodych firm oraz rozwijanie działań stymulujących przedsiębiorczość w obszarze przemysłu w Polsce podczas Konferencji *Top Industry Summit* organizowanej przez Executive Club pod patronatem Ministerstwa Cyfryzacji i Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.

Przyznanie TAURON nagrody specjalnej *The Heart Corporate Innovation Awards 2018* za odwagę i chęć do zmian, a także pracę w dziedzinie innowacji i wprowadzanie nowych rozwiązań technologicznych w branży energetycznej organizowanej przez The Heart.

Przyznanie TAURON nagrody *Dźwigacz Kultury*, jako Sponsorowi Strategicznemu Festiwalu Muzyki Filmowej przez Krakowskie Biuro Festiwalowe.

Wyróżnienie 25 dobrych praktyk, realizowanych przez TAURON w 2018 r. w raporcie *Odpowiedzialny biznes w Polsce 2018. Dobre praktyki* autorstwa Forum Odpowiedzialnego Biznesu i tym samym zdobycie przez Grupę TAURON miejsca w pierwszej dziesiątce 180 przedsiębiorstw o największej liczbie dobrych praktyk.

Uznanie Obszaru Projektów Inwestycyjnych TAURON jednym z dwóch najlepszych biur zarządzania projektami w Europie w konkursie *Europe PMO of the Year 2019* organizowanym przez International Project Management Association Polska.

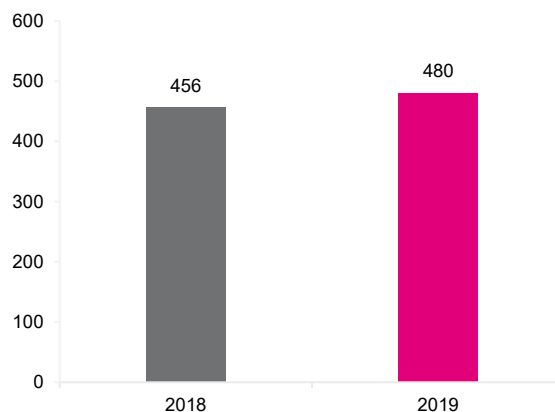
Przyznanie Zespołowi Bezpieczeństwa IT TAURON II miejsca w konkursie *Grid NetWars* podczas konferencji CC4ES zorganizowanej przez CERT PSE wraz z ekspertami ze Stanów Zjednoczonych.

2.8. Informacja dotycząca zatrudnienia w TAURON Polska Energia S.A. oraz Grupie Kapitałowej TAURON

Przeciętne zatrudnienie w TAURON w 2019 r. wynosiło 480 etatów, co oznacza wzrost o 24 etaty w stosunku do zatrudnienia w 2018 r., w którym przeciętne zatrudnienie wynosiło 456 etaty.

Poniższy rysunek przedstawia poziomy przeciętne zatrudnienia w TAURON, w etatach (w zaokrągleniu do pełnego etatu) w 2018 r. i 2019 r.

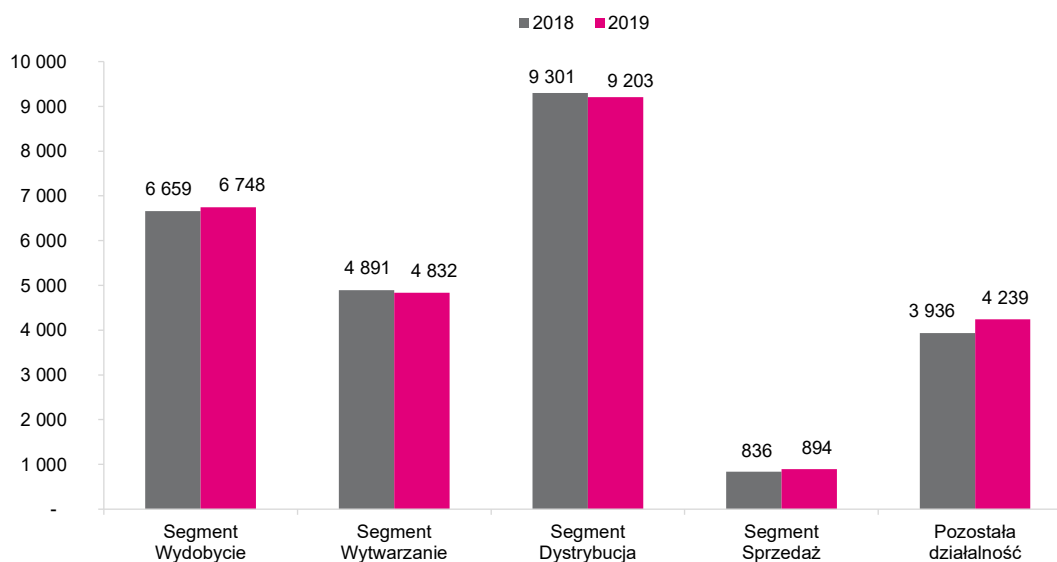
Rysunek nr 31. Przeciętne zatrudnienie w TAURON w 2018 r. i 2019 r. według etatów

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r. wynosiło 25 916 etatów, co oznacza wzrost o 294 etaty względem zatrudnienia w 2018 r., w którym przeciętne zatrudnienie wynosiło 25 622 etaty. Wzrost ten spowodowany był m.in. dostosowaniem etatyżacji do zapotrzebowania na ochronę obiektów spółek Grupy Kapitałowej TAURON, realizacją inicjatyw strategicznych i rozwojem aktywności handlowej. Z uwagi na zmianę charakteru działalności dane dotyczące TAURON Dystrybucja Serwis zostały wykazane w Obszarze Sprzedaż za 2018 r. i 2019 r. W poprzednich okresach sprawozdawczych informacje te były wykazywane w Obszarze Dystrybucja.

Poniższy rysunek przedstawia poziomy przeciętne zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON w etatach (w zaokrągleniu do pełnego etatu), w podziale na poszczególne Segmenty działalności w 2018 r. oraz w 2019 r.

Rysunek nr 32. Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON w podziale na poszczególne Segmenty działalności w 2018 r. i w 2019 r. według etatów

2.8.1. Kluczowe dane dotyczące zatrudnienia

W 2019 r. w ramach Grupy Kapitałowej TAURON zatrudniono 1 723 pracowników.

Poniższa tabela przedstawia kluczowe dane dotyczące zatrudnienia w TAURON i Grupie Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2018 r. i dzień 31 grudnia 2019 r.

Tabela nr 14. Kluczowe dane dotyczące zatrudnienia w TAURON i Grupie Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2018 r. i dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Kluczowe dane dotyczące zatrudnienia	j.m.	TAURON		Grupa Kapitałowa TAURON	
			31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2019 r.
1.	Stan zatrudnienia według segmentów, w tym:	osoby	464	487	25 829	26 086
	Segment Wydobycie	osoby	-	-	6 651	6 811
	Segment Wytwarzanie	osoby	-	-	4 890	4 780
	Segment Dystrybucja	osoby	-	-	9 291	9 270
	Segment Sprzedaż	osoby	464	487	869 ¹	917 ¹
	Pozostała Działalność	osoby	-	-	4 128	4 308
2.	Stan zatrudnienia według wykształcenia, w tym:	%	100	100	100	100
	Wykształcenie wyższe	%	96,8	97,5	33,2	33,8
	Wykształcenie średnie	%	3,2	2,5	43,1	43,3
	Wykształcenie zasadnicze	%	0,0	0,0	21,6	20,9
	Wykształcenie podstawowe	%	0,0	0,0	2,1	2,0
3.	Stan zatrudnienia według wieku, w tym:	%	100	100	100	100
	Do 30 lat	%	11,6	13,8	8,4	9,0
	30 - 40 lat	%	43,3	38,0	22,4	22,3
	40 - 50 lat	%	34,5	37,0	31,0	30,1
	50 - 60 lat	%	9,1	9,0	32,5	32,2
	Powyżej 60 lat	%	1,5	2,2	5,7	6,4
4.	Stan zatrudnienia według płci, w tym:	%	100	100	100	100
	Kobiety	%	44,4	45,0	21,5	21,4
	Mężczyźni	%	55,6	55,0	78,5	78,6

¹Wartość uwzględniająca stan zatrudnienia w TAURON

2.8.2. Polityka Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Grupie TAURON

Wdrożona w Grupie Kapitałowej TAURON *Polityka Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Grupie TAURON* koncentruje się na pozyskiwaniu, rozwijaniu i utrzymaniu kompetencji, które są kluczowe dla efektywności organizacyjnej i osiągnięcia celów strategicznych Grupy Kapitałowej TAURON.

Nadrzędnym celem Grupy Kapitałowej TAURON jest wspieranie kadry kierowniczej, aby sprawnie wdrażała zaproponowane zmiany oraz promowała nowe inicjatywy. Grupa Kapitałowa TAURON tworzy warunki do rozwoju wiedzy i umiejętności oraz kreuje środowisko pracy oparte na współpracy i partnerstwie, w którym innowacyjność i optymalizacja są podstawą działania.

Podejmowane inicjatywy w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi w Grupie Kapitałowej TAURON skupiają się wokół ciągłej poprawy procesów zarządzania zasobami ludzkimi, tak aby dostosowywać je do zmieniającego się otoczenia biznesowego. Elementem stałym ww. zmian jest rozwijanie i wzmacnianie wśród pracowników postaw zgodnych z wartościami Grupy Kapitałowej TAURON, tj. *Partnerstwa, Rozwoju, Odwagi*. To podstawowe założenie pozwala na budowanie kultury organizacyjnej, która umożliwi pracownikom podejmowanie i realizację nowych wyzwań (projektów), poszukiwanie innowacji, zwiększanie efektywności w ramach wykonywania codziennych zadań oraz podnoszenie poziomu satysfakcji z pracy.

Polityka Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Grupie TAURON definiuje misję oraz wizję w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi (HR):

MISJA W OBSZARZE HR

„Działamy proaktywnie, tworzymy i wdrażamy Procesy i narzędzia odzwierciedlające potrzeby biznesu”

WIZJA W OBSZARZE HR

„Jesteśmy profesjonalnym partnerem dla kadry kierowniczej i pracowników w budowaniu efektywnej firmy, w oparciu o jasne zasady i nowoczesne narzędzia”

W 2019 r. w wyniku aktualizacji kierunków strategicznych Grupy Kapitałowej TAURON poddano weryfikacji wyzwania i cele HR, wynikające ze zmian w sektorze energetycznym, a w szczególności działania, jakie stoją przed Grupą Kapitałową TAURON w związku z koncepcją *Zielony Zwrot TAURONA*. Efektem wspólnych prac przedstawicieli obszaru HR z wiodących spółek Grupy Kapitałowej TAURON było wyznaczenie obszarów priorytetowych dla rozwoju organizacji i kapitału ludzkiego Grupy Kapitałowej TAURON, a następnie przypisanie do ww. priorytetów zadań, mających na celu usprawnienie najistotniejszych procesów HR, wzmocnienie zdolności organizacji do kreowania i szybkiego reagowania na zmiany biznesowe poprzez zapewnienie optymalnej ilości i jakości kompetencji oraz nadanie kierunku działaniom zaplanowanym na lata 2020-2023 przez obszar HR. Zdiagnozowane priorytety to: rekrutacja i onboarding, szkolenia, zarządzanie wiedzą i wiekiem, rozmowa rozwojowa, zarządzanie potencjałem, współpraca z oświatą, outplacement oraz employer branding.

Poniższy rysunek przedstawia 8 zidentyfikowanych obszarów priorytetowych dla rozwoju organizacji i kapitału ludzkiego Grupy Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 33. Osiem obszarów priorytetowych dla rozwoju organizacji i kapitału ludzkiego Grupy Kapitałowej TAURON

Polityka rekrutacji, selekcji i adaptacji Pracowników Spółek Grupy Kapitałowej TAURON

Standardy procesu rekrutacji oraz wdrożenia nowych pracowników w Grupie Kapitałowej TAURON reguluje *Polityka Rekrutacji, Selekcji i Adaptacji Pracowników Spółek Grupy TAURON* określająca spójne i jednolite założenia w zakresie doboru oraz wdrażania pracowników w Spółkach Grupy Kapitałowej TAURON.

W celu dostosowania się do zmian zachodzących na rynku pracy, Grupa Kapitałowa TAURON podejmuje szereg inicjatyw, które wzmacniają wizerunek Grupy Kapitałowej TAURON jako dobrego i pożądanego pracodawcy, do których należą m.in.:

Targi Pracy

Stałym elementem działań promujących Grupę Kapitałową TAURON w środowisku akademickim jest udział w Targach Pracy organizowanych przez uczelnie wyższe. W 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON promowała swoje oferty m.in. w trakcie 2 edycji Giełdy Pracodawców i Przedsiębiorczości organizowanej przez Politechnikę Śląską w Gliwicach oraz podczas Targów Pracy organizowanych przez Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Udział w powyższych inicjatywach umożliwił promowanie aktualnych ofert pracy, praktyk i staży ze wszystkich spółek Grupy Kapitałowej TAURON, a także kultury organizacyjnej oraz postaw i wartości jakimi kieruje się Grupa Kapitałowa TAURON na co dzień.

Program poleceń pracowniczych

W 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON uruchomiony został Program poleceń pracowniczych, którego celem jest pozyskanie kandydatów o wymaganym potencjale, tj. o pożądanym kwalifikacjach zawodowych i kompetencjach, w oparciu o polecenia osób, które są już zatrudnione w organizacji. Powyższy program jest dodatkowym działaniem rekrutacyjnym, pozwalającym na dotarcie do większej liczby kandydatów poprzez zaangażowanie pracowników Grupy Kapitałowej TAURON.

Infolinia rekrutacyjna Grupy Kapitałowej TAURON

Wychodząc naprzeciw kandydatom zainteresowanym pracą w Grupie Kapitałowej TAURON, z końcem 2019 r. uruchomiona została infolinia rekrutacyjna dla kandydatów do pracy w Grupie Kapitałowej TAURON. Głównym celem funkcjonowania infolinii jest zachęcenie do podjęcia współpracy osób z kwalifikacjami zgodnymi z aktualnym zapotrzebowaniem Grupy Kapitałowej TAURON. Bezpośredni kontakt z konsultantami infolinii umożliwia szybkie uzyskanie informacji o dostępnych ofertach pracy, szczegółach dotyczących wymagań na oferowanych stanowiskach, przebiegu procesu rekrutacyjnego oraz informacji o świadczeniach czy benefitach oferowanych w Grupie Kapitałowej TAURON.

Uruchomieniu infolinii towarzyszyła akcja promująca inicjatywę pod hasłem *Pracuj w TAURONIE. Dołącz do grona naszych fachowców!*

2.8.3. Rozwój i szkolenia

Aktualne trendy rynkowe oraz rozwój technologiczny, zmiany zachodzące zarówno w zakresie globalnym, jak i lokalnym, konkurencyjny rynek oraz zwiększające się wymagania, zarówno ze strony klientów instytucjonalnych, jak i indywidualnych wymuszają znacznie większą dynamikę oraz elastyczność w zakresie działań rozwojowych. Rozwijanie i doskonalenie pracowników jest trwale wpisane w Strategię, a realizacja działań rozwojowych odbywa się na podstawie regulaminów podnoszenia kwalifikacji pracowników, funkcjonujących w poszczególnych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. W Grupie Kapitałowej TAURON wszelkie działania rozwojowe realizowane są według zasady 70-20-10 (zasada efektywnego uczenia się), zgodnie z którą:

- 70%** działań rozwojowych powinno być związanych ze zdobywaniem doświadczeń na stanowisku, m.in. poprzez delegowanie pracownikowi nowych lub dodatkowych zadań oraz uprawnień, poszerzanie zakresu odpowiedzialności, udział w zespołach zadaniowych czy projektowych,
- 20%** działań rozwojowych to uczenie się od innych, w tym także bieżące wsparcie i regularna informacja zwrotna bezpośredniego przełożonego i współpracowników,
- 10%** działań rozwojowych to udział w różnych formach aktywności edukacyjnych i szkoleniowych (wewnętrznych i zewnętrznych).

Pracownicy Grupy Kapitałowej TAURON mają do wyboru szeroki wachlarz możliwości rozwojowych zewnętrznych m.in. w formie udziału w konferencjach branżowych, seminariach, warsztatach, szkoleniach specjalistycznych, szkoleniach e-learningowych czy kursach językowych oraz wewnętrznych, które organizowane są z wykorzystaniem wiedzy i kompetencji pracowników Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższa tabela przedstawia kluczowe dane dotyczące szkoleń pracowników w TAURON i Grupie Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2018 r. i dzień 31 grudnia 2019 r.

Tabela nr 15. Kluczowe dane dotyczące szkoleń pracowników w TAURON i Grupie Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2018 r. i dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Kluczowe dane dotyczące szkoleń pracowników	TAURON		Grupa TAURON	
		31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.	31 grudnia 2019 r.
1.	Średnia liczba godzin szkoleniowych na jednego pracownika według grup stanowiskowych, w tym:	177	176	125	109
	<i>Zarząd i Dyrektorzy</i>	85	88	63	45
	<i>Stanowiska kierownicze</i>	53	51	33	32
	<i>Pracownicy administracyjni</i>	30	28	12	14
	<i>Stanowiska robotnicze</i>	9	9	17	18
2.	Liczba godzin szkoleniowych na jednego pracownika według płci, w tym:	16 771	16 766	456 179	477 618
	<i>Kobiety</i>	6 961	6 624	77 305	79 871
	<i>Mężczyźni</i>	9 810	10 142	378 874	397 747

Grupa Kapitałowa TAURON od wielu lat podejmuje szereg inicjatyw mających na celu promowanie organizacji wśród uczniów, studentów i absolwentów, w ramach których organizuje programy praktyk i staży oraz konkursy o tematyce związanej z Grupą Kapitałową TAURON, współpracuje z kadrą naukową w szkołach i na uczelniach wyższych, z organizacjami studenckimi, biurami karier i kołami naukowymi, oraz bierze udział w sympozjach i konferencjach naukowych.

Inicjatywy, działania rozwojowe i wspierające rozwój

Rozmowa rozwojowa

W 2019 r. zostały zainicjowane działania zmierzające do wdrożenia nowego procesu HR tj. *Rozmowy rozwojowej*. Celem inicjatywy jest rozwój organizacji poprzez budowanie kultury dialogu pomiędzy przełożonym a pracownikiem oraz możliwość koncentracji na rozwoju pracowników zgodnie z jego potrzebami oraz możliwościami i potrzebami biznesowymi organizacji. *Rozmowa rozwojowa* opiera się na funkcjonującym *Modelu Kompetencyjnym Grupy TAURON* i zakłada potrzebę ciągłego rozwoju tych kompetencji w odniesieniu do zmieniających się wyzwań biznesowych. *Rozmowa rozwojowa* to narzędzie do planowania pożądanego kształtu zespołu, zapewniającego efektywną realizację celów biznesowych, ale także przestrzeń do wyrażania troski o pracownika oraz dostrzeżenia jego działań. Dla pracownika to przede wszystkim poczucie realnego wpływu na własny rozwój oraz mobilizacja i zaangażowanie do osiągania celów. *Rozmowa rozwojowa* pozwala wzmocnić kluczowe kompetencje, budować kulturę opartą na wartościach korporacyjnych, zwiększyć efektywność pracowników oraz odpowiednio zarządzać ich potencjałem.

Działania wspierające rozwój

Rozwój kompetencji pracowników to niezmiennie jeden z filarów Grupy Kapitałowej TAURON.

W 2019 r. została zainicjowana kolejna III edycja Studiów podyplomowych organizowanych przy współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim pn. *Zarządzanie zakupami w biznesie*, których głównym założeniem jest podniesienie kwalifikacji zakupowych, negocjacyjnych i handlowych wśród pracowników Obszaru Zakupów. W obecnej edycji udział bierze 32 uczestników.

Uwzględniając szereg realizowanych i planowanych inwestycji, w latach 2018-2019 został zorganizowany autorski roczny program szkoleniowy poświęcony zarządzaniu projektami inwestycyjnymi w Grupie Kapitałowej TAURON pn. *Akademia PM*, mający na celu poszerzenie kompetencji pracowników w zakresie zarządzania projektami. W programie *Akademii PM* znalazły się m.in. szkolenia dotyczące zarządzania projektami, realizacji procesu inwestycyjnego, narzędzi IT wspierających Kierowników Projektów, komunikacji oraz zarządzania zespołem. W 2019 r. z programu skorzystało 15 pracowników z 5 spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Potwierdzeniem kompetencji był egzamin IPMA, który wszyscy uczestnicy zaliczyli z wynikiem pozytywnym, otrzymując renomowany certyfikat IPMA level D.

Uniwersytet Otwarty Grupy TAURON

Uniwersytet Otwarty Grupy TAURON, to cykl wykładów prowadzonych nieustannie od 2014 r.

Celem powstania i kontynuowania idei *Uniwersytetu Otwartego Grupy TAURON* jest zapewnienie pracownikom dostępu do wiedzy oraz informacji na bieżące tematy zarówno biznesowe, jak i związane z rozwojem osobistym. Dodatkowo, inicjatywa ta pozwala na stworzenie platformy wymiany poglądów oraz doświadczeń pracowników z różnych spółek i w efekcie zwiększenie integracji pomiędzy pracownikami.

W 2019 r., w ramach *Uniwersytetu Otwartego Grupy TAURON*, zrealizowano 5 wykładów, w których wzięło udział łącznie 2 654 pracowników Grupy Kapitałowej TAURON. Dzięki uruchomieniu możliwości transmitowania wykładów do różnych lokalizacji, liczba słuchaczy zwiększyła się o ponad 1,5 tys. pracowników.

Szczególnie istotnym, z punktu widzenia aktualizacji kierunków strategicznych Grupy Kapitałowej TAURON, wydarzeniem był wykład dotyczący zmian klimatycznych, prowadzony przez eksperta z zakresu nauki o klimacie. Podczas wykładu ponad 600 pracowników Grupy Kapitałowej TAURON miało okazję zapoznać się z naukowymi podstawami związanymi z ociepleniem klimatu, dowiedzieć się jakie są jego przyczyny oraz jakie problemy mogą wynikać z dużych i szybkich zmian klimatycznych. Uczestnicy wykładu otrzymali praktyczne wskazówki, jakie działania należy podjąć, także w sferze prywatnej, aby ograniczyć negatywny wpływ na zmiany klimatyczne.

Akademia Trenerów Wewnętrznych

Akademia Trenerów Wewnętrznych jest inicjatywą wspomagającą rozwój pracowników przy wykorzystaniu wewnętrznych zasobów. Trenerem Wewnętrznym jest pracownik Grupy Kapitałowej TAURON, który chętnie dzieli się ekspercką wiedzą z innymi, a przy tym rozwija swój potencjał trenerski. TAURON wspiera działania mające na celu odpowiedni dobór oraz przygotowanie dydaktyczne trenerów wewnętrznych do prowadzenia szkoleń. Trener osobiście zaangażowany jest w badanie potrzeb szkoleniowych, projektuje szkolenie i wspiera proces wdrożenia nowych kompetencji w organizacji. W 2019 r. 83 Trenerów Wewnętrznych zrealizowało łącznie 167 szkoleń dla ponad 1,8 tys. pracowników Grupy Kapitałowej TAURON.

E-learning

Oprócz szkoleń realizowanych metodą tradycyjną Grupa Kapitałowa TAURON zapewnia swoim pracownikom stałe podnoszenie kompetencji w formie szkoleń e-learningowych. Zaletą tej formy edukacji jest elastyczność w zakresie realizacji oraz dostosowanie do indywidualnego tempa przyswajania wiedzy przez pracownika. Formuła szkoleń e-learningowych znacznie obniża koszty szkoleń, przy jednoczesnym umożliwieniu ich odbycia przez większą liczbę pracowników oraz pozwala zadbać o aspekty proekologiczne w porównaniu z tradycyjną formułą szkoleń.

W 2019 r., w ramach platformy e-learningowej, pracownicy Grupy Kapitałowej TAURON odbyli szereg szkoleń, w tym obligatoryjnych, m.in. z zakresu bezpieczeństwa w sieci, usług TAURONA, regulacji RODO, znajomości Kodeksu Odpowiedzialnego Biznesu czy zasad przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, a także fakultatywnych specjalistycznych, w tym z zakresu obsługi narzędzi IT wspomagających codzienną pracę, aspektów prawnych, finansowych czy wzmacniających umiejętności interpersonalne. Łącznie w 2019 r. ponad 14 tys. pracowników odbyło 48 tys. szkoleń e-learningowych.

Staże i praktyki

Praktyki studenckie stanowią dla Grupy Kapitałowej TAURON swoistą metodę rozwoju ukierunkowaną na doskonalenie kompetencji studentów i absolwentów studiów wyższych, która umożliwia powiązanie wiedzy teoretycznej z zagadnieniami życia zawodowego. Udział w programach praktyk i staży daje możliwość zdobycia pierwszego doświadczenia oraz przygotowuje uczniów i studentów do wejścia na rynek pracy. Dzięki programom staży i praktyk Grupa Kapitałowa TAURON realizuje swoje długofalowe cele związane z pozyskaniem najlepszych, z punktu widzenia potrzeb biznesowych i kultury organizacyjnej, uczniów, studentów i absolwentów. W 2019 r. z programów praktyk i staży w Grupie Kapitałowej TAURON skorzystały 653 osoby.

Stale miejsce wśród inicjatyw związanych ze współpracą ze środowiskiem akademickim ma również *Program stażowy Grupy Kapitałowej TAURON „Przyłącz się”*, którego celem jest przygotowanie najzdolniejszych studentów krajowych uczelni wyższych do wejścia na rynek pracy, umożliwienie uczestnikom stażu wszechstronnego rozwoju zawodowego w zakresie współczesnej energetyki, poznanie systemu organizacji przedsiębiorstwa, uwarunkowań i reguł obowiązujących w przedsiębiorstwie oraz kształtowanie właściwego stosunku do wykonywanych zadań tj.: dbanie o jakość i terminowość wykonywania zadań, rozwój własnej inicjatywy czy nabycie umiejętności współpracy w zespole. W 2019 r. zrealizowano II edycję powyższego programu, w której wzięło udział 20 stażystów, odbywających staż w 8 spółkach Grupy Kapitałowej TAURON tj.: TAURON, TAURON Wydobywanie, TAURON Wytwarzanie, TAURON Ciepło, TAURON Obsługa Klienta, TAURON Sprzedaż, TAURON Dystrybucja i KW Czatkowice.

W trakcie 5-miesięcznych staży studenci i absolwenci uczelni partnerskich TAURON mieli okazję zapoznać się z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON, wartościami jakimi kieruje się TAURON, modelem kompetencyjnym oraz mieli możliwość uczestniczenia w dedykowanym warsztacie integracyjnym.

Program Ambasador Grupy TAURON

W 2019 r. kontynuowano II edycję *Programu Ambasador Grupy TAURON*, którego głównym celem jest angażowanie studentów w proces budowania pozytywnego wizerunku Grupy Kapitałowej TAURON w środowisku akademickim oraz zainteresowanie ofertą praktyk, staży i pracy najlepszych studentów i absolwentów. W ramach edycji 9 Ambasadorów z 6 uczelni partnerskich realizowało autorskie działania promocyjne na swoich uczelniach. W wyniku współpracy z ambasadorami, zorganizowane zostały dodatkowe inicjatywy tj.: wycieczka studentów Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie do sztolni ZG Janina połączona z wykładem na temat historii kopalni, stosowanej technologii i prowadzonych działań inwestycyjnych oraz udział ekspertów marki w ramach organizowanego wspólnie z Wydziałem Energii i Paliw, wydarzenia *TAURON wyzwala energię*. W ramach wydarzenia studenci mogli m.in. wziąć udział w testowej rozmowie kwalifikacyjnej, skonsultować swoje CV, a także zapoznać się z Grupą Kapitałową TAURON oraz z aktualnymi ofertami staży i pracy w jej zakładach górniczych.

Klasy patronackie

TAURON współpracuje z klasami patronackimi, których celem jest kształcenie w tych zawodach, które są kluczowe dla organizacji, promując tym samym zatrudnienie w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON po zakończeniu edukacji formalnej. Inicjatywa ta umożliwia uczniom naukę zawodu w rzeczywistym środowisku pracy poprzez organizację zajęć praktycznych i staży zawodowych oraz angażowanie w proces nauczania swoich specjalistów z przygotowaniem dydaktycznym i wieloletnim stażem w Grupie Kapitałowej TAURON. W klasach patronackich odbywa się kształcenie w takich zawodach jak, m.in.: technik górnictwa podziemnego, technik energetyk, technik elektryk, technik mechatronik, technik elektroniki i technik przeróbki kopalni stałych. Do końca 2019 r. TAURON

objął swoim patronatem 47 klas, w tym 3 klasy w 2019 r. Klasy, którym patronuje TAURON, liczą łącznie 300 uczniów.

Projekt POWER

W latach 2018-2019 Grupa Kapitałowa TAURON aktywnie zaangażowała się w realizację projektu *Wypracowanie modelu programu kształcenia zawodowego i praktycznego w branży elektrycznoenergetycznej* w zakresie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) w ramach działania 2.15 Kształcenie i szkolenie zawodowe dostosowane do potrzeb zmieniającej się gospodarki. Celem projektu było przygotowanie rozwiązań w zakresie angażowania pracodawców w organizację praktycznej nauki zawodu, w tym: opracowanie ram jakości staży i praktyk dla uczniów realizujących kształcenie praktyczne w przedsiębiorstwach, z uwzględnieniem europejskich ram staży zawodowych oraz opracowanie modelowych programów praktycznej nauki zawodu dla zawodów na poziomie kwalifikacji technika.

W okresie od marca do czerwca 2019 r., w ramach powyższego projektu, zrealizowano pilotażowe programy praktyk zawodowych w 4 spółkach Grupy Kapitałowej TAURON, tj.: TAURON Wytwarzanie, TAURON Ciepło, TAURON Dystrybucja Oddział w Częstochowie i TAURON Dystrybucja Oddział w Opolu. Pilotaż objął swoim zasięgiem 103 uczniów z 4 szkół, kształcących w zawodzie technika elektryka.

W projekt zaangażowało się blisko 100 szkół i centrów kształcenia zawodowego z branży elektroenergetycznej z całej Polski, sieć pracodawców, a także zespół doradców zawodowych posiadających wieloletnie doświadczenie w opracowywaniu programów oświatowych związanych ze szkolnictwem zawodowym.

W efekcie współpracy całego otoczenia biznesowego i społecznego Grupy Kapitałowej TAURON powstały innowacyjne modele kształcenia.

Wszystkie wypracowane produkty zostały poddane weryfikacji podczas seminarium zorganizowanego w listopadzie 2019 r., w którym uczestniczyło ponad 100 nauczycieli reprezentujących szkoły partnerskie Grupy Kapitałowej TAURON, 50 przedstawicieli biznesu oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej, Śląskiego Kuratorium Oświaty, Instytutu Badań Edukacji, Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Katowice Miasto Fachowców

W 2019 r. TAURON wzięło udział w II edycji projektu *Katowice Miastem Fachowców*, organizowanego przez Urząd Miasta Katowice. Głównym celem projektu było zachęcenie młodzieży stojącej przed wyborem dalszej ścieżki edukacji do podejmowania kształcenia w szkołach technicznych i branżowych I stopnia, pokazanie perspektyw zawodowych związanych z kształceniem zawodowym i technicznym oraz zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie dualnego systemu kształcenia. W trakcie II edycji blisko 450 uczniów ze szkół podstawowych w Katowicach odwiedziło zakłady wytwarzania Grupy Kapitałowej TAURON. Podczas wizyt uczniowie mieli możliwość poznania specyfiki pracy w danym zawodzie, praktycznych zasad funkcjonowania firmy, umiejętności wykorzystywanych na danym stanowisku, a także szansę uzyskania informacji o możliwości zatrudnienia w przedsiębiorstwie oraz sposobie rekrutacji nowych pracowników.

Badanie zadowolenia pracowników

W kwietniu 2019 r. została przeprowadzona II edycja *Badania zadowolenia pracowników Grupy Kapitałowej TAURON* w kluczowych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. W ramach badania każdy z ponad 25 tys. pracowników miał możliwość oceny poszczególnych aspektów pracy w spółce oraz w Grupie Kapitałowej TAURON, poprzez udzielenie odpowiedzi na 39 pytań w anonimowej ankiecie dotyczących m.in. środowiska pracy, zadowolenia, zaangażowania, komunikacji i relacji w miejscu pracy.

W badaniu wzięło udział 55% pracowników Grupy Kapitałowej TAURON (tj. 14 234 osób). Wśród pracowników biorących udział w badaniu 84% zadeklarowało bardzo wysokie zaangażowanie w realizację swoich zadań oraz uzyskiwanie jak najlepszych efektów pracy, 75% zadeklarowało, że docenia atmosferę panującą w dziale / zespole oraz relacje ze współpracownikami, 70% pozytywnie oceniło warunki pracy na swoim stanowisku, 66% zadeklarowało, że lubi swoją pracę i ogólnie są zadowoleni z pracy w spółce i 64% pozytywnie oceniło kadre kierowniczą, zarówno w zakresie komunikacji kierowniczej, rozumianej jako udzielanie informacji zwrotnej na temat realizowanych zadań czy przekazywanie istotnych informacji na temat spółki oraz postaw kierowniczych, wyrażających się poprzez budowanie trwałych i dobrych relacji i dotrzymywanie wspólnych ustaleń.

Promocja zdrowego stylu życia

W Grupie Kapitałowej TAURON w trosce o swoich pracowników inwestuje się w opiekę medyczną oraz programy zachęcające do wzmożonej aktywności fizycznej, wdraża dopasowane do potrzeb pracowników inicjatywy prozdrowotne i promuje zdrowy tryb życia. W 2019 r. zorganizowano szereg akcji wskazujących jak dbać o zdrowie i zapobiegać chorobom zawodowym czy cywilizacyjnym m.in.:

- konkurs fotograficzny zrealizowany przez Wspieranie Grupa TAURON o tematyce sportowej *Jestem aktywny/a - dbam o zdrowie*, mający na celu zachęcenie pracowników do dzielenia się swoimi sposobami na zachowanie dobrej kondycji i zdrowia,
- cykl warsztatów organizowanych dla pracowników TAURON Obsługa Klienta z zakresu zarządzania stresem i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, prowadzonych przez psychologa w 12 lokalizacjach spółki,
- wykłady dla pracowników TAURON Obsługa Klienta dotyczące tzw. Diety OFFICE, połączone z indywidualnymi konsultacjami dietetycznymi, których celem było promowanie zdrowego stylu życia oraz instruktaż prawidłowej postawy.

Szkolenia z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej

Szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej dedykowane są pracownikom poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Celem powyższych szkoleń jest przekazanie wiedzy i praktycznych umiejętności z zakresu postępowania i reagowania w sytuacjach zagrażających ludzkiemu zdrowiu i życiu. W programach szkoleń poruszane są zagadnienia z zakresu podstaw prawnych i zasad postępowania w miejscu zagrożenia, a także bloki tematyczne związane z poszczególnymi rodzajami urazów. Szkolenia prowadzone są przez wykwalifikowanych ratowników medycznych z wieloletnim doświadczeniem. W 2019 r. przeprowadzono 2 200 szkoleń z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej.

2.8.4. Dialog społeczny

Zarząd TAURON prowadzi konstruktywny i otwarty dialog ze stroną społeczną, którego głównym celem jest zachowanie wysokiej jakości i skuteczności wzajemnej współpracy.

Przedstawiciele strony społecznej podczas regularnych spotkań i konsultacji informowani są o zagadnieniach związanych z:

- sytuacją ekonomiczno-finansową Grupy Kapitałowej TAURON,
- realizacją inicjatyw strategicznych,
- realizowanymi Programami Dobrowolnych Odejść w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON,
- kwestiami dotyczącymi spraw pracowniczych w Grupie Kapitałowej TAURON.

W spółkach Grupy Kapitałowej TAURON prowadzona jest równoległe bieżąca komunikacja zarządów z organizacjami związkowymi działającymi u danego pracodawcy. TAURON bierze aktywny udział w spotkaniach na szczeblu krajowym z przedstawicielami strony rządowej, strony pracowników oraz strony pracodawców (np. w ramach prac Zespołu Trójstronnego ds. Branży Energetycznej).

Dodatkowo podejmowane są działania ukierunkowane na wzrost świadomości biznesowej oraz promowanie postaw proefektywnościowych i angażujących. W 2019 r. odbyły się warsztaty dla strony społecznej Grupy Kapitałowej TAURON *Wartościowa rozmowa rozwojowa*.

2.9. Polityka w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR)

Fundamentalnym założeniem koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu w Grupie Kapitałowej TAURON jest oparcie sukcesu przedsiębiorstwa na jego długofalowym, zrównoważonym rozwoju. Przejawem tego podejścia jest integrowanie, już na poziomie strategicznym, czynników finansowych i pozafinansowych, w tym aspektów ochrony środowiska, wpływu społecznego i ładu organizacyjnego. Wynika to z przekonania, że biznes, aby mógł istnieć i rozwijać się, powinien być prowadzony w sposób uwzględniający zarówno aspekty ekonomiczne, jak i interes społeczny czy ekologiczny, a pomiędzy każdym z nich musi zachodzić równowaga.

W związku z powyższym cele rozwojowe Grupy Kapitałowej TAURON opierają się na modelu 3P, odnoszącym się do zysku ekonomicznego (profit), ludzi związanych z firmą (people) oraz troski o ekologiczny wymiar działalności (planet). W Grupie Kapitałowej TAURON postulat dążenia do zrównoważonego rozwoju realizowany jest przez *Strategię Zrównoważonego Rozwoju Grupy TAURON na lata 2017-2025* (Strategia Zrównoważonego Rozwoju), przyjętą przez Zarząd Spółki w dniu 1 sierpnia 2017 r.

Realizowana w 2019 r. Strategia Zrównoważonego Rozwoju wyznacza 5 podstawowych obszarów działań (kierunków):

1. **Niezawodność i jakość dostaw produktów i usług do klienta** - celem Grupy Kapitałowej TAURON jest przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii dla klientów oraz zbudowanie oferty produktów i usług, dostosowanej do ich oczekiwań, a także promowanie innowacyjności.

2. **Zorientowanie na klienta i jego potrzeby** - celem Grupy Kapitałowej TAURON jest utrzymywanie dobrych relacji z klientami, troska o najwyższe standardy, obsługi, jak i kompleksowość i jakość kierowanej do nich oferty. Miernikami efektywności podejmowanych przez Grupę Kapitałową TAURON działań są wzrost lojalności i zadowolenia klientów czy spadek liczby reklamacji.
3. **Ochrona środowiska** - celem Grupy Kapitałowej TAURON jest efektywne gospodarowanie, odzysk i powtórne wykorzystanie zasobów, wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego (ISO, EMAS), inwestowanie w nowoczesne technologie, ciągle modernizowanie aktywów produkcyjnych, optymalizowanie procesów produkcji, podnoszenie efektywności wykorzystywania zasobów, edukowanie społeczeństwa i stawianie wymagań dostawcom.
4. **Bezpieczeństwo pracy, kultura etyczna i zaangażowanie pracowników** - celem Grupy Kapitałowej TAURON jest budowanie trwałych relacji z pracownikami w oparciu o różnorodność, poczucie bezpieczeństwa, możliwości rozwoju oraz łączenia ról społecznych i zawodowych, a także tworzenie warunków pracy mających zminimalizować wskaźnik wypadkowości.
5. **Partnerstwo społeczno-biznesowe** - celem Grupy Kapitałowej TAURON jest wyznaczanie najwyższych standardów branżowych w zakresie etyki biznesu i ochrony środowiska. Działania skoncentrowane są na prowadzeniu projektów z zakresu zaangażowania społecznego, promowaniu tematyki CSR wśród interesariuszy i zachęcaniu ich do odpowiedzialności, a także prowadzeniu transparentnej polityki komunikacyjnej z otoczeniem.

W ramach każdego kierunku zostało wyznaczonych łącznie 18 zobowiązań, które Grupa Kapitałowa TAURON zamierza wypełnić do końca 2025 r. Z kolei dla każdego zobowiązania sformułowane zostały kluczowe inicjatywy, wspierające ich realizację.

Sprawozdania z realizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju, publikowane są corocznie w ramach Raportu Zintegrowanego na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

Zmiany w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Grupy TAURON

W III kwartale 2019 r. rozpoczęto prace nad aktualizacją Strategii Zrównoważonego Rozwoju, będącą spójnym planem działań z zakresu społecznej odpowiedzialności, opartym na zaktualizowanej Strategii i badaniu realnych potrzeb wszystkich grup interesariuszy.

Głównymi celami dokumentu, którego przyjęcie zostało zaplanowane w II kwartale 2020 r. są:

- dążenie do jeszcze większej spójności celów biznesowych i społecznych oraz do osiągnięcia pozycji lidera w zakresie CSR i zrównoważonego rozwoju w sektorze energetycznym w Polsce,
- zrównoważona transformacja w kierunku wiodącej, niskoemisyjnej grupy energetycznej,
- czysta energia i poszukiwanie nowych ścieżek rozwoju.

Zgodnie z przyjętą Aktualizacją kierunków strategicznych oraz koncepcją *Zielony Zwrot TAURONA*, zrównoważony rozwój wartości Grupy Kapitałowej TAURON oparty będzie przede wszystkim na:

- regulowanym i stabilnym Segmencie Dystrybucja,
- rozwoju źródeł nisko- i zeroemisyjnych,
- konwencjonalnych aktywach wytwórczych,
- sprzedaży produktów oraz usług energetycznych i okołoenerygetycznych dostosowanych do potrzeb klientów,
- nowoczesnej kulturze zarządzania oraz przyjaznym, opartym na zasadach różnorodności i zgodności środowisku pracy,
- budowaniu trwałych relacji ze społecznościami lokalnymi poprzez rozwijanie inicjatyw z zakresu partnerstwa społeczno-biznesowego.

2.9.1. Wpływ na środowisko naturalne

Ochrona środowiska w branży energetyczno-wydobywczej jest obszarem ściśle kontrolowanym i regulowanym przez przepisy unijne i krajowe oraz prawo lokalne. W związku z tym, działania w zakresie wpływu na środowisko są silnie związane z działalnością biznesową Grupy Kapitałowej TAURON, zwłaszcza w kontekście współczesnych wyzwań dotyczących minimalizacji oddziaływania na nie w całym łańcuchu dostaw. Mając na względzie zasady zrównoważonego rozwoju, spółki Grupy Kapitałowej TAURON optymalizują procesy gospodarowania posiadanymi zasobami (wodą, surowcami i materiałami), a także prowadzą aktywną politykę gospodarowania odpadami.

Grupa Kapitałowa TAURON bierze odpowiedzialność za dbanie o środowisko naturalne i konsekwencję korzystania z zasobów naturalnych dla dobra obecnego i przyszłych pokoleń oraz podkreśla gotowość do podejmowania działań wykraczających poza obowiązki prawne.

Potwierdzeniem powyższych działań są *Polityka środowiskowa Grupy TAURON* przyjęta przez Zarząd Spółki w lipcu 2017 r. oraz *Polityka Klimatyczna Grupy TAURON* przyjęta przez Zarząd Spółki w listopadzie 2019 r.

Część spółek Grupy Kapitałowej TAURON posiada wdrożony certyfikowany system zarządzania środowiskowego według normy ISO14001. TAURON Wytwarzanie, reprezentująca konwencjonalne wytwarzanie energii, dodatkowo otrzymała Wspólnotowy System Ekozarządzania i Audytu EMAS, unijny system certyfikacji środowiskowej, służący

tworzeniu w organizacji kultury zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego zarządzania dostępnymi zasobami i energią, funkcjonujący w oparciu o *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie*.

2.9.1.1. Polityka środowiskowa

Przyjęta przez Zarząd Spółki w 2017 r. *Polityka Środowiskowa Grupy TAURON* (Polityka środowiskowa) określa podejście Grupy Kapitałowej TAURON do zarządzania kwestiami związanymi z wpływem wywieranym przez jej działalność na środowisko naturalne, w tym kierunek jej działań środowiskowych oraz zasady, jakimi będzie się kierować w kwestiach dotyczących środowiska. Polityka środowiskowa jest punktem odniesienia względem którego oceniane są wszystkie działania spółek Grupy Kapitałowej TAURON w obszarze ochrony środowiska i zarządzania środowiskowego.

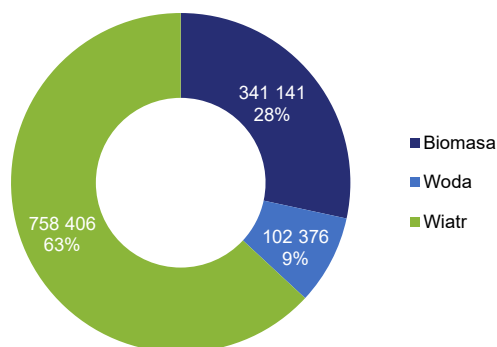
W Polityce środowiskowej udokumentowane zostały wartości i wizja jakimi kieruje się Grupa Kapitałowa TAURON w zakresie oddziaływania na środowisko naturalne.

Główną zasadą Polityki środowiskowej jest ograniczanie zarówno bezpośredniego, jak i pośredniego oddziaływania na środowisko oraz prowadzenie odpowiedzialnej komunikacji zapewniającej zrozumienie działań Grupy Kapitałowej TAURON, mogących wywierać wpływ na środowisko.

Grupa Kapitałowa TAURON, zgodnie z przepisami i praktykami administracyjnymi obowiązującymi na obszarze swojego działania, bierze pod uwagę potrzeby związane z ochroną środowiska oraz działa w sposób przyczyniający się do osiągnięcia szerszego celu jakim jest zrównoważony rozwój, a w szczególności wdrożenie gospodarki obiegu zamkniętego.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę świadectw pochodzenia dla energii odnawialnej (PMOZE) w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r.

Rysunek nr 34. Struktura świadectw pochodzenia dla energii odnawialnej, PMOZE w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r. (MWh)

Ze względu na różne profile produkcyjne i usługowe spółek Grupy Kapitałowej TAURON ich wpływ na środowisko jest istotnie zróżnicowany, w wyniku czego zasady Polityki środowiskowej są przenoszone w indywidualnych dokumentach wewnętrznych poszczególnych spółek, adekwatnie do ich roli w systemie wartości Grupy Kapitałowej TAURON.

Minimalizacja negatywnych oddziaływań na środowisko jest skutecznie realizowana przy uwzględnieniu specyfiki sektora, rozwoju techniki oraz dostępu do technologii przyjaznych środowisku.

Grupa Kapitałowa TAURON na bieżąco monitoruje główne aspekty bezpośredniego i pośredniego wpływu na środowisko swojej działalności operacyjnej.

Poniższa tabela przedstawia roczne wielkości emisji SO₂, NO_x, pyłów i CO₂ z energetycznego spalania paliw za 2019 r.

Tabela nr 16. Roczne wielkości emisji SO₂, NO_x, pyłów i CO₂ z energetycznego spalania paliw za 2019 r.

Lp.	Nazwa spółki	Emisja SO ₂ (Mg)	Emisja NO _x (Mg)	Emisja Pyłów (Mg)	Emisja CO ₂ (Mg)
1.	TAURON Wytwarzanie w tym:	8 313	9 124	441	10 562 024
	<i>Oddział Jaworzno III</i>	1 999	3 383	92	4 576 575
	<i>Oddział Łaziska</i>	2 355	2 316	86	3 026 691
	<i>Oddział Łagisza</i>	737	1 034	48	1 174 996
	<i>Oddział Siersza</i>	1 263	962	75	1 177 875

Lp.	Nazwa spółki	Emisja SO ₂ (Mg)	Emisja NO _x (Mg)	Emisja Pyłów (Mg)	Emisja CO ₂ (Mg)
	<i>Oddział Stalowa Wola</i>	1 959	1 429	140	605 887
2.	TAURON Ciepło w tym:	2 016	1 276	137	1 624 744
	<i>ZW Bielsko-Biała</i>	720	268	21	427 472
	<i>ZW Kamienna Góra</i>	48	19	6	14 990
	<i>ZW Katowice</i>	580	549	88	757 246
	<i>ZW Tychy</i>	430	351	14	351 331
	<i>Centralna Ciepłownia Olkusz</i>	125	46	3	34 519
	<i>Centralna Ciepłownia Zawiercie</i>	96	33	3	29 241
	<i>Pozostałe (lokalne ciepłownie)</i>	17	10	2	9 945
3.	KW Czatkowice	0,03	0,8	8,4	8 449
	Suma	10 329	10 401	586,4	12 195 217
	Spadek względem 2018 r.	20%	17%	21%	17%

Wielkości emisji SO₂, NO_x, pyłów i CO₂ z energetycznego spalania paliw w Grupie Kapitałowej TAURON kształtują się znacznie poniżej poziomów określonych jako maksymalne dopuszczalne roczne ładunki substancji wprowadzanych do powietrza według pozwoleń. Powyższe wynika z faktu, że wszystkie pracujące jednostki wytwórcze TAURON Wytwarzanie i TAURON Ciepło osiągają poziom stężeń SO₂, NO₂ i pyłu poniżej wartości dopuszczalnych, a poziomy stężenie SO₂ i NO₂ dla bloków klasy 200 MW i kotłów biomasowych są już obecnie zbliżone do wartości granicznych określonych w *Konkluzjach BAT*, które będą obowiązywały od 2021 r.

Grupa Kapitałowa TAURON bierze odpowiedzialność za dbanie o środowisko naturalne i konsekwencje korzystania z jego zasobów. W 2019 r. spółki Grupy Kapitałowej TAURON naliczyły opłaty w łącznej kwocie ok. 32 891 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia wysokość opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska należnych za 2019 r. w wybranych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 17. Wysokość szacowanych opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska należnych za 2019 r.

Lp.	Nazwa spółki	Opłaty ¹ za gospodarcze korzystanie ze środowiska należne za 2019 r. (tys. zł)
1.	TAURON Wytwarzanie	14 882
2.	TAURON Wydobycie	14 856,5
3.	TAURON Ciepło	2 910,3
4.	TAURON Dystrybucja	181,5
5.	KW Czatkowice	55,2
6.	TAURON Dystrybucja Serwis	< 0,8
7.	TAURON Obsługa Klienta	1,6
8.	TAURON EKOENERGIA	< 0,8
9.	TAURON Sprzedaż	< 0,8
10.	Bioeko Grupa TAURON	4
	Suma	32 891,1

¹częściowo dane szacunkowe, nie zamknięto rozliczenia rocznego

Gospodarka produktami ubocznymi

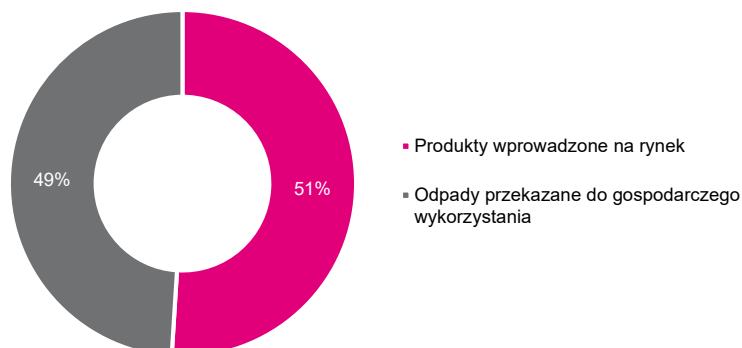
W trosce o środowisko naturalne Grupa Kapitałowa TAURON minimalizuje ilość deponowanych w środowisku odpadów poprzez wprowadzanie ich na rynek w celu ich wykorzystywania jako substytutów materiałów naturalnych.

W 2019 r. wytworzono 4 mln Mg ubocznych produktów procesowych pochodzących z energetycznego spalania oraz wydobycia węgla, z czego aż 51% zostało wprowadzone na rynek jako pełnowartościowe produkty do

wykorzystania m.in. w budownictwie, drogownictwie, górnictwie czy rolnictwie. Pozostała część odpadów została przekazana dalszym uprawnionym odbiorcom, z którymi spółki Grupy Kapitałowej TAURON mają podpisane umowy gwarantujące ich dalsze gospodarcze wykorzystanie m.in. w rekultywacji, makroniwelacji i wypełnianiu pustek poeksploatacyjnych w górnictwie.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę wprowadzania na rynek popiołów, żużli, gipsu i kruszyw wydobywczych wytwarzanych w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r.

Rysunek nr 35. Struktura wprowadzania na rynek popiołów, żużli, gipsu i kruszyw wydobywczych wytwarzanych w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r.

Grupa Kapitałowa TAURON dąży do wdrożenia modelu gospodarki o obiegu zamkniętym. Planuje się, aby maksimum wytwarzanych odpadów procesowych wykorzystywać w ramach Grupy Kapitałowej TAURON, ograniczając tym samym zużycie surowców naturalnych oraz ograniczając ślad węglowy produktu.

TAURON Wytwarzanie w 2019 r. wprowadziło na rynek aż 88% popiołów i żużli energetycznych, jako produkty uboczne, pochodzących z 6 elektrowni systemowych do wykorzystania w budownictwie, drogownictwie, górnictwie i rolnictwie. Pozostałe 12% odpadów zostało wykorzystanych gospodarczo.

W zakładach energetycznych Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. wytworzono 120 tys. Mg popiołów, które trafiły do kopalń jako cenny surowiec do wykorzystania w prewencji przeciwpożarowej. Popioły pochodzące z elektrowni i elektrociepłowni Grupy Kapitałowej TAURON pokrywają 100% zapotrzebowania na popioły do prewencji pożarowej w kopalniach TAURON Wydobyć.

W TAURON Ciepło 100% odpadów tj. 231 tys. Mg popiołów, popiołów fluidalnych i żużli, jest wykorzystywanych gospodarczo. Prawie 0,6 mln Mg popiołów lotnych wytwarzanych w Grupie Kapitałowej TAURON jest stosowanych jako wyroby budowlane, uszlachetniacze do betonów poprawiające ich plastyczność, zapobiegające spękaniu, czy podwyższające odporność betonu na korozję chemiczną. Popioły są również zamiennikiem kruszyw naturalnych oraz przyczyniają się do powstania wysokospecjalistycznych betonów lekkich.

TAURON Wydobyć przetwarza odpady powydobywcze dzięki czemu otrzymywane są pełnowartościowe kruszywa budowlane i drogowe. W 2019 r. trafiło na rynek 569 tys. Mg kruszyw oraz materiałów wyprodukowanych na bazie odpadów powydobywczych.

Wszystkie powyższe działania przyczyniają się do ograniczania wykorzystywania zasobów naturalnych np. piasku czy żwiru.

2.9.1.2. Polityka klimatyczna

W listopadzie 2019 r. została przyjęta przez Zarząd Spółki *Polityka klimatyczna Grupy TAURON* (Polityka klimatyczna), której celem jest przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz zrównoważony rozwój Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON, poprzez uczciwą transformację w kierunku osiągnięcia w przyszłości neutralności klimatycznej.

Skuteczne przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz zrównoważony rozwój to dwa główne postulaty Polityki klimatycznej, która wpisuje się w założenia koncepcji *Zielony Zwrot TAURONA*.

Polityka klimatyczna stanowi dla Grupy Kapitałowej TAURON podstawę zarządzania swoją działalnością tak, aby ograniczyć ryzyka związane z klimatem, zmniejszyć negatywny wpływ Grupy Kapitałowej TAURON na klimat oraz zmaksymalizować pozytywne skutki zmian klimatu w całym łańcuchu wartości.

Jednym z istotniejszych zobowiązań w tym zakresie jest deklaracja wsparcia działań na rzecz ograniczania globalnego ocieplenia poprzez utrzymanie wzrostu temperatury poniżej 2°C względem poziomów z okresu przedindustrialnego.

Polityka klimatyczna odnosi się do wszelkiego rodzaju aktywności oraz działalności realizowanych w ramach łańcucha wartości Grupy Kapitałowej TAURON, których skutki wpływają na zmiany klimatu, bądź stanowią ich implikację, a w szczególności obejmując: działania umożliwiające ograniczenie globalnego ocieplenia oraz działania w zakresie adaptacji Grupy Kapitałowej TAURON do zachodzących zmian klimatu.

W 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON dokonała aktualizacji kierunków strategicznych, co stanowi pierwsze działanie w ramach docelowego przeglądu i dostosowania Strategii w kierunku ograniczenia ryzyka związanego z transformacją energetyki oraz wykorzystania oczekiwań rynkowych związanych z klimatem.

Zależność Grupy Kapitałowej TAURON od kapitału naturalnego różni się w zależności od Obszaru Biznesowego Grupy Kapitałowej TAURON. Obszary Wydobycia, Wytwarzania i Ciepła uzależnione są od zasobów paliw kopalnych, które są mało wrażliwe na zmiany klimatu, a ich fizyczna dostępność nie jest uzależniona od tempa ocieplenia klimatu. Obszar OZE, w zakresie generowania energii w elektrowniach wodnych, jest silnie narażony na ryzyka postojów lub ograniczania produkcji w wyniku długotrwałych susz, przekładających się na zmniejszanie się zasobów wód powierzchniowych w dorzeczu, gdzie zlokalizowane są elektrownie wodne. TAURON EKOENERGIA na bieżąco monitoruje te zjawiska i posiada inwentaryzację aktywów najbardziej narażonych na takie ograniczenia.

2.9.2. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON

W celu jak najlepszego wykorzystania dźwigni wartości wyznaczonych w ramach Strategii oraz Aktualizacji kierunków strategicznych, a także efektywnej (od strony uwzględnienia poszczególnych kapitałów) realizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju, określono następujące kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON:

1. wskaźniki związane z niezawodnością i jakością dostaw produktów i usług klienta,
2. wskaźniki związane ze zorientowaniem na klienta i jego potrzeby,
3. wskaźniki związane z ochroną środowiska,
4. wskaźniki związane z bezpieczeństwem pracy, kulturą etyczną i zaangażowaniem pracowników,
5. wskaźniki związane z partnerstwem społeczno-biznesowym.

Poniższa tabela przedstawia kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2018-2019.

Tabela nr 18. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2018-2019

Lp.	Wskaźnik efektywności	Nazwa kapitału / element powiązania z kapitałem	Charakter wskaźnika	j.m.	Wartość wskaźnika	
					2018	2019
1.	Niezawodność i jakość dostaw produktów i usług do klienta, w tym:					
	<i>Liczba klientów w Obszarze Dystrybucja indywidualnych i biznesowych</i>	Kapitał finansowy / WRA Segmentu Dystrybucja, nakłady inwestycyjne, przepływy z działalności operacyjnej	Stymulanta	liczba	234 175	221 335
	<i>Liczba przypadków niezgodności oraz reklamacji produktów i usług z zakresu informowania</i>	Kapitał finansowy / przepływy z działalności operacyjnej, zysk netto, długoterminowy rating	Destymulanta	liczba	0	0
	<i>SAFI¹</i>	Kapitał finansowy / przepływy z działalności operacyjnej	Destymulanta	minuty	0,33	0,28
2.	Zorientowanie na klienta i jego potrzeby, w tym:					
	<i>Liczba klientów Obszaru Sprzedaż indywidualnych i biznesowych</i>	Kapitał finansowy / przychody ze sprzedaży, EBITDA, marża EBITDA, zysk netto, długoterminowy rating	Stymulanta	liczba	5 459 918	5 511 946
	<i>Wskaźnik CSI</i>	Kapitał społeczny / wdrożona i stosowana PROKliencka Polityka Społeczna Grupy TAURON	Stymulanta	-	81	83
3.	Ochrona środowiska, w tym:					
	<i>Procentowy udział mocy zainstalowanej w oparciu o OZE do całkowitej mocy zainstalowanej</i>	Kapitał produkcyjny / moc zainstalowana w elektrowniach i elektrociepłowniach wodnych, wiatrowych, słonecznych oraz na biomasę	Stymulanta	%	10	12
	<i>Procentowy udział produkcji energii elektrycznej w oparciu o OZE do sumy wyprodukowanej energii elektrycznej</i>	Kapitał produkcyjny / produkcja energii elektrycznej w elektrowniach i elektrociepłowniach wodnych, wiatrowych, słonecznych oraz na biomasę	Stymulanta	%	7	11
		Kapitał produkcyjny / produkcja ciepła w elektrociepłowniach na biomasę	Stymulanta	%	5	6
	<i>Emisja bezpośrednia gazów cieplarnianych</i>	Kapitał naturalny / emisja bezpośrednia gazów cieplarnianych	Destymulanta	Mg	14 629 722	12 215 945

Lp.	Wskaźnik efektywności	Nazwa kapitału / element powiązania z kapitałem	Charakter wskaźnika	j.m.	Wartość wskaźnika	
					2018	2019
	<i>Całkowita waga wytworzonych odpadów innych niż niebezpieczne (w tym: uboczne produkty spalania i wydobywania)</i>	Kapitał naturalny / całkowita ilość odpadów innych niż niebezpieczne	Destymulanta	Mg	3 103 596	1 366 974
	<i>Liczba spotkań z organizacjami związkowymi w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON</i>	Kapitał intelektualny, Kapitał społeczny, Kapitał ludzki / budowanie relacji opartych na dialogu, kultura organizacyjna oparta na wartościach PRO	Stymulanta	liczba	249	329
4.	Bezpieczeństwo pracy, kultura etyczna i zaangażowanie pracowników, w tym:					
	<i>Liczba pracowników</i>	Kapitał ludzki / liczba pracowników, liczba szkoleń przeprowadzonych przez Trenerów Wewnętrznych Kapitał intelektualny / wiedza i kompetencje pracowników Kapitał społeczny / edukacja i rozwój pracowników	Nominanta	liczba	25 829	26 086
	<i>Częstość wypadków w pracy²</i>	Kapitał społeczny / kultura organizacyjna oparta o wartości PRO	Destymulanta	-	8,1	7,8
	<i>Udział kobiet wśród pracowników</i>	Kapitał ludzki / udział kobiet wśród pracowników Kapitał społeczny / wdrożona i stosowana Polityka Różnorodności oraz Polityka Poszanowania Praw Człowieka	Nominanta	%	21,5	21,4
	<i>Liczba godzin szkoleniowych</i>	Kapitał ludzki / liczba godzin szkoleniowych	Stymulanta	tys.	449	478
5.	Partnerstwo społeczno-biznesowe, w tym:					
	<i>Liczba inicjatyw lokalnych i społecznych</i>	Kapitał społeczny / wsparcie lokalnych inicjatyw za pośrednictwem Fundacji TAURON	Stymulanta	liczba	147	158
	<i>Liczba umów z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu</i>		Stymulanta	liczba	9	11
	<i>Liczba spotkań ze społecznościami lokalnymi w celu przekazania informacji na temat prowadzonej działalności i jej wpływu na mieszkańców</i>	Kapitał społeczny / wdrożona i stosowana PROKliencka Polityka Społeczna Grupy TAURON, budowa trwałych relacji i aktywny dialog z otoczeniem, wsparcie lokalnych inicjatyw za pośrednictwem Fundacji TAURON	Stymulanta	liczba	Stale, zgodnie z bieżącą działalnością	Stale, zgodnie z bieżącą działalnością
	<i>Liczba wydarzeń sportowych i kulturalnych zorganizowanych dla pracowników</i>		Stymulanta	liczba	16	18

¹Wartość SAFI liczona jest według wzoru: liczba przerw u odbiorców / liczba obsługiwanych odbiorców / rok

²Wskaźnik częstości wypadków liczony jest według wzoru: (liczba wypadków przy pracy x 100) / średnie zatrudnienie w roku

2.10. Działalność sponsoringowa

W 2019 r. działalność sponsoringowa w Grupie Kapitałowej TAURON była prowadzona w oparciu o *Plan prowadzenia działalności sponsoringowej przez Grupę TAURON w 2019 r.*, przyjęty przez Zarząd Spółki i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą Spółki.

Głównym celem działalności sponsoringowej w Grupie Kapitałowej TAURON jest wspieranie jej celów biznesowych określonych w Strategii.

Działalność sponsoringowa była prowadzona na podstawie wynegocjowanych umów, zawierających zestandaryzowane zapisy. W 2018 r. rozpoczęto wprowadzanie do umów sponsoringowych zasady premiowania za osiągnięty wynik promocyjny, uzależniając wypłatę istotnych części wynagrodzenia od mierzalnej efektywności zrealizowanych umów.

Ponadto, działalność ta była na bieżąco monitorowana, analizowana i raportowana poprzez szczegółowe sprawozdania z realizacji umów sponsoringowych, badania i analizy prowadzone w cyklach kwartalnym, półrocznym i rocznym przez wyspecjalizowane podmioty zewnętrzne oraz nadzór wewnętrzny.

Zgodnie z wdrożonymi procedurami dokonywana była ocena efektywności prowadzonych działań poprzez badania opinii, pomiar wielkości i wartości ekspozycji marki w mediach w kontekście prowadzonych działań, a także pomiar wpływu na postawy prospożywcze z raportowaniem osiągniętych wyników.

Niezależny podmiot badawczy oszacował wstępnie w wyniku pomiaru efektywności promocyjnej uzyskany ekwiwalent reklamowy w odniesieniu do działań zakończonych w 2019 r. Zestawiając tak uzyskaną wartość

sumaryczną do sumy wszystkich nakładów wynikających z odnośnych umów sponsoringowych, uzyskano współczynnik zwrotu ROI (tutaj rozumiany jako porównanie ekwiwalentu reklamowego z nakładami na realizację umowy) na poziomie ok. 4,2. Oznacza to, że każda złotówka wydatkowana na te cele przyniosła korzyści promocyjne Grupie Kapitałowej TAURON, których wartość jest niezależnie, wstępnie oszacowana na ok. 4,20 zł.

Potwierdzeniem efektywności prowadzonych działań jest wysokie pozycjonowanie marki TAURON w niezależnym raporcie badawczym *Sponsoring Monitor 2019*. Według tego opracowania TAURON zajmuje 8 lokatę w zestawieniu TOP 10 sponsorów ogółem. W rankingu, będącym wynikiem badań opinii, sklasyfikowano kilkaset marek, TAURON odnotował bardzo dobry wynik w tym zestawieniu. Z uwagi na relatywnie niski poziom wydatków na sponsoring w Grupie Kapitałowej TAURON, pozycja w tym zestawieniu może być postrzegana jako wysoka.

W 2019 r. działalność sponsoringowa objęła łącznie 17 projektów z 15 kontrahentami. Wstępne dane dotyczące osiągniętych ekwiwalentów reklamowych dotyczących działań zakończonych w 2019 r. wskazują, że najlepsze wyniki osiągnęły działania tj. 76. Tour de Pologne. Spośród projektów mających status w trakcie realizacji, przez co rozumie się umowy, które zostały zawarte, ale nie zostały zakończone, wysokim potencjałem charakteryzowały się działania takie jak sponsorowanie TAURON Areny Kraków.

3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ TAURON

3.1. Cel i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON

Ryzyko w Grupie Kapitałowej TAURON rozumiane jest jako niepewne zdarzenie lub grupa zdarzeń, które, jeśli zajdą, będą miały wpływ na osiągnięcie zdefiniowanych celów strategicznych dla Grupy Kapitałowej TAURON, zarówno w sposób negatywny (zagrożenie), jak i pozytywny (szansa, okazja).

Dbając o realizację obowiązującej Strategii, Spółka realizuje proces zarządzania ryzykiem występującym w działalności Grupy Kapitałowej TAURON. Do podstawowych celów zarządzania ryzykiem należy zapewnienie szeroko rozumianego bezpieczeństwa działalności Grupy Kapitałowej TAURON. W szczególności zarządzanie ryzykiem ma zapewnić Grupie Kapitałowej TAURON zwiększenie przewidywalności osiągnięcia celów strategicznych, w tym stabilne kreowanie wyniku finansowego.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON:

- obejmuje wszystkie elementy łańcucha wartości,
- zapewnia centralizację funkcji pomiaru, monitoringu i kontroli ryzyka, a także możliwość oceny pełnego profilu ryzyka w organizacji i spójne zasady zarządzania nim,
- zapewnia niezależność funkcji podejmowania ryzyka od jego kontroli i monitoringu,
- zapewnia jasny podział kompetencji i odpowiedzialności, w szczególności poprzez wprowadzenie funkcji właścicielstwa ryzyka,
- jest procesem aktywnym, nakierowanym na odpowiednio wczesną identyfikację zagrożeń, pozwalającą na podejmowanie działań prewencyjnych,
- jest procesem systematycznym i nieustannie doskonalonym, co pozwala na bieżąco dostosowywać go do specyfiki i struktury organizacyjnej Grupy Kapitałowej TAURON, jak również do zmieniającego się otoczenia,
- kładzie duży nacisk na budowanie świadomości, szkolenia i zachęcanie pracowników do wykorzystywania wiedzy o ryzykach w codziennych działaniach,
- współtworzy w Grupie Kapitałowej TAURON system kontroli wewnętrznej, stanowiąc obok funkcji zapewnienia zgodności oraz zarządzania bezpieczeństwem element modelu trzech linii obrony.

3.2. Strategia zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON System zarządzania ryzykiem korporacyjnym (System ERM) stanowi zbiór zasad, standardów oraz narzędzi pozwalających na realizację podstawowego celu zarządzania ryzykiem, jakim jest szeroko rozumiane zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania Grupy Kapitałowej TAURON. System ERM regulowany jest przez *Strategię Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym w Grupie TAURON* (Strategia ERM), która definiuje ramy i zasady zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON oraz ma na celu zapewnienie spójności zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka, które zostały uszczegółowione w odrębnych regulacjach, dostosowanych do specyfiki poszczególnych grup zagrożeń.

W Grupie Kapitałowej TAURON w ramach Systemu ERM wyodrębnia się następujące ryzyka specyficzne, dla których określone są odrębne polityki dostosowane do charakteru i specyfiki danej grupy zagrożeń:

1. Ryzyko handlowe,
2. Ryzyko finansowe,
3. Ryzyko kredytowe,
4. Ryzyko operacyjne,
5. Ryzyko regulacyjne,
6. Ryzyko w projektach.

Poniższy rysunek przedstawia podstawową klasyfikację ryzyka korporacyjnego.

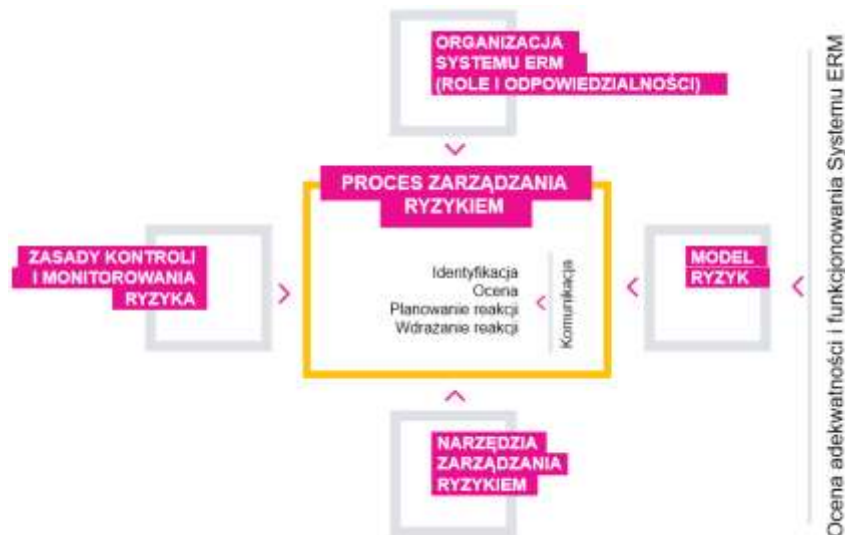
Rysunek nr 36. Podstawowa klasyfikacja ryzyka korporacyjnego

Centrum Systemu ERM stanowi proces zarządzania ryzykiem obejmujący ciągłe działania tj. identyfikacja ryzyka, jego pomiar oraz opracowanie i wdrażanie reakcji na ryzyko. Architektura Systemu ERM obejmuje ponadto elementy, które mają zapewnić skuteczne funkcjonowanie procesu, w tym: organizację Systemu ERM, zasady kontroli i monitorowania ryzyka, model ryzyk, narzędzia zarządzania ryzykiem oraz ocenę adekwatności i funkcjonowania Systemu ERM.

Poniższy rysunek przedstawia konstrukcję funkcjonującego w Grupie Kapitałowej TAURON Systemu ERM.

Rysunek nr 37. Konstrukcja funkcjonującego w Grupie Kapitałowej TAURON Systemu ERM

3.2.1. Proces zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym zapewnia całościowe i spójne zasady zarządzania ryzykiem powiązane między sobą metodycznie i informacyjnie. Proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym to ciągłe działania obejmujące identyfikację ryzyka, ocenę ryzyka, planowanie reakcji na ryzyko, wdrażanie przyjętej reakcji na ryzyko oraz komunikację pomiędzy uczestnikami procesu zarządzania ryzykiem.

Poniższy rysunek przedstawia proces zarządzania ryzykiem.

Rysunek nr 38. Proces zarządzania ryzykiem

Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu potencjalnych zdarzeń mogących wpłynąć na realizację celów biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON. Głównym zadaniem tego kroku jest sporządzenie lub aktualizacja listy ryzyk, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie celów biznesowych. Zidentyfikowane ryzyka są opisane zgodnie z przyjętą metodyką oraz mają określony kontekst informujący o wpływie ich materializacji na cele biznesowe.

Ocena ryzyka polega na określeniu możliwych finansowych i niefinansowych skutków materializacji

ryzyka wpływającego na realizację określonych celów oraz na przypisaniu mu klasy ryzyka określającej istotność ryzyka w punktu widzenia jego wpływu na realizację celów.

Planowanie polega na przygotowaniu dedykowanych reakcji dla zidentyfikowanego ryzyka celem osiągnięcia pożądanego rezultatu. Planowane działania stanowiące przygotowaną reakcję na ryzyko są uzależnione i dostosowane do bieżącego poziomu Kluczowych Wskaźników Ryzyka (Wskaźniki KRI), a w szczególności tych spośród nich, które pełnią rolę Wskaźników Wczesnego Ostrzegania (Wskaźniki EWI).

Wdrażanie reakcji na ryzyko polega na wprowadzeniu w życie przygotowanych w procesie planowania reakcji na zidentyfikowane ryzyko. Zdefiniowany zestaw działań w ramach reakcji na ryzyko określony w procesie planowania jest uzależniony od bieżącego poziomu Wskaźników EWI. Wdrażanie kolejnych działań w ramach reakcji na ryzyko wymaga prowadzenia bieżącego monitorowania wskaźników ryzyka, które ma dostarczyć informacji, który zestaw działań powinien być realizowany oraz jednocześnie informować o tym, czy prowadzone działania są efektywne, a zarządzanie ryzykiem przynosi założony efekt polegający na utrzymaniu wartości Wskaźników EWI w obszarze akceptacji.

Komunikacja polega na ciągłym przepływie informacji pomiędzy uczestnikami procesu, który ma zapewnić pełną wiedzę na temat bieżącego stanu ryzyka oraz skuteczności działań prowadzonych w ramach reakcji na ryzyko. Elementem tego procesu jest również okresowe raportowanie o ryzyku.

3.2.2. Organizacja systemu zarządzania ryzykiem (role i odpowiedzialności)

Kluczowym założeniem systemu zarządzania ryzykiem jest jasny i precyzyjny podział zadań oraz odpowiedzialności, zapewniający brak powstawania konfliktu interesów. W szczególności system gwarantuje niezależność funkcji podejmowania ryzyka od jego kontroli i monitoringu. Jest to realizowane poprzez centralizację funkcji kontrolnej na poziomie Spółki dominującej w organizacyjnym i funkcjonalnym odseparowaniu funkcji podejmowania ryzyka. Zasady funkcjonujące w Grupie Kapitałowej TAURON wprowadzają funkcję właściciela ryzyka, tj. osoby odpowiedzialnej za zarządzanie danym ryzykiem oraz opracowanie i wdrożenie skutecznej reakcji na zagrożenie. Natomiast funkcja kontrolna, koordynacja procesu, jak również odpowiedzialność za prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem została umiejscowiona w Spółce dominującej w Obszarze Dyrektora Wykonawczego ds. Ryzyka.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem szczególną rolę pełni Komitet Ryzyka jako zespół ekspercki, który w sposób stały i ciągły inicjuje, analizuje, monitoruje, kontroluje, wspiera i nadzoruje funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON. W skład Komitetu Ryzyka wchodzi osoby posiadające odpowiednią wiedzę o Spółce i jej otoczeniu oraz niezbędne kwalifikacje i umocowania. Zadaniem Komitetu Ryzyka jest wyznaczanie norm i standardów zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON oraz nadzór nad skutecznością procesu zarządzania ryzykiem. W obrębie Komitetu Ryzyka wydzielone zostały dwa odrębne zespoły dla obszaru ryzyka handlowego oraz obszaru ryzyka finansowego i kredytowego. Komitet Ryzyka nadzoruje bezpośrednio realizację procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym.

Poniższy rysunek przedstawia powiązanie poszczególnych ról w kontekście Strategii ERM oraz pozostałych dokumentów szczegółowo regulujących System ERM w Grupie Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 39. Powiązanie poszczególnych ról w kontekście Strategii ERM oraz dokumentów regulujących System ERM

W ramach Systemu ERM szczegółowo zdefiniowano role i odpowiedzialności wszystkich uczestników systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON, które zostały przedstawione w poniższej tabeli.

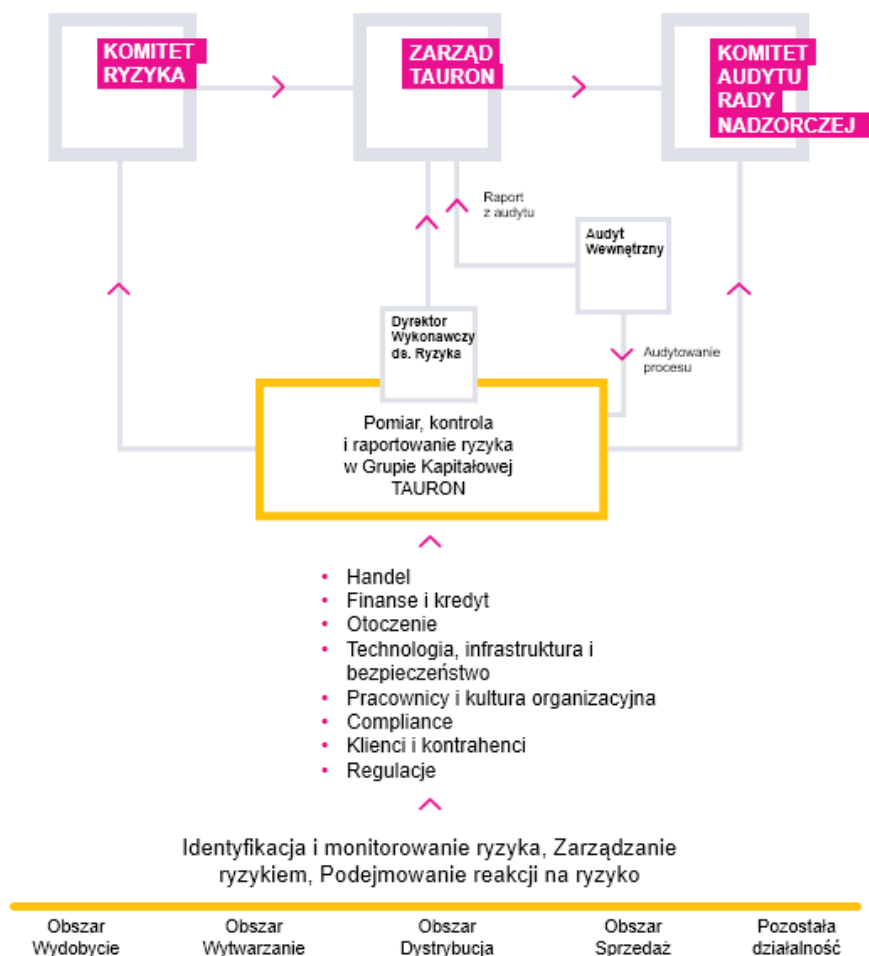
Tabela nr 19. Opis ról i odpowiedzialności uczestników Systemu ERM

Lp.	Uczestnik	Role i odpowiedzialności uczestnika
1.	Rada Nadzorcza TAURON	<ul style="list-style-type: none"> Ocena Systemu ERM, zwłaszcza jego adekwatności i skuteczności. Uprawnienie do kontroli działań Spółki w zakresie zarządzania ryzykiem korporacyjnym, pod kątem zgodności z oczekiwaniami akcjonariuszy, organów nadzorczych i regulacyjnych.
2.	Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON	Monitorowanie skuteczności Systemu ERM.
3.	Zarząd TAURON	<ul style="list-style-type: none"> Ocena adekwatności, skuteczności i efektywności Systemu ERM. Podjęcie formalnych decyzji dotyczących kluczowych elementów zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON, w tym zatwierdzanie listy ryzyk, dla których Zarząd Spółki będzie pełnił funkcję Właściciela Ryzyka. Zatwierdzanie tolerancji na ryzyko w Grupie Kapitałowej TAURON i limitów globalnych dla ryzyk kluczowych. Zarządzanie ryzykami o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania Grupy Kapitałowej TAURON.

Lp.	Uczestnik	Role i odpowiedzialności uczestnika
4.	Komitet Ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> Nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON. Kontrola ekspozycji na ryzyko w Grupie Kapitałowej TAURON. Opiniowanie i rekomendowanie Zarządowi Spółki kształtu poszczególnych elementów infrastruktury zarządzania ryzykiem. Określanie tolerancji na ryzyko w Grupie Kapitałowej TAURON i limitów globalnych dla kluczowych ryzyk, a także wnioskowanie do Zarządu Spółki o ich akceptację lub zmianę. Nadzorowanie przygotowania kwartalnej informacji dla Zarządu Spółki na temat wszystkich istotnych zagadnień dotyczących ryzyka w Grupie Kapitałowej TAURON.
5.	Dyrektor Wykonawczy ds. Ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> Koordinacja procesu zarządzania ryzykiem na wszystkich szczeblach i we wszystkich obszarach działalności organizacji. Odpowiedzialność za rozwój Systemu ERM (metod, procesów i procedur identyfikacji, oceny, monitorowania i kontroli zagrożeń). Wspieranie i nadzór uczestników systemu w realizacji zarządzania ryzykiem oraz ocena jej efektywności. Sporządzanie i przekazywanie raportów o ryzyku do uprawnionych uczestników procesu zarządzania ryzykiem. Działania na rzecz budowy kultury organizacyjnej i podnoszenia świadomości w zakresie zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON.
6.	Dyrektor Wykonawczy ds. Audytu i Kontroli	Cykliczny przegląd poprawności zaprojektowania i wdrożenia oraz efektów działań w ramach Systemu ERM.
7.	Zarząd spółki zależnej	<ul style="list-style-type: none"> Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem w ramach spółki zależnej. Promowanie kultury zarządzania ryzykiem w spółce zależnej. Odpowiedzialność za właściwe reakcje na ryzyka oraz ich skuteczność. Wyznaczanie Właścicieli Ryzyk w danej spółce zależnej. Zatwierdzanie w uzasadnionych przypadkach planów reakcji na ryzyko i podejmowanie bieżących decyzji dotyczących postępowania z ryzykiem w przypadku przekroczenia ustalonych wartości ryzyka (prognozy eskalacji).
8.	Właściciel Ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> Odpowiedzialność za działania związane z realizacją procesu zarządzania ryzykiem w ramach powierzonego obszaru odpowiedzialności, w kontekście wpływu na bieżącą działalność, jak i na realizację celów strategicznych, operacyjnych i finansowych jednostki. Odpowiedzialność za przygotowanie planu i wdrożenie reakcji na ryzyko w przypadku przekroczenia jego ustalonych wartości, a także za komunikację i raportowanie w ramach realizowanego zarządzania ryzykiem.

Poniższy rysunek przedstawia przepływ informacji w obrębie kluczowych uczestników procesu zarządzania ryzykiem.

Rysunek nr 40. Przepływ informacji w obrębie kluczowych uczestników procesu zarządzania ryzykiem

3.2.3. Zasady kontroli i monitorowania ryzyka

Przyjęte zasady kontroli i monitoringu ryzyka mają na celu ograniczenie ekspozycji Grupy Kapitałowej TAURON na czynniki mogące niekorzystnie wpływać na jej funkcjonowanie. Podstawowym narzędziem kontroli ryzyka jest zatwierdzana przez Zarząd Spółki Tolerancja na ryzyko, która określa maksymalną dopuszczalną wartość ekspozycji na ryzyko w Grupie Kapitałowej TAURON.

W procesie określania Tolerancji na ryzyko brana jest pod uwagę specyfika i zakres działalności Grupy Kapitałowej TAURON. Jej wysokość określana jest wartościowo, a zasady pomiaru poszczególnych ryzyk w organizacji określono tak, by zapewnić spójność pomiaru ryzyka ze stosowaną definicją tolerancji. Tolerancja na ryzyko stanowi podstawę do alokacji jej wysokości na limity globalne dedykowane do pojedynczego lub wielu ryzyk specyficznych. Następnie w obrębie zarządzania ryzykiem specyficznym alokowane są na limity operacyjne. Podstawowym założeniem jest zagwarantowanie niezależności podejmowania ryzyka od jego kontroli, co gwarantuje bezpieczeństwo funkcjonowania organizacji.

Uzupełniające narzędzie służące do monitorowania ryzyka i jego kontroli stanowi System Wczesnego Ostrzegania oparty o katalog Wskaźników KRI oraz Wskaźników EWI.

Funkcjonujący w oparciu o ww. wskaźniki system umożliwi odpowiednio wczesną identyfikację zagrożeń poprzez pomiar przyczyn poszczególnych zagrożeń. Jednocześnie system ten pozwala na odpowiednio wczesne podejmowanie działań zaradczych, przed faktyczną materializacją poszczególnych zagrożeń.

3.2.4. Narzędzia zarządzania ryzykiem

Stosowane w Grupie Kapitałowej TAURON narzędzia zarządzania ryzykiem pozwalają na skuteczną realizację poszczególnych etapów tego procesu. Grupa Kapitałowa TAURON stosuje w szczególności następujące narzędzia:

1. **Kwestionariusz identyfikacji / przeglądu ryzyk** - dokument w formie tabelarycznego formularza określającego informacje jakie powinny być zebrane w procesie identyfikacji lub cyklicznego przeglądu ryzyka,
2. **Kartę ryzyka** - dokument zawierający szczegółowe informacje na temat zidentyfikowanego ryzyka,
3. **Rejestr ryzyka** - tabelaryczne zestawienie ryzyk związanych z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON, zawierające w szczególności ich opisy, kategorie oraz wycenę,
4. **Plany reakcji na ryzyko** - dokument zawierający przygotowany plan działań, których odpowiednio wczesne uruchomienie pozwoli na redukcję ekspozycji na dane ryzyko do akceptowalnego poziomu przed jego wystąpieniem, jak również ograniczy skutki ryzyka w momencie jego materializacji,
5. **Formularz oceny ryzyka** - tabelaryczne zestawienie szczegółowych informacji na temat pomiaru ryzyka obejmujące m.in. określenie wpływu i powiązanego z nim prawdopodobieństwa materializacji ryzyka oraz informację o bieżącym poziomie parametrów pomiaru ryzyka (KRI/EWI).

3.2.5. Model ryzyk

Model ryzyk określa spójną klasyfikację ryzyka, umożliwiając jego jednolite i kompleksowe ujęcie na poziomie całej Grupy Kapitałowej TAURON. Każde zidentyfikowane ryzyko przyporządkowywane jest do określonych kategorii i podkategorii.

Poniższa tabela przedstawia główne kategorie i podkategorie ryzyk, zgodnie z obowiązującym Modelem ryzyk.

Tabela nr 20. Główne kategorie i podkategorie ryzyk, zgodnie z obowiązującym Modelem ryzyk

Lp.	Główne kategorie ryzyk	Główne podkategorie ryzyk	Opis głównych podkategorii ryzyk
1.	Ryzyko handlowe	Handel	Ryzyka określające rynkową zmienność cen rynku energii elektrycznej i produktów powiązanych, na którą narażone jest przedsiębiorstwo.
2.	Ryzyko finansowe i kredytowe	Finanse i kredyt	Ryzyka związane ze zmianami kursów walut, stóp procentowych jak również ryzyko niewywiązania się Kontrahentów Grupy Kapitałowej TAURON z zobowiązań kontraktowych.
3.	Ryzyko operacyjne	Otoczenie	Ryzyka określające wpływ otoczenia zewnętrznego na realizację celów Grupy Kapitałowej TAURON.
		Technologia infrastruktura i bezpieczeństwo	Ogół zdarzeń mających niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo pracowników, informacji oraz infrastrukturę wytwarzającą, przesyłową, wydobywczą czy informatyczną.
		Pracownicy i kultura organizacyjna	Ryzyka związane z zagadnieniami pracowniczymi i kulturą organizacji.
		Compliance	Ryzyka związane z brakiem zgodności, nadużyciami wewnętrznymi i zewnętrznymi jak również zachowaniami nieetycznymi.
4.	Ryzyko regulacyjne	Klienci i kontrahenci	Ryzyka związane ze zmiennością rynku dostaw/usług, niewywiązanie się klienta/kontrahenta z zobowiązań umownych oraz niekorzystnych zmian lub wypowiedzenia umów handlowych przez klientów wpływających zarówno na wolumen jak i marżę.
		Regulacje	Ryzyka określające niekorzystny wpływ zmian legislacji na poziomie krajowym oraz europejskim mających bezpośredni wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON.

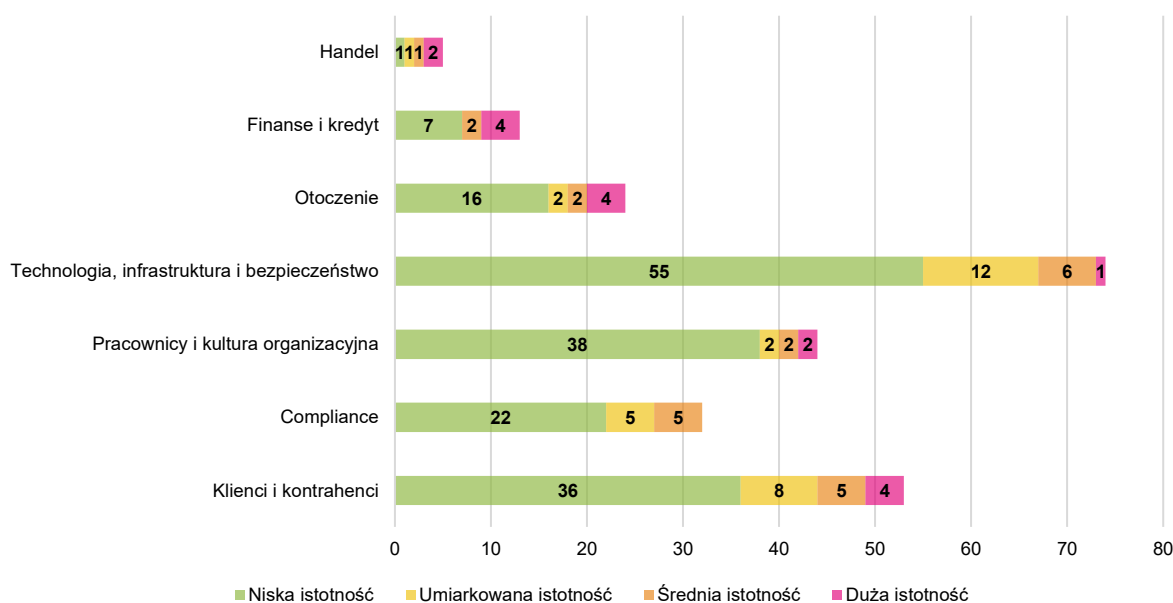
3.2.6. Ocena adekwatności i funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest procesem systematycznym i podlegającym ciągłemu doskonaleniu tak, aby na bieżąco dostosowywać go do specyfiki i struktury organizacyjnej Grupy Kapitałowej TAURON oraz zmieniającego się otoczenia. Podlega on również cyklicznej wewnętrznej oraz niezależnej ocenie adekwatności i przeglądom:

- System ERM podlega ciągłym przeglądom pod kątem jego adekwatności i dopasowania do struktury i specyfiki działania Grupy Kapitałowej TAURON, jak również zmieniającego się otoczenia,
- Dyrektor Wykonawczy ds. Ryzyka, nie rzadziej niż raz w roku, sporządza raport z oceny adekwatności architektury Systemu ERM dla członków Komitetu Ryzyka,
- Dyrektor Wykonawczy ds. Audytu i Kontroli, w ramach sprawowania nadzoru instytucjonalnego (trzecia linia obrony), cyklicznie przeprowadza niezależną kontrolę zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON pod kątem właściwego stosowania zasad przez uczestników procesu, jak również jego adekwatności i skuteczności.

Poniższy rysunek przedstawia główne kategorie ryzyk określonych przez Grupę Kapitałową TAURON wraz z liczbą kluczowych zagrożeń.

Rysunek nr 41. Liczba monitorowanych ryzyk w podziale na podkategorie

3.3. Zarządzanie głównymi ryzykami Grupy Kapitałowej TAURON

Spółka aktywnie zarządza wszystkimi ryzykami dążąc do wyeliminowania lub maksymalnego ograniczenia ich potencjalnego negatywnego wpływu, w szczególności na wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON.

3.3.1. Zarządzanie ryzykiem handlowym

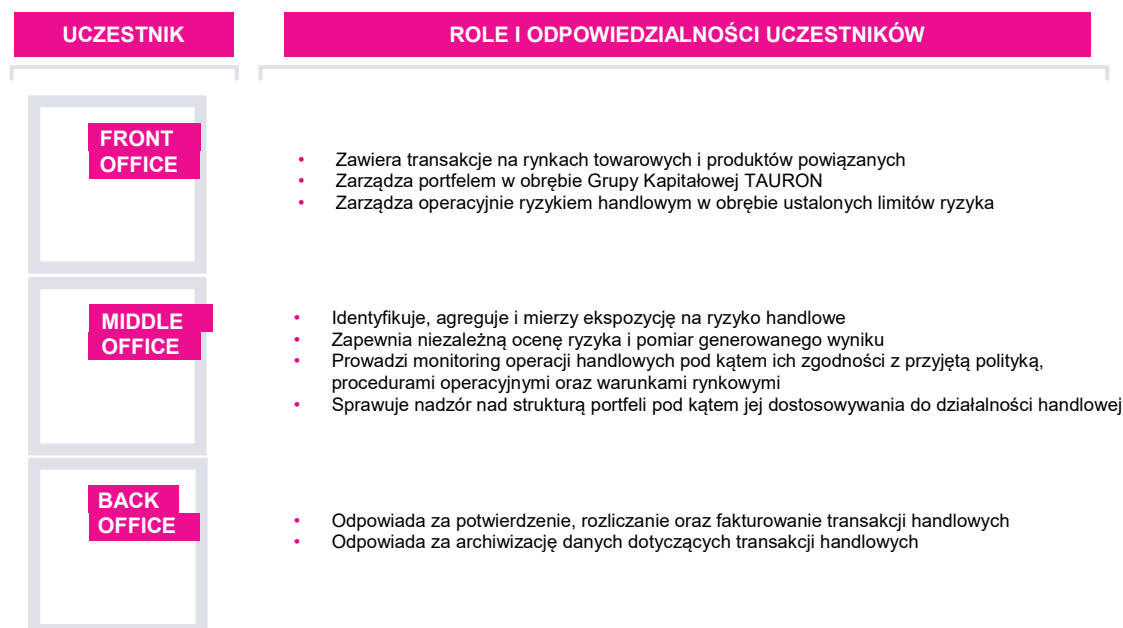
Ryzyko handlowe zgodnie z funkcjonującą *Polityką zarządzania ryzykiem handlowym w Grupie TAURON* rozumiane jest jako możliwość poniesienia straty lub uzyskania korzyści z tytułu zmiany cen na rynkach towarowych i produktów powiązanych. Ryzyko handlowe, z uwagi na specyfikę prowadzonej działalności, stanowi jedno z kluczowych ryzyk w Grupie Kapitałowej TAURON. W skład Grupy Kapitałowej TAURON wchodzi spółki zarówno z Obszaru Wydobycie, Obszaru Wytwarzanie, jak również Obszaru Sprzedaż. W związku z występowaniem przeciwstawnych pozycji w ww. Obszarach ryzyko w określonym stopniu naturalnie się dywersyfikuje, z uwagi jednak na niepełne zbilansowanie ww. Obszarów, jak również odmienny charakter ekspozycji Grupa Kapitałowa TAURON wykazuje wrażliwość na zmienność cen energii elektrycznej, gazu oraz produktów powiązanych.

W celu efektywnego zarządzania tą grupą ryzyk stworzono system zarządzania ryzykiem handlowym powiązany organizacyjnie i informacyjnie z funkcjonującą na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON strategią zabezpieczenia pozycji handlowej. W szczególności funkcjonująca *Polityka zarządzania ryzykiem handlowym w Grupie TAURON* wprowadza system wczesnego ostrzegania oraz system limitowania ekspozycji na ryzyko w poszczególnych obszarach handlowych. Podstawową miarę operacyjną ryzyka rynkowego w Grupie Kapitałowej TAURON stanowi miara wartości narażonej na ryzyko VaR określająca maksymalną dopuszczalną zmianę wartości pozycji w zadanym horyzoncie czasowym i na określonym poziomie prawdopodobieństwa. VaR stanowi dynamiczną miarę ryzyka, która w odróżnieniu od miar statycznych charakteryzuje się własnością wyprzedzającą, pozwalającą na określanie możliwych negatywnych skutków jeszcze przed ich faktycznym wystąpieniem. Obszar ryzyka, mając jednak świadomość pewnych ograniczeń tego typu miar statystycznych, korzysta również z szeregu uzupełniających miar ryzyka służących zapewnieniu bezpiecznego funkcjonowania obszarów handlowych.

Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem handlowym przewiduje ścisły podział kompetencji, w ramach którego zarządzanie ryzykiem jest zdecentralizowane, przy czym sterowanie i kontrola ryzyka odbywa się centralnie z poziomu TAURON. W szczególności elementem struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem handlowym jest podział działalności handlowej Grupy Kapitałowej TAURON na Front, Middle oraz Back Office. Taki podział zadań ma na celu zapewnienie niezależności funkcji operacyjnych realizowanych przez Front Office od funkcji kontroli ryzyka realizowanego przez Obszar Ryzyka oraz zapewnia odpowiedni poziom elastyczności operacyjnej. Na potrzeby procesu zarządzania ryzykiem zakłada się takie umiejscowienie odpowiedzialności, aby zapewnić optymalne podejście do danego typu zagrożenia, wykorzystując w szczególności efekt skali oraz efekt synergii. Stosowane podejście zapewnia efektywność prowadzonych procesów handlowych oraz właściwy nadzór nad jednym z głównych procesów biznesowych prowadzonych w ramach Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższy rysunek przedstawia podział działalności handlowej Grupy Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 42. Podział działalności handlowej Grupy Kapitałowej TAURON

3.3.2. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Grupa Kapitałowa TAURON, w ramach zarządzania ryzykiem finansowym, zarządza ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej, w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania *Politykę zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie TAURON*. Głównym celem zarządzania tymi ryzykami jest minimalizacja wrażliwości przepływów pieniężnych Grupy Kapitałowej TAURON na czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia w ramach transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych. TAURON w przypadkach, w których jest to możliwe i ekonomicznie uzasadnione, wykorzystuje instrumenty pochodne, których charakterystyka pozwala na zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń.

W obrębie ryzyk finansowych Grupa Kapitałowa TAURON identyfikuje i aktywnie zarządza również ryzykiem utraty płynności rozumianym jako utrata lub ograniczenie zdolności do regulowania bieżących wydatków ze względu na nieadekwatną wielkość lub strukturę płynnych aktywów w stosunku do zobowiązań krótkoterminowych lub niedostateczny poziom rzeczywistych wpływów netto z działalności operacyjnej. Sytuacja płynnościowa Grupy Kapitałowej TAURON jest na bieżąco monitorowana pod kątem ewentualnych odchyleń od zakładanych planów, a dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, których kwota istotnie przewyższa oczekiwane zapotrzebowanie w krótkim okresie, mityguje ryzyko utraty płynności. Wdrożona *Polityka zarządzania płynnością finansową Grupy TAURON* określa zasady wyznaczania pozycji płynnościowej zarówno poszczególnych spółek, jak i całej Grupy Kapitałowej TAURON, co pozwala zabezpieczyć środki na pokrycie ewentualnej luki płynnościowej zarówno poprzez alokację środków pomiędzy spółkami (mechanizm cash pool), jak również z wykorzystaniem finansowania zewnętrznego, w tym kredytów w rachunkach bieżących.

TAURON, w ramach identyfikowanych ryzyk finansowych, zarządza również ryzykiem finansowania rozumianym jako brak możliwości pozyskania nowego finansowania, wzrost kosztów finansowania oraz ryzyko wypowiedzenia dotychczasowych umów finansowania. W ramach minimalizacji ryzyka finansowania TAURON prowadzi politykę pozyskiwania finansowania dla Grupy Kapitałowej TAURON z odpowiednim wyprzedzeniem w stosunku do planowanej daty jego wykorzystania, tj. do 24 miesięcy przed planowanym zapotrzebowaniem. Oznacza to posiadanie przez Grupę Kapitałową TAURON podpisanych programów gwarantowanego finansowania bądź też zabezpieczenie tego finansowania poprzez zgromadzenie środków na rachunkach Grupy Kapitałowej TAURON.

Taka polityka ma na celu przede wszystkim zapewnienie elastycznego doboru źródeł finansowania i wykorzystania sprzyjających warunków rynkowych a także zmniejszenie ryzyka konieczności zaciągnięcia nowych zobowiązań na niekorzystnych warunkach finansowych. Polityka TAURON obejmuje również standaryzację kowenantów i zapisów umów finansowania w najbardziej kluczowych elementach dokumentacji.

3.3.3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe zgodnie z funkcjonującą *Polityką zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie TAURON* jest rozumiane jako możliwość poniesienia straty lub uzyskania korzyści z tytułu niewywiązania się partnerów handlowych ze zobowiązań kontraktowych jak również wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości w związku z pogorszeniem ich sytuacji finansowej. Grupa Kapitałowa TAURON posiada zdecentralizowany system zarządzania ryzykiem kredytowym, jednak kontrola, limitowanie i raportowanie tej kategorii ryzyka odbywa się centralnie, na poziomie Spółki dominującej. Funkcjonująca *Polityka Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w Grupie TAURON* określa zasady zarządzania ryzykiem kredytowym na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON, mające skutecznie zminimalizować wpływ tego ryzyka na realizację celów Grupy Kapitałowej TAURON.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ma postać sterowania poziomem ekspozycji kredytowej, generowanej w momencie zawierania kontraktów przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON. Generalną zasadą jest, że przed zawarciem istotnego kontraktu podmiot poddawany jest badaniu kondycji finansowej i otrzymuje limit kredytowy, stanowiący ograniczenie maksymalnej ekspozycji z tytułu zaangażowania handlowego. Ekspozycja kredytowa jest w tym kontekście rozumiana jako kwota, która może zostać utracona, jeśli kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań w określonym czasie (z uwzględnieniem wartości wniesionych przez niego zabezpieczeń). Ekspozycję kredytową wylicza się na aktualny dzień i dzieli się ją na ekspozycję z tytułu płatności i ekspozycję zastąpienia.

Poniższy rysunek przedstawia składowe ekspozycji kredytowej.

Na podstawie wartości ekspozycji oraz oceny kondycji finansowej poszczególnych klientów wartość ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa TAURON, jest wyliczana z wykorzystaniem metod statystycznych, według których oblicza się wartość narażoną na ryzyko na podstawie rozkładu prawdopodobieństwa straty całkowitej CVaR.

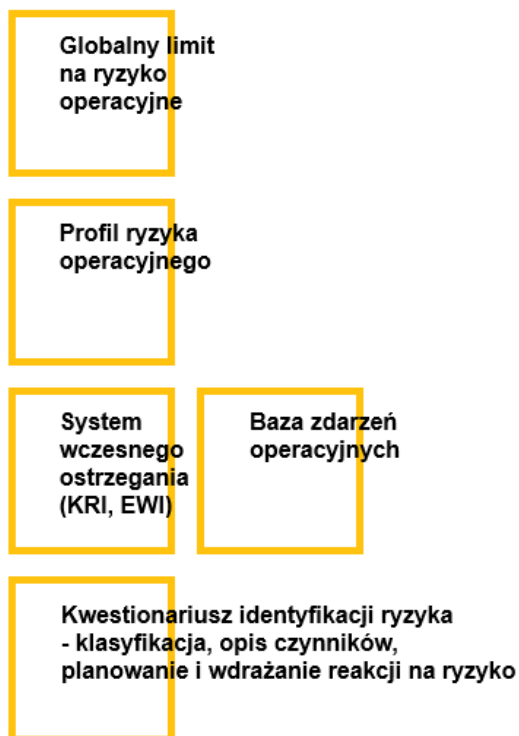
3.3.4. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym

Ryzyko operacyjne, zgodnie z funkcjonującą *Polityką zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie TAURON* jest rozumiane jako możliwość poniesienia straty lub uzyskania korzyści wskutek nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub w wyniku zdarzeń zewnętrznych. Obejmuje ono także ryzyko reputacji oraz ryzyko braku zgodności. Ryzyko operacyjne, z uwagi na specyficzny charakter zagrożeń oraz możliwości zarządzania nim, stanowi odrębną grupę ryzyka występującego w działalności Grupy Kapitałowej TAURON. Przedmiotowe ryzyko jest zjawiskiem złożonym, występuje w każdym procesie i rodzaju działalności, jest wielowymiarowe i dotyczy różnego rodzaju działań i operacji. W szczególności poziom ekspozycji na czynniki ryzyka operacyjnego jest powiązany z wielkością i złożonością struktury organizacyjnej, liczbą i złożonością systemów IT oraz z liczbą prowadzonych procesów biznesowych. Ryzyko operacyjne charakteryzuje się brakiem możliwości całkowitej eliminacji jego źródeł, a analiza jego czynników i parametrów (m.in. częstości i dotkliwości), a także ich ocena wymaga stosowania złożonych metod pomiaru i analizy.

W celu skutecznego zarządzania ryzykiem operacyjnym Grupa Kapitałowa TAURON stosuje odpowiednie narzędzia, do których w szczególności zalicza się: globalny limit na ryzyko operacyjne, profil ryzyka operacyjnego, bazę zdarzeń operacyjnych, funkcjonujący w szerokim zakresie system wczesnego ostrzegania, bazę zdarzeń operacyjnych oraz powiązany system limitów operacyjnych.

Poniższy rysunek przedstawia narzędzia systemu zarządzania ryzykiem.

Rysunek nr 44. Narzędzia systemu zarządzania ryzykiem

Globalny limit na ryzyko operacyjne jest podstawowym narzędziem kontroli ryzyka operacyjnego i stanowi alokację tolerancji na ryzyko przyjętej w Grupie Kapitałowej TAURON. Limit globalny na ryzyko operacyjne może być w dalszej kolejności alokowany na poszczególne obszary działalności Grupy Kapitałowej TAURON, podkategorie ryzyka operacyjnego, jak również na poszczególne ryzyka operacyjne.

Profil ryzyka operacyjnego ma na celu identyfikację obszarów, procesów lub działań nadmiernie ekspozycyjnych na zagrożenia wynikające z poszczególnych czynników ryzyka operacyjnego. Wyraża się w szczególności w wymiarze strukturalnym obejmującym rodzaje zdarzeń operacyjnych, strukturę organizacyjną Grupy Kapitałowej TAURON i procesy oraz w wymiarze skali obejmującym oszacowane potencjalne straty uwzględniające w szczególności historyczne wartości strat rzeczywistych, jak również narzędzia wykorzystywane w celu mitygacji zagrożeń. Na potrzeby pomiaru ryzyka operacyjnego i określenia Profilu ryzyka operacyjnego, poszczególne rodzaje ryzyka operacyjnego dzielone są (ze względu na charakter ich występowania) na ryzyka ciągłe oraz jednorazowe.

System Wczesnego Ostrzegania definiowany jest w celu monitorowania poziomu ryzyka operacyjnego dla każdego zidentyfikowanego zagrożenia. Z zestawu Wskaźników KRI, wyodrębniane są Wskaźniki EWI jako te, które podlegają stałej kontroli pod kątem wyznaczonych dla nich progów ostrożnościowych, tj. progów akceptacji, mitygacji i eskalacji.

Baza zdarzeń operacyjnych tworzona jest na potrzeby identyfikacji nowych czynników ryzyka oraz równoległe celem określenia profilu ryzyka w Grupie Kapitałowej TAURON. Pozwala ona na ewidencję przypadków charakteryzujących się potencjalną bądź rzeczywistą stratą dla organizacji. Celem prowadzenia bazy zdarzeń operacyjnych jest określenie częstotliwości oraz dotkliwości poszczególnych czynników ryzyka operacyjnego oraz obszarów i procesów, w których występują.

Kwestionariusz identyfikacji ryzyka to dokument w formie tabelarycznego formularza stanowiący narzędzie wspierające realizację procesu zarządzania ryzykiem w zakresie identyfikacji ryzyka, określający szczegółowe informacje, jakie powinny być zebrane w tym procesie.

3.3.5. Zarządzanie ryzykiem regulacyjnym

Ryzyko regulacyjne zgodnie z funkcjonującą *Polityką zarządzania ryzykiem regulacyjnym w Grupie TAURON* rozumiane jest jako możliwość poniesienia straty lub uzyskania korzyści z tytułu planowanych lub nieplanowanych zmian istniejących lub stanowienia nowych regulacji, które mogą mieć wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON. Ryzyko regulacyjne, z uwagi na specyficzny charakter zagrożeń oraz ograniczone możliwości zarządzania nim, stanowi odrębną kategorię ryzyka korporacyjnego, na które narażona jest Grupa Kapitałowa TAURON w ramach prowadzonej działalności. Zarządzanie ryzykiem regulacyjnym opiera się o Proces zarządzania ryzykiem regulacyjnym i stanowi uszczegółowienie Procesu zarządzania ryzykiem określonego w Strategii ERM.

Do głównych przyczyn ryzyka regulacyjnego zalicza się:

1. niestabilność otoczenia prawnego,
2. zmianę polityki regulacyjnej na poziomach krajowym i europejskim,
3. postępującą integrację europejskiego rynku energii,
4. niepewną sytuację polityczną,
5. znaczące podwyższenie wymagań w zakresie konkretnej regulacji.

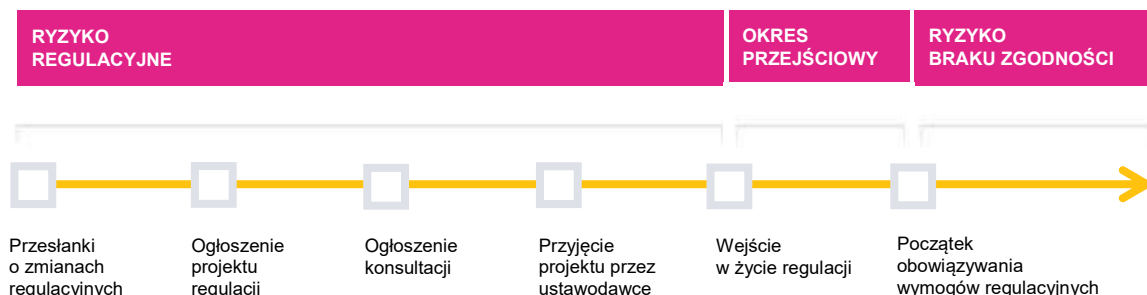
Głównym celem zarządzania ryzykiem regulacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON jest minimalizacja strat oraz maksymalizacja korzyści z tytułu planowanych lub nieplanowanych zmian istniejących regulacji lub stanowienia nowych regulacji mogących wpływać na funkcjonowanie organizacji. W rezultacie pozwala to na sprowadzenie potencjalnych zagrożeń do poziomu możliwie neutralnego dla osiągnięcia celów strategicznych Grupy Kapitałowej TAURON. Zarządzanie ryzykiem regulacyjnym ma również na celu budowanie kultury i świadomości wśród

pracowników Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie podejmowanego ryzyka, a także ciągłego doskonalenia procesu zarządzania tym ryzykiem.

Ryzyko regulacyjne pojawia się w momencie wystąpienia przesłanek o zmianach regulacyjnych np. wejście w życie dyrektywy unijnej, która będzie implementowana do polskiego porządku prawnego, czy stanowiska ustawodawcy deklarujące zmiany regulacyjne. Zarządzanie ryzykiem regulacyjnym nie ustaje w momencie wejścia w życie określonej regulacji, od którego często oczekiwane są rozporządzenia wykonawcze precyzujące jej sposób implementacji, lecz od momentu obowiązywania wymogów regulacyjnych (okres od wejścia w życie aktu prawnego do początku obowiązywania wymogów regulacyjnych jest okresem przejściowym). Wówczas zarządzanie ryzykiem regulacyjnym przechodzi w ryzyko braku zgodności monitorowane w ramach ryzyka braku zgodności.

Poniższy rysunek przedstawia cykl życia ryzyka regulacyjnego.

Rysunek nr 45. Cykl życia ryzyka regulacyjnego

Zgodnie z klasyfikacją ryzyka regulacyjnego w ramach *Polityki zarządzania ryzykiem regulacyjnym w Grupie TAURON* wyodrębnionych zostało 12 obszarów ryzyk regulacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON. Klasyfikacja prowadzona jest w oparciu o wyodrębnienie jednorodnych grup regulacji według ich wpływu na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, z uwzględnieniem możliwości podejmowania skutecznej reakcji na ryzyko. Obszary ryzyk regulacyjnych podzielone są na 2 podstawowe kategorie:

1. **Ryzyka regulacyjne sektorowe** - ryzyka regulacyjne, które mogą mieć wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON związaną z wytwarzaniem oraz sprzedażą energii elektrycznej i ciepłej. W ramach tej kategorii autonomicznie występują również ryzyka związane z dystrybucją energii elektrycznej oraz wydobywaniem surowców.
2. **Ryzyka regulacyjne pozasektorowe** - ryzyka regulacyjne, które mogą mieć wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON związaną m.in. z prawem zamówień publicznych, bezpieczeństwem informacji lub obszarem zgodności, ochroną danych osobowych, prawem pracy, prawem rachunkowym i podatkowym, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz zarządzaniem korporacyjnym.

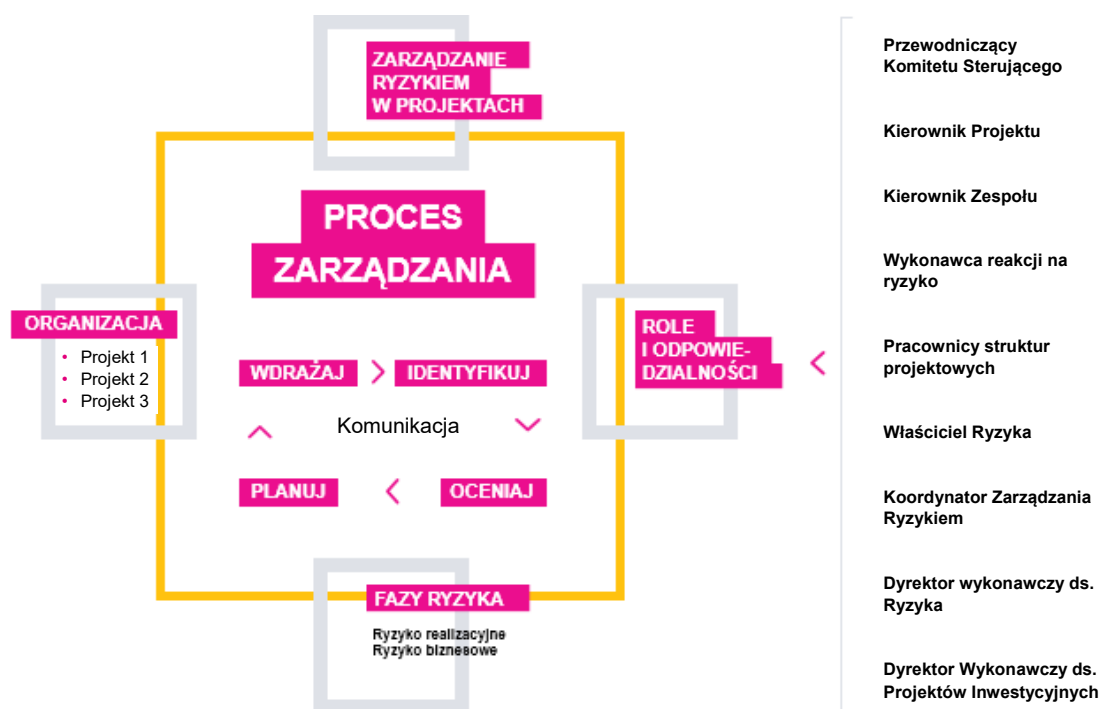
3.3.6. Zarządzanie ryzykiem w projektach

Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi szereg inwestycji w wielu obszarach swojej działalności. Projekty te z uwagi na skalę i często skomplikowany charakter realizacji stanowią źródło zagrożeń mogących mieć wpływ na harmonogram, budżet lub jakość produktów końcowych. Systematyczne stosowanie zapisów *Polityki Zarządzania Ryzykiem w Projektach w Grupie TAURON* ma na celu mitygację tych ryzyk, wspierając jednocześnie realizację celów strategicznych organizacji. Regulacja ta, w szczególności, określa podstawowe zasady zarządzania ryzykiem w projektach, zapewniając w tej sferze spójność, kompleksowość podejścia oraz jednoznaczność rozumienia. Celem podejmowanych działań jest osiągnięcie wymaganego prawdopodobieństwa realizacji projektu przy zachowaniu określonego harmonogramu, budżetu i jakości otrzymanych produktów. Celem nadrzędnym jest uzyskanie oczekiwanych korzyści wynikających z realizacji projektu i realizacja celów strategicznych Grupy Kapitałowej TAURON.

Zarządzanie ryzykiem w projektach dotyczy również zarządzania ryzykiem wynikającym z projektów i mającym wpływ na organizację. Proces zarządzania ryzykiem wynikającym z projektów obejmuje identyfikację, wycenę tych ryzyk, określanie i monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzegania oraz planowanie i wdrażanie działań związanych z zarządzaniem tymi ryzykami. Dla ryzyk mających wpływ na organizację, wyceny ryzyka dokonuje się w wartości bezwzględnej wpływu ze wskazaniem okresu wpływu z podziałem na poszczególne okresy obrachunkowe, w odniesieniu do założonej EBITDA lub przyjmowanych w organizacji założeń do projekcji długoterminowych. Dla najważniejszych ryzyk mających wpływ na organizację opracowywane są Plany reakcji na ryzyko i Plany rezerwowe. Ocena ryzyk dla projektów i wynikających z projektów dla organizacji uwzględniana jest w trakcie podejmowania kluczowych decyzji związanych z uruchomieniem i realizacją tych projektów.

Poniższy rysunek przedstawia model zarządzania ryzykiem w projektach.

Rysunek nr 46. Model zarządzania ryzykiem w projektach

3.4. Opis najistotniejszych kategorii ryzyk związanych z funkcjonowaniem Grupy Kapitałowej TAURON

Poniższa tabela przedstawia najistotniejsze kategorie ryzyk zidentyfikowanych dla Grupy Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 21. Najistotniejsze kategorie ryzyk zidentyfikowanych dla Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Trend ryzyka	Reakcja na ryzyko
Handel				
1.	Ryzyko rynkowe	Ryzyko związane ze zmianą warunków rynkowych funkcjonowania spółek Grupy Kapitałowej TAURON w szczególności w skutek zaostrzenia polityki klimatycznej UE, rosnącej świadomości ekologicznej społeczeństwa, działań wspierających efektywność energetyczną (odejście od węgla jako paliwa, rozwój prosumentów, wsparcie termoizolacji i budowy własnych źródeł energii i ciepła) skutkujące spadkiem marży w Obszarze Wytwarzanie (CDS/wolumen) oraz wzrostem kosztów i spadkiem przychodów.	↗	<ul style="list-style-type: none"> Codzienny pomiar i raportowanie pozycji portfelowych. Bieżące monitorowanie poziomu S-P, VaR oraz Stop Lossa. Przyjęcie optymalnej strategii handlowej. Wdrożenie mechanizmów zabezpieczania pozycji. Kontrola dotrzymania mandatów ryzyka z określonymi limitami.
Finanse i kredyt				
2.	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko związane z niekorzystnym wpływem stóp na wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON.	→	<ul style="list-style-type: none"> Bieżący monitoring wielkości ekspozycji narażonej na ryzyko w celu minimalizacji negatywnych skutków zmian stóp procentowych. Transfer ryzyka poprzez wykorzystanie instrumentów pochodnych.
3.	Ryzyko kursu walutowego	Ryzyko związane z niekorzystnym wpływem zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON.	→	<ul style="list-style-type: none"> Bieżący monitoring wielkości ekspozycji narażonej na ryzyko w celu minimalizacji negatywnych skutków zmian kursów walut. Transfer ryzyka poprzez wykorzystanie instrumentów pochodnych.
4.	Ryzyko płynności	Ryzyko związane z brakiem zdolności Grupy Kapitałowej TAURON do bieżącego regulowania zobowiązań.	→	<ul style="list-style-type: none"> Dywersyfikacja źródeł finansowania wraz z aranżowaniem gwarantowanych programów finansowania i zapewnieniem alternatywnych źródeł finansowania. Realizacja polityki centralnego finansowania. Analiza rynku oraz dostępności źródeł finansowania. Monitorowanie harmonogramów i terminu ogłoszenia programu finansowania.
5.	Ryzyko finansowania	Ryzyko związane z utrudnieniami dostępu do kapitału, zmianą warunków pozyskania i obsługi finansowania	↗	<ul style="list-style-type: none"> Dywersyfikacja źródeł finansowania wraz z aranżowaniem gwarantowanych programów finansowania i zapewnieniem alternatywnych źródeł finansowania.

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Trend ryzyka	Reakcja na ryzyko
		zaciągniętego i planowanego (w tym z powodu zaostrzenia polityki klimatycznej UE).		<ul style="list-style-type: none"> Realizacja polityki centralnego finansowania. Analiza rynku oraz dostępności źródeł finansowania. Monitorowanie harmonogramów i terminu ogłoszenia programu finansowania. Stopniowe wycofywanie antropogenicznych źródeł emisji gazów cieplarnianych pochodzących z paliw kopalnych poprzez rozwój energetyki odnawialnej oraz zero i niskoemisyjnych technologii wytwarzania energii elektrycznej. Aktywne poszukiwanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych minimalizujących wpływ działalności Grupy Kapitałowej TAURON na zmiany klimatu.
6.	Ryzyko podatkowe	Ryzyko związane z błędną lub nieterminową realizacją zobowiązań podatkowych.	→	<ul style="list-style-type: none"> Działania zgodne z przepisami prawa (ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych). Opiniowanie zdarzeń gospodarczych przez doradców podatkowych Grupy Kapitałowej TAURON. Wspólnie ustalane stanowiska na poziomie TAURON. Stosowanie jednolitych zasad rozliczeń spółek wewnątrz PGK. Sporządzanie dokumentacji podatkowej dla transakcji pomiędzy spółkami PGK a podmiotami powiązanymi poza PGK wymagających takiej dokumentacji zgodnie z ustawą CIT, oraz kontrola innych transakcji w celu potwierdzenia ich rynkowości.
7.	Ryzyko kredytowe	Ryzyko związane z możliwością występowania należności przeterminowanych lub zawarcia kontraktu z kontrahentem, który może okazać się niewypłacalny.	→	<ul style="list-style-type: none"> Regularne monitorowanie sytuacji finansowej kontrahentów. Cykliczne scoringi klientów, ocena kredytowa każdego klienta przed złożeniem oferty / zawarciem kontraktu. Stosowanie zabezpieczeń w umowach handlowych.
Otoczenie				
8.	Ryzyko reputacji	Ryzyko związane z aktualnym i przyszłym wpływem na dochody i kapitał firmy wynikającym z negatywnej oceny opinii publicznej w tym związane z niepodążaniem za trendami rynkowymi związanymi z ochroną klimatu.	→	<ul style="list-style-type: none"> Stały monitoring zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych Spółki. Monitoring mediów, budowa kontaktów i relacji z mediami w ramach Grupy Kapitałowej TAURON. Przygotowanie procedur komunikowania Spółki z otoczeniem zewnętrznym i wewnętrznym. Dążenie do zmiany profilu działalności na zero i niskoemisyjną.
9.	Ryzyko koncesji	Ryzyko związane z brakiem możliwości prowadzenia działalności w wyniku przedłużającego się procesu uzyskania koncesji lub otrzymania zmian posiadanych koncesji oraz niekorzystnymi zmianami prawnymi regulującymi prowadzenie działalności koncesjonowanej.	→	<ul style="list-style-type: none"> Bieżąca kontrola prawidłowej realizacji obowiązków koncesyjnych. Monitorowanie zmian w aktach prawnych pod kątem obowiązków koncesyjnych. Wsparcie prawne procesu związanego z przedłużeniem koncesji i jej pozyskaniem.
10.	Ryzyko makroekonomiczne	Ryzyko związane ze zmianą sytuacji ekonomicznej kraju, niestabilnością rynków finansowych powodujących w efekcie spadek zapotrzebowania na energię elektryczną.	↗	<ul style="list-style-type: none"> Dywersyfikacja źródeł przychodów. Analiza rynku oraz stosowanie działań wyprzedzających na przewidywany kryzys lub spadek dynamiki wzrostu gospodarczego.
11.	Ryzyko zmian klimatu	Ryzyko związane z zaostrzeniem polityki klimatycznej UE, jak również wymogów środowiskowych wynikających ze zmian klimatycznych, działaniami wspierającymi efektywność energetyczną (rozwój prosumentów, wsparcie termoizolacji, budowa własnych źródeł energii i ciepła, odejście od węgla jako paliwa), zmianą warunków funkcjonowania Grupy Kapitałowej TAURON (konieczność dostosowania firmy do wyzwań zmian wynikających ze zmian klimatu). Skutki ryzyka to: utrudnienia lub wzrost kosztów pozyskania kapitału do finansowania działalności opartej na paliwach kopalnych, konieczność ponoszenia dodatkowych nakładów na skutek zmian klimatycznych (transformacja majątku), utrudnienie lub wzrost kosztów ubezpieczenia majątku opartego na paliwach kopalnych, wzrost kosztów opłat środowiskowych oraz konieczność poniesienia dodatkowych nakładów inwestycyjnych na dostosowanie majątku do wymogów środowiskowych, wzrost ceny uprawnień do emisji CO ₂ , spadek marży w segmencie energetyki konwencjonalnej, spadek zapotrzebowania na energię w wyniku efektywności energetycznej i rozwoju	↗	<ul style="list-style-type: none"> Stosowanie <i>Polityki klimatycznej Grupy TAURON</i>. Określenie i aktualizacja i realizacja Strategii. Aktualizacja <i>Strategicznej Agendy Badawczej Grupy TAURON</i>. Dostosowanie Strategii Inwestycyjnej Grupy TAURON do wytycznych wynikających z <i>Polityki klimatycznej Grupy TAURON</i> i Strategii inwestycyjnej. Aktualizacja i wdrażanie Strategii zrównoważonego rozwoju Grupy TAURON.

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Trend ryzyka	Reakcja na ryzyko
		energetyki prosumenckiej, spadek zapotrzebowania na dotychczas oferowane produkty oferowane przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON, ograniczenie lub wyłączenie działalności opartej o paliwa kopalne i węglany, konieczność restrukturyzacji zatrudnienia wynikająca ze zmiany profilu działalności, utrudnienia wszelkich procedur administracyjnych z udziałem społeczeństwa przez organizacje pozarządowe, spadek wartości przedsiębiorstwa, niemożność zaspokojenia oczekiwań rynku w wyniku braku oczekiwanych produktów w portfelu.		
Technologia, infrastruktura i bezpieczeństwo				
12.	Ryzyko środowiskowe	<p>Ryzyko związane z wpływem prowadzonej działalności biznesowej na środowisko naturalne i korzystaniem z jego zasobów w tym w szczególności utratą kontroli nad procesem uniemożliwiającym zapobieganie ponadnormatywnym zanieczyszczeniom, uszkodzeniom, zakłóceniom lub awariom instalacji lub urządzeń skutkującym negatywnie na środowisko. Ryzyko związane również z możliwością: braku aktualności decyzji środowiskowych, deponowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych lub niezgodnie z warunkami eksploatacji obiektów do tego przeznaczonych, wystąpienia sytuacji kryzysowej (np. pożar, przemieszczenie mas ziemnych, zjawiska ekstremalne), wykorzystania odpadów niezgodnie z dopuszczonym kierunkiem przeznaczenia, braku właściwych zabezpieczeń ograniczających negatywny wpływ działalności Grupy Kapitałowej TAURON na środowisko, uwolnienia substancji niebezpiecznych do środowiska, protestów społecznych.</p> <p>Skutki ryzyka to: degradacja środowiska naturalnego oraz kary za niedotrzymanie wymagań środowiskowych, konieczność ich usunięcia, ograniczenie produkcji, opóźnienia w realizacji inwestycji, zanieczyszczenie źródeł wody w sposób uniemożliwiający ich wykorzystanie, zniszczenie siedliska, obiektu lub obszaru cennego przyrodniczo - kompensacja przyrodnicza, ograniczenia dalszego rozwoju biznesowego, utrata wizerunku Grupy Kapitałowej TAURON, ograniczenie możliwości korzystania z finansowych programów pomocowych. Ryzyko obejmuje również wzrost wymogów środowiskowych wynikających z zaostrzenia polityki klimatycznej UE.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie i wdrożenie <i>Polityki Środowiskowej Grupy TAURON</i>. • Prowadzenie działalności biznesowej oddziaływującej na środowisko zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. • Bieżący nadzór nad dotrzymaniem warunków decyzji środowiskowych. • Utrzymywanie wymaganego poziomu sprawności urządzeń redukujących zanieczyszczenia. • Częsta ocena zgodności działań z wymaganiami prawnymi w zakresie ochrony środowiska. • Realizacja inwestycji ze sfery ochrony środowiska w celu minimalizacji skutków niekorzystnego wpływu prowadzonej działalności wydobywczej i przeróbczej na środowisko i klimat. • Aktywne poszukiwanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych minimalizujących wpływ działalności Grupy Kapitałowej TAURON na zmiany klimatu.
13.	Ryzyko pogodowe	<p>Ryzyko związane z częstszym występowaniem temperatur oscylujących wokół 0°C zimą, większą intensywnością opadów mogąca powodować powodzie o każdej porze roku, opadami o nierównomiernym charakterze, skutkującymi dłuższymi okresami bezopadowymi, przerywanymi gwałtownymi opadami, nasileniem się procesów ewaporacji, wzrostem częstotliwości i intensywności huraganów, silnymi wiatrami z towarzyszącymi im incydentalnie trąbami powietrznymi i wyładowaniami atmosferycznymi, częstszym występowaniem susz oraz związanych z tym ograniczeniami w dostępie do wody, a także zwiększonym ryzykiem pożarów, bardzo wysokim zagrożeniem osłabienia drzewostanów, przez co drzewa będą bardziej podatne na uszkodzenia powodowane wiatrem.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja budowli wodnych mająca na celu optymalizację sposobu wykorzystania zasobów wodnych. • Przygotowanie planów remontowych, przeglądów i na czynności serwisowe z elastycznymi zapisami dotyczącymi terminów wykonania prac. • Stały monitoring wietrzności i oblodzenia łopatek wiatraków. • Stały nadzór techniczny nad pracą poszczególnych wiatraków prowadzony przez firmy eksploatujące farmy. • Monitoring i analiza nowych rozwiązań technologicznych ograniczających wpływ niekorzystnych warunków pogodowych na wielkość produkowanej energii elektrycznej. • Stopniowe dostosowywanie majątku produkcyjnego do konsekwencji ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz zmienności warunków pogodowych w szczególności w Obszarach Biznesowych wrażliwych na te czynniki.

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Trend ryzyka	Reakcja na ryzyko
		Skutki ryzyka to w szczególności: zwiększone koszty usuwania awarii, spadek wolumenu sprzedaży energii i ciepła, spadek wolumenu produkcji, pogorszenie wskaźników jakościowych i wpływ na przychód regulowany.		
14.	Ryzyko majątku firmy	Ryzyko związane z awariami maszyn i urządzeń, awariami sieci dystrybucyjnych (energia elektryczna, ciepło) powodowanymi m.in. przez zdarzenia losowe w tym związane z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi (burze, powódzie, huraganowe wiatry, fale upałów, pożary) będące następstwem m.in. zmian klimatu.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Optymalizacja nakładów inwestycyjnych na odtworzenie majątku, czynne monitorowanie stanu maszyn, urządzeń i instalacji. • Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i kultury pracy pracowników poprzez organizowanie kursów i szkoleń. • Reagowanie na sytuację awaryjną poprzez obsługę techniczną oraz automatykę zabezpieczającą. • Ubezpieczenie majątku od zdarzeń losowych (z wyłączeniem majątku pod ziemią). • Wprowadzenie narzędzi informatycznych w obszarze doskonalenia monitoringu i zarządzania wskaźnikami awaryjności. • Stopniowe dostosowywanie majątku produkcyjnego do konsekwencji ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz zmienności warunków pogodowych w szczególności w Obszarze Dystrybucja.
15.	Ryzyko IT	Ryzyka związane z bezpieczeństwem infrastruktury informatycznej, awariami infrastruktury IT.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i utrzymywanie planów zapewnienia ciągłości funkcjonowania infrastruktury IT. • Okresowa identyfikacja i kategoryzacja zasobów IT w oparciu o cele dotyczące przywracania usług. • Stosowanie rozwiązań IT o odpowiednich parametrach technicznych, zapewniających akceptowalny poziom niezawodności i sprawności działania (w tym również urządzenia UPS, modem GSM, telefony komórkowe). • Planowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu ciągłości funkcjonowania i bezpieczeństwa infrastruktury IT. • Przechowywanie i ochrona zapasowych danych.
16.	Ryzyko bezpieczeństwa i ochrony mienia	Ryzyko związane z naruszeniem integralności maszyn/urządzeń oraz bezpieczeństwem informacji obejmującym jej niewłaściwe przetwarzanie i nieuprawnione ujawnianie.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie realizacji opracowanych planów ochrony obiektów podlegających obowiązkowej ochronie. • Utrzymywanie i aktualizacja procedur/planów awaryjnych. • Nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących zasad ochrony informacji. • Regularne szkolenia pracowników w zakresie obowiązujących procedur bezpieczeństwa.
17.	Ryzyko geologiczne	Ryzyko związane z wpływem czynników geologicznych na działalność wydobywczą.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywanie otworów kontrolnych dla lepszego rozpoznania zalegania pokładów węgla. • Kontynuowanie działań profilaktycznych w zagrożonych rejonach dla poprawy warunków geologiczno-górnictwowych i ochrony przed zagrożeniami naturalnymi (w tym m.in. strzelanie wyprzedzające mające na celu rozprężenie górotworu).
Pracownicy i kultura organizacyjna				
18.	Ryzyko sporów społecznych	Ryzyko związane ze sporami zbiorowymi, strajkami, konfliktami społecznymi będącymi następstwem braku satysfakcji pracowników z sytuacji ekonomicznej i społecznej.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie konsultacji społecznych w zakresie planowanych zmian. • Prowadzenie polityki dialogu ze Stroną Społeczną. • Przygotowanie i realizowanie rozwiązań motywacyjnych dla pracowników. • Standaryzacja zadań i wymagań wobec pracowników. • Budowanie kultury organizacyjnej opartej na wartościach. • Prowadzenie aktywnej komunikacji wewnętrznej w sprawach pracowniczych.
19.	Ryzyko kadrowe	Ryzyko związane z zagadnieniami pracowniczymi, w tym również z kwestią różnorodności, partycypacji, warunkami zatrudnienia i pracy, stosunkami ze związkami zawodowymi oraz poszanowaniem prawa wolności do zrzeszania się, zarządzania kapitałem ludzkim, zarządzania ścieżkami kariery i rekrutacją, systemami szkoleń, zdrowiem i bezpieczeństwem w pracy jak również w dłuższej perspektywie koniecznością restrukturyzacji zatrudnienia powodowaną zmianami klimatycznymi wymuszającymi zmianę profilu działalności. Skutkiem materializacji ryzyka mogą być przerwy lub zakłócenia w pracy operacyjnej, skargi pracownicze, spory zbiorowe, strajki, utrata wyspecjalizowanej kadry i trudności w jej odtworzeniu.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Rekrutacji, Selekcji i Adaptacji Pracowników Spółek Grupy TAURON</i>. • Przyjęcie i realizacja <i>Polityki przestrzegania Zasad Etyki oraz przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji w Grupie TAURON</i>. • Dbłość o rozwój kompetencji pracowników, w tym poprzez udział w szkoleniach. • Prowadzenie konsultacji z organizacjami społecznymi w Grupie Kapitałowej TAURON. • Realizacja polityki kadrowej w oparciu o <i>Model Kompetencyjny Grupy TAURON</i> oraz obowiązujące regulacje w zakresie wynagrodzeń i prawa pracy (Regulamin Wynagradzania, Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, Regulamin Pracy). • Przyjęcie i wdrożenie <i>Polityki Różnorodności w Grupie TAURON</i>. • Przyjęcie i wdrożenie <i>Polityki Poszanowania Praw Człowieka w Grupie TAURON</i>.
20.	Ryzyko braku należytej staranności pracowników	Ryzyko związane z nieprzestrzeganiem procedur i brakiem należytej staranności pracowników przy wykonywaniu obowiązków służbowych.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie <i>Polityki Rekrutacji, Selekcji i Adaptacji Pracowników Spółek Grupy TAURON</i>. • Systematyczne okresowe szkolenia pracowników.

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Trend ryzyka	Reakcja na ryzyko
21.	Ryzyko BHP	Ryzyko związane z zapewnieniem zdrowia i bezpieczeństwa w pracy. Skutkiem materializacji ryzyka jest uraz pracownika, utrata zdrowia lub nadmierna ekspozycja pracownika na czynniki szkodliwe dla zdrowia, odszkodowania wypłacane z tytułu uszczerbku na zdrowiu.	→	<ul style="list-style-type: none"> Analiza powtarzających się przypadków błędów i pomyłek pracowników, podejmowanie systemowych działań zaradczych. Priorytetyzacja bezpieczeństwa pracowników, klientów, wykonawców i interesariuszy w podejmowanych działaniach biznesowych, Przyjęcie i realizacja <i>Polityki BHP Grupy TAURON</i>, Zapewnianie optymalnych warunków pracy, Prowadzenie aktywnego monitorowania warunków pracy oraz poprawności jej organizacji, Podnoszenie kwalifikacji pracowników w zakresie poprawy bezpieczeństwa pracy, Prowadzenie szkoleń, wdrażanie i doskonalenie systemu zarządzania BHP.
22.	Ryzyko komunikacji	Ryzyko związane z przekazywaniem niezetelnych, nieprawdziwych informacji lub brakiem ich przekazywania w określonym czasie.	→	<ul style="list-style-type: none"> Budowanie relacji ze stroną społeczną w Grupie Kapitałowej TAURON i ścisła współpraca z Rzecznikiem Dialogu Społecznego. Wykorzystywanie i rozwój dostępnych narzędzi komunikacji w celu przekazywania istotnych informacji do pracowników Grupy Kapitałowej TAURON. Przy przekazywaniu istotnych informacji - organizacja spotkań bezpośrednich kadry zarządzającej z pracownikami. Bieżące monitorowanie sytuacji i zdarzeń w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON mogących wywołać niepokój społeczny. Cykliczne spotkania z przedstawicielami spółek zajmującymi się komunikacją wewnętrzną w celu wymiany informacji. Opracowanie Strategii komunikacyjnej dla Grupy TAURON.
Compliance				
23.	Ryzyko nadużyć wewnętrznych	Ryzyko związane z przywłaszczeniem lub wykorzystaniem majątku Spółki, jego dewastacją, kradzieżą, wykorzystywaniem pozycji służbowej do uzyskiwania korzyści osobistych skutkujące stratami finansowymi, sankcjami karnymi i administracyjnymi, odpowiedzialnością karną i cywilnoprawną.	→	<ul style="list-style-type: none"> Działania edukacyjne i szkoleniowe wśród pracowników, w tym obowiązkowe szkolenie e-learnigowe w zakresie Systemu Zarządzania Zgodnością w Grupie TAURON. Efektywne stosowanie w organizacji systemu zgłaszania nadużyć. Prowadzenie postępowań wyjaśniających przez Pełnomocnika ds. Zgodności lub Koordynatorów ds. Zgodności. Budowa kultury organizacyjnej opartej na wartościach i zasadach Grupy Kapitałowej TAURON. Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Antykorupcyjnej Grupy TAURON</i>. Przyjęcie i realizacja <i>Kodeksu Odpowiedzialnego Biznesu Grupy TAURON</i>. Przyjęcie i realizacja <i>Zasad przyjmowania i wręczania upominków w Grupie TAURON</i>.
24.	Ryzyko nadużyć zewnętrznych	Ryzyko związane z wystąpieniem nadużycia zewnętrznego, które ma wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON poprzez: ujawnianie informacji osobom nieuprawnionym, utratę informacji, szpiegostwo handlowe, zamach terrorystyczny i ataki hakerów, wyłudzenia podatkowe, kradzież, wandalizm, fałszerstwo, pranie brudnych pieniędzy, zamach terrorystyczny.	→	<ul style="list-style-type: none"> Podnoszenie świadomości pracowników poprzez szkolenia i kampanie informacyjne o istniejących zagrożeniach nadużyć zewnętrznych. Przyjęcie i wdrożenie <i>Kodeksu Postępowania dla Kontrahentów Spółek Grupy TAURON</i>. Wdrożenie klauzul antykorupcyjnych do umów z kontrahentami. Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Antykorupcyjnej Grupy TAURON</i>. Efektywne stosowanie w organizacji systemu zgłaszania nadużyć. Monitoring współpracy z kontrahentami oraz badanie ich wiarygodności w Grupie Kapitałowej TAURON. Propagowanie najlepszych praktyk, doskonalenie procedur, prowadzenie szkoleń oraz stosowanie <i>Kodeksu Odpowiedzialnego Biznesu Grupy TAURON</i> i funkcjonowanie systemu zgłaszania nadużyć. Budowa kultury organizacyjnej opartej na wartościach i zasadach Grupy Kapitałowej TAURON.
25.	Ryzyko zachowań nieetycznych oraz mobbingu	Ryzyko związane z występowaniem zachowań nieetycznych skutkujących w szczególności brakiem współpracy, złą atmosferą w zespole, mobbingiem, molestowaniem, obrażaniem, dyskryminacją pracowników.	→	<ul style="list-style-type: none"> Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Poszanowania Praw Człowieka w Grupie TAURON</i>. Przyjęcie i realizacja <i>Polityki przestrzegania Zasad Etyki oraz przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji w Grupie TAURON</i>. Efektywne stosowanie w organizacji systemu zgłaszania nadużyć. Prowadzenie postępowań wyjaśniających przez Pełnomocnika ds. Zgodności lub Koordynatorów ds. Zgodności w zakresie anonimowych zgłoszeń dotyczących mobbingu i dyskryminacji. Rozpatrywanie zgłoszeń w zakresie mobbingu lub dyskryminacji przez Komisję Etyki. Propagowanie najlepszych praktyk, doskonalenie procedur, prowadzenie szkoleń oraz stosowanie <i>Kodeksu Odpowiedzialnego Biznesu Grupy TAURON</i> i funkcjonowanie systemu zgłaszania nadużyć. Budowa kultury organizacyjnej opartej na wartościach i zasadach Grupy Kapitałowej TAURON.

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Trend ryzyka	Reakcja na ryzyko
				<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Antykorupcyjnej Grupy TAURON</i>. • Przyjęcie i realizacja <i>Zasad przyjmowania i wręczania upominków w Grupie TAURON</i>.
26.	Ryzyko prawne	Ryzyko związane z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, błędną interpretacją nowych przepisów i regulacji, wymogami nakładanymi przez regulatora i organy nadzorujące. Skutkiem materializacji ryzyka mogą być kary finansowe, odpowiedzialność karna i cywilnoprawna, utrata wizerunku Grupy Kapitałowej TAURON.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Zgodności Grupy TAURON</i>. • Stały monitoring otoczenia prawnego i zmian przepisów prawa w zakresie regulacji pozasektorowych związanych z bezpieczeństwem informacji lub obszarem zgodności celem minimalizacji wystąpienia ryzyka braku zgodności. • Monitorowanie procesu wdrożenia lub wdrożenie wymaganych przepisami prawa zmian do regulacji wewnętrznych. • Powoływanie lub udział w grupach roboczych mających na celu dostosowanie organizacji do zmian wynikających z otoczenia prawnego. • Konsultacje z właściwymi jednostkami organizacyjnymi z zakresu projektowanych regulacji kluczowych dla obszaru zgodności. • Szkolenia pracowników ze zmian w przepisach prawa i regulacji wewnętrznych.
27.	Ryzyko niedotrzymania zapisów umownych	Ryzyko związane z niedotrzymaniem zapisów umownych dotyczących parametrów umowy lub niewywiązanie się z realizacją umowy.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizacja i dostosowanie wzorców umów do zmian prawnych. • Monitorowanie reklamacji i postępowań URE/UOKiK. • Optymalizacja procesów.
28.	Ryzyko ochrony danych osobowych	Ryzyko związane z niewłaściwym przechowywaniem i przetwarzaniem danych osobowych skutkujące niepożądanym wyciekiem lub naruszeniem praw podmiotów danych z zakresu ochrony danych osobowych.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Określenie i wdrożenie odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych zapewniających odpowiedni stopień bezpieczeństwa danych osobowych. • Monitorowanie przestrzegania przepisów prawa o ochronie danych osobowych. • Podnoszenie poziomu świadomości pracowników w zakresie ochrony danych osobowych, zgodnie z obowiązującymi regulacjami. • Określenie i wdrożenie procesu obsługi żądań podmiotów danych, zgodnie z obowiązującymi w Grupie Kapitałowej TAURON regulacjami oraz dokumentacją procesową. • Informowanie i doradzanie z zakresu ochrony danych osobowych pracownikom organizacji.
Klienci i kontrahenci				
29.	Ryzyko obsługi klienta	Ryzyko związane z niewywiązaniem się ze standardów obsługi klienta powodujące niezadowolony klienta z obsługi, reklamacje klientów, utratę klientów.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie i analiza wskaźników zadowolenia klienta zewnętrznego oraz wskaźników dotyczących reklamacji. • Podejmowanie działań dodatkowych np. w obszarze regulacji wewnętrznych określających standardy postępowań jako wynik analizy wskaźników. • Podejmowanie działań dodatkowych np. wprowadzenie nowych regulacji wewnętrznych w celu poprawy standardów obsługi klienta. • Rozwój kompetencji i umiejętności opiekunów klienta kluczowego. • Ciągłe podnoszenie standardów obsługi klienta.
30.	Ryzyko realizacji umów przez wykonawców i podwykonawców	Ryzyko związane z nienależytym wywiązywaniem się wykonawców i podwykonawców ze zleconych prac, odstąpieniem od realizacji umowy i związanymi z tym opóźnieniami, zmianami budżetu, zakresu.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Zawieranie z wykonawcami i podwykonawcami umów zgodnych ze standardami Grupy Kapitałowej TAURON. • Analiza realizacji przedmiotu umowy, badanie jakości usług wykonywanych przez wykonawców i podwykonawców. • Ocena kondycji finansowej i wiarygodności wykonawców i podwykonawców.
31.	Ryzyko wolumenu i marży	Ryzyko związane ze spadkiem wolumenu sprzedaży produktów oferowanych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON w szczególności w skutek rozwoju energooszczędności, ocieplania budynków, rozwoju prosumentów, wpływu czynników klimatycznych powodujących istotne odchylenie temperatury od wartości planowanych. Skutki ryzyka to przede wszystkim utrata przychodów w poszczególnych segmentach działalności Grupy Kapitałowej TAURON wynikająca ze zmniejszonego zapotrzebowania.	→	<ul style="list-style-type: none"> • Bieżąca aktualizacja oferty, wprowadzenie do sprzedaży produktów typu multipakiet, • Prowadzenie działań marketingowych, pozyskiwanie nowych klientów, • Działania skupione na utrzymaniu aktualnych klientów i odzyskaniu utraconych.
32.	Ryzyko procesu zakupowego	Ryzyko związane z prowadzonymi postępowaniami zakupowymi, ich błędną realizacją, nieplanowanym wzrostem kosztów zakupu, uwzględniające metody zapobiegania łamaniu praw człowieka przez partnerów biznesowych, przeciwdziałaniu korupcji i nadużyć w procesie zakupowym oraz przestrzegania standardów etycznych-moralnych w trakcie jego realizacji. Skutkiem materializacji ryzyka są	→	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie i wdrożenie <i>Kodeksu Postępowania dla Kontrahentów Spółek Grupy TAURON</i>. • Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Antykorupcyjnej Grupy TAURON</i>. • Przyjęcie i realizacja <i>Polityki Poszanowania Praw Człowieka w Grupie TAURON</i>. • Standaryzacja zasad prowadzenia postępowań w procesie zakupowym i jego transparentność. • Budowanie trwałych relacji z kontrahentami, opartych na zaufaniu i wzajemnym szacunku.

Lp.	Nazwa ryzyka	Opis ryzyka	Trend ryzyka	Reakcja na ryzyko
		niekorzystne umowy zakupowe, konieczność unieważnienia postępowań przetargowych, utrata wizerunku Grupy Kapitałowej TAURON i wiarygodności wobec interesariuszy.		<ul style="list-style-type: none"> Oczekiwanie od kontrahentów przestrzegania przepisów prawa, standardów etycznych i dobrych praktyk handlowych, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad dyskryminacji i nierównego traktowania, poszanowania praw człowieka i godności pracowników, przejrzystej polityki personalnej, ochrony środowiska, uczciwej konkurencji, zapobiegania i zwalczania nadużyć oraz bezpieczeństwa i ochrony informacji. Stosowanie wzorców umów i klauzul standardowych do umów w zakresie przestrzegania praw człowieka przez partnerów biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON.
Regulacje				
33.	Ryzyko regulacyjne	Ryzyko związane ze zmianą obowiązujących lub wprowadzeniem nowych regulacji dotyczących działalności Grupy Kapitałowej TAURON oraz koniecznością dostosowania się do zmian regulacyjnych w szczególności wynikających ze znaczącego podwyższenia wymagań w zakresie konkretnej regulacji w tym wymogów środowiskowych wynikających ze zmian klimatycznych, wsparciem dla działań proklimatycznych (rozwój prosumentów, termoizolacje, rozwój własnych źródeł wytwórczych). Skutki ryzyka to przede wszystkim: utrata przychodów w poszczególnych segmentach działalności Grupy Kapitałowej TAURON, wzrost kosztów działalności w wyniku konieczności dostosowania się do zmian legislacyjnych.	↗	<ul style="list-style-type: none"> Bieżąca analiza projektów rozporządzeń i ustaw. Aktywny udział w pracach zespołów opiniujących projekty i proponujących optymalne rozwiązania. Stopniowe dostosowywanie majątku produkcyjnego i mixu energetycznego Grupy Kapitałowej TAURON do wytwarzania energii odnawialnej oraz zero i niskoemisyjnych technologii wytwarzania energii elektrycznej.

3.5. Klasyfikacja ryzyka w poszczególnych Segmentach działalności

3.5.1. Segment Wydobycie

Segment Wydobycie, w szczególności w zakresie wydobycia węgla kamiennego, jest narażony na oddziaływanie szeregu czynników ryzyka, których materializacja znacznie utrudnia lub całkowicie redukuje zdolności wydobywcze w poszczególnych zakładach górniczych. Do najistotniejszych ryzyk operacyjnych należą:

1. ryzyko niekorzystnych warunków geologiczno-górnictwa charakteryzujące się np. niekorzystnym załeganiem węgla w pokładzie węgla, uskokami, czy nadmiernym występowaniem kamienia,
2. ryzyko braku terminowego uruchomienia ścian polegające na braku przygotowania z odpowiednim wyprzedzeniem frontów wydobywczych,
3. ryzyko awarii majątku związane z przestojami w wydobyciu węgla związanymi z występowaniem awarii maszyn i urządzeń,
4. ryzyko występowania naturalnych zagrożeń geologiczno-górnictwa związane z przestojami wydobycia spowodowanymi pojawieniem się tąpnięć, pożarów endogenicznych, metanu w złożu, zbyt dużego napływu wody.

Do istotnych ryzyk w Segmencie Wydobycie zaliczyć należy również zagrożenia wynikające z otoczenia regulacyjnego, w tym sukcesywne wprowadzanie nowych wymogów środowiskowych zaostrzających normy emisyjne w elektrowniach węglowych, co będzie skutkowało spadkiem zapotrzebowania na węgiel o niskich parametrach jakościowych.

Na Segment Wydobycie istotny wpływ będzie mieć również polityka klimatyczna, która zakłada odejście od technologii wytwarzania opartym na węglu celem redukcji zanieczyszczeń i osiągnięcia w długiej perspektywie neutralności klimatycznej na obszarze UE, co w efekcie spowoduje konieczność stopniowego wygaszania produkcji węgla. Ponadto w ostatnim okresie intensyfikacji ulega wycofywanie się instytucji finansowych z finansowania aktywów opartych o paliwa kopalne, co skutkuje ograniczeniem możliwości finansowania nowych inwestycji w Segmencie Wydobycie.

3.5.2. Segment Wytwarzanie

Segment Wytwarzanie narażony jest w szczególności na ryzyka rynkowe, regulacyjne oraz techniczno - organizacyjne, których oddziaływanie w najbliższych latach będzie miało znaczący wpływ na wyniki Segmentu.

W ramach ryzyka rynkowego istotnymi czynnikami ryzyka są stopniowo ograniczająca się marża CDS oraz plany integracji europejskiego rynku energii elektrycznej (wzrost importu energii elektrycznej). Ponadto istotny wpływ na Obszar Wytwarzanie ma rozwój technologii OZE i coraz wyższy udział tej energii w pokrywaniu zapotrzebowania na energię elektryczną, co skutkuje wypieraniem konwencjonalnych jednostek wytwórczych. Również import

energii oraz wprowadzanie do systemu nowych mocy węglowych, których sprawność jest zdecydowanie wyższa od bloków klasy 200 MW, powoduje, że wykorzystanie jednostek wytwórczych tej klasy w Segmencie Wytwarzanie będzie spadać.

W zakresie czynników operacyjnych najistotniejszym zagrożeniem jest ryzyko braku dotrzymania planowanej dyspozycyjności bloków, które jest ściśle związane z awaryjnością bloków, dużą zmiennością obciążenia bloków oraz zwiększoną częstotliwością uruchomień czy wykorzystaniem paliwa o nieodpowiedniej jakości.

Na Segment Wytwarzanie istotny wpływ będą mieć również czynniki klimatyczne, w tym polityka klimatyczna, która zakłada docelowe odejście od technologii wytwarzania na węglu celem redukcji zanieczyszczeń, co w konsekwencji będzie powodować spadek rentowności tego segmentu działalności. Czynniki klimatyczne ponadto będą wpływać na wzrost średniej temperatury powietrza w ciągu roku, co z kolei wpływać będzie na zmniejszenie przychodów ze sprzedaży ciepła. Ponadto w ostatnim okresie intensyfikacji ulega wycofywanie się instytucji finansowych z finansowania aktywów opartych o paliwa kopalne, co skutkuje ograniczeniem możliwości finansowania nowych inwestycji w Segmencie Wytwarzanie.

Do istotnych czynników ryzyka w najbliższym okresie zaliczyć należy planowane modernizacje bloków, których celem będzie dostosowanie bloków do nowych wymogów środowiskowych zapisanych w *Konkluzjach BAT*. Przeprowadzenie modernizacji na istniejących obiektach generuje pojawienie się ryzyk projektowych oraz organizacyjnych związanych m.in. z możliwością wzrostu kosztów modernizacji czy zmniejszeniem dyspozycyjności bloków.

W dłuższej perspektywie ryzyka regulacyjne, w tym dalsze zaostrenie wymogów środowiskowych spowoduje konieczność transformacji w Segmencie Wytwarzanie, zarówno w aspektach technicznych, jak i społecznych.

3.5.3. Segment Dystrybucja

Do jednego z najważniejszych zagrożeń Segmentu Dystrybucja zaliczyć należy ryzyko sprzedaży usług dystrybucyjnych związane z wolumenem dostaw energii elektrycznej, i w konsekwencji spadkiem przychodów ze świadczenia usług dystrybucyjnych dla poszczególnych grup odbiorców. Istotnymi przyczynami tego ryzyka są zarówno czynniki makroekonomiczne tj. spadek zapotrzebowania na energię spowodowany spowolnieniem gospodarczym, jak również czynniki wynikające z kwestii klimatycznych, tj. wzrost świadomości odbiorców w zakresie ograniczania energochłonności oraz gwałtowny rozwój energetyki prosumenckiej.

Równie istotne ryzyko związane jest z wystąpieniem niekorzystnego odchylenia kosztów operacyjnych dotyczącego braku pokrycia kosztów działalności w okresie objętym taryfą, a w szczególności kosztów operacyjnych i kosztów zakupu energii elektrycznej na pokrycie różnicy bilansowej.

W zakresie operacyjnym istotnym ryzykiem dla Segmentu Dystrybucja jest ryzyko awarii majątku tj. ryzyko związane z utrzymaniem dyspozycyjności sieci przesyłowych oraz kosztów wynikających z usuwania awarii będących następstwem m.in. zmian klimatycznych wywołujących wzrost częstotliwości i intensywności huraganów, silnych wiatrów z towarzyszącymi im incydentalnie trąbami powietrznymi i wyładowaniami atmosferycznymi powodującymi awarie sieci dystrybucyjnych.

W perspektywie średnio i długoterminowej istotnymi ryzykami dla Segmentu Dystrybucja są ryzyko niekorzystnej zmiany konstrukcji i parametrów decydujących o wysokości taryfy (czynnikami tego ryzyka są m.in. wskaźnik WACC, wartość nakładów inwestycyjnych, wskaźniki różnicy bilansowej i wysokość stawek opłat przesyłowych), kwestie dotrzymania wskaźników jakościowych dystrybucji wpływających na przychód regulowany oraz planowana zmiana modelu taryfowania dystrybucji.

3.5.4. Segment Sprzedaż

W Segmencie Sprzedaż Grupa Kapitałowa TAURON identyfikuje i zarządza ryzykami związanymi ze sprzedażą energii elektrycznej do klientów końcowych, w tym również do klientów kluczowych (ryzyko wolumenu z podziałem na poszczególne segmenty klientów, ryzyko marży, profilu i niezbilansowania).

Istotnym zagrożeniem dla realizacji założonych celów Segmentu Sprzedaż jest ryzyko wolumenu związane z brakiem realizacji założonego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej. Przyczynami tego ryzyka są czynniki otoczenia konkurencyjnego, czynniki makroekonomiczne tj. spadek zapotrzebowania na energię spowodowany spowolnieniem gospodarczym oraz wzrostem cen energii elektrycznej. Ponadto wpływ na to ryzyko mają wzrost świadomości klientów, tendencja wzmacniania ochrony praw konsumentów i presja regulacyjna na ograniczenie wzrostów cen.

Równoległe zagrożeniem Segmentu Sprzedaż jest ryzyko rynkowe związane z dużą zmiennością cen energii elektrycznej, gazu oraz produktów powiązanych. Ryzyko to w konsekwencji zmian ceny, jak również obserwowanej płynności rynku energii elektrycznej wpływa na wysokość uzyskiwanej marży poprzez działania w zakresie zabezpieczenia kosztu sprzedaży.

Do najważniejszych ryzyk regulacyjnych w Segmencie Sprzedaż zaliczyć należy ryzyko taryfy, w szczególności związane z ograniczeniem przez Prezesa URE kosztów Spółki do poziomu kosztów uzasadnionych i niepokrycie

ponoszonych kosztów w taryfie na dany rok. Skutkiem materializacji jest ograniczenie planowanego przychodu, rentowności i środków na rozwój potencjału spółki.

W dłuższej perspektywie zagrożeniem dla stabilności realizacji celów Segmentu Sprzedaż są czynniki klimatyczne, a w szczególności gwałtowny rozwój energetyki prosumenckiej. Ryzyko rozwoju rynku prosumentów związane jest z przyrostem produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji, skutkującym wzrostem kosztów obsługi prosumentów oraz utratą wolumenu sprzedaży i zaplanowanej marży na sprzedaży energii elektrycznej.

3.5.5. Pozostała działalność

Pozostałe jednostki organizacyjne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej TAURON świadczą przede wszystkim usługi wsparcia dla wymienionych wcześniej Segmentów. Główne ryzyka jakie występują w Pozostałej działalności dotyczą zapewnienia dostępności i bezpieczeństwa usług IT, szeroko rozumianego zarządzania zgodnością, ochrony danych osobowych oraz bezpieczeństwa i ochrony mienia.

Na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON do istotnych zagrożeń dotyczących całości łańcucha wartości Grupy Kapitałowej TAURON zaliczyć należy ryzyko finansowania wynikające z sukcesywnego wycofywania się instytucji finansowych z finansowania działalności opartej o paliwa kopalne, kwestie regulacyjne i polityczne związane w szczególności z kwestiami ochrony środowiska i klimatu, ryzyka związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi i oczekiwaniami strony społecznej w zakresie wzrostu wynagrodzeń, jak również prowadzone przeciwko TAURON spory sądowe.

3.5.6. Mapa kategorii ryzyk

Poniższa tabela przedstawia klasyfikację ryzyk według segmentów działalności Grupy Kapitałowej TAURON. Wskazane poniżej kategorie ryzyka są spójne z przyjętym w Grupie Kapitałowej TAURON Modelem ryzyk przedstawionym w pkt 3.2.5. niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 22. Klasyfikacja ryzyk według segmentów działalności Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Ryzyko	Termin			Segment działalności ¹				Pozostała działalność
		Krótki	Średni	Długi	Segment Wydobycie	Segment Wytwarzanie	Segment Dystrybucja	Segment Sprzedaż	
1.	Ryzyko rynkowe	x	x	x	5	5	3	5	0
2.	Ryzyko stopy procentowej	x	x	x	2	2	4	2	4
3.	Ryzyko kursu walutowego	x	x		1	2	2	1	1
4.	Ryzyko płynności	x	x	x	4	4	2	2	2
5.	Ryzyko finansowe	x	x	x	5	5	3	3	3
6.	Ryzyko podatkowe	x			3	3	3	3	3
7.	Ryzyko kredytowe	x	x		1	1	4	4	1
8.	Ryzyko reputacji	x	x	x	2	2	3	3	2
9.	Ryzyko koncesji	x	x	x	3	3	3	3	0
10.	Ryzyko makroekonomiczne	x	x	x	4	4	5	5	2
11.	Ryzyko zmian klimatu	x	x	x	5	5	4	4	4
12.	Ryzyko środowiskowe	x			2	2	1	0	0
13.	Ryzyko pogodowe	x			1	3	3	2	0
14.	Ryzyko majątku firmy	x			5	5	4	0	1
15.	Ryzyko IT	x			3	3	3	3	3
16.	Ryzyko bezpieczeństwa i ochrony mienia	x			2	3	3	1	2
17.	Ryzyko geologiczne	x			5	0	0	0	0
18.	Ryzyko sporów społecznych	x			4	4	4	3	2
19.	Ryzyko kadrowe	x	x		3	2	3	2	2
20.	Ryzyko braku należytej staranności pracowników	x			2	2	2	2	2
21.	Ryzyko BHP	x			3	3	2	1	1
22.	Ryzyko komunikacji	x			2	2	2	2	1

Lp.	Ryzyko	Termin			Segment działalności ¹				
		Krótki	Średni	Długi	Segment Wytwarzanie	Segment Wytwarzanie	Segment Dystrybucja	Segment Sprzedaż	Pozostała działalność
23.	Ryzyko nadużyć wewnętrznych	x			2	2	2	2	2
24.	Ryzyko nadużyć zewnętrznych	x			3	3	3	3	3
25.	Ryzyko zachowań nieetycznych oraz mobbingu	x			2	2	2	2	2
26.	Ryzyko prawne	x			3	3	3	2	2
27.	Ryzyko niedotrzymania zapisów umownych	x			2	2	2	2	2
28.	Ryzyko ochrony danych osobowych	x			2	2	3	3	3
29.	Ryzyko obsługi klienta	x			1	1	3	3	1
30.	Ryzyko realizacji umów przez wykonawców i podwykonawców	x			2	2	2	1	2
31.	Ryzyko wolumenu i marży	x	x		4	4	5	4	2
32.	Ryzyko procesu zakupowego	x			2	2	3	1	2
33.	Ryzyko regulacyjne	x	x	x	5	5	4	3	2

¹wartości oznaczające wpływ poszczególnych ryzyk na Segmenty działalności Grupy Kapitałowej TAURON: 0 - neutralny, 1 - nieistotny na poziomie Spółki, 2 - istotny na poziomie Spółki, 3 - poważny na poziomie Spółki, 4 - istotny na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON, 5 - poważny na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON

4. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ TAURON POLSKA ENERGIA S.A.

4.1. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym sprawozdaniu finansowym

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Poniższa tabela przedstawia roczne jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów w latach 2019-2017 sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

Tabela nr 23. Roczne jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów w latach 2019-2017 sporządzone według MSSF

Sprawozdanie z całkowitych dochodów sporządzone według MSSF (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
Przychody ze sprzedaży	10 680 577	8 618 642	7 792 025	124%
Koszt własny sprzedanych towarów, materiałów i usług	(10 431 139)	(8 472 648)	(7 414 707)	123%
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	249 438	145 994	377 318	171%
Koszty sprzedaży	(24 036)	(20 692)	(23 309)	116%
Koszty ogólnego zarządu	(121 636)	(98 716)	(88 751)	123%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(2 664)	(3 927)	(2 470)	68%
Zysk (strata) operacyjny	101 102	22 659	262 788	446%
<i>Marża zysku operacyjnego (%)</i>	<i>0,9%</i>	<i>0,3%</i>	<i>3,4%</i>	<i>360%</i>
Przychody finansowe	1 490 670	1 146 884	1 017 258	130%
Koszty odsetkowe od zadłużenia	(407 866)	(298 602)	(334 638)	137%
Aktualizacja wartości udziałów i akcji	(94 920)	(2 469 069)	(134 372)	4%
Aktualizacja wartości obligacji i pożyczek	(1 394 812)	15 493	0	-
Pozostałe przychody i koszty finansowe	(40 381)	(149 648)	108 529	27%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(346 207)	(1 732 283)	919 565	-
<i>Marża zysku przed opodatkowaniem (%)</i>	<i>(3,2)%</i>	<i>(20,1)%</i>	<i>11,8%</i>	<i>-</i>
Podatek dochodowy	(116 623)	22 430	(65 214)	-
Zysk (strata) netto	(462 830)	(1 709 853)	854 351	27%
<i>Marża zysku netto (%)</i>	<i>(4,3)%</i>	<i>(19,8)%</i>	<i>11,0%</i>	<i>-</i>
Pozostałe całkowite dochody netto	11 171	(19 666)	(6 713)	-
Łączne całkowite dochody	(451 659)	(1 729 519)	847 638	26%
EBITDA	114 198	27 287	268 220	419%
<i>Marża EBITDA (%)</i>	<i>1,1%</i>	<i>0,3%</i>	<i>3,4%</i>	<i>338%</i>

W 2019 r. Spółka osiągnęła zysk operacyjny na poziomie 101 mln zł, wyższy od uzyskanego w 2018 r., przede wszystkim z uwagi na osiągnięcie przez TAURON wyższych marż na działalności handlowej, w szczególności na obrocie energią elektryczną oraz na prawach do emisji CO₂.

W 2019 r., podobnie jak w 2018 r., w wyniku działalności finansowej zostały ujęte odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji w spółkach zależnych, w związku z przeprowadzonymi testami na utratę wartości udziałów i akcji oraz obligacji i pożyczek na dzień 30 czerwca oraz 31 grudnia 2019 r. Szczegółowa informacja została przedstawiona w dalszej części niniejszego sprawozdania.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raportach bieżących nr 30/2019 z dnia 19 sierpnia 2019 r. oraz nr 5/2020 z dnia 4 marca 2020 r.

Przychody

Poniższa tabela przedstawia przychody ze sprzedaży Spółki w latach 2019-2017.

Tabela nr 24. Przychody ze sprzedaży Spółki w latach 2019-2017

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
Przychody ogółem	12 248 381	9 815 952	8 963 044	125%
Przychody ze sprzedaży	10 680 577	8 618 642	7 792 025	124%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów:	10 526 854	8 506 398	7 664 715	124%
Energia elektrycznej (bez wyłączenia akcyzy)	9 468 482	7 555 021	7 117 988	125%
Gaz	347 631	277 887	190 507	125%
Uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych	701 607	666 306	336 566	105%
Pozostałe	9 134	7 184	19 654	127%
Przychody ze sprzedaży usług:	153 723	112 244	127 310	137%
Sprzedaż usług handlowych	110 256	67 014	52 711	165%
Pozostałe	43 467	45 230	74 599	96%
Przychody z pozostałej działalności operacyjnej	2 089	1 698	1 427	123%
Przychody z działalności finansowej	1 565 715	1 195 612	1 169 592	131%
Przychody z tytułu dywidendy	1 100 861	819 437	560 832	134%
Przychody z tytułu odsetek od obligacji i pożyczek	389 809	327 447	456 426	119%
Pozostałe przychody finansowe	75 045	48 728	152 334	154%

W łącznej wartości przychodów 86% stanowią przychody ze sprzedaży towarów i materiałów, natomiast 13% stanowią przychody finansowe, co wynika z wdrożonego modelu biznesowego oraz centralizacji funkcji przez TAURON.

Przyjęte rozwiązanie ma na celu zabezpieczenie pozycji zakupowych i sprzedażowych podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON, pełnienie funkcji Operatora Rynku i podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe spółek Grupy Kapitałowej TAURON oraz optymalne zarządzanie m.in. prawami majątkowymi oraz uprawnieniami do emisji CO₂.

Stosunkowo duży udział przychodów z tytułu odsetek od obligacji i pożyczek jest efektem wdrożonego centralnego modelu finansowania oraz *Polityki zarządzania płynnością Grupy TAURON* wraz z funkcjonującym w Grupie Kapitałowej TAURON cash poolingiem, co pozwala efektywnie zarządzać finansami wszystkich spółek Grupy Kapitałowej TAURON.

Na osiągnięty w okresie sprawozdawczym poziom przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów wpłynęły:

1. wyższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej na skutek wyższych cen sprzedaży energii elektrycznej (25,3%) w porównaniu do 2018 r.,
2. wzrost przychodów ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (sprzedaż do spółek Grupy Kapitałowej TAURON na cele umorzenia uprawnień w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego z emisji gazów cieplarnianych) w wyniku wzrostu cen sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych,
3. wyższe przychody ze sprzedaży gazu ziemnego z uwagi na wzrost cen i wolumenu sprzedaży.

W ramach przychodów ze sprzedaży usług TAURON rozpoznaje przychody z tytułu:

1. usług związanych z energią elektryczną (+279% w porównaniu do 2018 r. przede wszystkim ze względu na rozpoczęcie świadczenia usługi zarządzania portfelem na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r.),
2. zarządzania portfelem uprawnień do emisji CO₂ (+44% w porównaniu do 2018 r.),
3. pośrednictwa w transakcjach zakupu węgla z rynku dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON (-17% w porównaniu do 2018 r. ze względu na niższe wolumeny dostaw),
4. korzystania ze znaku towarowego przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON.

Ze względu na prowadzoną działalność holdingową, Spółka wykazuje istotne przychody finansowe. Ich wzrost o 31% jest wynikiem głównie wyższych przychodów z tytułu dywidend (o 34%), wyższych odsetek od obligacji i pożyczek (o 19%) oraz pozostałych przychodów finansowych (o 54%, w tym ujęto dodatnie różnice kursowe oraz wycenę instrumentów finansowych).

Działalność Spółki w przeważającym zakresie prowadzona jest na terenie Polski. Sprzedaż na rzecz klientów zagranicznych w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2019 r. i dnia 31 grudnia 2018 r. wynosiła odpowiednio 35 974 tys. zł i 97 502 tys. zł.

Koszty

Poniższa tabela przedstawia wielkość i strukturę kosztów poniesionych przez Spółkę w latach 2019-2017.

Tabela nr 25. Wielkość i struktura kosztów poniesionych przez Spółkę w latach 2019-2017

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
Koszty ogółem	(12 594 588)	(11 548 235)	(8 043 479)	109%
Koszt sprzedanych towarów, materiałów i usług	(10 431 139)	(8 472 648)	(7 414 707)	123%
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	(145 672)	(119 408)	(112 060)	122%
Koszty pozostałej działalności operacyjnej	(4 753)	(5 625)	(3 897)	84%
Koszty działalności finansowej	(2 013 024)	(2 950 554)	(512 815)	68%

W 2019 r. łączne koszty działalności Spółki stanowiły 109% poziomu kosztów z 2018 r., głównie w wyniku wzrostu kosztów sprzedanych towarów, materiałów i usług, które stanowią największy udział w sumie kosztów (83%). Największy wpływ na wzrost tych kosztów o 23% w porównaniu do 2018 r. miały wyższe koszty zakupu energii elektrycznej, wynikające z wyższej ceny zakupu energii elektrycznej (o 28,2%). Na wzrost kosztów Spółki wpłynęło także ujęcie w kosztach finansowych w 2019 r. skutków utworzenia odpisów aktualizujących wartość obligacji i pożyczek udzielonych spółkom zależnym, przy czym w 2019 r. ujęto skutki utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji spółek zależnych w kwocie niższej niż w 2018 r.

W 2019 r., w stosunku do 2018 r., wyższe o 22% były koszty sprzedaży i ogólnego zarządu. Wzrost dotyczył głównie kosztów wynagrodzeń w związku z wyksięgowaniem kosztów pod przychody z tytułu użytkowania udziałów w 2018 r. zmniejszających wartość porównywaną oraz ogólnym wzrostem wynagrodzeń w 2019 r. Dodatkowo w 2019 r. został ujęty wpływ MSSF 16 *Leasing* i przekładający się na wyższy poziom amortyzacji.

W kosztach pozostałej działalności operacyjnej ujęte są głównie składki na rzecz organizacji branżowych oraz darowizny, a spadek wartości kosztów o 16% wynika głównie z obniżenia wysokości składek na rzecz organizacji branżowych w stosunku do 2018 r.

W kosztach finansowych ujęto głównie:

- nadwyżkę utworzonych i odwróconych odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji w spółkach zależnych,
- aktualizację obligacji i pożyczek,
- odsetki od zadłużenia.

Przeprowadzone na dzień 30 czerwca 2019 r. oraz 31 grudnia 2019 r. testy na utratę udziałów i akcji oraz pożyczek i obligacji wewnątrzgrupowych wykazały:

- zasadność utworzenia odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w TAURON Ciepło w wysokości 168 mln zł,
- zasadność odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w TAURON EKOENERGIA w wysokości 185 mln zł,
- zasadność utworzenia odpisów z tytułu trwałej utraty wartości akcji w TAURON Wydobywie w kwocie 99 mln zł,
- zasadność obniżenia wartości bilansowej aktywów finansowych (akcje i instrumenty finansowania dłużnego) z tytułu zaangażowania w spółce zależnej TAURON Wydobywie.

W rezultacie przeprowadzonych w 2019 r. testów na utratę wartości oraz wyceny na dzień bilansowy powyższych aktywów finansowych wynik finansowy przed opodatkowaniem roku 2019 obniża się o 1 510 mln zł.

Przeprowadzone na dzień 31 grudnia 2019 r. testy na trwałą utratę wartości uwzględniały następujące przesłanki:

- długotrwałe utrzymywanie się kapitalizacji Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej aktywów netto,
- zmiany w zakresie światowych cen surowców energetycznych, energii elektrycznej oraz dynamiczne wzrosty cen uprawnień do emisji CO₂,
- dużą zmienność cen energii na rynku terminowym i utrzymujące się problemy z brakiem płynności,
- działania regulacyjne mające na celu ograniczenie wzrostu cen energii dla klientów końcowych,
- zwiększone ryzyka w zakresie produkcji węgla handlowego,
- skutki wyników dotychczasowych aukcji OZE oraz bardzo dynamicznego rozwoju podsektora prosumentów i mikroinstalacji w związku z uruchomionymi programami wsparcia,
- skutki wprowadzenia zapisów pakietu zimowego, w tym standardu emisyjnego, niekorzystnie wpływającego na możliwość uczestnictwa w rynku mocy jednostek węglowych po dniu 1 lipca 2025 r.,

- zaostrenie norm emisyjności i utrzymujące się niekorzystne warunki rynkowe z punktu widzenia rentowności energetyki konwencjonalnej,
- spadek stopy wolnej od ryzyka.

Ponadto utworzono odpis aktualizujący udziały w PGE EJ 1 w wysokości 4 mln zł, odpis aktualizujący akcje w ElectroMobility Poland w wysokości 6 mln zł, odpis aktualizujący udziały spółki Finanse Grupa TAURON w wysokości 24 mln zł, a także odwrócono odpis aktualizujący udziały TAURON Sweden Energy w wysokości 21 mln zł.

Sytuacja majątkowa i finansowa Spółki

Poniższa tabela przedstawia roczne jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej Spółki sporządzone według MSSF.

Tabela nr 26. Roczne jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej Spółki sporządzone według MSSF (istotne pozycje)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone według MSSF (tys. zł)	Stan na dzień 31 grudnia 2019 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	Dynamika (2019/2018)
AKTYWA				
Aktywa trwałe	27 010 590	27 166 500	27 371 684	99%
Udziały i akcje	21 844 183	21 076 056	20 912 679	104%
Obligacje i pożyczki udzielone	5 047 552	5 852 741	6 392 909	86%
Aktywa obrotowe	3 474 539	2 346 490	2 949 690	148%
Zapasy	149 364	409 587	198 428	36%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 727 952	833 484	719 133	207%
Obligacje i pożyczki udzielone	265 202	205 428	562 776	129%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	923 728	465 925	721 577	198%
SUMA AKTYWÓW	30 485 129	29 512 990	30 321 374	103%
PASYWA				
Kapitał własny	14 808 177	15 259 836	17 377 906	97%
Zobowiązania długoterminowe	10 947 500	8 533 790	9 530 787	128%
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	10 909 597	8 474 344	2 725 763	129%
Zobowiązania krótkoterminowe	4 729 452	5 719 364	3 412 681	83%
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	3 607 266	4 504 374	2 725 763	80%
Zobowiązania wobec dostawców i pozostałe	697 230	897 632	513 484	78%
SUMA PASYWÓW	30 485 129	29 512 990	30 321 374	103%

Na dzień 31 grudnia 2019 r. największy udział w sumie aktywów stanowiły aktywa trwałe (89%), gdzie dominującą pozycją jest wartość udziałów i akcji (72% udziału w sumie aktywów) oraz obligacje i pożyczki udzielone (19% w sumie aktywów).

Największy wpływ na wzrost wartości udziałów i akcji o 4% r/r miały następujące zdarzenia:

1. utworzenie spółek i podwyższenie kapitałów TEC1, TEC2 i TEC3 na kwotę 601 mln zł,
2. podwyższenie kapitału Nowe Jaworzno Grupa TAURON na kwotę 250 mln zł,
3. podwyższenie kapitału EEC Magenta ASI oraz EEC Magenta 2 ASI na kwotę 12 mln zł.

Dodatkowym czynnikiem, który wpłynął na zmianę tej pozycji bilansowej, są utworzone i odwrócone odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji w wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości udziałów i akcji w spółkach zależnych. Przeprowadzone na dzień 30 czerwca 2019 r. oraz 31 grudnia 2019 r. testy wykazały zasadność utworzenia lub zwiększenia już utworzonych odpisów w następujących spółkach: TAURON Ciepło w kwocie (168) mln zł i TAURON Wydobycie w kwocie (99) mln zł, a także odwrócenie odpisów aktualizujących wartość udziałów w TAURON EKOENERGIA w kwocie 185 mln zł.

W pozycji *Obligacje i pożyczki udzielone* prezentowana jest wartość obligacji wyemitowanych przez spółki zależne, nabytych przez TAURON oraz pożyczek udzielonych spółkom zależnym. W grudniu 2019 r. nastąpiła konwersja zadłużenia spółek Grupy Kapitałowej TAURON wynikająca z obligacji wewnątrzgrupowych na pożyczki wewnątrzgrupowe z zachowaniem dotychczasowych terminów zapadalności (wykupu) instrumentów finansowych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. kapitał własny wynosił odpowiednio 49% i 52% wartości pasywów ogółem.

Zobowiązania Spółki z tytułu zadłużenia na dzień 31 grudnia 2019 r. dotyczyły:

- obligacji wyemitowanych w ramach programu emisji obligacji w wysokości 5 544,5 mln zł, w tym obligacji hybrydowych podporządkowanych w wysokości 1 913,4 mln zł,
- kredytów otrzymanych z konsorcjum banków w wysokości 5 305,6 mln zł,
- kredytów otrzymanych z BGK w wysokości 998,5 mln zł,
- pożyczek od jednostek powiązanych zaciągniętych w ramach *Umowy o świadczenie usługi cash pool* w wysokości 1 205,4 mln zł,
- kredytów otrzymanych z EBI w wysokości 694,5 mln zł (wraz z odsetkami),
- pożyczki od spółki zależnej w wysokości 711,0 mln zł,
- kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 21,2 mln zł.

Ponadto zgodnie z MSSF 16 *Leasing*, w zobowiązaniach Spółki z tytułu zadłużenia ujęte jest również zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości 36,2 mln zł dotyczące prawa wieczystego użytkowania gruntu, najmu pomieszczeń biurowych i magazynowych, miejsc parkingowych oraz samochodów.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Poniższa tabela przedstawia sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzone według MSSF.

Tabela nr 27. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzone według MSSF (istotne pozycje)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzone według MSSF (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	(346 207)	(1 732 283)	919 565	-
Korekty	(152 063)	1 607 137	(673 538)	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(498 270)	(125 146)	246 027	
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Nabycie udziałów i akcji	(863 047)	(2 646 353)	(6 169 590)	33%
Nabycie obligacji	(420 000)	(160 000)	(350 000)	263%
Udzielenie pożyczek	(1 281 444)	(847 442)	(307 132)	151%
Wykup obligacji	1 190 000	1 334 920	3 547 110	89%
Splata udzielonych pożyczek	15 600	421 225	1 000 000	4%
Dywidendy otrzymane	1 100 861	819 437	359 787	134%
Odsetki otrzymane	335 316	289 177	642 017	116%
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	74 699	(720 432)	(1 353 288)	
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(2 420 000)	0	(1 650 000)	-
Splata kredytów / pożyczek	(862 318)	(162 318)	(175 695)	531%
Odsetki zapłacone	(405 881)	(301 978)	(265 223)	134%
Emisja dłużnych papierów wartościowych	500 000	1 350 000	2 707 462	37%
Zaciągnięte kredyty	5 150 000	0	0	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	1 934 525	844 776	593 470	229%
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	1 510 954	(802)	(513 791)	-
Różnice kursowe netto	(239)	(526)	2 038	45%
Środki pieniężne na początek okresu	(1 560 034)	(1 559 232)	(1 045 441)	100%
Środki pieniężne na koniec okresu	(49 080)	(1 560 034)	(1 559 232)	3%

Stan środków pieniężnych uzyskany z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej Spółki za 2019 r., po uwzględnieniu stanu środków pieniężnych na początek okresu, wyniósł (49,1) mln zł. Ponadto, poziom środków

pieniężnych prezentowanych w bilansie Spółki na koniec okresu w wysokości 923,7 mln zł jest wynikiem korekty środków pieniężnych, jaką stanowią salda pożyczek udzielonych i zaciągniętych realizowanych w ramach transakcji cash pooling, ze względu na fakt, iż nie stanowią przepływów z działalności inwestycyjnej lub finansowej, służą głównie do zarządzania bieżącą płynnością finansową.

4.2. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Zarząd Spółki nie publikował prognoz wyników TAURON na 2019 r. Decyzja ta wynikała z dużej zmienności rynku i znacznej ilości czynników wpływających na jego przewidywalność.

4.3. Podstawowe wskaźniki finansowe oraz Alternatywne Pomiary Wyników

Poniższa tabela przedstawia podstawowe wskaźniki finansowe TAURON, które mogą stanowić istotne źródło informacji dla inwestorów o sytuacji finansowej i operacyjnej Spółki. Przedstawione poniżej Alternatywne Pomiary Wyników w rozumieniu Wytycznych ESMA dotyczących Alternatywnych Pomiarów Wyników, w ocenie Zarządu, prezentują dodatkowe informacje w zakresie wyników finansowych działalności Spółki. Stanowią one standardowe mierniki powszechnie stosowane w analizie finansowej, których przydatność przeanalizowano pod kątem dostarczanej inwestorom informacji na temat sytuacji finansowej, efektywności finansowej oraz przepływów pieniężnych Spółki.

Tabela nr 28. Podstawowe wskaźniki finansowe TAURON

Lp.	Wyszczególnienie	Definicja	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
1.	Rentowość brutto	Wynik przed opodatkowaniem / przychody ze sprzedaży	(3,2)%	(20,1)%	11,8%	-
2.	Rentowość netto	Wynik netto / przychody ze sprzedaży	(4,3)%	(19,8)%	11,0%	-
3.	Rentowność kapitałów własnych	Wynik netto / kapitał własny na koniec okresu	(3,1)%	(11,2)%	4,9%	-
4.	Rentowność aktywów	Wynik netto / suma aktywów	(1,5)%	(5,8)%	2,8%	-
5.	EBIT (tys. zł)	Wynik z działalności operacyjnej	101 102	22 659	262 788	446%
6.	Marża EBIT	EBIT / przychody ze sprzedaży	0,9%	0,3%	3,4%	360%
7.	EBITDA (tys. zł)	Wynik z działalności operacyjnej przed amortyzacją	114 198	27 287	268 220	419%
8.	Marża EBITDA	EBITDA / przychody ze sprzedaży	1,1%	0,3%	3,4%	338%
9.	Wskaźnik płynności bieżącej	Aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	0,73	0,41	0,86	179%

Wyższy poziom wyniku EBIT osiągnięty przez Spółkę w 2019 r. w porównaniu do 2018 r. wynika głównie z osiągnięcia przez TAURON wyższych marż na działalności handlowej, w szczególności na obrocie energią elektryczną oraz na prawach do emisji CO₂.

Na wartość wyniku finansowego przed opodatkowaniem oraz netto w 2019 r. miały wpływ utworzone i rozwiązane odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji w spółkach zależnych oraz wartość udzielonych pożyczek.

Poziom wyniku operacyjnego jest charakterystyczny dla spółki prowadzącej działalność związaną z zarządzaniem holdingiem (koszty związane z zarządzaniem Grupą Kapitałową TAURON ujęte są w działalności operacyjnej, natomiast przychody uzyskiwane z dywidend są odnoszone do działalności finansowej).

Zdolność Spółki do regulowania zobowiązań w 2019 r. nie była zagrożona.

4.4. Zasady sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

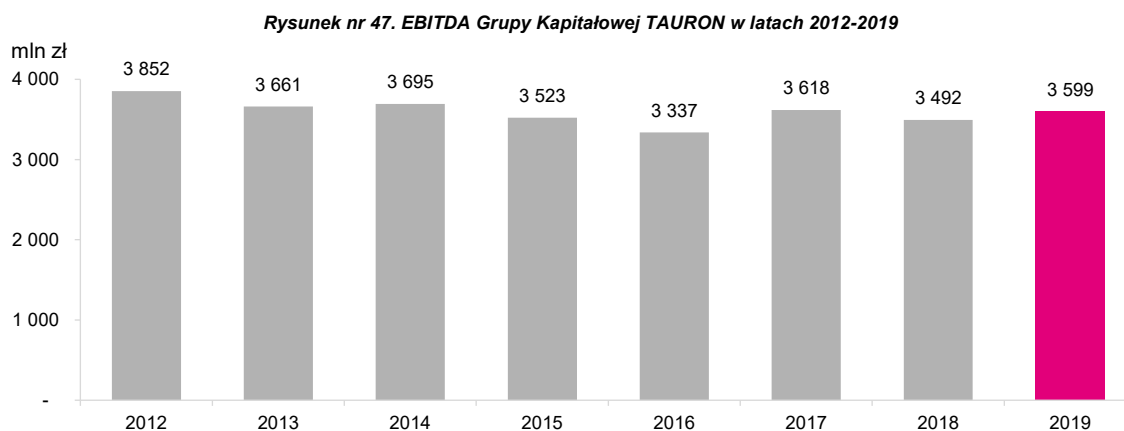
Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez TAURON w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia do publikacji sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez TAURON.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocie 8 *Sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.*

5. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON

5.1. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON

Poniższy rysunek przedstawia wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2012-2019.

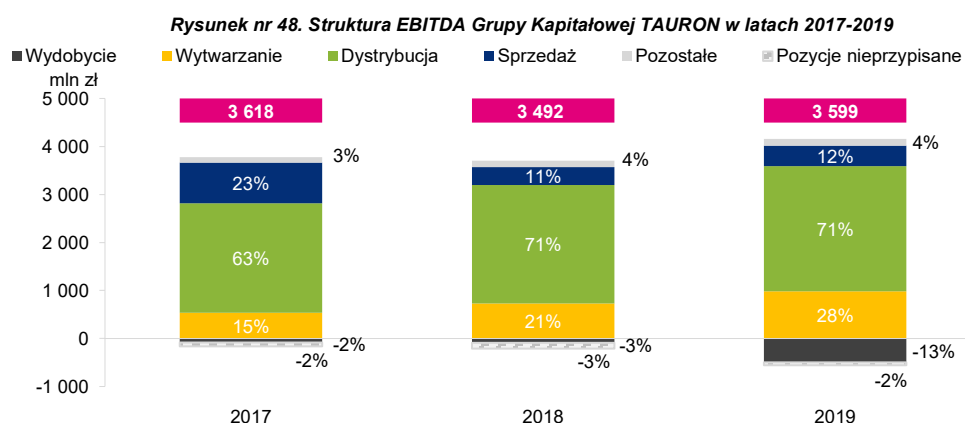

Poniższa tabela przedstawia wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na poszczególne segmenty działalności za lata 2019-2017. Dane dla poszczególnych segmentów nie obejmują wyłączeń konsolidacyjnych.

Tabela nr 29. Wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na Segmenty działalności w latach 2017-2019

EBITDA (tys. zł)	2017	2018	2019	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
Wydobycie	43 913	(90 262)	(499 865)	-	(409 603)
Wytwarzanie	537 024	731 372	984 239	135%	252 867
Dystrybucja	2 282 685	2 465 537	2 605 808	106%	140 271
Sprzedaż	841 222	372 471	428 577	115%	56 106
Pozostała działalność	118 043	135 032	136 186	101%	1 154
Pozycje nieprzypisane	(78 297)	(122 066)	(55 578)	-	66 488
EBITDA Razem	3 617 641	3 492 084	3 599 367	103%	107 283

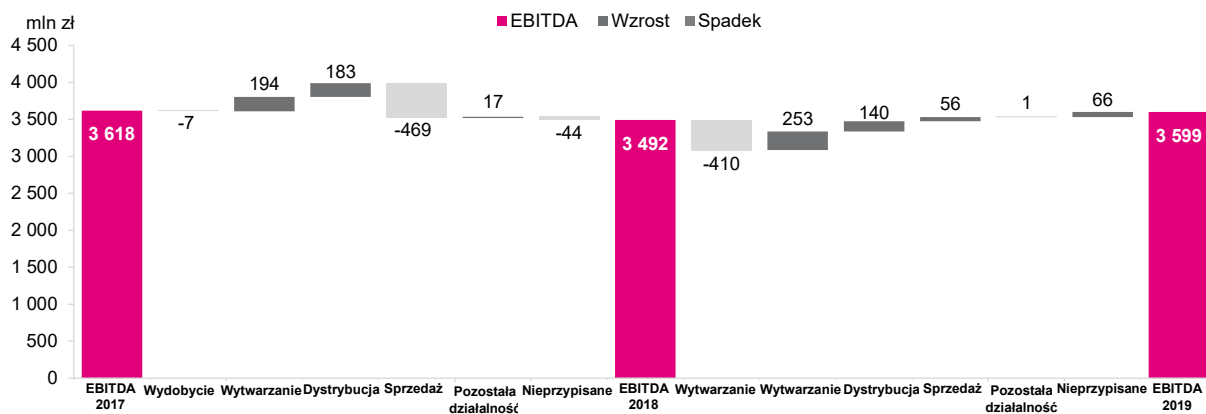
Poniższy rysunek przedstawia strukturę EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019.

Największy udział w EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON mają Segmenty Dystrybucja, Wytwarzanie oraz Sprzedaż.

Poniższy rysunek przedstawia zmianę wyniku EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019.

Rysunek nr 49. Zmiana EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019

5.2. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON według Segmentów działalności

5.2.1. Segment Wydobycie

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Wydobycie w latach 2019-2017.

Tabela nr 30. Wyniki Segmentu Wydobycie w latach 2019-2017

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
Wydobycie					
Przychody ze sprzedaży	944 433	1 266 024	1 541 425	75%	(321 591)
węgiel - sortymenty grube i średnie	236 506	367 449	509 348	64%	(130 943)
węgiel energetyczny	658 630	831 875	973 549	79%	(173 245)
pozostałe przychody	49 296	66 700	58 528	74%	(17 404)
Zysk operacyjny	(1 391 949)	(1 053 469)	(211 070)	-	(338 480)
Amortyzacja i odpisy	892 084	963 207	128 034	38%	(71 123)
EBITDA	(499 865)	(90 262)	43 913	-	(409 603)

W 2019 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie Wydobycie były niższe o 25% w porównaniu do 2018 r. za sprawą niższego wolumenu sprzedanego węgla, co wynikało z niższej produkcji węgla handlowego realizowanego przez zakłady górnicze spółki TAURON Wydobycie. Największy spadek zanotowano w ZG Sobieski, co wynikało m.in. z wykonania dodatkowych prac górniczych w celu wyzbrojenia kompleksu ścianowego oraz pożaru w rabunku ściany 547. Mniejsze wydobycie na pozostałych zakładach jest efektem pogorszonych warunków geologiczno-górniczych.

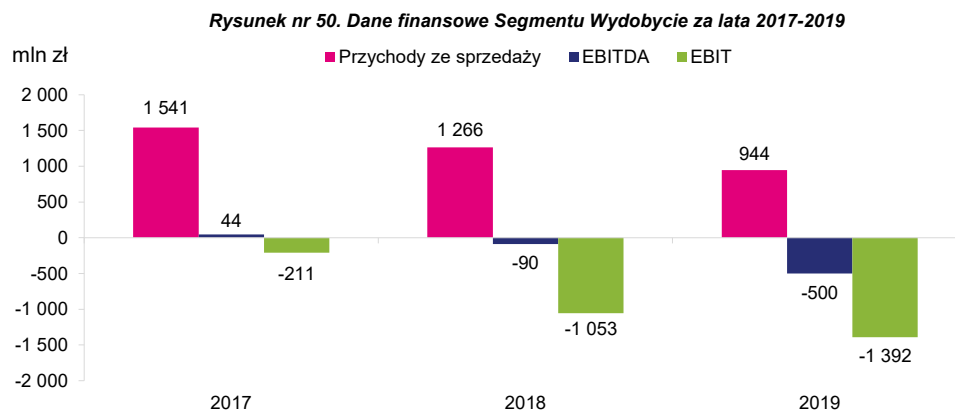
Wynik EBITDA Segmentu Wydobycie ukształtował się w 2019 r. na poziomie znacząco niższym w stosunku do 2018 r., na co wpłynęły następujące czynniki:

1. sprzedaż niższego wolumenu każdego z sortymentów węgla przeciętnie o 22% - głównie w wyniku niższej produkcji węgla handlowego,
2. niższa przeciętna cena sprzedawanych produktów przeciętnie o 4%, jako wypadkowa niższej ceny sortymentów grubych i średnich co jest pochodną sytuacji na rynku węgla, w efekcie spadku zapotrzebowania na ten surowiec oraz niewielkiego wzrostu cen sprzedawanych miałów o 1%,
3. wyższy jednostkowy koszt bezpośredni zmienny wyprodukowanego węgla, co jest wypadkową 24% spadku wolumenu oraz wyższych kosztów bezpośrednich zmiennych. Wzrost kosztów wynika z wyższych rozliczanych kosztów robót przygotowawczych, co jest związane z większą ilością węgla z chodników,
4. realizacja w 2019 r. części sprzedaży z produkcji poprzedniego okresu, natomiast w 2018 r. ujęto w aktywach bilansu część wyprodukowanego, a nie sprzedanego węgla.

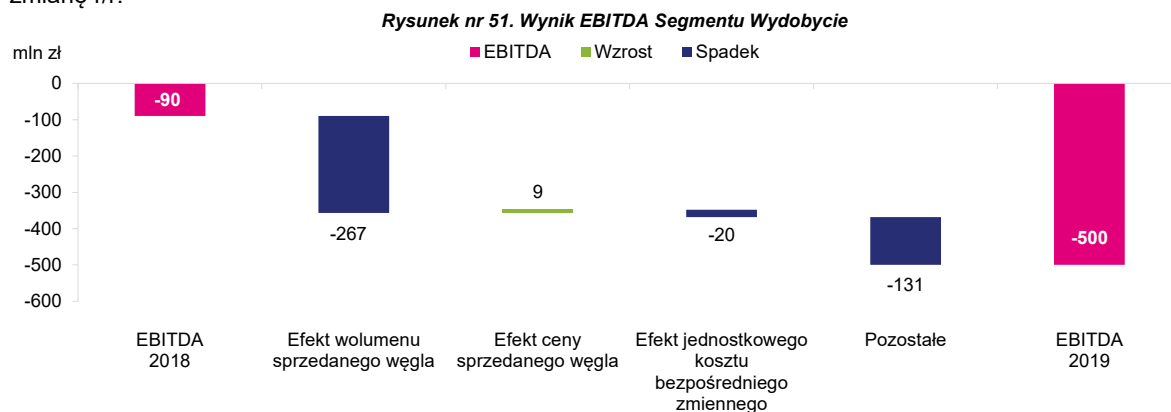
Wynik EBIT Segmentu Wydobycie ukształtował się w 2019 r. na poziomie znacząco niższym niż w 2018 r. głównie z powodu odpisów aktualizujących oraz powyższych czynników.

Grupa Kapitałowa TAURON rozpoznała w wynikach 2019 r. utworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowej jednostek generujących przepływy pieniężne (CGU) wchodzących w skład Segmentu Wydobywanie, których łączny wpływ na obciążenie wyniku operacyjnego Segmentu Wydobywanie wyniósł 694 mln zł. co jest wartością niższą aniżeli ujęto w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Wydobywanie za lata 2017-2019.

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Wydobywanie wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Główne inwestycje

W Segmencie Wydobywanie w 2019 r. poniesiono łącznie 480 mln zł nakładów inwestycyjnych, w tym na następujące projekty inwestycyjne:

1. 94 mln zł na budowę szybu „Grzegorz” wraz z budową infrastruktury i wyrobiskami towarzyszącymi,
2. 81 mln zł na budowę poziomu 800 m w ZG Janina,
3. 70 mln zł na program inwestycyjny w ZG Brzeszcze,
4. 185 mln zł nakłady na przygotowanie przyszłej produkcji.

Pozostałe nakłady w Segmencie Wydobywanie ponoszone są na przygotowanie i obsługę wydobywania (głównie zakup maszyn i urządzeń, drążenie wyrobisk, przygotowanie ścian).

5.2.2. Segment Wytwarzanie

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Wytwarzanie w latach 2019-2017.

Tabela nr 31. Wyniki Segmentu Wytwarzanie w latach 2019-2017

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
Wytwarzanie					
Przychody ze sprzedaży	4 923 281	4 638 494	4 537 002	106%	284 787
energia elektryczna	3 793 331	3 598 195	3 484 071	105%	195 131
ciepło	826 638	833 410	873 777	99%	(6 772)
prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej	253 936	153 637	114 840	165%	100 299
pozostałe przychody	49 377	53 252	64 314	93%	(3 786)

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
Zysk operacyjny	(129 097)	196 658	89 645	-	(325 755)
Amortyzacja i odpisy	1 113 336	534 714	447 379	208%	578 622
EBITDA	984 239	731 372	537 024	135%	252 867

W 2019 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie Wytwarzanie były wyższe o 6% w porównaniu do 2018 r. za sprawą wyższych przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej (ze względu na wyższe ceny sprzedaży) i praw majątkowych (ze względu na wyższe ceny sprzedaży oraz wolumen PM OZE). Niższe przychody ze sprzedaży ciepła to konsekwencja mniejszego wolumenu sprzedaży, na co wpłynęły wyższe temperatury zewnętrzne r/r.

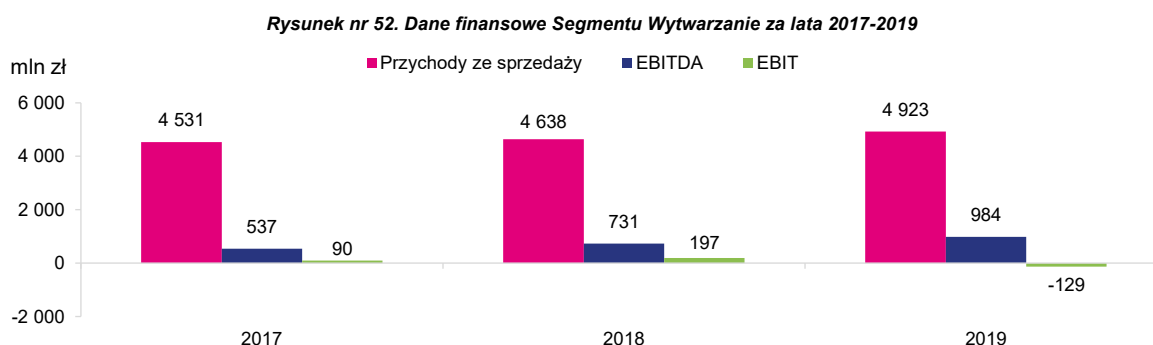
Wynik EBITDA Segmentu Wytwarzanie za 2019 r. ukształtował się na poziomie o 35% wyższym w stosunku do roku ubiegłego.

Na poziom uzyskanych wyników wpłynęły następujące czynniki:

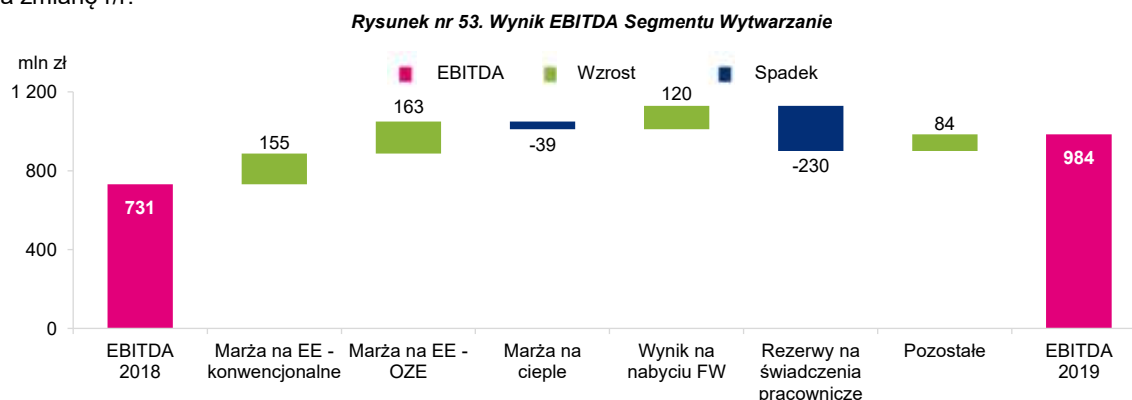
1. wyższa marża na energii elektrycznej (energetyka konwencjonalna) - głównie ze względu na wyższy CDS r/r. Istotny wpływ na CDS w 2019 r. miało ujęcie w koszcie rezerwy tworzonej w związku z obowiązkiem przedstawienia do umorzenia uprawnień do emisji CO₂ 883 tys. jednostek poświadczonych redukcji emisji CER,
2. wyższa marża na energii elektrycznej (OZE) - ze względu na wyższe ceny sprzedaży energii elektrycznej i PMOZE oraz wyższy wolumen produkcji w elektrowniach wiatrowych i wodnych,
3. niższa marża na ciepło - głównie ze względu na wzrost kosztów uprawnień do emisji CO₂ i kosztów paliw, nie w pełni przeniesiony w taryfach na ciepło,
4. wynik na okazjnym nabyciu od grupy in.ventus 5 farm wiatrowych - zdarzenie, które wpłynęło pozytywnie na wynik w 2019 r.,
5. rozwiązanie rezerwy na świadczenia pracownicze (ekwiwalent pieniężny za ulgowe korzystanie z energii elektrycznej (taryfa pracownicza), nagrody jubileuszowe i Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych) w TAURON Wytwarzanie - zdarzenie, które wpłynęło pozytywnie na wynik w 2018 r.,
6. pozostałe (głównie: rozwiązanie rezerw na zwrot dotacji dot. bloków biomasowych, rozwiązanie rezerw na rekultywację składowiska odpadów paleniskowych, rozwiązanie rezerwy na Program Dobrowolnych Odejsć, wyższe przychody z odszkodowań, wzrost kosztów pracy wynikający z porozumienia płacowego oraz niższe koszty najmu, dzierżawy i wieczystego użytkowania gruntów w związku z wdrożeniem MSSF 16 *Leasing*).

Grupa Kapitałowa TAURON rozpoznała w wynikach 2019 r. utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowej jednostek generujących przepływy pieniężne (CGU) wchodzących w skład Segmentu Wytwarzanie, których łączny wpływ na obciążenie wyniku operacyjnego Segmentu wyniósł 610 mln zł.

Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Wytwarzanie za lata 2017-2019.

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Wytwarzanie wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Główne inwestycje

W Segmencie Wytwarzanie w 2019 r. poniesiono łącznie 1 683 mln zł nakładów inwestycyjnych, w tym na następujące przedsięwzięcia inwestycyjne:

- 1 020 mln zł na budowę nowego bloku energetycznego o mocy 910 MWe w Jaworznie,
- 104 mln zł Ucieplnienie Elektrowni Łagisza,
- 42 mln zł dostosowanie jednostek wytwórczych TAURON Wytwarzanie do *Konkluzji BAT*,
- 32 mln zł odtworzenie SDW w Elektrowni Łagisza,
- 25 mln zł inwestycje związane z rozwojem i utrzymaniem sieci ciepłowniczych,
- 27 mln zł przyłączenia nowych obiektów,
- 6 mln zł na przyłączenie obiektów ogrzewanych ze źródeł niskiej emisji do sieci ciepłowniczych,
- 215 mln zł na nakłady odtworzeniowe i komponenty remontowe w TAURON Wytwarzanie.

Ponadto w kwocie nakładów segmentu ok. 166 mln zł stanowią koszty finansowe.

Oprócz powyższych inwestycji realizowana jest inwestycja w Stalowej Woli z udziałem partnera strategicznego PGNiG. TAURON i PGNiG posiadają po 50% udziałów w spółce celowej realizującej projekt obejmujący budowę bloku gazowo-parowego o mocy 449 MWe wraz z członem ciepłowniczym o mocy 240 MWt. W styczniu 2016 r. odstąpiono od kontraktu z głównym wykonawcą firmą Abener Energia. W marcu 2017 r., dzięki spłacie dotychczasowych instytucji finansujących projekt, weszły w życie podpisane aneksy do umowy gazowej, elektrycznej, porozumienie restrukturyzujące projekt. Uzgodniono i podjęto decyzję o budowie rezerwowego źródła ciepła. W marcu 2018 r. pozyskano finansowanie od BGK i PGNiG. W wyniku przeprowadzenia szeregu analiz, m.in. z uwagi na poziom zaawansowania inwestycji zdecydowano się na formułę EPCM. Do realizacji EPCM wybrano konsorcjum firm Energopomiar Gliwice - Energoprojekt Katowice. Zakończenie realizacji tej inwestycji planowane jest na I połowę 2020 r. Przewidywane nakłady inwestycyjne na projekt (bez kosztów finansowych) wynoszą 1,4 mld zł.

5.2.3. Segment Dystrybucja

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Dystrybucja w latach 2019-2017.

Tabela nr 32. Wyniki Segmentu Dystrybucja w latach 2019-2017

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017 ¹	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
Dystrybucja					
Przychody ze sprzedaży	6 594 864	6 060 201	5 847 303	109%	534 663
usługi dystrybucyjne i handlowe	6 299 847	5 789 487	5 438 954	109%	510 360
opłaty przyłączeniowe	80 885	81 129	114 112	100%	(244)
przychody z tytułu kolizji energetycznych	45 058	51 399	37 220	88%	(6 341)
pozostałe przychody (najem, towary i materiały, usługi budowlano-montażowe)	169 074	138 186	257 017	122%	30 888
Zysk operacyjny	1 443 741	1 391 155	1 210 925	104%	52 586
Amortyzacja i odpisy	1 162 067	1 074 382	1 071 760	108%	87 685
EBITDA	2 605 808	2 465 537	2 282 685	106%	140 271

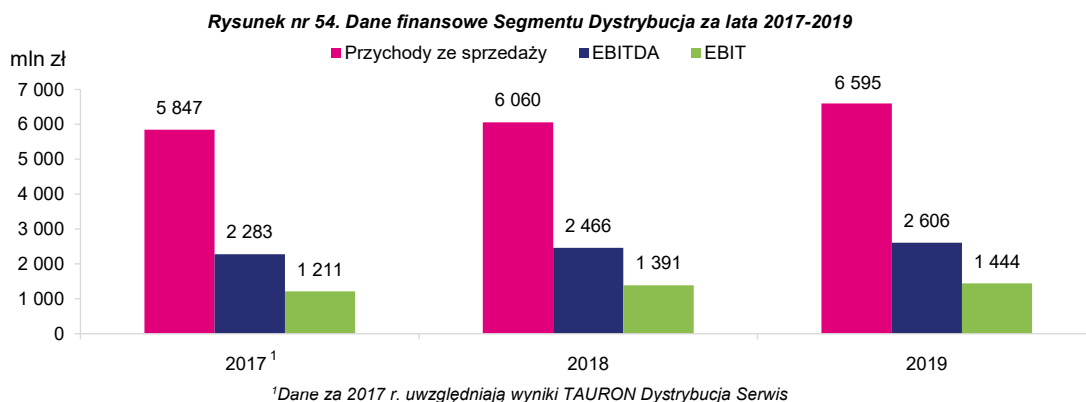
¹Dane za 2017 r. uwzględniają wyniki TAURON Dystrybucja Serwis

W 2019 r. Segment Dystrybucja, w porównaniu do 2018 r., zanotował wzrost przychodów ze sprzedaży o 9%, natomiast wzrost wyników na poziomie EBIT i EBITDA wyniósł odpowiednio 4% i 6%. Na dynamikę wyników wpłynęły poniższe przyczyny:

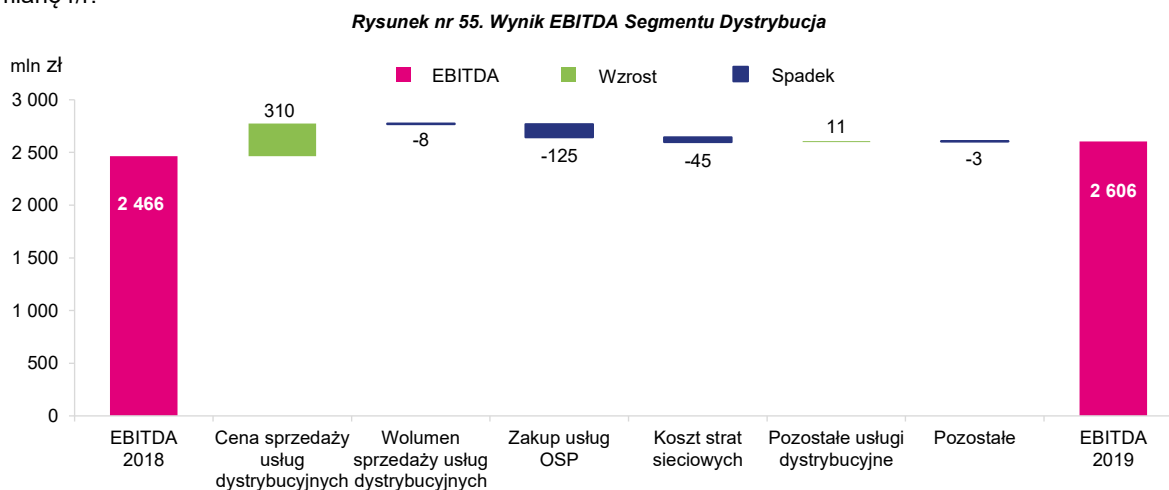
- wzrost średniej stawki sprzedaży usługi dystrybucyjnej do odbiorców końcowych,
- spadek wolumenu dostaw ogółem w tym:
 - spadek w grupie A wynikający zarówno z podjęcia przez odbiorców działań zmierzających do ograniczenia poboru energii z sieci dystrybucyjnej (szersze wykorzystanie własnych jednostek wytwórczych oraz optymalizacja zużycia energii elektrycznej) jak też ograniczenia produkcji (spółki węglowe oraz hutnictwo),
 - wzrost dostaw do odbiorców końcowych, w szczególności wśród odbiorców w grupie B w efekcie utrzymującej się korzystnej koniunktury gospodarczej głównie w I półroczu 2019 r. oraz w grupie G przede wszystkim w związku ze wzrostem o 53 tys. liczby odbiorców gospodarstw domowych,
- wyższe koszty zakupu usług przesyłowych,

4. wyższe koszty zakupu energii elektrycznej na pokrycie strat różnicy bilansowej będące wypadkową wyższej ceny zakupu, mniejszego wolumenu, oraz odchylenia z tytułu doszacowania,
5. spadek przychodów z tytułu kolizji energetycznych w związku z faktem, iż w 2018 r. zrealizowane zostały dwie istotne kolizje na sieci WN-110kV oraz nieznaczny spadek przychodów z opłat przyłączeniowych dotyczących przyłączy podmiotów głównie do sieci WN,
6. wzrost opłat za przekroczenie mocy oraz ponadnormatywny pobór energii biernej.

Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Dystrybucja za lata 2017-2019

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Dystrybucja wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Główne inwestycje

W Segmencie Dystrybucja w 2019 r. poniesiono łącznie 1 785 mln zł nakładów inwestycyjnych. Główne kierunki inwestowania to:

- 996 mln zł na inwestycje związane z modernizacją i odtworzeniem sieci,
- 667 mln zł na inwestycje związane z przyłączeniem nowych odbiorców.

Ponadto, w 2019 r. poniesiono również nakłady w łącznej wysokości ok. 117 mln zł na: łączność i informatykę, budynki i budowle, środki transportu.

5.2.4. Segment Sprzedaż

Poniższa tabela przedstawia wyniki Segmentu Sprzedaż w latach 2019-2017.

Tabela nr 33. Wyniki Segmentu Sprzedaż w latach 2019-2017

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017 ¹	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
Sprzedaż					
Przychody ze sprzedaży	14 907 937	14 219 677	13 567 887	105%	688 260
energia elektryczna, w tym:	9 488 091	9 011 153	8 740 196	105%	476 938
przychody ze sprzedaży detalicznej energii elektrycznej	7 479 056	7 928 888	7 554 448	94%	(449 832)

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017 ¹	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
<i>uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych</i>	701 607	666 306	336 566	105%	35 301
<i>paliwa</i>	1 396 300	1 371 117	1 024 912	102%	25 183
<i>usługa dystrybucyjna (przeniesiona)</i>	3 117 588	2 948 306	3 448 567	106%	169 282
<i>pozostałe przychody, w tym usługi handlowe</i>	204 351	222 795	17 641	92%	(18 444)
Rekompensaty	952 650	-	-	-	952 650
Zysk operacyjny	382 185	332 428	832 216	115%	49 757
Amortyzacja i odpisy	46 392	40 043	9 006	116%	6 349
EBITDA	428 577	372 471	841 222	115%	56 106

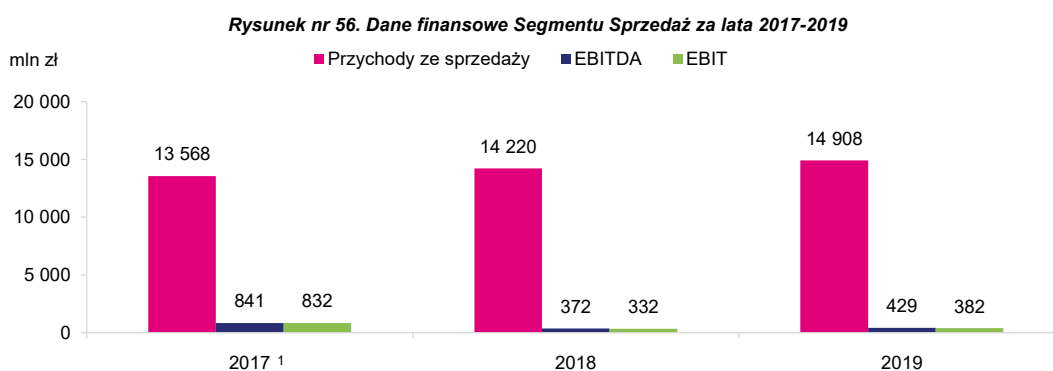
¹Dane za 2017 r. nie uwzględniają wyników TAURON Dystrybucja Servis

W 2019 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie Sprzedaż osiągnęły poziom wyższy o 5% w porównaniu z 2018 r., za sprawą wyższych przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej (wyższa cena sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym), wzrostu przychodów ze sprzedaży usługi dystrybucyjnej oraz uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (wzrost rynkowych cen). Wyższe były również przychody ze sprzedaży paliw, w efekcie wzrostu cen sprzedaży paliwa gazowego (wyższa cena sprzedaży paliwa gazowego przy jednocześnie wyższym wolumenie).

Wynik operacyjny EBITDA oraz EBIT Segmentu Sprzedaż ukształtował się w 2019 r. na poziomie wyższym niż w roku ubiegłym, na co wpływ miały poniższe czynniki:

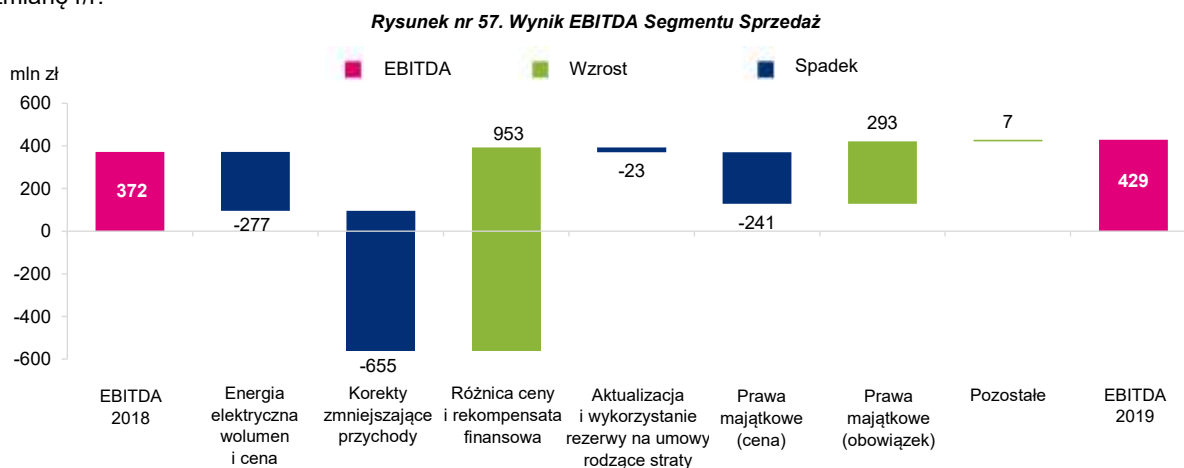
- wolumen i ceny energii - ujemny wpływ na wynik spowodowany jest wzrostem rynkowych cen energii elektrycznej oraz wprowadzeniem ustawy o „zamrożeniu cen sprzedaży”. Sytuacja ta przekłada się wprost na spadek marży, głównie w segmencie masowym, przy jednoczesnym spadku łącznego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej o 1,8 TWh r/r (z 39,14 TWh do 37,36 TWh, w tym wolumenu sprzedaży detalicznej - spadek o 0,8 TWh oraz sprzedaży hurtowej - spadek o 1,0 TWh),
- ujęcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2019 r. oszacowanych korekt zmniejszających przychody od klientów, wynikających z konieczności dostosowania cen w tym okresie do zapisów znowelizowanej Ustawy,
- ujęcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 30 grudnia 2019 r. różnicy ceny i rekompensaty finansowej, w związku z przysługującym spółkom obrotu Grupy Kapitałowej TAURON prawem do zwrócenia się do Zarządcy Rozliczeń S.A. z wnioskami o wypłatę,
- koszt rezerwy utworzonej na podstawie wymogów narzuconych w znowelizowanej ustawie, co szerzej opisano w nocie 12 *Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.* oraz wykorzystanie rezerwy na umowy rodzące straty zawiązanej w ubiegłym roku w związku z wprowadzeniem ustawy o „zamrożeniu cen sprzedaży energii elektrycznej”,
- ceny praw majątkowych - ujemny wpływ na wynik z uwagi na wzrost cen zielonych certyfikatów,
- obowiązek umorzenia praw majątkowych - dodatni wpływ na wynik jest skutkiem braku obowiązków kogeneracyjnych w 2019 r. (w 2018 r. obowiązujący poziom umorzenia wynosił dla P MEC 23,2%, PMGM 8%, PMMET 2,3%), przy jednoczesnym wzroście obowiązku dla zielonych certyfikatów z 17,5% do 18,5% oraz utrzymania obowiązku dla PMOZE-BIO 0,50%,
- pozostałe - ujęty wynik na sprzedaży pozostałych produktów handlowych obejmuje m.in. wynik na sprzedaży praw do emisji CO₂, świadczenie usługi oświetlenia ulicznego, wynik na pozostałej działalności operacyjnej, odpis aktualizujący wartość należności oraz koszty sprzedaży.

Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Segmentu Sprzedaż za lata 2017-2019.

¹Dane za 2017 r. nie uwzględniają wyników TAURON Dystrybucja Servis

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBITDA Segmentu Sprzedaż wraz z istotnymi czynnikami wpływającymi na zmianę r/r.

Główne inwestycje

W Segmencie Sprzedaż w 2019 r. poniesiono łącznie 47 mln zł nakładów inwestycyjnych, głównie na działalność związaną z utrzymaniem i rozwojem oświetlenia ulicznego.

5.2.5. Pozostała działalność

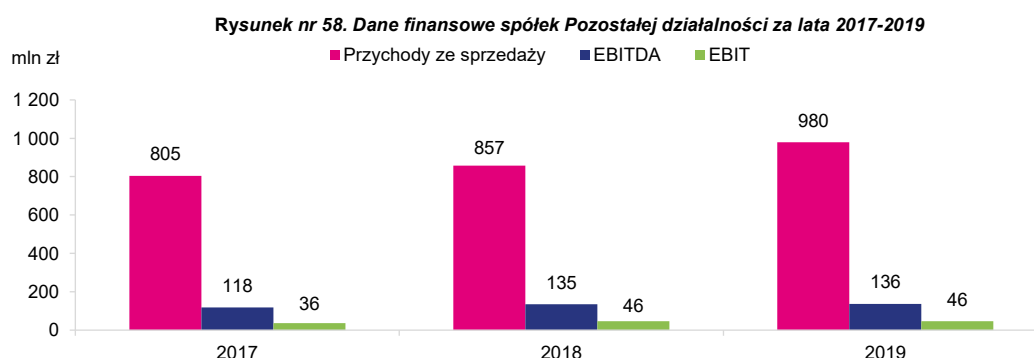
Poniższa tabela przedstawia wyniki Pozostałej działalności w latach 2019-2017.

Tabela nr 34. Wyniki Pozostałej działalności w latach 2019-2017

Wyszczególnienie (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019/2018)
Pozostała działalność					
Przychody ze sprzedaży	979 911	857 462	804 560	114%	122 449
usługi obsługi klienta	215 785	190 765	198 113	113%	25 020
usługi wsparcia	481 000	424 468	392 394	113%	56 532
biomasa	118 546	78 699	74 248	151%	39 847
kruszywa	106 573	101 495	101 343	105%	5 078
pozostałe przychody	58 007	62 035	38 462	94%	(4 028)
Zysk operacyjny	46 152	46 023	35 902	100%	129
Amortyzacja i odpisy	90 034	89 009	82 141	101%	1 025
EBITDA	136 186	135 032	118 043	101%	1 154

Przychody ze sprzedaży Pozostałej działalności w 2019 r. były wyższe o 14% w porównaniu z 2018 r., co wynika głównie ze wzrostu przychodów ze sprzedaży biomasy oraz usług wsparcia. Ponadto zanotowano wzrost przychodów w wyniku centralizacji usług świadczonych przez CUW HR oraz sprzedaży ubocznych produktów spalania i wydobycia węgla.

Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe spółek Pozostałej działalności na lata 2017-2019.

Główne inwestycje

W spółkach Pozostałej działalności wielkość nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2019 r. wyniosła łącznie 133 mln zł. Są to przede wszystkim nakłady związane z inwestycjami IT.

Ponadto poniesiono nakłady kapitałowe na zakup 5 farm wiatrowych należących do grupy in.ventus w wysokości 601 mln zł.

5.3. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

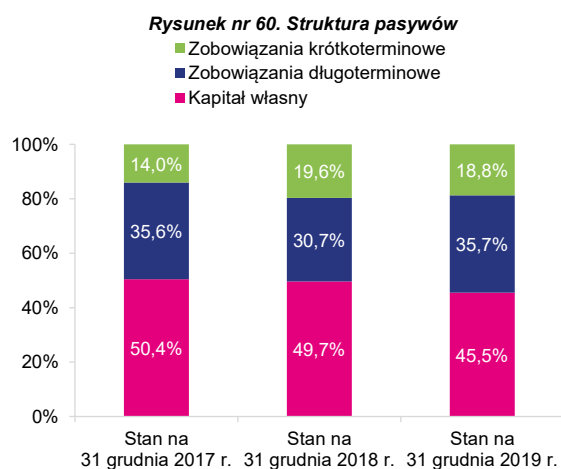
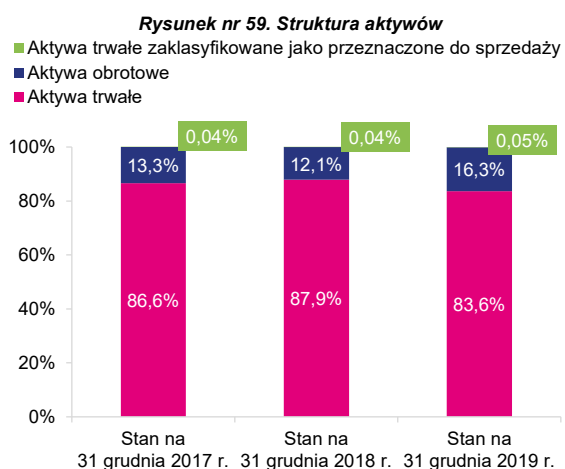
5.3.1. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Poniższa tabela przedstawia strukturę rocznego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Tabela nr 35. Struktura rocznego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2019 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.
AKTYWA			
Aktywa trwale	83,6%	87,9%	86,6%
Aktywa obrotowe	16,4%	12,1%	13,4%
SUMA AKTYWÓW	100,0%	100,0%	100,0%
PASYWA			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	43,4%	49,3%	50,3%
Udziały niekontrolujące	2,1%	0,4%	0,1%
Kapitał własny ogółem	45,5%	49,7%	50,4%
Zobowiązania długoterminowe	35,7%	30,7%	35,5%
Zobowiązania krótkoterminowe	18,8%	19,6%	14,0%
Zobowiązania razem	54,5%	50,3%	49,6%
SUMA PASYWÓW	100,0%	100,0%	100,0%
Zobowiązania finansowe	11 394 246	9 421 718	9 059 844
Zobowiązania finansowe netto	10 129 572	8 571 889	8 047 158
Wskaźnik dług netto/EBITDA	2,8x	2,5x	2,2x
Wskaźnik płynności bieżącej	0,87	0,62	0,95

Poniższe rysunki przedstawiają strukturę aktywów i pasywów.

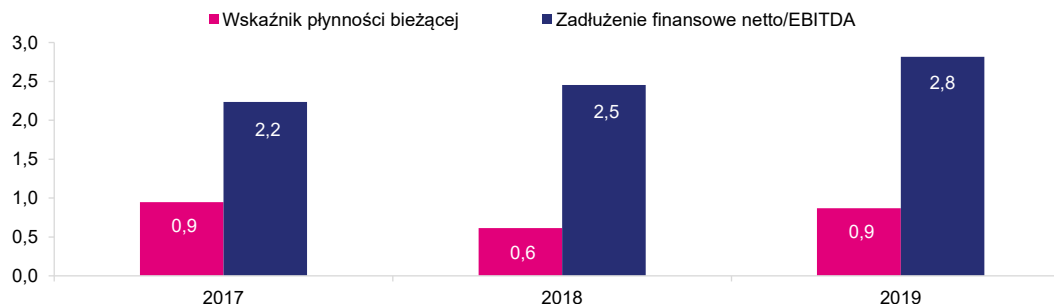
W strukturze aktywów według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., podobnie jak w 2018 r., największy udział ma wartość aktywów trwałych. W strukturze majątku trwałego największy udział stanowią rzeczowe aktywa trwałe Segmentów: Dystrybucja (56%), Wytwarzanie (38%) oraz Wydobywanie (4%).

W strukturze pasywów, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. największy udział mają zobowiązania (54,5%).

Poziom zadłużenia Grupy Kapitałowej TAURON utrzymuje się na bezpiecznym poziomie, na co wskazuje poziom wskaźnika zadłużenia będący poniżej wartości ustalonej z instytucjami finansującymi działalność Grupy Kapitałowej TAURON. Wskaźnik płynności bieżącej oraz wskaźnik zadłużenia netto do EBITDA utrzymują się na bezpiecznym poziomie.

Poniższy rysunek przedstawia wskaźnik płynności bieżącej i zadłużenie finansowe netto/EBITDA w latach 2017-2019.

Rysunek nr 61. Wskaźnik płynności bieżącej i zadłużenie finansowe netto/EBITDA w latach 2017-2019

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - **aktywa**.

Tabela nr 36. Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - aktywa (istotne pozycje)¹

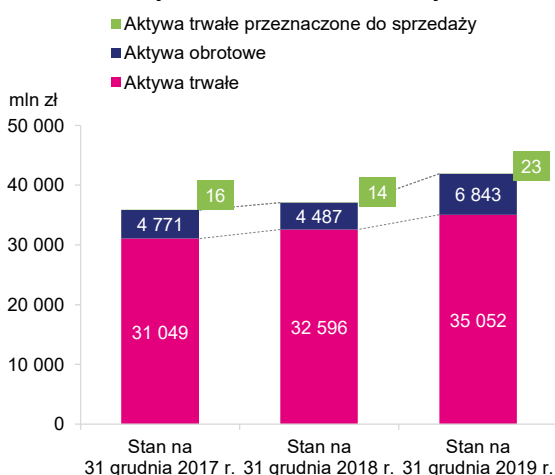
Sprawozdanie z sytuacji finansowej (tys. zł)	Stan na dzień 31 grudnia 2019 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	Dynamika (2019/2018)
AKTYWA				
Aktywa trwałe	35 052 287	32 596 304	31 048 542	108%
Rzeczowe aktywa trwałe	31 099 071	29 406 667	28 079 886	106%
Aktywa obrotowe	6 865 478	4 501 173	4 786 474	153%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 237 952	823 724	909 249	150%
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	22 710	13 712	15 910	166%
SUMA AKTYWÓW	41 917 765	37 097 477	35 835 016	113%

¹Ze względu na ograniczoną porównywalność wcześniejszych okresów dane prezentowane są w perspektywie trzyletniej. Dane obejmujące wcześniejsze okresy zostały przedstawione w pkt 5.7. niniejszego sprawozdania.

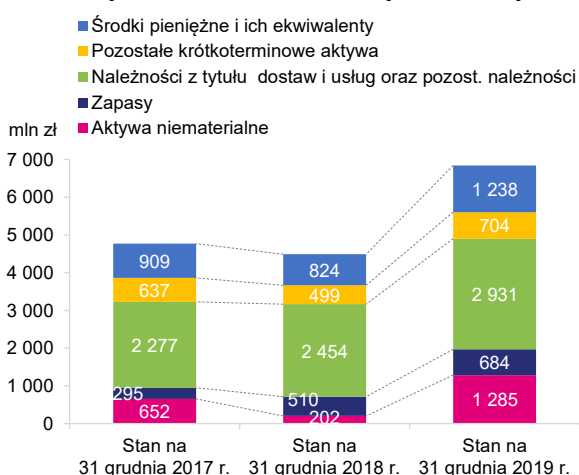
Na dzień 31 grudnia 2019 r. sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej TAURON wykazuje wyższą o ok. 13% sumę bilansową.

Poniższe rysunki przedstawiają zmianę stanu aktywów i aktywów obrotowych.

Rysunek nr 62. Zmiana stanu aktywów

Rysunek nr 63. Zmiana stanu aktywów obrotowych

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON, po uwzględnieniu następujących przesłanek:

1. długotrwałego utrzymywania się wartości rynkowej aktywów netto Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej,
2. zmian w zakresie światowych cen surowców, energii elektrycznej oraz uprawnień do emisji gazów cieplarnianych,
3. znacznej zmienności cen energii na rynku terminowym i utrzymujących się problemów z brakiem płynności,
4. działań regulacyjnych mających na celu ograniczenie wzrostu cen energii dla klientów końcowych,
5. zwiększenie ryzyka w zakresie produkcji węgla handlowego,
6. skutki wyników dotychczasowych aukcji OZE oraz bardzo dynamicznego rozwoju podsektora prosumentów i mikroinstalacji w związku z uruchomionymi programami wsparcia, ,
7. skutki wprowadzenia zapisów pakietu zimowego, w tym standardu emisyjnego, niekorzystnie wpływającego na możliwość uczestnictwa w rynku mocy jednostek węglowych po dniu 1 lipca 2025 r.,
8. zaostrzenie norm emisyjności i utrzymujące się niekorzystne warunki rynkowe z punktu widzenia rentowności energetyki konwencjonalnej,
9. spadku stopy wolnej od ryzyka,

ujęła odpisy aktualizujące oraz rozwiązała wcześniej utworzone odpisy dotyczące rzeczowych aktywów trwałych, będące wynikiem testów na utratę wartości aktywów przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 30 czerwca 2019 r., o czym Spółka informowała w raportach bieżących nr 5/2020 z dnia 4 marca 2020 r. oraz nr 9/2020 z dnia 17 marca 2020 r. Wyniki przeprowadzonych testów wykazały zasadność utworzenia odpisów aktualizujących w łącznej kwocie 1 035 mln zł (nadwyżka odpisów utworzonych nad rozwiązanymi).

Wartość aktywów trwałych wzrosła o 2 456 mln zł (8%), co jest efektem następujących zdarzeń:

1. wzrost wartości rzeczowych aktywów trwałych, co jest wypadkową ponoszonych nakładów na prowadzone w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe (głównie w TAURON Dystrybucja, TAURON Wytwarzanie, Nowe Jaworzno Grupa TAURON i TAURON Ciepło), a także utworzonych odpisów aktualizujących w wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości aktywów,
2. ujęcia w 2019 r. w księgach rachunkowych prawa do użytkowania aktywów w związku z wejściem w życie MSSF 16 *Leasing*. Jednocześnie zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa Kapitałowa TAURON zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych. Dane na dzień 31 grudnia 2018 r. zostały sporządzone w oparciu o MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing* oraz SKI 15 *Leasing operacyjny - specjalne oferty promocyjne*,
3. spadku wartości nabywanych praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej i praw do emisji gazów cieplarnianych jako skutek reklasyfikacji do aktywów obrotowych w związku ze spełnieniem przesłanek do umorzenia przedmiotowych aktywów.

Na wzrost wartości aktywów obrotowych o 2 364 mln zł (53%) miały wpływ następujące czynniki:

1. wzrost poziomu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 414 mln zł, co zostało szerzej opisane w punkcie dotyczącym rachunku przepływu pieniężnych,
2. wzrost wartości świadectw pochodzenia energii i praw do emisji gazów przeznaczonych do umorzenia o 1 084 mln zł, co jest wypadkową:
 - przeniesienia z długoterminowych aktywów niematerialnych na poczet spełnienia obowiązku ich umorzenia za bieżący okres sprawozdawczy,
 - zakupu praw majątkowych pod obowiązek przedłożenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej do umorzenia, wynikającego z przepisów *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne*, oraz uprawnień do emisji CO₂ na poczet spełnienia obowiązku ich umorzenia za bieżący okres sprawozdawczy,
 - umorzenia części posiadanych świadectw pochodzenia energii i praw do emisji CO₂ w związku z realizacją ustawowego obowiązku,
3. wzrost wartości należności od odbiorców o 61 mln zł,
4. wzrost należności z tytułu podatku dochodowego o 241 mln zł w związku z powstałą nadwyżką zapłaconych zaliczek w 2019 r. ponad obciążeniem podatkowym PGK,
5. wzrost należności z tytułu pozostałych podatków i opłat o 175 mln zł, głównie w wyniku rozpoznania należności z tytułu podatku VAT,
6. wzrost wartości pozostałych aktywów finansowych o 156 mln zł, głównie na skutek ujęcia należności z tytułu rekompensat dla przedsiębiorstw obrotu - dotyczy to należności z tytułu Rekompensaty finansowej za okres IV kwartału 2019 r., o czym mowa szerzej w nocie 12 *Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.*,
7. wzrost pozostałych aktywów niefinansowych o 45 mln zł,
8. wzrost wartości zapasów o 174 mln zł, głównie w wyniku wyższego poziomu zapasów węgla w TAURON Wydobycie oraz spółkach Segmentu Wytwarzanie.

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - **pasywa**.

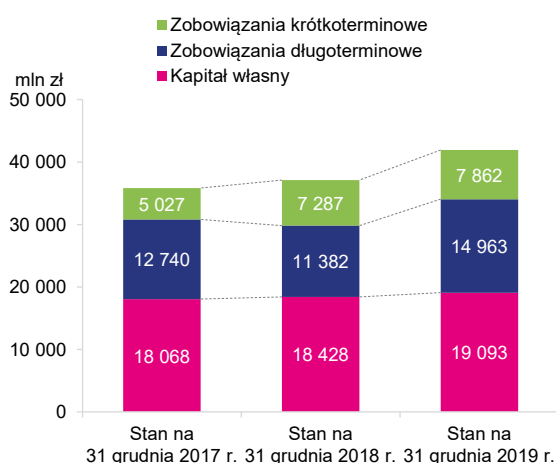
Tabela nr 37. Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - pasywa (istotne pozycje)¹

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (tys. zł)	Stan na dzień 31 grudnia 2019 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	Dynamika (2019/2018)
PASYWA				
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	18 192 226	18 295 824	18 036 446	99%
Udziały niekontrolujące	900 434	132 657	31 367	679%
Kapitał własny ogółem	19 092 660	18 428 481	18 067 813	104%
Zobowiązania długoterminowe	14 963 274	11 382 254	12 739 852	131%
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	11 830 183	8 488 210	9 501 414	139%
Zobowiązania krótkoterminowe	7 861 831	7 286 742	5 027 351	108%
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	2 484 093	2 475 167	351 382	100%
Zobowiązania razem	22 825 105	18 668 996	17 767 203	122%
SUMA PASYWÓW	41 917 765	37 097 477	35 835 016	113%

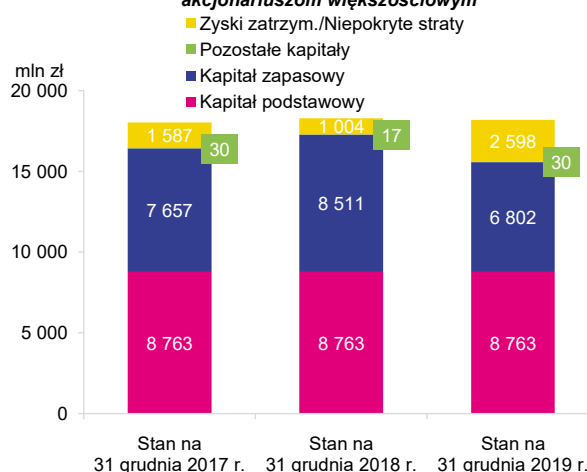
¹Ze względu na ograniczoną porównywalność wcześniejszych okresów dane prezentowane są w perspektywie trzyletniej. Dane obejmujące wcześniejsze okresy zostały przedstawione w pkt 5.7. niniejszego sprawozdania.

Poniższe rysunki przedstawiają zmianę stanu pasywów i kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom większościowym.

Rysunek nr 64. Zmiana stanu pasywów

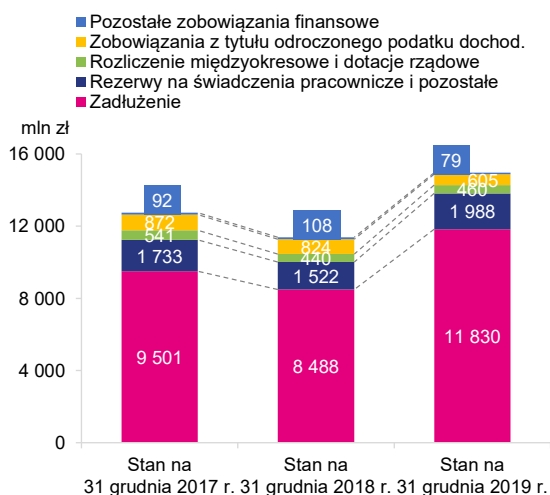
Rysunek nr 65. Zmiana stanu kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom większościowym

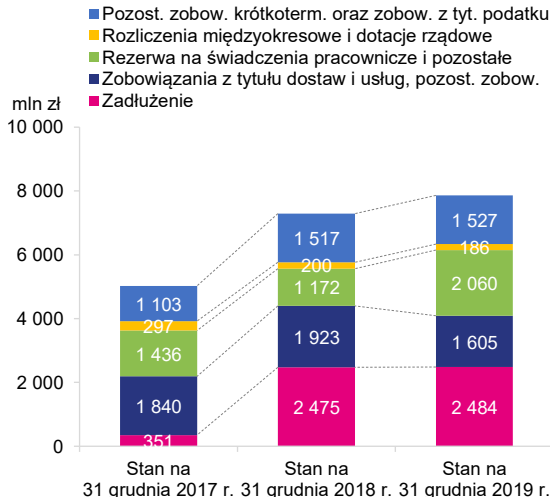
W 2019 r. istotnym źródłem finansowania majątku był kapitał własny, którego udział w ogólnej sumie pasywów wyniósł 45,5%.

Poniższe rysunki przedstawiają zmianę stanu zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych.

Rysunek nr 66. Zmiana stanu zobowiązań długoterminowych

Rysunek nr 67. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych

Na wzrost wartości zobowiązań długoterminowych Grupy Kapitałowej TAURON o 3 581 mln zł (31%) miały wpływ następujące czynniki:

- wzrost zobowiązań z tytułu zadłużenia o 3 342 mln zł, w co wynika z:
 - zastosowania od dnia 1 stycznia 2019 r. MSSF 16 *Leasing* - wpływ 938 mln zł. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Grupa zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych,
 - zaciągnięcia w 2019 r. kredytów i pożyczek w łącznej kwocie 4 037 mln zł, przy czym część kredytu w kwocie 1 840 dotyczy zastąpienia programu emisji obligacji umową kredytu,
- wzrost rezerwy na świadczenia pracownicze o 199 mln zł, co wynika z aktualizacji ich wartości na skutek zmiany przyjętej do wyliczeń stopy dyskonta,
- wzrost rezerwy na koszty demontażu środków trwałych i rekultywację terenu o 267 mln zł co jest efektem aktualizacji ich wartości na skutek zmiany przyjętej do wyliczeń stopy dyskonta,
- spadek zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 218 mln zł.

Wartość zobowiązań krótkoterminowych Grupy Kapitałowej TAURON uległa zwiększeniu o 575 mln zł (8%), na co złożyły się następujące czynniki:

- spadek zobowiązań wobec dostawców o 280,5 mln zł,
- wzrost rezerwy na zobowiązania z tytułu świadectw pochodzenia energii i emisji CO₂ o 883 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON rozpoznała rezerwę na zobowiązania z tytułu emisji CO₂ za cały bieżący rok, podczas gdy w 2018 r. przedłożyła do umorzenia znaczną część uprawnień do emisji CO₂ przed dniem bilansowym, tj. 31 grudnia 2018 r. i w związku z powyższym rozpoznana rezerwa z tego tytułu była odpowiednio niższa,
- spadek pozostałych zobowiązań finansowych o 213 mln zł, co wynika z rozliczenia kontraktów terminowych na CO₂ w grudniu 2019 r. w efekcie spadku cen uprawnień w stosunku do okresu porównywalnego, a także ujęcia na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 r. zobowiązań do zwrotu odbiorcom nadpłaconych kwot i ujęcia w związku z tym przez Grupę Kapitałową TAURON korekt zmniejszających przychody od klientów dotyczących 2019 r. w związku z wejściem w życie znowelizowanej ustawy „o zamrożeniu cen sprzedaży”,
- wzrost zobowiązań z tytułu pozostałych podatków i opłat o 183 mln zł co wynika z ujęcia większego zobowiązania z tytułu podatku VAT.

5.3.2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów. Ze względu na zmiany w segmentach i dla zachowania porównywalności, wyniki prezentowane są za 3 lata.

Tabela nr 38. Roczne sprawozdanie z całkowitych dochodów za lata 2019-2017¹

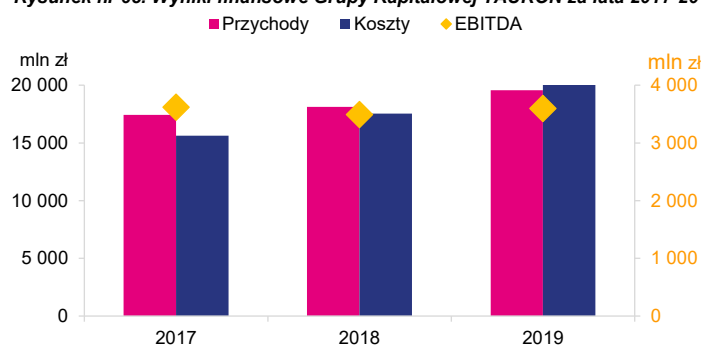
Sprawozdanie z całkowitych dochodów (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
Przychody ze sprzedaży	19 558 292	18 121 748	17 424 551	108%
Rekompensaty	952 650			
Koszt własny sprzedaży (łącznie z kosztami sprzedaży i ogólnego zarządu), w tym:	(20 422 371)	(17 546 428)	(15 614 201)	116%
<i>utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych</i>	<i>(1 275 480)</i>	<i>(815 410)</i>	<i>(40 857)</i>	156%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	158 936	160 519	(4 079)	99%
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	47 947	54 890	73 050	87%
Zysk (strata) operacyjny	295 454	790 729	1 879 321	37%
<i>Marża zysku operacyjnego (%)</i>	<i>1,5%</i>	<i>4,4%</i>	<i>10,8%</i>	35%
Koszty odsetkowe od zadłużenia	(250 800)	(147 372)	(209 322)	170%
Pozostałe przychody i koszty finansowe	(60 022)	(138 710)	87 653	43%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(15 368)	504 647	1 757 652	-
<i>Marża zysku przed opodatkowaniem (%)</i>	<i>(0,1)%</i>	<i>2,8%</i>	<i>10,1%</i>	-
Podatek dochodowy	3 685	(297 602)	(374 706)	-
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(11 683)	207 045	1 382 946	-
<i>Marża zysku netto (%)</i>	<i>(0,1)%</i>	<i>1,1%</i>	<i>7,9%</i>	-
Całkowite dochody za rok obrotowy	(113 536)	182 523	1 389 312	-

Sprawozdanie z całkowitych dochodów (tys. zł)	2019	2018	2017	Dynamika (2019/2018)
Zysk przypadający:				
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(10 908)	204 880	1 380 663	-
Udziałom niekontrolującym	(775)	2 165	2 283	-
EBIT i EBITDA				
EBIT	295 454	790 729	1 879 321	37%
EBITDA	3 599 367	3 492 084	3 617 641	103%

¹Ze względu na ograniczoną porównywalność wcześniejszych okresów dane prezentowane są w perspektywie trzyletniej. Dane obejmujące wcześniejsze okresy zostały przedstawione w pkt 5.7. niniejszego sprawozdania.

Poniższy rysunek przedstawia wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2017-2019.

Rysunek nr 68. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2017-2019

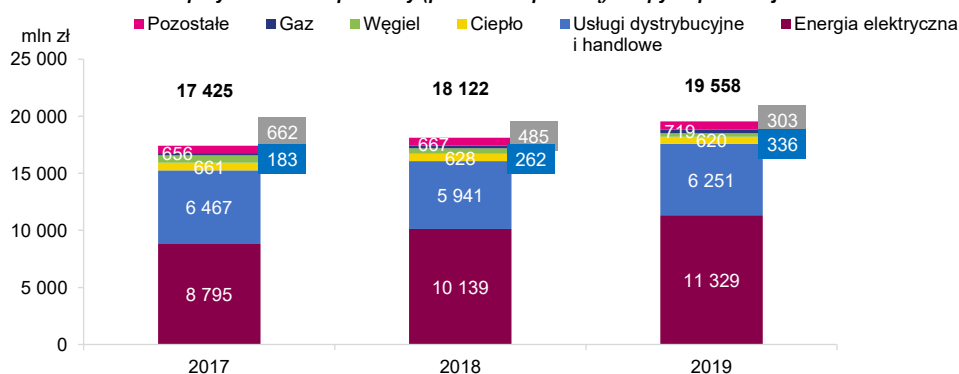
W okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON wypracowała przychody o 8% wyższe w porównaniu do wartości uzyskanych w 2018 r., co jest wypadkową następujących czynników:

1. wyższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (o 12%) - głównie jako efekt 10% wzrostu średniej ceny oraz 1% spadku wolumenu sprzedanej przez Grupę Kapitałową TAURON energii elektrycznej,
2. wyższe przychody ze sprzedaży gazu (o 28%), z uwagi na wzrost cen sprzedaży gazu o 6% oraz wzrost wolumenu o 21%,
3. niższe przychody ze sprzedaży ciepła (o 1%) - niższy wolumen sprzedaży ciepła i usług przesyłowych, ze względu na wyższe temperatury otoczenia w porównaniu z 2018 r.,
4. wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych i handlowych (o 5%), głównie z uwagi na wzrost stawki sprzedaży usługi dystrybucyjnej do odbiorców końcowych w następstwie wprowadzenia do stosowania MSSF 15 Przychody z umów z klientami i wyłączenie z przychodów opłaty przejściowej w 2018 r.,
5. niższe przychody ze sprzedaży węgla (o 38%) jako efekt spadku wolumenu sprzedaży węgla o 36%, przy spadku ceny sprzedaży węgla o 3% głównie z uwagi na zwiększenie udziału tańszych miał w ogólnej sprzedaży węgla.

Ponadto w 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON otrzymała rekompensaty z tytułu zamrożenia cen energii elektrycznej - „ustawa prądowa” w wysokości 952,7 mln zł.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę przychodów ze sprzedaży (poza rekompensatą) Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019.

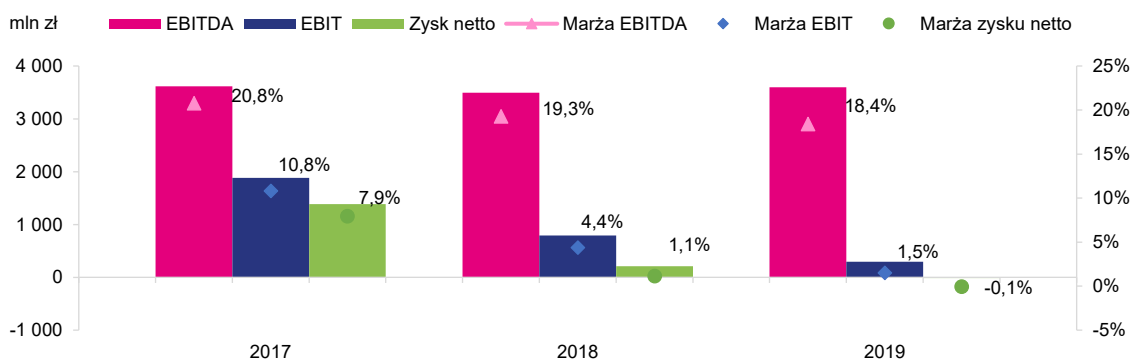
Rysunek nr 69. Struktura przychodów ze sprzedaży (poza rekompensatą) Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019¹

¹Ze względu na ograniczoną porównywalność wcześniejszych okresów dane prezentowane są w perspektywie trzyletniej. Dane obejmujące wcześniejsze okresy zostały przedstawione w pkt 5.7. niniejszego sprawozdania.

Poniższy rysunek przedstawia wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż.

Rysunek nr 70. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż w latach 2017-2019¹

¹Ze względu na ograniczoną porównywalność wcześniejszych okresów dane prezentowane są w perspektywie trzyletniej. Dane obejmujące wcześniejsze okresy zostały przedstawione w pkt 5.7. niniejszego sprawozdania.

W 2019 r. koszty działalności Grupy Kapitałowej TAURON wyniosły 20,4 mld zł, co oznacza, że ich poziom był o 16% wyższy od poniesionych w 2018 r.

Jedną z przyczyn wzrostu kosztów było ujęcie utworzonych w 2019 r. odpisów aktualizujących dotyczących rzeczowych aktywów trwałych będących wynikiem testów na utratę wartości aktywów przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 30 czerwca 2019 r., o czym Spółka informowała w raportach bieżących nr 30/2019 z dnia 19 sierpnia 2019 r., nr 5/2020 z dnia 4 marca 2020 r. oraz nr 9/2020 z dnia 17 marca 2020 r.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON ujęła odpisy aktualizujące w Segmentach Wytwarzanie i Wydobywanie oraz rozwiązała w części utworzone wcześniej odpisy w Segmencie Wytwarzanie.

Łączny wpływ na wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. wyniósł 854,6 mln zł (nadwyżka utworzenia nad rozwiązaniem), z czego kwota 815,8 mln zł została odniesiona w koszt sprzedanych towarów, produktów, materiałów i usług.

Poza powyższymi zdarzeniami o charakterze jednorazowym, na poziom kosztów Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. wpłynęły następujące czynniki:

1. wzrost kosztów amortyzacji głównie w efekcie:

- rozpoczęcia okresu eksploatacji oddawanych do użytkowania prowadzonych w Grupie Kapitałowej TAURON inwestycji i w związku z tym rozpoczęciem umarzania ich wartości zgodnie z przyjętymi stawkami,
- ujęcia w bieżącym okresie amortyzacji od praw do użytkowania aktywów w związku z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 2019 r. MSSF 16 *Leasing*,
- aktualizacji stawek amortyzacyjnych w wyniku utworzonych lub zaktualizowanych odpisów aktualizujących wartość aktywów w związku z przeprowadzonymi testami na utratę wartości,

2. wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej, głównie z tytułu wzrostu cen przeciętnie o 32%,

3. spadek kosztów pozostałych usług obcych, na co wpływ mają niższe koszty usług budowlano-montażowych w bieżącym roku z uwagi na intensyfikację prac w 2018 r. związanych z realizacją inwestycji - budowa bloku 910 MW w Jaworznie, częściowe rozwiązanie rezerwy na rekultywację odpadów paleniskowych, niższe koszty usług górniczych i najmu maszyn w związku z niższą produkcją zakładów górniczych oraz niższe koszty najmu i dzierżawy w związku z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 2019 r. MSSF 16 *Leasing*,

4. wyższy wolumen zakupionej energii elektrycznej od kontrahentów spoza Grupy Kapitałowej TAURON oraz mniejszej produkcji energii elektrycznej przez jednostki wytwórcze,

5. wyższe koszty zużycia materiałów i energii, głównie w wyniku:

- wyższych kosztów zużycia biomasy w związku z pracą jednostek opartych o to paliwo,
- wyższych kosztów cen energii elektrycznej zużywanej na potrzeby różnicy bilansowej w efekcie wyższych cen,
- niższych kosztów materiałów zużywanych w produkcji węgla handlowego i zbrojenia chodników w związku z niższym poziomem realizowanego wydobywania,

6. wzrost kosztów usługi dystrybucyjnej jako efekt wyższych kosztów zakupu usług przesyłowych (wzrost opłat sieciowych),

7. wyższe koszty obowiązku umorzenia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, głównie ze względu na wzrost cen r/r (z 46 zł/Mg do 65 zł/Mg),

8. wyższe koszty pracy, z uwagi na wzrost poziomu zatrudnienia w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON w związku ze zmianą modelu operacyjnego w zakresie wydobywania węgla poprzez wsparcie własnych oddziałów robót przygotowawczych, ograniczeniem pracy tymczasowej w konsekwencji zmiany obowiązujących przepisów prawnych oraz rozwojem działalności ochrony i zarządzania nieruchomościami, a także podpisanych

porozumień płacowych, wzrost kosztów rezerw aktuarialnych z uwagi na obniżenie stopy dyskonta. Dodatkowo w 2018 r. rozwiązana była rezerwa na świadczenia pracownicze (ekwiwalent pieniężny za ulgowe korzystanie z energii elektrycznej (taryfa pracownicza), nagrody jubileuszowe i Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych) w TAURON Wytwarzanie, co wpłynęło na obniżenie poziomu tych kosztów w okresie porównywalnym,

9. wzrost zmiany stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych, co wynika w głównej mierze ze wzrostu zapasów węgla z własnej produkcji,
10. wzrost kosztu wytworzenia świadczeń na potrzeby własne jednostki, z uwagi na wzrost zaangażowania własnych zasobów przy realizowanych inwestycjach w Grupie Kapitałowej TAURON,
11. ujęcie w bieżącym okresie sprawozdawczym przez spółki Segmentu Sprzedaż rezerw na umowy rodzące obciążenia w wysokości wyższej niż w 2018 r. Aktualizacja rezerwy utworzonej w związku z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw wynikała z przyjęcia do kalkulacji ceny sprzedaży dla tych odbiorców na 2020 r. parametrów określonych w wezwaniu Prezesa URE, których zatwierdzenie w grudniu 2019 r. skutkuje brakiem możliwości uzyskania przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej w wartości pokrywającej koszty uzasadnione prowadzenia działalności w tym zakresie (szerzej zostało to opisane w nocie 39.2 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.).

Osiągnięta w 2019 r. marża EBITDA wynosiła 18,4% i była niższa o 0,9 p.p. w porównaniu do 2018 r. Na skutek przeprowadzonych odpisów, których wartość w 2019 r. była wyższa od wartości odpisów z 2018 r., marża EBIT i marża zysku netto ukształtowały się w okresie sprawozdawczym na poziomie niższym od uzyskanych przed rokiem i wynosiły odpowiednio 1,5% i (0,1)%. Bez uwzględnienia skutków odpisów aktualizujących marża EBIT oraz zysku netto wyniosłaby w 2019 r. odpowiednio 8% i 5,2%, a dla 2018 r. 8,9% i 4,8%.

Zgodnie z przedstawionym skonsolidowanym sprawozdaniem z całkowitych dochodów, łączne całkowite dochody Grupy Kapitałowej TAURON za 2019 r., uwzględniające zysk netto powiększony lub pomniejszony o zmianę wartości instrumentów zabezpieczających, różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej oraz pozostałe dochody po uwzględnieniu podatku, wyniosły (113,5) mln zł, w porównaniu do 182,5 mln zł wypracowanych w 2018 r.

5.3.3. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

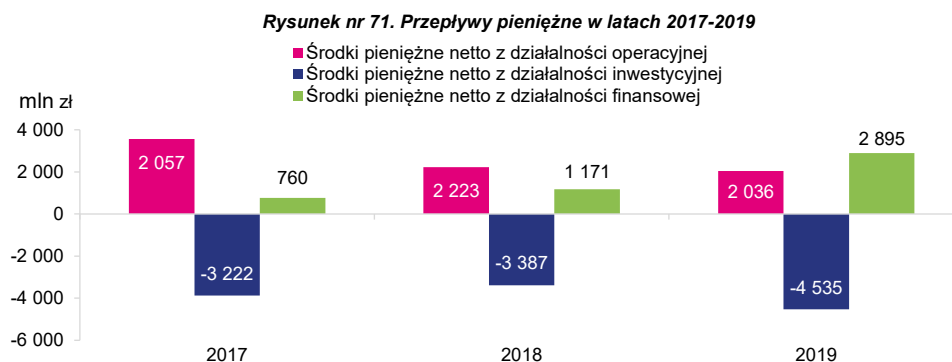
Poniższa tabela przedstawia sprawozdanie z przepływów pieniężnych.

Tabela nr 39. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (istotne pozycje) w latach 2017-2019¹

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (tys. zł)	Rok zakończony 31 grudnia 2019 r.	Rok zakończony 31 grudnia 2018 r.	Rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	Dynamika (2019/2018)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	(15 368)	504 647	1 757 652	-
Korekty	2 050 943	1 717 974	1 801 015	119%
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 035 575	2 222 621	3 558 667	92%
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(4 035 132)	(3 741 566)	(3 561 758)	108%
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 534 738)	(3 387 402)	(3 871 676)	134%
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(2 420 000)	0	(1 650 000)	-
Emisja dłużnych papierów wartościowych oraz wpływy z zaciągnięcia kredytów / pożyczek	5 650 000	1 350 293	2 707 462	418%
Splata pożyczek / kredytów	(867 360)	(168 874)	(154 918)	514%
Odsetki zapłacone	(212 556)	(160 170)	(184 550)	133%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	2 894 792	1 171 400	759 629	247%
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	395 629	6 619	446 620	5 977%
Środki pieniężne na początek okresu	807 972	801 353	354 733	101%
Środki pieniężne na koniec okresu	1 203 601	807 972	801 353	149%

¹Ze względu na ograniczoną porównywalność wcześniejszych okresów dane prezentowane są w perspektywie trzyletniej. Dane obejmujące wcześniejsze okresy zostały przedstawione w pkt 5.7. niniejszego sprawozdania.

Poniższy rysunek przedstawia przepływy pieniężne w latach 2017-2019.

Zrealizowana dodatnia wartość przepływów z działalności operacyjnej w 2019 r. była niższa od strumienia środków pieniężnych zrealizowanych w 2018 r. o 187 mln zł. Największy wpływ na zmianę tej pozycji rachunku przepływów pieniężnych miały następujące czynniki:

1. wypracowanie wyższego o 107 mln zł wyniku EBITDA, w którym rozpoznano mający niepieniężny charakter wynik na okazym nabyciu farm wiatrowych w kwocie 120 mln zł,
2. niższy o 140 mln zł kapitał obrotowy, jest wypadkową:
 - dodatniej zmiany stanu należności głównie od odbiorców o 105 mln zł,
 - dodatniej zmiany stanu zapasów o 47 mln zł,
 - ujemnej zmiany stanu zobowiązań o 601 mln zł na skutek zmniejszenia zobowiązań wobec dostawców na dzień 31 grudnia 2019 r. a dniem 31 grudnia 2018 r. oraz zmiany wartości depozytów uzupełniających otrzymanych przez Spółkę z tytułu bieżących rozliczeń giełdowych, w związku z rozliczeniem części kontraktów terminowych oraz zmianą wyceny pozostałych kontraktów terminowych typu futures,
 - poniesienia mniejszego wydatku na zakup uprawnień do emisji CO₂ o kwotę 456 mln zł,
 - poniesienia większego wydatku na zakup świadectw pochodzenia energii o kwotę 91 mln zł,
 - wniesienia opłaty zastępczej z tytułu spełnienia obowiązku przedłożenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej do umorzenia, wynikającego z przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* w kwocie 33 mln zł,
3. zapłata wyższego o 32 mln zł podatku dochodowego, co wynika z:
 - uiszczenia przez PGK w 2019 r. podatku dochodowego w kwocie wyższej o 101 mln zł niż w 2018 r.,
 - wpływu netto w kwocie 18 mln zł w 2019 r. z tytułu rozliczeń podatkowych za lata poprzednie,
 - zapłaty w 2018 r. przez PGK podatku dochodowego za 2017 r. w kwocie 46 mln zł,
 - zapłaty podatku dochodowego w 2018 r. przez spółki nie będące w PGK w kwocie 3 mln zł, podczas gdy w 2019 r. wartość przepływu z tego tytułu wyniosła 0,5 mln zł.

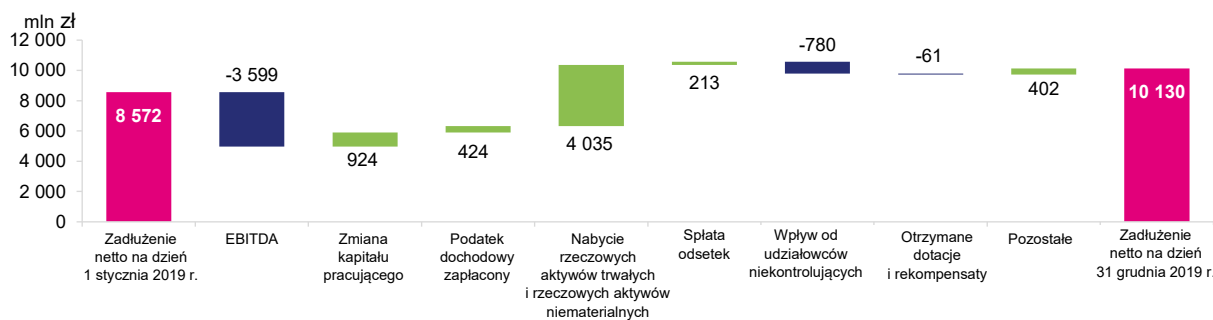
Największy wpływ na kształtowanie się strumienia środków pieniężnych o charakterze inwestycyjnym mają wydatki z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych, które w okresie sprawozdawczym były wyższe o 294 mln zł od poziomu z 2018 r. Największe wydatki zostały poniesione przez Segmenty Dystrybucja i Wytwarzanie.

Dodatnia wartość środków pieniężnych o charakterze finansowym wynika z przeprowadzonej w 2019 r. emisji obligacji na łączną kwotę 500 mln zł oraz zaciągnięcia kredytów lub pożyczek na łączną kwotę 5 150 mln zł, przy jednoczesnym wykupie dłużnych papierów wartościowych za kwotę 2 420 mln zł oraz spłacie kredytów i pożyczek zaciągniętych w ubiegłych latach w kwocie 867 mln zł. W 2019 r. miało miejsce zastąpienie programu emisji obligacji umową kredytu i w związku z powyższym otrzymane środki pieniężne z pierwszej transzy kredytu z dnia 28 czerwca 2019 r. zostały przeznaczone na wykup obligacji o wartości nominalnej 1 840 mln zł.

Dodatkowo w ciągu 2019 r. Grupa Kapitałowa TAURON otrzymała wpływ w kwocie 780 mln zł, co jest związane z wniesieniem przez FIK FIZAN oraz PFR IFIZ wkładów pieniężnych na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON. Łączna wartość zapłaconych odsetek prezentowanych w przepływach z działalności finansowej wyniosła 213 mln zł.

Poniższy rysunek przedstawia przepływy pieniężne Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r.

Rysunek nr 72. Przepływy pieniężne Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r.

Grupa Kapitałowa TAURON kontynuuje proces rozwoju i nadal utrzymuje swoją pozycję rynkową. Zauważyć należy, że wartość przepływów operacyjnych wykazuje dodatnie saldo, a więc pozwala Grupie Kapitałowej TAURON samodzielnie finansować działalność bieżącą.

5.4. Istotne pozycje pozabilansowe

Pozycje pozabilansowe ujęte w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Na dzień 31 grudnia 2019 r. do istotnych zobowiązań warunkowych Grupy Kapitałowej TAURON należy zaliczyć:

1. Powództwa związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych:

- 1) powództwa spółek należących do grup: in.ventus, Polenergia oraz Wind Invest przeciwko PEPKH o stwierdzenie bezskuteczności złożonych przez PEPKH oświadczeń o wypowiedzeniu umów zawartych z ww. spółkami na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych.

W dniu 2 września 2019 r. Amon (spółka należąca do grupy Polenergia) wystąpiła z nowymi pozwami zawierającymi następujące roszczenia odszkodowawcze w łącznej kwocie 29 009 tys. zł. Po dniu bilansowym, w dniu 24 lutego 2020 r., PEPKH otrzymała pismo stanowiące zmianę powództwa Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o., w którym obok roszczenia pierwotnego wniesiono o zasądzenie roszczeń w łącznej kwocie 34 464 tys. zł.

Na dzień porządzenia niniejszego sprawozdania wysokość żądanych w pozwach odszkodowań wynosi: 20 397 tys. euro (spółki grupy in.ventus), 115 566 tys. zł (spółki grupy Polenergia), 322 313 tys. zł (spółki grupy Wind Invest).

Spółka utworzyła na dzień bilansowy rezerwę na umowy rodzące obciążenia w kwocie 4 213 tys. zł.

Szczegółowa informacja dotycząca powyższego zdarzenia została przedstawiona w pkt 2.6 niniejszego sprawozdania.

- 2) powództwa spółek należących do grup: in.ventus, Polenergia i Wind Invest przeciwko TAURON o zapłatę odszkodowania oraz ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji. Podstawą faktyczną żądań pozwów, według twierdzeń stron powodowych, jest wypowiedzenie przez PEPKH umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia oraz rzekome kierowanie przez TAURON tym procesem.

Wysokość żądanych w pozwach odszkodowań wynosi: 12 286 tys. euro (spółki grupy in.ventus), 78 855 tys. zł (spółki grupy Polenergia), 129 947 tys. zł. (spółki grupy Wind Invest).

Ponadto, spółki powodowe wskazują w swych pozwach na następujące wartości szacowanych szkód, które mogą powstać w przyszłości: 35 706 tys. euro (spółki grupy in.ventus), 265 227 tys. zł (spółki grupy Polenergia), 1 119 363 tys. zł. (spółki grupy Wind Invest),

- 3) złożone przez TAURON Sprzedaż oświadczenia o wypowiedzeniu, zawartych ze spółkami z grupy in.ventus umów długoterminowych na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych. Powyższe umowy uległy wypowiedzeniu wobec nieosiągnięcia przez strony porozumienia w ramach renegocjacji kontraktowych w trybie przewidzianym w umowach. Szacowana na lata 2017-2023 całkowita wartość zobowiązań umownych TAURON Sprzedaż wynikająca z wypowiedzianych ww. umów, na dzień wypowiedzenia wyniosłaby ok. 417 000 tys. zł netto.
- 4) otrzymane przez TAURON Sprzedaż zawiadomienia w sprawach z wniosków dwóch spółek z grupy Polenergia przeciwko TAURON Sprzedaż o zawiązanie do ugody co do łącznej kwoty 78 855 tys. zł, tytułem odszkodowania za rzekomą szkodę wyrządzoną spółkom z grupy Polenergia, wskutek bezpodstawnego zerwania długoterminowej umowy zawartej pomiędzy tymi spółkami a PEPKH. Spółki

wskazały we wnioskach, że Spółka, PEPKH oraz likwidatorzy PEPKH wyrządzili i nadal wyrządzają szkodę spółkom z grupy Polenergia, a TAURON Sprzedaż z tej szkody świadomie skorzystała i - według spółek z grupy Polenergia - ponosi za nią odpowiedzialność. Na posiedzeniach sądu nie doszło do zawarcia ugód.

- 5) powództwo Hamburg Commercial Bank AG (dawniej HSH Nordbank AG) przeciwko TAURON Sprzedaż o zapłatę odszkodowania z tytułu niewykonywania przez TAURON Sprzedaż umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii oraz kar umownych naliczonych w związku z wypowiedzeniem ww. umów. Przedmiotem żądania pozwu była zapłata przez TAURON Sprzedaż na rzecz banku łącznej kwoty 232 879 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w tym odszkodowania na łączną kwotę 36 252 tys. zł i kar umownych na łączną kwotę 196 627 tys. zł.

Szczegółowa informacja dotycząca powyższego zdarzenia została szczegółowo przedstawiona w pkt 2.6 niniejszego sprawozdania.

2. Postępowania wszczęte przez Prezesa UOKiK:

- 1) postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż oraz TAURON Sprzedaż GZE dotyczące mechanizmu automatycznego przedłużania okresu rozliczeń opłat za sprzedaż energii elektrycznej według cennika w sytuacji braku aktywnego działania ze strony konsumenta po przedstawieniu mu nowej oferty,
- 2) postępowania przeciwko TAURON Sprzedaż GZE w związku z podejrzeniem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na utrudnianiu zmiany sprzedawcy energii elektrycznej,
- 3) postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż w związku z podejrzeniem naruszania zbiorowych interesów konsumentów, poprzez stosowanie praktyk związanych z zawieraniem umów sprzedaży energii elektrycznej przez telefon,
- 4) postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż w związku z podejrzeniem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, poprzez wprowadzanie zmian w zakresie informacji udostępnianych konsumentom we wnioskach o zawarcie lub zmianę warunków umowy kompleksowej dotyczącej energii elektrycznej,
- 5) postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż oraz TAURON Sprzedaż GZE wzywające spółki do przekazania informacji o zawartych w 2018 r. i 2019 r. umów sprzedaży rezerwowej oraz udzielenia stosowych wyjaśnień w sprawie.

3. Postępowania wszczęte przez Prezesa URE:

- 1) postępowanie przeciwko TAURON Dystrybucja w sprawie wymierzenia kary pieniężnej z uwagi na nie utrzymywanie w należytym stanie technicznym obiektów, instalacji i urządzeń oraz na naruszenie warunków określonych w koncesji na dystrybucję energii elektrycznej. Decyzją Prezesa URE na TAURON Dystrybucja została nałożona kara w wysokości 350 tys. zł. TAURON Dystrybucja złożyła do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) odwołanie od powyższej decyzji. Powyższa spółka utworzyła rezerwę w wysokości 351 tys. zł,
 - 2) postępowanie przeciwko TAURON EKOENERGIA w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, w związku z podejrzeniem prowadzenia działalności polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej w Elektrowni Wodnej Dąbie i Elektrowni Wodnej Przewóz bez wymaganych przepisami *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód do celów energetycznych. Decyzją Prezesa URE na TAURON EKOENERGIA została nałożona kara w wysokości 2 tys. zł. TAURON EKOENERGIA złożyła do Sądu Okręgowego w Warszawie odwołanie od powyższej decyzji,
 - 3) postępowania przeciwko TAURON Sprzedaż w sprawie dostosowania warunków udzielonej koncesji na obrót energią elektryczną do aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Decyzją Prezesa URE TAURON Sprzedaż została zobowiązana do zmiany koncesji. TAURON Sprzedaż złożyła do SOKiK odwołanie od powyższej decyzji,
 - 4) postępowania przeciwko TAURON Sprzedaż w sprawie wstrzymania dostaw energii elektrycznej do odbiorcy końcowego,
 - 5) postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż GZE w sprawie wstrzymania dostaw energii elektrycznej do odbiorcy końcowego,
 - 6) postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż GZE w sprawie wymierzenia kar pieniężnych w związku z ujawnieniem możliwości nieprzestrzegania obowiązków określonych w art. 9a ust. 1, art. 9a ust. 8 *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne* oraz art. 12 ust. 1 *ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej*. Powyższa spółka utworzyła rezerwę w łącznej wysokości 6 320 tys. zł.
4. spór sądowy pomiędzy TAURON, jako następcą prawnym Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. (GZE) a Hutą Łaziska S.A. (Huta Łaziska) z powodu niewywiązywania się przez Huta Łaziska z obowiązku zapłaty należności z tytułu dostaw energii, czego efektem było wstrzymanie przez GZE w 2001 r. dostaw energii elektrycznej do Huty Łaziska i tym samym roszczenie Huty Łaziska o zapłatę odszkodowania w wysokości 182 060 tys. zł za rzekome szkody wywołane wstrzymaniem dostaw energii elektrycznej,

5. powództwo ENEA przeciwko TAURON oraz TAURON Sprzedaż i TAURON Sprzedaż GZE jako dopozwanych z tytułu zarzucanego bezpodstawnego wzbogacenia Spółki w związku z rozliczeniami niezbilansowania na RB dokonywanymi ze spółką PSE w okresie od stycznia do grudnia 2012 r. Roszczenie o zapłatę przez TAURON wynosi 17 086 tys. zł. Na wypadek oddalenia powództwa przeciwko TAURON roszczenie o zapłatę przez TAURON Sprzedaż i TAURON Sprzedaż GZE wynosi łącznie 8 414 tys. zł wraz odsetkami,
6. powództwo Galeria Galena sp. z o.o. przeciwko TAURON Wydobywie o zapłatę kwoty 22 785 tys. zł tytułem zwrotu wydatków na zabezpieczenie obiektu przed wpływami eksploatacji górniczej oraz powództwo Galeria Galena sp. z o.o. przeciwko następcom prawnym Kompani Węglowej S.A. Powyższe sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania,
7. powództwo konsorcjum: WorleyParsons Nuclear Services JSC, WorleyParsons International Inc oraz WorleyParsons Group Inc przeciwko PGE EJ 1 na łączną kwotę 128 mln zł. TAURON, jako wspólnik posiadający 10% udziałów w kapitale zakładowym PGE EJ 1, zawarł z PGE EJ 1 oraz pozostałymi udziałowcami porozumienie regulujące wzajemne relacje stron porozumienia związane z powyższym roszczeniem. Zgodnie z oceną Spółki potencjalne zaangażowanie finansowe Spółki w PGE EJ 1, wynikające z ww. porozumienia nie powinno przekroczyć 10% roszczeń konsorcjum,
8. potencjalne nie zgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym statusie ze względu na brak szczegółowej ewidencji nieuregulowanych gruntów i w konsekwencji brak możliwości wiarygodnego oszacowania kwoty potencjalnych roszczeń. Na zgłoszone spory sądowe na dzień bilansowy została utworzona rezerwa w wysokości 88 070 tys. zł. (nota 39.1 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.),
9. potencjalne wystąpienie sytuacji przewidzianych w umowie inwestycyjnej podpisanej przez Spółkę z FIZ zarządzanymi przez PFR stanowiących istotne naruszenie powyższej umowy ze strony Spółki. Ewentualne istotne naruszenie umowy ze strony spółek Grupy Kapitałowej TAURON może prowadzić do potencjalnego uruchomienia procedury, której efektem może być zażądanie (uruchomienie opcji) przez FIZ odkupu udziałów w Nowe Jaworzno Grupa TAURON, w kwocie zainwestowanej przez FIZ w udziały powiększonej o uzgodniony zwrot oraz premię za istotne naruszenie i pomniejszonej o dokonane dystrybucje środków przez Nowe Jaworzno Grupa TAURON do FIZ. Po dniu bilansowym, w dniu 27 marca 2020 r. zawarty został aneks do powyższej umowy, zmieniający katalog istotnych naruszeń umowy ze strony Spółki. Aktualnie Spółka nie identyfikuje po swojej stronie ryzyka istotnego naruszenia powyższej umowy i stoi na stanowisku, iż nie ma realnych możliwości, w tym w przyszłości wystąpienia istotnych naruszeń umowy pozostających poza bezpośrednią kontrolą Spółki. Na dzień bilansowy FIZ posiadają udziały Nowe Jaworzno Grupa TAURON w kwocie 880 000 tys. zł.

Szczegółowe informacje na temat pozycji pozabilansowych zostały przedstawione w notach 50 i 51 *Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.*

Pozycje pozabilansowe ujęte w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym

W Jednostkowym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r. zostały ujęte pozycje pozabilansowe, o których mowa powyżej w punktach 1, 4, 5, 7 oraz 9.

Szczegółowe informacje na temat wskazanych powyżej pozycji pozabilansowych zostały przedstawione w notcie 40 *Sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.*

5.5. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Zarząd Spółki nie publikował prognoz wyników Grupy Kapitałowej TAURON na 2019 r. Decyzja ta wynikała z dużej zmienności rynku i znacznej ilości czynników wpływających na jego przewidywalność.

5.6. Podstawowe wskaźniki finansowe oraz Alternatywne Pomiary Wyników

Poniższa tabela przedstawia podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON, które mogą stanowić istotne źródło informacji dla inwestorów o sytuacji finansowej i operacyjnej Grupy Kapitałowej TAURON. Przedstawione poniżej Alternatywne Pomiary Wyników w rozumieniu Wytycznych ESMA dotyczących Alternatywnych Pomiarów Wyników, w ocenie Zarządu, prezentują dodatkowe informacje w zakresie wyników finansowych działalności Grupy Kapitałowej TAURON. Stanowią one standardowe mierniki powszechnie stosowane w analizie finansowej, których przydatność przeanalizowano pod kątem dostarczanej inwestorom informacji na temat efektywności finansowej, przepływów pieniężnych oraz zadłużenia Grupy Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 40. Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON¹

Wskaźniki	Definicja	2019	2018	2017
RENTOWNOŚĆ				
Marża EBIT	Wynik z działalności operacyjnej / Przychody ze sprzedaży	1,5%	4,4%	10,8%
Marża EBITDA	EBITDA / Przychody ze sprzedaży	18,4%	19,3%	20,8%
Rentowność netto	Wynik netto / Przychody ze sprzedaży	(0,1)%	1,1%	7,9%
Rentowność kapitałów własnych ROE	Wynik netto / Kapitał własny na koniec okresu	(0,1)%	1,1%	7,7%
PŁYNNOŚĆ				
Wskaźnik płynności bieżącej	Aktywa obrotowe / Zobowiązania krótkoterminowe	0,87	0,62	0,95
ZADŁUŻENIE				
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	Zobowiązania ogółem / Pasywa razem	0,54	0,50	0,50
Zadłużenie finansowe netto / EBITDA	(Zobowiązania finansowe - Środki pieniężne) / EBITDA	2,8x	2,5x	2,2x
INNE WSKAŹNIKI				
Zysk na akcję (EPS)	Wynik netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej / Liczba akcji zwykłych	(0,01)	0,12	0,79

¹Ze względu na ograniczoną porównywalność wcześniejszych okresów dane prezentowane są w perspektywie trzyletniej. Dane obejmujące wcześniejsze okresy zostały przedstawione w pkt 5.7. niniejszego sprawozdania.

W 2019 r. wskaźnik rentowności netto Grupy Kapitałowej TAURON kształtuje się na poziomie (0,1)% na skutek ujęcia w wyniku 2019 r. salda odpisów aktualizujących wartość aktywów w kwocie wyższej niż w 2018 r. oraz wyższych kosztów odsetkowych od zadłużenia. Z uwagi na różne wartości odpisów wskaźniki te nie są porównywalne. Nie uwzględniając odpisów, wskaźnik rentowności netto osiągnął w 2019 r. 5,2%, wyższy o 0,4 p.p. od porównywalnego wskaźnika za 2018 r. w wysokości 4,8%.

Wskaźnik płynności bieżącej osiągnął na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość wyższą niż na dzień 31 grudnia 2018 r., co świadczy o utrzymywaniu stabilnej sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej TAURON.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia oraz wskaźnik dług netto/EBITDA obrazują udział zobowiązań w finansowaniu Grupy Kapitałowej TAURON. Aktualny poziom tych wskaźników umożliwia Grupie Kapitałowej TAURON pozyskanie finansowania zewnętrznego niezbędnego do zrealizowania planowanych inwestycji. Poziomy obydwu wskaźników potwierdzają stabilną sytuację finansową Grupy Kapitałowej TAURON.

Wskaźnik EPS (liczony w stosunku do wyniku netto przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej) jest ujemny z uwagi na ujemny wynik finansowy netto, z przyczyn opisanych powyżej.

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie wartości zadłużenia finansowego netto, którego poziom wraz z wartością EBITDA jest podstawą wyliczenia wskaźnika dług netto/EBITDA.

Tabela nr 41. Uzgodnienie wartości zadłużenia finansowego netto

Wyszczególnienie (mln zł)	2019	2018	2017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 265	850	1 013
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty - stan bilansowy	1 238	824	909
Inwestycje krótkoterminowe o terminie zapadalności do 1 roku	27	26	103
Długoterminowe zadłużenie finansowe	8 982	6 950	8 710
Długoterminowe kredyty i pożyczki oraz pozostałe	4 728	703	902
Długoterminowe zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	4 255	6 248	7 808
Krótkoterminowe zadłużenie finansowe	2 412	2 471	350
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki oraz pozostałe	2 323	184	314
Krótkoterminowe zobowiązania z tyt. wyemitowanych obligacji	89	2 288	36
Razem zadłużenie finansowe	11 394	9 422	9 060
Zadłużenie finansowe netto	10 130	8 572	8 047

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie wyniku na poziomie EBITDA.

Tabela nr 42. Uzgodnienie wyniku na poziomie EBITDA

Wyszczególnienie (mln zł)	2019	2018	2017
Zysk (strata) netto	(12)	207	1 383
Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym	(4)	298	375
Koszty finansowe	411	369	313
Przychody finansowe	(100)	(83)	(191)
EBIT	295	791	1 879
Amortyzacja ujęta w wyniku finansowym	1 992	1 839	1 693
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	1 312	862	45
EBITDA	3 599	3 492	3 618

5.7. Najistotniejsze dane finansowe i operacyjne Grupy Kapitałowej TAURON za ostatnie 5 lat

Poniższa tabela przedstawia najistotniejsze dane finansowe i dane operacyjne Grupy Kapitałowej TAURON za ostatnie 5 lat, tj. za okres 2019-2015.

Tabela nr 43. Dane finansowe i dane operacyjne za lata 2019-2015¹

Podstawowe informacje	j.m.	2019	2018	2017	2016	2015	Zmiana (2019/2018)
Sprawozdanie z całkowitych dochodów							
Przychody ze sprzedaży	mln zł	19 558	18 122	17 425	17 646	18 264	108%
Wynik operacyjny	mln zł	295	791	1 879	802	(1 901)	37%
Przychody finansowe (sumaryczne)	mln zł	100	83	191	125	81	120%
Koszty finansowe (sumaryczne)	mln zł	(25)	(11)	(313)	(418)	(368)	234%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	mln zł	(15)	505	1 758	509	(2 188)	-
Podatek dochodowy	mln zł	4	(298)	(375)	(139)	384	-
Zysk (strata) netto przypadający:	mln zł	(12)	207	1 383	370	(1 804)	-
<i>akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	<i>mln zł</i>	<i>(11)</i>	<i>205</i>	<i>1 381</i>	<i>367</i>	<i>(1 807)</i>	-
<i>udziałom niekontrolującym</i>	<i>mln zł</i>	<i>(1)</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	-
EBITDA	mln zł	3 599	3 492	3 618	3 337	3 523	103%
Sprawozdanie z sytuacji finansowej							
Aktywa trwałe	mln zł	35 052	32 542	31 049	29 148	28 124	108%
Aktywa obrotowe	mln zł	6 865	4 556	4 786	4 309	3 947	151%
Kapitał własny ogółem	mln zł	19 093	18 428	18 068	16 679	16 048	104%
Zobowiązania ogółem	mln zł	22 825	18 669	17 767	16 778	16 023	122%
<i>zobowiązania długoterminowe</i>	<i>mln zł</i>	<i>14 963</i>	<i>11 382</i>	<i>12 740</i>	<i>11 969</i>	<i>8 584</i>	<i>131%</i>
<i>zobowiązania krótkoterminowe</i>	<i>mln zł</i>	<i>7 862</i>	<i>7 287</i>	<i>5 027</i>	<i>4 809</i>	<i>7 439</i>	<i>108%</i>
Zadłużenie finansowe netto ²	mln zł	10 130	8 572	8 047	7 704	7 886	118%
Nakłady inwestycyjne	mln zł	4 128	3 838	3 474	3 817	4 175	108%
Rachunek przepływów pieniężnych							
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	2 036	2 223	3 559	3 064	3 387	92%

Podstawowe informacje	j.m.	2019	2018	2017	2016	2015	Zmiana (2019/2018)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	mln zł	(4 535)	(3 387)	(3 872)	(3 627)	(3 942)	134%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	mln zł	2 895	1 171	760	590	(526)	247%
Środki pieniężne na koniec okresu	mln zł	1 204	808	801	355	328	149%
Wskaźniki							
Marża EBIT	%	1,5%	4,4%	10,8	4,5	(10,4)	35%
Marża EBITDA	%	18,4%	19,3%	20,8	18,9	19,3	95%
Zadłużenie finansowe netto / EBITDA	krotność	2,8x	2,5x	2,2x	2,3x	2,2x	115%
Zysk netto na akcję	zł/akcję	(0,01)	0,12	0,79	0,21	(1,03)	-
Dane operacyjne							
Produkcja węgla handlowego	mln Mg	3,78	5,01	6,45	6,37	4,91	75%
Produkcja brutto energii elektrycznej	TWh	13,88	16,21	18,41	16,80	18,56	86%
Produkcja energii elektrycznej z OZE	TWh	1,38	0,97	1,30	1,32	1,63	142%
Produkcja ciepła	PJ	10,85	11,29	12,20	11,52	11,51	96%
Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej	TWh	33,73	34,52	34,91	32,04	35,94	98%
Dystrybucja energii elektrycznej	TWh	51,73	51,97	51,37	49,68	49,20	100%
Liczba klientów (Dystrybucja)	mln	5,65	5,60	5,53	5,47	5,42	101%

¹Prezentowane wartości nie odzwierciedlają wartości zgodnych z MSSF i nie są wprost porównywalne, ze względu na zmiany w organizacji Segmentów
²Bez uwzględnienia emisji obligacji hybrydowych

Poniższa tabela przedstawia wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON za ostatnie 5 lat, tj. za okres 2019-2015.

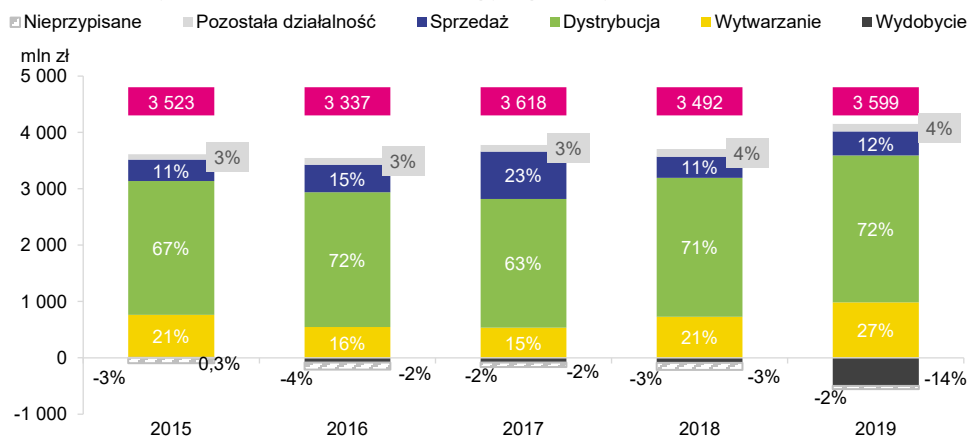
Tabela nr 44. Wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na Segmenty działalności¹

EBITDA (mln zł)	2019	2018	2017	2016	2015	Dynamika (2019/2018)	Zmiana (2019-2018)
Wydobycie	(500)	(90)	(83)	(82)	9	-	(410)
Wytwarzanie	984	731	537	545	755	135%	253
Dystrybucja	2 606	2 466	2 283	2 395	2 372	106%	140
Sprzedaż	429	372	841	490	380	115%	56
Pozostała działalność	136	135	118	115	100	101%	1
Pozycje nieprzypisane	(56)	(122)	(78)	(126)	(94)	-	66
EBITDA razem	3 599	3 492	3 618	3 337	3 523	103%	107

¹Prezentowane wartości nie odzwierciedlają wartości zgodnych z MSSF i nie są wprost porównywalne, ze względu na zmiany w organizacji Segmentów

Poniższy rysunek przedstawia strukturę EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2015-2019.

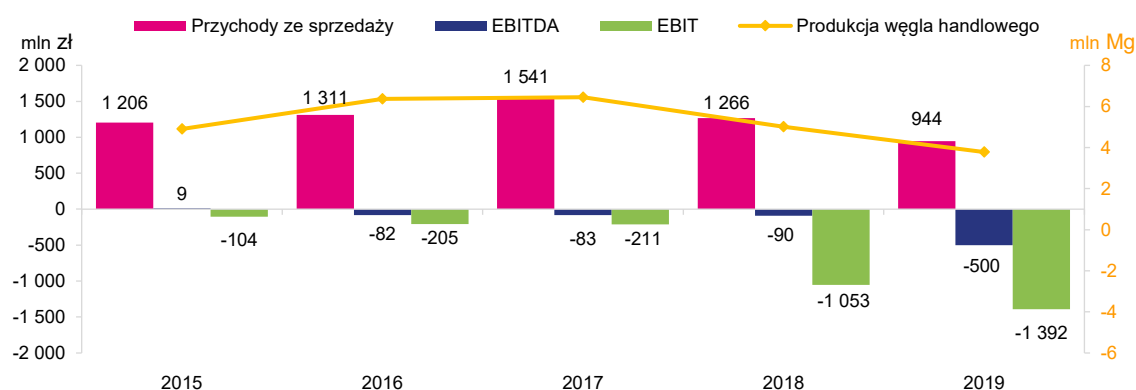
Rysunek nr 73. Struktura EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2015-2019

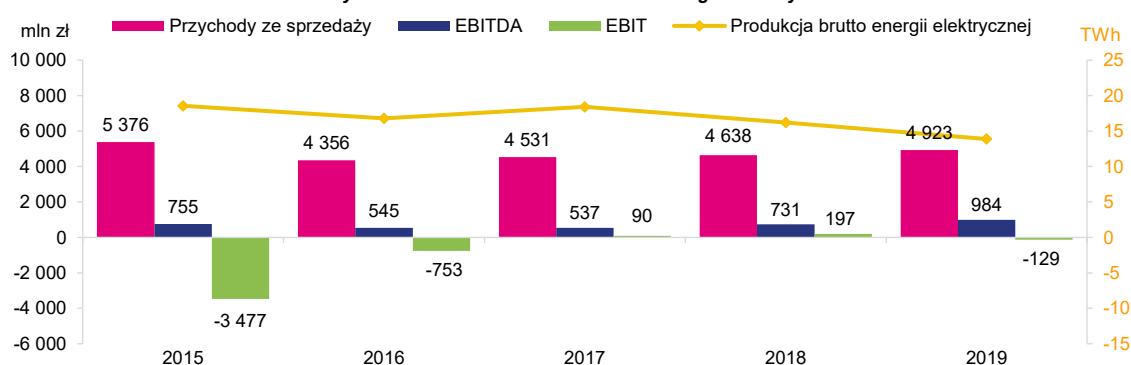
Podstawowe informacje za lata 2015-2019 według Segmentów

Poniższe rysunki przedstawiają dane finansowe za lata 2015-2019 według Segmentów.

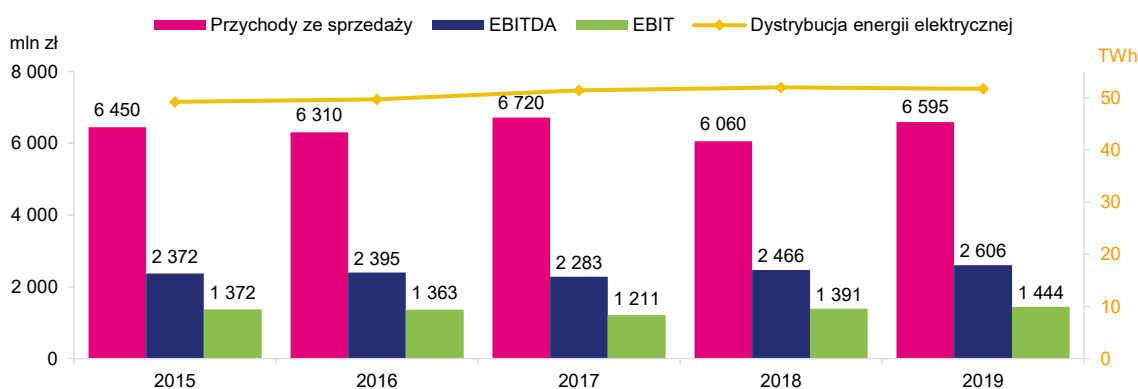
Rysunek nr 74. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Wydobycie

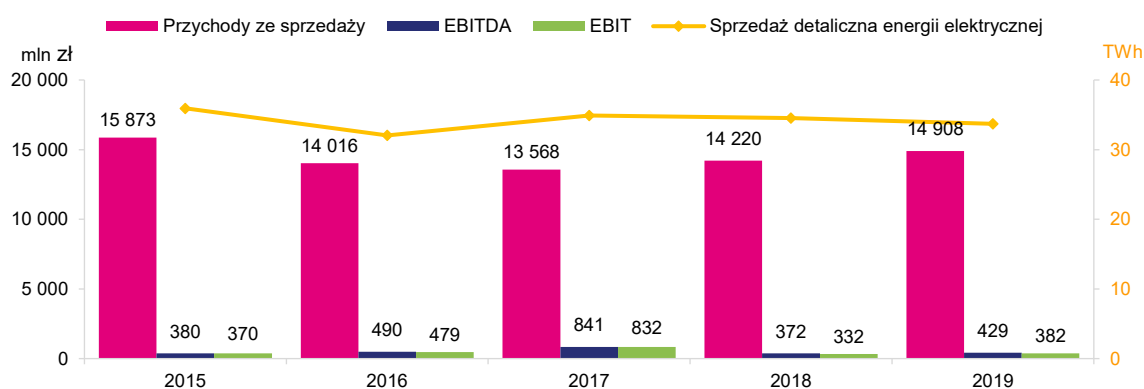
Rysunek nr 75. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Wytwarzanie

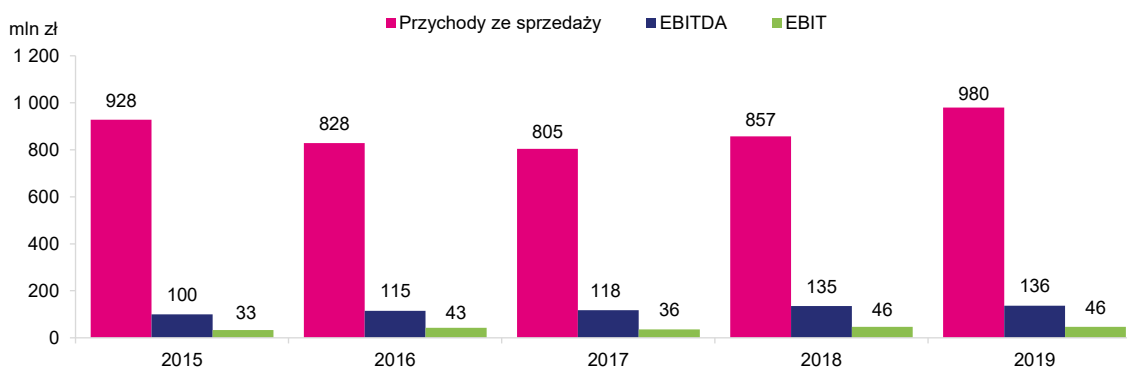
Rysunek nr 76. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Dystrybucja

Rysunek nr 77. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Sprzedaż

Rysunek nr 78. Dane za lata 2015-2019 Pozostałej działalności

5.8. Czego możemy oczekiwać w 2020 r.

Rok 2020 według analityków Banku Światowego będzie okresem spowolnienia gospodarczego w światowej gospodarce. Głównymi czynnikami ryzyka dla światowej gospodarki są spowolnienie chińskiej gospodarki, osłabienie wolumenu światowego handlu, niepewności na rynkach finansowych, spadek skłonności do ryzyka oraz napięcia geopolityczne, które obejmują napięcia pomiędzy Chinami a USA, Brexit oraz konflikt pomiędzy Iranem a USA. Czynnikiem determinującym globalny PKB jest także spowolnienie wzrostu gospodarczego krajów strefy euro, z 1,1% PKB w 2019 r. do poziomu 1% w 2020 r.

Według prognoz NBP, w latach 2020-2021 dynamika krajowego PKB będzie się stopniowo obniżać. W 2019 r. tempo wzrostu w Polsce ukształtowało się na poziomie 4,1%, zaś prognoza zakłada spadek wzrostu gospodarczego w Polsce do poziomu 3,2% w 2020 i 3,1% w 2021 r.

W 2020 r. prognozuje się wzrost inflacji do poziomu 3,7%, z 2,3% odnotowanego w 2019 r., a w kolejnym roku spadek inflacji do ok. 2,7%.

Stopy bezrobocia w kraju zmalała w 2019 r. do ok. 3% głównie ze względu na wzrost zatrudnienia i spadek podaży pracy. W 2020 r. prognozowany jest wzrost stopy bezrobocia do poziomu 3,1%, z tendencją wzrostową w kolejnych latach.

W sektorze energetycznym oczekuje się utrzymania niskiego poziomu zapotrzebowania na węgiel kamienny. W ciągu 2-3 lat zapotrzebowanie może spaść nawet o ok. 9 mln ton ze względu na rosnącą produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Na poziom zapotrzebowania na paliwo węglowe ma także wpływ spadek zapotrzebowania na energię elektryczną oraz spadek produkcji energii elektrycznej w kraju i rosnący import energii. Rosnące koszty wytwarzania energii - wysokie ceny uprawnień do emisji CO₂ i rosnąca konkurencyjność źródeł odnawialnych przyczynią się do obniżenia efektywności ekonomicznej w segmencie wytwarzania konwencjonalnego.

W Obszarze Sprzedaży obserwuje się wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa i zmianę podejścia klienta do sposobu konsumpcji energii elektrycznej, co wiąże się ze spadkiem zapotrzebowania na energię i wzrostem liczby prosumentów na rynku. Spodziewana jest presja na marżę w Segmencie sprzedaży w związku z kształtowaniem się cen na rynku.

W sektorze energetycznym w 2019 r. oddano do użytku większość inwestycji związanych z budową nowych mocy wytwórczych. W 2020 r. planowane jest zakończenie inwestycji w Jaworznie (910 MWe) oraz oddanie do użytku bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli (450 MWe), elektrociepłowni Żerań (497 MWe), a także elektrowni Turów (496 MWe).

W obszarze regulacyjnym prowadzone będą dalsze prace nad kluczowymi dokumentami kierunkowymi dla sektora, w tym: dalsze prace nad dokumentem i przyjęcie Polityki Energetycznej Polski do 2040 r., a także regulacji w zakresie morskiej energetyki wiatrowej, przyjęcie kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej UE w 2050 r. oraz przyjęcie na poziomie UE rozporządzenia w sprawie utworzenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Wpływ na sektor będzie miała także zmiana polityk instytucji finansowych w zakresie finansowania energetyki opartej na węglu.

Zakłada się, że wszystkie wskazane wyżej parametry mogą być skorygowane w związku ze zmianami w światowej gospodarce wynikającymi z globalnej pandemii koronawirusa.

5.9. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowo-majątkowa

Uwzględniając bieżącą sytuację rynkową przewiduje się, że na wyniki Grupy Kapitałowej TAURON w kolejnych latach wpływ będą miały zarówno czynniki wewnętrzne, jak również zewnętrzne.

Wyniki **Segmentu Wydobycie** w perspektywie najbliższych lat będą w znacznej mierze uzależnione od stopnia realizacji inwestycji oraz wprowadzonych zmian techniczno-organizacyjnych. Spółka zakłada realizację inicjatyw restrukturyzacyjnych, które mają na celu wzrost produktywności i efektywności produkcji oraz optymalizację kosztów.

W **Segmencie Wytwarzanie** przewiduje się, iż sytuacja finansowa w perspektywie najbliższych kilku lat ulegnie poprawie w stosunku do obecnej, głównie z uwagi na uruchomienie bloku 910 MWe w 2020 r. oraz z uwagi na przychody z rynku mocy. Dodatkowe przychody z rynku mocy od 2021 r. pozwolą na zrekomensowanie nakładów poniesionych na wymagane modernizacje jednostek wytwórczych w celu ich dostosowania do *Konkluzji BAT*. W celu poprawy wyników w całym obszarze kontynuowane będą działania prowadzone w zakresie poprawy jego efektywności kosztowej. Z drugiej strony, wymagająca sytuacja rynkowa i utrzymujący się trend wzrostowy cen emisji CO₂ niosą ze sobą ryzyko degradacji marży I stopnia na energię elektryczną oraz ciepło.

W **Segmencie Dystrybucja** kluczową rolę w kształtowaniu wyniku operacyjnego odegrają: poziom wynagrodzenia z zainwestowanego kapitału oraz prowadzone działania w zakresie poprawy efektywności kosztów. Istotny wpływ na wyniki najbliższych lat będzie miała aktualizacja modelu regulacyjnego wynikającego z rozpoczęcia się w 2021 r. nowego okresu regulacyjnego, a mianowicie aktualizacja parametrów do wyznaczenia średnioważonego kosztu kapitału, współczynnika korekcyjnego wykorzystywanego do określenia uzasadnionych kosztów operacyjnych oraz współczynników różnicy bilansowej wykorzystywanych do określenia uzasadnionego wolumenu różnicy bilansowej. Niewątpliwie na sytuację finansową przedsiębiorstwa będą miały wpływ też działania rządu związane ze wspieraniem rozwoju odnawialnych źródeł i lokalnych społeczności energetycznych, ograniczaniem emisji szkodliwych substancji do powietrza oraz rozwijaniem infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych.

Segment Sprzedaż - w najbliższych latach należy mieć na uwadze ograniczenie działań ekspansyjnych przy koncentracji na celu zminimalizowania odejść klientów oraz odzyskaniu klientów utraconych w poprzednich latach, a także zagrożenia związane z poziomem taryf energii elektrycznej zatwierdzanych przez URE. Ponadto ocenia się, że wpływ regulacji tzw. ustawy prądowej był zasadniczo neutralny na wyniki finansowe 2019 r., jednakże analizując sytuację finansową, należy wziąć pod uwagę istotny wzrost cen zakupu energii elektrycznej i PMOZE na rynku, a co za tym idzie rosnącą presję na minimalne obciążenie tymi czynnikami klientów końcowych.

Pozostała działalność: głównymi odbiorcami świadczonych usług wspólnych są przede wszystkim Segmenty Dystrybucja i Sprzedaż, na rzecz których są realizowane i finalizowane projekty w zakresie obsługi klienta. Dbając jednocześnie o zachowanie najwyższego poziomu obsługi. Dodatkowo, świadczone są usługi na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie m.in. obsługi finansowo-księgowej, kadrowo-płacowej, IT, usług ochrony mienia, zarządzania flotą oraz zarządzania nieruchomościami. Działania te pozwalają na osiągnięcie efektów synergii w skali Grupy Kapitałowej TAURON oraz poprawiają efektywność kosztową.

5.10. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON oraz jednostka dominująca prowadzą swoje księgi rachunkowe i sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF, za wyjątkiem TAURON Czech Energy, która sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Republice Czeskiej oraz spółek TEC1, TEC2, TEC 3 i spółek komandytowych wskazanych w pkt 1.3.1 niniejszego sprawozdania, które prowadzą swoje księgi rachunkowe oraz sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z *ustawą o rachunkowości*.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty niezawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy Kapitałowej TAURON wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdania skonsolidowanego do zgodności z MSSF.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia do publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocie 6 *Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.*

6. INFORMACJA O FIRMIE AUDYTORSKIEJ

W dniu 23 listopada 2018 r. Rada Nadzorcza, na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu, dokonała wyboru firmy audytorskiej Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa (Ernst & Young Audyt Polska) do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych TAURON za lata 2019-2021. W dniu 11 stycznia 2019 r. TAURON zawarł z Ernst & Young Audyt Polska umowę, której przedmiotem jest:

1. badanie sprawozdań finansowych Spółki za lata 2019-2021 sporządzonych zgodnie z wymogami MSSF,
2. badanie sprawozdań finansowych wybranych spółek z Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2019-2021 sporządzonych zgodnie z MSSF,
3. badanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2019-2021 sporządzonych zgodnie z MSSF,
4. przegląd półroczny sprawozdań finansowych Spółki wymagany przez GPW, za okresy kończące się w dniach 30 czerwca 2019 r., 30 czerwca 2020 r. i 30 czerwca 2021 r., sporządzonych zgodnie z wymogami MSSF,
5. przegląd półroczny skonsolidowanych sprawozdań finansowych wymagany przez GPW, za okresy kończące się w dniach 30 czerwca 2019 r., 30 czerwca 2020 r. i 30 czerwca 2021 r., sporządzonych zgodnie z wymogami MSSF.

Ponadto zgodnie z umową, TAURON może skorzystać z prawa opcji polegającej na możliwości zlecenia pozostałych usług dozwolonych obejmujących: weryfikację półrocznych i rocznych pakietów konsolidacyjnych wybranych spółek z Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2019-2021 niezbędnych do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz przeprowadzenia w latach 2020 i 2021 uzgodnionych procedur dotyczących weryfikacji sprawozdania spółki zależnej z aktualizacji Wartości Regulacyjnej Aktywów (WRA) oraz Wartości Regulacyjnej Aktywów dla Systemu AMI (WRA AMI) na potrzeby wyznaczenia uzasadnionego zwrotu z zaangażowanego kapitału przez Prezesa URE na lata 2021 i 2022.

W związku ze zmianami w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON, które zostały przedstawione w pkt 1.3.2. niniejszego sprawozdania, skutkującymi koniecznością objęcia skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym dodatkowych spółek zależnych, w dniu 5 grudnia 2019 r. TAURON zawarł z Ernst & Young Audyt Polska aneks nr 1 do umowy z dnia 11 stycznia 2019 r. na mocy którego prawo opcji polegającej na możliwości zlecenia pozostałych usług dozwolonych w postaci weryfikacji rocznych i półrocznych pakietów konsolidacyjnych za lata 2019-2021 zostało poszerzone o dodatkowe spółki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej TAURON.

Przed 2019 r. usługi świadczone na rzecz Spółki przez Ernst & Young Audyt Polska obejmowały badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki za lata od 2008 do 2012, za lata od 2017 do 2018 oraz przeglądy półrocznych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki za okresy kończące się dnia 30 czerwca w poszczególnych latach od 2010 do 2012 i od 2017 do 2018 r. Spółka korzystała również, przed 2018 r., z usług doradczych i szkoleniowych świadczonych przez Ernst & Young Audyt Polska, w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami prawa i nie powodującym ograniczenia poziomu bezstronności i niezależności audytora.

Wysokość wynagrodzenia firmy audytorskiej za usługi świadczone na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 45. Wysokość wynagrodzenia firmy audytorskiej za usługi świadczone na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Usługi świadczone na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r. (tys. zł)	Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 r. (tys. zł)
1.	Obowiązkowe badanie, w tym:	1318	1079
	<i>skonsolidowanego sprawozdania finansowego</i>	147	124
	<i>jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki dominującej</i>	175	54
	<i>jednostkowych sprawozdań finansowych jednostek zależnych</i>	996	901
2.	Inne usługi poświadczające świadczone dla Grupy Kapitałowej TAURON, w tym przegląd sprawozdań finansowych	967	585
3.	Usługi doradztwa podatkowego	0	0
4.	Pozostałe usługi (w tym szkolenia) świadczone dla Grupy Kapitałowej TAURON	0	0
	Suma	2 285	1 664

7. ZASOBY I INSTRUMENTY FINANSOWE

7.1. Wpływy z emisji papierów wartościowych

Bankowy program emisji obligacji

W ramach Programu emisji obligacji zawartego z bankami: Bank Handlowy w Warszawie S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., Santander Bank Polska S.A., CaixaBank S.A. (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce, ING Bank Śląski S.A., mBank S.A., MUFG Bank (Europe) N.V., MUFG Bank (Europe) N.V. S.A. Oddział w Polsce oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z dnia 24 listopada 2015 r. Spółka:

- wyemitowała w dniu 25 marca 2019 r. obligacje o wartości 100 000 tys. zł z terminem wykupu w dniu 25 marca 2020 r.,
- dokonała w dniu 28 czerwca 2019 r. nabycia obligacji w celu umorzenia w łącznej kwocie 1 839 400 tys. zł.

Środki z emisji zostały przeznaczone na cele ogólnokorporacyjne Grupy Kapitałowej TAURON.

Program emisji obligacji podporządkowanych

W dniu 29 marca 2019 r. Spółka wyemitowała obligacje podporządkowane (hybrydowe) w kwocie 400 000 tys. zł. w ramach programu emisji obligacji podporządkowanych zawartego z BGK z dnia 6 września 2017 r.

Okres finansowania wynosi 12 lat od daty emisji, przy czym zgodnie z charakterystyką finansowania hybrydowego zdefiniowano na 7 lat pierwszy okres finansowania (tzw. non-call period), w którym nie będzie możliwy wcześniejszy wykup obligacji hybrydowych przez TAURON oraz nie będzie możliwa wcześniejsza ich sprzedaż przez BGK na rzecz osób trzecich (w obu przypadkach z zastrzeżeniem wyjątków określonych w dokumentacji). Umowa przewiduje również możliwość odroczenia płatności odsetek od obligacji hybrydowych, maksymalnie do dnia wykupu obligacji hybrydowych. Podporządkowany charakter obligacji sprawia, iż w przypadku upadłości lub likwidacji TAURON, zobowiązania z nich wynikające będą miały pierwszeństwo zaspokojenia jedynie przed wierzytelnościami akcjonariuszy TAURON. Emisja obligacji hybrydowych ma pozytywny wpływ na stabilność finansową TAURON, ponieważ są one wyłączone z kalkulacji wskaźnika zadłużenia, stanowiącego kowenant niektórych programów finansowania TAURON. Ponadto 50% kwoty obligacji hybrydowych będzie zaliczone przez agencję ratingową Fitch jako kapitał w modelu ratingowym, co przyniesie korzystny wpływ na ocenę ratingową TAURON. Obligacje hybrydowe uzyskały rating agencji ratingowej Fitch na poziomie BB+.

Środki z emisji zostały przeznaczone na finansowanie wydatków bieżących i inwestycyjnych Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wyemitowanych i niewykupionych obligacji w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON objętych przez podmioty inne niż spółki Grupy Kapitałowej TAURON według kolejności terminu wykupu.

Tabela nr 46. Zestawienie wyemitowanych i niewykupionych obligacji w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON objętych przez podmioty inne niż spółki Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Emitent	Inwestor	Rodzaj i wysokość stopy procentowej	Termin emisji	Termin wykupu	Wartość nominalna (tys.)
1.	TAURON	BNP Paribas	WIBOR 6M+stała marża	25.03.2019 r.	25.03.2020 r.	3 100 PLN
				09.11.2018 r.	09.11.2020 r.	6 300 PLN
				29.02.2016 r.	29.12.2020 r.	51 000 PLN
2.	TAURON	Euroobligacje	Oprocentowanie stałe	05.07.2017 r.	05.07.2027 r.	500 000 EUR
3.	Finanse Grupa TAURON (dawniej: TAURON Sweden Energy)	Inwestorzy rynku niemieckiego	Oprocentowanie stałe	03.12.2014 r.	03.12.2029 r.	168 000 EUR
4.	TAURON	BGK	WIBOR 6M+stała marża	2014-2016	2021-2029	1 430 000 PLN
5.	TAURON	EBI	Oprocentowanie stałe	17.12.2018 r.	17.12.2030 r.	400 000 PLN
6.	TAURON	EBI	Oprocentowanie stałe	19.12.2018 r.	19.12.2030 r.	350 000 PLN
7.	TAURON	BGK	WIBOR 6M+stała marża	29.03.2019 r.	29.03.2031 r.	400 000 PLN
8.	TAURON	EBI	Oprocentowanie stałe	16.12.2016 r.	16.12.2034 r.	190 000 EUR

W dniu 4 listopada 2019 r. Spółka dokonała terminowego wykupu obligacji rynkowych serii TPEA1119.

7.2. Instrumenty finansowe

7.2.1. Zastosowanie instrumentów finansowych w zakresie eliminacji zmian cen, ryzyka kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej

Ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej TAURON zarządza TAURON. Centralizacja funkcji zarządzania ryzykiem finansowym ma na celu optymalizację procesu, w tym minimalizację kosztów TAURON oraz Grupy Kapitałowej TAURON w ww. zakresie. W ramach zarządzania ryzykiem finansowym TAURON w 2019 r. kontynuował zabezpieczanie ryzyka zmienności przepływów pieniężnych wynikające z posiadanego zadłużenia opartego o stopę referencyjną WIBOR.

Ponadto, w 2019 r. TAURON zabezpieczał ekspozycję walutową powstałą w toku działalności handlowej (przede wszystkim z tytułu zakupu uprawnień do emisji CO₂), zawierając kontrakty terminowe typu forward. W 2019 r. TAURON kontynuował również strategię zabezpieczania ekspozycji walutowej generowanej przez płatności odsetkowe od pozyskanego finansowania w walucie EUR zawierając kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji było zabezpieczenie przed zmiennością przepływów pieniężnych wynikającą z wahań kursu walutowego.

Poniższa tabela przedstawia aktywne terminowe transakcje pochodne według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. (ze względu na przyjęty scentralizowany model zarządzania ryzykiem finansowym dotyczy wyłącznie TAURON).

Tabela nr 47. Informacja o transakcjach terminowych i pochodnych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Rodzaj zawartych transakcji	Łączny nominalny danego rodzaju transakcji (tys.)	Waluta			Termin zapadalności transakcji danego rodzaju		Wycena transakcji danego rodzaju na dzień 31 grudnia 2019 r. (tys.)
			PLN	EUR	inna	do roku	powyżej roku	
1.	IRS	2 100 000	x			x		69
		1 490 000	x				x	19 393
2.	CIRS	2 095 100	x				x	-12 885
3.	Forward	272 511		x		x		-22 436
		92 330		x			x	-7 408

W zakresie zabezpieczenia ryzyka kredytowego Grupa Kapitałowa TAURON nie stosowała instrumentów finansowych.

W ramach realizowanej *Polityki Portfelowej Grupy TAURON*, w ślad za kontraktacją sprzedaży energii elektrycznej następuje kontraktacja uprawnień do emisji CO₂. Taki sposób zabezpieczania pozycji pozwala na minimalizację ryzyka niepokrycia kosztów CO₂ w zakontraktowanej cenie energii elektrycznej. Podstawą wyznaczenia ceny sprzedaży CO₂ dla tak określonego wolumenu uprawnień jest cena giełdowa CO₂ z okresu, w którym dokonywana jest kontraktacja wolumenu CO₂.

Natomiast w ramach zarządzania ryzykiem utraty płynności stosuje się instrumenty, o których mowa w pkt 7.3. niniejszego sprawozdania.

7.2.2. Cele i metody zarządzania ryzykiem finansowym

Szczegółowa informacja dotycząca celów i metod zarządzania ryzykiem finansowym w TAURON i Grupie Kapitałowej TAURON została przedstawiona w pkt 3.3.2. niniejszego sprawozdania.

7.3. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

TAURON prowadzi scentralizowaną politykę w zakresie zarządzania finansami dzięki czemu możliwe jest efektywne zarządzanie niniejszym obszarem w ramach całej Grupy Kapitałowej TAURON. Głównymi narzędziami umożliwiającymi skuteczne zarządzanie są odpowiednie regulacje wewnątrzgrupowe, a także funkcjonująca w Grupie Kapitałowej TAURON usługa cash pool, pożyczki wewnątrzgrupowe oraz działający do 2019 r. program emisji obligacji wewnątrzgrupowych. Dodatkowo system zarządzania finansami jest wspomagany centralną polityką w zakresie zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Kapitałowej TAURON oraz centralną polityką ubezpieczeniową Grupy Kapitałowej TAURON. W tych obszarach Spółka pełni funkcję zarządzającego oraz decydującego o kierunkach podejmowanych działań umożliwiając ustanawianie odpowiednich limitów ekspozycji na ryzyko.

Zgodnie z przyjętą polityką finansowania Spółka jest odpowiedzialna za pozyskiwanie finansowania dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Środki pozyskane zarówno wewnątrz (ze spółek Grupy Kapitałowej TAURON generujących nadwyżki finansowe), jak również zewnętrznie (z rynku finansowego), transferowane są do spółek z Grupy Kapitałowej TAURON zgłaszających zapotrzebowanie na finansowanie.

Prowadzona polityka w zakresie pozyskiwania źródeł finansowania umożliwia przede wszystkim zwiększenie możliwości otrzymania finansowania, obniżenie kosztu kapitału zewnętrznego, ograniczenie ustanawiania ilości i form zabezpieczeń na majątku Grupy Kapitałowej TAURON oraz kowenantów wymaganych przez instytucje finansowe, a także wpływa na zmniejszenie kosztów administracyjnych. Centralny model finansowania umożliwia również pozyskiwanie źródeł finansowania niedostępnych dla pojedynczych spółek.

Drugim istotnym elementem wpływającym na efektywność zarządzania finansami jest polityka zarządzania płynnością finansową. Poprzez wdrożenie odpowiednich standardów prognozowania możliwe staje się ustalenie precyzyjnej pozycji płynnościowej Grupy Kapitałowej TAURON pozwalającej na optymalizację doboru momentu pozyskania finansowania oraz terminu zapadalności i rodzajów instrumentów lokacyjnych, a także odpowiedniego poziomu rezerwy płynnościowej. Powyższe wpływa zarówno na zmniejszenie kosztów finansowych, jak i zwiększenie bezpieczeństwa płynnościowego. Bieżące zarządzanie płynnością jest wspomagane przez wdrożony mechanizm cash pool. Jego zasadniczym celem jest zapewnienie bieżącej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej TAURON, przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów zewnętrznego finansowania krótkoterminowego i maksymalizowaniu przychodów finansowych z tytułu inwestowania nadwyżek pieniężnych. Dzięki funkcjonowaniu struktury cash pool spółki Grupy Kapitałowej TAURON, posiadające krótkotrwałe niedobory środków, mogą korzystać ze środków spółek wykazujących nadwyżki finansowe, bez konieczności pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zarówno polityka finansowania, jak i prowadzona przez TAURON polityka zarządzania płynnością Grupy Kapitałowej TAURON mają na celu, poza zwiększaniem efektywności zarządzania finansami Grupy Kapitałowej TAURON, przede wszystkim eliminowanie zagrożeń ograniczenia bądź utraty płynności finansowej Grupy Kapitałowej TAURON. Pozyskane z odpowiednim wyprzedzeniem gwarantowane źródła finansowania skutecznie zapobiegają ryzyku utraty płynności Grupy Kapitałowej TAURON.

Szczegółowa informacja dotycząca ryzyka płynności została przedstawiona w pkt 3.3.2 niniejszego sprawozdania.

Ponadto TAURON wdrożył jednolity program gwarancji bankowych. W ramach umów zawartych przez Spółkę z bankami istnieje możliwość wystawiania gwarancji na zabezpieczenie zobowiązań spółek z Grupy Kapitałowej TAURON w ramach scentralizowanych limitów. Powyższe działanie ograniczyło koszty pozyskiwanych gwarancji w ramach Grupy Kapitałowej TAURON oraz ograniczyło łączną ilość czynności niezbędnych do pozyskania gwarancji.

W 2019 r. Spółka i Grupa Kapitałowa TAURON posiadały pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań w terminie ich płatności.

Spółka dodatkowo korzysta z dostępnego kredytu w rachunku bieżącym, kredytów walutowych oraz dostępnego finansowania w ramach umowy kredytu konsorcjalnego, który jest wykorzystywany na cele ogólnokorporacyjne w tym na zabezpieczenie bieżącej sytuacji płynnościowej Grupy Kapitałowej TAURON.

Na dzień bilansowy Spółka posiadała również dostępne finansowanie w ramach umowy kredytu zawartej w dniu 19 grudnia 2019 r. z bankiem Intesa Sanpaolo S.P.A.

Po dniu bilansowym Spółka ponadto zawarła dodatkowe umowy finansowania:

1. w dniu 6 lutego 2020 r. umowę programową z Santander Bank Polska S.A.,
2. w dniu 16 marca 2020 r. umowę kredytu z bankiem SMBC BANK EU AG.,
3. w dniu 25 marca 2020 r. umowę kredytu konsorcjalnego z bankiem Banca IMI S.P.A., London Branch, Banca IMI S.P.A., Intesa Sanpaolo S.P.A. działającym za pośrednictwem Intesa Sanpaolo S.P.A. S.A. Oddział w Polsce, oraz China Construction Bank (Europe) S.A. działającym za pośrednictwem China Construction Bank (Europe) S.A. Oddział w Polsce.

Szczegółowa informacja dotycząca zawarcia powyższych umów została przedstawiona w pkt 2.6. niniejszego sprawozdania.

Spółka prowadzi politykę dywersyfikacji instrumentów finansowania, ale przede wszystkim dąży do zabezpieczenia finansowania i utrzymania zdolności spółek Grupy Kapitałowej TAURON do wywiązywania się z bieżących jak i przyszłych zobowiązań w okresie krótko i długoterminowym. Zarządzanie ryzykiem płynności jest powiązane z planowaniem i monitorowaniem przepływów pieniężnych w krótkim i długim okresie oraz na podejmowaniu czynności dla zapewnienia środków finansowych na prowadzenie działalności spółek Grupy Kapitałowej TAURON.

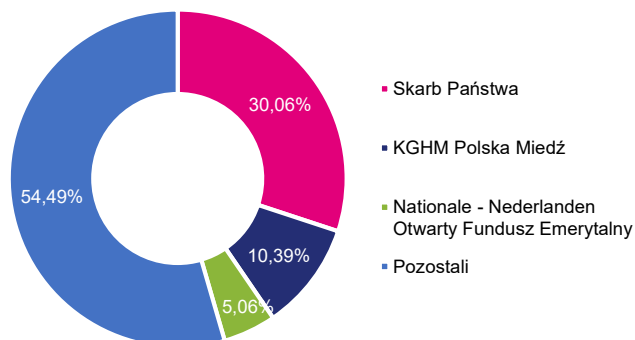
8. AKCJE I AKCJONARIAT TAURON POLSKA ENERGIA S.A.

8.1. Struktura akcjonariatu

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 8 762 746 970 zł i dzielił się na 1 752 549 394 akcje o wartości nominalnej 5 zł każda, w tym 1 589 438 762 akcje zwykłe na okaziciela serii AA oraz 163 110 632 akcje zwykłe imienne serii BB.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę akcjonariatu według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Rysunek nr 79. Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

8.2. Polityka dywidendowa

W ramach przyjętej w dniu 2 września 2016 r. Strategii Spółka przyjęła politykę dywidendową. TAURON w perspektywie długoterminowej planuje wypłatę dywidendy w wysokości minimum 40% skonsolidowanego zysku netto. Intencją Spółki jest zapewnienie stopy dywidendy na poziomie konkurencyjnym w stosunku do długoterminowych instrumentów dłużnych emitowanych na rynku polskim przez spółki z ratingiem inwestycyjnym. Na ostateczną rekomendację dotyczącą dywidendy wpływ będą miały dodatkowe czynniki, w tym w szczególności:

1. sytuacja płynnościowa Grupy Kapitałowej TAURON,
2. sytuacja rynkowa,
3. realizacja polityki inwestycyjnej,
4. koszt oraz możliwości pozyskania finansowania,
5. wymogi prawa oraz zapisy umów finansowych, w szczególności dotyczące nieprzekraczania określonego poziomu wskaźnika zadłużenia,
6. zapewnienie ratingu na poziomie inwestycyjnym.

Dywidenda została wypłacona przez Spółkę ostatnio w 2015 r. w wysokości 262 882 409,10 zł za rok obrotowy 2014. Począwszy od 2015 r. Spółka nie wypłacała dywidendy.

8.3. Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie posiadali akcji TAURON, jak również nie posiadali akcji lub udziałów w jednostkach powiązanych ze Spółką.

8.4. Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu

Spółka nie posiada informacji o istnieniu umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

8.5. Nabycie akcji własnych

W 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania TAURON Dystrybucja posiadała akcje własne, które zostały nabyte przez spółkę w celu umorzenia w ramach realizacji procedury przymusowego odkupu akcji spółki w trybie art. 418¹ Ksh. Na dzień 31 grudnia 2019 r. spółka posiadała 784 351 akcji o wartości nominalnej 0,02 zł każda i łącznej wartości nominalnej 15 687,02 zł, natomiast na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania spółka posiadała 1 033 658 akcji o wartości nominalnej 0,02 zł każda i łącznej wartości nominalnej 20 673,16 zł.

Jednocześnie wskazuje się, że w TAURON Dystrybucja rozpoczęto proces przymusowego wykupu akcji akcjonariuszy mniejszościowych w trybie art. 418 Ksh. W ramach realizacji przedmiotowego procesu, na dzień 16 kwietnia 2020 r. zostało zwołane Nadzwyczajne WZ TAURON Dystrybucja celem podjęcia uchwały w sprawie przymusowego wykupu akcji TAURON Dystrybucja będących własnością akcjonariuszy reprezentujących nie więcej niż 5% kapitału zakładowego przez akcjonariusza większościowego - TAURON.

W 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania TAURON oraz pozostałe spółki zależne nie posiadały akcji własnych.

8.6. Programy akcji pracowniczych

W 2019 r. w Spółce nie funkcjonowały programy akcji pracowniczych.

8.7. Notowania akcji na Gieldzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie

Akcje TAURON są notowane na Rynku Głównym GPW od 30 czerwca 2010 r.

W 2019 r. kurs akcji TAURON kształtował się w przedziale od 1,43 zł do 2,44 zł (według cen zamknięcia). Kurs akcji podczas ostatniej sesji w 2018 r. osiągnął poziom 2,19 zł, a na koniec 2019 r. cena wyniosła 1,64 zł.

Mimo utrzymującego się wyraźnego wzrostu gospodarczego w Polsce, która pod tym względem pozostaje jednym z liderów w Europie, notowania na warszawskiej giełdzie nie odzwierciedlają tego trendu. W 2019 r. spadła kapitalizacja spółek z wielu sektorów, m.in sektora energetycznego, bankowego, chemicznego, spożywczego, odzieżowego, paliwowego.

Polska giełda, mimo hossy panującej na większości światowych rynków kapitałowych, odnotowała niższe obroty oraz malejącą liczbę notowanych spółek. Negatywny trend zanotowany w 2019 r. na krajowym parkiecie był pochodną czynników zewnętrznych takich jak ograniczenia handlowe pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Chinami oraz niepewność dotycząca skutków Brexitu, jak też czynników lokalnych, które znacząco podważyły zaufanie do rynku kapitałowego.

Kurs akcji TAURON podążał za negatywnymi trendami panującymi na GPW. W całym 2019 r. notowania TAURON obniżyły się o 25,1%, podczas gdy pozostałe krajowe grupy energetyczne (PGE, ENEA i ENERGA) zanotowały ponad 20% spadek kapitalizacji, a WIG-Energia zmniejszył się o 18,6%.

Nastawienie inwestorów do branży energetycznej pozostawało pod silną presją otoczenia zewnętrznego i rosnącej niepewności związanej z kształtowaniem się cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych oraz zmian prawnych i regulacyjnych dotyczących tego sektora. Ponadto na wycenę spółek energetycznych istotnie wpływała zaostrzająca się globalna polityka klimatyczna, której skutkiem będzie konieczność szybkiej modyfikacji i transformacji miksu energetycznego w Polsce w kierunku OZE. Taka zmiana będzie pociągała za sobą wysokie nakłady inwestycyjne, które będą musiały zostać poniesione przez cały sektor energetyczny, jednocześnie ograniczając jego potencjał dywidendowy.

Odpowiedzią Grupy Kapitałowej TAURON na oczekiwania interesariuszy było podjęcie działań, których efektem będzie zmiana struktury produkcji energii elektrycznej, tzw. *Zielony Zwrot TAURONA*. Zmodyfikowane podejście Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie miksu energetycznego zostało określone w Aktualizacji kierunków strategicznych. Grupa Kapitałowa TAURON dąży do rozwoju nisko- i zeroemisyjnej energetyki, przede wszystkim poprzez inwestycje w OZE. Dzięki realizacji planowanych działań możliwe będzie zwiększenie udziału źródeł nisko- i zeroemisyjnych w strukturze wytwórczej Grupy Kapitałowej TAURON do blisko 30% w 2025 r. i ponad 65% w 2030 r. W ramach realizacji kierunków strategicznych, we wrześniu 2019 r., Grupa Kapitałowa TAURON nabyła farmy wiatrowe o mocy zainstalowanej w wysokości 180 MW.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. akcje TAURON wchodziły w skład następujących indeksów giełdowych:

1. **WIG - indeks** obejmujący wszystkie spółki notowane na Rynku Głównym GPW, które spełniają bazowe kryteria uczestnictwa w indeksach. Udział TAURON w indeksie WIG: 0,58%.
2. **WIG-Poland** - indeks narodowy, w którego skład wchodzi wyłącznie akcje krajowych spółek notowanych na Rynku Głównym GPW, które spełniają bazowe kryteria uczestnictwa w indeksach. Udział TAURON w indeksie WIG-Poland: 1,21%.
3. **WIG20** - indeks obliczany na podstawie wartości portfela akcji 20 największych i najbardziej płynnych spółek z Rynku Głównego GPW. Udział TAURON w indeksie WIG20: 0,82%.
4. **WIG30** - indeks obejmujący 30 największych i najbardziej płynnych spółek notowanych na Rynku Głównym GPW. Udział TAURON w indeksie WIG30: 0,76%.
5. **WIG-Energia** - indeks sektorowy, w którego skład wchodzi spółki uczestniczące w indeksie WIG i jednocześnie zakwalifikowane do sektora energetyki. Udział TAURON w indeksie WIG-Energia: 13,41%.
6. **RESPECT Index** (obliczany do dnia 31 grudnia 2019 r.) - indeks grupował w swoim portfelu spółki działające zgodnie z najwyższymi standardami społecznej odpowiedzialności biznesu. Udział TAURON w RESPECT Index: 1,59%.

Od dnia 1 stycznia 2020 r. akcje TAURON są zaliczane do indeksu WIG-ESG obejmującego akcje spółek uznawanych za odpowiedzialne społecznie tj. takich, które przestrzegają zasad biznesu odpowiedzialnego społecznie, w szczególności w zakresie kwestii środowiskowych, społecznych, ekonomicznych i ładu korporacyjnego. Udział TAURON w WIG-ESG wynosi 4,95%.

Poniższa tabela przedstawia kluczowe dane dotyczące akcji Spółki w latach 2011-2019.

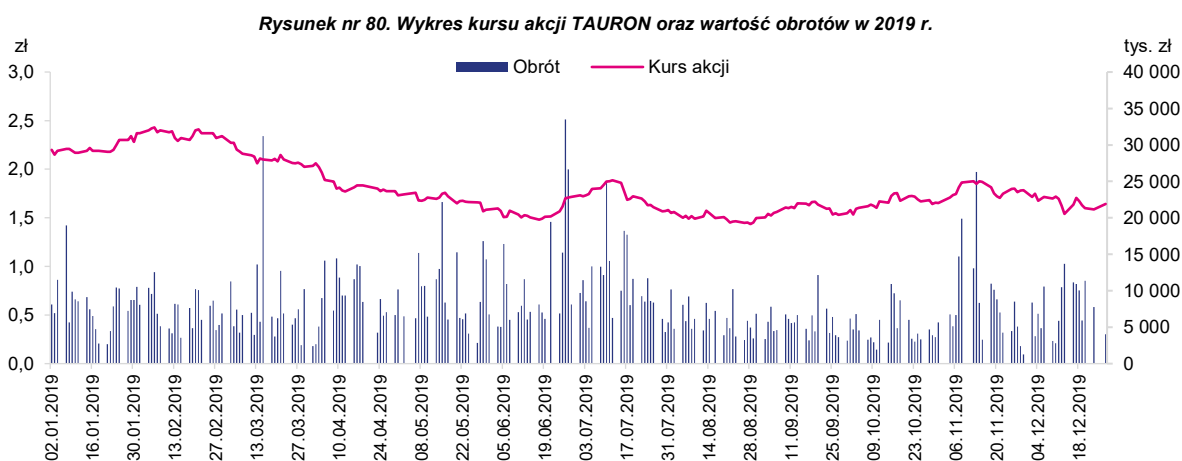
Tabela nr 48. Kluczowe dane dotyczące akcji TAURON w latach 2011-2019

Lp.		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Kurs maksymalny (zł)	6,81	5,61	5,39	5,69	5,29	3,19	4,12	3,28	2,44
2.	Kurs minimalny (zł)	4,65	4,08	3,85	4,04	2,37	2,31	2,75	1,67	1,43
3.	Kurs ostatni (zł)	5,35	4,75	4,37	5,05	2,88	2,85	3,05	2,19	1,64
4.	Kapitalizacja na koniec okresu (mln zł)	9 376	8 325	7 659	8 850	5 047	4 995	5 345	3 838	2 874
5.	Kapitalizacja na koniec okresu (%)	2,1	1,59	1,29	1,5	0,98	0,9	0,8	0,66	0,52
6.	Wartość księgową (mln zł)	15 922	16 839	17 675	18 107	18 837	16 349	17 880	18 967	19 168
7.	Cena/Zysk	8,1	5,5	5,5	7,8	4,2	-	3,02	3,7	13,9
8.	Cena/Wartość Księgową	0,59	0,49	0,43	0,49	0,27	0,31	0,31	0,2	0,15
9.	Stopa zwrotu od początku roku ¹ (%)	-16,73	-5,03	-3,64	20,07	-40,78	-1,04	7,02	-28,2	-25,11
10.	Stopa dywidendy (%)	2,8	6,5	4,6	3,8	5,2	-	-	-	-
11.	Wartość obrotów (mln zł)	5 575	3 199	3 104	3 135	3 063	3 199	2 737	3 104	2 001
12.	Udział w obrotach (%)	2,21	1,7	1,41	1,53	1,5	1,69	1,16	1,52	1,04
13.	Średni wolumen na sesję (szt.)	3 721 539	2 667 725	2 793 020	2 489 329	3 190 195	4 662 087	3 261 765	5 622 737	4 508 965
14.	Średnia liczba transakcji na sesję (szt.)	1 373	960	1 022	1 106	1 431	1 465	1 323	1 769	1 699

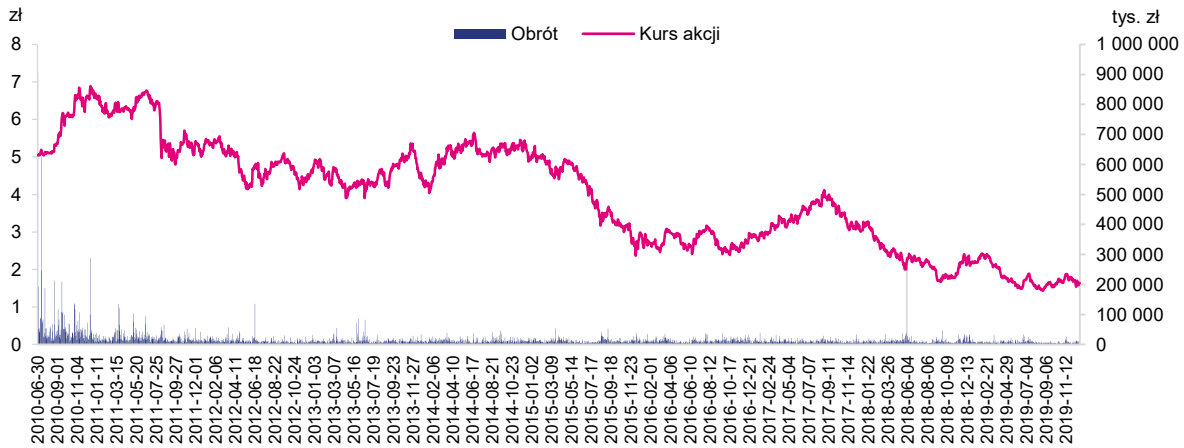
Źródło: Biuletyn Statystyczny GPW

¹Stopa zwrotu liczona z uwzględnieniem dochodu inwestora z tytułu dywidendy i przy założeniu, że osiągnięty dochód dodatkowy jest reinwestowany. Metodologia zgodna z Biuletynem Statystycznym GPW.

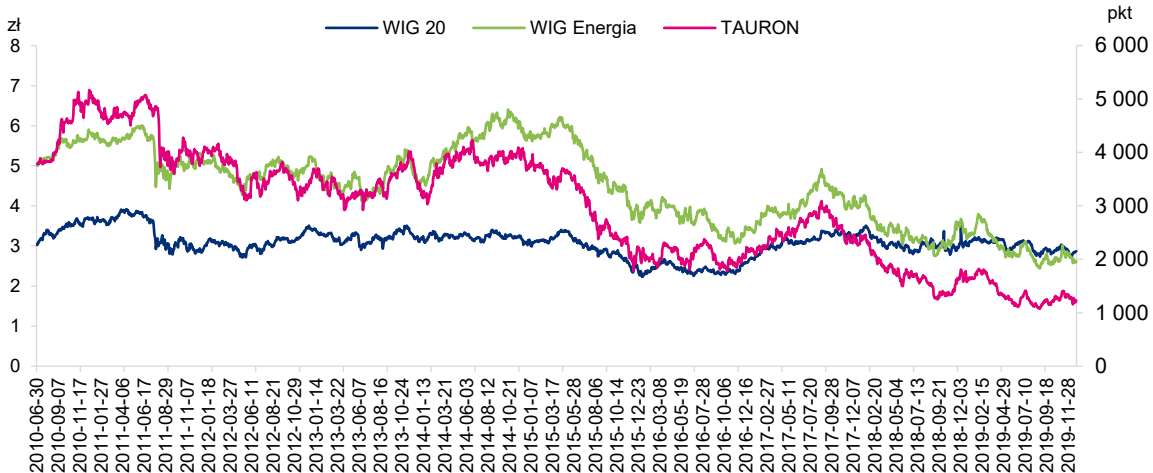
Poniższe wykresy przedstawiają historyczne kształtowanie się kursu akcji TAURON oraz wartości obrotów, w tym na tle indeksów WIG20 i WIG-Energia.

Rysunek nr 81. Wykres kursu akcji TAURON oraz wartość obrotów od debiutu giełdowego do dnia 31 grudnia 2019 r.

Rysunek nr 82. Kurs akcji TAURON na tle indeksów WIG20 i WIG-Energia od debiutu giełdowego do dnia 31 grudnia 2019 r.

Rekomendacje dla akcji TAURON Polska Energia S.A.

W 2019 r. analitycy domów maklerskich i banków inwestycyjnych wydali łącznie 13 rekomendacji dla akcji TAURON, w tym:

7

Rekomendacji „kupuj”

4

Rekomendacje „trzymaj”

2

Rekomendacje „sprzedaj” / „redukuj”

Poniższa tabela przedstawia zestawienie rekomendacji wydanych w 2019 r.

Tabela nr 49. Rekomendacje wydane w 2019 r.

Lp.	Data wydania rekomendacji	Instytucja wydająca rekomendację	Rekomendacja / cena docelowa
1.	20.01.2019 r.	Citi	Trzymaj / 2,50 zł
2.	04.02.2019 r.	mBank Biuro Maklerskie	Kupuj / 3,12 zł
3.	08.02.2019 r.	Beskidzki Dom Maklerski	Redukuj / 2,18 zł
4.	02.04.2019 r.	mBank Biuro Maklerskie	Kupuj / 2,89 zł
5.	10.04.2019 r.	Societe Generale	Trzymaj / 2,10 zł
6.	18.04.2019 r.	PKO BP Biuro Maklerskie	Trzymaj / 2,00 zł
7.	13.05.2019 r.	Biuro Maklerskie Santander	Trzymaj / 1,80 zł
8.	25.06.2019 r.	mBank Biuro Maklerskie	Kupuj / 2,52 zł
9.	06.09.2019 r.	Societe Generale	Kupuj / 2,30 zł
10.	09.09.2019 r.	Biuro Maklerskie Santander	Kupuj / 2,10 zł

Lp.	Data wydania rekomendacji	Institucja wydająca rekomendację	Rekomendacja / cena docelowa
11.	10.09.2019 r.	Wood&Co	Kupuj / 2,06 zł
12.	06.11.2019 r.	mBank Biuro Maklerskie	Kupuj / 2,45 zł
13.	04.12.2019 r.	TRIGON Dom Maklerski	Sprzedaj / 1,40 zł

8.8. Relacje inwestorskie

Transparentna, rzetelna i regularna komunikacja jest podstawą prowadzonego przez TAURON programu relacji inwestorskich. Odbywa się ona nie tylko w formie działań wymaganych przepisami prawa, czyli np. poprzez publikowanie informacji w raportach bieżących i okresowych, ale jest również uzupełniana licznymi dodatkowymi aktywnościami i narzędziami kierowanymi bezpośrednio do wszystkich interesariuszy. Wysoka jakość komunikacji w konsekwencji przekłada się na wyższy poziom zaufania ze strony inwestorów, instytucji finansujących i partnerów biznesowych. Budowanie relacji z inwestorami oparte jest zarówno na wcielaniu w życie najlepszych praktyk stosowanych na całym świecie, jak i wyznaczaniu najwyższych standardów na polskim rynku kapitałowym.

W 2019 r. analitycy, dziennikarze oraz akcjonariusze mieli dostęp do szerokiego spektrum informacji o Grupie Kapitałowej TAURON za pomocą różnych narzędzi komunikacji.

W ramach programu relacji inwestorskich Spółka organizowała kwartalne konferencje wynikowe, a także uczestniczyła w konferencjach inwestorskich i roadshows w Polsce i za granicą. Podczas spotkań z inwestorami członkowie Zarządu TAURON oraz kluczowi menedżerowie prezentowali strategię Grupy Kapitałowej TAURON, omawiali najważniejsze projekty inwestycyjne, sytuację finansową a także aktualną kondycję i perspektywy sektora energetycznego.

W związku z publikacją raportów okresowych Spółka organizowała konferencje dla inwestorów i analityków, w których każdorazowo uczestniczyło kilkudziesięciu przedstawicieli rynku kapitałowego i mediów. W wydarzeniach tych można było również brać udział za pośrednictwem internetu w języku polskim i angielskim lub odsłuchać przez telefon. Zadbano również o możliwość ich prześledzenia w terminie późniejszym. Dzięki temu wszyscy zainteresowani mieli zagwarantowany równy dostęp do informacji.

Obok spotkań towarzyszących publikacji raportów okresowych, w 2019 r. członkowie Zarządu Spółki oraz przedstawiciele zespołu relacji inwestorskich wzięli udział w kilkunastu konferencjach, podczas których odbyło się kilkadziesiąt spotkań z zarządzającymi i analitykami rynku kapitałowego. Przedstawiciele TAURON spotykali się z inwestorami instytucjonalnymi w Polsce, a także w Austrii i Czechach.

Inicjatywą, która została pozytywnie oceniona przez środowisko inwestorskie było zorganizowanie, we współpracy z Biurem Maklerskim PKO BP, *Dnia Inwestora Instytucjonalnego*. W ramach wydarzenia kilkudziesięciu zarządzających funduszami odwiedziło plac budowy największej inwestycji Grupy Kapitałowej TAURON, tj. bloku energetycznego o mocy 910 MW w Jaworznie. Ponadto przedstawiciele kadry zarządzającej Grupy Kapitałowej TAURON zaprezentowali uczestnikom *Dnia Inwestora Instytucjonalnego* wybrane zagadnienia poświęcone Segmentom Wytwarzanie i Dystrybucja.

W 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, TAURON uczestniczył także w wydarzeniach skierowanych do inwestorów indywidualnych. Był m.in. partnerem strategicznym konferencji „WallStreet” w Karpaczu organizowanej przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych. W ramach regularnej komunikacji z tą liczną grupą inwestorów w 2019 r. odbyły się 4 czaty z przedstawicielami Zarządu, w których każdorazowo brało udział ok. 100 inwestorów indywidualnych.

W związku z rosnącym znaczeniem kanałów internetowych i mediów społecznościowych duży nacisk położono na rozwój w zakresie komunikacji z inwestorami. W serwisie YouTube zamieszczane były relacje z ważnych dla inwestorów wydarzeń: konferencji wynikowych, obrad WZ, dni inwestora oraz komentarze Prezesa Zarządu do wyników finansowych. Z kolei na portalu społecznościowym Facebook Spółka publikowała zapowiedzi istotnych wydarzeń. TAURON posiada także profil korporacyjny na portalu społecznościowym Twitter, gdzie pojawiają się wpisy m.in. z obszaru relacji inwestorskich. Mając świadomość, jak istotnym źródłem informacji dla inwestorów jest strona internetowa, a w szczególności zakładka *Relacje Inwestorskie*, Spółka dba o jej zawartość i aktualność zamieszczanych tam treści. Sekcja *Relacje Inwestorskie* zawiera wiele przydatnych informacji o bieżących wydarzeniach, wynikach finansowych czy strategii Grupy Kapitałowej TAURON. Zamieszczone są w niej również prezentacje i relacje wideo z konferencji podsumowujących wyniki finansowe.

Aktywność w obszarze relacji inwestorskich jest doceniana przez uczestników rynku kapitałowego i inwestorów. W 2019 r. do Spółki trafiły kolejne nagrody za wysoką jakość relacji inwestorskich.

Poniższa tabela przedstawia kalendarium wydarzeń i działań w ramach relacji inwestorskich, jakie miały miejsce w 2019 r.

Tabela nr 50. Kalendarium wydarzeń oraz działań realizowanych w ramach relacji inwestorskich w 2019 r.

Lp.	Data	Wydarzenie
1.	03.04.2019 r.	Publikacja jednostkowego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2018 r.
2.	04.04.2019 r.	Spotkanie Zarządu TAURON z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za 2018 r., Warszawa
3.	04.04.2019 r.	Czat dla inwestorów indywidualnych w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych
4.	11.04.2019 r.	Spotkania z zarządzającymi funduszami, IPOPEMA, Warszawa
5.	08.05.2019 r.	Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, Katowice
6.	27.05.2019 r.	Publikacja skonsolidowanego raportu za I kwartał 2019 r.
7.	28.05.2019 r.	Spotkanie Zarządu z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za I kwartał 2019 r., Warszawa
8.	29.05.2019 r.	Czat dla inwestorów indywidualnych w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych
9.	12.06.2019 r.	Spotkania z zarządzającym Raiffeisen Capital Management oraz analitykami Erste Securities, Warszawa
10.	09-10.09.2019 r.	Udział w konferencji 16th Annual Emerging Europe Investment Conference, Pekao Investment Banking, Warszawa
11.	25-26.09.2019 r.	Udział w konferencji Energetyka, Górnictwo i Paliwa organizowanej przez Dom Maklerski PKO BP, Kraków Dzień Inwestora w TAURON Polska Energia S.A., Jaworzno
12.	30.09.2019 r.	Publikacja skonsolidowanego raportu za I półrocze 2019 r.
13.	01.10.2019 r.	Spotkanie Zarządu TAURON z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za I półrocze 2019 r., Warszawa
14.	01.10.2019 r.	Czat dla inwestorów indywidualnych w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych
15.	08-10.10.2019 r.	Udział w konferencji Erste Group Investor Conference, Wiedeń, Austria
16.	13.11.2019 r.	Publikacja skonsolidowanego raportu za III kwartał 2019 r.
17.	15.11.2019 r.	Spotkanie Zarządu TAURON z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za III kwartał 2019 r., Warszawa
18.	15.11.2019 r.	Czat dla inwestorów indywidualnych w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych
19.	21.11.2019 r.	Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, Katowice
20.	15-16.11.2019 r.	Udział w konferencji Santander's Annual Utility / Oil & Gas / Metals & Mining Sector Conference, Warszawa
21.	04-06.12.2019 r.	Udział w konferencji WOOD's Winter Wonderland - Emerging Europe Conference, Praga, Czechy

9. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

Działając zgodnie z § 70 ust. 6 pkt 5) *Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim* (tj. Dz. U. 2018 r., poz. 757), Zarząd Spółki przedstawia oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2019 r.

9.1. Wskazanie stosowanego zbioru zasad ładu korporacyjnego

W 2019 r. Spółka podlegała zasadom ładu korporacyjnego, opisanym w dokumencie *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016* (Dobre Praktyki 2016), uchwalonym przez Radę Nadzorczą GPW uchwałą nr 26/1413/2015 z dnia 13 października 2015 r., które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Tekst zbioru Dobrych Praktyk 2016, którym podlega Spółka jest opublikowany na stronie internetowej GPW pod adresem: <https://www.gpw.pl/dobre-praktyki>.

9.2. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, od stosowania których odstąpiono

W 2019 r. Spółka nie stosowała następujących zasad szczegółowych zawartych w Dobrych Praktykach 2016:

1. IV.Z.2. dotyczącej zapewnienia powszechnie dostępnej transmisji obrad WZ w czasie rzeczywistym. Zasada ta nie była stosowana, z uwagi na brak stosownych postanowień Statutu Spółki umożliwiających ww. transmisję. Aby umożliwić stosowanie przedmiotowej zasady Zarząd Spółki wystąpił z wnioskiem do Zwyczajnego WZ Spółki o uchwalenie stosownej zmiany Statutu Spółki, umożliwiającej zapewnienie powszechnie dostępnej transmisji obrad WZ w czasie rzeczywistym. Jednak Zwyczajne WZ Spółki obradujące w dniu 8 czerwca 2016 r. nie uchwaliło zmiany Statutu Spółki zaproponowanej przez Zarząd Spółki w tym zakresie,
2. VI.Z.1. dotyczącej takiego skonstruowania programów motywacyjnych, by m.in. uzależniać poziom wynagrodzenia członków Zarządu Spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej Spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa. Zasada ta nie była stosowana z uwagi na obowiązujący w TAURON system wynagradzania i premiowania członków Zarządu Spółki i jej kluczowych menedżerów, który przewiduje uzależnienie poziomu wynagrodzenia od sytuacji finansowej Spółki w perspektywie rocznej, w powiązaniu z realizacją celów strategicznych,
3. VI.Z.2. dotyczącej powiązania wynagrodzenia członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki. Okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata. Zasada ta nie była stosowana z uwagi na obowiązujący w TAURON system wynagradzania i premiowania członków Zarządu Spółki i jej kluczowych menedżerów, który nie przewiduje powiązania wynagrodzeń z instrumentami powiązanych z akcjami Spółki.

W 2019 r. następujące zasady szczegółowe zawarte w Dobrych Praktykach 2016 nie dotyczyły Spółki:

1. I.Z.1.10. dotycząca zamieszczania na stronie internetowej Spółki prognoz finansowych - jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowanych w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji. Zasada ta nie dotyczyła Spółki z uwagi na niepublikowanie przez Spółkę prognoz finansowych,
2. III.Z.6. stanowiąca, iż w przypadku, gdy w Spółce nie wyodrębniono organizacyjnie funkcji audytu wewnętrznego, komitet audytu (lub rada nadzorcza, jeżeli pełni funkcję komitetu audytu) co roku dokonuje oceny, czy istnieje potrzeba dokonania takiego wydzielenia. Zasada ta nie dotyczyła Spółki z uwagi na posiadanie przez Spółkę w strukturze organizacyjnej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej ds. audytu wewnętrznego.

Ponadto Zarząd Spółki przyjmując zasady szczegółowe zawarte w Dobrych Praktykach 2016, oznaczone jako: I.Z.1.3, I.Z.1.15, I.Z.1.16, II.Z.1, II.Z.6, II.Z.10.1, II.Z.10.2, II.Z.10.3, II.Z.10.4, V.Z.5, V.Z.6, VI.Z.4., wskazał sposób ich stosowania. Szczegółowy opis sposobu stosowania powyższych zasad został zawarty w *Informacji na temat stanu stosowania przez Spółkę rekomendacji i zasad zawartych w zbiorze Dobre Praktyki 2016*, zamieszczonej na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

Informacja dotycząca nie stosowania rekomendacji zawartych w Dobrych Praktykach 2016

W 2019 r. Spółka nie stosowała jedynie rekomendacji zawartej w Dobrych Praktykach 2016 oznaczonej jako IV.R.2., dotyczącej umożliwienia akcjonariuszom udziału w WZ przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, z uwagi na brak takiego oczekiwania ze strony akcjonariuszy. Wyrazem tego jest nie uchwalenie przez Zwyczajne WZ Spółki obradujące w dniu 8 czerwca 2016 r. zmian do Statutu Spółki, umożliwiających zapewnienie powszechnie dostępnej transmisji obrad WZ w czasie rzeczywistym.

Pozostałe rekomendacje zawarte w Dobrych Praktykach 2016 były przez Spółkę stosowane w 2019 r.

9.3. Opis głównych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych realizowany jest na 3 poziomach:

POZIOM I

Ogólne zasady zarządzania
Spółką i Grupą Kapitałową TAURON

Na podstawie przyjętych regulacji wewnętrznych spółki Grupy Kapitałowej TAURON funkcjonują w oparciu o regulaminy organizacyjne i posiadają zdefiniowane struktury organizacyjne, w których odpowiedzialności za czynności w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych są przypisane do właściwych jednostek biznesowych. Jednostki te zobowiązane są do bieżącej kontroli wbudowanej w realizowane zadania oraz do kontroli funkcjonalnej. Na podstawie obowiązującego w Grupie Kapitałowej TAURON Modelu Biznesowego, wdrożona została Dokumentacja Procesowa Megaprocesu 3.4 Rachunkowość, w ramach której rozpisane zostały m.in. procesy związane ze sprawozdawczością finansową Spółki i Grupy Kapitałowej TAURON. Dokumentacja procesu definiuje odpowiedzialności jednostek biznesowych w ramach procesów sprawozdawczych.

POZIOM II

Zarządzanie ryzykiem

W Grupie Kapitałowej TAURON funkcjonuje Obszar Ryzyka, którego rolą jest nadzór i kreowanie systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej TAURON. Funkcje te w Spółce realizują Zespoły Ryzyka Korporacyjnego, Rynkowego i Kredytowego. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie w Grupie Kapitałowej TAURON zwiększenia przewidywalności osiągnięcia celów strategicznych, w tym stabilne kreowanie wyniku finansowego poprzez odpowiednio wczesną identyfikację zagrożeń pozwalającą na podejmowanie działań prewencyjnych. W Grupie Kapitałowej TAURON obowiązują standardy zarządzania ryzykiem określone w *Strategii Zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie TAURON* i politykach zarządzania ryzykami specyficznymi. System ERM obejmuje wszystkie obszary działalności Grupy Kapitałowej TAURON oraz realizowane w Grupie Kapitałowej TAURON procesy biznesowe, w tym proces sporządzania sprawozdań finansowych. Ryzyka powiązane z tym procesem są zarządzane, monitorowane i raportowane w ramach Systemu ERM. Standaryzacja ma na celu zapewnienie spójności w zakresie zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka, definiując główne zasady, standardy i narzędzia architektury systemu. Nadzór nad Systemem ERM w Grupie Kapitałowej TAURON sprawuje Komitet Ryzyka.

Szczegółowa informacja dotycząca systemu zarządzania ryzykiem została przedstawiona w pkt 3.2. niniejszego sprawozdania.

POZIOM III

Audyt wewnętrzny

W Grupie Kapitałowej TAURON funkcjonuje Obszar Audytu i Kontroli, którego celem jest planowanie i realizacja zadań audytowych, obejmujących działalność o charakterze doradczym i opiniotwórczym, a także zadań kontrolnych, w tym wykonywanie zleconych kontroli doraźnych. Działalność audytowa i doradcza jest realizowana przez dwa zespoły: Zespół Audytu Strategicznego zajmujący się zadaniami o charakterze strategicznym, obejmujących swoim zakresem Grupę Kapitałową TAURON oraz Zespół Audytu Operacyjnego przeprowadzający specjalistyczne zadania o charakterze operacyjnym na poziomie poszczególnych spółek i obszarów biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON. Podobnie zorganizowana jest działalność kontrolna, realizowana na poziomie grupowym przez Zespół Kontroli Wewnętrznej oraz na poziomie spółek zależnych przez kontrolerów zatrudnionych w tych spółkach. Dodatkowo w ramach Obszaru Audytu i Kontroli funkcjonuje specjalistyczna komórka specjalizująca się w kontroli obszaru IT, OT i systemów bezpieczeństwa. Taka organizacja obszaru ma na celu umożliwienie objęcia zakresem audytów i kontroli całej działalności organizacji zarówno z punktu widzenia potrzeb Grupy Kapitałowej TAURON, jak i poszczególnych spółek. Ponadto od 2018 r. Obszar Audytu i Kontroli prowadzi prace mające na celu budowę i rozwój modelu okresowej oceny funkcjonującego Systemu Kontroli Wewnętrznej w Spółce, jak i całej Grupie Kapitałowej TAURON. Wyniki oceny Systemu Kontroli Wewnętrznej prezentowane są Zarządowi oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej Spółki.

Najistotniejsze aspekty w zakresie kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Nadzór nad stosowaniem jednolitych zasad rachunkowości przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON przy sporządzaniu pakietów sprawozdawczych dla celów sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON

W celu zapewnienia jednolitych zasad rachunkowości w oparciu o MSSF zatwierdzone przez UE, w Grupie Kapitałowej TAURON została opracowana i wdrożona *Polityka Rachunkowości Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.* (Polityka rachunkowości). Dokument ten jest odpowiednio aktualizowany w przypadku wystąpienia zmian w regulacjach. Zasady zawarte w Polityce rachunkowości mają zastosowanie do jednostkowych sprawozdań finansowych TAURON i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON. Spółki Grupy Kapitałowej TAURON są zobowiązane do stosowania Polityki rachunkowości przy sporządzaniu pakietów sprawozdawczych, które są podstawą sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON.

Ponadto, w Grupie Kapitałowej TAURON została opracowana i wdrożona regulacja wewnątrzgrupowa kompleksowo regulująca zagadnienia związane z zasadami i terminami przygotowania pakietów sprawozdawczych dla celów skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Pakiety sprawozdawcze są weryfikowane przez Zespół Konsolidacji i Sprawozdawczości w jednostce dominującej oraz przez niezależnego biegłego rewidenta w trakcie przeprowadzania badania lub przeglądu skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON.

Procedury autoryzacji i opiniowania sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON

W Spółce wdrożone zostały procedury autoryzacji sprawozdań finansowych. Kwartalne, półroczne oraz roczne sprawozdania finansowe Spółki oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej TAURON przed publikacją są zatwierdzane przez Zarząd Spółki. Roczne sprawozdania finansowe TAURON oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej TAURON są dodatkowo przed publikacją przedstawiane do oceny Radzie Nadzorczej Spółki. Nadzór nad przygotowaniem sprawozdań finansowych pełni Wiceprezes Zarządu ds. Finansów Spółki, natomiast za sporządzenie pakietów sprawozdawczych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON, odpowiedzialność ponoszą Zarządy spółek objętych konsolidacją.

W strukturach Rady Nadzorczej Spółki funkcjonuje Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.

Szczegółowa informacja dotycząca składu, kompetencji i opisu działania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. została przedstawiona w pkt 9.11.3. i 9.11.6. niniejszego sprawozdania.

Systemy informatyczne oraz procesy finansowo-księgowo

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON prowadzą księgi rachunkowe stanowiące podstawę przygotowania sprawozdań finansowych w komputerowych systemach finansowo-księgowych klasy ERP, dających możliwość systemowych kontroli prawidłowości obiegu dokumentów i ujęcia zdarzeń gospodarczych. Przygotowanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego następuje przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego dla celów konsolidacji sprawozdań finansowych, zapewniającego systemową kontrolę w zakresie spójności i terminowości przygotowania danych konsolidacyjnych.

W spółkach Grupy Kapitałowej TAURON funkcjonują rozwiązania informatyczne i organizacyjne zabezpieczające kontrolę dostępu do systemu finansowo-księgowego oraz zapewniające należytą ochronę i archiwizację ksiąg rachunkowych. Dostęp do systemów informatycznych ograniczony jest odpowiednimi uprawnieniami dla upoważnionych pracowników. Stosowane są mechanizmy kontrolne w procesie nadawania i zmiany uprawnień dostępowych do systemów finansowo-księgowych. Nadane uprawnienia podlegają również okresowej weryfikacji.

W związku z integracją funkcji rachunkowości i przeniesieniem obsługi finansowo-księgowej istotnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON do CUW R, nastąpił proces stopniowego ujednoczenia procesów finansowo-księgowych w Grupie Kapitałowej TAURON. Spółki dostosowały własne procedury do przebiegu procesów finansowo-księgowych, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych segmentów.

Obowiązujący w Grupie Kapitałowej TAURON Model Biznesowy wyraźnie dzieli odpowiedzialność w zakresie procesów finansowo-księgowych pomiędzy Spółką (wskazaną jako Centrum Korporacyjne) oraz podmiotami zależnymi i CUW R, wskazując, iż właścicielem procesów związanych z rachunkowością i sprawozdawczością Grupy Kapitałowej TAURON jest Centrum Korporacyjne. W zakresie zadań Centrum Korporacyjnego wskazano strategiczne funkcje związane z opracowaniem modelu funkcjonowania oraz standardów Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie rachunkowości oraz nadzorowaniem realizacji standardów w obszarze rachunkowości w spółkach zależnych oraz CUW R. Ponadto wskazano, iż Spółka jako Centrum Korporacyjne jest odpowiedzialna za sporządzenie sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON. Wyraźny podział odpowiedzialności oraz istotny nacisk na pełnienie przez Centrum Korporacyjne funkcji nadzorczych w stosunku do CUW R oraz podmiotów zależnych ma na celu m.in. usprawnienie procesu przygotowania sprawozdań finansowych.

Poddawanie sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON badaniu i przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta

Roczne sprawozdania finansowe Spółki oraz roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej TAURON podlegają badaniu przez biegłego rewidenta. W 2018 r. Spółka wybrała podmiot uprawniony do badania i przeglądu sprawozdań finansowych Spółki i istotnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych została zawarta na przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2019-2021, oraz na przeprowadzenie przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego i półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okresy półroczne kończące się w dniach 30 czerwca 2019 r., 30 czerwca 2020 r. i 30 czerwca 2021 r.

Reguła dotycząca zmieniania firmy audytorskiej Spółki oraz Grupy Kapitałowej TAURON

W przyjętej w dniu 16 października 2017 r. przez Komitet Audytu *Polityce wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A.* ustanowiona została reguła w brzmieniu:

1. maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań przeprowadzonych przez tę samą firmę audytorską lub podmiot powiązany z tą firmą audytorską lub jakiegokolwiek członka sieci działającej w państwach UE, do której należą te firmy audytorskie, nie może przekraczać 5 lat,
2. po upływie 5-letniego okresu trwania zlecenia, firma audytorska ani żaden z członków jej sieci działający w ramach UE, nie podejmują badania w Spółce w okresie 4 kolejnych lat,
3. kluczowy biegły rewident nie może przeprowadzać badania w Spółce przez okres dłuższy niż 5 lat,
4. kluczowy biegły rewident może ponownie przeprowadzać badanie w Spółce po upływie co najmniej 3 lat od zakończenia ostatniego badania.

9.4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji Spółki.

Tabela nr 51. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Lp.	Akcjonariusze	Liczba posiadanych akcji	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Liczba posiadanych głosów	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów
1.	Skarb Państwa	526 848 384	30,06%	526 848 384	30,06%
2.	KGHM Polska Miedź	182 110 566	10,39%	182 110 566	10,39%
3.	Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	88 742 929	5,06%	88 742 929	5,06%

Od dnia przekazania poprzedniego raportu okresowego tj. od dnia 13 listopada 2019 r. do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, Spółka nie otrzymała zawiadomień od akcjonariuszy o wystąpieniu zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji TAURON.

9.5. Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne wobec Spółki.

9.6. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu

Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu zostały zawarte w § 10 Statutu Spółki, który jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

Powyższe ograniczenia co do wykonywania prawa głosu zostały sformułowane w następujący sposób:

1. Prawo głosu akcjonariuszy dysponujących powyżej 10% ogółu głosów w Spółce zostaje ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na WZ więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce.
2. Ograniczenie prawa głosu, o którym mowa w pkt 1 powyżej, nie dotyczy Skarbu Państwa i podmiotów zależnych od Skarbu Państwa w okresie, w którym Skarb Państwa wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 25% ogółu głosów w Spółce.
3. Głosy należące do akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności w rozumieniu § 10 Statutu Spółki (Zgrupowanie Akcjonariuszy) kumuluje się; w przypadku, gdy skumulowana liczba głosów przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, podlega ona redukcji. Zasady kumulacji i redukcji głosów zostały określone w pkt 6 i 7 poniżej.
4. Akcjonariuszem w rozumieniu § 10 Statutu Spółki jest każda osoba, w tym jej podmiot dominujący i zależny, której przysługuje bezpośrednio lub pośrednio prawo głosu na WZ na podstawie dowolnego tytułu prawnego; dotyczy to także osoby, która nie posiada akcji Spółki, a w szczególności użytkownika, zastawnika, osoby uprawnionej z kwitu depozytowego w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi*, a także osoby uprawnionej do udziału w WZ mimo zbycia posiadanych akcji po dniu ustalenia prawa do uczestnictwa w WZ.
5. Przez podmiot dominujący oraz podmiot zależny na potrzeby § 10 Statutu Spółki rozumie się odpowiednio osobę:
 - 1) mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów*, lub
 - 2) mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, lub
 - 3) która wywiera (podmiot dominujący) lub, na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu *ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców*, lub
 - 4) której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w *ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych* w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki.

6. Kumulacja głosów polega na zsumowaniu liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy.
7. Redukcja głosów polega na pomniejszeniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na WZ akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy do progu 10% ogółu głosów w Spółce. Redukcja głosów jest dokonywana według następujących zasad:
 - 1) liczba głosów akcjonariusza, który dysponuje największą liczbą głosów w Spółce spośród wszystkich akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy, ulega pomniejszeniu o liczbę głosów równą nadwyżce ponad 10% ogółu głosów w Spółce przysługujących łącznie wszystkim akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy,
 - 2) jeżeli mimo redukcji, o której mowa w pkt 1) powyżej, łączna liczba głosów przysługujących na WZ akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, dokonuje się dalszej redukcji głosów należących do pozostałych akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy. Dalsza redukcja głosów poszczególnych akcjonariuszy następuje w kolejności ustalonej na podstawie liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy (od największej do najmniejszej). Dalsza redukcja jest dokonywana aż do osiągnięcia stanu, w którym łączna liczba głosów, którymi dysponują akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy nie będzie przekraczać 10% ogółu głosów w Spółce,
 - 3) w każdym przypadku akcjonariusz, któremu ograniczono wykonywanie prawa głosu, zachowuje prawo wykonywania co najmniej jednego głosu,
 - 4) ograniczenie wykonywania prawa głosu dotyczy także akcjonariusza nieobecnego na WZ.
8. Każdy akcjonariusz, który zamierza wziąć udział w WZ, bezpośrednio lub przez pełnomocnika, ma obowiązek, bez odrębnego wezwania, o którym mowa w pkt 9 poniżej, zawiadomić Zarząd lub Przewodniczącego WZ o tym, że dysponuje bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce.
9. Niezależnie od postanowienia pkt 8 powyżej, w celu ustalenia podstawy do kumulacji i redukcji głosów, akcjonariusz Spółki, Zarząd, Rada Nadzorcza oraz poszczególni członkowie tych organów mogą żądać, aby akcjonariusz Spółki udzielił informacji czy jest osobą mającą status podmiotu dominującego lub zależnego wobec innego akcjonariusza w rozumieniu § 10 Statutu Spółki. Uprawnienie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym obejmuje także prawo żądania ujawnienia liczby głosów, którymi akcjonariusz Spółki dysponuje samodzielnie lub łącznie z innymi akcjonariuszami Spółki.
10. Osoba, która nie wykonała lub wykonała w sposób nienależyty obowiązek informacyjny, o którym mowa w pkt 8 i 9 powyżej, do chwili usunięcia uchybienia obowiązkowi informacyjnemu, może wykonywać prawo głosu wyłącznie z jednej akcji; wykonywanie przez taką osobę prawa głosu z pozostałych akcji jest bezskuteczne.

9.7. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

Statut Spółki na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie przewiduje ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

Jednakże zgodnie z *ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji* (Dz. U. 2020 r. poz. 117), podmiot, który zamierza nabyć lub osiągnąć istotne uczestnictwo albo nabyć dominację nad TAURON, który jest podmiotem podlegającym ochronie, obowiązany jest każdorazowo złożyć zawiadomienie organowi kontroli - ministrowi właściwemu do spraw energii o zamiarze jego dokonania, chyba że obowiązek ten spoczywa na innych pomiotach.

9.8. Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających i nadzorujących oraz uprawnienia tych osób

9.8.1. Zarząd

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd Spółki składa się z 1 do 6 osób, w tym Prezesa i Wiceprezesów. Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza na okres wspólnej kadencji, która trwa 3 lata, za wyjątkiem I kadencji, która trwała 2 lata. Zgodnie ze Statutem Spółki każdy z członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub WZ.

Celem wyłonienia osoby, z którą zostanie zawarta umowa o świadczenie usług zarządzania w Spółce, Rada Nadzorcza ogłasza konkurs oraz przeprowadza postępowanie kwalifikacyjne na stanowisko Prezesa lub Wiceprezesa, którego celem jest sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata. Kandydat na członka Zarządu musi spełniać wymogi określone w § 16 ust. 3 i 4 Statutu Spółki. Ogłoszenie o postępowaniu kwalifikacyjnym jest publikowane na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl> oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Aktywów Państwowych. Spółka powiadamia akcjonariuszy o wynikach postępowania kwalifikacyjnego.

Kompetencje Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki, nie zastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu Spółki dla WZ lub Rady Nadzorczej, należą do kompetencji Zarządu.

Zgodnie ze Statutem Spółki uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, a w szczególności sprawy wymienione w poniższej tabeli, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 52. Kompetencje Zarządu, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Sprawy wymagające uchwały Zarządu	
1.	regulamin Zarządu,
2.	regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa Spółki,
3.	tworzenie i likwidacja oddziałów,
4.	powołanie prokurenta,
5.	zaciąganie kredytów i pożyczek,
6.	przyjęcie rocznych planów rzeczowo - finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej oraz Strategii Korporacyjnej Grupy Kapitałowej,
7.	zaciąganie zobowiązań warunkowych w rozumieniu <i>ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości</i> , w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawianie weksli, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 3 i 4 Statutu Spółki,
8.	udzielanie darowizn, umorzenie odsetek lub zwolnienie z długu, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 12 i 13 Statutu Spółki,
9.	nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki,
10.	nabycie składników aktywów trwałych z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej 40 tys. zł, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki,
11.	rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej 40 tys. zł, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 2 Statutu Spółki,
12.	określenie wykonywania prawa głosu na WZ lub na ZW spółek, w których Spółka posiada akcje lub udziały, w sprawach należących do kompetencji WZ lub ZW tych spółek, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 4 pkt 9 i 10 Statutu Spółki,
13.	zasady prowadzenia działalności sponsoringowej,
14.	przyjęcie rocznego planu działalności sponsoringowej,
15.	sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej albo do WZ.

9.8.2. Rada Nadzorcza

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza składa się z 5 do 9 osób powoływanych na okres wspólnej kadencji, która trwa 3 lata, za wyjątkiem I kadencji, która trwała 1 rok. Zgodnie ze Statutem Spółki członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez WZ, z zastrzeżeniem, iż:

1. w okresie, w którym Skarb Państwa, w tym wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa w rozumieniu § 10 ust. 5 Statutu Spółki, posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 25% ogółu głosów w Spółce, Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej, w liczbie równej połowie maksymalnej liczby składu Rady Nadzorczej określonej w Statucie Spółki (w razie, gdyby liczba ta okazała się niecałkowita ulega ona zaokrągleniu do liczby całkowitej w dół np. 4,5 ulega zaokrągleniu do 4) powiększonej o 1 z zastrzeżeniem, że Skarb Państwa:
 - 1) jest zobowiązany głosować na WZ w sprawie ustalenia liczby członków Rady Nadzorczej odpowiadającej maksymalnej liczbie członków Rady Nadzorczej określonej w Statucie Spółki w razie zgłoszenia takiego wniosku do Zarządu przez akcjonariusza lub akcjonariuszy posiadających liczbę akcji uprawniającą do wykonywania co najmniej 5% ogółu głosów w Spółce,
 - 2) jest wyłączone od prawa głosowania na WZ w sprawie powołania i odwołania pozostałych członków Rady Nadzorczej, w tym niezależnych członków Rady Nadzorczej; nie dotyczy to jednak przypadku, gdy Rada Nadzorcza nie może działać z powodu składu mniejszego od wymaganego Statutem Spółki, a obecni na WZ akcjonariusze inni niż Skarb Państwa nie dokonają uzupełnienia składu Rady Nadzorczej zgodnie z podziałem miejsc w Radzie Nadzorczej, opisanym w niniejszym rozdziale,
2. w okresie, w którym Skarb Państwa, w tym wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa w rozumieniu § 10 ust. 5 Statutu Spółki, posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania poniżej 25% ogółu głosów w Spółce, Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej,
3. powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej przez Skarb Państwa w trybie określonym w pkt 1 lub 2 powyżej, następuje w drodze oświadczenia składanego Spółce.

Zgodnie z Dobrymi Praktykami 2016, co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej spełnia kryteria niezależności. Określenie „niezależny członek rady nadzorczej” oznacza niezależność członka rady nadzorczej w rozumieniu Załącznika II do *Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej)* (2005/162/WNE) oraz dodatkowych kryteriów wskazanych w Dobrych Praktykach 2016.

Członkowie Rady Nadzorczej składają Spółce, przed ich powołaniem do składu Rady Nadzorczej, pisemne oświadczenie o spełnieniu przesłanek niezależności, o których mowa w Dobrych Praktykach 2016. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej niespełnienie przesłanek niezależności, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie Spółkę. Informacja na temat spełniania przez członków Rady Nadzorczej kryteriów niezależności zamieszczana jest na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

Zgodnie ze Statutem Spółki, do zadań i kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności sprawy wymienione w poniższej tabeli, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 53. Kompetencje Rady Nadzorczej, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Sprawy wymagające uchwały Rady Nadzorczej

Kompetencje opiniodawcze

1. ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Dotyczy to także skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej,
2. ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
3. składanie WZ pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1 i 2 powyżej,
4. sporządzanie raz w roku i przedstawianie WZ:
 - 1) oceny sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego, obejmującej wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym zwłaszcza dotyczące raportowania finansowego i działalności operacyjnej,
 - 2) sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej, obejmującego co najmniej informacje na temat: składu Rady Nadzorczej i jej Komitetów, spełniania przez członków Rady Nadzorczej kryteriów niezależności, liczby posiedzeń Rady Nadzorczej i jej Komitetów, dokonanej samooceny pracy Rady Nadzorczej,
 - 3) oceny sposobu wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych,
 - 4) oceny racjonalności prowadzonej przez Spółkę polityki w zakresie działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze, albo informacji o braku takiej polityki,
5. sporządzanie, wraz ze sprawozdaniem z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego Spółki, opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki dokonanego w danym roku obrotowym w innych podmiotach prawa handlowego,
6. opiniowanie Strategii Korporacyjnej Grupy Kapitałowej,
7. opiniowanie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej,
8. opiniowanie rocznego planu prowadzenia działalności sponsoringowej oraz rocznego raportu z jego realizacji,
9. opiniowanie sporządzanych przez Zarząd Spółki sprawozdań o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi public relations i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem,
10. opiniowanie wniosków Zarządu w sprawach wskazanych w § 35 Statutu Spółki w wyłączeniu wniosków dotyczących członków Rady Nadzorczej,
11. opiniowanie zmiany zasad zbywania aktywów trwałych, określonych w § 38¹ Statutu Spółki.

Kompetencje stanowiące

1. wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej,
2. określanie zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd Spółki rocznego planu rzeczowo-finansowego Spółki i Grupy Kapitałowej,
3. zatwierdzanie planu rzeczowo-finansowego Spółki i Grupy Kapitałowej,
4. przyjmowanie jednolitego tekstu Statutu Spółki, przygotowanego przez Zarząd Spółki,
5. zatwierdzanie regulaminu Zarządu,
6. zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki,
7. zatwierdzanie polityki wynagrodzeń dla grupy kapitałowej,
8. nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* o wartości przekraczającej:
 - 1) 20 000 tys. zł lub
 - 2) 5% sumy aktywów w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 6 Statutu Spółki,
9. rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeżeli wartość rynkowa tych składników przekracza 20 000 tys. zł lub 5% wartości sumy aktywów w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 6 Statutu Spółki, a także oddanie tych składników do korzystania innemu podmiotowi, na okres dłuższy niż 180 dni w roku kalendarzowym, na podstawie czynności prawnej, jeżeli wartość rynkowa przedmiotu czynności prawnej przekracza 500 tys. zł lub 5% sumy aktywów, przy czym, oddanie do korzystania w przypadku:
 - 1) umów najmu, dzierżawy i innych umów o oddanie składnika majątkowego do odpłatnego korzystania innym podmiotom - przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się wartość świadczeń za: rok - jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpiło na podstawie umowy zawartej na czas nieoznaczony, cały czas obowiązywania umowy - w przypadku umów zawieranych na czas oznaczony,
 - 2) umów użyczenia i innych nieodpłatnych umów o oddanie składnika majątkowego do korzystania innym podmiotom - przez wartość rynkową przedmiotu czynności prawnej rozumie się równowartość świadczeń, jakie przysługiwałyby w razie zawarcia umowy najmu lub dzierżawy, za: rok - jeżeli oddanie składnika majątkowego nastąpi na podstawie umowy zawartej na czas nieoznaczony, cały czas obowiązywania umowy - w przypadku umów zawartych na czas oznaczony,
10. zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej równowartość 20 000 tys. zł,

11. wystawianie weksli o wartości przekraczającej równowartość 20 000 tys. zł,
12. wypłata zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy,
13. objęcie albo nabycie akcji lub udziałów innej spółki, o wartości przekraczającej:
 - 1) 20 000 tys. zł lub
 - 2) 5% sumy aktywów w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
14. zbycie akcji lub udziałów innej spółki o wartości rynkowej przekraczającej:
 - 1) 20 000 tys. zł lub
 - 2) 10% sumy aktywów w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
15. zawarcie istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w Spółce lub podmiotem powiązaniem, z zastrzeżeniem, iż powyższemu obowiązki nie podlegają transakcje typowe i zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez Spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej,
16. zawarcie umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego za świadczone usługi łącznie w tej umowie lub innych umowach zawieranych z tym samym podmiotem przekracza 500 tys. zł netto, w stosunku rocznym,
17. zmiana umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem podwyższającej wynagrodzenie powyżej kwoty, o której mowa w pkt 16 powyżej,
18. zawarcie umów o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana,
19. zawarcie umowy darowizny lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 tys. zł lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
20. zwolnienie z długu lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 tys. zł lub 0,1% sumy aktywów w rozumieniu *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.
21. udzielanie zgody na tworzenie oddziałów Spółki za granicą,
22. określanie sposobu wykonywania prawa głosu na WZ lub na ZW spółek, w których Spółka posiada ponad 50% akcji lub udziałów, w sprawach:
 - 1) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego, jeżeli ich wartość przekracza równowartość kwoty 5 000 tys. euro w zł,
 - 2) rozwiązania i likwidacji spółki.
23. określenie sposobu wykonywania prawa głosu przez reprezentanta TAURON na WZ spółek, wobec których Spółka jest przedsiębiorcą dominującym w rozumieniu art. 4 pkt 3 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów*, w sprawach:
 - 1) zawiązania przez spółkę innej spółki,
 - 2) zmiany statutu lub umowy oraz przedmiotu działalności spółki,
 - 3) połączenia, przekształcenia, podziału, rozwiązania i likwidacji spółki,
 - 4) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego spółki,
 - 5) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
 - 6) umorzenia udziałów lub akcji,
 - 7) kształtowania wynagrodzeń członków Zarządów oraz rad nadzorczych,
 - 8) postanowienia dotyczącego roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
 - 9) o których mowa w art. 17 ust. 1 *ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym*, z zastrzeżeniem § 15 ust. 4 Statutu Spółki, z wyłączeniem spraw dotyczących czynności prawnych, o których mowa w § 20 ust. 6 Statutu Spółki, oraz z wyłączeniem spraw dotyczących nabycia lub rozporządzenia składnikami aktywów trwałych stanowiących lub mających stanowić majątek niezbędny do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej przez spółkę będącą operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

Kompetencje dotyczące Zarządu

1. powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
2. ustalanie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu, z zastrzeżeniem § 18 Statutu Spółki,
3. zawieszanie w czynnościach członków Zarządu, z ważnych powodów,
4. delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności i ustalanie im wynagrodzenia z zastrzeżeniem, iż łączne wynagrodzenie pobierane przez oddelegowanego jako członka Rady Nadzorczej oraz z tytułu oddelegowania do czasowego sprawowania czynności członka Zarządu, nie może przekroczyć wynagrodzenia ustalonego dla członka Zarządu, w miejsce którego członek Rady Nadzorczej został oddelegowany,
5. przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka Zarządu,
6. przeprowadzanie konkursu celem wyłonienia osoby, z którą zostanie zawarta umowa o sprawowanie zarządu w Spółce i zawieranie umowy o sprawowanie zarządu w Spółce,
7. udzielanie zgody Członkom Zarządu na zajmowanie stanowisk w organach innych spółek.

Pozostałe kompetencje Rady Nadzorczej Spółki

1. zatwierdzenie rocznego sprawozdania Zarządu z nadzoru nad realizacją projektów inwestycyjnych,
2. sporządzanie sprawozdań z nadzoru realizacji przez Zarząd inwestycji, w tym zakupu aktywów trwałych, a w szczególności opiniowanie prawidłowości i efektywności wydatkowania środków pieniężnych z tym związanych,
3. przyjęcie sporządzanych przez Zarząd sprawozdań dotyczących:
 - 1) wydatków reprezentacyjnych, wydatków na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi public relations i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem,
 - 2) stosowania dobrych praktyk określonych przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 7 ust. 3 *ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym* w zakresie ładu korporacyjnego, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz sponsoringu,
4. uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej.

9.9. Opis zasad zmiany Statutu TAURON Polska Energia S.A.

Zmiany Statutu Spółki dokonywane są zgodnie z postanowieniami Ksh, w szczególności: zmiana Statutu Spółki następuje w drodze uchwały WZ powziętej większością 3/4 głosów, a następnie wymaga wydania przez właściwy sąd postanowienia o wpisie zmiany do rejestru przedsiębiorców. Tekst jednolity Statutu Spółki, obejmujący zmiany uchwalone przez WZ, przyjmuje Rada Nadzorcza w drodze uchwały.

Zgodnie ze Statutem Spółki, istotna zmiana przedmiotu działalności Spółki wymaga 2/3 głosów w obecności osób reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego.

9.10. Sposób działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Sposób funkcjonowania WZ Spółki oraz jego uprawnienia zawarte są w Statucie Spółki oraz w *Regulaminie Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A.* (Regulamin WZ), który jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.tauron.pl/>.

Sposób działania Walnego Zgromadzenia

WZ zwoływane jest przez ogłoszenie na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne. W przypadku, gdy WZ jest zwoływane przez podmiot lub organ inny niż Zarząd na podstawie przepisów Ksh, a zwołanie WZ wymaga współpracy ze strony Zarządu, Zarząd ma obowiązek dokonać wszelkich czynności określonych prawem w celu zwołania, organizacji i przeprowadzenia WZ, które odbywają się w siedzibie Spółki albo w Warszawie.

WZ otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności do otwarcia WZ upoważnieni są w kolejności: Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Prezes Zarządu, osoba wyznaczona przez Zarząd albo akcjonariusz, który zarejestrował na WZ akcje uprawniające do wykonywania największej liczby głosów. Następnie, spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w WZ wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia.

WZ podejmuje uchwały bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji, o ile przepisy Ksh oraz postanowienia Statutu Spółki nie stanowią inaczej. WZ może zarządzić przerwę w obradach większością 2/3 głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż 30 dni.

Przerwa w obradach WZ może mieć miejsce jedynie w szczególnych sytuacjach każdorazowo wskazanych w uzasadnieniu uchwały, sporządzanym w oparciu o powody przedstawione przez akcjonariusza wnioskującego o zarządzenie przerwy.

Uchwała WZ w sprawie zarządzenia przerwy wskazuje wyraźnie termin wznowienia obrad, przy czym termin ten nie może stanowić bariery dla wzięcia udziału we wznowionych obradach przez większość akcjonariuszy, w tym akcjonariuszy mniejszościowych.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Zgodnie ze Statutem Spółki uchwały WZ wymagają sprawy wymienione w poniższej tabeli według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 54. Kompetencje Walnego Zgromadzenia, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Sprawy wymagające uchwały Walnego Zgromadzenia
1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za ubiegły rok obrotowy oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej,
2. udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
3. podział zysku lub pokrycie straty,
4. powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej,
5. zawieszanie członków Zarządu w czynnościach,
6. ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem § 29 ust. 4 Statutu Spółki,
7. ustalanie zasad kształtowania wynagrodzenia i wysokości wynagradzania członków Zarządu z uwzględnieniem przepisów <i>ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami</i> ,
8. zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
9. zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób. Zawarcie przez spółkę zależną umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
10. podwyższanie i obniżenie kapitału zakładowego Spółki,
11. emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i papierów wartościowych imiennych lub na okaziciela uprawniających ich posiadacza do zapisu lub objęcia akcji,
12. nabycie akcji własnych w przypadku, gdy wymagają tego przepisy Ksh,
13. przymusowy wykup akcji stosownie do postanowień art. 418 Ksh,
14. tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów rezerwowych,
15. użycie kapitału zapasowego,
16. postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
17. połączenie, przekształcenie oraz podział Spółki,
18. umorzenia akcji,
19. zmiana Statutu i zmiana przedmiotu działalności Spółki,
20. rozwiązanie i likwidacja Spółki.

Zgodnie z przepisami Ksh decyzja o emisji i wykupie akcji należy do kompetencji WZ.

Opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Poniższa tabela przedstawia opis praw akcjonariuszy Spółki związanych z WZ zgodnie ze Statutem Spółki, Ksh, i Regulaminem WZ

Tabela nr 55. Opis praw akcjonariuszy związanych z Walnym Zgromadzeniem

Lp.	Prawa akcjonariuszy	Opis praw akcjonariuszy
1.	Zwołanie WZ	Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej 1/20 kapitału zakładowego, mogą żądać zwołań Nadzwyczajnego WZ. Żądanie to powinno zawierać zwięzłe uzasadnienie. Może ono zostać złożone Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej, na adres e-mailowy Spółki, wskazany przez Spółkę na stronie internetowej w zakładce <i>Relacje inwestorskie</i> . Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne WZ i wyznaczyć przewodniczącego tego WZ.
2.	Umieszczenie spraw w porządku obrad WZ	Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego WZ. Żądanie, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone Zarządowi nie później niż na 21 dni przed wyznaczonym terminem WZ w postaci elektronicznej na adres e-mailowy Spółki, bądź w formie pisemnej na adres Spółki.
3.	Zapoznanie się z listą akcjonariuszy	Akcjonariusze mogą zapoznać się z listą akcjonariuszy w siedzibie Zarządu Spółki przez 3 dni powszednie bezpośrednio poprzedzające odbycie WZ. Akcjonariusze mogą również żądać przesłania listy akcjonariuszy nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna być wysłana.
4.	Uczestnictwo w WZ	Prawo uczestniczenia w WZ mają tylko osoby będące akcjonariuszami na 16 dni przed datą WZ (dzień rejestracji w WZ). W celu uczestniczenia w WZ akcjonariusze powinni zgłosić firmie inwestycyjnej prowadzącej ich rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w WZ. Żądanie to powinno być zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu WZ oraz nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w WZ.
5.	Reprezentowanie akcjonariusza przez pełnomocnika	Akcjonariusze mogą uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Współprawnieni z akcji mogą uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu jedynie poprzez wspólnego przedstawiciela (pełnomocnika). Pełnomocnik może reprezentować więcej niż jednego akcjonariusza i głosować odmiennie z akcji każdego akcjonariusza.
6.	Wybór Przewodniczącego WZ	Akcjonariusze wybierają przewodniczącego spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w WZ. Każdy z uczestników WZ ma prawo zgłosić jedną kandydaturę. Wyboru Przewodniczącego dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów. W przypadku, gdy zgłoszono tylko jednego kandydata, wybór może odbyć się przez aklamację.
7.	Wybór Komisji Skrutacyjnej	Każdy akcjonariusz może zgłosić nie więcej niż 3 kandydatów na członka Komisji Skrutacyjnej, wybieranej przez WZ, oraz głosować maksymalnie na 3 kandydatów.
8.	Zgłoszenie projektu uchwały	Do czasu zamknięcia dyskusji nad danym punktem porządku obrad WZ akcjonariusze mają prawo do wniesienia propozycji zmian do treści projektu uchwały proponowanego do przyjęcia przez WZ w ramach danego punktu porządku obrad lub do zgłoszenia własnego projektu takiej uchwały. Propozycje zmian lub projekty uchwał wraz z uzasadnieniem można składać pisemnie na ręce Przewodniczącego albo ustnie do protokołu obrad.
9.	Zgłoszenie sprzeciwu	Akcjonariusze, którzy głosowali przeciwko uchwale, a po jej podjęciu przez WZ chcą zgłosić swój sprzeciw, powinni bezpośrednio po ogłoszeniu wyników głosowania wyrazić sprzeciw i zażądać jego zaprotokołowania przed przystąpieniem do następnego punktu porządku obrad. W razie późniejszego zgłoszenia sprzeciwu, jednak nie później niż do zamknięcia obrad WZ, akcjonariusze powinni wskazać, przeciwko której uchwale podjętej przez WZ zgłaszają sprzeciw. Akcjonariusze zgłaszający swój sprzeciw przeciwko uchwale WZ mogą zgłosić do protokołu obrad jego zwięzłe uzasadnienie.

9.11. Skład osobowy, jego zmiany oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących TAURON Polska Energia S.A. oraz ich komitetów

9.11.1. Zarząd

Obecna, V kadencja Zarządu, rozpoczęła swój bieg w dniu 16 marca 2017 r. Rada Nadzorcza w dniu 15 marca 2017 r. odwołała ze skutkiem na koniec dnia wszystkich członków Zarządu oraz powołała z dniem 16 marca 2017 r. członków Zarządu w skład Zarządu Spółki V wspólnej kadencji. Zgodnie ze Statutem Spółki kadencja wspólna wynosi 3 lata.

Skład osobowy Zarządu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Filip Grzegorzczak - Prezes Zarządu,
2. Jarosław Broda - Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Majątkiem i Rozwoju,
3. Marek Wadowski - Wiceprezes Zarządu ds. Finansów.

Zmiany w składzie osobowym Zarządu w 2019 r.

Na dzień 1 stycznia 2019 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: Filip Grzegorzczak (Prezes Zarządu), Jarosław Broda (Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Majątkiem i Rozwoju), Kamil Kamiński (Wiceprezes Zarządu ds. Klienta i Wsparcia Korporacyjnego) oraz Marek Wadowski (Wiceprezes Zarządu ds. Finansów).

W dniu 21 września 2019 r. Rada Nadzorcza odwołała Kamila Kamińskiego ze składu Zarządu i pełnionej funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Klienta i Wsparcia Korporacyjnego.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie miały miejsca inne zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Doświadczenie i kompetencje członków Zarządu

Filip Grzegorzczak - Prezes Zarządu

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji oraz Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, gdzie doktoryzował się z prawa Unii Europejskiej, a następnie uzyskał habilitację z prawa gospodarczego. Absolwent studiów Executive Master of Business Administration (AESE Business School, EM Normandie, Krakowska Szkoła Biznesu UEK).

Ukończył również program Summer Advanced Course in European Law University of London, King's College, Centre of European Law; program International Business and Trade Summer School Catholic University of America - Columbus School of Law oraz École de droit français Université d'Orléans. Biegłe włada językami: angielskim i francuskim.

Posiada doświadczenie zawodowe w branży paliwowo-energetycznej i administracji publicznej. W latach 2015-2016 wiceminister Skarbu Państwa odpowiedzialny za nadzór właścicielski i procesy legislacyjne oraz członek Stałego Komitetu Rady Ministrów. W latach 2011-2014 związany z Kompanią Węglową S.A. jako pełnomocnik zarządu ds. rozwoju energetyki i dyrektor ds. korporacyjnych w spółce Węglukoks Energia sp. z o.o., a w okresie 2007-2008 wiceprezes TAURON Polska Energia S.A. ds. zarządzania grupą kapitałową.

Profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Jako Prezes Zarządu kieruje pracami zarządu, wykonuje prawa i obowiązki pracodawcy oraz nadzoruje obszary działalności spółki: prawny, korporacyjny, strategii oraz komunikacji i marketingu, regulacji i spraw międzynarodowych, audytu i kontroli, zasobów ludzkich, bezpieczeństwa i zgodności, Pełnomocnika ds. Zgodności oraz Rzecznika Dialogu Społecznego.

Jarosław Broda - Wiceprezes Zarządu

Absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, posiada dyplom ukończenia studiów podyplomowych w dziedzinie zarządzania projektami w Akademii Leona Koźmińskiego.

Posiada doświadczenie w obszarze konsolidacji i funkcjonowania sektora elektroenergetycznego, prywatyzacji państwowych grup energetycznych, tworzenia procesów związanych z restrukturyzacją i budowaniem strategii oraz projektów rozwojowych podmiotów energetycznych.

Od początku kariery zawodowej związany z podmiotami sektora energetycznego, w których zajmował wysokie stanowiska menadżerskie i dyrektorskie.

Doświadczenie zawodowe zdobywał pracując w Ministerstwie Skarbu Państwa oraz w TAURON i GDF Suez Energia Polska. Ostatnio związany z GDF Suez Energia Polska - Katowice i z GDF Suez (Branch Energy Europe), gdzie był odpowiedzialny za analizy rynku oraz opracowanie strategii rozwoju spółki, zarządzanie regulacyjne i projekty M&A. Brał także udział w budowie strategii rozwoju działalności w obszarze sprzedaży i marketingu w Europie. Od połowy 2015 r. odpowiadał za przygotowanie strategii komercyjnej oraz kontraktu różnicowego przy projekcie nuklearnym w Wielkiej Brytanii.

Jako Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Majątkiem i Rozwoju nadzoruje pracę następujących obszarów działalności spółki: projektów inwestycyjnych, fuzji, przejęć i dezinvestycji, zarządzania majątkiem, zarządzania majątkiem wydobywania, badań i rozwoju, bezpieczeństwa i higieny pracy, ryzyka oraz Pełnomocnika ds. BHP.

Marek Wadowski - Wiceprezes Zarządu

Absolwent Wydziału Ekonomii Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Ukończył także studia podyplomowe École Supérieure de Commerce Toulouse, gdzie uzyskał dyplom Mastère Spécialisé en Banque et Ingénierie Financière oraz studia Executive MBA na Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Posiada doświadczenie w sferze zarządzania procesami finansowymi, controllingowymi i księgowymi w przemyśle (energetyka, górnictwo, hutnictwo), jak również z zakresu finansowania inwestycji oraz międzynarodowych transakcji handlowych. Brał udział w realizacji projektów due diligence i wyceny licznych spółek (metodami dochodową, majątkową i porównawczą).

Od początku kariery zawodowej związany z podmiotami sektora energetycznego, górniczego i hutniczego, w których pełnił funkcje Prezesa lub Wiceprezesa Zarządu oraz zajmował wysokie stanowiska menadżerskie. Doświadczenia zawodowe zdobywał pracując w firmie BRE Corporate Finance S.A., Hucie Cynku Miasteczko Śląskie S.A. oraz w spółkach Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. Od 2008 r. pełniąc funkcję Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za pion finansowy w spółkach Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki

Węglowej odpowiadał m.in. za strukturyzowanie transakcji handlowych, wdrażanie polityki zabezpieczenia ryzyka walutowego, obniżanie kosztów finansowych, zarządzanie płynnością, pozyskanie finansowania od konsorcjum bankowego w postaci programu emisji obligacji. Uczestniczył również w procesie debiutu giełdowego Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. (wprowadzenie MSR, modyfikacja systemu informacji zarządczej, przygotowanie prospektu emisyjnego, rozmowy z inwestorami). Pełnił funkcję Prezesa Zarządu w Towarzystwie Finansowym Silesia, gdzie uczestniczył w programie emisji obligacji Kompanii Węglowej oraz zajmował się pozyskaniem finansowania dłużnego od konsorcjum banków.

Jako Wiceprezes Zarządu ds. Finansów nadzoruje pracę następujących obszarów działalności spółki: zarządzania finansami, controllingu, rachunkowości i podatków, analiz, zakupów i administracji, IT, operatora rynku i obsługi handlu, obrotu, handlu paliwami, zarządzania portfelem oraz Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Szczegółowy opis doświadczenia i kompetencji członków Zarządu został opublikowany na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

Opis działania

Zarząd Spółki działa na podstawie Ksh i innych przepisów prawa, postanowień Statutu Spółki oraz postanowień *Regulaminu Zarządu TAURON Polska Energia Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach*, który jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>. Przy wykonywaniu swoich obowiązków członkowie Zarządu kierują się zasadami zawartymi w Dobrych Praktykach 2016.

Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Jeżeli Zarząd jest jednoosobowy, do składania oświadczeń w imieniu Spółki uprawniony jest jeden członek Zarządu albo prokurent.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Wiceprezes Zarządu. Posiedzenia Zarządu zwoływane są również na wniosek większości Wiceprezesów Zarządu, jak również Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Posiedzenia odbywają się w siedzibie Spółki, w terminie ustalonym przez zwołującego posiedzenie. W uzasadnionych przypadkach posiedzenia Zarządu mogą odbywać się poza siedzibą Spółki. Posiedzeniom Zarządu przewodniczy Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Wiceprezes Zarządu.

Zarząd głosuje w sposób jawny. Wynik głosowania odnotowywany jest w protokole posiedzenia. Prezes Zarządu zarządza głosowanie tajne na wniosek któregokolwiek z członków Zarządu.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów w obecności 3/5 składu członków Zarządu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Głosowanie w powyższych trybach zarządza Prezes Zarządu lub wskazany przez niego członek Zarządu, określając termin końcowy dla oddania głosu przez członków Zarządu. Dopuszczalne jest złożenie zdania odrębnego. Odnotowywane jest ono w protokole wraz z uzasadnieniem. Decyzje Zarządu, będące postanowieniami w sprawach bieżących, nie wymagających podjęcia uchwały, są odnotowywane wyłącznie w protokole.

Wewnętrzny podział pomiędzy członków Zarządu zadań i odpowiedzialności za poszczególne obszary biznesowe Spółki, określone w *Regulaminie Organizacyjnym TAURON Polska Energia S.A.*, obejmujące samodzielne stanowiska pracy oraz jednostki organizacyjne podlegające bezpośrednio Dyrektorom Wykonawczym, pracą których kierują członkowie Zarządu bezpośrednio lub za pośrednictwem Dyrektorów Zarządzających, określa Uchwała Zarządu Spółki nr 397/V/2019 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie przyporządkowania poszczególnych obszarów biznesowych Spółki oraz samodzielnych stanowisk pracy bezpośrednio podlegających Członkom Zarządu TAURON Polska Energia S.A. z późniejszymi zmianami.

Struktura obszarów biznesowych Spółki podległych poszczególnym członkom Zarządu określona jest w schemacie podziału odpowiedzialności członków Zarządu Spółki, omówionym w pkt 1.6.5. niniejszego sprawozdania oraz opublikowanym na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

9.11.2. Rada Nadzorcza

Obecna, V kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się w dniu 29 maja 2017 r., tj. w dniu odbycia Zwyczajnego WZ Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członków Rady Nadzorczej IV kadencji czyli za rok obrotowy 2016. Zgodnie ze Statutem Spółki jest to kadencja wspólna i wynosi 3 lata.

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2019 r.

1. Beata Chłodzińska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
2. Teresa Famulska - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
3. Jacek Szyke - Sekretarz Rady Nadzorczej,
4. Barbara Łasak-Jarszak - Członek Rady Nadzorczej,
5. Grzegorz Peczkis - Członek Rady Nadzorczej,

6. Jan Płudowski - Członek Rady Nadzorczej,
7. Marcin Szlenk - Członek Rady Nadzorczej,
8. Katarzyna Taczanowska - Członek Rady Nadzorczej,
9. Agnieszka Woźniak - Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

Na dzień 1 stycznia 2019 r. w skład Rady Nadzorczej wchodziły następujące osoby: Beata Chłodzińska (Przewodnicząca Rady Nadzorczej), Teresa Famulska (Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej), Jacek Szyke (Sekretarz Rady Nadzorczej), Radosław Domagalski-Łabędzki (Członek Rady Nadzorczej), Barbara Łasak-Jarszak (Członek Rady Nadzorczej), Paweł Pampuszko (Członek Rady Nadzorczej), Jan Płudowski (Członek Rady Nadzorczej), Marcin Szlenk (Członek Rady Nadzorczej) oraz Agnieszka Woźniak (Członek Rady Nadzorczej).

W dniu 8 maja 2019 r. Zwyczajne WZ Spółki odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki V wspólnej kadencji Radosława Domagalskiego-Łabędzkiego oraz Pawła Pampuszko i powołało do składu Rady Nadzorczej Spółki V wspólnej kadencji Rafała Pawełczyka oraz Katarzynę Taczanowską.

W dniu 26 lipca 2019 r. wygasł mandat członka Rady Nadzorczej Spółki Rafała Pawełczyka wskutek zgonu.

W dniu 6 grudnia 2019 r. Nadzwyczajne WZ Spółki powołało do składu Rady Nadzorczej Spółki Grzegorza Peczkisa.

W dniu 24 marca 2020 r. Minister Aktywów Państwowych działając na podstawie § 23 ust. 1 pkt 1 i 3 Statutu Spółki odwołał ze składu Rady Nadzorczej Spółki Agnieszkę Woźniak oraz powołał do składu Rady Nadzorczej Spółki Andrzeja Śliwkę.

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Beata Chłodzińska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
2. Teresa Famulska - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
3. Jacek Szyke - Sekretarz Rady Nadzorczej,
4. Barbara Łasak-Jarszak - Członek Rady Nadzorczej,
5. Grzegorz Peczkis - Członek Rady Nadzorczej,
6. Jan Płudowski - Członek Rady Nadzorczej,
7. Marcin Szlenk - Członek Rady Nadzorczej,
8. Andrzej Śliwka - Członek Rady Nadzorczej,
9. Katarzyna Taczanowska - Członek Rady Nadzorczej.

Informacja o niezależności członków Rady Nadzorczej

Określenie „niezależny członek rady nadzorczej” oznacza niezależnego członka rady nadzorczej w rozumieniu Załącznika nr II do *Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE)* z uwzględnieniem *Dobrych Praktyk 2016*. Co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności w rozumieniu ww. Zalecenia.

Poniższa tabela przedstawia informację o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej Spółki wymogów niezależności określonych w ww. Zaleceniu oraz *Dobrych Praktykach 2016* na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 56. Spełnienie przez członków Rady Nadzorczej Spółki wymogów niezależności, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Lp.	Imię i Nazwisko	Spełnienie wymogów niezależności	
		na dzień 31 grudnia 2019 r.	na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania
1.	Beata Chłodzińska	Spełnia wymogi niezależności	Spełnia wymogi niezależności
2.	Teresa Famulska	Spełnia wymogi niezależności	Spełnia wymogi niezależności
3.	Jacek Szyke	Spełnia wymogi niezależności	Spełnia wymogi niezależności
4.	Barbara Łasak - Jarszak	Spełnia wymogi niezależności	Nie spełnia wymogów niezależności
5.	Grzegorz Peczkis	Spełnia wymogi niezależności	Spełnia wymogi niezależności
6.	Jan Płudowski	Spełnia wymogi niezależności	Spełnia wymogi niezależności
7.	Marcin Szlenk	Spełnia wymogi niezależności	Spełnia wymogi niezależności
8.	Andrzej Śliwka	-	Nie spełnia wymogów niezależności

Lp.	Imię i Nazwisko	Spełnienie wymogów niezależności	
		na dzień 31 grudnia 2019 r.	na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania
9.	Katarzyna Taczanowska	Nie spełnia wymogów niezależności	Nie spełnia wymogów niezależności
10.	Agnieszka Woźniak	Nie spełnia wymogów niezależności	-

Doświadczenie i kompetencje członków Rady Nadzorczej

Beata Chłodzińska - Przewodnicząca Rady Nadzorczej

Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Posiada uprawnienia radcy prawnego.

W latach 2001-2016 związana z Ministerstwem Skarbu Państwa, gdzie prowadziła obsługę prawną, ostatnio jako Zastępca Dyrektora w Departamencie Prawnym i Procesowym. W Ministerstwie Energii koordynowała pracami Zespołu Radców Prawnych w Biurze Prawnym. Obecnie pełni funkcję Dyrektora Działu Prawnego ds. Obsługi Prawnej Korporacyjnej i Inwestycji w spółce PKN Orlen S.A.

Doświadczenie związane z nadzorowaniem działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa zdobywała zasiadając m.in. w radach nadzorczych następujących spółek: Polska Agencja Prasowa S.A. z siedzibą w Warszawie, Centrum Techniki Okrętowej S.A. z siedzibą w Gdańsku, Chemia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Międzynarodowa Korporacja Gwarancyjna sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 12 sierpnia 2015 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji pełni funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej, Przewodniczącej Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, a ponadto jest członkiem Komitetu Strategii Rady Nadzorczej.

Teresa Famulska - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej

Absolwentka Akademii Ekonomicznej w Katowicach, profesor nauk ekonomicznych nadany przez Prezydenta RP na wniosek Rady Wydziału Finansów i Ubezpieczeń Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

Od 1981 r. związana z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach. Obecnie jest Kierownikiem Katedry Finansów Publicznych zajmując stanowisko profesora zwyczajnego. W latach 1998-2013 pracowała w Wyższej Szkole Bankowości i Finansów, ostatnio jako dziekan, zajmując stanowisko profesora zwyczajnego.

Autorka ok. 150 publikacji krajowych i zagranicznych z problematyki finansów, głównie finansów publicznych (w tym podatki i systemy podatkowe) oraz finansów przedsiębiorstw. Obok pracy akademickiej stale współpracuje z praktyką gospodarczą uczestnicząc m.in. w kilkudziesięciu projektach naukowo-badawczych. Prowadzi liczne wykłady i szkolenia dla kadr finansowych i menedżerskich przedsiębiorstw oraz pracowników aparatu skarbowego, w ramach studiów podyplomowych oraz we współpracy m.in. z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym i Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce. Od marca 2007 r. do listopada 2018 r. pracowała w trzech kolejnych kadencjach Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego, przy czym od 2010 r. w dwóch kolejnych kadencjach pełniła funkcję Przewodniczącej. Od 2007 r. członek Komitetu Nauk o Finansach Polskiej Akademii Nauk, gdzie w latach 2011-2015 była członkiem Prezydium Komitetu. Ponadto jest członkiem Zarządu Głównego Polskiego Stowarzyszenia Finansów i Bankowości, International Fiscal Association, Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. We wrześniu 2018 r. została wpisana na listę doradców podatkowych.

Posiada następujące nagrody i wyróżnienia: Srebrny Krzyż Zasługi, Srebrny Medal za Długoletnią Służbę, Medal Komisji Edukacji Narodowej, nagrody Ministra Edukacji Narodowej oraz Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 29 maja 2017 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji pełni funkcję Wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej oraz Przewodniczącej Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Jacek Szyke - Sekretarz Rady Nadzorczej

Absolwent ekonomii na Uniwersytecie w Łodzi oraz Wydziału Elektrycznego Politechniki w Poznaniu, na której uzyskał tytuł doktora nauk technicznych.

Posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w energetyce zawodowej, gdzie przeszedł wszystkie szczeble kariery zawodowej poczynając od stażysty, majstra, Kierownika Działu Zabezpieczeń i Automatyki (Zakład Energetyczny Kalisz i Łódź), Dyżurnego Inżyniera Ruchu (Elektrociepłownia Łódź), do stanowiska Głównego Inżyniera (Zakład Energetyczny Łódź i Płock) i Dyrektora Naczelnego (Zakład Energetyczny Płock oraz Elektrociepłownia Siekierki). Pracował również jako Menedżer Kontraktu w Libii. Właściciel oraz Prezes firmy konsultingowej JES ENERGY.

Posiadane odznaczenia państwowe: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski. Posiadane odznaczenia resortowe: Zasłużony dla resortów: Energetyki, Budownictwa, Łączności, Pożarnictwa, Kultury i Ciepłownictwa.

Autor ponad 100 artykułów, publikacji i książek, w tym: „Wspomnienia o tradycji i zwyczajach pracy w energetyce”, „O energetyce z sentymentem”, „Historia Polskiej Elektroenergetyki”, „Złota Księga Elektroenergetyki”, „Grupa TAURON - monografia”.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 14 września 2010 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji pełni funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej oraz Przewodniczącego Komitetu Strategii Rady Nadzorczej, a także jest członkiem Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Barbara Łasak - Jarszak - Członek Rady Nadzorczej

Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

Od stycznia 1997 r. do lutego 2017 r. była pracownikiem Departamentu Prawnego w Ministerstwie Skarbu Państwa. W okresie od kwietnia 1998 r. do lutego 2017 r. kierowała komórką organizacyjną w ramach Departamentu Prawnego zapewniającego obsługę prawną ministerstwa. Od dnia 1 marca 2017 r. do dnia 7 stycznia 2020 r. naczelnik Wydziału ds. Mienia Państwowego i Finansów w Departamencie Skarbu Państwa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, gdzie zajmowała się m.in. problematyką związaną z nowymi zasadami zarządzania mieniem państwowym. Od dnia 8 stycznia 2020 r. zatrudniona na stanowisku naczelnika w Departamencie Nieruchomości Ministerstwa Aktywów Państwowych. Aktualnie zajmuje się prowadzeniem nadzoru właścicielskiego nad spółkami sektora związanego z rynkiem nieruchomości oraz których działalność obejmuje gospodarowanie nieruchomościami.

W latach 1999-2001 członek Komisji Dyscyplinarnej Ministerstwa Skarbu Państwa. W latach 1999-2005 zastępca rzeczniczki dyscypliny finansów publicznych przy Ministrze Skarbu Państwa.

Posiada wieloletnie doświadczenie w pracy w organach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, w tym: ZPP „Lenora” sp. z o.o., Koneckie Zakłady Odlewnicze S.A., Uzdrawisko Busko-Zdrój S.A., ŚWWG Polmos S.A., Stocznia Gdynia S.A., Archimedes S.A., PSO „Maskpol” S.A., ZG „Dom Słowa Polskiego” S.A. w likwidacji, Fundusz Rozwoju Spółek S.A., Zakłady Mięsne Nisko S.A.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 29 maja 2017 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji jest członkiem Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej.

Grzegorz Peczkis - Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn. Posiada stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie budowy i eksploatacji maszyn. Ukończył również studium podyplomowe z zarządzania przedsiębiorstwem oraz studium doskonalenia pedagogicznego dla nauczycieli akademickich.

Zdobywał doświadczenie zarówno w biznesie, jako prokurent w spółce Diapom sp. z o.o., jak i na uczelni, jako asystent, a następnie adiunkt zatrudniony na Politechnice Śląskiej.

Autor kilkudziesięciu publikacji naukowych oraz publicystycznych. Uprawniony z dziesięciu patentów przyznanych przez Urząd Patentowy RP.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 6 grudnia 2019 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji jest członkiem Komitetu Strategii Rady Nadzorczej.

Jan Płudowski - Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Ukończył również studia podyplomowe na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej, na Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego w Katowicach na kierunku zarządzanie finansami przedsiębiorstw oraz na Wydziale Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego na kierunku marketing i zarządzanie w przedsiębiorstwie.

Zawodowo związany z energetyką, doświadczenie zawodowe zdobywał zajmując stanowiska na wszystkich szczeblach kariery zawodowej. Pracował m.in. na stanowiskach Głównego Energetyka Okręgu (PKP Śląska Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach), Dyrektora Zakładu Energetyki Kolejowej w Katowicach oraz Naczelnika Wydziału Gospodarki Energetycznej (PKP Dyrekcja Energetyki Kolejowej w Warszawie), Dyrektora Biura Przepływu Środków Pieniężnych (PKP Energetyka sp. z o.o. w Warszawie).

W latach 2007-2008 pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej Spółki Energetycznej Jastrzębie S.A.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 30 grudnia 2016 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji jest członkiem Komitetu Audytu Rady Nadzorczej oraz Komitetu Strategii Rady Nadzorczej.

Marcin Szlenk - Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Szkoły Głównej Handlowej - magister ekonomii, specjalność Zarządzanie i Marketing oraz Finanse i Bankowość.

Ukończył program Executive MBA Uniwersytetu Warszawskiego i University of Illinois, a także Podyplomowe Studium Europejskich Stosunków Finansowo-Ekonomiczno-Prawnych w Szkole Głównej Handlowej. Od 2007 r. jest członkiem Chartered Institute of Management Accounting (CIMA). W 2016 r. ukończył program Global Management Development Programme organizowany przez Grupę Johnson Matthey.

Wieloletni kontroler i dyrektor finansowy z bogatym doświadczeniem zawodowym zdobytym w różnorodnych środowiskach biznesowych. W latach 1999-2002 Senior Auditor w Arthur Andersen. W latach 2002-2010 Kontroler Finansowy, najpierw w Magneti Marelli Aftermarket Sp. z o.o., a następnie Automotive Lighting Polska Sp. z o.o. (obie spółki należące do Grupy FIAT). W latach 2010-2012 pracował jako Europejski Kontroler Finansowy grupy Axon. Od 2012 r. jest Dyrektorem Finansowym i Członkiem Zarządu Johnson Matthey Battery Systems Sp. z o.o., a od 2017 r., a w latach 2017-2018 był także Członkiem Zarządu Johnson Matthey Poland Sp. z o.o.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 16 kwietnia 2018 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji jest członkiem Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Andrzej Śliwka - Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego. Ukończył studia podyplomowe Podatki i prawo podatkowe na Uniwersytecie Gdańskim oraz aplikację radcowską przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Posiada uprawnienia radcy prawnego.

Specjalizuje się w prawie korporacyjnym, umowach gospodarczych i procesie inwestycyjnym. Ponadto w swojej dotychczasowej praktyce zajmował się również: prawem nieruchomości, badaniem due diligence, a także prowadzeniem sporów sądowych.

Obecnie pełni funkcję Zastępcy Dyrektora Departamentu Nadzoru Właścicielskiego I w Ministerstwie Aktywów Państwowych oraz jest członkiem zespołu eksperckiego ds. zwiększenia efektywności Rad Nadzorczych wchodzącego w skład Komisji ds. reformy nadzoru właścicielskiego.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 24 marca 2020 r.

Katarzyna Taczanowska - Członek Rady Nadzorczej

Absolwentka Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, wpisana na listę radców prawnych w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie.

Posiada wieloletnie doświadczenie zawodowe w obszarze obsługi prawnej podmiotów gospodarczych, którym zajmuje się od 2003 r. Była współnikiem w kancelarii GWW Woźny i Wspólnicy, od 2009 r. do chwili obecnej jest współnikiem w kancelarii Kudlak, Taczanowska-Wileńska sp.k.

W latach 2009-2012 była Dyrektorem Biura Prawnego w Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych PZU S.A. Zasiadała w Radach Nadzorczych PZU Życie S.A., LOT Aircraft Maintenance Services sp. z o.o. oraz IDA Management sp. z o.o.

Od lipca 2018 r. pełni funkcję Dyrektora Naczelnego ds. Korporacyjnych i Prawnych w KGHM Polska Miedź S.A.

Członkiem Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. pozostaje od dnia 8 maja 2019 r.

W Radzie Nadzorczej V kadencji jest członkiem Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

Szczegółowy opis doświadczenia i kompetencji członków Rady Nadzorczej został opublikowany na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.tauron.pl>.

Opis działania

Szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej zawarty jest w Ksh, Statucie Spółki, oraz w *Regulaminie Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach*, który jest dostępny na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.tauron.pl/>.

Główną formą wykonywania przez Radę Nadzorczą nadzoru nad działalnością Spółki są posiedzenia Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej lub Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej przedstawiając szczegółowy porządek obrad:

1. zgodnie z przyjętymi przez Radę Nadzorczą ustaleniami,
2. z własnej inicjatywy,
3. na pisemny wniosek każdego z członków Rady Nadzorczej,
4. na pisemny wniosek Zarządu.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w siedzibie Spółki. W uzasadnionych przypadkach posiedzenie może zostać zwołane w innym miejscu.

Do zwołania posiedzenia wymagane jest pisemne zaproszenie wszystkich członków Rady Nadzorczej na co najmniej 7 dni przed terminem posiedzenia Rady Nadzorczej. Z ważnych powodów Przewodniczący Rady Nadzorczej może skrócić ten termin do 2 dni, określając sposób przekazania zaproszenia. Zawiadomienia o posiedzeniu Rady Nadzorczej przekazywane są za pomocą faksu lub poczty elektronicznej. W zawiadomieniu o posiedzeniu Rady Nadzorczej Przewodniczący określa termin posiedzenia, miejsce obrad oraz szczegółowy projekt porządku obrad. Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące. Rada Nadzorcza może odbywać posiedzenia bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady Nadzorczej są obecni i nikt nie wniesie sprzeciwu do faktu odbycia posiedzenia lub do porządku obrad.

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wniesie sprzeciwu do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad powinna być włączona do porządku obrad następnego posiedzenia.

Udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej jest obowiązkiem członka Rady Nadzorczej. Członek Rady Nadzorczej podaje przyczyny swojej nieobecności na piśmie. Usprawiedliwienie nieobecności członka Rady Nadzorczej wymaga uchwały Rady Nadzorczej. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą uczestniczyć członkowie Zarządu Spółki, o ile Rada Nadzorcza nie wyrazi sprzeciwu. Udział członków Zarządu w posiedzeniach Rady Nadzorczej jest obowiązkowy, jeżeli zostali zaproszeni przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej. W posiedzeniach mogą uczestniczyć także inne osoby, jeżeli zostaną one zaproszone w powyższy sposób.

Rada Nadzorcza może zasięgać opinii radców prawnych świadczących stałą pomoc prawną na rzecz Spółki oraz, w uzasadnionych przypadkach, powoływać i zapraszać na posiedzenia Rady Nadzorczej odpowiednich ekspertów w celu zasięgnięcia opinii i podjęcia właściwej decyzji. W przypadkach, o których mowa powyżej, Rada Nadzorcza podejmuje uchwałę o zleceniu pracy wybranemu ekspertowi (firmie audytorskiej, konsultingowej, kancelarii prawnej) zobowiązując Zarząd Spółki do zawarcia odpowiedniej umowy.

Posiedzenia Rady Nadzorczej prowadzi Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej. Z ważnych powodów, za zgodą większości członków Rady Nadzorczej obecnych na posiedzeniu, prowadzący posiedzenie ma obowiązek poddać pod głosowanie wnioski o przerwanie obrad i ustalić termin wznowienia obrad Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza podejmuje postanowienia w formie uchwał. Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są głównie na posiedzeniach. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa jej członków, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni we właściwy sposób określony w Regulaminie Rady Nadzorczej. Z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, w tym Ksh, oraz postanowień Statutu Spółki, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu, przy czym przez bezwzględną większość głosów rozumie się więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw” i „wstrzymujących się”. W sprawach nieobjętych porządkiem obrad uchwał podjąć nie można, chyba że obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wyrazi sprzeciwu. Nie dotyczy to uchwał w sprawie usprawiedliwienia nieobecności członka Rady Nadzorczej na posiedzeniu. Głosowanie nad uchwałami jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się:

- na żądanie choćby jednego z członków Rady Nadzorczej,
- w sprawach osobowych.

Rada Nadzorcza, zgodnie ze Statutem Spółki, może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uprzedniego powiadomienia wszystkich członków Rady Nadzorczej o treści projektu uchwały. Podejmowanie uchwał w tym trybie nie dotyczy wyboru Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej, powołania lub zawieszenia w czynnościach członka Zarządu oraz odwołania tych osób, jak również innych spraw, których rozstrzygnięcie wymaga głosowania tajnego. Głosując nad uchwałą podejmowaną w powyższym trybie, członek Rady Nadzorczej wskazuje jak głosował, tj. „za”, „przeciw” lub „wstrzymał się”. Uchwałę z zaznaczeniem, że została podjęta w trybie pisemnym lub w trybie głosowania przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, podpisuje Przewodniczący Rady Nadzorczej. Podjęte w tym trybie uchwały zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej z podaniem wyniku głosowania.

Dopuszcza się możliwość uczestnictwa członków Rady Nadzorczej w posiedzeniu oraz głosowania nad podejmowanymi uchwałami w ramach tego posiedzenia przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, tj. tele- lub wideokonferencji, z zastrzeżeniem, że w miejscu obrad wskazanym w zawiadomieniu o posiedzeniu, obecnych jest co najmniej połowa jej członków i istnieje techniczna możliwość zapewnienia bezpiecznego połączenia.

Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w posiedzeniach oraz wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście, a przy wykonywaniu swoich obowiązków zobowiązani są do dokładania należytej staranności. Członkowie Rady Nadzorczej obowiązani są do zachowania tajemnicy wiadomości związanych z działalnością Spółki, które powzięli w związku ze sprawowaniem mandatu lub przy innej sposobności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegalnie.

Rada Nadzorcza może z ważnych powodów delegować poszczególnych członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych na czas oznaczony. Rada Nadzorcza może delegować swoich członków, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności. Delegowanie, o którym mowa powyżej, wymaga uzyskania zgody członka Rady Nadzorczej, który ma być delegowany.

Szczegółowy opis działalności Rady Nadzorczej w minionym roku obrotowym zawiera sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej, składane corocznie WZ i publikowane na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.tauron.pl>.

Rada Nadzorcza może powoływać spośród swoich członków stałe lub doraźne zespoły robocze, komitety dla wykonywania określonych czynności. Stałymi komitetami Rady Nadzorczej są:

1. Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (Komitet Audytu),
2. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (Komitet Nominacji i Wynagrodzeń),
3. Komitet Strategii Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (Komitet Strategii).

Skład, zadania oraz zasady funkcjonowania komitetów, o których mowa powyżej, określają ich regulaminy uchwalone przez Radę Nadzorczą.

9.11.3. Komitet Audytu

Członkowie Komitetu Audytu na obecną kadencję zostali powołani w dniu 20 czerwca 2017 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W 2019 r. Komitet Audytu funkcjonował w składzie pięcioosobowym.

W związku z dokonaną w 2019 r. zmianą w składzie Rady Nadzorczej Spółki V kadencji, Rada Nadzorcza dokonała zmiany w składzie Komitetu Audytu.

Skład osobowy Komitetu Audytu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Teresa Famulska - Przewodnicząca Komitetu Audytu,
2. Jan Płudowski - Członek Komitetu Audytu,
3. Marcin Szlenk - Członek Komitetu Audytu,
4. Jacek Szyke - Członek Komitetu Audytu,
5. Katarzyna Taczanowska - Członek Komitetu Audytu.

Zmiany w składzie osobowym Komitetu Audytu w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

Na dzień 1 stycznia 2019 r. w skład Komitetu Audytu wchodził następujący członek: Teresa Famulska (Przewodnicząca), Radosław Domagalski - Łabędzki, Jan Płudowski, Marcin Szlenk i Jacek Szyke.

W dniu 8 maja 2019 r. Zwyczajne WZ Spółki odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki V wspólnej kadencji Radosława Domagalskiego-Łabędzkiego.

W dniu 27 maja 2019 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała do składu Komitetu Audytu Katarzynę Taczanowską.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie miały miejsca inne zmiany w składzie Komitetu Audytu.

Informacja o niezależności członków Komitetu Audytu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Skład Komitetu Audytu jest zgodny z wymogami określonymi w *ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym*. Oceny niezależności i ustawowych wymogów co do posiadanej wiedzy i umiejętności przez poszczególnych członków Komitetu Audytu dokonała Rada Nadzorcza na podstawie stosownych oświadczeń złożonych przez członków Komitetu Audytu. Wszyscy członkowie Komitetu Audytu, za wyjątkiem Katarzyny Taczanowskiej, spełniają ustawowe wymogi co do niezależności.

Przewodnicząca Komitetu Audytu Teresa Famulska oraz Marcin Szlenk posiadają wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości oraz badania sprawozdań finansowych. Jacek Szyke i Jan Płudowski posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu energetyki, tj. branży w której działa Spółka.

Szczegółowa informacja dotycząca sposobu nabycia wiedzy i umiejętności przez członków Komitetu Audytu w ww. zakresie została przedstawiona w pkt 9.11.2. niniejszego sprawozdania.

Zadania i kompetencje Komitetu Audytu

W 2019 r. Komitet Audytu realizował zadania i kompetencje określone w aktualnie obowiązujących przepisach prawa oraz przyjętym przez Radę Nadzorczą *Regulaminie Komitetu Audytu Rady nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.*

Komitet Audytu w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem odbył łącznie 10 posiedzeń.

Poniższa tabela przedstawia zadania i kompetencje Komitetu Audytu według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 57. Kompetencje Komitetu Audytu, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Kompetencje Komitetu Audytu
<ol style="list-style-type: none">monitorowanie:<ul style="list-style-type: none">procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce,skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Spółce,opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Spółkę,przedstawianie Radzie Nadzorczej na potrzeby wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej ustawowe badanie lub przegląd sprawozdań finansowych rekomendacji, o której mowa w art. 130 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz w art. 16 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 4 i 5 powyżej,informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania,przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Spółce,wykonywanie innych czynności przypisanych do obowiązków komitetów audytu mocą ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE i ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Dozwolone usługi nie będące badaniem świadczone przez firmę audytorską

Na rzecz TAURON i spółek Grupy Kapitałowej TAURON były świadczone w 2019 r. przez firmę audytorską badającą sprawozdanie finansowe następujące dozwolone usługi niebędące badaniem:

- potwierdzona pisemnie weryfikacja rocznych i półrocznych jednostkowych pakietów konsolidacyjnych wybranych spółek Grupy Kapitałowej TAURON niezbędnych do sporządzenia rocznego i półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- przeprowadzenie uzgodnionych procedur weryfikacji sprawozdania spółki zależnej TAURON Dystrybucja w związku z wymogiem oszacowania WRA oraz WRA AMI na potrzeby wyznaczenia uzasadnionego zwrotu z zaangażowanego kapitału przez Prezesa URE,
- potwierdzona pisemnie weryfikacja rocznych jednostkowych pakietów konsolidacyjnych spółek zależnych TEC1, TEC2, TEC3 oraz polskich spółek komandytowych nabytych od grupy in.ventus, sporządzonych za rok 2019.

W związku ze świadczeniem powyższych usług Komitet Audytu dokonał oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności firmy audytorskiej Ernst & Young Audyt Polska oraz wyraził zgodę na świadczenie powyższych usług.

Główne założenia polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem

W 2019 r. obowiązywały przyjęte przez Komitet Audytu w dniu 16 października 2017 r. następujące regulacje, opracowane w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym:

- Politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A.,
- Procedurę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A.,
- Politykę świadczenia w Grupie TAURON przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie rocznego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A., podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem.

Polityka wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A. ma na celu zapewnienie zgodności wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych w Spółce z przepisami prawa. Polityka w sposób czytelny określa zasady i reguły procesu wyboru firmy audytorskiej do

badania sprawozdań TAURON jako jednostki zainteresowania publicznego, zasady procedury wyboru firmy audytorskiej, zasady sporządzania rekomendacji Komitetu Audytu dotyczącej wyboru firmy audytorskiej, jak również zasady rotacji firmy audytorskiej dokonującej badania i przeglądu sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych TAURON. Najistotniejsze założenia przyjęte w polityce to oparcie procesu wyboru audytora na obowiązujących przepisach prawa, zapewnienie przejrzystości oraz obiektywizmu procesu wyboru audytora oraz uwzględnienie w procesie wymogów niezbędnych do terminowego i prawidłowego wykonania na rzecz Spółki usług audytorskich.

Procedura wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A. ma na celu zapewnienie zgodności procesu wyboru firmy audytorskiej z obowiązującymi przepisami prawa, jak również zapewnienie przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych o wysokim poziomie jakościowym, w określonych ramach czasowych, przy zachowaniu niezależności, obiektywizmu, przejrzystości i wiarygodności firmy audytorskiej i biegłych rewidentów. Procedura w sposób szczegółowy i dokładny definiuje poszczególne etapy procesu wyboru firmy audytorskiej, wraz ze wskazaniem organów i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za te etapy. Ponadto procedura określa ogólne warunki udziału w postępowaniu i kryteria wyboru firmy audytorskiej jak również ramy czasowe procesu wyboru audytora. Najistotniejsze założenia przyjęte w procedurze to przyjęcie jasnego i przejrzystego, opartego na przepisach prawa podziału odpowiedzialności w procesie wyboru audytora, jak również określenie przejrzystych i niedyskryminujących warunków udziału w procedurze przetargowej oraz kryteriów wyboru firmy audytorskiej, jakie może stosować spółka.

Polityka świadczenia w Grupie TAURON przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie rocznego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A., podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem ma na celu określenie czytelnych zasad mających służyć zachowaniu wymogu niezależności firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie w Spółce, w przypadku świadczenia przez tę firmę lub podmioty z jej sieci usług niebędących badaniem. Polityka ta określa zasady dotyczące świadczenia na rzecz podmiotów z Grupy Kapitałowej TAURON przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie w TAURON, podmioty powiązane z firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej usług innych niż badanie lub przegląd, w szczególności warunki dopuszczalności świadczenia usług dozwolonych, zasady przeprowadzania przez Komitet Audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności firmy audytorskiej, jak również mechanizmy kontrolne w zakresie przestrzegania zasad niezależności biegłego rewidenta w Grupie Kapitałowej TAURON. Najistotniejsze założenia przyjęte w polityce obejmują określenie czytelnych zasad przeprowadzania przez Komitet Audytu oceny zagrożeń i zabezpieczeń niezależności firmy audytorskiej i wyrażania zgody na świadczenie usług innych niż badanie, opartych na zgodności z przepisami prawa i celowości świadczenia takich usług.

Rekomendacje Komitetu Audytu dotyczące wyboru firmy audytorskiej

W 2019 r. Komitet Audytu nie rekomendował Radzie Nadzorczej TAURON dokonania wyboru firmy audytorskiej.

W 2018 r. dokonano wyboru firmy audytorskiej do badania i przeglądu sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych TAURON za lata 2019-2021. Rada Nadzorcza dokonała wyboru firmy audytorskiej na podstawie rekomendacji Komitetu Audytu, która spełniała obowiązujące warunki i została sporządzona w następstwie przeprowadzonego przez Spółkę postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zgodnie z obowiązującymi kryteriami, ze wskazaniem równocześnie na drugi podmiot alternatywny do wykonania tych czynności oraz przedstawieniem uzasadnienia preferencji wyboru rekomendowanej firmy audytorskiej.

Szczegółowy opis działalności Komitetu Audytu w minionym roku obrotowym zawarty jest w sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej składanym corocznie WZ oraz publikowanym na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.tauron.pl>.

9.11.4. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Członkowie Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na obecną kadencję zostali powołani w dniu 30 czerwca 2017 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W 2019 r. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń funkcjonował w składzie trzysobowym.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2019 r.

1. Beata Chłodzińska - Przewodnicząca Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
2. Barbara Łasak - Jarszak - Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
3. Agnieszka Woźniak - Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Zmiany w składzie osobowym Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

Na dzień 1 stycznia 2019 r. w skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń wchodziły następujący członkowie: Beata Chłodzińska (Przewodnicząca), Barbara Łasak-Jarszak oraz Agnieszka Woźniak.

W 2019 r. nie miały miejsca zmiany w składzie Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

W dniu 24 marca 2020 r. Minister Aktywów Państwowych działając na podstawie § 23 ust. 1 pkt 1 i 3 Statutu Spółki odwołał ze składu Rady Nadzorczej Spółki Agnieszkę Woźniak.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Beata Chłodzińska - Przewodnicząca Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
2. Barbara Łasak - Jarszak - Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Zadania i kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń

Zadania i kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w 2019 r. nie uległy zmianie.

Poniższa tabela przedstawia zadania i kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 58. Kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń
<ol style="list-style-type: none">1. rekomendowanie Radzie Nadzorczej procedury przeprowadzania postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska członków Zarządu Spółki,2. ocena kandydatur na członków Zarządu oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii w tym zakresie,3. rekomendowanie Radzie Nadzorczej formy oraz treści umów zawieranych z członkami Zarządu,4. rekomendowanie Radzie Nadzorczej systemu wynagradzania i premiowania członków Zarządu,5. rekomendowanie Radzie Nadzorczej konieczności zawieszenia członka Zarządu z ważnych powodów,6. rekomendowanie Radzie Nadzorczej konieczności delegowania członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności wraz z propozycją wynagrodzenia.

Szczegółowy opis działalności Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w minionym roku obrotowym zawarty jest w Sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej składanym corocznie WZ oraz publikowanym na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.tauron.pl>.

9.11.5. Komitet Strategii

Członkowie Komitetu Strategii zostali powołani na obecną kadencję w dniu 30 czerwca 2017 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W 2019 r. Komitet Strategii funkcjonował w okresie do dnia 26 lipca 2019 r. do 16 grudnia 2019 r. w składzie czteroosobowym, a w pozostałej części roku w składzie pięcioosobowym.

Skład osobowy Komitetu Strategii na dzień 31 grudnia 2019 r.

1. Jacek Szyke - Przewodniczący Komitetu Strategii,
2. Beata Chłodzińska - Członek Komitetu Strategii,
3. Grzegorz Peczkis - Członek Komitetu Strategii,
4. Jan Płudowski - Członek Komitetu Strategii,
5. Agnieszka Woźniak - Członek Komitetu Strategii.

Zmiany w składzie osobowym Komitetu Strategii w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

Na dzień 1 stycznia 2019 r. w skład Komitetu Strategii wchodził następujący członek: Jacek Szyke (Przewodniczący), Beata Chłodzińska, Paweł Pampuszko, Jan Płudowski i Agnieszka Woźniak.

W dniu 8 maja 2019 r. Zwyczajne WZ Spółki odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki V wspólnej kadencji Pawła Pampuszko.

W dniu 27 maja 2019 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała do składu Komitetu Strategii Rafała Pawełczyka.

W dniu 26 lipca 2019 r. wygasł mandat członka Rady Nadzorczej Spółki Rafała Pawełczyka wskutek zgonu.

W dniu 16 grudnia 2019 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała do składu Komitetu Strategii Grzegorza Peczkisa.

W dniu 24 marca 2020 r. Minister Aktywów Państwowych działając na podstawie § 23 ust. 1 pkt 1 i 3 Statutu Spółki odwołał ze składu Rady Nadzorczej Spółki Agnieszkę Woźniak.

Skład osobowy Komitetu Strategii na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Jacek Szyke - Przewodniczący Komitetu Strategii,
2. Beata Chłodzińska - Członek Komitetu Strategii,
3. Grzegorz Peczkis - Członek Komitetu Strategii,
4. Jan Płudowski - Członek Komitetu Strategii.

Zadania i kompetencje Komitetu Strategii

Zadania i kompetencje Komitetu Strategii w 2019 r. nie uległy zmianie.

Poniższa tabela przedstawia zadania i kompetencje Komitetu Strategii według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 59. Kompetencje Komitetu Strategii, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Kompetencje Komitetu Strategii
<ol style="list-style-type: none">1. ocena Strategii Spółki i Grupy Kapitałowej TAURON oraz przedstawianie wyników tej oceny Radzie Nadzorczej,2. rekomendowanie Radzie Nadzorczej zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd strategicznych planów wieloletnich,3. ocena wpływu planowanych i podejmowanych inwestycji strategicznych na kształt aktywów Spółki,4. monitorowanie realizacji strategicznych zadań inwestycyjnych,5. ocena działań dotyczących dysponowania istotnymi aktywami Spółki,6. opiniowanie dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd.

Szczegółowy opis działalności Komitetu Strategii w minionym roku obrotowym zawarty jest w sprawozdaniu z działalności Rady Nadzorczej składanym corocznie WZ oraz publikowanym na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.tauron.pl>.

9.11.6. Opis działania Komitetów Rady Nadzorczej

Szczegółowy opis działania Komitetów Rady Nadzorczej zawarty jest w regulaminach poszczególnych Komitetów Rady Nadzorczej Spółki.

Komitety Rady Nadzorczej są organami doradczymi i opiniotwórczymi działającymi kolegialnie w ramach struktury Rady Nadzorczej i pełnią funkcje pomocnicze oraz doradcze wobec Rady Nadzorczej. Zadania Komitetów Rady Nadzorczej są realizowane poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej wniosków, rekomendacji, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu ich zadań, w formie podjętych uchwał. Komitety Rady Nadzorczej są niezależne od Zarządu Spółki.

W skład Komitetu Audytu i Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń wchodzi od 3 do 5 członków, a w skład Komitetu Strategii wchodzi od 3 do 7 członków. Pracami poszczególnych Komitetów kieruje ich Przewodniczący.

Posiedzenia są zwoływane przez Przewodniczącego danego Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej i odbywają się w miarę potrzeb. W przypadku Komitetu Audytu posiedzenia odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Do udziału w posiedzeniach Przewodniczący danego Komitetu może zaprosić członków Rady Nadzorczej niebędących członkami Komitetu, członków Zarządu i pracowników Spółki oraz inne osoby pracujące bądź też współpracujące ze Spółką. Przewodniczący danego Komitetu lub osoba przez niego wskazana przedkłada Radzie Nadzorczej wnioski, rekomendacje i sprawozdania.

Komitety Rady Nadzorczej podejmują uchwały, jeżeli na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa ich członków, a wszyscy członkowie zostali właściwie zaproszeni. Uchwały Komitetów Rady Nadzorczej są przyjmowane bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu, przy czym przez bezwzględną większość głosów rozumie się więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw” i „wstrzymujących się”. Komitety Rady Nadzorczej mogą podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Członkowie Komitetów Rady Nadzorczej mogą również brać udział w posiedzeniach Komitetów oraz głosować nad podejmowanymi uchwałami przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, tj. telekonferencji lub wideokonferencji.

O przedkładanych Radzie Nadzorczej przez dany Komitet rekomendacjach i ocenach informowany jest Zarząd Spółki. Komitety Rady Nadzorczej co roku podają do wiadomości publicznej, za pośrednictwem Spółki, informacje o ich składzie, liczbie odbytych posiedzeń i uczestnictwie w posiedzeniach w ciągu roku oraz głównych działaniach.

Zarząd Spółki zapewnia poszczególnym Komitetom możliwość korzystania z usług doradców zewnętrznych w zakresie niezbędnym do wypełniania obowiązków Komitetów.

9.12. Opis polityki różnorodności stosowanej do organów TAURON Polska Energia S.A.

W 2019 r. obowiązywała w Spółce i Grupie Kapitałowej TAURON wdrożona w 2017 r. *Polityka różnorodności w Grupie TAURON* (Polityka różnorodności), której celem jest wzmocnienie świadomości i kultury organizacyjnej otwartej na różnorodność.

Zgodnie z powyższą Polityką różnorodności, różnorodność i otwartość są integralną częścią działań biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON. Grupa Kapitałowa TAURON stosuje politykę równego traktowania oraz dąży do zapewnienia różnorodności w zakresie płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego w odniesieniu do wszystkich pracowników, a w szczególności do organów zarządzających i jej kluczowych menadżerów. Podejmowane są również działania mające na celu zapobieganie przejawom dyskryminacji poprzez

kształtowanie właściwej atmosfery w pracy tworzenie i umacnianie pozytywnych relacji pomiędzy pracownikami oraz budowanie kultury organizacyjnej opartej na wartościach korporacyjnych PRO.

Polityka różnorodności jest również stosowana we współpracy z partnerami zewnętrznymi Grupy Kapitałowej TAURON czyli firmami, uczelniami, szkołami czy innymi podmiotami gospodarczymi.

W ramach zagadnień pracowniczych wspierających realizację kierunków wyznaczonych przez Politykę Różnorodności, w Grupie Kapitałowej TAURON funkcjonują następujące regulacje:

1. *Polityka przestrzegania Zasad Etyki oraz przeciwdziałania Mobbingowi i Dyskryminacji w Grupie TAURON,*
2. *Polityka Poszanowania Praw Człowieka* określająca zasady poszanowania praw człowieka i działań podejmowanych w kierunku zapobiegania ich łamaniu oraz wspieraniu atmosfery godności i wzajemnego szacunku,
3. Programy szkoleniowe i rozwoju kompetencji sprzyjające oraz wspierające tworzenie atmosfery do rozwoju każdego pracownika,
4. Regulacje zapewniające sprawiedliwość i obiektywizm w zakresie organizacji pracy i wynagradzania, w tym m.in.:
 - *Zasady wynagradzania w Grupie TAURON,*
 - *Polityka Zarządzania Zasobami Ludzkimi w Grupie TAURON,*
 - regulacje w zakresie świadczeń,
 - elastyczne formy czasu pracy i możliwość pracy zdalnej.
5. Programy i regulacje dedykowane kobietom zapewniające im równe szanse oraz wsparcie w łączeniu życia zawodowego z życiem prywatnym np.:
 - skrócony czas pracy dla kobiet w ciąży,
 - Program *Mama pracuje* działający w obszarze dystrybucji, którego celem jest budowanie przyjaznego środowiska pracy dla mam,
 - Program *Magentowe spotkania* realizowany w ramach akcji *Kobieca Moc* dedykowany studentkom kierunków elektrycznych, którego celem jest wsparcie dziewcząt m.in. w określeniu ścieżki zawodowej.
6. *Polityka Rekrutacji, Selekcji i Adaptacji Pracowników Spółek Grupy TAURON,*
7. *Model kompetencyjny Grupy TAURON.*

Szczegółowe dane i wskaźniki dotyczące różnorodności pod względem wieku, płci oraz podjęte działania i rezultaty wynikające z realizacji Polityki różnorodności zostały zamieszczone w rozdziale 2.8. niniejszego sprawozdania.

W odniesieniu do członków organów korporacyjnych TAURON, tj. Zarządu i Rady Nadzorczej, wyboru osób pełniących funkcje członków Zarządu Spółki dokonuje Rada Nadzorcza Spółki, natomiast wyboru członków Rady Nadzorczej Spółki dokonuje WZ Spółki oraz Minister Aktywów Państwowych w ramach przysługujących Skarbowi Państwa statutowych uprawnień.

Członkowie Zarządu Spółki są powoływani przez Radę Nadzorczą Spółki po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, które ma na celu sprawdzenie i ocenę ich kwalifikacji oraz wyłonienie najlepszego kandydata. Ogłoszenie o postępowaniu kwalifikacyjnym jest publikowane na stronie internetowej Spółki oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Aktywów Państwowych. Do konkursu może przystąpić każdy, kto spełnia wymogi zawarte w Statucie Spółki określone przez Radę Nadzorczą Spółki zawarte w ogłoszeniu. Z uwagi na brak szczególnych wymogów dotyczących m.in. płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego, Rada Nadzorcza Spółki przy ocenie i wyborze kandydatów na członków Zarządu Spółki ma możliwość zapewnienia wszechstronności i różnorodności przy doborze członków Zarządu Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w skład Zarządu Spółki wchodziło 3 mężczyzn, a w skład Rady Nadzorczej Spółki 5 kobiet i 4 mężczyzn. Struktura wiekowa członków Zarządu Spółki przedstawiała się następująco: powyżej 30-40 lat - 1 osoba, powyżej 40-50 lat - 2 osoby, a Rady Nadzorczej Spółki powyżej 40-50 lat - 5 osób, powyżej 50-60 lat - 1 osoba, powyżej 60 lat - 3 osoby.

Informacje dotyczące kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego osób powoływanych do składu Zarządu i Rady Nadzorczej TAURON są publikowane w stosownych raportach bieżących oraz na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

10. OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

Na podstawie art. 49b ust. 9 i art. 55 ust. 2c *Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (Dz. U. 2019 r. poz. 351), w miejsce oświadczenia na temat informacji niefinansowych, Spółka sporządziła Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej TAURON za 2019 r., w formie odrębnego dokumentu opublikowanego na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

Powyższe Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z:

1. Art. 49b ust. 1 i art. 55 ust. 2b-e *ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. z późniejszymi zmianami*, która implementuje wytyczne Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. w zakresie ujawniania informacji niefinansowych, wraz z dodatkowymi, późniejszymi wytycznymi, w tym Komunikatem Komisji Europejskiej 2019/C 209/01 z dnia 20 czerwca 2019 r. z wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych: Suplement dotyczący zgłaszania informacji związanych z klimatem,
2. wytycznymi Global Reporting Index - GRI Standards (poziom podstawowy - core).

11. POLITYKA WYNAGRODZEŃ OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

11.1. System wynagradzania członków Zarządu i kluczowych menedżerów

11.1.1. Ogólna informacja o przyjętym systemie wynagrodzeń członków Zarządu

System wynagrodzeń członków Zarządu TAURON

Do dnia 20 listopada 2019 r. w Spółce obowiązywały zasady wynagradzania członków Zarządu Spółki określone w uchwale Nadzwyczajnego WZ TAURON z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu z późniejszymi zmianami i uszczegółowione przez Radę Nadzorczą Spółki uchwałą z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu TAURON Polska Energia S.A. z późniejszymi zmianami.

Mając na celu doprecyzowanie zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki, na żądanie akcjonariusza Spółki Skarbu Państwa, w dniu 21 listopada 2019 r. odbyło się Nadzwyczajne WZ TAURON, które w drodze uchwały określiło nowe zasady wynagradzania członków Zarządu Spółki (Zasady kształtowania wynagrodzeń), tym samym uchylając zasady dotychczas obowiązujące.

Powyższe Zasady kształtowania wynagrodzeń zostały uszczegółowione przez Radę Nadzorczą Spółki uchwałą z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 94/IV/2016 Rady Nadzorczej spółki TAURON Polska Energia S.A. z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu TAURON Polska Energia S.A.

W TAURON zasady wynagradzania członków Zarządu Spółki są zgodne z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami z późniejszymi zmianami.

Przyjęte Zasady kształtowania wynagrodzeń określają system wynagradzania członków Zarządu Spółki w powiązaniu z pozostającymi do realizacji zadaniami mającymi na celu wdrażanie przyjętej Strategii, kierunków rozwoju i planów finansowych. Nadrzędnym celem stosowanego systemu wynagrodzeń jest zapewnienie motywacyjnego charakteru wynagradzania najwyższej kadry zarządzającej oraz stworzenie podstaw do ich rozwoju.

W 2019 r. obowiązywała Polityka wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających wraz z opisem zasad jej ustalania w TAURON Polska Energia S.A. (Polityka wynagrodzeń) przyjęta przez Radę Nadzorczą Spółki w dniu 23 października 2017 r.

Nadrzędnymi celami Polityki wynagrodzeń są:

1. zapewnienie spójnego i motywacyjnego systemu wynagradzania członków Zarządu Spółki,
2. powiązanie zasad wynagradzania z monitorowaniem wdrażania przyjętych planów strategicznych i realizowaniem planów finansowych,
3. kształtowanie wysokości wynagradzania członków Zarządu Spółki w powiązaniu z realizowaniem postawionych celów zarządczych,
4. wzrost wartości Spółki poprzez rozwój najwyższej kadry zarządzającej,
5. doskonalenie systemów wynagradzania przekładających się na realizowanie Strategii i kierunków rozwoju.

Model wynagradzania zakłada dwuskładnikowy system określania wynagrodzenia dla członków Zarządu Spółki, w którym wynagrodzenie całkowite członka Zarządu Spółki składa się z części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe i części zmiennej, stanowiącej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy Spółki, zależne od spełnienia określonych celów zarządczych KPI.

System wynagradzania członków Zarządu zakłada powiązanie części zmiennej wynagrodzenia z pozostającymi do realizacji celami zarządczymi wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami z późniejszymi zmianami i ustalonymi na podstawie tych przepisów przez WZ i Radę Nadzorczą Spółki. Przyjęcie w systemie wynagradzania zależności wynagrodzenia w części zmiennej od realizacji stawianych do wykonania celów zarządczych ma na celu, w szczególności, wdrażanie przyjętej Strategii, kierunków jej rozwoju i planów finansowych, kształtuje również nową kulturę organizacyjną Spółki.

Uwzględniając obowiązujące regulacje, Rada Nadzorcza ustala wysokość wynagrodzenia dla członków Zarządu w przedziale określonym przez WZ Spółki.

Wynagrodzenie zmienne członków Zarządu TAURON stanowi do 60% wynagrodzenia stałego za rok obrotowy, przy założeniu realizacji celów zarządczych ustalonych przez WZ, a uszczegóławianych przez Radę Nadzorczą na dany rok obrotowy.

Wynagrodzenie zmienne za realizację celów zarządczych o charakterze finansowym przyznawane jest w oparciu o dane pochodzące z zaudytowanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki za dany rok obrotowy. Wynagrodzenie zmienne za realizację celów zarządczych o charakterze niefinansowym przysługuje w związku z osiągnięciem określonych celów w danym roku obrotowym na podstawie oceny ich wykonania dokonanej przez Radę Nadzorczą.

Do ogólnych celów zarządczych, ustalonych przez WZ należą:

1. osiągnięcie wskaźnika EBITDA na poziomie zatwierdzonym w Planie Rzeczowo - Finansowym na dany rok obrotowy,
2. osiągnięcie wskaźnika Dług Netto/EBITDA na poziomie zatwierdzonym w Planie Rzeczowo - Finansowym na dany rok obrotowy,
3. utrzymanie ratingu spółki TAURON na poziomie inwestycyjnym,
4. osiągnięcie efektów realizowanych programów restrukturyzacyjnych lub poprawiających efektywność Grupy Kapitałowej TAURON,
5. realizacja Strategii, inwestycji zgodnie z optymalnym z punktu widzenia rentowności projektów i kondycji Grupy Kapitałowej TAURON harmonogramem i budżetem,
6. realizacja inwestycji kluczowych dla bezpieczeństwa energetycznego, w szczególności w obszarach wytwarzania energii i dystrybucji, w latach 2020-2021 inwestycji dotyczących BAT,
7. sprzedaż nowych produktów (sprzedaż produktów zawierających energię oraz produktów synergicznych do energii elektrycznej i gazu),
8. poprawa wskaźników jakościowych dotyczących obsługi klienta lub innych wskaźników operacyjnych,
9. wzrost innowacyjności Grupy Kapitałowej TAURON poprzez realizację prac badawczych, rozwojowych, pilotaży oraz wdrożeń, uwzględniający efektywne wykorzystanie środków przeznaczonych na ten cel.

Członkowie Zarządu Spółki nie są objęci programem premiowym opartym na kapitale Spółki, jak również nie otrzymują wynagrodzenia ani nagród z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółek zależnych należących do Grupy Kapitałowej TAURON.

System wynagrodzeń członków Zarządu spółek Grupy Kapitałowej TAURON

We wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej TAURON, wobec których TAURON jest przedsiębiorcą dominującym w rozumieniu art. 4 pkt 3 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* z późniejszymi zmianami, stosowane są zasady wynagradzania członków organów zarządzających zgodnie z *ustawą z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami* z późniejszymi zmianami. Powyższe zostało uregulowane w przyjętej przez Zarząd TAURON *Polityce kształtowania wynagrodzeń członków organów Spółek Zależnych* oraz w *Zasadach wynagradzania członków organów korporacyjnych Spółek Zależnych*.

Zasady wynagradzania członków organów zarządzających spółek zależnych, podobnie jak w TAURON, obejmują dwuskładnikowy system określania wynagrodzenia, składający się z wynagrodzenia stałego oraz z wynagrodzenia zmiennego, uzależnionego od spełnienia określonych kryteriów wynikowych tj. realizacji celów zarządczych. Uzależnienie części zmiennej wynagrodzenia od realizacji stawianych do wykonania celów zarządczych ma istotne znaczenie w procesie zarządzania Grupą Kapitałową TAURON oraz ma na celu priorytetyzację kierunków rozwoju poszczególnych spółek zależnych.

Cele zarządcze, od realizacji których uzależnione jest wynagrodzenie zmienne mogą stanowić w szczególności:

1. wzrost zysku netto albo EBITDA albo dodatnia zmiana tempa wzrostu jednego z tych wyników,
2. osiągnięcie albo zmiana wielkości produkcji albo sprzedaży,
3. wartość przychodów, w szczególności ze sprzedaży, z działalności operacyjnej, z pozostałej działalności operacyjnej lub finansowej,
4. zmniejszenie strat, obniżenie kosztów zarządu lub kosztów prowadzonej działalności,
5. realizacja strategii lub planu restrukturyzacji,
6. osiągnięcie albo zmiana określonych wskaźników, w szczególności rentowności, płynności finansowej, efektywności zarządzania lub wypłacalności,
7. realizacja inwestycji, z uwzględnieniem w szczególności skali, stopy zwrotu, innowacyjności, terminowości realizacji,
8. zmiana pozycji rynkowej spółki, liczonej jako udział w rynku lub według innych kryteriów lub relacji z kontrahentami oznaczonymi jako kluczowi według określonych kryteriów,
9. realizacja prowadzonej polityki kadrowej i wzrost zaangażowania pracowników.

Polityka wynagrodzeń i sprawozdanie o wynagrodzeniach

W dniu 16 października 2019 r. została uchwalona *ustawa o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz niektórych innych ustaw*, która nałożyła na WZ spółki obowiązek przyjęcia polityki wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej.

Powyższa nowelizacja określa zakres zagadnień jakie powinna zawierać ww. polityka m.in. w szczególności:

1. opis stałych i zmiennych składników wynagrodzenia, jak również premii i innych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, które mogą zostać przyznane członkom zarządu i rady nadzorczej,
2. wskazanie wzajemnych proporcji składników wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1 powyżej,
3. wyjaśnienie w jaki sposób warunki płacy i pracy pracowników spółki innych niż członkowie zarządu i rady nadzorczej zostały uwzględnione przy ustanowieniu polityki wynagrodzeń,
4. wskazanie okresu, na jaki zostały zawarte umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub inne umowy o podobnym charakterze z członkami zarządu i rady nadzorczej oraz wskazanie okresów i warunków wypowiedzenia tych umów, a w przypadku gdy z członkiem zarządu lub rady nadzorczej nie została zawarta umowa - wskazanie rodzaju i okresu, na jaki został nawiązany stosunek pracy łączący członka zarządu lub rady nadzorczej ze spółką oraz okresu i warunków rozwiązania tego stosunku prawnego,
5. opis głównych cech dodatkowych programów emerytalno-rentowych i programów wcześniejszych emerytur,
6. opis procesu decyzyjnego przeprowadzonego w celu ustanowienia, wdrożenia oraz przeglądu polityki wynagrodzeń,
7. opis środków podjętych w celu unikania konfliktów interesów związanych z polityką wynagrodzeń lub zarządzania takimi konfliktami interesów,
8. wskazanie, w jaki sposób polityka wynagrodzeń przyczynia się do realizacji strategii biznesowej, długoterminowych interesów i stabilności spółki.

Zgodnie z powyższą nowelizacją WZ spółki może upoważnić radę nadzorczą do uszczegółowienia elementów ww. polityki, natomiast uchwała jej dotycząca powinna być podejmowana nie rzadziej niż co 4 lata.

Na podstawie dokonanego przeglądu systemu wynagradzania, Rada Nadzorcza sporządza co roczne sprawozdanie o wynagrodzeniach oraz przedkłada WZ w celu zaopiniowania. Sprawozdanie to powinno zawierać wyniki dokonanej kompleksowej przeglądu wynagrodzeń, w tym wszystkich świadczeń, niezależnie od ich formy, otrzymanych przez poszczególnych członków zarządu i rady nadzorczej lub należnych poszczególnym członkom zarządu i rady nadzorczej w ostatnim roku obrotowym, zgodnie z ww. polityką wynagrodzeń.

Polityka wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej zostanie przyjęta przez ZWZ zatwierdzające sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2019 oraz opublikowana wraz z uchwałą w sprawie jej przyjęcia na stronie internetowej Spółki.

11.1.2. Ogólna informacja o przyjętym systemie wynagrodzeń kluczowych menedżerów

Zasady wynagradzania oraz premiowania kluczowych menedżerów oraz innych pracowników zostały określone w *Regulaminie Wynagradzania Pracowników TAURON Polska Energia S.A.*, przyjętym do stosowania przez Zarząd Spółki.

W 2019 r. obowiązywały *Zasady wynagradzania w Grupie TAURON*, stanowiące wytyczne dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie systemów wynagradzania pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem systemu premiowania dla kluczowych menedżerów, opartego o spójny dla całej Grupy Kapitałowej TAURON system zarządzania przez cele, będący połączeniem procesu planowania, procesu mierzenia efektywności oraz procesu oceny.

Obowiązujący system wynagradzania i premiowania kluczowych menedżerów przewiduje uzależnienie poziomu wynagrodzenia od sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej TAURON i Spółki w perspektywie rocznej, w powiązaniu z realizacją celów strategicznych.

Nadrzędnym założeniem obowiązującego systemu wynagradzania jest zapewnienie optymalnego i motywującego poziomu wynagrodzenia, uzależnionego od wartości i rodzaju pracy na danym stanowisku oraz jakości pracy i efektów osiągniętych przez pracowników.

Struktura wynagrodzenia składa się z następujących elementów:

1. części stałej - którą stanowi wynagrodzenie zasadnicze, ustalone zgodnie z obowiązującą w Spółce tabelą kategorii zaszeregowania i miesięcznych stawek osobistego zaszeregowania. Przyznany poziom wynagrodzenia zasadniczego odzwierciedla wartość i rodzaj pracy oraz jakość pracy pracownika, określoną przez ocenę poziomu kompetencji pracownika,
2. części zmiennej - która jest uzależniona od wyników pracy, określonych przez poziom realizacji celów i zadań w ramach systemu premiowania MBO,
3. świadczeń - które są określone w regulacjach wewnętrznych Spółki.

System premiowania MBO oparty o rynkowe mechanizmy premiowania zapewnia integrację działań kluczowych menedżerów wokół osiągnięcia celów zmierzających do realizacji Strategii, jak również celów strategicznych i kierunków rozwoju poszczególnych Spółek Grupy Kapitałowej TAURON. System ten pozwala na kaskadowanie celów ustalonych przez Zarząd Spółki na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON oraz na poziomie Spółki, na konkretne, sparametryzowane zadania dla pracowników zatrudnionych na niższych szczeblach organizacji.

Dodatkowo, system premiowania MBO został powiązany z wdrożonym w Grupie Kapitałowej TAURON zarządzaniem procesowym, m.in. poprzez powiązanie celów ze zdefiniowanymi w Grupie Kapitałowej TAURON Megaprocesami. Dzięki temu wprowadzona kultura zarządzania przez cele odzwierciedla specyfikę poszczególnych funkcji realizowanych w Spółce i umożliwia zastosowanie mechanizmów dialogu przełożonego z podwładnym podczas procesu wyznaczania i oceny realizacji celów, które przekładają się na efektywność całej organizacji.

Jednocześnie narzędzie to umożliwia precyzyjne skorelowanie KPI ustalonych dla członków Zarządu z celami, które wyznaczane są na dany rok kluczowym menedżerom Spółki. Wstępna ocena realizacji celów następuje po zakończeniu pierwszego półrocza, natomiast po zakończeniu roku członkowie Zarządu dokonują końcowej oceny realizacji celów kluczowych menedżerów.

11.1.3. Zasady, warunki i wysokość wynagrodzenia członków Zarządu TAURON Polska Energia S.A. i jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON

Wynagrodzenia członków Zarządu TAURON

Wynagrodzenie Członków Zarządu Spółki jest ustalane przez Radę Nadzorczą Spółki. Łączna kwota wynagrodzeń, rozumiana jako wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści otrzymanych w pieniądzu, w naturze lub jakiegokolwiek innej formie, należnych lub wypłaconych przez Spółkę członkom Zarządu Spółki w 2019 r. wyniosła 4 557 tys. zł brutto.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za 2019 r. w podziale na składniki.

Tabela nr 60. Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za 2019 r. w podziale na składniki

Lp.	Imię i Nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2019 r.	Wynagrodzenie ¹ (tys. zł)	Wynagrodzenie zmienne ¹ (tys. zł)	Pozostałe korzyści ¹ (tys. zł)	Razem (tys. zł)
1.	Filip Grzegorzcyk	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	793	407	3	1 203
2.	Jarosław Broda	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	740	444	0	1 184
3.	Kamil Kamiński	01.01.2019 r. - 21.09.2019 r.	536	436	14	986
4.	Marek Wadowski	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	740	444	0	1 184
Suma			2 809	1 731	17	4 557

¹ bez narzutów

W Spółce nie występują zobowiązania wobec byłych członków Zarządu Spółki wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze.

Równocześnie wskazuje się, iż z tytułu zobowiązań Spółki w stosunku do byłych członków Zarządu TAURON, w 2019 r. wypłacono łączną kwotę w wysokości 517 tys. zł z tytułu wypłaty odszkodowań za powstrzymanie się od prowadzenia działalności konkurencyjnej.

Członkowie Zarządu TAURON w 2019 r. nie otrzymywali wynagrodzenia ani nagród z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON.

W 2019 r. wszyscy członkowie Zarządu Spółki otrzymywali wynagrodzenie zgodnie z obowiązującą umową o świadczenie usług zarządzania zgodnie z *ustawą z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami*.

Wynagrodzenia członków Zarządów spółek Grupy Kapitałowej TAURON

Wynagrodzenia członków Zarządów spółek Grupy Kapitałowej TAURON ustalane są z uwzględnieniem skali działalności spółki, w szczególności:

1. średnioroczne zatrudnienie,
2. roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych,
3. suma aktywów bilansu na koniec roku.

Na podstawie powyższych kryteriów określa się kategorie spółek, z których wynika wysokość wynagrodzenia stałego członków organów zarządzających spółek zależnych.

Zasady kształtowania wynagrodzeń członków Zarządów spółek Grupy Kapitałowej TAURON zostały opublikowane na stronie internetowej Spółki pod adresem: <https://www.tauron.pl>.

11.1.4. Umowy zawarte z osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie

Umowy o świadczenie usług zarządzania zawarte zarówno z członkami Zarządu TAURON, jak i członkami Zarządów poszczególnych spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON, przewidują w razie rozwiązania albo wypowiedzenia przez Spółkę z innych przyczyn niż określone w tej umowie, wypłacenie odprawy w wysokości trzykrotności części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez nich funkcji przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy.

Ponadto, w związku z dostępem członków Zarządu TAURON oraz członków Zarządów spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON do informacji poufnych, których ujawnienie mogłoby narazić Spółkę oraz spółki Grupy Kapitałowej TAURON na straty, umowy o świadczenie usług zarządzania zawierają postanowienia o zakazie konkurencji obowiązujące po ustaniu pełnienia funkcji. Na podstawie powyższych umów członkowie Zarządu zobowiązani są do powstrzymywania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej w oznaczonym okresie za co przysługuje im odszkodowanie.

Członkowie Zarządu Spółki nie zajmowali stanowisk członków Zarządów spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON przed ich powołaniem w skład Zarządu Spółki.

11.1.5. Pozafinansowe składniki wynagrodzenia przysługujące członkom Zarządu i kluczowym menedżerom

Pozafinansowe składniki wynagrodzenia członków Zarządu TAURON

Członkowie Zarządu zgodnie z zawartymi umowami o świadczenie usług zarządzania uprawnieni są do refinansowania przez Spółkę kosztów szkolenia do wysokości netto 15 000 zł w roku kalendarzowym oraz od lutego 2020 r. do refinansowania przez Spółkę składki podstawowej z tytułu uczestnictwa w Pracowniczym Programie Emerytalnym prowadzonym w Spółce.

Pozafinansowe składniki wynagrodzenia kluczowych menedżerów

Pracownicy zatrudnieni na kluczowych stanowiskach w Spółce uprawnieni są do korzystania z następujących świadczeń i pozafinansowych składników wynagrodzenia oferowanych przez Spółkę:

1. uczestnictwa w Pracowniczym Programie Emerytalnym prowadzonym przez pracodawcę (warunek pozostawania w stanie zatrudnienia w Spółce lub w jednej ze spółek Grupy Kapitałowej TAURON przez okres co najmniej 1 roku),
2. korzystania z pakietu medycznego finansowanego ze środków Spółki,
3. korzystania z przydzielonego do wyłącznej dyspozycji samochodu służbowego,
4. korzystania z dodatku pieniężnego do mieszkania w przypadku, gdy dyspozycyjność pracownika jest konieczna z uwagi na charakter pracy i zakres obowiązków a na stałe zamieszkuje w znacznej odległości od siedziby Spółki.

11.1.6. Informacja o zmianach w polityce wynagrodzeń w ciągu ostatniego roku obrotowego

W dniu 8 maja 2019 r. Zwyczajne WZ Spółki dokonało zmiany uchwały Nadzwyczajnego WZ Spółki z dnia 15 grudnia 2016 r. *w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu*, poprzez zmianę ogólnych celów zarządczych.

W dniu 21 listopada 2019 r. Nadzwyczajne WZ Spółki uchyliło uchwałę Nadzwyczajnego WZ Spółki z dnia 15 grudnia 2016 r. *w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu* z późniejszymi zmianami, jednocześnie określając nowe zasady wynagradzania członków Zarządu Spółki oraz ustalając nowe cele zarządcze.

Szczegółowy wykaz celów zarządczych został przedstawiony w pkt 11.1.1. niniejszego sprawozdania.

11.1.7. Ocena funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa

Stosowany system wynagradzania członków Zarządu jest zgodny z *Ustawą z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami*. Zapewniony jest motywacyjny i spójny system, powiązany z monitorowaniem rocznych planów finansowych oraz przyjętej Strategii i kierunków rozwoju. Obowiązująca w Spółce *Polityka wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających wraz z opisem*

zasad jej ustalania w TAURON Polska Energia S.A. jest zgodna z zasadami Dobrych Praktyk 2016 i określa w szczególności formę, strukturę i sposób ustalania wynagrodzeń członków Zarządu.

Forma, struktura i poziom wynagrodzeń odpowiadają warunkom rynkowym i są ukierunkowane na umożliwienie rekrutacji i utrzymanie osób spełniających kryteria wymagane do zarządzania Spółką w sposób uwzględniający interes akcjonariuszy (budowanie wartości Spółki dla akcjonariuszy), jak również zapobiegają powstawaniu konfliktów interesów członków Zarządu i akcjonariuszy. Równocześnie są one skonstruowane w sposób przejrzysty dla inwestorów tak, aby budować ich zaufanie do Spółki oraz umożliwić im wyrażenie opinii we właściwym trybie.

Wyplata zmiennych składników wynagrodzenia jest powiązana z określonymi z góry, wymiernymi celami zarządczymi, które sprzyjają długoterminowej stabilności Spółki i Grupy Kapitałowej TAURON.

Kryteria, od spełnienia których zależy uzyskanie oraz wysokość zmiennych składników wynagrodzenia, są określone zgodnie z metodyką SMART, a więc wykazują takie cechy jak: precyzyjność, mierzalność, możliwość osiągnięcia, istotność i określenie w czasie.

Obowiązujący w TAURON system wynagradzania i premiowania zarówno członków Zarządu Spółki, jak i kluczowych menedżerów, wspiera realizację celów strategicznych oraz uwzględnia uzależnienie poziomu wynagrodzenia od sytuacji finansowej Spółki i Grupy Kapitałowej TAURON w perspektywie rocznej.

11.2. System wynagradzania członków Rady Nadzorczej

W 2019 r. obowiązywał system wynagradzania członków Rady Nadzorczej określony w uchwale Nadzwyczajnego WZ TAURON z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej z późniejszymi zmianami, podjętej w wykonaniu przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2016 r. poz. 1202).

Zgodnie z ww. uchwałą Nadzwyczajnego WZ miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej, ustalone zostało jako iloczyn podstawy wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami oraz mnożnika:

- dla przewodniczącego Rady Nadzorczej - 1,7
- dla pozostałych członków Rady Nadzorczej - 1,5.

Członkom Rady Nadzorczej przysługuje wynagrodzenie bez względu na częstotliwość formalnie zwołanych posiedzeń.

Wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym członek Rady Nadzorczej nie był obecny na żadnym z formalnie zwołanych posiedzeń z powodów nieusprawiedliwionych. O usprawiedliwieniu lub nie usprawiedliwieniu nieobecności członka Rady Nadzorczej na jej posiedzeniu decyduje Rada Nadzorcza w drodze uchwały.

Wynagrodzenie obliczane jest proporcjonalnie do ilości dni pełnienia funkcji w przypadku, gdy powołanie lub odwołanie nastąpiło w czasie trwania miesiąca kalendarzowego.

Spółka pokrywa koszty poniesione w związku z wykonywaniem przez członków Rady Nadzorczej powierzonych im funkcji, a w szczególności: koszty przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbycia posiedzenia Rady Nadzorczej lub posiedzenia Komitetu Rady Nadzorczej i z powrotem, koszty indywidualnego nadzoru oraz koszty zakwaterowania i wyżywienia.

Wynagrodzenie osób nadzorujących

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za 2019 r.

Tabela nr 61. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za 2019 r.

Lp.	Imię i Nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2019 r.	Wynagrodzenia (tys. zł)
1.	Beata Chłodzińska	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	102
2.	Teresa Famulska	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	90
3.	Jacek Szyke	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	90
4.	Radosław Domagalski - Łabędzki	01.01.2019 r. - 08.05.2019 r.	32
5.	Barbara Łasak - Jarszak	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	90
6.	Paweł Pampuszko	01.01.2019 r. - 08.05.2019 r.	32
7.	Rafał Pawelczyk	08.05.2019 r. - 26.07.2019 r.	20
8.	Grzegorz Peczkis	06.12.2019 r. - 31.12.2019 r.	6

Lp.	Imię i Nazwisko	Okres pełnienia funkcji w 2019 r.	Wynagrodzenia (tys. zł)
9.	Jan Płudowski	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	90
10.	Marcin Szlenk	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	90
11.	Katarzyna Taczanowska	08.05.2019 r. - 31.12.2019 r.	58
12.	Agnieszka Woźniak	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.	90
Suma			790

W Spółce nie występują zobowiązania wobec byłych członków Rady Nadzorczej wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze.

12. POZOSTAŁE ISTOTNE INFORMACJE I ZDARZENIA

12.1. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Poniższa tabela przedstawia zestawienie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej w 2019 r.

Tabela nr 62. Zestawienie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej w 2019 r.

Lp.	Strony postępowań	Opis postępowań wraz z wartością przedmiotu sporu oraz stanowiskiem Spółki
Postępowania z udziałem TAURON		
1.	Huta Łaziska (powód) TAURON (jako następca prawny GZE) i Skarb Państwa reprezentowany przez Prezesa URE (pozwani)	<p>Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę odszkodowania za rzekome szkody wywołane niewykonaniem przez GZE postanowienia Prezesa URE z dnia 12 października 2001 r. w przedmiocie wznowienia dostawy energii elektrycznej do powoda.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 182 060 000,00 zł</p> <p>Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 12 marca 2007 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne. W dniu 28 maja 2019 r. Sad Okręgowy w Warszawie wydał wyrok o oddaleniu w całości powództwa Huty Łaziska oraz orzekł o zwrocie przez Huta Łaziska na rzecz każdego z pozwanych kosztów postępowania. Wyrok nie jest prawomocny. W dniu 25 lipca 2019 r. Huta Łaziska wniosła apelację, zaskarżając powyższy wyrok w całości.</p>
2.	Naczelnik Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego (organ prowadzący) TAURON (strona)	<p>Przedmiot postępowania: badanie rzetelności deklarowanych przez TAURON podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za okres od kwietnia 2013 r. do września 2014 r. Głównym przedmiotem trzech postępowań kontrolnych prowadzonych przez Naczelnika Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego są dokonane przez TAURON odliczenia VAT naliczonego z tytułu zakupu przez TAURON energii elektrycznej na niemiecko - austriackim rynku energii od podmiotów: Castor Energy sp. z o.o. (Castor Energy) i Virtuse Energy sp. z o.o. (Virtuse Energy)</p> <p>Wartość przedmiotu postępowań (kwota odliczonego podatku VAT): 54 371 306,92 zł z czego: Castor Energy - 52 494 671,92 zł, Virtuse Energy - 1 876 635,00 zł</p> <p>Data wszczęcia postępowania: październik 2014 r., sierpień 2016 r., grudzień 2016 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: w ocenie Spółki przy weryfikacji obu kontrahentów została dochowana należyta staranność, Spółka działała w dobrej wierze i winna mieć prawo do odliczenia podatku naliczonego od faktur dokumentujących zakup energii od kontrahentów Castor Energy i Virtuse Energy.</p>
3.	ENEA (powód) TAURON (pozwany)	<p>Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę z tytułu zarzucanego bezpodstawnego wzbogacenia Spółki w związku z rozliczeniami niezbilansowania na RB dokonywanymi ze spółką PSE w okresie od stycznia do grudnia 2012 r.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 17 085 846,49 zł</p> <p>Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 10 grudnia 2015 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.</p>
Pozwy związane z wypowiedzeniem przez spółkę zależną PEPKH umów dotyczących sprzedaży energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia		
4.	Dobiesław Wind Invest sp. z o.o. (powód) TAURON (pozwana)	<p>Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę odszkodowania oraz ustalenie odpowiedzialności na przyszłość.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 34 746 692,31 zł</p> <p>Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 30 czerwca 2017 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.</p>
5.	Dobiesław Wind Invest sp. z o.o. (powód) TAURON (pozwana)	<p>Przedmiot postępowania: sprawa o wniesienie zabezpieczenia poprzez złożenie depozytu sądowego (wyłączone do osobnego prowadzenia z postępowania z pkt 4).</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 183 391 495,00 zł</p> <p>Wszczęcie postępowania: 30 czerwca 2017 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia za bezzasadne. W dniu 29 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w Krakowie wydał wyrok o umorzeniu postępowania na skutek cofnięcia pozwu przez powoda.</p>
6.	Gorzycza Wind Invest sp. z o.o. (powód) TAURON (pozwany)	<p>Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę odszkodowania oraz ustalenie odpowiedzialności TAURON za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 39 718 323,00 zł</p>

Lp.	Strony postępowań	Opis postępowań wraz z wartością przedmiotu sporu oraz stanowiskiem Spółki
		Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 29 czerwca 2017 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.
7.	Pękanino Wind Invest sp. z o.o. (powód) TAURON (pozwany)	Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę odszkodowania oraz ustalenie odpowiedzialności TAURON za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji. Wartość przedmiotu sporu: 28 469 073,00 zł
		Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 29 czerwca 2017 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.
8.	Nowy Jarosław Wind Invest sp. z o.o. (powód) TAURON (pozwany)	Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę odszkodowania oraz ustalenie odpowiedzialności TAURON za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji. Wartość przedmiotu sporu: 27 008 100,00 zł
		Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 29 czerwca 2017 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.
9.	in.ventus sp. z o.o. Mogilno I sp. k. (powód) TAURON (pozwany)	Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę tytułem odszkodowania na rzecz oraz ustalenie odpowiedzialności TAURON za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji. Wartość przedmiotu sporu: 12 286 229,70 EUR (tj. 53 587 619,46 zł według średniego kursu NBP z dnia 29 czerwca 2018 r.).
		Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 29 czerwca 2018 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne. Postępowania zawieszono przez sąd na zgodny wniosek stron o zawieszenie postępowania na podstawie art. 178 k.p.c., wskazujący, że w dniu 3 września 2019 r. został sfinalizowana transakcja, na mocy której spółki zależne od TAURON nabyły ogół praw i obowiązków współników w spółce powodowej oraz z uwagi na zaistniałe zmiany właścicielskie, strony zamierzają wypracować rozwiązanie umożliwiające zakończenie sporu sądowego.
10.	Amon sp. z o.o. oraz Talia sp. z o.o. (współuczestnictwo formalne po stronie powodowej) TAURON (pozwany)	Przedmiot postępowania: sprawa o zapłatę odszkodowania oraz ustalenie odpowiedzialności TAURON za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji. Wartość przedmiotu sporu: Amon - 47 556 025,51 zł; Talia - 31 299 182,52 zł
		Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 30 kwietnia 2018 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.
Postępowania z udziałem spółek Grupy Kapitałowej TAURON związane z wypowiedzeniem przez spółki zależne umów dotyczących sprzedaży energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia		
1.	Gorzycza Wind Invest sp. z o.o. Pękanino Wind Invest sp. z o.o. Dobiesław Wind Invest sp. z o.o. (powód) PEPKH (pozwany)	Przedmiot postępowania: żądanie ustalenia bezskuteczności wypowiedzenia umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia przez PEPKH oraz zasądzenia odszkodowania. Wartość przedmiotu sporu: Gorzycza - 112 353 945,05 zł; Pękanino 64 116 908,85 zł
		Wszczęcie postępowania: Gorzycza - 18 maja 2015 r., Pękanino - 20 maja 2018 r., Dobiesław Wind Invest - 18 maja 2015 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.
2.	Dobiesław Wind Invest sp. z o.o. (powód) PEPKH (pozwany)	Przedmiot postępowania: żądanie zasądzenia odszkodowania. Wartość przedmiotu sporu: 42 095 462,00 zł
		Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 14 czerwca 2017 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.
3.	Nowy Jarosław Wind Invest sp. z o.o. (powód) PEPKH (pozwany)	Przedmiot postępowania: żądanie ustalenia bezskuteczności wypowiedzenia umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia przez PEPKH oraz zasądzenia odszkodowania. Wartość przedmiotu sporu: 69 282 649,20 zł
		Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 3 czerwca 2015 r.
		Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.
4.	Amon sp. z o.o. (powód) PEPKH (pozwany)	Przedmiot postępowania: żądanie ustalenia bezskuteczności wypowiedzenia umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia przez PEPKH oraz zasądzenia odszkodowania. Wartość przedmiotu sporu: 40 478 983,22 zł

Lp.	Strony postępowania	Opis postępowania wraz z wartością przedmiotu sporu oraz stanowiskiem Spółki
		<p>Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 22 maja 2015 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne. W dniu 25 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał wyrok częściowy i wstępny, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ustalił, że oświadczenia PEPKH o wypowiedzeniu umów długoterminowych zawartych pomiędzy PEPKH i Amon na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia są bezskuteczne i nie wywołują skutku prawnego w postaci rozwiązania obu umów, skutkiem czego umowy te po okresie wypowiedzenia, tj. po dniu 30 kwietnia 2015 r. pozostają w mocy co do wszystkich postanowień i wiążą strony, uznał żądanie Amon dotyczące zapłaty odszkodowania za niewykonanie umowy za usprawiedliwione co do zasady, przy czym nie przesądził o wysokości ewentualnego odszkodowania. <p>Wyrok jest nieprawomocny. PEPKH nie zgadza się z wyrokiem i w dniu 25 października 2019 r. złożyła apelację.</p>
5.	Amon sp. z o.o. (powód) PEPKH (pozwany)	<p>Przedmiot postępowania: żądanie ustalenia zasądzenia odszkodowania z tytułu niewykonania przez PEPKH umów na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 29 009 189,38 zł</p> <p>Wszczęcie postępowania: 2 września 2019 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne.</p> <p>Przedmiot postępowania: żądanie ustalenia bezskuteczności wypowiedzenia umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia przez PEPKH oraz zasądzenia odszkodowania.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 46 078 047,43 zł</p> <p>Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 21 maja 2015 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne. W dniu 6 marca 2020 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał wyrok częściowy i wstępny, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ustalił, że oświadczenia PEPKH o wypowiedzeniu umów długoterminowych zawartych pomiędzy PEPKH i Talia na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia są bezskuteczne i nie wywołują skutku prawnego w postaci rozwiązania obu umów, skutkiem czego umowy te po okresie wypowiedzenia, tj. po dniu 30 kwietnia 2015 r. pozostają w mocy co do wszystkich postanowień i wiążą strony, uznał żądanie Talia dotyczące zapłaty odszkodowania za niewykonanie umowy za usprawiedliwione co do zasady, przy czym nie przesądził o wysokości ewentualnego odszkodowania. <p>Wyrok jest nieprawomocny. PEPKH nie zgadza się z wyrokiem złożyła apelację.</p> <p>Przedmiot postępowania: żądanie ustalenia bezskuteczności wypowiedzenia umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej przez PKH oraz zasądzenia odszkodowania.</p>
6.	Talia sp. z o.o. (powód) PEPKH (pozwany)	<p>Wartość przedmiotu sporu: Mogilno III - równowartość 3 651 402,56 EUR; Mogilno IV - równowartość 3 765 458,12 EUR; Mogilno V - równowartość 3 505 331,82 EUR; Mogilno VI - równowartość 2 231 812,61 EUR</p> <p>Wszczęcie postępowania: pozew z dnia 25 maja 2015 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne. Postępowanie zawieszono przez sąd na zgodny wniosek stron o zawieszenie postępowania na podstawie art. 178 k.p.c., wskazujący, że w dniu 3 września 2019 r. została sfinalizowana transakcja, na mocy której spółki zależne od TAURON nabyły ogół praw i obowiązków wspólników w spółce powodowej oraz z uwagi na zaistniałe zmiany właścicielskie, strony zamierzają wypracować rozwiązanie umożliwiające zakończenie sporu sądowego.</p>
7.	Mogilno III Mogilno IV Mogilno V Mogilno VI (powód) PEPKH (pozwany)	<p>Przedmiot postępowania: zapłata odszkodowania za szkody powstałe w skutek niewykonania umowy sprzedaży praw majątkowych przez PEPKH.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: Mogilno I - równowartość 3 583 336,19 EUR; Mogilno II - równowartość 3 659 538,72 EUR</p> <p>Wszczęcie postępowania: pozwy z dnia 7 listopada 2018 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne. Postępowanie zawieszono przez sąd na zgodny wniosek stron o zawieszenie postępowania na podstawie art. 178 k.p.c., wskazujący, że w dniu 3 września 2019 r. została sfinalizowana transakcja, na mocy której spółki zależne od TAURON nabyły ogół praw i obowiązków wspólników w spółce powodowej oraz z uwagi na zaistniałe zmiany właścicielskie, strony zamierzają wypracować rozwiązanie umożliwiające zakończenie sporu sądowego.</p>
8.	Mogilno I Mogilno II (powód) PEPKH (pozwany)	<p>Przedmiot postępowania: zapłata odszkodowania z tytułu niewykonania przez TAURON Sprzedaż umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii oraz kar umownych naliczonych w związku z wypowiedzeniem ww. umów.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 232 878 578,36 zł</p> <p>Wszczęcie postępowania: 7 marca 2019 r.</p> <p>Stanowisko Spółki: Spółka uznaje roszczenia zawarte w pozwie za bezzasadne. We wspólnym piśmie stron z dnia 3 września 2019 r. Powód dokonał cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia, w związku z czym strony wspólnie wniosły o umorzenie postępowania w całości. Postanowieniem z dnia 5 września 2019 r. sąd umorzył postępowanie. Postanowienie jest prawomocne.</p>
9.	Hamburg Commercial Bank AG (dawniej HSH Nordbank AG) (powód) TAURON Sprzedaż (pozwany)	

12.2. Informacja o umowach zawartych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON

12.2.1. Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON

Zastąpienie programu emisji obligacji umową kredytu

W dniu 19 czerwca 2019 r. została zawarta umowa kredytu na kwotę 6 070 000 tys. zł, której stroną jest Spółka jako kredytobiorca oraz Bank Handlowy w Warszawie S.A., Santander Bank Polska S.A., CaixaBank S.A. Oddział w Polsce, Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce, ING Bank Śląski S.A., mBank S.A., MUFG Bank (Europe) N.V., MUFG Bank (Europe) N.V. S.A. Oddział w Polsce oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. jako kredytodawcy.

Powyższa umowa zasadniczo zastąpiła program emisji obligacji do kwoty 6 270 000 tys. zł zawarty w dniu 24 listopada 2015 r. wraz z późniejszymi zmianami (Program Obligacji) z ww. bankami oraz z bankiem BNP Paribas Bank Polska S.A., który kontynuuje finansowanie Spółki w ramach Programu Obligacji, utrzymując zaangażowanie wynikające z objętych dotychczas obligacji, których terminy wykupu ustalone w warunkach emisji przypadają maksymalnie do końca 2020 r.

Kluczowe parametry finansowania określone w powyższej umowie, w tym poziom marży, okres obowiązywania finansowania i poziom zaangażowania finansowego poszczególnych kredytodawców nie uległy zmianie względem Programu Obligacji. W ramach umowy Spółka ma dostępne finansowanie:

- do dnia 31 grudnia 2021 r. w wysokości 6 070 000 tys. zł,
- do dnia 31 grudnia 2022 r. w wysokości 5 820 000 tys. zł.

Zgodnie z powyższą umową w dniu 28 czerwca 2019 r. Spółka dokonała ciągnięcia kredytu w kwocie 1 839 600 tys. zł z przeznaczeniem na nabycie obligacji w celu umorzenia w tej samej kwocie wobec obligatariuszy będących stroną ww. umowy. Ponadto finansowanie w ramach powyższej umowy zostanie przeznaczone m.in. na realizację działań wynikających z aktualizacji kierunków strategicznych, będących uzupełnieniem Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025, zakładającej zwiększenie udziału źródeł odnawialnych w aktywach wytwórczych Grupy TAURON.

W związku z zawarciem powyższej umowy anulowane zostało zobowiązanie banków do obejmowania obligacji emitowanych poprzez Program Obligacji, tym samym Spółka nie będzie realizowała kolejnych emisji w jego ramach.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 24/2019 z dnia 19 czerwca 2019 r.

Podpisanie dokumentacji transakcyjnej dotyczącej nabycia farm wiatrowych

W dniu 3 września 2019 r. spółki zależne TEC1, TEC2 i TEC3 podpisały dokumentację transakcyjną nabycia 5 farm wiatrowych należących do grupy in.ventus i wierzytelności przysługujących Hamburg Commercial Bank AG z siedzibą w Hamburgu wobec spółek zarządzających farmami wiatrowymi. Farmy wiatrowe zlokalizowane są w północnej Polsce i zostały uruchomione w latach 2009-2011. Ich łączna moc zainstalowana wynosi 180 MW, a średnioroczna produkcja energii elektrycznej kształtuje się na poziomie ok. 450 tys. MWh.

Powyższa transakcja została przeprowadzona w drodze nabycia przez ww. spółki zależne polskich spółek osobowych będących właścicielami farm wiatrowych oraz niemieckich spółek osobowych będących ich komandytariuszami (Spółki Projektowe). Powyższe spółki zależne przejęły ogół praw i obowiązków dotychczasowych wspólników Spółek Projektowych przy jednoczesnym nabyciu wierzytelności przysługujących Hamburg Commercial Bank AG w stosunku do Spółek Projektowych.

Łączna cena nabycia została uzgodniona w dokumentacji transakcyjnej na kwotę 137,1 mln euro i będzie podlegać korektom wynikającym w szczególności z efektów współpracy stron. Cena nabycia została skalkulowana na bazie mechanizmu „locked-box” na dzień 31 grudnia 2018 r.

Cena nabycia została zapłacona ze środków pochodzących z dokapitalizowania przez TAURON spółek TEC1, TEC2 i TEC3 nabywających powyższe Spółki Projektowe.

Powyższe warunki transakcji nabycia farm wiatrowych zostały przyjęte przez Zarząd TAURON w dniu 27 sierpnia 2019 r. W dniu 2 września 2019 r. uchwałę w sprawie określenia sposobu wykonywania prawa głosu przez wyłącznego wspólnika, tj. TAURON, na nadzwyczajnych ZW spółek TEC1, TEC2 i TEC3 w zakresie wyrażenia zgody na nabycie składników aktywów trwałych i podwyższenia kapitału zakładowego oraz objęcia udziałów w ww. spółkach zależnych przez TAURON w związku z realizacją transakcji podjęła Rada Nadzorcza TAURON. Na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez TAURON kontroli nad spółkami operującymi farmami wiatrowymi zgodę w dniu 24 lipca 2019 r. wyraził Prezes UOKiK.

Na podstawie podpisanej dokumentacji transakcyjnej, w dniu 3 września 2019 r. Hamburg Commercial Bank AG dokonał cofnięcia pozwu wniesionego przeciwko TAURON Sprzedaż, którego przedmiotem była zapłata odszkodowania w wysokości 36,3 mln zł i kar umownych w wysokości 196,6 mln zł, w związku z czym strony

wspólnie wniosły o umorzenie postępowania w całości. Postanowieniem z dnia 5 września 2019 r. sąd umorzył postępowanie. Postanowienie sądu stało się prawomocne w dniu 19 września 2019 r.

O wytoczeniu powództwa TAURON informował w raporcie bieżącym nr 4/2019 z dnia 7 marca 2019 r.

Nabycie farm wiatrowych wpisuje się w ogłoszoną 27 maja 2019 r. aktualizację kierunków strategicznych będących uzupełnieniem Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025, która przewiduje znaczące zwiększenie udziału źródeł nisko- i zeroemisyjnych w strukturze zainstalowanych mocy wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON.

O zdarzeniach związanych z transakcją nabycia farm wiatrowych, TAURON informował w raportach bieżących: nr 27/2019 z dnia 25 lipca 2019 r., nr 31/2019 z dnia 27 sierpnia 2019 r., nr 34/2019 z dnia 2 września 2019 r. oraz nr 35/2019 z dnia 3 września 2019 r.

Podpisanie umowy kredytu z bankiem Intesa Sanpaolo S.P.A.

W dniu 19 grudnia 2019 r. została zawarta umowa kredytu na kwotę 750 000 tys. zł, pomiędzy TAURON a bankiem Intesa Sanpaolo S.P.A., działającym za pośrednictwem Intesa Sanpaolo S.P.A. S.A. Oddział w Polsce, z której środki mogą zostać przeznaczone na pokrycie wydatków inwestycyjnych Grupy Kapitałowej TAURON, w tym w szczególności na:

- szeroko rozumianą energetykę odnawialną,
- dystrybucję energii elektrycznej, w tym rozbudowę i modernizację sieci,
- refinansowanie istniejącego zadłużenia finansowego TAURON,

z zastrzeżeniem, że przedmiotowe finansowanie nie będzie wykorzystane na finansowanie lub refinansowanie projektów związanych z aktywami węglowymi.

Zgodnie z powyższą umową TAURON będzie mógł wykorzystać środki w ciągu 4 miesięcy od daty zawarcia umowy (po spełnieniu standardowych dla tego typu finansowania warunków zawieszających). Spłata kredytu nastąpi po 5 latach od daty zawarcia powyższej umowy. Oprocentowanie będzie obliczane w oparciu o zmienną stopę procentową WIBOR powiększoną o marżę banku.

Pozyskanie nowego źródła finansowania poprzez zawarcie umowy kredytu przyczynia się do wzmocnienia stabilności finansowej TAURON.

O powyższym zdarzeniu TAURON informował w raporcie bieżącym nr 58/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.

12.2.2. Transakcje z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych.

Szczegółowe informacje na temat transakcji z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w nocie 52 *Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z MSSF zatwierdzonymi przez UE za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.*

12.2.3. Zaciągnięte i wypowiedziane umowy dotyczące kredytów i pożyczek

Kredyty o charakterze obrotowym i pożyczki krótkoterminowe

Zgodnie z przyjętym w Grupie Kapitałowej TAURON modelem finansowania, stroną kredytów i pożyczek krótkoterminowych zaciąganych u instytucji zewnętrznych może być wyłącznie TAURON.

W Grupie Kapitałowej TAURON funkcjonuje usługa cash pool, realizowana na podstawie zawartej z PKO BP umowy o świadczenie usługi cash pooling rzeczywisty (z dnia 9 października 2017 r. z terminem obowiązywania do dnia 17 grudnia 2020 r.). Struktura cash pool oparta jest o limity dzienne udzielane poszczególnym uczestnikom przez zarządzającego usługą agenta, którego funkcję pełni TAURON. W wyniku realizacji mechanizmu cash pool dokonywane są transfery środków pieniężnych pomiędzy rachunkami uczestników usługi a rachunkiem agenta.

W powiązaniu ze strukturą cash pool TAURON korzysta w banku PKO BP z:

- limitu over draft w kwocie 300 000 tys. zł w oparciu o zawartą z bankiem w październiku 2017 r. umowę kredytu w rachunku bieżącym, z terminem spłaty przypadającym na dzień 29 grudnia 2020 r., oraz
- limitu intraday w kwocie 300 000 tys. zł z terminem obowiązywania do dnia 17 grudnia 2020 r. Limit intraday jest limitem dziennym, który musi być w całości spłacony do końca każdego dnia, w którym był wykorzystywany.

W ramach finansowania bieżącej działalności w 2019 r. obowiązywały również:

- umowa o kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 45 000 tys. EUR zawarta z BGK w 2016 r. wraz z późniejszymi zmianami, którego termin spłaty przypada do dnia 31 grudnia 2020 r. Kwota kredytu przeznaczona jest na finansowanie depozytu zabezpieczającego oraz transakcji zakupu/sprzedaży/wymiany uprawnień do emisji CO₂, obrotu energią elektryczną oraz gazem dokonywanych na europejskich giełdach,
- zawarta w dniu 30 marca 2018 r. umowa o kredyt w rachunku bieżącym w mBanku w wysokości nieprzekraczającej 500 tys. USD, wraz z aneksem z dnia 26 marca 2019 r. w wyniku którego wartość kredytu

został obniżona do 200 tys. USD, z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności, w szczególności na finansowanie depozytu zabezpieczającego oraz transakcji realizowanych na produktach commodities. Termin spłaty kredytu przypada na dzień 31 marca 2020 r.

Wykorzystanie kredytów walutowych opisanych powyżej ma na celu mitygację ryzyka kursowego związanego z zawieranymi transakcjami handlowymi.

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe zestawienie umów pożyczek i kredytów o charakterze obrotowym obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r., według kolejności daty wymagalności i wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.

Tabela nr 63. Zestawienie umów kredytów o charakterze obrotowym obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r. (według kolejności daty wymagalności)

Lp.	Strony umowy	Rodzaj umowy	Oprocentowanie	Kwota kredytu/pożyczki (tys.)	Data umowy	Data spłaty	Saldo na dzień 31 grudnia 2019 r. (tys.)
1.	TAURON - mBank	Kredyt w rachunku	LIBOR 1M + stała marża	200 USD	27.03.2018 r.	31.03.2020 r.	199 USD
2.	TAURON - BGK	Kredyt w rachunku	EURIBOR 1M + stała marża	45 000 EUR	30.12.2015 r.	31.12.2020 r.	4 804 EUR
3.	TAURON - PKO BP	Limit intraday	Brak	300 000 PLN	09.10.2017 r.	17.12.2020 r.	0 PLN
4.	TAURON - PKO BP	Kredyt w rachunku	WIBOR O/N + stała marża	300 000 PLN	09.10.2017 r.	29.12.2020 r.	0 PLN

Kredyty oraz pożyczki o charakterze inwestycyjnym

W 2019 r. TAURON zawarł umowy kredytu:

- do kwoty 6 070 000 tys. zł z bankami komercyjnymi: Bank Handlowy w Warszawie S.A., Santander Bank Polska S.A., CaixaBank S.A. (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce, ING Bank Śląski S.A., mBank S.A., MUFG Bank (Europe) N.V., MUFG Bank (Europe) N.V. S.A. Oddział w Polsce oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A, jako zastąpienie programu emisji obligacji umową kredytu,
- do kwoty 750 000 tys. zł z Intesa Sanpaolo S.P.A.

Szczegółowa informacja dotycząca powyższych umów została przedstawiona w pkt 12.2.1 niniejszego sprawozdania.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie umów kredytowych oraz pożyczek o charakterze inwestycyjnym obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r., według kolejności daty wymagalności.

Tabela nr 64. Zestawienie umów kredytowych oraz pożyczek o charakterze inwestycyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON obowiązujących w 2019 r. (według kolejności daty wymagalności)

Lp.	Strony umowy	Oprocentowanie	Kwota kredytu/pożyczki (tys.)	Data umowy	Data spłaty	Saldo na dzień 31 grudnia 2019 r. (tys.)
1.	KW Czatkowice - WFOŚiGW	zmiennie	914 PLN	12.05.2016 r.	31.05.2021 r.	168 PLN
2.	TAURON - EBI	Oprocentowanie stałe	210 000 PLN	24.10.2011 r.	15.12.2021 r.	42 000 PLN
3.	TAURON - EBI	Oprocentowanie stałe	300 000 PLN	24.10.2011 r.	15.12.2021 r.	60 000 PLN
4.	TAURON Wytwarzanie - WFOŚiGW	Stopa bazowa + stała marża	40 000 PLN	25.10.2010 r.	15.12.2022 r.	12 000 PLN
5.	TAURON - Banki - Kredytodawcy	Stopa bazowa + stała marża	6 070 000 PLN	19.06.2019 r.	31.12.2022 r.	5 289 600 PLN
6.	KW Czatkowice - WFOŚiGW	zmiennie	293 PLN	05.11.2018 r.	30.11.2023 r.	229 PLN
7.	TAURON - EBI	Oprocentowanie stałe	450 000 PLN	03.07.2012 r.	15.06.2024 r.	184 091 PLN
8.	TAURON - EBI	Oprocentowanie stałe	200 000 PLN	03.07.2012 r.	15.09.2024 r.	90 909 PLN
9.	TAURON - EBI	Oprocentowanie stałe	250 000 PLN	03.07.2012 r.	15.09.2024 r.	113 636 PLN
10.	TAURON - Intesa	Stopa bazowa + stała marża	750 000 PLN	19.12.2019 r.	19.12.2024 r.	0 PLN
11.	TAURON - EBI	Oprocentowanie stałe	295 000 PLN	18.07.2014 r.	15.03.2027 r.	221 250 PLN
12.	TAURON - BGK	WIBOR 6M + stała marża	1 000 000 PLN	19.12.2018 r.	20.12.2033 r.	1 000 000 PLN

W 2019 r. spółki Grupy Kapitałowej TAURON nie wypowiedziały żadnych umów kredytów i pożyczek.

W dniu 16 marca 2020 r. TAURON zawarł z bankiem SMBC BANK EU AG umowę kredytu na kwotę 500 000 tys. zł. oraz w dniu 25 marca 2020 r. zawarł z bankiem Banca IMI S.P.A., London Branch, Banca IMI S.P.A., Intesa Sanpaolo S.P.A. działającym za pośrednictwem Intesa Sanpaolo S.P.A. S.A. Oddział w Polsce, oraz China Construction Bank (Europe) S.A. działającym za pośrednictwem China Construction Bank (Europe) S.A. Oddział w Polsce umowę kredytu konsorcjalnego na kwotę 500 000 tys. zł.

Szczegółowa informacja dotycząca zawarcia powyższych umów została przedstawiona w pkt 2.6. niniejszego sprawozdania.

12.2.4. Udzielone pożyczki i poręczenia oraz otrzymane poręczenia i gwarancje

Udzielone pożyczki

W grudniu 2019 r. TAURON i Spółki zależne dokonały konwersji zadłużenia wynikającego z obligacji wewnątrzgrupowych na pożyczki wewnątrzgrupowe z zachowaniem terminów zapadalności pożyczek zgodnych z pierwotnymi terminami wykupu obligacji. Łączna wartość zadłużenia z obligacji wewnątrzgrupowych podlegającego konwersji na pożyczki wewnątrzgrupowe wynosiła 4 535 000 tys. zł.

Dodatkowo w 2019 r. TAURON udzielił finansowania TAURON Wydobywie w kwocie 1 400 000 tys. zł w formie 2 pożyczek z przeznaczeniem na spłatę zobowiązań w cash pool oraz 3 pożyczek w łącznej kwocie 370 000 tys. zł. na spłatę zobowiązań z tytułu obligacji zgodnie z terminami ich wykupu.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie sumy pożyczek wewnątrzgrupowych udzielonych i obowiązujących w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 65. Zestawienie sumy pożyczek wewnątrzgrupowych udzielonych i obowiązujących w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON

Lp.	Strony umowy	Oprocentowanie	Okres spłaty	Łączna wartość pożyczek (tys.)
1.	TAURON Ciepło - TAURON	Stałe	02.2020 r. - 09.2025 r.	975 000 PLN
2.	TAURON Dystrybucja - TAURON	Stałe	02.2020 r. - 11.2025 r.	3 000 000 PLN
3.	TAURON Ekoenergia - TAURON	Stałe	06.2025 r.	160 000 PLN
4.	TAURON Wydobywie - TAURON	Stałe	02.2020 r. - 12.2029 r.	1 970 000 PLN
5.	TAURON Wytwarzanie - TAURON	Stałe	09.2020 r.	200 000 PLN

Dodatkowo na dzień sprawozdawczy, istnieją pożyczki wewnątrzgrupowe udzielone pomiędzy spółkami projektowymi przejętymi we wrześniu 2019 r. przez Grupę Kapitałową TAURON od grupy in.ventus o łącznej wartości 125 596 tys. zł z czego odpisowi podlega kwota 48 259 tys. zł.

W 2019 r. TAURON kontynuował finansowanie:

- spółki współzależnej EC Stalowa Wola w formie pożyczek, które zostały przeznaczone na bieżącą działalność EC Stalowa Wola, finansowanie rozliczeń z tytułu podatku VAT oraz sfinansowanie porozumień zawartych przez EC Stalowa Wola z podwykonawcami,
- spółki PGE EJ 1 w formie 2 pożyczek z terminami spłaty 3 lat od daty zawarcia poszczególnych umów.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie pożyczek dla spółek współzależnych i stowarzyszonych udzielonych przez TAURON i obowiązujących w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON, według kolejności daty wymagalności.

Tabela nr 66. Zestawienie pożyczek dla spółek współzależnych i stowarzyszonych udzielonych i obowiązujących w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON (według kolejności daty wymagalności)

Lp.	Strony umowy	Oprocentowanie	Data umowy	Data spłaty	Kwota kapitału pożyczki na dzień 31 grudnia 2019 r. (tys.)
1.	EC Stalowa Wola - TAURON	WIBOR 1M + stała marża	11.04.2018 r.	30.09.2020 r.	5 100 PLN
2.	PGE EJ 1 - TAURON	Oprocentowanie stałe	08.11.2017 r.	06.11.2020 r.	2 940 PLN
3.	PGE EJ 1 - TAURON	Oprocentowanie stałe	02.03.2018 r.	02.03.2021 r.	4 800 PLN
4.	EC Stalowa Wola - TAURON	Oprocentowanie stałe	28.02.2018 r.	30.06.2033 r.	310 851 PLN
5.	EC Stalowa Wola - TAURON	Oprocentowanie stałe	30.03.2018 r.	30.06.2033 r.	7 000 PLN
6.	EC Stalowa Wola - TAURON	Oprocentowanie stałe	19.12.2018 r.	30.06.2033 r.	8 535 PLN
7.	EC Stalowa Wola - TAURON	Oprocentowanie stałe	12.03.2019 r.	30.06.2033 r.	5 175 PLN

Poza wymienionymi pożyczkami Spółka nie udzieliła w 2019 r. innych pożyczek.

Po dniu bilansowym, w Grupie Kapitałowej TAURON zostały udzielone pożyczki na łączną kwotę 631 175 tys. zł.

Udzielone poręczenia i gwarancje

Zasady udzielania zabezpieczeń przez TAURON i spółki zależne wynikają z obowiązujących regulacji wewnątrz korporacyjnych.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie poręczeń i gwarancji korporacyjnych udzielonych przez TAURON, obowiązujących w 2019 r., w kolejności według daty obowiązywania.

Tabela nr 67. Zestawienie poręczeń i gwarancji korporacyjnych udzielonych przez TAURON i obowiązujących w 2019 r. (według daty obowiązywania)

Lp.	Beneficjent	Umowa / zabezpieczenie	Podmiot, którego zobowiązania stanowią przedmiot zabezpieczenia	Kwota zobowiązania wynikająca z umowy (tys.)	Data umowy	Data obowiązywania
1.	Przedsiębiorcy oraz odbiorcy, którzy zawarli umowę z TAURON EKOENERGIA na podstawie koncesji na obrót energią elektryczną udzielonej przez Prezesa URE	Gwarancja korporacyjna	TAURON EKOENERGIA	16 400 PLN	09.11.2017 r.	19.07.2019 r.
2.	GAZ-SYSTEM	Umowa poręczenia	EC Stalowa Wola	1 667 PLN	05.04.2017 r.	30.07.2020 r.
3.	BGK	Umowa poręczenia	EC Stalowa Wola	3 644 USD	31.10.2019 r.	30.07.2020 r.
4.	Polska Spółka Gazownictwa	Umowa poręczenia	TAURON Sprzedaż	20 000 PLN	30.03.2016 r.	30.11.2020 r.
5.	PSE	Umowa poręczenia	Nowe Jaworzno GT	33 024 PLN	29.10.2018 r.	31.12.2020 r.
6.	BGK	Umowa poręczenia	EC Stalowa Wola	9 959 PLN	08.11. 2018 r.	30.01.2021 r.
7.	BGK	Umowa poręczenia	EC Stalowa Wola	1 328 USD	31.10.2019 r.	24.04.2021 r.
8.	WFOŚiGW	Umowa poręczenia	KW Czatkowice	914 PLN	01.06.2016 r.	15.06.2021 r.
9.	WFOŚiGW	Umowa poręczenia	KW Czatkowice	293 PLN	05.11.2018 r.	31.12.2023 r.
10.	Doradcy Funduszy	Umowa poręczenia	Nowe Jaworzno GT	2 500 PLN	29.12.2017 r.	28.09.2025 r.
11.	Obligatariusze	Gwarancja korporacyjna	TAURON Sweden Energy	168 000 EUR	03.12.2014 r.	03.12.2029 r.
12.	PSE	Umowa poręczenia	TAURON Wytwarzanie	5 000 PLN	04.08.2014 r.	bezterminowo

Poza TAURON pozostałe Spółki Grupy Kapitałowej TAURON nie udzieliły żadnych poręczeń.

W ramach obowiązujących umów ramowych na zlecenie Spółki w 2019 r. zostały wystawione gwarancje bankowe za zobowiązania spółek Grupy Kapitałowej TAURON, które na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 587 320 tys. zł. Najistotniejszą pozycję stanowi gwarancja bankowa udzielona przez MUFG Bank, Ltd. na zlecenie Spółki na zabezpieczenie wierzytelności BGK w stosunku do EC Stalowa Wola. Gwarancja obowiązuje do dnia 11 kwietnia 2020 r.

W dniu 5 lutego 2019 r. TAURON zawarł nową umowę o limit gwarancyjny z MUFG Bank, Ltd., na podstawie której został wystawiony aneks nr 1 do gwarancji bankowej na zabezpieczenie wierzytelności BGK w stosunku do EC Stalowa Wola wynikających z umowy pożyczki zawartej w dniu 8 marca 2018 r. pomiędzy EC Stalowa Wola jako pożyczkobiorcą, a BGK i PGNiG jako pożyczkodawcami.

W dniu 27 maja 2019 r. Spółka zawarła umowy o limit na gwarancje bankowe z Caixabank S.A.:

1. do kwoty 80 000 tys. zł z limitem dostępności na okres 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy z zastrzeżeniem, że okres ważności gwarancji bankowych wystawionych w ramach umowy nie może przekraczać okresu obowiązywania o więcej niż 12 miesięcy,
2. do kwoty 20 000 tys. zł z limitem dostępności na okres 24 miesięcy z zastrzeżeniem, że w okresie obowiązywania umowy będą mogły być wystawiane gwarancje bankowe z maksymalnie 84 miesięcznym okresem ważności.

Powyższe umowy z Caixabank S.A., łącznie na kwotę 100 000 tys. zł, zastępują umowę o limit na gwarancje bankowe z dnia 12 lipca 2016 r., która została rozwiązana.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie udzielonych gwarancji bankowych w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., w kolejności według końcowej daty obowiązywania.

Tabela nr 68. Zestawienie udzielonych gwarancji bankowych (według końcowej daty obowiązywania)

Lp.	Bank	Spółka	Beneficjent	Rodzaj gwarancji	Kwota (tys.)	Okres obowiązywania
1.	Santander Bank	TAURON	IRGiT	płatności	20 000 PLN	27.03.2019 r. - 31.05.2019 r.
2.	Santander Bank	TAURON	IRGiT	płatności	30 000 PLN	05.04.2019 r. - 31.05.2019 r.
3.	Santander Bank	TAURON	IRGiT	płatności	50 000 PLN	08.04.2019 r. - 31.05.2019 r.
4.	CaixaBank	TAURON	IRGiT	płatności	50 000 PLN	01.06.2019 r. - 31.07.2019 r.
5.	CaixaBank	TAURON	IRGiT	płatności	19 000 PLN	29.08.2019 r. - 30.09.2019 r.
6.	CaixaBank	TAURON	PSE	wadialna	7 906 PLN	23.09.2019 r. - 17.10.2019 r.
7.	CaixaBank	TAURON	PSE	wadialna	7 409 PLN	16.10.2019 r. - 31.10.2019 r.
8.	CaixaBank	KW Czatkowice	PGE	wadialna	1 925 PLN	02.08.2019 r. - 29.12.2019 r.
9.	CaixaBank	TAURON Dystrybucja	ELEKTROBUDOWA	zapłaty	7 579 PLN	11.12.2019 r. - 29.12.2019 r.
10.	CaixaBank	TAURON Wydobycie	PKP	dobrego wykonania	105 PLN	01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.
11.	CaixaBank	TAURON Sprzedaż	Welcome Airport Services	dobrego wykonania	111 PLN	22.11.2019 r. - 30.01.2020 r.
12.	CaixaBank	TAURON	IRGiT	płatności	25 000 PLN	01.08.2019 r. - 31.01.2020 r.
13.	CaixaBank	TAURON	IRGiT	płatności	25 000 PLN	27.08.2019 r. - 31.01.2020 r.
14.	CaixaBank	TAURON	IRGiT	płatności	11 000 PLN	29.08.2019 r. - 31.01.2020 r.
15.	CaixaBank	KW Czatkowice	PGE	wadialna	300 PLN	20.12.2019 r. - 17.02.2020 r.
16.	CaixaBank	TAURON Dystrybucja Serwis	S&I Poland	dobrego wykonania	488 PLN	17.04.2019 r. - 29.02.2020 r.
17.	CaixaBank	TAURON Sprzedaż	Wodociągi Kieleckie	dobrego wykonania	253 PLN	13.11.2019 r. - 01.03.2020 r.
18.	CaixaBank	KW Czatkowice	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna	dobrego wykonania	106 PLN	01.01.2019 r. - 30.03.2020 r.
19.	CaixaBank	KW Czatkowice	PGE Energia Ciepła	dobrego wykonania	258 PLN	01.01.2019 r. - 30.03.2020 r.
20.	CaixaBank	KW Czatkowice	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich	dobrego wykonania	48 PLN	01.01.2019 r. - 30.03.2020 r.
21.	MUFG Bank Ltd.	TAURON	BGK	płatności	517 500 PLN	12.04.2019 r. - 11.04.2020 r.
22.	CaixaBank	TAURON Sprzedaż	Główny Instytut Górnictwa	dobrego wykonania	103 PLN	07.11.2019 r. - 31.07.2020 r.
23.	CaixaBank	TAURON Sprzedaż	Centrum Onkologii	dobrego wykonania	947 PLN	30.07.2019 r. - 30.10.2020 r.
24.	CaixaBank	TAURON Wydobycie	PKP	dobrego wykonania	106 PLN	01.01.2019 r. - 31.12.2020 r.
25.	CaixaBank	TAURON Sprzedaż	Akademia Wychowania Fizycznego	dobrego wykonania	251 PLN	04.11.2019 r. - 30.01.2021 r.
26.	CaixaBank	TAURON Sprzedaż	GPW	dobrego wykonania	703 PLN	20.12.2019 r. - 31.01.2021 r.
27.	CaixaBank	TAURON Sprzedaż	Telewizja Polska	dobrego wykonania	3 089 PLN	06.11.2019 r. - 30.04.2021 r.
28.	CaixaBank	TAURON Dystrybucja Serwis	S&I Poland	rękojmi i gwarancji	100 PLN	27.06.2019 r. - 25.06.2021 r.
29.	CaixaBank	TAURON Dystrybucja Serwis	Budimex	dobrego wykonania	107 PLN	04.11.2019 r. - 30.11.2021 r.
30.	CaixaBank	KW Czatkowice	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna	dobrego wykonania	417 PLN	04.11.2019 r. - 31.03.2022 r.
31.	CaixaBank	KW Czatkowice	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna	dobrego wykonania	235 PLN	12.11.2019 r. - 31.03.2022 r.
32.	CaixaBank	KW Czatkowice	PGE Energia Ciepła	dobrego wykonania	100 PLN	20.12.2019 r. - 31.03.2022 r.
33.	CaixaBank	KW Czatkowice	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich	dobrego wykonania	120 PLN	27.12.2019 r. - 31.03.2022 r.

Lp.	Bank	Spółka	Beneficjent	Rodzaj gwarancji	Kwota (tys.)	Okres obowiązywania
34.	CaixaBank	TAURON Dystrybucja Serwis	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	dobrego wykonania	50 PLN	25.06.2019 r. - 28.07.2029 r.
35.	CaixaBank	TAURON Dystrybucja Serwis	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	dobrego wykonania	50 PLN	25.06.2019 r. - 28.07.2029 r.

Poza gwarancjami wystawionymi w ramach umów ramowych TAURON, na zlecenie spółki TAURON Czech Energy banki wystawiły 4 gwarancje płatności, których zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 69. Zestawienie gwarancji bankowych udzielonych w 2019 r. na zlecenie TAURON Czech Energy (według daty obowiązywania)

Lp.	Bank	Spółka	Beneficjent	Rodzaj gwarancji	Kwota (tys.)	Data obowiązywania
1.	PKO BP Czech Branch	TAURON Czech Energy	OTE, a. s.	płatności	15 000 CZK	01.06.2019 r. - 31.05.2020 r.
2.	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia	TAURON Czech Energy	OKTE a.s.	płatności	200 EUR	01.07.2019 r. - 30.06.2020 r.
3.	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia	TAURON Czech Energy	OKTE a.s.	płatności	500 EUR	01.07.2019 r. - 30.06.2020 r.
4.	PKO BP Czech Branch	TAURON Czech Energy	Slovenské elektrárne, a.s.	płatności	500 EUR	21.03.2019 r. - 31.01.2021 r.

W okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. przestały obowiązywać gwarancje bankowe udzielone przed dniem 1 stycznia 2019 r. na łączną kwotę 19 417 tys. zł.

Po dniu bilansowym Spółka zawarła:

- w dniu 28 stycznia 2020 r. umowę o limit gwarancyjny z bankiem MUFG Bank, Ltd. w ramach której, na zlecenie Spółki został wystawiony aneks nr 2 do gwarancji bankowej do kwoty 517 500 tys. zł., wydłużający okres obowiązywania gwarancji do dnia 11 kwietnia 2021 r.,
- w dniu 13 marca 2020 r. umowę o udzielenie gwarancji w ramach linii z BGK z kwotą limitu 500 000 tys. zł. Limit obowiązuje do dnia 13 marca 2021 r. i może być wykorzystywany na zabezpieczenie zobowiązań Spółki wobec IRGiT. W dniu 18 marca 2020 r. BGK wystawił na zlecenie Spółki 5 gwarancji bankowych po 100 000 tys. zł każda z okresami obowiązywania odpowiednio do dnia 30 czerwca (3 gwarancje), 31 lipca i 31 sierpnia 2020 r.

Po dniu bilansowym na zlecenie TAURON Czech Energy został wystawiony aneks do gwarancji bankowej wystawionej w 2018 r. w kwocie 30 000 CZK wydłużający okres jej obowiązywania do dnia 31 stycznia 2021 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania wartość udzielonych gwarancji bankowych wynosi 1 091 913 tys. zł.

W celu zabezpieczenia realizowanych przez TAURON na TGE transakcji oraz z tytułu uczestnictwa w systemie gwarantowania rozliczeń zarządzanych przez IRGiT w dniu 18 grudnia 2019 r. zostały zawarte trójstronne umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie pomiędzy TAURON Wytwarzanie, TAURON i IRGiT. Na mocy umów TAURON Wytwarzanie przewłaszczył uprawnienia na rzecz IRGiT w ilości 9 795 035 ton.

Otrzymane poręczenia i gwarancje

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zabezpieczeń otrzymanych przez TAURON i obowiązujących według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

Tabela nr 70. Zestawienie zabezpieczeń otrzymanych przez TAURON i obowiązujących na dzień 31 grudnia 2019 r.

Lp.	Podmiot, którego zobowiązania stanowią przedmiot zabezpieczenia	Podmiot wystawiający zabezpieczenie	Rodzaj zabezpieczenia	Kwota w walucie (tys.)	Data obowiązywania
1.	PKP CARGO S.A.	Credit Agricole Bank Polska S.A.	gwarancja	2 270 PLN	01.01.2018 r. - 30.01.2020 r.
2.	Konsorcjum: DB Cargo Polska S.A., CTL Logistics sp. z o.o., Rail Polska sp. z o.o.	mBank S.A.	gwarancja	201 PLN	19.12.2018 r. - 30.01.2020 r.
3.	Konsorcjum: DB Cargo Polska S.A., CTL Logistics sp. z o.o., Rail Polska sp. z o.o.	mBank S.A.	gwarancja	423 PLN	19.12.2018 r. - 30.01.2020 r.
4.	Rail Polska sp. z o.o.	UNIQA TU S.A.	gwarancja	100 PLN	01.01.2018 r. - 30.01.2020 r.
5.	Rail Polska sp. z o.o.	UNIQA TU S.A.	gwarancja	212 PLN	26.01.2018 r. - 30.01.2020 r.
6.	Konsorcjum: DB Cargo Polska S.A., CTL Logistics sp. z o.o., Rail Polska sp. z o.o.	Sopockie TU ERGO HESTIA S.A.	gwarancja	201 PLN	01.01.2018 r. - 31.01.2020 r.

Lp.	Podmiot, którego zobowiązania stanowią przedmiot zabezpieczenia	Podmiot wystawiający zabezpieczenie	Rodzaj zabezpieczenia	Kwota w walucie (tys.)	Data obowiązywania
7.	Konsorcjum: DB Cargo Polska S.A., CTL Logistics sp. z o.o., Rail Polska sp. z o.o.	Sopockie TU ERGO HESTIA S.A.	gwarancja	423 PLN	01.01.2018 r. - 31.01.2020 r.
8.	Polenergia Obrót S.A.	Bank Pekao S.A.	gwarancja	750 EUR	23.10.2015 r. - 31.03.2021 r.

Zarząd Spółki

Katowice, dnia 30 marca 2020 r.

Filip Grzegorzczak - Prezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Jarosław Broda - Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Marek Wadowski - Wiceprezes Zarządu

Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Załącznik A: SŁOWNIK POJĘĆ I WYKAZ SKRÓTÓW

Poniżej zamieszczono słownik pojęć branżowych i wykaz skrótów najczęściej używanych w treści niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 71. Objaśnienie skrótów i pojęć branżowych zastosowanych w treści sprawozdania

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
1.	Abener Energia	Abener Energia S.A. z siedzibą w Campus Palmas Altas (Sewilla).
2.	AKPiA	Automatyka, Armatura Kontrolno-Pomiarowa i Automatyka.
3.	Aktualizacja kierunków strategicznych	Dokument o tytule <i>Aktualizacja kierunków strategicznych w Strategii Grupy TAURON na lata 2016-2025</i> przyjęty przez Zarząd TAURON w dniu 27 maja 2019 r., będący uzupełnieniem dokumentu o tytule <i>Strategia Grupy TAURON na lata 2016-2025</i> przyjętego przez Zarząd TAURON w dniu 2 września 2016 r.
4.	Amon	Amon sp. z o.o. z siedzibą w Łebczu.
5.	ARA	Dolarowy indeks cen węgla w UE. Loco w portach Amsterdam - Rotterdam - Antwerpia.
6.	ARE	Agencja Rynku Energii S.A. z siedzibą w Warszawie.
7.	BASE (Kontrakt BASE)	Kontrakt pasmowy z dostawą energii we wszystkich godzinach okresu, np. kontrakt BASE na miesiąc marzec 2020 to dostawa takiej samej ilości energii przez wszystkie godziny miesiąca marca 2020 r.
8.	BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie.
9.	Bioeko Grupa TAURON	Bioeko Grupa TAURON Sp. z o.o. z siedzibą w Stalowej Woli.
10.	B+R	Badania i Rozwój.
11.	B+R+I	Badania, Rozwój i Innowacje.
12.	CAO	(ang. Central Allocation Office) - biuro aukcyjne zdolności przesyłowych wymiany transgranicznej w Europie Środkowo-Wschodniej.
13.	CAPEX	(ang. Capital Expenditures) - koszty inwestycyjne.
14.	Cash pooling	Struktura cash poolingu rzeczywistego, realizowana na podstawie umowy o zarządzanie środkami pieniężnymi, oparta jest o limity dzienne udzielane poszczególnym uczestnikom przez zarządzającego usługą agenta tj. TAURON. W wyniku realizacji mechanizmu cash poolingu dokonywane są transfery środków pieniężnych pomiędzy rachunkami uczestników usługi a rachunkiem Agenta.
15.	CC4ES	(ang. Cybersecurity Conference for Energy Sector) - Konferencja cyberbezpieczeństwa dla sektora energetycznego.
16.	CDS	(ang. Clean Dark Spread) - wskaźnik marży stosowany do kalkulacji rentowności produkcji energii elektrycznej, uwzględniający przychody ze sprzedaży energii elektrycznej oraz koszty paliwa i uprawnień do emisji CO ₂ .
17.	CER	(ang. Certified Emission Reduction) - jednostka poświadczona redukcji emisji.
18.	Certyfikaty kolorowe	Prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w sposób podlegający na wsparciu, tzw. kolorowe certyfikaty: zielone - świadectwa pochodzenia energii elektrycznej z OZE, niebieskie - świadectwa pochodzenia energii wytworzonej z biogazu rolniczego, żółte - świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji ze źródeł opalanych paliwami gazowymi lub o łącznej mocy zainstalowanej poniżej 1MW, czerwone - świadectwa pochodzenia energii z kogeneracji (świadectwa CHP - ang. Combined Heat and Power), fioletowe - świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy, białe - świadectwa efektywności energetycznej (mechanizm stymulujący i wymuszający zachowania prooszczędnościowe).
19.	CIRS	(ang. Currency Interest Rate Swap) - transakcja polegająca na wymianie między kontrahentami płatności odsetkowych naliczanych od kwot nominowanych w różnych walutach i określanych według różnych stóp procentowych.
20.	CPI	(ang. Customer Price Index) - wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych.
21.	CRO	Cena Rozliczeniowa Odchylenia - cena po jakiej operator systemu przesyłowego PSE rozlicza odchylenia wykonania produkcji lub poboru energii przez uczestników RB energii elektrycznej.
22.	CSI	(ang. Customer Satisfaction Index) - wskaźnik wykorzystywany w marketingu do określenia poziomu satysfakcji klienta z produktów lub usług oferowanych przez firmę.
23.	CSR	(ang. Corporate Social Responsibility) - społeczna odpowiedzialność biznesu.
24.	CUW	Centrum Usług Wspólnych (CUW R - usługi w obszarze rachunkowości, CUW HR - usługi w obszarze zasobów ludzkich, CUW IT - usługi w obszarze IT).

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
25.	CVaR	(ang. Credit Value at Risk) - miara ryzyka określająca maksymalną możliwą stratę z tytułu ryzyka kredytowego z zadaniem prawdopodobieństwem i w określonym horyzoncie czasowym.
26.	CVC	(ang. Corporate Venture Capital) - inwestycje Venture Capital (VC) przeprowadzane przez fundusze VC z zamiarem osiągnięcia nie tylko celów finansowych, ale również celów strategicznych (branżowych) ustanowionych przez dużą firmę (korporację), która jest dawcą kapitału dla tego funduszu. VC to inwestycje kapitałowe dokonywane na rynku pozagiełdowym w przedsięwzięcia o charakterze biznesowym, które znajdują się we wczesnych fazach rozwoju. CVC jest rozwinięciem VC jako sposobu lokowania kapitału i ma wpływać korzystnie na cele branżowe Grupy Kapitałowej TAURON.
27.	DMS	(ang. Distribution Management System) - system zarządzania siecią dystrybucyjną.
28.	Dobre Praktyki 2016	<i>Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016</i> , obowiązujące od dnia 1 stycznia 2016 r.
29.	DSM	(ang. Demand Side Management) - zarządzanie stroną popytową.
30.	DSR	(ang. Demand Side Response) - reakcja strony popytowej.
31.	EBI	Europejski Bank Inwestycyjny z siedzibą w Luksemburgu.
32.	EBIT	(ang. Earnings Before Interest and Taxes) - wynik na działalności operacyjnej przed opodatkowaniem.
33.	EBITDA	(ang. Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) - wynik na działalności operacyjnej przed opodatkowaniem powiększony o amortyzację.
34.	EC Stalowa Wola	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli.
35.	EEC Magenta ASI	EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ASI spółka komandytowo - akcyjna z siedzibą w Warszawie.
36.	EEC Magenta 2 ASI	EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 ASI spółka komandytowo - akcyjna z siedzibą w Warszawie.
37.	EEC Ventures	EEC Ventures spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie.
38.	EEC Ventures 2	EEC Ventures spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie.
39.	EEX (giełda EEX)	(ang. European Energy Exchange) - europejska giełda energii w Lipsku, gdzie handlowane są kontrakty i instrumenty pochodne dla energii elektrycznej dla różnych europejskich krajów, jak również przeprowadzane są aukcje pierwotne uprawnień do emisji CO ₂ .
40.	ElectroMobility Poland	ElectroMobility Poland S.A. z siedzibą w Warszawie.
41.	EMAS	(ang. EcoManagement and Audit Scheme) - wspólnotowy system ek zarządzenia i audytu.
42.	EMCO	(ang. Energy Management Company) - firma zajmująca się kompleksowym zarządzaniem energetycznym dla klienta.
43.	ENEA	ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu.
44.	ENERGA	ENERGA S.A. z siedzibą w Gdańsku.
45.	EPCM	(ang. Engineering Procurement, Construction Management) - usługa związana z zarządzaniem budową, inżynierią i zamówieniami (Menager Kontraktu).
46.	EPEX (giełda EPEX)	(ang. European Power Exchange SE) - giełda energii elektrycznej działająca w Niemczech, Francji, Wielkiej Brytanii, Holandii, Belgii, Austrii, Szwajcarii i Luksemburgu.
47.	ERM	(ang. Enterprise Risk Management) - zarządzanie ryzykiem korporacyjnym.
48.	ESCO	(ang. Energy Service Company) - przedsiębiorstwo świadczące usługi energetyczne lub dostarczające innych środków poprawy efektywności energetycznej dla użytkownika / odbiorcy energii.
49.	ESG	(ang. Environmental, Social and Governance) - czynniki środowiskowe, społeczne oraz związane z ładem korporacyjnym wykorzystywane w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych.
50.	EU ETS	(ang. European Union Emission Trading System) - Europejski System Handlu Uprawnieniami do Emisji CO ₂ .
51.	EUA	(ang. European Union Allowances) - uprawnienie do wprowadzania do powietrza ekwiwalentu, w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, dwutlenku węgla (CO ₂), które służy do rozliczenia wielkości emisji w ramach systemu i którym można rozporządzać na zasadach określonych w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
52.	EUR	Euro - wspólna waluta europejska wprowadzona w niektórych krajach UE.
53.	EWI	(ang. Early Warning Indicator) - wskaźniki wczesnego ostrzegania.
54.	Finanse Grupa TAURON	Finanse Grupa TAURON sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
55.	FIIK	Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych - Kapitałowy.

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
56.	FIP	(ang. Feed-in premium) - system dopłat do ceny rynkowej, będący formą wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z OZE
57.	FIT	(ang. Feed-in tariff) - system taryf gwarantowanych, będący formą wsparcia wytwarzania energii elektrycznej z OZE
58.	FIZ	Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.
59.	FIZAN	Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.
60.	GAZ-SYSTEM	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie.
61.	GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie.
62.	Grupa Kapitałowa TAURON	Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
63.	GUS	Główny Urząd Statystyczny.
64.	GZE	Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A. z siedzibą w Gliwicach.
65.	HEMS	(ang. Home Energy Management System) - system zarządzania energetyką domową.
66.	ICE (giełda ICE)	(ang. InterContinental Exchange) - giełda towarowa i finansowa, gdzie handlowane są m.in. kontrakty na ropę, węgiel, gaz ziemny, czy uprawnienia do emisji CO ₂ .
67.	IOS	Instalacja odsiarczania spalin.
68.	IRGIT	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. z siedzibą w Warszawie.
69.	IRS	(z ang. Interest Rate Swap) - kontrakt wymiany płatności odsetkowych, jeden z podstawowych instrumentów pochodnych, będący przedmiotem obrotu na rynku międzybankowym.
70.	KECX	Prawa majątkowe będące potwierdzeniem wytworzenia energii w wysokosprawnej kogeneracji węglowej.
71.	KGHM Polska Miedź	KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie.
72.	KGMX	Prawa majątkowe będące potwierdzeniem wytworzenia energii w wysokosprawnej kogeneracji gazowej.
73.	KMETX	Prawa majątkowe będące potwierdzeniem wytworzenia energii w wysokosprawnej kogeneracji z metanu pochodzącego z odmetanowania kopalń.
74.	Komitet Audytu	Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A..
75.	Komitet Nominacji i Wynagrodzeń	Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.
76.	Komitet Strategii	Komitet Strategii Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.
77.	Konkluzje BAT	(ang. Best Available Techniques) - najlepsze dostępne techniki w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania LCP, ustanowione Decyzją Wykonawczą Komisji (UE) nr 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r.
78.	KPI	(ang. Key Performance Indicators) - kluczowe wskaźniki efektywności, finansowe i niefinansowe wskaźniki stosowane jako mierniki w procesach pomiaru stopnia realizacji celów organizacji.
79.	KRI	(ang. Key Risk Indicator) - kluczowe wskaźniki ryzyka.
80.	KSE	Krajowy System Elektroenergetyczny.
81.	Ksh	<i>Ustawa z dnia 15 września 200 r. Kodeks spółek handlowych.</i>
82.	KW Czatkowice	Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o. z siedzibą w Krzeszowicach.
83.	LNG	(ang. Liquefied Natural Gas) - gaz ziemny w ciekłym stanie skupienia.
84.	Łągisza Grupa TAURON	Łągisza Grupa TAURON sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
85.	Magenta Grupa TAURON	Magenta Grupa TAURON sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
86.	MAR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku
87.	Marselwind	Marselwind sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
88.	MBO	(ang. Management By Objectives) - system zarządzania przez cele, w którym Pracownik oceniany realizuje przypisane mu cele w okresie rozliczeniowym oraz jest oceniany z ich realizacji. Poziom oceny realizacji wyznaczonych celów jest podstawą do podjęcia decyzji dotyczącej nabycia przez Pracownika ocenianego prawa do premii.
89.	Ministerstwo Aktywów Państwowych	Ministerstwo Aktywów Państwowych z siedzibą w Warszawie (do dnia 15 listopada 2019 r. Ministerstwo Energii).

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
90.	Mg	Megagram - milion gramów (1 000 000 g) tj. tona.
91.	Model Biznesowy	Dokument o tytule <i>Model Biznesowy i Operacyjny Grupy TAURON</i> (będący aktualizacją <i>Modelu Biznesowego Grupy TAURON</i> przyjętego przez Zarząd TAURON w dniu 4 maja 2016 r.).
92.	MSR	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości.
93.	MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej.
94.	NBP	Narodowy Bank Polski z siedzibą w Warszawie.
95.	NCBR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju z siedzibą w Warszawie.
96.	Nowe Jaworzno Grupa TAURON	Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie.
97.	Obszar Biznesowy	Siedem obszarów podstawowej działalności Grupy Kapitałowej TAURON: Handel, Wytwarzanie, OZE, Ciepło, Dystrybucja i Sprzedaż.
98.	ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych z siedzibą w Nowym Jorku, powstała 24 października 1945 r. w wyniku wejścia w życie podpisanej 26 czerwca 1945 r. w San Francisco Karty Narodów Zjednoczonych.
99.	OPEC	(ang. Organization of the Petroleum Exporting Countries) - Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową z siedzibą w Wiedniu.
100.	OPEX	(ang. Operating Expenditures) - koszty operacyjne.
101.	OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego.
102.	OSP	Operator Systemu Przesyłowego.
103.	OTC (rynek OTC)	(ang. Over The Counter Market) - europejski rynek pozagiełdowy.
104.	OZE	Odnawialne Źródła Energii.
105.	OZEX	Prawa majątkowe będące potwierdzeniem wytworzenia energii z odnawialnych źródeł energii.
106.	PEAK (kontrakt PEAK)	Kontrakt szczytowy z dostawą energii w godzinach handlowych 8-22 w dni robocze, np. kontrakt PEAK na miesiąc marzec 2020 r. to dostawa takiej samej ilości energii we wszystkie dni robocze marca 2020 r. w godzinach 8-22.
107.	PEC Tychy	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. z siedzibą w Tychach.
108.	PEPKH	Polska Energia - Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
109.	PFR	Polski Fundusz Rozwoju S.A. z siedzibą w Warszawie.
110.	PFR IFIZ	PFR Inwestycje Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.
111.	PGE	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. z siedzibą w Warszawie.
112.	PGE EJ 1	PGE EJ 1 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
113.	PGK	Podatkowa Grupa Kapitałowa.
114.	PGNiG	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie.
115.	PKB	Produkt Krajowy Brutto.
116.	PLN	Symbol walutowy złotego - zł.
117.	PMEC	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych.
118.	PMEF	Prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej.
119.	PMGM	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w kogeneracji ze źródeł opalanych paliwami gazowymi lub o łącznej mocy zainstalowanej poniżej 1 MW.
120.	PMMET	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy.
121.	PMOZE	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w OZE w okresie przed 1 marca 2009 r.
122.	PMOZE_A	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w OZE w okresie po 1 marca 2009 r.

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
123.	PMOZE-BIO	Prawa majątkowe, które wynikają ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od 1 lipca 2016 r.
124.	POPC	Program Operacyjny Polska Cyfrowa.
125.	Porozumienie paryskie	Pierwsze powszechne i prawnie wiążące światowe porozumienie dotyczące klimatu, przyjęte na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, podpisane w dniu 22 kwietnia 2016 r., ratyfikowane przez UE w dniu 5 października 2016 r.
126.	PRO	Partnerstwo Rozwój Odwaga - kluczowe wartości korporacyjne odzwierciedlające sposób w jaki Grupa Kapitałowa TAURON chce osiągnąć cele biznesowe.
127.	PSE	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. z siedzibą w Konstancinie-Jeziorna .
128.	RB	Rynek Bilansujący - techniczny rynek, na którym następuje zbilansowanie popytu i podaży na energię elektryczną w KSE.
129.	RDB	Rynek Dnia Bieżącego - rynek funkcjonujący na TGE, gdzie handel odbywa się w formule notowań ciągłych przez 24 godziny na dobę. Notowane są instrumenty z dostawą w kolejnym dniu, których notowania rozpoczynają się o godzinie 14:00 na dzień przed dostawą i stopniowo wygasają z rynku na godzinę przed rozpoczęciem dostawy.
130.	RDBg	Rynek Dnia Bieżącego Gazu - rynek funkcjonujący na TGE, gdzie obrót prowadzony jest w dniu dostawy w systemie notowań ciągłych.
131.	RDN	Rynek Dnia Następnego - rynek funkcjonujący na TGE, gdzie handel odbywa się na jeden oraz dwa dni poprzedzające okres dostawy.
132.	RDNg	Rynek Dnia Następnego Gazu - rynek funkcjonujący na TGE, gdzie obrót odbywa się codziennie i prowadzony jest w systemie notowań ciągłych.
133.	REMIT	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii.
134.	RESPECT Index	Indeks giełdowy, w którym notowane są spółki giełdowe działające zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.
135.	RODO	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.
136.	ROI	(ang. Return on Investment) - zwrot z inwestycji, wskaźnik rentowności stosowany w celu zmierzenia efektywności.
137.	RTT	Rynek Terminowy Towarów - rynek funkcjonujący na TGE, gdzie obrót kontraktami prowadzony jest w systemie notowań ciągłych oraz w systemie aukcyjnym.
138.	SAFI	(ang. System Average Interruption Frequency Index) - wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw długich w dostawie energii.
139.	SCE Jaworzno III	Spółka Ciepłowniczo Energetyczna Jaworzno III sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie.
140.	SCR	(ang. Selective Catalytic Reduction) - instalacja odazotowania spalin.
141.	Segment, Segmenty działalności	Segmenty działalności Grupy Kapitałowej TAURON wykorzystywane w procesie raportowania statutowego. Wyniki działalności Grupy Kapitałowej TAURON przyporządkowano do następujących pięciu Segmentów (nazwanych również w niniejszym sprawozdaniu Obszarami): Wydobycie, Wytwarzanie, Dystrybucja, Sprzedaż i Pozostała działalność.
142.	SIDC	(ang. Single Intraday Coupling) - Europejski RDB Energii Elektrycznej w modelu XBID. Umożliwia transgraniczny handel energią elektryczną pomiędzy podmiotami na terenie większości krajów UE.
143.	SLA	(ang. Service Level Agreement) - umowa o gwarantowanym poziomie świadczenia usług.
144.	SNG	Syntetyczny Gaz Ziemny.
145.	SOKiK	Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
146.	SPOT (rynek SPOT)	W odniesieniu do energii elektrycznej jest to miejsce zawierania transakcji handlowych dla energii elektrycznej, dla których okres dostawy przypada nie później niż 3 dni od daty zawarcia transakcji (najczęściej jest to jeden dzień przed datą dostawy). Funkcjonowanie rynku SPOT dla energii elektrycznej jest silnie powiązane z funkcjonowaniem RB prowadzonego przez OSP.
147.	Spółka/TAURON	TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach.
148.	Statut Spółki	Dokument o tytule <i>Statut TAURON Polska Energia S.A.</i>
149.	Stop Loss	Mechanizm mający na celu utrzymanie Wyniku S-P na akceptowalnym poziomie, poprzez ograniczenie nadmiernych strat wynikających z wyceny otwartej pozycji.
150.	Strategia	Dokument o tytule <i>Strategia Grupy TAURON na lata 2016-2025</i> przyjęty przez Zarząd TAURON w dniu 2 września 2016 r.
151.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju	Dokument o tytule <i>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Grupy TAURON na lata 2017-2025</i> przyjęty przez Zarząd TAURON w dniu 1 sierpnia 2017 r., będący aktualizacją dokumentu o tytule <i>Strategia zrównoważonego rozwoju Grupy TAURON na lata 2016-2018 z perspektywą do 2020 r.</i>

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
152.	SUG	Spółka Usług Górniczych sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie.
153.	TAMEH HOLDING	TAMEH HOLDING sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej.
154.	TAMEH POLSKA	TAMEH POLSKA sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej.
155.	TAMECH Czech	TAMEH Czech s.r.o. z siedzibą w Ostrawie (Republika Czeska).
156.	TAURON / Spółka	TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach.
157.	TAURON Ciepło	TAURON Ciepło sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
158.	TAURON Czech Energy	TAURON Czech Energy s.r.o. z siedzibą w Ostrawie (Republika Czeska).
159.	TAURON Dystrybucja	TAURON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Krakowie.
160.	TAURON Dystrybucja Pomiary	TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie.
161.	TAURON Dystrybucja Serwis	TAURON Dystrybucja Serwis S.A. z siedzibą we Wrocławiu.
162.	TAURON EKOENERGIA	TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze.
163.	TAURON Obsługa Klienta	TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu.
164.	TAURON Serwis	TAURON Serwis sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
165.	TAURON Sprzedaż	TAURON Sprzedaż sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie.
166.	TAURON Sprzedaż GZE	TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach.
167.	TAURON Sweden Energy	TAURON Sweden Energy AB (publ) z siedzibą w Sztokholmie (Szwecja).
168.	TAURON Ubezpieczenia	TAURON Ubezpieczenia sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
169.	TAURON Wydobycie	TAURON Wydobycie S.A. z siedzibą w Jaworznie.
170.	TAURON Wytwarzanie	TAURON Wytwarzanie S.A. z siedzibą w Jaworznie.
171.	TEC1	TEC1 sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
172.	TEC2	TEC2 sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
173.	TEC3	TEC3 sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.
174.	TGE	Towarowa Giełda Energii S.A. z siedzibą w Warszawie.
175.	TGEozebio	Prawa majątkowe będące potwierdzeniem wytworzenia energii z odnawialnych źródeł energii z wykorzystaniem biogazu rolniczego.
176.	TU	Towarzystwo Ubezpieczeń
177.	UE	Unia Europejska.
178.	UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
179.	URE	Urząd Regulacji Energetyki.
180.	USA	(ang. United States of America) - Stany Zjednoczone Ameryki.
181.	USD	(ang. United States Dolar) - międzynarodowy skrót dolara amerykańskiego.
182.	VaR	(ang. Value at Risk) - miara ryzyka określająca maksymalną możliwą zmianę wartości Portfela z zadaniem prawdopodobieństwem i w określonym horyzoncie czasowym.
183.	VPP	(ang. Virtual Power Plant) - integracja rozproszonych źródeł energii.
184.	WACC	(ang. Weighted Average Cost of Capital) - średni ważony koszt kapitału firmy, ważony odpowiednio udziałem długu oraz kapitału własnego w strukturze kapitału spółki.
185.	WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach lub w Krakowie.
186.	WRA	Wartość Regulacyjna Aktywów.
187.	WRA AMI	Wartość Regulacyjna Aktywów dla systemu AMI.
188.	Wsparcie Grupa TAURON	Wsparcie Grupa TAURON sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie.
189.	WZ / ZW	Walne Zgromadzenie / Zgromadzenie Wspólników.

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
190.	Wynik S-P	(ang. sales minus purchase) - wygenerowana w danym roku budżetowym wartość bieżących i przyszłych przepływów finansowych związanych z działalnością handlową na rynkach energii i produktów powiązanych. Wartość stanowi sumę marży pierwszego stopnia na pozycji zamkniętej oraz marżę pierwszego stopnia na pozycji otwartej w oparciu o wycenę wartości godziwej (MTM) z uwzględnieniem poniesionych kosztów transakcyjnych.
191.	ZG	Zakład Górniczy (Janina w Libiążu, Sobieski w Jaworznie, Brzeszcze w Brzeszczach).
192.	ZW	Zakłady Wytwarzania (Katowice, Tychy, Bielsko-Biała, Kamienna Góra, Tychy).
193.	XBID	(ang. Cross Border Intraday Coupling) - model RDB uruchomiony w 2018 r., jako wspólna inicjatywa giełd energii i OSP z krajów europejskich (obecnie łączy 21 krajów), mający na celu stworzenie zintegrowanego, jednolitego transgranicznego RDB w całej Europie.

Załącznik B: SPIS TABEL I RYSUNKÓW

Poniżej zamieszczono spis tabel i rysunków występujących w niniejszym sprawozdaniu.

Spis tabel

Tabela nr 1.	Wykaz istotnych spółek współzależnych, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.	11
Tabela nr 2.	Zestawienie podwyższeń kapitałów własnych w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania	11
Tabela nr 3.	Zestawienie podwyższeń kapitałów własnych w pozostałych spółkach z udziałem kapitałowym TAURON w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania	12
Tabela nr 4.	Cele strategiczne oraz perspektywy rozwoju w poszczególnych Segmentach działalności	15
Tabela nr 5.	Szanse i zagrożenia dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON	17
Tabela nr 6.	Realizowane w 2019 r. cele strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON	19
Tabela nr 7.	Stan realizacji głównych inwestycji strategicznych w 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania	22
Tabela nr 8.	Nakłady inwestycyjne, największe w ujęciu wartościowym, poniesione w 2019 r. w ramach Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON	25
Tabela nr 9.	Wybrane projekty B+R realizowane w 2019 r. przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON współfinansowane ze źródeł zewnętrznych	27
Tabela nr 10.	Moc zainstalowana, produkcja, dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej według grup energetycznych po III kwartałach 2019 r.	54
Tabela nr 11.	Wolumeny produkcji i sprzedaży za lata 2019-2017	56
Tabela nr 12.	Kategorie klientów końcowych Grupy Kapitałowej TAURON	60
Tabela nr 13.	Wolumen sprzedanej energii elektrycznej detalicznej oraz liczba klientów w 2019 r.	61
Tabela nr 14.	Kluczowe dane dotyczące zatrudnienia w TAURON i Grupie Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2018 r. i dzień 31 grudnia 2019 r.	75
Tabela nr 15.	Kluczowe dane dotyczące szkoleń pracowników w TAURON i Grupie Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2018 r. i dzień 31 grudnia 2019 r.	77
Tabela nr 16.	Roczne wielkości emisji SO ₂ , NO _x , pyłów i CO ₂ z energetycznego spalania paliw za 2019 r.	83
Tabela nr 17.	Wysokość szacowanych opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska należnych za 2019 r.	84
Tabela nr 18.	Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2018-2019	86
Tabela nr 19.	Opis ról i odpowiedzialności uczestników Systemu ERM	91
Tabela nr 20.	Główne kategorie i podkategorie ryzyk, zgodnie z obowiązującym Modelem ryzyk	93
Tabela nr 21.	Najistotniejsze kategorie ryzyk zidentyfikowanych dla Grupy Kapitałowej TAURON	99
Tabela nr 22.	Klasyfikacja ryzyk według segmentów działalności Grupy Kapitałowej TAURON	107
Tabela nr 23.	Roczne jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów w latach 2019-2017 sporządzone według MSSF	109
Tabela nr 24.	Przychody ze sprzedaży Spółki w latach 2019-2017	110
Tabela nr 25.	Wielkość i struktura kosztów poniesionych przez Spółkę w latach 2019-2017	111
Tabela nr 26.	Roczne jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej Spółki sporządzone według MSSF (istotne pozycje)	112
Tabela nr 27.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzone według MSSF (istotne pozycje)	113
Tabela nr 28.	Podstawowe wskaźniki finansowe TAURON	114
Tabela nr 29.	Wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na Segmenty działalności w latach 2017-2019	115
Tabela nr 30.	Wyniki Segmentu Wydobywanie w latach 2019-2017	116
Tabela nr 31.	Wyniki Segmentu Wytwarzanie w latach 2019-2017	117
Tabela nr 32.	Wyniki Segmentu Dystrybucja w latach 2019-2017	119
Tabela nr 33.	Wyniki Segmentu Sprzedaż w latach 2019-2017	120
Tabela nr 34.	Wyniki Pozostałej działalności w latach 2019-2017	122
Tabela nr 35.	Struktura rocznego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	123
Tabela nr 36.	Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - aktywa (istotne pozycje) ¹	124
Tabela nr 37.	Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej - pasywa (istotne pozycje) ¹	126
Tabela nr 38.	Roczne sprawozdanie z całkowitych dochodów za lata 2019-2017 ¹	127
Tabela nr 39.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (istotne pozycje) w latach 2017-2019 ¹	130
Tabela nr 40.	Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON ¹	135
Tabela nr 41.	Uzgodnienie wartości zadłużenia finansowego netto	135

Tabela nr 42.	Uzgodnienie wyniku na poziomie EBITDA	136
Tabela nr 43.	Dane finansowe i dane operacyjne za lata 2019-2015 ¹	136
Tabela nr 44.	Wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na Segmenty działalności ¹	137
Tabela nr 45.	Wysokość wynagrodzenia firmy audytorskiej za usługi świadczone na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON	141
Tabela nr 46.	Zestawienie wyemitowanych i niewykupionych obligacji w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON objętych przez podmioty inne niż spółki Grupy Kapitałowej TAURON	142
Tabela nr 47.	Informacja o transakcjach terminowych i pochodnych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.	143
Tabela nr 48.	Kluczowe dane dotyczące akcji TAURON w latach 2011-2019	147
Tabela nr 49.	Rekomendacje wydane w 2019 r.	148
Tabela nr 50.	Kalendarium wydarzeń oraz działań realizowanych w ramach relacji inwestorskich w 2019 r.	150
Tabela nr 51.	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	154
Tabela nr 52.	Kompetencje Zarządu, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	156
Tabela nr 53.	Kompetencje Rady Nadzorczej, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	157
Tabela nr 54.	Kompetencje Walnego Zgromadzenia, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	159
Tabela nr 55.	Opis praw akcjonariuszy związanych z Walnym Zgromadzeniem	160
Tabela nr 56.	Spełnienie przez członków Rady Nadzorczej Spółki wymogów niezależności, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	163
Tabela nr 57.	Kompetencje Komitetu Audytu, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	169
Tabela nr 58.	Kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	171
Tabela nr 59.	Kompetencje Komitetu Strategii, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	172
Tabela nr 60.	Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za 2019 r. w podziale na składniki	178
Tabela nr 61.	Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za 2019 r.	180
Tabela nr 62.	Zestawienie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej w 2019 r.	182
Tabela nr 63.	Zestawienie umów kredytów o charakterze obrotowym obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r. (według kolejności daty wymagalności)	187
Tabela nr 64.	Zestawienie umów kredytowych oraz pożyczek o charakterze inwestycyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON obowiązujących w 2019 r. (według kolejności daty wymagalności)	187
Tabela nr 65.	Zestawienie sumy pożyczek wewnątrzgrupowych udzielonych i obowiązujących w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON	188
Tabela nr 66.	Zestawienie pożyczek dla spółek współzależnych i stowarzyszonych udzielonych i obowiązujących w 2019 r. w Grupie Kapitałowej TAURON (według kolejności daty wymagalności)	188
Tabela nr 67.	Zestawienie poręczeń i gwarancji korporacyjnych udzielonych przez TAURON i obowiązujących w 2019 r. (według daty obowiązywania)	189
Tabela nr 68.	Zestawienie udzielonych gwarancji bankowych (według końcowej daty obowiązywania)	190
Tabela nr 69.	Zestawienie gwarancji bankowych udzielonych w 2019 r. na zlecenie TAURON Czech Energy (według daty obowiązywania) ...	191
Tabela nr 70.	Zestawienie zabezpieczeń otrzymanych przez TAURON i obowiązujących na dzień 31 grudnia 2019 r.	191
Tabela nr 71.	Objaśnienie skrótów i pojęć branżowych zastosowanych w treści sprawozdania	193

Spis rysunków

Rysunek nr 1.	Grupa Kapitałowa TAURON	6
Rysunek nr 2.	Lokalizacja kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON	8
Rysunek nr 3.	Struktura Grupy Kapitałowej TAURON, uwzględniająca spółki objęte konsolidacją, według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.	9
Rysunek nr 4.	Podstawy wzrostu wartości Grupy Kapitałowej TAURON	14
Rysunek nr 5.	Kierunkowa transformacja energetyczna Grupy Kapitałowej TAURON	18
Rysunek nr 6.	Kierunkowa zakładana emisyjność jednostkowa Grupy Kapitałowej TAURON	18
Rysunek nr 7.	Założenia Inicjatyw Strategicznych i racjonalizacja inwestycji w latach 2017-2020	20
Rysunek nr 8.	Realizacja Inicjatyw Strategicznych w latach 2017-2019 (narastająco)	20
Rysunek nr 9.	Opcje strategiczne Grupy Kapitałowej TAURON	22
Rysunek nr 10.	Kierunki rozwoju działalności B+R+I	27

Rysunek nr 11. Struktura procesów realizowanych w Grupie Kapitałowej TAURON (megaprocesy).....	32
Rysunek nr 12. Struktura Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON.....	33
Rysunek nr 13. Schemat organizacyjny TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	34
Rysunek nr 14. Schemat podziału odpowiedzialności członków Zarządu Spółki według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.	34
Rysunek nr 15. Średnie miesięczne ceny energii na rynkach SPOT i RB oraz średnie temperatury w 2019 r.	38
Rysunek nr 16. Obrót kontraktem BASE Y-20.....	38
Rysunek nr 17. Średnie miesięczne ceny SPOT oraz kontraktu Y-20 w 2019 r. na TGE.....	40
Rysunek nr 18. Wpływ działań politycznych i otoczenia na notowania produktu EUA SPOT w 2019 r.	41
Rysunek nr 19. Indeksy praw majątkowych	42
Rysunek nr 20. Otoczenie konkurencyjne Grupy Kapitałowej TAURON według dostępnych danych za 2018 r.	51
Rysunek nr 21. EBITDA - szacunkowa struktura według głównych segmentów w 2018 r. ¹	52
Rysunek nr 22. Produkcja energii elektrycznej brutto - szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.	53
Rysunek nr 23. Moc zainstalowana - szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.	53
Rysunek nr 24. Dystrybucja energii elektrycznej - szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.	53
Rysunek nr 25. Sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców końcowych - szacunkowe udziały w rynku za III kwartały 2019 r.	54
Rysunek nr 26. Zestawienie zrealizowanych przez Spółkę dostaw węgla w 2019 r. (w mln Mg)	57
Rysunek nr 27. Struktura mocy elektrycznej zainstalowanej Segmentu Wytwarzanie według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.	58
Rysunek nr 28. Struktura dystrybucji energii elektrycznej według grup taryfowych w 2019 r.	59
Rysunek nr 29. Zakup węgla i mułu węglowego w 2019 r. (w mln Mg)	62
Rysunek nr 30. Kalendarium	62
Rysunek nr 31. Przeciętne zatrudnienie w TAURON w 2018 r. i 2019 r. według etatów	74
Rysunek nr 32. Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON w podziale na poszczególne Segmenty działalności w 2018 r. i w 2019 r. według etatów	74
Rysunek nr 33. Osiem obszarów priorytetowych dla rozwoju organizacji i kapitału ludzkiego Grupy Kapitałowej TAURON	76
Rysunek nr 34. Struktura świadectw pochodzenia dla energii odnawialnej, PMOZE w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r. (MWh)	83
Rysunek nr 35. Struktura wprowadzania na rynek popiołów, żużli, gipsu i kruszyw wydobywczych wytwarzanych w Grupie Kapitałowej TAURON w 2019 r.	85
Rysunek nr 36. Podstawowa klasyfikacja ryzyka korporacyjnego	89
Rysunek nr 37. Konstrukcja funkcjonującego w Grupie Kapitałowej TAURON Systemu ERM.....	90
Rysunek nr 38. Proces zarządzania ryzykiem	90
Rysunek nr 39. Powiązanie poszczególnych ról w kontekście Strategii ERM oraz dokumentów regulujących System ERM	91
Rysunek nr 40. Przepływ informacji w obrębie kluczowych uczestników procesu zarządzania ryzykiem	92
Rysunek nr 41. Liczba monitorowanych ryzyk w podziale na podkategorie	94
Rysunek nr 42. Podział działalności handlowej Grupy Kapitałowej TAURON	95
Rysunek nr 43. Składowe ekspozycji kredytowej.....	96
Rysunek nr 44. Narzędzia systemu zarządzania ryzykiem.....	97
Rysunek nr 45. Cykl życia ryzyka regulacyjnego	98
Rysunek nr 46. Model zarządzania ryzykiem w projektach	99
Rysunek nr 47. EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2012-2019	115
Rysunek nr 48. Struktura EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019.....	115
Rysunek nr 49. Zmiana EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019	116
Rysunek nr 50. Dane finansowe Segmentu Wydobywanie za lata 2017-2019	117
Rysunek nr 51. Wynik EBITDA Segmentu Wydobywanie	117
Rysunek nr 52. Dane finansowe Segmentu Wytwarzanie za lata 2017-2019.....	118
Rysunek nr 53. Wynik EBITDA Segmentu Wytwarzanie	118
Rysunek nr 54. Dane finansowe Segmentu Dystrybucja za lata 2017-2019.....	120
Rysunek nr 55. Wynik EBITDA Segmentu Dystrybucja	120
Rysunek nr 56. Dane finansowe Segmentu Sprzedaż za lata 2017-2019	121
Rysunek nr 57. Wynik EBITDA Segmentu Sprzedaż.....	122

Rysunek nr 58. Dane finansowe spółek Pozostałej działalności za lata 2017-2019	122
Rysunek nr 59. Struktura aktywów	123
Rysunek nr 60. Struktura pasywów	123
Rysunek nr 61. Wskaźnik płynności bieżącej i zadłużenie finansowe netto/EBITDA w latach 2017-2019	124
Rysunek nr 62. Zmiana stanu aktywów.....	124
Rysunek nr 63. Zmiana stanu aktywów obrotowych	124
Rysunek nr 64. Zmiana stanu pasywów.....	126
Rysunek nr 65. Zmiana stanu kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom większościowym	126
Rysunek nr 66. Zmiana stanu zobowiązań długoterminowych	126
Rysunek nr 67. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	126
Rysunek nr 68. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2017-2019	128
Rysunek nr 69. Struktura przychodów ze sprzedaży (poza rekompensatą) Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2017-2019 ¹	128
Rysunek nr 70. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż w latach 2017-2019 ¹	129
Rysunek nr 71. Przepływy pieniężne w latach 2017-2019.....	131
Rysunek nr 72. Przepływy pieniężne Grupy Kapitałowej TAURON w 2019 r.	132
Rysunek nr 73. Struktura EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2015-2019.....	137
Rysunek nr 74. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Wydobycie	138
Rysunek nr 75. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Wytwarzanie	138
Rysunek nr 76. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Dystrybucja	138
Rysunek nr 77. Dane za lata 2015-2019 Segmentu Sprzedaż.....	138
Rysunek nr 78. Dane za lata 2015-2019 Pozostałej działalności	139
Rysunek nr 79. Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	145
Rysunek nr 80. Wykres kursu akcji TAURON oraz wartość obrotów w 2019 r.	147
Rysunek nr 81. Wykres kursu akcji TAURON oraz wartość obrotów od debiutu giełdowego do dnia 31 grudnia 2019 r.	148
Rysunek nr 82. Kurs akcji TAURON na tle indeksów WIG20 i WIG-Energia od debiutu giełdowego do dnia 31 grudnia 2019 r.	148